

R. Dawson Barlow

BAŽNYČIOS NUKLYDIMAS

KAIP ATSIDŪRĖME
TOKIOJE NETVARKOJE,
KURIOJE ESAME?

**KRIKŠČIONIŠKOS BAŽNYČIOS
NUKLYDIMAS**

arba

„Kaip atsidūrėme tokioje netvarkoje, kurioje esame?“

Autorius

R. Dawson Barlow

Kartą vienai (anuomet) penkiametei dvynei dukrai (būtent tai, kurios kambarys nepasižymėdavo nepriekaištinga tvarka, kaip jos dvyinės sersers) buvo liepta susitvarkyti savo kambarį. Bet, kaip jai būdavo įprasta, ji vis atidėliodavo. Galiausiai aš pats užlipau su ja laiptais į viršų, kad galėčiau prižiūrėti. Krestelėjau ant jos sėdmaišio ir pradėjau skaityti knygą. Suprasdama, kad dabar ji PATI turės susidoroti su „netvarkos“ bėda ir kad nėra jokių šansų išsisukti, ji įvertino situaciją ir pasijuto truputį priblokšta (jeigu būtumėte matę jos kambarį, suprastumėte, kodėl!). Susidėjusi rankas ant klubų, ji pakėlė galvą, pažvelgė į mane bepradedančiomis ašaroti akimis ir virpančiu balsu ištarė: „Tėtuk, kaip atsidūrėme tokioje netvarkoje, kurioje dabar esame?“ Aš prapliupau juoktis iš jos pasirinktos „gramatikos“, kad galėtų apibūdinti situaciją. Kai palioviau juokėsis, pradėjau su ja kalbėtis ir pasakiau, kad ji vienintelė tai žino, ir ji susitvarkė savo kambarį (tam jai prireikė dviejų dienų!).

Kai mes, krikščioniškos bendruomenės nariai, įdėmiai įsižiūrime į dvidešimt pirmojo amžiaus „krikščioniją“, dažnai pasijuntame tarsi sau uždavę tą patį klausimą: „... **kaip atsidūrėme tokioje netvarkoje, kurioje esame?**“

TURINYS

KRIKŠČIONIŠKOS BAŽNYČIOS NUKLYDIMAS	3
„KAIP ATSIDŪRĖME TOJE NETVARKOJE, KURIOJE ESAME?“	3
DEDIKACIJA	7
BIBLINIS ŠIOS KNYGOS POŽIŪRIS	9
1 SKYRIUS. IZRAELIO NUKLYDIMAS – I DALIS	11
2 SKYRIUS. IZRAELIO NUKLYDIMS – II DALIS	28
3 SKYRIUS. KRIKŠČIONIJOS NUKLYDIMAS – 1 DALIS	47
4 SKYRIUS. KRIKŠČIONYBĖS NUKLYDIMAS II DALIS	69
5 SKYRIUS. KRIKŠČIONYBĖS NUKLYDIMAS – III DALIS	94
6 SKYRIUS. BABILONIZMO POVEIKIS IZRAELIUI IR KRIKŠČIONYBEI	107
7 SKYRIUS. KONSTANTINO ĮNAŠAS Į NUKLYDIMĄ	115
8 SKYRIUS. VIEŠPATS JĖZUS KRISTUS. KAS JIS IR KĄ JIS PADARĖ?	127
9 SKYRIUS. DIDŽIAUSIA KLAIDA – NENORAS TEISINGAI PADALINTI TIESOS ŽODĮ	132
10 SKYRIUS. TRAGIŠKA REFORMACIJOS KLAIDA	171
11 SKYRIUS. BIBLIJOS KANONAS. KAS BUVO PRIDĖTA AR IŠIMTA?	181
12 SKYRIUS. NUODIJANTI GNOSTICIZMO ĮTAKA	199
13 SKYRIUS. SKIRTUMŲ PASTEBĖJIMAS	226
14 SKYRIUS. NEPATAISOMA SUMAIŠTIES AKLAVIETĖ	241
15 SKYRIUS. REFORMATORIAI IR RADIKALAI	252
16 SKYRIUS. PAGRINDINĖS DENOMINACIJOS KALBA UŽ SAVE	264
17 SKYRIUS. GINČAS DĖL KRIKŠTO IŠSPRENDŽIAMAS TEISINGAI PADALIJUS DIEVO ŽODĮ	286
18 SKYRIUS. PAULIŲ IGNORUOJA, NORS JIS IR YRA PAGONIŲ APAŠTALAS	295
19 SKYRIUS. MARKIONAS	305
20 SKYRIUS. KAIP TAPTI NETURINČIU KO GĖDYTIS DARBININKU	310

Visos Švento Rašto nuorodos yra
iš KJV Biblijos vertimo.

Vienos Rašto nuorodos yra autoriaus parašytos **paryškintomis raidėmis**, kitos *kursyvu* ar skliaustuose pateikiami komentarai, norint pabrėžti mintį.

R.Dawson Barlow
Smashwords Edition
Copyright 2005, 2013

Dėkoju, kad perkate šią knygą. Visos autorystės teisės yra saugomos. Negavus raštiško autoriaus ar leidėjo sutikimo bet koku būdu dauginti ar plautinti atskiras knygos dalis (išskyrus trumpų citatų panaudojimą apžvalgoje), draudžiama.

DEDIKACIJA

Su dideliu susižavėjimu ir didžiausia meile šią knygą skiriu daugeliui savo brolių ir seserų Kinijoje, ypač tiems, kuriuos man buvo suteikta privilegija mokytis ir juos pažinti. Iš tikrųjų jie mane išmokė daug daugiau, nei aš svajojau juos išmokyti. Aš stebėjau, kaip jie pakelia sunkius išmėginimus, nelaimes, įkalinimus, persekiojimus ir socialinį atstūmimą dėl Viešpaties, kurį jie myli ir garbina. Tokie žodžiai, kaip „kovotojas“, „drašuolis“, „didvyris“ puikiai apibūdina tuos, kurie „nesulenkė kelių prieš Baalą“. Plačiai pasklidusi propaganda, kad Kinijos komunistinė valdžia yra tolerantiška krikščionybės atžvilgiu, yra mitas, jau nepaisant jos nerealių reikalavimų, kurie patvirtina situaciją esant kitokią.

Šioje knygoje perteikta žinia buvo su džiaugsmu priimta ir entuziastingai išplatinta kiekvienoje provincijoje. Tą padarė Kinijos pagrindinės bažnyčios įvairiaisiais kanalais, ir tai juos iš naujo padrąsino daugiau studijuoti, kad suprastų Dievo žodį, kad dar daugiau domėtusi Šventuoju Raštu ir kad dar uoliau evangelizuotų. Įvairių kontaktų dėka pagrindinėje bažnyčioje ši knyga yra verčiama į literatūrinę kinų kalbą ir talpinama internete, kad kiekvienas besidomintis Kinijos krikščionis, turintis priėjimą prie tinklapių, kurių ištisi milijonai, galėtų ją skaityti. Šios knygos pagrindinės idėjos toje didelėje šalyje buvo maloniai sutiktos. Vienintelio pasipriešinimo susilaukėme iš ten įsikūrusių bažnyčių, t. y., iš tų „kurioms buvo vyriausybės žinioje“ ir iš vakariečių, kurie su savimi atsivežė daug atskalūniškos bažnyčios „tradicinių“ klaidingų pažiūrų.

Nuo pat pradžių žinojau, kad ši knyga, be jokios abejonės, įžeis tuos, kurie yra emociškai susituokę su tradicine, vakarietiška religija. Bet taip pat žinojau, kad tie, kurie trokšta sistemingo Biblijos interpretavimo, su džiaugsmu ją sutiks. Toks interpretavimas suderins daugybę kančias sukeliančių „tariamų nesuderinamumų“, kurie atsiranda dėl paviršutiniško Biblijos studijavimo. Dievo žmonėms seniai laikas nustoti atsainiai skaityti Raštą ir pradėti rimtai bei apdairiai studijuoti Dievo žodį. Esu matęs tai vykstant tikrovėje daugelyje Kinijos provincijų, kur stebėdavau daugybę „namų pastorių“.

Taigi ši knyga yra siunčiama į pasaulį, kad tikintieji niekada nebepatirtų despotizmo ir sielos kančių, kurios kyla neatpažinus Rašte esančių vienas kitam prieštaraujančių dalykų, kad jie būtų išlaisvinti nuo iškraipytos, atskalūniškos vakarietiškos formos, būdingos taip vadinamai krikščionijai, pastatytai ant žmogaus tradicijų, bet ne „ant teisingai padalinto Žodžio“. Mano širdis trokšta, kad daug susipainiojusių Viešpaties žmonių sužinotų apie mūsų sielų priešininko prigimtį ir strategiją, ir kad jie dar plačiau atvertų savo širdis mūsų sielų Mylėtojo Žodžiui.

R. Dawson Barlow

BIBLINIS ŠIOS KNYGOS POŽIŪRIS

Vienas iš griežčiausių, stipriausių ir aiškiausių įspėjimų, kokių tik galima rasti Pauliaus laiškuose, yra užrašytas Laiške galatams:

„...bet yra tie, kurie trikdo jus ir nori iškreipti Kristaus evangeliją. Bet nors ir mes ar angelas iš dangaus skelbtų jums kokią kitą evangeliją negu tą, kurią jums paskelbėme, tebūna prakeiktas... Bet aš patvirtinu jums, broliai, kad mano paskelbtoji evangelija nėra pagal žmogų. Nes aš nei gavau ją iš žmogaus, nei buvau jos išmokytas, bet per Jėzaus Kristaus apreiškimą.“ (Galatams 1,7-12)

Daugumai skaitančių šią vietą toks įspėjimas atrodo siauro mąstymo ir labai išskirtinis. Nes toks jis ir yra. Ši knyga atskleidžia tai, kaip ši „Evangelija“, patikėta pagonių apaštalui, amžiams bėgant buvo apleista, ir tai tęsiasi iki šių dienų. Tas įspėjimas apie „kitą“ evangeliją pirmame skyriuje Laiške galatams nėra įspėjimas dėl šiuolaikinių kultūr, nors būtų galima ir jiems tai pritaikyti. Žvelgiant iš istorinio konteksto, tai yra nuoroda į kitą evangeliją, į tą, kuri buvo pavesta dvylikai apaštalų skelbti Izraeliui. Pamatysime, jog su laiku evangelija, kurią oficialiai skelbė dvylika apaštalų, buvo atidėta į šalį, ir po to Dievas atskleidė anksčiau negirdėtą amžinąjį planą savo priešui Sauliui iš Tarso, tuo pačiu duodamas pradžią evangelijai, kurios tiesa skirta dabartinio amžiaus šventiesiems.

Šiame įspėjime nėra jokios neaiškios apgaulės ar hipotetiškos dvi-prasmybės. Tai yra paprastas ir aiškus įspėjimas, kad tikintieji, kurie tiki Dievo evangelija, privalo pripažinti ir paklusti „Paslapties apreiškimui“, t. y., „tai evangelijai“, kuri buvo pavesta Pauliui, kad mokytų tikinčius pagonis. Kad dvylika apaštalų ir Paulius iš tiesų skelbė dvi skirtingas evangelijas, yra aiškiai matoma iš Laiško galatams antrojo skyriaus. To paties laiško pirmame skyriuje Paulius aiškina, kad jam evangelija buvo duota tiesiai iš Kristaus, o ne iš vieno iš apaštalų. Jau pats to skyriaus turinys rodo, kad Pauliui pavestoji evangelija yra atskira ir skirtinga nuo evangelijos, kuri buvo pavesta skelbti dvylikai apaštalų. Įspėjimas skamba šitaip:

„Bet nors ir mes ar angelas iš dangaus skelbtų jums kokią kitą evangeliją negu tą, kurią jums paskelbėme, tebūna prakeiktas. Kaip sakėme anksčiau, taip aš vėl dabar sakau: jei kas jums skelbia kokią kitą evangeliją negu tą, kurią priėmėte, tebūna prakeiktas“ (Galatams 1,8-9).

Įspėjimas pateiktas taip aiškiai, kad jo neįmanoma praleisti. Šis įspėjimas nebuvo duotas ir užmirštas – iš tikrųjų jis buvo duotas du kartus, ir tai dar daugiau sustiprina šio įspėjimo jėgą. Žodžiai skamba labai aiškiai, paskui jie yra dar kartą pakartojami. Vis dėlto, vakarų kultūros krikščionybės išpažinėjai visai nežino, kad šis niūrus įspėjimas egzistuoja; jie nekreipia į jį dėmesio ir nesuvokia jo priežasties. Šis, taip plačiai paplitęs neišmanymas, yra aiškiai matomas, todėl apie jį ir suksis šios knygos pagrindinė tema.

Net neabejoju, kad bus tų, kurie sakys, jog šios knygos tema yra siaura, išskirta iš visumos ir labai jau negatyvi. Gal tai ir tiesa, bet ji priklausys nuo kiekvieno žmogaus požiūrio. Jei žmogaus teologija yra grindžiama biblinio mokslo studijavimu, bet ne „vakarų civilizacijos bažnyčia“, tokiam žmogui ši knyga bus labai **teigiama**. Bet esant atvirkštiniam variantui, žmogus išvelgs, kad ši knyga yra nepaprastai **negatyvi**. Tiesą sakant, šią knygą parašiau turėdamas vienintelį ir pozityvų tikslą – atkreipti dėmesį į aukščiau cituotą biblinį įspėjimą, kurį mūsų Viešpats mums davė su didele meile per Savo išrinktą šio amžiaus vadovą.

Ši knyga moksliskai tyrinėja krikščioniškos teologijos ir vakarų pasaulio filosofijos istorinę raidą bei jos nuosmukį. Yra dar viena lygiai tokia pat tragiška istorija, paaiškinanti, kaip „priešininkas“ meistriškai kūrė savo apgaulės raizginį tiek Artimuosiuose, tiek Tolimuosiuose Rytuose apsimetęs „krikščionyste“, bet apie tai kitoje knygoje. Šis mokslinis tyrimas pateikia kai kurių pagrindinių klausimų panoraminį vaizdą bei supažindina su žymiomis asmenybėmis, kurios prisidėjo prie „bažnyčios“ nusiritimo. Tai – bandymas atsekti pirminį tyrą krikščioniškos teologijos kelią, koks buvo apreikštas Šventajame Rašte, ir juo eiti iki dabartinės painiavos. Žodis „painiava“ geriausiai apibūdina šiuolaikinę taip vadinamą krikščionybę – krikščioniją, plačiai žinomą vakarų kultūroje.

Trejetas šio mokslinio darbo tikslas yra paprastas. Pirma, jis atskiria krikščionijos „piktąjį Dievą“ nuo krikščionybės Gyvojo Kristaus. Antra, jis parodo pirminę tikėjimo sistemą, kuri suskyla į du visiškai skirtingus tikėjimus. Ir trečia, jis nurodo pamatus, ant kurių kiekviena šių tikėjimų sistemų yra statoma. Jis atkuria nuklydimo istorinę raidą per tuos žmones, kurie dažniausiai yra laikomi krikščionybės draugais, bet paaiškėjo, jog jie iškraipė Kristaus žinią, kurią Dievas buvo patikėjęs Kristaus kūno nariams.

PIRMAS SKYRIUS

IZRAELIO NUKLYDIMAS – I DALIS

Pagrindinė šios knygos tema sukasi apie daugelio Dievą išpažįtančių žmonių nuklydimą dabartiniame amžiuje. Tad kodėl net du pirmieji skyriai skirti Izraelio nuklydimui Įstatymo amžiuje? Išnagrinėjęs šią idėją ir pamatęs, kad šia tema galime gauti nuostabias pamokas, aš nusprendžiau skirti šiai medžiagai du skyrius mažiausiai dėl dviejų priežasčių. **Pirma**, ši tema man pačiam padėjo suvokti ir suprasti apie Biblijoje mokomą nuklydimą, todėl buvau visiškai įsitikinęs, jog verta tai išspausdinti, kad žmonės ją išgirstų. Šiuose skyriuose esanti medžiaga mane patį apšvietė ir išsprendė tiek daug klausimų, kad nesulaukiau jų nepateikęs savo skaitytojams. **Antra**, kai Izraelio istorinę informaciją lyginame su Kristaus kūno nesėkmėmis ir klausimais, su kuriais jis susiduria, rezultatas yra stulbinantis. Toks jausmas, kad dainuojama „ta pati dainelė, tik kitais žodžiais“. Tai taps aišku tolimesniuose puslapiuose.

Be to, kiekvienas skaitytojas, perskaitęs pateiktus argumentus, labai aiškiai supras, kad dalykai, privedę Izraelį prie nuklydimo, yra **lygiai tokie patys**, kurie privedė ir Vakarų bei Rytų bažnyčią prie pražūties. Žinoma, tam tikri faktai ir istorijos įvykiai buvo skirtingi, ir šiose dviejose dramose buvo skirtingi veikėjai, bet siužetas liko nepakitęs! „Piktojo“ užmačios taip puikiai veikė mūsų pirmuosiuose tėvuose ir Izraelyje, kad tikrai taps aišku, jog jis iš anksto buvo apsisprendęs nekeisti savo pirmųjų strateginės kovos planų. Nuo pačios pradžios jo kovos strategija lieka nepakitusi – savo velniškomis pinklėmis jis apraizgo ir apgaudinėja Adomo ir Levos sūnus ir dukteris, dabartiniame amžiuje kovodamas su Kristaus kūno nariais.

Reikia pažymėti, kad „oro valdžios kunigaikščio“ ataka, kuri buvo nukreipta į Izraelį, o dabar į Kristaus kūną, yra reali ir stulbinančiai panaši. Apie ją reikia kalbėti mūsų jaunimui ir kūdikiams Kristuje. Aš puikiai atsimenu, kaip sėkmingai šis strateginis planas veikė mane. Atvirai kalbant, nemanau, kad jis būtų taip gerai veikęs, jei mane kas nors būtų iš anksto perspėjęs ir pamokęs Žodžio šiomis temomis.

Šios nelaimingos Izraelio nuklydimo istorijos pasakojimas Biblijos studentui padės praplėsti panoraminį vaizdą, kaip vystėsi biblinė istorija. Pamatysime, kaip bendras vaizdas praplečia mūsų supratimą apie nuklydimą, nes tai yra susiję su mumis dabartiniame amžiuje. Ši me-

džiaga nesuteikia mums pasirinkimo ištrinti ar neištrinti šią Izraelio nuklydimo dalį, kokia ji pateikta Senajame testamente. Faktiškai, be šių dviejų skyrių šis darbas būtų neužbaigtas ir neabejotinai mažesnės vertės.

Senajame testamente pagonys žiūri į žydų nesėkmes, kurios juos iš-tiko atkakliai nepripažįstant dieviško Mozės autoriteto. Visi tokie atve-jai yra tiksliai užrašyti Senajame testamente. Naujajame testamente matome pagonis ištinkančias nesėkmes dėl to, kad šie atsisakė pripa-žinti dievišką autoritetą ir žinią, duotą vieninteliame pagonių apaštalui Pauliui, sakančiam:

„Nes aš kalbu jums, pagonys, kadangi esu pagonių apaštalas, aš aukštinu savo tarnybą.“ (Romiečiams 11, 13)

SENASIS TESTAMENTAS NĖRA ANTISEMITINIS – JIS YRA TIKSLI ISTORIJA

Yra akivaizdu, kad Senasis testamentas pateikia nuoseklų, nepalan-kų žydams ir aštrų istorinį pasakojimą apie tai, kaip žydų tauta sukilo prieš Dievą ir Jo pranašus. Šis maištas apima patriarchų laikus (prade-dant Abraomu, Izaoku, Jokūbu, Juozapu ir iki paties Mozės), pranašų laikotarpį ir, deja, mūsų dienas.

Jei nuoširdžiai netikėtume, kad Dievas įkvėpė ir išsaugojo Senąjį testamentą, **beveik** galėtume būti tikri, kad jis atsirado iš antisemiti-nių, t. y., antižydiškų šaltinių. Kad ir paprasčiausias Senojo testamento skaitymas mums atskleidžia liūdnuosius, nuolat pasikartojančius maištų ciklus, netikėjimą ir žydų tautos atsimetimą. Izraelio nuklydimo tema yra dažnai pasikartojanti ir gerai matoma visame Senojo testamento pasakojime. Jei kada nors kam nors šautų į galvą mintis pašalinti vi-sus pasikartojančius Izraelio nuklydimo atvejus, Senasis testamentas netektų vienos savo didžiausių temų. Semantikos labui pirmiausia tu-rime aiškiai apibrėžti mūsų šio darbo temą. Pastebima, kad daugelis žmonių tinkamai nesupranta žodžio „nuklydimas“ reikšmės. Amerikos *Heritage* žodynas jį aiškina taip:

Nuklydimas (dktv., dgs. nuklydimai) – tai religinio tikėjimo, politinės partijos, savo principų ar kokio pagrindo atsisakymas, atsitraukimas.

Kalba eina apie tuos, kurie kažkada priėmė tikėjimą, žinią ar kokio kito dalyko pagrindą, bet dabar to nebepriima. Iš tiesų tai ne tik Senojo testamento žydų pagrindinė tema, bet ir pagrindinė Kristaus Kūno tema Naujajame testamente. Daugiau apie tai pakalbėsime kituose skyriuose, nes tai – pagrindinė šio darbo tema, išskyrus pirmuosius du skyrius. Kodėl visgi įtraukiame šiuos du skyrius apie Izraelio nuklydimą? Juk rašydami turėjome analizuoti dabartinio laiko krikščioniškos bažnyčios nuklydimą? Tai darome norėdami parodyti vieną paprastą dalyką – žmogus yra kūniškas, ir nesvarbu ar jis žydas, ar pagonis. Žydų tauta yra kaip žmonijos grietinėlė, tačiau nėra nė vienos žmonių šeimos, kuri kažkuo išsiskirtų savo sukilimu prieš Dievą. Žmonės yra vedami savo geidulingos kelionių aistros atsiskirti nuo Dievo atskleis-to plano.

Niekada žmonijos istorijos kronikose nė viena tauta nėra turėjusi tiek daug palankumo, kiek jo turėjo Izraelis. Šią tautą Dievas išskyrė iš kitų tautų, sudarydamas su ja besąlygiškas sandoras, kurių dauguma dar tik bus įvykdytos ateityje. Jei rimtai žiūrėsime į tai, ką užrašė Mozė, ši tauta turėjo sukelti pavydą visoms aplink ją esančioms tautoms. Jokiai kitai tautai niekada nebuvo duoti ypatingi pažadais, apsauga ir pranašumas. Paklauskite Amoso, kokią Dievo žinią jis skelbia Izraeliui:

„Klauskite šito žodžio, kurį VIEŠPATS kalbėjo prieš jus, o Izraelio vaikai, prieš visą šeimą, kurią aš atvedžiau aukštyn iš Egipto šalies, sakydamas: „Tik jus Aš pažinau iš visų žemės šeimų; todėl jus nubausiu už visas žemės neteisybes.“ (Amoso 3, 1-2)

Už ką juos bausti? Už tai, kad jie buvo Dievo tauta pagal sandorą ir Jam nepakluso? Žinoma, visos kitos tautos irgi nusidėjo, bet nei viena jų nebuvo Dievo tauta. Net patys griežčiausi žmonės nebaudžia svetimų vaikų. To nedaro ir Viešpats. Dievas buvo išsirikęs Izraelį per ypatingą sandorą, kad būtų Jo ypatinga tauta. Tokiu būdu jie tapo Jo nuosava tauta. Šitame kontekste Dievas už paklusnumą jiems atlygindavo, o už nepaklusnumą – drausmindavo. Įsiklauskite į pranašo žodžius:

„Taip pat aš atvedžiau jus aukštyn iš Egipto šalies ir vedžiau jus per dykumą keturiasdešimt metų, kad pasisavintumėte amorito šalį. Aš prikėliau iš jūsų sūnų į pranašus ir iš jūsų jaunuolių – į nazirus. Ar ne taip, Izraelio vaikai? – sako VIEŠPATS. – Bet jūs davėte nazirams gerti vyno; ir pranašams įsakėte, sakydami: ‘Nepranašaukite!’“ (Amoso 2, 10.12)

IZRAELIO NUKLYDIMAS BUVO PRANAŠIŠKAI ATSKLEISTAS NUO PAT ĮSTATYMO AMŽIAUS PRADŽIOS

Patys aiškiausi ir detalčiausi išdėstyti teiginiai apie Izraelio nuklydimą yra užrašyti paties Mozės – garsiausio ir labiausiai gerbiamo Senojo testamento žmogaus. Pačioje Įstatymo amžiaus pradžioje (apie 1400 m. pr. Kr.) Mozė išpranašavo apgailėtiną ir pranašišką Izraelio istoriją. Keturiasdešimt metų klajodamas po dykumą Mozė kentė pasikartojančius maištus ir vos ne nuolatinį hebrajų tautos murmėjimą. Prieš pat mirtį hebrajų tautai jis pasakė:

„Nes aš žinau tavo maištingumą ir tavo kietasprandiškumą; štai man dar tebesant gyvam su jumis šią dieną, jūs buvote maištingi prieš VIEŠPATĮ; o kiek dar labiau po mano mirties? Nes aš žinau, kad po mano mirties jūs visiškai sugadinsite save ir nukrypsite (t. y., nuklysite) nuo to kelio, kurį esu jums įsakęs...“ (Pakartoto Įstatymo 31, 27.29)

Tai nėra tik Mozės nuomonė ir tai nebuvo jokia spėlionė! Jis tikrai žinojo, kad po jo mirties nuklydimas plačiai paplis ir kuo toliau, tuo labiau jis stiprės. Jis tai žinojo ne vien dėl to, kad murmanti tauta, klajodama po dykumą, buvo linkusi atsimesti, bet ir dėl to, kad Dievas jam apie tai buvo apreiškęs. Atkreipkite dėmesį į paties Mozės liudijimą:

„Ir VIEŠPATS tarė Mozei: ‘Štai tu užmigi prie savo tėvų; o šita tauta pakils ir nueis paleistuvaudama paskui dievus svetimšalių šalies, į kurią eina būti tarp jų, ir paliks mane, ir sulaužys mano sandorą, kurią sudariau su jais.’“ (Pakartoto Įstatymo 31, 16)

Kas buvo išpranašauta, netrukus ir įvyko, pasireiškiant gėdinga ir skandalinga realybe. Visos pranašiškos nuklydimo detalės, kurias Mozė ištarė prieš išrinktąją tautą, buvo tiksliai užrašytos Senajame testamente. Tai pasitvirtins atidžiai skaitant Senąjį testamentą. Mes nuolat prisimename tą siaubingą elgesį su Senojo testamento pranašais, kai šie išdrįsdavo išstoti prieš Izraelio netikėjimo, nepaklusnumo ir skeptiškumo nusistatymą. Žydų tauta nuolatos sukeldavo tų ištikimų Dievo pranašų persekiojimus.

ŽYDŲ TAUTOS APKALTINIMAS „ANTISEMITIZMU“

Pastebėkite, kaip Senasis testamentas apibendrina Jo tautos, t. y., Izraelio tautos, elgimąsi su žydų pranašais. Tačiau iš tiesų tai nėra antisemitiška; tai paprasčiausias fakto teiginys. Tačiau, kai tas pats teiginio tipas pasirodo Naujajame testamente, tie patys žydų „mokslininkai“ jį tučtuoju įvardina esant antisemitiškai.

„Be to, visi vyriausieji iš kunigų ir tauta labai nusižengė pagal visas pagonių bjaurystes; ir suteršė VIEŠPATIES namus, kuriuos jis buvo pašventęs Jeruzalėje. O VIEŠPATS, jų tėvų Dievas, siuntė jiems per savo pasiuntinius, anksti keldamasis ir siųsdamas; nes jis gailėjosi savo tautos ir savo buveinės; bet jie (t. y., Izraelio tauta) tyčiojosi iš Dievo pasiuntinių, niekino jo žodžius ir blogai elgėsi su jo pranašais, kol VIEŠPATIES rūstybė pakilo prieš jo tautą, kad buvo nebeapgdoma“. (2Kronikų 36, 14-16)

NAUJOJO TESTAMENTO LIUDIJIMAS

Naujojo testamento Raštai toliau vysto Senojo testamento temą ir toliau tęsia šį liūdną ir graudų pasakojimą apie Izraelio nuklydimą. Atkreipkite dėmesį į mūsų Viešpaties Jėzaus žodžius:

„O Jeruzale, Jeruzale, žudanti pranašus ir užmėtanti akmenimis tuos, kurie yra pas tave siūsti...“ (Mato 23, 37)

Arba paklauskite Stepono žodžių prieš tai, kai jį užmušė žydų tauta:

„Jūs, kietasprandžiai ir neapipjaustytomis širdimis bei ausimis, jūs visuomet priešinatės Šventajai Dvasiai: kaip jūsų tėvai darė, taip ir jūs. Kurio iš pranašų nepersekiojo jūsų tėvai? Ir jie užmušė tuos, kurie iš anksto paskelbė Teisiojo atėjimą; kurio jūs dabar esate išdavikai ir žudikai.“ (Apaštalų darbai 7, 51-52)

Dauguma šių dienų humanistų, nurodžius šią Rašto vietą, koneveikia Naująjį testamentą kandžiai kritikuodami, kad jis skatina „rasizmą“ ir „antisemitizmą“. Šios eilutės yra tikras pasitenkinimas tiems, kurie nori ištempti Naująjį testamentą „į šviesą“, ir taip darydami stengia-

si pakenkti jo tikrumui. Mums sako, kad šios Rašto vietos vaizduoja Naujojo testamento rašytojų šališkumą žydų tautos atžvilgiu. Tačiau toks kaltinimas visiškai nepelnytas. Naujojo testamento Raštai, susiję su Izraelio netikėjimu ir sukilimu, neatskleidžia šališkumo! Tai nieko daugiau, kaip pakartotinis patvirtinimas ir besitęsiančios nuorodos į Izraelio sukilimą ir nuklydimą, apie kurį nuolat rašoma visame Senajame testamente!

Todėl jei kas nors nori tvirtinti, kad Naujasis testamentas turi anti-semitinę (anti-žydišką) tendenciją, tas turėtų dogmatiškai ir logiškai pasitenkinti tuo, kad Senasis testamentas yra dar labiau nusistatęs prieš žydus! Tai sakau net nekrūptelėdamas iš baimės. Niekur kitur nerasime tokio stipraus kaltinimo Jokūbo sūnams, kaip Senajame testamente. Kandūs Naujojo testamento įrašai yra švelnūs ir nešališki, palyginus su Senuoju testamentu. Objektiviai, blaiviai mąstantys šį faktą noriai pripažins. O toks tuščias bliovimas, kaip „antižydiška“ ar „nesąžiningas nusistatymas prieš žydus“ mums nėra svarbus.

Naujasis testamentas nekuria naujo Izraeliui žalą atnešančio turinio ir nebando iš naujo interpretuoti Izraelio istorijos. Net ir turintys „proto“ bei „lakią vaizduotę“, Naujojo testamento Izraelio nuklydimo įvykių negalėtų pavadinti „istoriniu revizionizmu“, t. y., mėginimu iš naujo išgalvoti ir iš naujo interpretuoti istoriją. Leiskite pasakyti tiesiai ir be jokių užuolankų: Naujasis testamentas yra kaltas tik tuo, kad jis tiksliai atitinka Senojo testamento Izraelio nuklydimą ir jo gėdingą netikėjimą. Bet koks teiginys Naujajame testamente nuskambėjęs „antižydiškai“ ar „antisemitiškai“, daugybę kartų randamas ir Senajame testamente! Tai nediskutuotina, ir mes neatsitraukdami laikysimės šitos pozicijos. Kad ir kaip mus kaltintų „antisemitizmu“, tai mūsų nebaugina.

Manytume, kad visi tie, kurie galvoja, jog Naujasis testamentas yra šališkas ir priešiškas žydų atžvilgiu, yra tie žmonės, kurie niekada dėmesingai nėra skaitę Senojo testamento (o gal neatmena, ką yra skaitę). Tebūna tai iššūkis bet kam, žydui ir pagoniui. Pirmiausia skaitykite žydų Raštus, o ypač – Skaičių, Pakartoto Įstatymo ir Teisėjų knygas nuo pradžios iki pabaigos. O po to kantriai skaitykite visas pranašų knygas. Tai, kaip atskalūniška išrinktoji tauta elgėsi su tais pranašais, yra gėdingas ir apgailėtinas faktas, parodantis kovingą, nesiskaitantį su niekuo priešinimąsi jų tėvų Dievui. Tai liūdnas ir tragiškas pasakojimas apie tautą, kuri niekada negerbdavo savo Dievo žinios.

Izraeliui taip baisiai dvasiškai kritus, kaip mums rašoma Naujajame testamente, jie buvo kaip bet kurie šio amžiaus tikintieji. Juk ir mes daugybę kartų apvylėme Viešpatį. Brandus tikintysis nekalbės šia visų mėgiama tema ir neplūs Senojo testamento šventųjų bei jų nesėkmių. Jau verčiau iš jų pasimokysime, o jų patyrimas mus įspės. Tuos dalykus Paulius aptaria 1Korintiečiams 10,6-12. Esmė ta, kad „visi (žydai ir pagony) nusidėjo ir stokoja Dievo šlovės“ (Rom 3, 23). Mes bjaurimės antisemitizmu ir visais tais, kurie kuria melą ir juodina žydų tautą, pasitelkdami revizionistinę istoriją bei visoki melą. Tarpe jų yra „pagarbusis“ I. B. Pranatis, Romos katalikų „mokslinčius“, rašęs dvidešimtojo amžiaus pradžioje, kurio darbai iki šių dienų laikomi gryna tiesa.

Naujojo testamento kalba yra švelni palyginus su aštriu, kandžiu barimu ir papeikimu, užrašytu Senajame testamente dėl Izraelio netikėjimo ir sukilimo prieš savąjį Dievą. Kai kurie dažniausiai studentų užduodami klausimai apie Senąjį testamentą yra šie: „Kas nutiko Izraeliui? ... Kodėl jie nuklydo? ... Kodėl Izraelį be paliovos apimdavo maištas ir anarchijos būsena? ... Kodėl Dievo tauta taip nuvildavo?“

NERŪPESTINGAS POŽIŪRIS Į DIEVO ŽODĮ

Šitokio Biblija pagrįsto atsakymo į aukščiau minėtus klausimus paprastai nepriima, nes mano, kad yra kita priežastis. Bet kadangi „kvailiai skuba ten, kur angelai bijo įžengti“, atsidūrėme ten, kur dabar ir esame. Izraelio žlugimas buvo ir vis dar tebėra (kaip ir Kristaus kūno šiame malonės amžiuje) grįstas niekam tikusiu, atsainiu požiūriu į Šventuosius Raštus, kurie buvo patikėti Izraeliui. Jau dabar numatau kai kuriuos savo kartos žmones, kurie pasprings šia diagnoze. Nes jie yra tie, kurie dabar į Šventuosius Raštus žiūri lygiai taip pat, kaip ir senovės Izraelis. Per visas žmonijos kartas filosofai ir humanistai nepriima nė menkiausios užuominos apie tai, kad Izraelio nesilaikymas Dievo žodžio autoriteto labai susijęs su Izraelio žlugimu ir, regis, nesibaigiančiomis ašaromis, kurias jie liejo per visą istoriją. Kiekvienas žmogus, savaimė suprantama ir žydas, turi prigimtine nuodėme, maištaujančią prieš dievišką valdžią. Nusidėjęs mūsų pirmiesiems tėvams, jų pirmoji instinktyvi reakcija buvo bėgti ir slėptis nuo Dievo. Tai būdinga visai žmonijai, nes nuo tada visi Adomo palikuonys tebedaro tą patį. Taip sako ir Paulius:

„Kaip yra parašyta: Nėra teisus, ne, nei vieno; nėra kas suprastų, nėra, kas ieškotų Dievo“ (Rom 3, 10-11)

Žymusis Amerikos „filosofas“ Will'as Rogers'as tai išreiškė labai vykusiai: „Žmogus buvo sukurtas truputį žemesniu už angelus [...] ir nuo tada jis vis žemėja ir žemėja“. Prigimtinė nuodėmė, kurią turi visi Adomo ir Ievos palikuonys, dažniausiai pasireiškia taip: „Man nereikalingi jokie autoritetai. Teisinga yra tai, kuo tikiu savo širdyje. Todėl visa, kas priešinasi mano mąstymui, ar tam, ką jaučiu „savo širdyje“ (sąžinėje), aš atmetu“. Būtent tokia buvo lemtingoji Izraelio klaida!

APGAULINGA ŠIRDIS – SVARBUS PASTEBĖJIMAS

Bet kuris žmogus turi pasirinkimą. Mes galime tikėti Dievo žodžiu arba savo širdžių samprotavimais.

Pranašas Jeremijas mums pasakė, kodėl nėra gera mintis pasitikėti informacija, ateinančia iš širdies. Jis rašė:

„Širdis apgaulingesnė už viską ir be galo nedora; kas gali ją pažinti.“ (Jeremijo 17, 9)

Tegul tiek knygos autorius, tiek jos skaitytojas blaiviai įvertina Dievo padarytą mūsų širdžių diagnozę! Dievo įvertinimas yra paprastas, nors nelabai glostantis mūsų savimeilę. Taigi apgaulingiausias dalykas pasaulyje yra žmogaus širdis. Įdomu pastebėti, kad vardas „Jokūbas“ hebrajiškai reiškia „apgaulingas“. Kai grįžtame į Pradžios knygą ir peržvelgiame Jokūbo gyvenimą, gauname gilesnį supratimą apie apgaulingų mūsų širdžių diagnozę. Kiekvienas naujas Jokūbo gyvenimo tarpsnis mums parodo, kaip jis ką nors suklaidindavo ir apgaudavo. Nekyla nė klausimų, kad jis gyveno pagal savo vardą. Biblijoje rašoma, kad žmogaus širdis yra kaip Jokūbas, t. y., tikrai apgaulinga. Netgi kiekvieno iš mūsų širdis! Todėl nenuostabu, kad karalius Saliamonas rašė:

„Kas pasitiki savo širdimi yra kvailys...“ (Patarlių 28, 26)

TIKROJI NUKLYDIMO PRIGIMTIS

Iš to pasimato, kur glūdi žydų tautos ir Kristaus kūno netikėjimo bei maištingumo šaknys. Bet žiūrėkime, kad kai kurių žmonių rafinuotumas ir žmogiškasis „meilumas“ mūsų neapgautų. Šitoje vietoje privalome aiškiai suprasti nuklydimo prigimtį. Nuklydusieji dažniausiai neneigia Dievo egzistavimo, nesieltgia neprideramai ir nerėkia, kad nekenčia Dievo. Iš tikrųjų, atskalūnai yra ganėtinai malonūs žmonės, kurių gyvenimo filosofija – su kiekvienu sutarti, nė vieno neįžeisti ir stengtis padaryti pasaulį geresne vieta gyventi. Nuklydusieji siekia tarnauti savo vaizduotės dievui ir tarnauti jam, jai ar net stabui religine forma, kurios autoriteto pagrindas vienu ar kitu klausimu yra subjektyvūs jausmai.

Jų suvokimu svarbu yra ne tai, ką Dievo sako, bet ką sako mano autoritetas, kaip vienu ar kitu klausimu jaučiamasi savo širdyje! Tokia nuostata atmeta lemiamąjį Dievo žodžio autoritetą. Laikui bėgant, tokie žmonės priima apgaulingą ir subjektyvią žmogiškosios širdies žinią, kurią neteisingai interpretuoja kaip atėjusią iš Dievo. Šitokių žmonių pasiaiškinimas įprastai skamba taip: „Reikia daryti tai, kas tau yra teisinga“. Peršasi išvada, kad iš tiesų nėra nieko, kas yra teisinga ar neteisinga, o yra tai, kas yra teisinga ir neteisinga man! O tai jau yra visiškas bet kokios absoliučios tiesos paneigimas.

MELAGINGAS KOMPASAS

Įsivaizduokite du vyrus: vienas iš jų yra lakūnas, kitas – keleivis. Jie abu kartu leidžiasi į kelionę lėktuvu. Prieš pat lėktuvo pakilimą technikas pasako lakūnui, kad jo kompasas blogai veikia ir kompasas parodymai yra neteisingi. Nepaisant išspėjimo, lėktuvas skuba pakilimo taku, pakyla ir skrenda virš vandenyno. Praėjus keletui skrydžio valandų, lakūnas pastebi, kad yra likę mažai degalų ir pradeda ruoštis skristi namų link. Jis pradeda žiūrėti į kompasą, kurlink reikia grįžinėti. Keleivis pastebėjęs, ką lakūnas daro, klausia: „Kodėl pasikliaujate kompasu apie kurį technikas jus išpėjo, kad jis blogai veikia? O lakūnas jam atsako: „Naudojuosi šiuo kompasu metų metus ir į techniko pastabas nereaguju. Planuoju skrydžius pagal savo kompasą“. Jei jūs būtumėte keleivis, tai lakūną, rizikuojantį savo ir jūsų gyvybėmis, laikytumėte

kvailiu! Būtent taip Dievas apibūdina žmogų, kuris tiki informacija, atėjusia iš jo apgaulingos širdies. Todėl Rašte ir parašyta:

„Kas pasitiki savo širdimi, yra kvailys.“ (Patarlių 28, 26)

Pavyzdys su „apgaulingu kompasu“ tiksliai parodo, kas atsitiko su Izraelio tauta ir su dauguma iš mūsų. Dievas jiems pasakė, kad jų širdys yra apgaulingos, bet jie, kaip tas kvailas lakūnas pasirinko tikėti savo sugedusiu kompasu, t. y., savo melagingomis širdimis, užuot tikėję „negalinčio meluoti Dievo“ žodžiu (Titui 1, 2).

DIEVO PRANAŠAI IR NETIKRI PRANAŠAI

Dievas gailėjosi savo nuolat klystančios išrinktosios tautos. Pagrindinė Senojo testamento istorijos tema – mylinčio Dievo raginimas savo tautai nusigręžti nuo stabmeldystės ir grįžti prie Jo širdies. Jis periodiškai siųsdavo Izraeliui Savo pasiuntinius pranašus, kad kviestų tautą atgailauti ir nusigręžti nuo atsimitimo. Tiems ištikimiems Dievo pranašams triūšiant ir skelbiant Izraeliui Dievo žodį, jų darbui trukdė kitų pranašų gretos, kurių Dievas nesiuntė. Šis įprastas reiškinys yra aiškiai matomas Jeremijo 23 skyriuje. Čia Jeremijas mus įspėja, kad pakilo daugybė netikrų pranašų, skelbiančių mokymą „neužkrėstą“ tokiomis neigiamomis temomis, kaip asmeninė atskaitomybė prieš Dievą. Jų žinia skamba taip: „Ramybė, ramybė, o iš tiesų nėra jokios ramybės“. Jie buvo netikrieji pranašai, apie kurių kalbas Jeremijas rašė:

„Jie kalba savo širdies regėjimą, o ne iš VIEŠPATIES burnos.“ (Jeremijo 23, 16)

Tie netikri pranašai tik atkartoję humanistinę filosofiją ir požiūrį, kurį jau turėjo jų klausytojai. Be to, jų skelbiama žinia buvo mielai priimta minios žmonių, niekinusių VIEŠPATĮ (Jeremijo 23, 17). Iš tikrųjų, skaitant Dievą niekinusių žmonių apibūdinimą, daug kas darosi aišku. Kaip anksčiau buvo kalbėta – VIEŠPATIES niekinimas nereiškia, kad Dievo egzistavimas yra atmetamas ar be reikalo vartojamas Dievo vardas, ar sąmoningai, o gal ir nesąmoningai sakoma: „Aš nekenčiu Dievo!“ Jokių būdu ne. Viskas yra daug subtiliau. Atkreipkite dėmesį į paties Dievo įvertinimą ir apibūdinimą tų, kurie Jį niekina:

„Jie (t. y., netikri pranašai) vis sako tiems, kurie niekina mane: „VIEŠPATS tarė: jūs turėsite ramybę, ir kiekvienam, kuris vaikšto

pagal savo širdies sumanymą, jie sako: „Neužeis ant jūsų jokia nelaimė.“ (Jeremijo 23, 17)

Štai ir turime! Kaip Dievas įvertina tą, kuris tikrai Jo nekenčia ir atmeta Jo žodį, ir „vaikšto pagal savo širdies sumanymą“? Kiek sumažėtų sielvarto ir sumaišties, jei Adomo palikuonys priimtų šią biblinę realybę. Jei žavimės arba vaikomės bet kokio mokymo, kuris abejoja ar neigia Dievo žodį, arba ką nors prie jo prideda, tai mes, pagal paties Dievo įvertinimą, Jį „niekiname“. Mes neatsižvelgiame į Jo žodį, kurį Jis iškėlė aukščiau Savo vardo, ir neturime pasitikėjimo, kad turėtume jam paklusti.

Surizikuosiu dar tiksliau nustatyti diagnozę. Tie, kurie laikosi kito tokio mokymo – ankstesnio biblinio mokymo, neskirto dabartiniam malonės amžiui, Dievo yra apkaltinti netikrais. Turiu pripažinti, kad tai suvokti man buvo sunkiausia. Ši anatema nėra skirta netikrai pagoniškai filosofijai. Ji yra skirta tiems, kurie praktikuoja biblines tiesas bei įsakymus – Dievo duotus kito amžiaus kitiems žmonėms. Tai yra įspėjimo Galatams 1, 7-12 apibendrinimas.

Taigi, kad šis pagrindinis ginčytinas klausimas neliktų nepastebėtas, aš dar kartą išdėstysiu Pauliaus įspėjimo esmę. Kai Paulius rašė tuos žodžius, jis nesmerkė kokio nors kulto ar pagoniškos įtakos, tokios kaip, pvz. gnosticizmas. Tiesą sakant ši ištrauka tiek daug metų siejama su koku nors kultu, kad tai įgavo „naują“ reikšmę. Jei Galatams 1, 7-12 ištraukoje reikštų kokį tai kultą, tada Pauliaus įspėjimas prarastų esmę. Tačiau jis kalbėjo ne apie antibiblinį, bet apie biblinį mokymą, kuris nebuvo skirtas dabartinių laikų šventiesiems, t. y., Kristaus kūnui. Paulius smerkė mokymą, duotą žydams per Mozę (skirtą Įstatymo amžiui), t. y., dvylikos apaštalų skelbiamą Karalystės žinią, neteisėtai skelbiamą Kristaus kūnui. Galatai pasitraukė nuo Malonės evangelijos ir „persimetė“ prie Karalystės evangelijos. Jie neskelbė žinios, kurią prisikėlęs, šlovingasis Kristus patikėjo Kristaus kūnui ir įsakė ją skelbti dabartiniame Malonės amžiuje! Taigi, jei mokymas yra nebiblinis arba biblinis, bet neskirtas dabartiniam amžiui, tokie mokymai Dievą vienodai piktna. Tie, kurie savo tikėjimu yra prisirišę prie ne to mokymo, kurį Dievas yra nustatęs dabartiniam amžiui, tikrai neturėtų minėti Dievo vardo be reikalo, nes jie atmeta Jo žodį.

„Aš garbinsiu Tavo šventos šventyklos link ir girsiu Tavo vardą už Tavo mielaširdystę ir Tavo tiesą; nes Tu išaukštinau savo žodį labiau negu visą savo vardą.“ (Psalmė 138, 2)

NETIKĖJIMO KULMINACIJOS TAŠKAS

Nenutrūkstama Izraelio Dievo pranašų persekiojimo, kankinimų ir jų mirties bausmių vykdymo grandinė driekiasi per visą Senąją testamentą. Jau matome Izraelio nuklydimą chronologinėje Senojo testamento pabaigoje (2Kronikų 36 sk). O dabar įsidėmėkime liūdną tos pačios temos, užrašytos Naujajame testamente, komentarą. Laiške hebrajams žvelgiant į praeitį kalbama:

„Ir kiti patyrė žiaurių pasityčiojimų ir nuplakimų išbandymą, taip, dargi pančių ir įkalinimų: jie buvo užmėtomi akmenimis (istoriškai manoma, kad tai nuoroda į pranašą Izaiją), pjaustomi pusiau, gundomi (bandomi), žudomi kalaviju, klajojo aplinkui avikailiuose ir ožkenose; būdami skurde, varginami, kankinami (kurių pasaulis nebuvo vertas); jie klajojo dykumose ir kalnuose, ir urvuose bei žemės duobėse.“ (Hebrajams 11, 36-38)

Ir vėl privalome sau priminti: jei bet koks kaltinimas antisemitizmu yra padedamas prie šios Naujojo testamento ištraukos durų, tuomet tas pats identiškas kaltinimas privalo taip pat būti priskirtas prie 2Kronikų 36, 15-21. Turėkite omenyje, kad Izraelis, o ne bedieviškos pagonių tautos taip elgėsi su Dievo pranašais! Todėl nesistebėkite, kad kai atėjo Palaimintasis pas Savo išrinktąją tautą ir jai prisistatė, kaip jų Mesijas, (o tai tobulai atitiko jų pačių Raštus), Jis taip pat buvo atmetas, nepriimtas ir nužudytas. To niekada neturėjo įvykti (t. y., žmogaus požiūriu), bet tai įvyko! Nuo pat mūsų Viešpaties žemiškosios tarnystės pradžios religiniai vadovai Jo iškart neapkentė. Daugelis Jo tautos religinių vadovų rengė sąmokslus Jį užmušti. (Tai bus aptariama kitame skyriuje). Tie religiniai vadovai toliau persekiojo Kristaus sekėjus net apaštalo Pauliaus dienomis. Paulius apie tai rašė:

„Žydai, kurie užmušė tiek Viešpatį Jėzų, tiek savo pačių pranašus bei persekiojo mus; ir jie nepatinka Dievui ir yra priešiški visiems žmonėms, neleisdami mums kalbėti pagonims, kad tie būtų išgelbėti, nuolat pripildydami savo nuodėmes; nes ant jų galutinai yra atėjusi rūstybė.“ (1Tesalonikiečiams 2, 15-16)

NUKLYDIMAS STIPRĖJA

Septyniasdešimtaisiais metais po Kristaus žydai buvo ištremti iš savo gimtosios šalies ir iki šios dienos tebėra oficialiai „išsisklaidę“ tarp pasaulio tautų išskyrus mažą saujelę žydų, apsigyvenusią labai mažoje Izraelio žemės dalyje. Nebūkime tokie naivūs, kaip prieš daugelį metų buvo šios knygos autorius, ir nemanysime, kad šiandien žydų tautos dauguma gerbia, garbina ir tiki savaisiais Raštais taip, kaip pačiu Dievo žodžiu. Toks vaizdas iškyla, apibūdinant religinę žydų kultūros filosofiją prieš daugelį kartų. Dabar viskas radikaliai pasikeitę. Šis liūdnas nuosmukis palietė vyraujančią šiuolaikinės hebrajų teologijos kryptį, apibūdinamą daugelio kitų šaltinių. „Žydų pažinimo knyga“, kurią sudarė Nathan Ausubel detalčiai aprašo praėjusių amžių žydų bendruomenės nuostatą Šventųjų Raštų atžvilgiu:

„Kiekvienas biblinio teksto žodis jiems tviskėjo nuo tiesos karščio, kadangi tai buvo paties Dievo apreikšta Mozei ant Sinajaus kalno. Jie skaitė jį pažodžiui ir tiksliai suprato jo reikšmę. Jei tekste buvo rašoma, kad taip buvo, tai jiems ir reiškė, kad taip buvo! Ar kažkoks įvykis iššaukė antgamtinius reiškinius? Ar tai buvo svarbu? Dangaus ir žemės Kūrėjui nebuvo nieko per daug stebuklingo, kad tai įgyvendintų. Todėl tikintis žydas žinojo, kad kiekvienas penkiose Mozės knygosose paminėtas žmogus iš tiesų gyveno, o tai, kas apie jį ar ją buvo parašyta, tai buvo nenuginčijama tiesa. Faktiškai buvo neįsivaizduojama, kad nors vienu žodžiu, užrašytu Toroje, lengvabūdžiai, smalsuoliai ar skeptikai būtų galėję suabejoti ar jį nuginčyti.“ (42 psl.)

Šis konstatavimas ne visai tikslus. Dokumentas, „kuriuo buvo visiškai pasitikima“ žydų kultūroje, buvo ne Tora, o veikiau Talmudas. Kiekvienas šių dienų tikintysis Išgirdęs šį pareiškimą turėtų pasakyti „Amen“. Krikščionys lygiai taip pat pagarbiai turėtų žiūrėti į Šventąjį Raštą. Tačiau, stebint p. Ausubel komentarus apie šiuolaikinio judaizmo vystymąsi, darosi akivaizdu, kad vyraujanti šiuolaikinio judaizmo kryptis dar labiau nuklydo. Ji nebežiūri į Raštus kaip į autoritetingą bendravimą su Dievu. Turėkite omenyje: „Koks Izraelis – tokia ir Krikščionija“, nes pasakojimas apie dar gėdingesnę krikščionijos nuklydimą yra ta pati daina, tik kitokie žodžiai. Abu šie istoriniai pasakojimai Dievo žodyje kalba apie leidimą žemyn iš anksto nuspėjama netikėjimo spirale.

„Šiuolaikiniai žydai stipriai skiriasi savo istoriniu Biblijos suvokimu bei jos aiškinimu ... Kad turi būti ir tam tikras tiesos matas (kaip kilnu

iš jo pusės tai pripažinti!) sekant tradicija, kad Mozė sudarė penkias Mozės knygas ir, savaime suprantama, liaudies atmintis (nors kartais ji dažnai perdėdavo) gali būti tikslesnė ir patikimesnė nei rašytinis tekstas, kuris ganėtinai dažnai buvo klastojamas.“ (44 psl.)

Aukščiau minėtas pareiškimas aiškiai parodo, kad šiuolaikinis judaizmas yra užkrėstas tuo pačiu „aukštesniu kritišku vertinimu“, kuris taip giliai prasiskverbė į protestantų ir katalikų teologiją. Taip vadinamas „aukštesnis kritikiškas vertinimas“ atėjo iš vokiečių racionalistų, kurie savo ruožtu sekė Romos katalikų teologu Jean Astruc (1684-1766). „Aukštesnis kritiškas vertinimas“ neigia istorinį Biblijos tikrumą ir šalia daugelio kitų dalykų neigia Penkiaknygės (pirmųjų penkių Senojo testamento knygų) Mozės autorystę. Jis laikosi „dokumentinės hipotezės“, bylojančios, kad Penkiaknygė turėjusi ne vieną, bet net keturis autorius, ir visi raštai buvę sudaryti vieno nežinomo žmogaus. Visa buvo daroma nurašant vieną eilutę iš vieno šaltinio, o kitą pastraipą iš kito šaltinio, kad gautųsi sklandus, vieną šaltinį tęsiantis pasakojimas. Jie sako, kad mes galime atskirti įvairius „autorius“ pagal tai, kaip jie vartoja Dievo vardą. Studijų metais šią „dokumentinės hipotezės“ ereziją mes vadindavome „žirklių ir klijų teorija“.

Absolūtus ir geriausias, taip vadinamo „aukštesnio kritiško vertinimo“ (arba kaip esame linkę vadinti „pseudointelektualinių nesąmonių...“) paneigimas yra Josh'o McDowell'o knyga. Savo knygos „Faktai, reikalaujantys verdikto“ antrame tome, mano kukliu supratimu, p. McDowell'as smogė galutinį, mirtiną, smūgį tai tuščiai, siaubingai ir įmantriai, kenksmingo netikėjimo sistemai.

Kiekvienas esantis sutrikdytas ar supainiotas „dokumentinės hipotezės“, turėtų perskaityti p. McDowell'io veikalą. Gerai prisimenu, kaip Dievas panaudojo tą knygą, kad padėtų išsiaiškinti kai kuriuos tvyrojančius, ramybės neduodančius klausimus, slypėjusius mano galvoje.

Šis piktavališkas Šventųjų Raštų juodinimo metodas ne tik iškreipė daugelio Romos katalikų ir protestantų mokslininkų požiūrį, bet jo čiuptuvai pasiekė ir žydų religinę bendruomenę. Tokiu būdu didžioji dauguma žydų turi Bibliją, kuri jiems (kaip ir milijonams išpažįstančių krikščionių) nebeturi patikimumo būti absoliučiu ir autoritetingu jų tikėjimo pagrindu. Jie tvirtina, kad Biblijos istorija yra nepatikima; į stebuklus yra žiūrima skeptiškai, jie laikomi nesvarbiais arba yra atmetami. Jie yra priskiriami mitams arba folklorui. Net apie Psalmes, apie ganėtinai nekenksmingą Rašto dalį, p. Ausubel'is rašo šitaip:

„Nors yra tiesa, kad septyniasdešimt trys iš šimto penkiasdešimties Psalmių turi Dovydo autorystę, tačiau šiuolaikinė biblinė erudicija (?) įstengia sutikti, kad tik viena poema esanti Dovydo. Ir ta pati, nors ganėtinai keista, nesanti įtraukta į Psalmių knygą; ji esanti įtraukta į Antrąją Samuelio knygą, kur psalmė buvo aptikta dabar jau prarastoje senovinėje Yashar'o knygoje.“ (50 psl.)

Taip „šiuolaikinė biblinė erudicija“ ir jos „dokumentinė hipotezė“ yra labiausiai naudojamas ginklas, tapęs „Trojos arkliu“ ir „šviesos angelu“, šiandien tiriančiu ir neigiančiu Dievo žodžio autorystę. Tai ypač pastebima šiuolaikinėje žydų sąmonėje ir tikėjime pažadėtoju Mesijumi. Išstisus amžius dauguma žydų su didele pagarba cituodavo žymų ir gerbiamą viduramžių rabiną filosofą Miamonid'ą, kuris buvo tapęs jų asmeninio tikėjimo patvirtinimu, kad ateis Mesijas.

„Aš esu visiškai įsitikinęs, kad Mesijas ateis, ir nors Jis gali užgaišti, visvien kiekvieną dieną lauksiu Jo atėjimo“.

Tačiau šiandien tie keli atsidadę, vis dar tikintys būsimoju Mesijo atėjimu, žydai, yra vadinami „ultra ortodoksais“ ir laikomi nesvarbiais, neišmanėliais, pasipūtusiais, prietaringais ir neapsišvietusiais. Spėkite, kas juos tokiais laiko? Ogi jų pačių tautiečiai, t. y., žydų bendruomenė! Dabartinė šiuolaikinio judaizmo Mesijo koncepcija nuaidi anksčiau minėtoje Nathan'o Ausubel'io knygoje. 286 puslapyje jis rašo:

„Būtų nerealu įsivaizduoti šiame mokslo amžiuje [...] kad visi žydai tebetiki Mesijumi arba, kad jų samprata apie Jį tebėra tokia pat, kaip ir jų protėvių“. Daugiau nei prieš šimtmetį žydų švietimo lyderis Joseph'as Perl'as, pasakė: „Tikri apsišvietę žydai nebežiūri į Mesiją kaip į realią asmenybę. Jie Jį mato kaip Izraelio atpirkimo idėjų simbolį ir visuotinę taiką, kuri bus įgyvendinta, kai Izraelis, išsilaisvinęs nuo visų priespaudų, bus priimtas į tautų šeimą.“ O žydų teologijos seminarijos Jungtinėse valstijose rabinas Mordekajus Kaplanas yra pastebėjęs, kad „(tikrai) išsilavinusiam šių laikų žmogui yra neįsivaizduojama, kad bet koks žmogus (nesvarbu, kokio jis garbingo bebūtų charakterio ar kaip dosniai apdovanotas protiniais sugebėjimais bei turintis nuopelnų) galėtų pasitarnauti Dievo intencijų instrumentu atnešti tūkstantmetį į žemę.“

Įsidėmėkite šiuos teiginius: „tikrai apsišvietę žydai“ ir „išsilavinęs šių laikų žmogus“, nes juos vėl pavartosime, cituodami „krikščionių“ mokslininkus, kurie atkartoja tą patį netikėjimą Raštais. Žmonės, kurie nesutinka su šiais „mokslo vyrais“, tikrai nėra išsilavinę žmonės. Jeigu jie tikrai būtų išsilavinę, jie sutiktų su jais. Tegu kiekvienas skaitytojas

iki galo suvokia, ką kalba garsus žydų rašytojas p. Ausubel'is, daugiausiai atstovaujantis Žydų bendruomenę, cituodamas Joseph'ą Perl'ą. „Didžioji Žydų bendruomenės dauguma jau nebetiki, kad kada nors ateis koks nors Mesijas. Tik neišsilavinę ir neišmanėliai žydai vis dar tiki šia „nesąmone!“ Koks pasipūtimas! Koks išdidus elitinio požiūrio demonstravimas ir koks arogantiškas savimanos pojūtis!

Lygiai toks pat požiūris gyvuoja „krikščionių“ bendruomenėje, kur reikalaujama, kad šių dienų teologas būtų tikrai išsilavinęs, „adekvačiai“ išmanantis „dokumentinę hipotezę“ ir Nikėjos „tėvų“, kurie dažniausiai yra nurodomi kaip Bažnyčios tėvai, raštus (tie tėvai rašė prieš garsųjį Nikėjos susirinkimą (325 m.), susirinkimo metu ir dar po jo). Be to, jie privalo žinoti daugybės šiuolaikinių teologų pažiūras. Viso šito yra reikalaujama iš „tikrai išsilavinusio“ teologo. Tačiau jie neišmano praktinių tikslų, vedančių į teisingai padalinto Žodžio šlovę, o ypač neišmano Pauliui atskleisto Paslapties apreiškimo, nes visa tai laiko neesminiu dalyku. Ponas Džiozefas Perlas yra tvirtai įsitikinęs, kad joks tikrai išsilavinęs žydas netiki Mesijumi. Jis nesako, kad žydai netiki Mesijo atėjimu, jis sako, kad „tikrai išsilavinę žydai“ netiki tokomis legendomis. O, kad šių dienų žydai (ir pagonys) priimtų Viešpaties Jėzaus Kristaus iššūkį, kai Jis jiems sakė:

„Tyrinėkite Raštus (t. y., Senąjį testamentą), nes jūs manote, kad juose turite amžinąjį gyvenimą; o jie (t. y., Raštai) liudija apie Mane“. „Nemanykite, kad apkaltinsiu jus Tėvui, nes yra vienas, kuris jus kaltina – tai Mozė, kuriuo jūs pasitikite. Jei būtumėte patikėję Moze, būtumėte patikėję manimi, nes jis rašė apie mane. Bet jei netikite jo raštais, kaip patikėsite mano žodžiais?“ (Jono 5, 39.45-47)

Kadaise jie net metė iššūkį sakydami, kad mūsų Viešpats neturi teisės pretenduoti būti Mesijumi, mat buvo gimęs Galilėjoje (Jo priešai tvirtino, kad nė vienas Dievo pranašas nebuvo kilęs iš Galilėjos). Jie sakė: „Patyrinėk ir pažiūrėk, nes iš Galilėjos nekyla joks pranašas“ (Jono 7, 52). Greičiausiai jie buvo pamiršę apie Ozėją, Eliją, Elišą ir Joną.

Žodis „tyrinėk“ savyje talpina daugybę reikšmių. Tai yra graikiškas žodis „eraunao“, reiškiantis „susekti, aptikti, surasti arba iširti“. Homeras „Odisejoje“ šį žodį vartojo aprašydamas gyvūnus, kurie medžiodavo sau maistą; jie uostinėdavo savo grobio pėdsakus. Taip pat šis žodis vartojamas, kai kas nors yra tiriama, ypač juridiniame kontekste. Pagalvokime apie detektyvą, kuris ieško mažiausios įkalčio kruopelytės, kurią būtų galima pateikti teisme kaip įrodymą, ir tai arba išteisintų žmogų, arba apkaltintų padarius nusikaltimą; tai geras žodžio „eraunao“ api-

būdinimas. Beje, Platonas irgi pavartojo žodį „eraunao“ viename iš savo raštų, aprašydamas apiplėšimo tyrimą. Senoviniuose graikų raštuose šis žodis irgi buvo pavartotas apie šunį, „uostinėjantį“ bėglio pėdsakus.

Žodį „eraunao“ ir Nikodemas pritaikė Kristaus priešams, netikėjusiems Jo teigimu, kad Jis yra Mesijas, mat buvo gimęs Nazarete (Jono 7, 52). Bet jei jie būtų patyrinėję, jie būtų atradę, kad iš tiesų Jis buvo gimęs Betliejuje. Tai yra iššūkis netikintiesiems tyrinėti Raštą, kaip ir šios kartos skeptikams ir pašaipūnams, kaip ir bet kam, kas netiki nuostabiais Kristaus tvirtinimais. Drąsiname visus, kurie norėtų asmeniškai priimti šį iššūkį ir pasižiūrėti, ar nenugalimas biblinis įrodymas jiems neprakalbės. Įsidėmėkite: mūsų Viešpats nepasakė, kad užtenka tik skaityti Raštus. Ne, Jis liepė juos tyrinėti, tarytum ieškotumėte lobia. Pasirinkimas yra aiškus: galime tikėti Jo žodžiu arba tikėti savanaudiška žinia, kylančia iš mūsų melagingų širdžių!

Toks buvo ir Izraelio pasirinkimas. Jie galėjo arba tikėti Dievo žodžiu, „kuris negali meluoti“ (Tit 1, 2), arba tikėti savo širdimi, kurią Dievas įvertino, kaip „už viską apgaulingesnę ir be galo nedorą“ (Jeremijo 17, 9). Tiek šios knygos autorius, tiek jos skaitytojas turėtų laiku užduoti sau šį klausimą: ar mus įtikino Kristaus tvirtinimas per „daugybę tikrų įrodymų“ (Apd 1, 3) Šventajame Rašte ir ar galime nusiilenkti prieš Dievo žodžio valdžią? Ar tai savo ruožtu įtikino mus tikėti Viešpatį Jėzų Kristų, kuris pamilo mus, mirė už mus ir vėl prisikėlė? Ar juo tada pasitikėjome? Juo vieninteliu, kad gautume amžino gyvenimo dovaną? Jei ne, Dievas mums tesuteikia malonę, kad liautumėmės stengtis darbų ir religijos pastangomis užsitarnauti Jo palankumą. Pradėkime pasitikėti Jo nuostabiais pažadais, kuriuos Jis paliko pilnai apsisprendusiems nepasitikėti savo darbais.

„Tačiau tam, kuris nedirba, bet tiki tą, kuris išteisina bedievi, jo tikėjimas yra įskaitomas teisumu.“ (Romiečiams 4, 5)

Puikiai žinau, kaip gynybiškai nusiteikusieji suskubs nepaisyti šio teiginio, pateikdami beprasmiškus ir karštus kaltinimus šio skyriaus (knygos) turiniui. Tokiu atveju esu visiškai įsitikinęs, kad Izraelio nuklydimo temos turinys bus neteisingai suprastas kaip antižydiškas, t. y., antisemitinis. Tačiau taip nėra. Greičiau tai bandymas likti ištikimam Dievo žodžiui, nors mano draugai žydai ir laikytų mane įžeidžiančiu. Jei šis skyrius atrodo per daug kandus, atkaklus ir nemandagus, siekiantis demaskuoti Izraelio nesėkmę, tegul kiekvienas skaitytojas būna tikras, kad karštis tik stiprės, kai būsimuose skyriuose nagrinėsime krikščionijos nesėkmę.

ANTRAS SKYRIUS

IZRAELIO NUKLYDIMAS – II dalis

Daug metų Viešpaties Jėzaus Kristaus nukryžiuavimas man buvo neįminama mįslė ir paslaptis. Taip buvo ne tik prieš mano atsivertimą, bet ir po jo, netgi man aktyviai dalyvaujant Kristaus tarnystėje. Žinojau, žinojau iš Rašto, kad Dievas nuo amžių buvo suplanavęs „prieš pasaulio pamato padėjimą“, kad Kristus būtų „Dievo Avinėlis“, nulemtas paskerdimui pagal Raštus.

„Kadangi žinote, jog nebuvote atpirkti nuo savo niekingos, iš savo tėvų per tradicijas paveldėtos, gyvensenos gendančiais dalykais – kaip auksu ir sidabru, bet brangiu Kristaus krauju, kaip avinėlio be trūkumų ir be dėmės; kuris iš tikrųjų buvo iš anksto paskirtas pirmiau pasaulio pamato padėjimo, bet buvo apreikštas šiais paskutiniaisiais laikais jums.“ (1Petro 1, 18-20)

Pastebėkit – apaštalas Jonas irgi taip pat rašė:

„Ir garbins jį visi gyvenantys žemėje, kurių vardai nėra įrašyti gyvenimo knygoje Avinėlio, užmušto nuo pasaulio įkūrimo.“ (Apreiškimas 13, 8)

Studijuodamas Raštą atradau, kad praeityje Viešpats Jėzus Kristus jau buvo „pažymėtas“ kaip dieviškasis aprūpinimas nuodėmėms savo tautos, kurios Jis dar net nebuvo sukūręs. Tačiau, nors intelektualiai žinojau, kad tai amžinas Dievystės planas, kad Dievas Sūnus mirtų ir kad asmeniškai man labai reikalingas Gelbėtojas, mane vis tiek kankino klausimas: „Kodėl žydų lyderiai pačioje mūsų Viešpaties tarnystės pradžioje tarėsi Jį nužudyti?“

Man tai turėjo teologinę prasmę, bet jokios loginės ar pagrįstos prasmės. Plačiai pripažintas Talmudo rabinas ir žydų mokslininkas Hyam Maccoby užduoda tą patį klausimą. Jis klausia:

„Jei Jėzus buvo fariziejus, neteigė nieko piktžodžiaujančio ir niekada nebandė panaikinti sabato ar kitos priimtų žydų religinės institucijos, kodėl Jis buvo nukryžiuotas? Šis klausimas buvo mįslingiausias ir gėdingiausias krikščionių mokslininkams, kurie įgijo pakankamai žinių apie fariziejus, kad suprastų, jog tradicinė istorija apie konfliktą tarp Jėzaus ir religinės valdžios nepadės („Mito kūrėjas, Paulius ir krikščionybės išradimas“, Hyam Maccoby, 45 psl.).

Kodėl Izraelis atmetė Kristų? Konservatyvūs krikščionių mokslininkai tai aiškina atkreipdami dėmesį į tos kartos religinių lyderių lūkesčius arba mąstymą. Jie tikėjosi priimti ne nusižeminusį pranašą, o galingą Karalių, ne nukryžiuotą atpirkėją, o užkariaujančią Valdovą. Nors ši mintis buvo teisinga, tai vis tiek nebuvo pasiteisinimas! Tie religiniai lyderiai turėjo prieigą prie Senojo testamento Šventraščio, galėjusio lengvai patikrinti arba paneigti Viešpaties Jėzaus Kristaus teiginius.

PRIEIGA PRIE GENEALOGIJŲ – UNIKALI PRIVILEGIJA

Žemiškomis Kristaus dienomis žydų vadovai taip pat turėjo prieigą prie informacijos, kurios nuo to laiko neturėjo jokia kita karta. Visos Izraelio tautos genealogijos buvo saugiai saugomos šventykloje. Kristaus priešai galėjo tiesiog patikrinti šventyklos įrašus ir patvirtinti arba paneigti mūsų Viešpaties teisę į sostą, patikrindami Jo genealogijos autentiškumą. Jei mūsų Viešpats nebūtų buvęs teisėtas Dovydo sosto įpėdinis, Jis būtų nedelsiant atleistas kaip šarlatanai. Tačiau mūsų Viešpaties priešai niekada net neužsiminė apie tokio tyrimo atlikimą. Dauguma žmonių buvo nerūpestingi klausytojai (panašiai kaip šiandien), nes jie norėjo klausytis nuogirdų, o ne patys patikrinti faktus. Ši problema iškilo septintame Jono skyriuje. Daugelis buvo pasiruošę greitai atmesti Kristaus teiginius, nes sklandė nuogirdos, kad Kristus gimė Galilėjoje. Kai vieni iš minios buvo įsitikinę Kristaus teiginiais, kiti neigė Kristų šiais prieštaravimo žodžiais:

„Kiti sakė: „Šitas yra Kristus“. Bet kai kurie sakė: „Ar Kristus ateis iš Galilėjos? Argi Raštas nesakė, kad Kristus ateina iš Dovydo sėklos ir iš Betliejaus miestelio, kur buvo Dovydas?“ (Jono 7, 41-42)

Pastebėkite jų nežinojimą ir nedėmesingą, tingų dvasinį neatsakingumą, slypintį už šių žodžių! Štai žmonės, kurie išgirdo mūsų Viešpatį kūne ir atsakė Jo valdžios, nes, anot „vynmedžio“, Jis nebuvo gimęs Betliejuje, Dovydo mieste, pagal Senojo testamento pranašystes, išpranašavusias (šimtmečiais anksčiau), kad ateisiantis Mesijas, turėsias gimti Betliejuje.

„Bet tu, Efratos Betliejau, nors esi mažas tarp Judos tūkstančių, tačiau iš tavęs pas mane išeis tas, kuris bus valdovas Izraelyje, kurio išėjimai buvo nuo seno, nuo amžinybės.“ (Michėjo 5, 2).

Tai, kad Jis gimė Betliejuje yra istorinis faktas! Tai buvo teisinio įrašo reikalas ir jį buvo galima lengvai patikrinti. Erodas buvo priešiškas netikintysis, tačiau jis pakankamai tikėjo Šventojo Rašto vientisumu, kad sužinotų, kur gims Mesijas, nes turėjo pavaldinių, galinčių patikrinti Rašto pranašystes.

„Ir kai jis (Erodas) surinko visus tautos aukštuosius kunigus ir Rašto žinovus, paklausė jų, kur turi gimti Kristus. Jie jam atsakė: „Judėjos Betliejuje; Nes taip parašyta pranašo: ‘O tu Betliejuje, Judo žemėje. nes iš tavęs išeis valdytojas, kuris valdys mano tautą, Izraelį. Tada Erodas, privačiai pasikvietęs išminčius, stropiai jų teiravosi, kada pasirodė žvaigždė. Jis pasiuntė juos į Betliejų ir tarė: „Eikite ir uoliai ieškokite mažo vaiko; ir kai jį surasite, praneškite man, kad ir aš atvykčiau jį pagarbinti.“ (Mato 2, 4-8)

Antrasis menkas argumentas, kuriuo pasinaudojo Jėzaus priešai, buvo tai, kad Jis turėjo būti karaliaus Dovydo palikuonis. Tai taip pat buvo galima patvirtinti patikrinus genealogijas šventykloje ir buvo galima rasti, kad Juozapas (kaip aptarta Mato evangelijoje) buvo Dovydo sūnus per Saliamoną, o Marija (kaip aptarta Luke) buvo Dovydo palikuonė per Nataną, Saliomono brolių. Atsiminkite: Dovydui iš Batšebos gimė keturi sūnūs.

*„Ir šie gimė jam (t. y., karaliui Dovydui) Jeruzalėje: Šima, Šobabas, **Natanas** (Luko atsekta giminė) ir **Saliamonas** (Mato atsekta giminė) – keturi iš Amielio dukters Bat-Šūvos.“ (1Kronikų 3, 5)*

Užuot patikrinę faktus remdamiesi įrašais šventykloje (tuos pačius įrašus, kuriuos romėnai naudojo gyventojų surašymuose), pašaipūnai pasitenkino atmesdami Kristų, Šlovės Viešpatį, dėl nuogirdų, bet patys netyrinėjo Raštų, kad galėtų įvertinti jiems prieinamus įrodymus. Tie šventyklos įrašai buvo visiškai sunaikinti 70 m., kai Romos generolas Titas ir jo armija nugriovė Jeruzalę. Po jo kruvinos užduoties Jeruzalėje Titas buvo išsiųstas į Romą, kur vėliau jam buvo pavesta pastatyti visame pasaulyje garsų Koliziejų. (Taip sako visi keturi mano kelionių vadovai, o mes visi žinome, kad kelionių vadovai niekada nemeluoja). Kažkas sakytų, kad tų įrašų šiandien nėra ir todėl tai susilpnina teiginius apie Kristų!

GELEŽINIS ARGUMENTAS DĖL KRISTAUS PAREIŠKIMO ESANT MESIJUMI

Dabar raginu kiekvieną skaitytoją iš lėto permąstyti sekančio argumento logiką. Kristaus priešai turėjo patikimą įrodymą, ginklą, galintį visiškai sunaikinti Jėzaus Kristaus tvirtinimus. Kai sinedrionas norėjo kartą ir visiems laikams visiškai atmesti šį „piktžodžiautoją“ ir „apsišaukusį“ Mesiją, jie galėjo ištraukti šventyklos įrašus, kad atskleistų, jog Kristus buvo sukčius, nes Jis nėra teisėtas Dovydo sosto įpėdinis. Atidžiai perskaičius evangelijas akivaizdu, kad jie padarė visa kita, kad sumenkintų mūsų Viešpatį. Jie iškraipė Jo žodžius, apkaltino Jį „gimus iš paleistuvystės“ ir kiekviename žingsnyje iškreipdavo Jo žinią. Tačiau jie nepaisė vieno patikimo argumento, kuris būtų įrodęs, kad Jėzus buvo šarlatanai ir žiauri apgaulė. Nė karto jie neužsiminė apie Jo įgaliojamų raštų trūkumą teisėtai pretenduoti į Dovydo sostą dėl to, kad Jis nebuvo jo teisėtas įpėdinis.

Kodėl jie to nepadarė? Vienintelis pagrįstas ir logiškas atsakymas į šį klausimą yra tas, kad jie patikrino tuos įrašus. Iš kur mes tai žinome? Jie visais kitais įmanomais būdais bandė sumenkinti Kristaus teiginius ir to nepadarė. Tačiau pats jų tylėjimas šiuo klausimu atskleidžia, kad jie žinojo, jog jei jie pateiktų įrodymų, tai jiems neigiamai atsilieptų ir kartą visiems laikams įrodytų Viešpaties Jėzaus mesijinių tvirtinimų teisėtumą. Šis tylos argumentas teisme dar nesulaukė savo dienos. Tai yra vienas stipriausių įrodymų, patvirtinančių Jėzaus pretendavimo į Dovydo sostą autentiškumą ir religinių lyderių, kurie nesugebėjo „iš-tirti Žodžio“, nedorumą.

TORA IR TALMUDAS

Nieko paslėpto nėra už religinių vadovų požiūrio į mūsų Viešpatį. Labai paprasta paaiškinti, kodėl fariziejai ir sadukiejai taip priešinosi Kristui. Jie nebuvo, kaip įprastai manoma, tos pačios religijos atstovai. Jie atstovavo dviems atskiroms religijoms (nors abi tvirtino judaizmą), kurios buvo mūsų Viešpačiui Jėzui Kristui gyvenant.

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus „religija“ buvo judaizmas, tikėjimas, kurio vienintelis pagrindas Dievo žodis, vadinamas Tora. Dauguma mūsų Viešpaties religinių lyderių priklausė kitokiai (nors ji tvirtino

esanti ta pati) religijai, pagrįstai Talmudu, kuris buvo žmogaus priedas prie Dievo žodžio. Puikiai žinau, kad šie žodžiai sukels šurmulį. Tai nesukels tokios pačios kandžios reakcijos, kai toks pat kaltinimas bus padėtas prie krikščionijos kojų. Pakartosiu – krikščionybė yra tikėjimas tik Dievo žodžiu, o krikščionija yra visiškai kitokia „religija“, kuri remiasi pagonybės principais, filosofija ir nebiblijiniais papildymais.

Kai mūsų Viešpats priekaištavo savo priešams, kad jie laikosi „senolių tradicijų“ ir taip neigė „Dievo žodį“, religinių vadovų pyktis buvo nenumaldomas – tai aiškiai parodo visos keturios evangelijos. Šis karingas bekompromisio konfliktas, kuris vyko tarp religinių lyderių ir Viešpaties Jėzaus Kristaus, būtų neįtikėtinas įvykis, **jei** Kristus ir Jo laikų religiniai vadovai būtų tikėję tais pačiais Senojo testamento Raštais.

Dėl istorinės prielaidos (kad Jėzus ir fariziejai tikėjo ta pačia doktrina ir tuo pačiu Raštu) daugelis žmonių (įskaitant mane) sunkiai suprato, kodėl tie religiniai lyderiai taip aršiai nepriėmė Viešpaties Jėzaus kaip savo Mesijo. Jei Viešpats Jėzus tikrai atvyko į Izraelį, tobulai išpildydamas Senojo testamento Raštus (Torą) ir jei žydų religiniai vadovai pamaldžiai žinojo tuos Raštus ir jais tikėjo, tai kodėl to meto karta su džiaugsmu Jo nepasitiko ir nepriėmė kaip ilgai laukto Mesijo?

Daugumai žydų mokslininkų taip pat nesuvokiama, kodėl Jėzus – pamaldus žydas – turėjo tokius tulžingus ir audringus santykius su raštininkais ir fariziejais. Juolab, kad jie visi tikėjo tais pačiais Raštais ir tomis pačiomis doktrinomis. Šiuolaikinė žydų erudicija pasinaudojo šiuo „faktu“ (?), bandydama sumenkinti evangelijas, taigi ir Evangelijos žinią. Jie teigia, kad, kadangi evangelijose yra „antisemitiškų“ teiginių, jos neatspindi tikrojo Jėzaus gyvenimo. Atkreipkite dėmesį į tai, kaip visa tai komentuoja „Žydų pažinimo knyga“:

„Įžeidžiantis elgesys su rabinais išminčiais Naujajame testamente, tariami pasakymai švelniojo Jėzaus liežuviu yra antisemitinio fakto reiškinyss...“ (102 psl.)

„Tariami pasakymai švelniojo Jėzaus liežuviu“ Naujojo testamento ištraukas paverčia nepriimtiniomis šiuolaikinei žydų erudicijai ir visiems, besilaikantiems aukštesnio (?) kritinio vertinimo. Atvirai kalbant, tai žemesnis kritinis mąstymas! Būtent dėl šios „priežasties“ tie patys žydų mokslininkai šį Jėzaus (tariamai) „įžeidžiantį elgesį“ su fariziejais naudoja kaip argumentą prieš keturių evangelijų autoritetą ir garbingumą. Atidžiai perskaitykite šią citatą iš „Žydų pažinimo knygos“. Šie žodžiai yra populiariausias ir plačiai paplitęs paaiškinimas

mas, kodėl žydų bendruomenė taip greitai atvirai atmeta evangelijų autentiškumą. Dar kartą pasiklauskite, kaip visa tai buvo panaudota siekiant sumenkinti Kristaus teiginius:

„Paradoksalu, bet nepaisant įžeidimų ir paniekos, kurią Jėzus tariamai skyrė raštininkams, fariziejams [...] – kaip rašoma evangelijose – Jis (Kristus) pats skelbė tas pačias doktrinas, kurias jie (rabinų išminčiai) skelbė. Šis nesuderinamas prieštaravimas sukėlė daug gėdos fundamentaliems krikščionių mokslininkams.“

GĖDA, PRISKIRTA ŽYDŲ „MOKSLININKAMS“

Šis teiginys didžiąja dalimi atspindi žydų bendruomenės mąstyseną. Kadangi tai yra taip aiškiai išdėstyta, kiekvienam Dievo žodžio tyrinėtojiui tai suteikia galimybę tiksliai suformuluoti pasiteisinantį šios pozicijos – vadinamos „gėda“, padėtos prie „fundamentaliųjų krikščionių mokslininkų“ kojų – paneigimą.

Manome, kad šis žydų mokslininkas puikiai pastebėjo. Su tuo mes nuoširdžiai sutinkame. Iš tiesų – kaipgi Kristus ir fariziejai, kurie tikėjo ir skelbė tas pačias doktrinas iš to paties Rašto, galėjo būti taip priešiški vienas kitam, tarsi tarp jų nebūtų bendro pagrindo? O gal tai, kaip teigia daugelis žydų eruditų, yra įrodymas, kad tariamus konfliktus tarp Kristaus ir fariziejų į Evangelijos įrašus įtraukė antisemitai pagony, praėjus šimtmečiams po Kristaus gyvenimo žemėje? Jei taip, tada fundamentalieji krikščionių mokslininkai iš tiesų susiduria su argumentu, kuris yra neįveikiamas ir neįrodomas. Toks kaltinimas yra nepagrįstas.

NĖRA GĖDOS ŠALTINIO

Aukščiau pateiktas argumentas neturėtų būti gėdos šaltiniu nė vienam, tikinčiam Dievo malonės Evangelija! Tai tikrai nėra „nesuderinamas prieštaravimas“ krikščionių mokslui. Šio skyriaus tikslas – atsakyti į aukščiau pateiktą kaltinimą. Mes tvirtai pasikliaujame „Žydų pažinimo knygos“ citatomis, nes manome, kad teisingiausia yra atstovauti žydų požiūriui tiesiogiai cituojant žymiausių jų pačių rašytojų žodžius, protingai ir aiškiai kalbančius žydų bendruomenės vardu.

SPRENDIMAS NEAPGINAMAM ARGUMENTUI

Prielaida, kuria remiasi aukščiau pateiktas argumentas, yra ta, kad Kristus skelbė tas pačias doktrinas ir tikėjo tais pačiais Raštais kaip ir fariziejai. Ši prielaida nėra pagrįsta istorijos faktais ar tikrove. Netiesa, kad mūsų Viešpats ir religiniai vadovai skelbė tas pačias doktrinas. Taip pat netiesa, kad mūsų Viešpats ir religiniai vadovai tikėjo ta pačia Biblija! Mūsų Viešpats tikėjo visu Senuoju testamentu, duotu Mozei ir pranašams. Mūsų Viešpaties laikais jis vadinosi Tora. Taip žydų bendruomenėje tebevadinama ir šiandien. Paprastas keturių evangelijų skaitymas parodo gilią mūsų Viešpaties pagarbą visiems trims Toros skyriams, t. y., „Įstatymui, Pranašams ir Psalmėms“.

Kadangi „Tora“ reiškia „Įstatymas“, kai kurie padarė klaidingą išvadą manydami, kad kalbama tik apie Mozės raštus. Tačiau tai buvo daug daugiau nei Penkiaknygė. Tai tapo terminu, reiškiančiu visą Senąjį testamentą, kokį mes jį šiandien žinome. Mūsų Viešpats tikėjo Tora kaip vieninteliu Dievo apreiškimu savo žmonėms, tačiau didžioji Izraelio religinės vadovybės dauguma netikėjo! Jie tikėjo tuo, kas palaiptui buvo pridėta prie Toros ir pavadinta Talmudu. Tai dar viena patogi proga priminti kiekvienam skaitytojui, kur link mes einame. Tai lygiai tokie patys „tamsybės kunigaikščio“ spąstai, spendžiami ir dabartinio malonės amžiaus „krikščionijai“ apgauti. Ši ekskursija į Senojo testamento nuklydimą nėra nukrypimas nuo mūsų temos apie krikščionijos atsiemetimą, o veikiau ją sustiprina.

TALMUDAS

Talmudas paprastai vadinamas „rabiniškojo judaizmo literatūriniu šaltiniu“, žydų istorijoje oficialiai įtrauktu į Izraelio šventąją literatūrą helenistiniame amžiuje (250–200 m. pr. Kr.). Tačiau laikui bėgant kai kurie uolūs religiniai lyderiai ėmė reikšti kai kuriuos atkaklius ir perdėtus teiginius apie antgamtinę Talmudo kilmę. Pamažu jie pareiškė ir kitus gana ekscentriškus ir grandiozinius teiginius dėl jo kilmės. Galiausiai tai baigėsi tvirtinimu, neva Talmudą davė Dievas kartu su Mozei duotu įstatymu. Jei tai tiesa, tuomet tikrai nesuprantama, kodėl visas Senojo testamento Šventasis Raštas (arba Naujasis testamentas) keistai tyli apie tokio dokumento egzistavimą.

LAIKOMA KAIP BŪTINYBĖ

Konservatyvūs žydai, visų pirma, neleistų, kad ši tradicija būtų užrašyta. Jiems rūpėjo, kad Talmudas būtų laikomas Šventojo Rašto papildymu (o taip iš tikrųjų ir buvo!). Tačiau mažiau konservatyvūs religiniai lyderiai ėmė reikalauti iš savo mokinių, kad šie įsimintų tas tradicijas, filosofijas ir nuomones, kurios galiausiai išaugo į Talmudą! Talmudas, remiantis „Žydų pažinimo knyga“, atsirado dėl to, kad:

„...per kelis šimtmečius [...] 444 m. pr. Kr. raštininkai nustatė, kad būtina [...] rašytinę Torą papildyti antruoju jurisprudencijos rinkiniu, vadinamu žodine Tora“. [...] Tai buvo nenutrūkstama tradicijų grandinė, kurią kiekvienas mokytojas perdavė savo mokiniui.“

KAS PALAIKĖ TAI KAIP BŪTINYBĖ?

Atkreipkite dėmesį į šiuos geliančius, akiplėšiškus žodžius, dėl kurių kiekvienam Dievo atpirktajam turėtų pasiūliauti plaukai: „Buvo nustatyta, kad **būtina** [...] papildyti parašytą Torą (Dievo žodį).“ Tegul šis teiginys neduoda ramybės kiekvienam skaitytojui! Keletą kartų sugrįšime prie to kituose skyriuose, nes tai yra būtent tai, ką krikščionija laisvai darė ir tebedaro. Kai kurie krikščionys raštininkai jautė poreikį „papildyti“ parašytą Dievo žodį. „Papildymas“, Webster žodyne reiškia „užpildyti“ arba „užbaigti“. Tai reiškia „jis dar nebaigtas, bet bus, kai užbaigsime!“ Yra daug senų ir šiuolaikinių „judaizmo“ nukrypimų, atsiradusių todėl, kad „buvo būtina“ papildyti Dievo žodį. Žemiau pateiksiu vieną apgailėtiną šiuolaikinį pavyzdį.

Yra tokia subkultūra, tariamai egzistuojanti žydų bendruomenėje, tai žmonės, kurie praktikuoja „Kabalą“. Tai tariamai mistinis „egzistencijos plano“ paaiškinimas, vadovas apie tai, kaip veikia pasaulis ir kaip jis dera kartu (Leslie Duncan'as). Leiskite ponui Duncan'ui paaiškinti:

„Pagal žydų pamokslą, kai Mozė iš Dievo gavo Torą (pirmas penkias Biblijos knygas arba rašytinį įstatymą), jis **taip pat** gavo žodinį įstatymą. Ši žodinė „Kabala“ buvo perduodama iš kartos į kartą vien tik iš mokytojo mokiniui ir tik vyrams.“

Papildymas prie Dievo žodžio visais amžiais buvo pats naudingiausias šėtono įrankis. Judaizmas turėjo savo priedą – Talmudą. Kituose

puslapiuose minėsiu tokį pat apgailėtiną pasakojimą apie krikščionybę, kuris yra pakankama priežastimi tam, kad visi Dievo atpirkietį raudotų! Krikščionybę užplūdo Šventojo Rašto priedų lavina. Žlugus Izraeliui, žlugo ir bažnyčia. Bažnyčioje užimantys prestižines lyderio pareigas taip pat nusprendė, kad būtina papildyti Raštus. Su tiek daug priedų ji nustojo būti krikščionybė ir tapo „krikščionija“. Tam kartui gal pakaks, nes apie tai dar bus kalbama būsimuose puslapiuose.

Šėtonas pradeda įtikinėdamas žmones, kad to, ką jums davė Dievas, nepakanka [...] todėl prie to dar reikia kažką pridėti. Ši sėkminga šėtono strategija yra viso nuklydimo ir klaidingų religijų pagrindas. Tačiau kaip vardan viso to, kas šventa, tie žydų lyderiai, tvirtinę tikintys Tora, turėjo įžūlumo papildyti Torą (Dievo žodį), kai pati Tora kategoriškai uždraudė tai daryti? Atkreipkite dėmesį į aiškų Dievo įsakymą per Mozę:

*„Visa, ką jums įsakau, laikykitės, kad tai vykdytumėte; **Prie to ne-
pridėk nei nuo to neatimk.**“ (Pakartoto Įstatymo 12, 32)*

*„Kiekvienas Dievo žodis yra tyras; jis yra skydas tiems, kurie juo pasikliauja. **nepridėk prie jo žodžių**, kad jis tavęs nepapeiktų ir nebūtum rastas **melagiu.**“ (Patarlių 30, 5-6)*

Kaip minėta aukščiau, Talmudas buvo užrašytas tik po daugelio metų. Tuo metu to buvo mokoma mintinai! Dėl šio didžiulio laimėjimo Talmudas galiausiai tapo religinių lyderių dėmesio centru.

Dievoti žydų mokslininkai, besilaikę tik Dievo žodžio, Toros, nepriėdė tų tradicijų, apie kurias mes kalbame. Fundamentalūs lyderiai iš tikrųjų buvo tas judaizmo veiksnys, uždraudęs žydų filosofams Talmudą paversti rašytine forma. Tad kas pridėjo šiuos priedus? Pagal „Žydų pažinimo knygą“:

„Reikia turėti omenyje, kad [...] (Talmudas) iš esmės perteikė rabinų išminčių mintis ir mokymus [...] istoriniame jų amžiaus kontekste šie vyrai buvo religiniai Judėjos socialiniai liberalai.“ (443 psl.)

Tai buvo liberalusis judaizmas, papildęs Torą taisyklėmis, doktrinomis ir tradicijomis, neturėjusiomis nieko bendra su Dievo žodžiu. Tiesą sakant, Juozapas apie Talmudą parašė labai įžvalgų komentarą, kuris galėtų būti galingu įrankiu, jei turėtume jį po ranka kaip naudingą ginklą:

„Fariziejai pagal savo tėvų tradiciją žmonėms buvo sugalvoję daug įsakų [...] apie kuriuos nieko nėra parašyta Mozės įstatyme“.

Nors Talmude buvo daug to, kas neturi nieko bendro su Senuoju testamentu, galiausiai jis buvo pripažintas taip pat autoritetingu kaip ir Šventasis Raštas. Talmudas galiausiai tapo uodega, vizginusia šunį! Dar kartą atkreipkite dėmesį į „Žydų pažinimo knygos“ žodžius:

„Dėl biblinės tradicijos žodinis įstatymas (galų gale) turėjo būti laikomas vienodai galiojančiu kaip ir rašytinis įstatymas.“

Žydų religinės kultūros vertybių plane tradicija buvo gerbiama taip stipriai, kad vienas Talmudo autoritetas pagaliau drąsiai ir tvirtai pareiškė: „Tora, kuri nėra pagrįsta tradicija (Talmudo tradicija), nėra Tora!“ (44 psl.). Būtent toks pat yra ir nuklydusių dabartinio amžiaus bažnyčių požiūris: „Biblija, kuri nėra pagrįsta tradicija, nėra Biblija!“ Nors iš tiesų nesame girdėję taip pažodžiui išsakytų žodžių, bet asmeniškai susiduriame su tuo, kalbėdami su liberaliais krikščionimis, ginančiais konfesijas/denominacijas ir neigiančiais Biblijos mokymą.

KRIKŠČIONIŲ ERUDITAMS „GĖDOS“ NĖRA

Dauguma rabinų eruditų, rašančių žydų bendruomenei, teigia, kad evangelijos įrašai krikščionių mokslininkams kelia „nesutaikomą gėdą“. Tačiau kai kurie eruditai, turintys polinkį ginčytis, verčiau visiškai ignoruoja tiesą, kuri, jei ji randama Naujajame testamente, yra pavadinama „antisemitiška“, o Naujojo testamento tiesos karius įvardija kaip šarlatanus, išskrypėlius ir dvideidžius.

Dar kartą atkreipkite dėmesį į rabino Maccoby žodžius:

„Pastaraisiais metais daugelis krikščionių eruditų suprato, kad šis evangelinis fariziejų paveikslas yra propaganda, o ne faktas [...] Toli gražu nebūdami ritualistai, jie buvo viena kūrybiškiausių grupių istorijoje [...] Jie galėjo tai padaryti, nes, nors Bibliją laikė įkvėptu Dievo žodžiu, jie nesilaikė pažodinio požiūrio į Biblijos aiškinimą.“ („Mitų kūrėjas, Paulius ir krikščionybės išradimas“).

Ir tada ponas Maccoby atvirai pripažįsta (išpažįsta) jų didžiąją nuodėmę – tą pačią didelę nuodėmę, kurią vėliau padarė krikščionija. Atkreipkite dėmesį į šią didžiausią klaidą, kurią galėjo padaryti bet kuri Dievo tauta, ir kaip ši išpažintis paminėta tokiu nenuoširdžiu ir pasipūtėlišku būdu. Tai pateikiama beveik kaip dorybė, o ne bedieviška klaida:

„Jų (religinių lyderių) žodis religiniam mokymui buvo Tora (bendras pavadinimas to, ką jie vadino Talmudu – „žodine Tora“), ir jie tikėjo, kad be rašytinės Toros taip pat yra žodinė Tora, kuri paėmė rašytinę Torą už pagrindą ir išplėtė ją apibrėžimu [...] taip, kad ji tapo gyva realybe.“ („Mitų kūrėjas, Paulius ir krikščionybės išradimas“, 19-20psl.).

Po to, kai Talmudas buvo įtrauktas į Torą, religiniai lyderiai pradėjo akcentuoti Talmudą. Nedaug laiko praėjo, kol tikroju fundamentalmu matu tapo požiūris į Talmudą, o ne į Torą. Viso šio tyrimo pagrindas, kuris bus dar kartą patvirtintas mūsų vėlesniuose argumentuose, yra toks: kai tik kažkas yra pridėjama prie Dievo žodžio, laikui bėgant tai tampa tikru fundamentalmu matu.

„...Nors fariziejai ir neužsiėmė erezijų medžiokle, tačiau tam tikras grupes laikė eretiškomis. Daugiausia dėl to, kad šios grupės nepriėmė žodinio įstatymo (t. y., Talmudo).“ (22 psl.). (Kaip ir Viešpats Jėzus).

Mes tvirtiname, kad toks pasakymas yra piktžodiška dviprasmybė! Nenoriu būti neteisingai suprastas – tarsi šie žodžiai būtų kerštas prieš žydų bendruomenę. Tai, kas pabrėžiama, prieštarauja nuodėmingai prigimčiai (esančiai visuose žmonėse, žyduose ir pagonyse), nenorinčiai nusilenkti prieš Dievo apreiškimo metraštinę pagundos pridėti prie jo savo išmintį. Tai, ką mes atskleidžiame, yra pagrindinė „piktotojo“ kovos strategija. Šėtono kovos su maža Izraelio tauta planas buvo toks sėkmingas, kad jis liko vieninteliu ginklu, kurį, jo nuomone, buvo būtina panaudoti „dabartiniame piktajame amžiuje“. Kam keisti kovos strategijas, kai ta, kurią jis naudojo, veikia taip puikiai ir efektyviai? Tai man primena seną posakį „jei daiktas nesugedęs, kam jį taisyti?“

Per visą Izraelio istoriją šis planas ir toliau šimtu procentų buvo veiksmingas. Nei vienas mąstantis skaitytojas negali praleisti šio svarbaus fakto. Tas planas taip gerai pasiteisino su Senojo testamento šventaisiais, kad „kunigaikštis“ vėliau jį įgyvendino su Kristaus Kūnu dabartiniame Malonės amžiuje. Bjaurimės tuo, ką darė Izraelio religiniai lyderiai, kai jie „papildė“, o paskui ir suabejojo Dievo žodžio autoritetu. Dar labiau liūdina ir teisėtai piktina tie, kurie vadovauja krikščionims ir lygiai taip pat nedorai nukrypsta nuo Dievo apreiškimo.

Įžangoje keletą kartų citavau poną Maccoby (ir tai darysiu būsimoje diskusijoje apie gnosticizmą). Įdomu, kaip jis yra apibūdinamas žmogaus, pasirinkto savo galinio knygos viršelio aprašymui. Atkreipkite dėmesį į įvadą „Paulius ir krikščionybės išradimas“:

„Nepaisydamas priimto požiūrio į Jėzų kaip į krikščionybės Kūrėją,

vadovaujantis Talmudo eruditas Hyam'as Maccoby meta iššūkį tradicijoms teorijoms apie krikščionių religijos kilmę...

Šis pareiškimas apibendrina pono Maccoby perspektyvą. Jis yra „vadovaujantis Talmudo eruditas“. Kodėl mūsų tai nestebina? Mes tai sakėme anksčiau ir dar kartą pasikartosime. Kaskart, kai kas nors papildys Dievo žodį, Dievo žodis laikui bėgant bus nustumtas į neaiškią ir nereikšmingą vietą. Visa, kas pridėdama, tampa autoritetingu įtakos ir vadovavimo pagrindu. Atminkite – mūsų palaimintasis Viešpats Jėzus nesakė: „Tyrinėkite Talmudą“, kad išspręstumėt klausimą, o verčiau: „Tyrinėkite Raštus“, t. y., Torą.

Kai religiniai lyderiai taip išpūtė tvirtinimus dėl Talmudo, tai galiausiai privertė uolius religingus žmones perdėti reikštis dėl žodinio įstatymo (Talmudo) kilmės. Kaip buvo pasakyta anksčiau, jie galiausiai tvirtino, kad Talmudas kilo iš dieviškųjų apreiškimų, kuriuos Mozė gavo ant Sinajaus kalno tuo pačiu metu, kai gavo ir rašytinį Įstatymą (Torą). Tai buvo padaryta siekiant Talmudui priskirti nenuginčijamą pagarbą, kad jis atrodytų toks pat autoritetingas kaip Tora. Todėl žmonių tradicijos tapo tokios pat galiojančios kaip ir rašytinis Dievo žodis. Klausykite šių aiškių žodžių, kurie patvirtina perdėtus teiginius apie Talmudo kilmę. Rabinas Hayimas Halevy Doninas pateikia mums puikų daugumos žydų bendruomenės požiūrį į Talmudo (žodinės Toros) kilmę pavyzdį. Tvirtinti, kad Talmudas savo autoritetu prilygsta Torai, yra piktžodžiavimas Senajam testamentui, taip pat ir Naujojo testamento raštams.

„Kas yra Tora? Techniškai tai reiškia penkias Mozės knygas. Tai yra rašytinė Tora [...] Toros ritiniu vadinamas ritinys, ant kurio parašyta ir kuris laikomas sinagogos Šventojoje arkoje [...] Tam tikra prasme tai yra žydų tautos konstitucija. (Dėmesio! Štai pasirodo „bet“) **Bet** ši konstitucija buvo paskelbta ne žmonių, o Dievo apreiškta. Tora taip pat reiškia žodinę Torą, „kurią Mozė gavo Sinajaus kalne ir perdavė Jozuei [...] vyresniesiems [...] pranašams“. („Būti Žydu“, rabinas H. H. Doninas, 25 psl.).

Kaip išradinga! Kokia keista buvo ši erezija, taip tyliai išlydusi į bendrą planą. Šis iškilus rabinas pažeidžia semantikos taisykles ir Talmudą pavadina Tora. Neturėtume per garsiai rėkti, nes bažnyčia šiuo metu daro tą patį. Ar gali bet kuris informuotas tikintysis nematyti išbandytos ir patikrintos šėtono taktikos? Šiomis dienomis, kai tamsos kunigaikštis semantikos kare veikia per pseudokrikščioniškus kultus, šėtono genialumą atrandame Senojo testamento laikotarpiu, taikant tą pačią taktiką su Talmudu. Tai, be jokios abejonės, veiksmingiausias

šėtono triukas. Jis vartoja tuos pačius žodžius kaip ir Biblijoje, bet naudoja skirtingą žodyną. Mes nenorime perteikti minties, kad Talmudas yra nedoras ar blogas. Greičiau atvirksčiai – jis moko aukštos moralės filosofijos. Blogiu jis tampa tada, kai juo papildomas Šventasis Raštas.

„Žydų pažinimo knyga“ atkartoja panašų teiginį: „... todėl rabinų mokytojų ketinimas buvo aiškiai išreikštas svarbesniu tarp autoritetingų žodinių įstatymų, priskiriant jų kilmę dieviškiems apreiškimams, kuriuos Mozė gavo ant Sinajaus kalno, bet kurie nebuvo užrašyti“.

Ponas Ausubelis toliau cituoja Pirke Abbot komentarus apie Talmudą:

„Mozė gavo (žodinių) įstatymą (Talmudą) ant Sinajaus ir perdavė jį Jozuei; o Jozuė – vyresniesiems; vyresnieji – pranašams, o pranašai jį perdavė Didžiosios Asamblėjos vyrams (t. y., 70 Izraelio vadovų, dažnai vadinamų Sinedrionu).“ („Žydų pažinimo knyga“, 444 psl.).

Visa tai teigia, kad Talmudą gavo Mozė (1400 m. pr. Kr.), tačiau apie šį „svarbų“ papildymą Šventajame Rašte visiškai neužsimenama. Nėra duomenų, kad koks nors Talmudas egzistavo iki 300 m. pr. Kr. Akivaizdu, kad kai kurie šio beprotiško Talmudo tvirtinimo šalininkai mano, kad jei pakankamai dažnai kartosi visiškai nepagrįstą teiginį, jis taps faktu. Tiesą sakant, tai skamba beveik kaip garsioji Hitlerio frazė: „Kartok melą pakankamai dažnai, ir jis taps įtikinamas“.

KRIKŠČIONIŲ GĖDOS PAAIŠKINIMAS

Štai kodėl Viešpaties Jėzaus ir Jo laikų religinių vadovų santykiai buvo kandūs ir pikti! Dėl to visiškai aišku, kad mūsų Viešpaties ir fariziejų teologinė pozicija buvo priešinga ir kad iš tikrųjų jie netikėjo tomis pačiomis doktrinomis, kaip yra teigiama. Nei Kalno pamoksle, nei per visą savo žemiškąją tarnystę mūsų Viešpats tikrai nepasisakė prieš Mozės judaizmą. Atvirksčiai – Jis smerkė atsimetusią „žydų religiją“, Dievo žodį pakeitusią žmonių mintimis, tradicijomis ir filosofijomis. Viso Kalno pamokslo metu nuolat girdime mūsų Viešpatį sakant: „Jūs girdėjote, kad buvo senolių pasakyta“ ir: „bet aš jums sakau“.

*„Jūs girdėjote, kad buvo senolių pasakyta [...] bet aš jums sakau...“
(Mt 5, 21-22)*

*„Jūs girdėjote, kad buvo senolių pasakyta [...] bet aš jums sakau...“
(Mt 5, 27-28)*

*„Jūs girdėjote, kad buvo senolių pasakyta [...] bet aš jums sakau...“
(Mt 5, 33-34) (Taip pat žr. Mt 5, 43-44)*

Tiems rabinams, kuriuos citavome aukščiau, sakyčiau: „Gėda jums, kad nesąžiningai ir neetiškai elgiatės su savo turimais istoriniais raštais“. Kristus nešmeižė ir nekritikavo Mozės įstatymo, bet drąsiai jį gynė. Jis atkakliai tvirtino: „Atėjau ne sunaikinti įstatymo, bet jį išpildyti“. Tai ne įstatymą mūsų Viešpats paneigė, o Talmudą. Yra nusistovėjęs nesusipratimas, kad Kalno pamoksle mūsų Viešpats paneigė Mozę arba tikrąjį judaizmą ir savo ruožtu įkūrė naują „religiją“, vadinamą krikščionybe. Kristus nepaneigė Mozės! Jis paneigė tuos religinius lyderius, kurių tikėjimo pagrindas buvo Talmudas, ir klaidingas doktrinas, kurios išsivystė iš šios pagrindinės klaidos (klaidingo judaizmo, „žydų religijos“ – Gal 1, 14). Jo žodžiai buvo ne: „Jūs skaitėte Mozės įstatymą“, o veikia: „Jūs girdėjote, ką sakė senoliai“.

Kai aukščiau išvardintos Biblijos citatos yra skaitomos be išankstinio nusistatymo, akivaizdu, kad mūsų Viešpats siekė ne tik atmesti jų tradicijas (paremtas Talmudu), bet ir atkurti Mozės autoritetą tiems religiniams lyderiams suteikdamas gilesnę ir akivaizdžiai numatytą reikšmę tekstui. Atsižvelgiant į paprastus mūsų Viešpaties žodžius, toks nesusipratėlių teiginys yra ne kas kita, kaip nesąžininga „bailioji žurnalistika“ ir tikrai nėra „moksliško“ darbo atspindys. Tiesą sakant, vartojant dažną pono Maccoby terminą prieš apaštalą Paulių, tai skamba kaip šarlatano darbas.

„Nemanykite, kad aš atėjau sunaikinti įstatymo ar pranašų: aš atėjau ne sunaikinti, bet išpildyti. Nes iš tiesų sakau jums: kol dangus ir žemė nepraeis, nei viena raidelė, nei vienas brūkšnelis jokiū būdu neišnyks iš įstatymo, kol viskas išsipildys.“ (Mato 5, 17-18)

Nuoroda į „raideles“ ir „brūkšnelius“ buvo susijusi su mažomis, atrodytų nereikšmingomis balsių žymėmis hebrajiškame Senojo testamento tekste (šiek tiek panašu į „t“ brūkšnelį ir „i“ tašką). Tačiau vis dar plačiai paplitusi nuomonė, kad mūsų Viešpats prieštaravo sau (kaip mėgsta teigti kai kurie „mokslininkai“), kai per tą garsųjį pamokslą Jis (tariamai) vėl ir vėl paneigė Mozę. „Jūs girdėjote, kad buvo senolių pasakyta [...] bet aš jums sakau...“. Jei kada nors aktyviai besidalijantys Evangelija skaitys šiuos žodžius ir susidurs su šiais argumentais (ir jie susidurs, jei kada bendraus su kolegijos studentais, patyrusiais tokio tipo beprasmišką smegenų plovimą), tai kitame skyriuje yra įrodymai, padedantys šiuo klausimu.

DVI SKIRTINGOS AUTORYSTĖS – ANUOMET IR DABAR

Kristus ir fariziejai iš tiesų turėjo nesutaikomų prieštaravimų. Juos skyrusi problema neleido jiems rasti bendros kalbos. Jie tikėjo dviem skirtingais autoritetais, ir kiekvienas tvirtino, kad jų apreiškimas yra iš Dievo. Kristus tikėjo Tora, tačiau žydų religiniai lyderiai, kalbėdami apie Torą ir išreikšdami tikėjimą ja, iš tikrųjų tikėjo prie Toros pridėto Talmudo viršenybe. Tiems mūsų dienų „krikščionims“, kurie atsakytų: „Visa tai iš tikrųjų nėra svarbu“, mes aistringai atsakome, kad tai buvo labai svarbu mūsų Viešpačiui Jėzui, kuris atsakė nusileisti ar daryti kompromisus dėl šios tiesos. Jis žinojo, kad tai piktžodiška, o silpni mūsų dienų filosofai plačiai išplėstomis akimis vis dar atsako: „Aš tiesiog nematau prasmės“. Dėl tos nesutaikomos filosofinės spragos mūsų Viešpaties priešai akiai Jį atstūmė, ir todėl jie suformulavo Jo nužudymo planą. Tai buvo svarbu tada, ir nė kiek ne mažiau svarbu dabar.

Mes puikiai žinome, kad kai kurie šiuolaikiniai rabinai paniekina mai ir įnirtingai pasmerktų minėtą pastebėjimą ir išvadą. Daugelis iš jų gali visuotinai paaiškinti skirtumą tarp Kristaus ir Jo laikų religinių lyderių. Kaip? Tiesiog atmetus keturių evangelijų autentiškumą ir Naujojo testamento rašytojus apšmeižiant piktadariais. Nepaisant visų jų bandymų neigti evangelijų tikslumą, pastarųjų tikrumo įrodymai yra tokie didžiuliai, kad neįmanoma nė trupučiu sumenkinti jų istorinio tikrumo!

Bus ginčijamasi, kad mūsų Viešpaties dienomis religiniai vadovai iš tiesų tikėjo Senojo testamento Šventuoju Raštu. Taip, kaip minėjome aukščiau, jie tuo tikslu „tarnavo lūpomis“, bet iš tikrųjų jie tikėjo tuo, kas buvo pridėta prie Dievo žodžio. Net ir ribotai tyrinėdami pseudo-krikščioniškus kultus krikščionijoje, atradome bendrą jų vardiklį. Visi jie savyje turi papildomus, pridėtus rašytinius arba žodinius „apreiškimus“, kuriuos jie deda greta Dievo žodžio: bažnytines tradicijas, bažnytinius ar popiežiaus pareiškimus, angelų pranešimus arba raštus karizmatiškų asmenybių, gavusių asmeninius apreiškimus (naujesnius, tobulesnius, patikimesnius ir t.t.). Priėmus „naują apreiškimą“ kaip tokį, Biblija visada yra užmetama į užkulisius ir po to užmirštama. Naujasis „apreiškimas“ laikui bėgant tampa konkrečios sektos, grupės, konfesijos ar net „religijos“ tvirtinimu. Jei kada iškyla konfliktas tarp Biblijos ir naujojo apreiškimo, Biblija visada yra atstumiami kaip nepatikimas arba, geriausiu atveju, „prastesnis“ apreiškimas. O tai, kas buvo pridėta, yra laikoma vieninteliu pagrindu ir valdžia, kuri galutinai išspręs bet kokį konfliktą.

Tai buvo lemtinga religinių lyderių klaida Viešpaties Jėzaus Kristaus gyvenimo laikotarpiu. Tai žinome iš evangelijų įrašų, nes būtent tokį kaltinimą Viešpats Jėzus išskėlė religiniams vadovams. Tai yra, kad jie netikėjo savo raštais:

„Nemanykite, kad Aš jus kaltinsiu Tėvui: yra vienas, kuris jus kaltina, būtent Moze, kuriuo jūs (tariamai) pasitikite. Nes jei būtumėte tikėję Moze, tikėtumėte manimi; nes jis parašė apie mane. Bet jei netikite jo raštais, kaip tikėsite mano žodžiais?“ (Jono 5, 45-47)

Jų „tarnavimas lūpomis“ buvo toks: „Mes pasitikime Moze“. Jų nuklydimas buvo toks: „Jūs tikite ne jo žodžiais, o tuo, ką kiti pasakė apie Moze“. Šis neteisingas Izraelio religinių lyderių tikėjimas ypač akivaizdžiai pasimato septintame Morkaus evangelijos skyriuje. Grupė fariziejų kreipėsi į Jėzų su klausimu, kuris buvo skirtas Jį įbauginti! Atkreipkite dėmesį į čia pateiktą pagrindinę problemą.

PARODYTAS IZRAELIO NETIKĖJIMAS

Kalbėdami apie Izraelio netikėjimą, jokių būdu nekaltiname jų neurtint tikėjimo. Veikiau kalbame apie objektą, kuriuo jie tikėjo – ar tai buvo Dievo žodis, ar jų tėvų tradicijos? Atkreipkite dėmesį į tolesnį pasakojimą, pažiūrėdami, kaip jis atskleidžia įtampą ir konfliktą tarp religinių lyderių ir Kristaus. Pamatykime tikrąją problemą. Kalbama ne apie rankų plovimą prieš valgant duoną, o apie tikėjimą „vyresniųjų tradicija“, t. y., Talmudu. Jie klausė Viešpaties Jėzaus:

„Kodėl tavo mokiniai nevaikšto pagal vyresniųjų tradiciją [t. y., pagal Talmudo mokymą], bet valgo duoną neplautomis rankomis?“ (Morkaus 7, 5)

Atkreipkite dėmesį – mūsų Viešpaties priešai nekaltino Kristaus mokinių pažeidžiant Dievo žodį (Torą). Visai ne! Jie kaltino jo mokinius tuo, kad jie nepaklūsta Talmudui (prie Dievo žodžio pridėtoms vyresniųjų tradicijoms). Labai svarbu pamatyti, kad „mylintis“, „romusis“, „švelnūs“ Jėzus į šią problemą nežiūrėjo pro pirštus, bestuburiškai galvodamas: „Ai, tai visai nesvarbu“. Atvirkščiai – mūsų Viešpats Jėzus nesulaikė savo galingo priekaišto:

„Jis atsakydamas tarė jiems: „Gerai Izaijas pranašavo apie jus, veidmainiai, kaip yra parašyta: ‘Ši tauta garbina mane savo lūpomis, bet jų širdis yra toli nuo manęs‘. (Morkaus 7, 6)

Mes klausiamo: kaip žmonės gerbia Dievą lūpomis, bet ne širdimi? Jėzus tai paaiškino taip paprastai, kad net vaikas galėtų suprasti esmę. Tiesą sakant, panašu, kad vien profesionalieji teologai negali suprasti esmės:

„Tačiau veltui jie mane garbina, mokydami žmonių įsakymų kaip mokslų. Nes atidėdami į šoną Dievo įsakymą (Torą), jūs laikotės žmonių tradicijos (Talmudo), kaip kad puodų ir taurių plovimo; Jūs puikiai atmetate Dievo įsakymą (Torą), kad galėtumėte laikytis savo tradicijos (Talmudo)“. (Morkaus 7, 7-9)

Mums pasirodė įdomu, kad žodis „skaityti“ Mato evangelijoje randamas tik šešis kartus ir visada vartojamas klausiant apie Šventąjį Raštą. Kai tik kildavo ginčas, mūsų Viešpats klausdavo savo priešų: „Ar neskaitėte?“. Klausimas būdavo užduodamas taip, tarsi jiems būtų pasakyta: „Jums nekiltų jokių klausimų dėl šių ginčų, jei būtumėte skaitę Raštus kaip savo tikėjimo pagrindą“. Priežastis, dėl kurios kilo tiek daug ginčų, buvo ta, kad jie nusprendė naudoti Talmudą kaip savo tikėjimo pagrindą. Kiekvieną kartą kilus ginčiui, Jėzus duodavo supratimą tiems, kurie tikėjo Tora, bet ne tiems, kurie tikėjo prie Žodžio pridėtu Talmudu. Atkreipkite dėmesį į šiuos atvejus ir pamatykite, kaip religiniai lyderiai atsiribojo nuo Dievo žodžio valdžios.

*„Bet kai fariziejai tai pamatė, jie tarė jam: „Štai tavo mokiniai daro tai, ką neteisėta daryti sabato dieną“. Bet jis jiems tarė: „Ar jūs **neskaitėte**, ką padarė Dovydas, kai buvo išalkęs jis ir tie, kurie buvo su juo?“ (Mato 12, 2-3)*

*„Arba negi jūs **neskaitėte** įstatyme, kaip kunigai sabato dienomis šventykloje suteršia sabbatą ir yra nekalti?“ (Mato 12, 5)*

*„Ir jis atsakydamas tarė jiems: „Ar jūs **neskaitėte**, kad tas, kuris juos padarė pradžioje, ‘padarė juos vyriškos lyties ir moteriškos lyties?’“. (Mato 19, 4)*

*„Ir kai vyriausieji kunigai ir raštininkai pamatė stebuklus, kuriuos jis padarė, ir vaikus šaukiančius šventykloje bei sakančius: „Osana Dovydo Sūnui!“, jie buvo labai nepatenkinti ir tarė jam: „Ar girdi, ką šie sako?“ Ir Jėzus jiems sako: „Taip; ar jūs niekada **neskaitėte**: ‘Iš kūdikių ir žindomųjų burnos tu išstobulinai gyrių?’“ (Mato 21, 15-16)*

*„Jėzus sako jiems: „Ar jūs niekada **neskaitėte** Raštuose: ‘Tas akmuo, kurį statytojai atmetė, tapo kertės pagrindu: tai yra Viešpaties darbas, ir tai nuostabu mūsų akyse?’ (Mato 21, 42)*

*„Bet kas dėl mirusiųjų prisikėlimo, argi **neskaitėte** to, kas jums buvo kalbėta Dievo, sakant: 'Aš esu Abraomo Dievas ir Izaoko Dievas, ir Jokūbo Dievas'? Dievas nėra mirusiųjų Dievas, bet gyvųjų.“*
(Mato 22, 31-32)

Nuo tada, kai mūsų Viešpats užbaigė savo apreiškimą, kurį patikėjo apaštalui Pauliui, cituojant vienos iš didžiųjų Roberto Andersono knygų pavadinimą, turime didžiulę „Dievo tylą“. Kaip galvojate, ką mūsų Viešpats pasakytų dėl daugybės Bažnyčioje išsisknijusių doktrinų (ne tik nebiblinių, bet iš tikrųjų antibiblinių), turint omeny Kristaus klausimus „ar neskaitėte Šventajame Rašte?“. Tikime, kad Kristus žodžiai Bažnyčiai būtų ne mažiau geliantys ir įžeidžiantys nei Jo išsakyti žodžiai Izraeliui.

Beje 23 - iame Mato evangelijos skyriuje Jėzaus žodžiai dar labiau įžeidžia „aukštesnius kritikus“. Ši „įžeidžianti“ ištrauka paskatino kai kuriuos „aukštesnius kritikus“ sutelkti savo energiją ir savo protinį bei emocinį dėmesį į viską, kas galėtų paneigti Mato knygos autentiškumą. Jie tiesiog turi savo mintyse išankstinį nusistatymą apie tai, ką Kristus darytų ir ko nedarytų, o visa, kas nedera su jų nusistatymu, nėra patikimas šaltinis. Šie mūsų Viešpaties Jėzaus žodžiai, mano prisiminimu, yra patys galingiausi perspėjimo ir nuosprendžio žodžiai visoje Biblijoje. Perskaičius Mato 23, 13-33 tampa aišku, kad tai yra vieni stipriausiai nuteisiančių Kristaus ištartų žodžių. Prisiminkite, kad kaltinimai šioje ištraukoje buvo pateikti ne vagims ir ne paleistuvėms, o religingiausiems, maloniausiems (?) miesto vyrukams.

Mūsų Viešpaties Jėzaus žodžiai, kuriuos Jis kalbėjo Mato 23, 13-33, buvo sakomi Jo laikų religiniams liberalams, nusprendusiems sumenkinti Jo žodį. Kaip ir buvo galima tikėtis, liberalioji krikščionybės stovykla nekantrauja kreiptis pas aukštesnius kritikus ir pabandyti rasti dingstį išbraukti iš Rašto tuos žodžius, kurie nesutampa su „mylinčiu“, „romiuoju“, „švelniuoju“ jų vaizduotės Jėzumi. Nepraleiskite šio svarbiausio fakto. Tai yra tas energijos šaltinis, kuris kursto nuklydimo ugnį ir dabartiniame amžiuje!

Daugelis vakariečių laikosi „Jėzaus“, kuris nėra Šventojo Rašto „Viešpats Jėzus Kristus“. Tarp Biblijos Kristaus ir šio amžiaus pagaminto „Jėzaus“ nėra jokio panašumo, išskyrus vardą. Esame taip įpratę paveiksluose matyti Viešpatį Jėzų Kristų, nešantį ėriuką, ar kitose ganytojiškose scenose, žvelgiantį į kokią tai mistinę šviesą, sklindančią iš dangaus, šviečiančią ant Jo beveik šviesių plaukų. Kai kuriems žmonėms tai yra jų Dievo Sūnaus sampratos įvaizdis. Kelios pastarosios

kartos labai prisidėjo prie dezinformacijos apie Kristų, kuri savo ruožtu lėmė Kristaus doktrinos iškreipimą visoje kultūroje. Jie trokšta ne dieviškos, besąlygiškos meilės, o sentimentalių, emocijų išgyvenimų, kurių dėka jie galėtų jaustis gerai. Doktrina apie „Dievo šventumą“ yra pati pamatinė Dievo doktrina. Visos banalybės apie Dievo meilę yra beprasmės, nenaudingos ir tuščios nesąmonės, jei jos nepateikiamos Dievo žodžio šventumo fone.

KITAS JĖZUS, KITA DVASIA, KITA EVANGELIJA

Pakanka pasakyti, kad faktai apie Biblijos Kristų rimtai prieštarauja faktams apie išgalvotą Kristų, kuriuo nuklydusi bažnyčia užtvindo „krikščionių bendruomenes“. Neturime apsigauti manydami, kad yra tik viena „evangelija“ arba „Jėzus“, arba viena „Dvasia“. Yra šėtoniškas kiekvieno Dievo originalo pamėgdžiojimas. Tai atitinka įspėjimą, kurį apaštalas Paulius davė korintiečiams, rašydamas:

*„Bet bijau, kad kokiū būdu, kaip gyvatė savo klastingumu apgavo Ievą, taip ir jūsų mintys nebūtų sugadintos atitraukiant nuo paprastumo, kuris yra Kristuje. Nes jei tas, kuris ateina, skelbia **kitą** Jėzų, kurio mes neskelbėme, arba jei gaunate **kitą** dvasią, kurios nesate gavę, arba **kitą** evangeliją, kurios nesate pripažinę, jūs gerai jį pakestumėte.“ (2Korintiečiams 11, 3-4)*

Ši ištrauka demaskuoja nuklydusius mokytojus. Jie skelbs kažką kitokio, nei moko Biblija. Kai jų „mintys bus sugadintos ir atsitraukusios nuo paprastumo, kuris yra Kristuje“, jie skelbs **kitokį** Jėzų, **kitokią** Dvasią ir **kitokią** Evangeliją. Jie nemoko apie Dievo šventumą, apie Jo rūstybę prieš nuodėmę arba, kad nuodėmė amžiams atskiria nuo Dievo.

Išgalvotasis „Jėzus“ yra ne kas kita, kaip „stabas“, kaip žmogaus filosofijos ir svajonių kūrinys, nepanašus į Biblijos Kristų. Tai pagrindinė didžiosios Roberto Andersono knygos „Krikščionijos Buda“ tema. Krikščionybė turi Budą – išgalvotą Biblijos Kristaus pakaitalą. O Pauliaus žodžiais tariant, tai – „kitas Jėzus“. Ačiū Dievui už Jo atliktą darbą ant kryžiaus! Ačiū Dievui už begalinę kantrybę! Ačiū Dievui už Jo nuostabią malonę, kuria Jis dosniai apdovanojo kiekvieną to nenusipelnusį, bet patikėjusį nusidėjėlių šiame Malonės amžiuje! Visgi vieną dieną

Jo Malonės diena pasibaigs. Štai tada ši toliau pateikta Rašto ištrauka bus nuostabi, siaubinga tikrovė tiems užkietėjusiems tos baisios dienos netikintiems žmonėms. Tai tikrai liūdni žodžiai!

„Kadangi šaukiau, o jūs atsisakėte; ištiesiau savo ranką, ir niekas nekreipė dėmesio; bet jūs visą mano patarimą pavertėte nieku ir nenorėjote nei vieno mano pabarimo; tai ir Aš juoksiusi iš jūsų nelaimės, tyčiosiuosi, kai ateis jūsų baimė; kai ateis jūsų baimė lyg suniokojimas ir ateis jūsų sunaikinimas kaip viesulas; kai ant jūsų užeis sielvartas ir kančia. Tada jie šauksis manęs, bet Aš neatsakysiu; jie anksti manęs ieškos, bet neras manęs; todėl, kad jie nekenė pažinimo ir nepasirinko VIEŠPATIES baimės; jie nenorėjo nieko iš mano patarimo, jie paniekino visą mano pabarimą. Todėl jie valgys savo pačių kelio vaisių ir pasisotins savo pačių sumanymais. Nes paikųjų nusigrėžimas juos nužudys ir kvailųjų klestėjimas juos sunaikins. Bet kas manęs klauso, tas saugiai gyvens ir bus ramus, nebijodamas pikto“. (Patarlės 1, 24-33)

TREČIASIS SKYRIUS

KRIKŠČIONIJOS NUKLYDIMAS – 1 dalis

Kartą vaikas stebėjo, kaip jo mama ant veido užsitėpė „purvo kaukę“. Jis paklausė: „Mama, kodėl tu taip darai?“ Mama atsakė: „Kad atrodyčiau graži“. Po to, kai „purvas“ buvo nuplautas ir „procedūra“ buvo baigta, vaikas nekaltai paklausė mamos: „Mama! Kas nutiko?“ Panašiai ir aš, skaitydamas Šventąjį Raštą ir matydamas mokymo aiškumą bei panoraminę Dievo apreikštos gerosios naujienos istoriją, o paskui pažiūrėjęs į dabartinės krikščionybės būklę užduodu tą patį klausimą: „Kas nutiko?“

Kartą vienai iš mano penkerių metų dvynių dukterų (tai, kurios kambarys nepasižymėjo tokia nepriekaištinga švara, kaip jos dvynės sesers) liepė sutvarkyti savo kambarį; bet, kaip jai buvo įprasta, ji vis nukrypavo į šalį. Galiausiai aš su ja užlipau į viršų, kad asmeniškai prižiūrėčiau. Atsisėdau ant jos sėdmaišio ir pradėjau skaityti knygą. Supratusi, kad dabar jai tenka spręsti savo „netvarkos“ problemą ir nėra jokios galimybės išsisukti, ji įvertino situaciją ir pasijautė šiek

tiesk priblokšta (jei kas būtų matęs jos kambarį, būtų supratęs kodėl!). Užsidėjusi rankas ant klubų, bepradedančiomis ašaroti akimis ji pažvelgė į mane ir šiek tiek drebančiu balsu ištarė: „Tėti, kaip atsidūrėme šioje netvarkoje, kurioje esame? Pratrūkau juoku iš jos pasirinktos „gramatikos“ ir situacijos. Nuslūgus juokui pagaliau pavyko jai pranešti, kad ji vienintelė tai žino, ir tada ji pradėjo tvarkyti savo kambarį (kuris išliko švarus beveik dvi dienas!).“

Mes, krikščionių bendruomenės nariai, stebėdami šiuolaikinę XXI amžiaus „krikščioniją“ irgi dažnai norime paklausti: „Kas nutiko? Kaip mes patekome į tokią netvarką, kurioje dabar esame?“ Mes kalbame apie tą didžiulį skirtumą tarp šiuolaikinės krikščionijos ir tos krikščionybės, kurią matome Bažnyčios laiškuose Naujajame testamente. Tarp šių dviejų esybių yra tokia pati didžiulė praraja, kokia buvo tarp biblinio judaizmo (paremto Tora) ir Talmudu (žmonių raštais) pagrįstos „žydų religijos“ (Gal 1, 14). Tyras krikščioniškas mokslas, atskleistas per bažnytinius laiškus, buvo iškreiptas (Gal 1, 6-7), sugadintas (2Kor 11, 3) ir paverstas nenormalia pabaisa, vardu „krikščionija“. Beveik girdžiu save klausiant Viešpaties, kaip ir mano dukra manęs klausė: „Kaip mes patekome į tą netvarką, kurioje dabar esame?“ Arba kaip vaikas, klausęs mamos: „Kas nutiko?“

Naudinga išsiaiškinti terminą „krikščionija“, nes šiame tyrime jis bus vartojamas neigiama prasme. „Krikščionija“ – tas nešventas judaizmo, krikščionybės, filosofijos ir pagoniškų tradicijų mišinys. Tai – organizacijų, nesugebėjusių gerbti Dievo žodžio ir atsakusių „teisingai padalinti Dievo žodį“, konglomeratas (junginys). Po kilusios painiavos į Šventąjį Raštą buvo įtraukta daugybė „kažko“. Todėl nenuostabu, kad prie Rašto „kažką“ pridėję teologai nebepripažįsta Biblijos viršenybės kaip vienintelio šaltinio, lemiančio mokslą ir gyvenimo būdą.

GUDRIAUSIA IR SĖKMINGIAUSIA PRIEŠO TAKTIKA

Gudriausi mūsų priešų, to Nedorėlio, vadinamo „šio amžiaus dievu“ ir „oro valdžios kunigaikščiu“, metodai buvo dvejetainiai. Jo parankiniai paskatino žmones suprasti, kad „būtina papildyti“ Šventąjį Raštą. Dauguma šių papildymų atsirado iš pagoniškos filosofijos, senųjų tradicijų ir praktikos, kilusios ne iš Dievo, o iš to Nedorėlio proto. Sėkmingiausia

taktika, kurią taikė mūsų priešas, buvo sugrįžti į Senąjį testamentą ir ištraukti daugybę Biblijos subjektų bei veiklų iš ankstesnių santvarkų ir visa tai pritaikyti bei padaryti privalomais šių dienų „bažnyčiai“. Tai yra pagrindinis genealaus mūsų priešo darbas. Ši praktika stipriau nei bet kas kitas įtakojo krikščionijos atsimetimą.

Iš tiesų, ši veikla mums, puolusiems mirtingiesiems, atrodo gana nekalta, bet tai yra toks Dievo įžeidimas, kurio mes nepajėgiame suprasti. Šis įžeidžiantis „modus operandi“ (veikimo būdas) mums yra bekvapė nedorybė, bet Dievo nosiai ji šlykščiai dvokianti. Ši nedorėlio veikla pagimdė krikščioniją – nesantuokinę krikščionybės ir pagonybės atžalą, ilgainiui priėmusią atsainų požiūrį į Šventąjį Raštą kaip absoliutų Bažnyčios autoritetą ir visada uoliai besipriešinančią brangioms tiesoms, kurias Dievas apreiškė Kristaus Kūnui. Galima būtų tiksliai pasakyti, kad Pauliaus laišakai pateikia didžiausius kaltinimus krikščionijos atsimetimui.

Krikščionija ir toliau karingai neigia šlovingas, išskirtines „paslapties“ tiesas, kurios buvo atskleistos per apaštalą Paulių ir yra ištikimai užrašytos Bažnyčios laiškuose. Daugeriopos paslapties pažinimo (visais praktiniais tikslais) buvo atsisakyta, todėl didelėje krikščionių pasaulio dalyje jis nežinomas. Galiu paliudyti, kad kai kuriose labai niūriose mano gyvenimo detalėse „krikščioniškas“ gyvenimas man nepasiteisino. Aš buvau užtikrintas savo išgelbėjimu, ir tam tikra prasme augau, bet kažkas buvo baisiai negerai.

PAPRASTUMAS, ESANTIS KRISTUJE

Laikui bėgant aš atsitraukiau nuo Šventojo Rašto (kuris man patiko), nes tai, ką skaičiau Šventajame Rašte, man neveikė, nedavė vaisių mano gyvenime. Viso mano nusivylimo pagrindas buvo tai, kad niekada neįsisavinau to, ką perskaičiau Biblijoje apie „paslapties tiesas“. Mano teologija sustojo ties Kristaus įžengimu į dangų. Suvokiau, kad visa kita yra pašaliniai ir neesminiai dalykai. Nors ir skaičiau kai kurias nuorodas apie paslaptį, tačiau niekada negirdėjau tokiaame kontekste, kuris man būtų aiškus. Man nutiko tas pats, kas nutiko ir daugeliui krikščionių bažnyčių per visą bažnyčios istoriją. Kas nutiko? Kas yra ne taip? Tiems, kurie studijavo Naujojo testamento bažnytinius laiškus, aišku, kad kažkur kažkas yra negerai, ir yra akivaizdu, kad krikščionija

atsimetė nuo „paprastumo, kuris yra Kristuje“, apie kurį taip aiškiai perspėjo Paulius.

„Bet bijau, kad kokiū būdu, kaip gyvatė savo klastingumu apgavo levą, taip ir jūsų mintys nebūtų sugadintos atitraukiant nuo paprastumo, kuris yra Kristuje.“ (2Korintiečiams 11, 3)

Taigi atminkite, kad šiame tyrime vartodamas terminus „krikščionija“ ir „krikščionybė“ kalbu apie dvi skirtingas grupes. Kai kalbu apie **krikščionybę**, kalbu apie tikėjimą, paremtą Šventuoju Raštu. Kalbėdamas apie **krikščioniją**, kalbu apie bet kokią religiją (besidedančią krikščioniška), besiremiančią tradicija, žmogiškąja filosofija ir dauguma kitų dalykų, apie kuriuos tik galima pagalvoti.

KADA ŠIS NUKLYDIMAS PRASIDĖJO?

Rimti Biblijos tyrinėtojai neturi jokių abejonių, kad krikščionija yra tragiškai nuklydusi. Tačiau didžioji dauguma Biblijos tyrinėtojų neturi biblinio supratimo apie tai, kada tai prasidėjo. Tada kyla klausimas: „Kur tiksliai istorijoje galime nurodyti, kad štai čia yra pradžia? Kurioje krikščionybės istorijos vietoje bažnyčia sugedo ir pavirto paprasta religija“? Bandytas tiksliai nustatyti krikščionybės atsimetimo kilmę kai kam gali atrodyti nereikšmingas dalykas. Tačiau šios svarbios informacijos nežinojimas trukdys mums suprasti ir vertinti dabartinio Malonės amžiaus istoriją iš biblinės perspektyvos. Šio skyriaus tikslas yra ne tik atrasti biblinę informaciją apie atsimetimo pradžią, bet ir paaiškinti, kodėl taip svarbu ją žinoti. Vėl klausiamo: „Kada prasidėjo nuklydimas?“

AR 312-ais MŪSŲ EROS METAIS?

Rašydamas komentarą paantraštėje „Trisdešimt penki paprasti tyrimai pagrindinėmis Apreiškimo knygos temomis“ pripažįstantiems tūkstantmetę Kristaus karalystę M. R. DeHanas teigė, kad bažnyčios nuklydimas prasidėjo maždaug 312 m., kai „Konstantinas Didysis“ sutuokė „bažnyčią“ su

Romos imperija. Tai buvo laikotarpis, kai Konstantinas priėmė (?) krikščionių religiją kaip oficialią Romos imperijos religiją. Taip atsitiko (kaip vėliau pamatysime) dėl nusilpusios „krikščionybės“ susimaišymo, kai į „bažnyčią“ buvo įtraukta daugybė pagonišκών filosofijų ir veiklų. Nors ši data yra labai reikšminga Bažnyčios istorijoje, ji nežymi atsimitimo pradžios. Tačiau šios datos nereikėtų pamiršti, nes nuo tada atsimitimo tempas tik padidėjo.

Nuklydimas nuo „biblinės krikščionybės“ link „religinės krikščionijos“ prasidėjo gyvenant apaštalui Pauliui, dar prieš jam parašant laišką Timotiejui. Seras Robertas Andersonas gana iškalbingai apie tai rašo:

„Primityviosios krikščionijos apšviestas protas“ yra mėgstamiausia šiuolaikinės krikščioniškos minties iliuzija. Populiarus įsitikinimas, kad ankstyvajame mūsų eros amžiuje, „nedalomos Bažnyčios“ laikais, buvo tyras tikėjimas ir aukšta moralė. Išsklaidyti tokią malonią iliuziją yra nepatogi užduotis... Kai varinė gyvatė Izraelyje tapo stabu, ir žmonės jai smilkė, gerasis karalius Chezekijas paniekinamai pavadino ją „žalvario gabalu“ ir „ją sutrupino“. O kadangi „Bažnyčia“ krikščionybei yra tapusi stabu ir priešu, tai tampa pareiga atskleisti jos pretenzijų klaidingumą“. („Biblija arba Bažnyčia“. 130 psl.)

Pakanka vien tik pasiūlyti tokią ankstyvą atsimitimo datą, kad patogiai įsitaisę krikščionijos atstovai aikelėtų ir piktai paneigtų tokią absurdišką mintį. Žinoma, dažniausiai tai yra tie patys žmonės, kurie blankiu, tuščiu žvilgsniu klausia: „Apie ką tu kalbi? Koks nuklydimas?“ Daugumos religingų žmonių požiūris yra toks, kad yra fiksuota tikros ir tyros krikščionybės pradžia ir raida. Tai ypač pasakytina apie netikinčius Šventojo Rašto tikrumu ir jo viršenybe visuose dalykuose arba, dar blogiau, – alegorizuojančius Šventąjį Raštą. Ši „perdėto optimizmo“ požiūris paprastai išreiškė Philip’as Schaff’as (skirtingai nei kiti aukščiau paminėti, Schaff’as tikėjo Šventojo Rašto viršenybe). Jo klaida buvo tai, kad jis priėmė prieštūkstametizmo ereziją, t. y., kad Kristus jau dabar karaliauja žemėje, ir kad savo pastangomis bei Dievo žodžio skelbimu pasieksime viso pasaulio atsivertimą. Ši erezija aiškiai atsispindi jo įvade į jo daugiatomį veikalą „Krikščionių Bažnyčios istorija“. Schaff’as sakė:

„...bažnyčios istorija yra ištikimas ir gyvas šios dangaus karalystės kilmės ir pažangos aprašymas. Ji siekia [...] kalboje įkūnyti jos (bažnyčios) išorinį ir vidinį vystymąsi iki dabartinių laikų. Tai nuolatinis Viešpaties palyginimų apie garstyčios sėklą ir raugą komentaras.

Tai iš karto parodo, kaip krikščionybė pasklinda pasaulyje ir kaip ji išsikeroja, keičia [...] visus socialinio gyvenimo skyrius ir institucijas.“ (4 psl.)

Susilaukysiu nuo pagundos ilgai komentuoti klaidingą Schaff'o šių palyginimų, pateiktų Mato 13 skyriuje, supratimą arba klaidingą jų pritaikymą Kristaus Kūnui (skaitykite toliau, pažadu, kad tai taps aišku). Šiuo metu tik pakomentuosiu nepagrįstą Schaff'o idealizmą, kuriam prijaucia užsikrėtusieji klaidingu prieštūkstantmečio karalystės eschatologijos mokymu. Šis idealizmas nėra biblinis požiūris į pabaigos laikus. Jame teigiama, kad „Evangelijos skelbimas atvers pasaulį“. Remdamasis šia prieštūkstantmetizmo prielaida, Schaff'as parašė išsamų kelių tomų istorinį veikalą apie bažnyčios istoriją. Kadangi jis samprotavo iš savo klaidingos prielaidos apie atsimetimą, tai „pagardino“ visą jo pasakojimą apie bažnyčios istoriją ir neteisingą supratimą bei klaidingą optimizmą, neva misionieriškas uolumas paskatins pasaulį atsiversti. Atkreipkite dėmesį į jo žodžius:

„Misionieriškos pažangos dėsnis išreiškiamas dviem palyginimais apie garstyčios grūdėlį, kuris išauga į medį, ir raugą, kuris palaipsniui persmelkia visą minkalą. Pirmasis palyginimas iliustruoja plėtimąsi į išorę, o antrasis – visą prasiskverbiančią ir keičiančią krikščionybės galią.“ (5 psl.)

BIBLINĖ APOLOGETIKA APIE PRIEŠTŪKSTANTMETĖS KARALYSTĖS MOKYMĄ

Aukščiau pateiktas teiginys atspindi tikrą prieštūkstantmečio ideologiją, turėsančią daug vilčių atversti pasaulį. Tačiau aukščiau pateikti du palyginimai to neparodo. Tai aiškiai matė jau Senojo testamento pranašai. Tiesa, kad vieną dieną visa žemė atsivers, tačiau ne šiame amžiuje. Pasaulio atsivertimo tikrovė išsipildys būsimame amžiuje, kurį išpranašavo ir apibūdino visi pranašai ir kurį mes paprastai vadiname tūkstantmetės Karalystės amžiumi. Tuo tarpu dabartiniam amžiui yra prognozuojamas maištas, netikėjimas, nuklydimas ir teismas (2 Timotiejui 3, 1-8; 4, 1-4).

Skirtumą tarp prieštūkstantmečio Karalystės filosofijos ir biblinio tūkstantmečio Karalystės požiūrio galima paaiškinti. Kaip dvi grupės

(abi teigia esą ištikimos Kristui), studijuojančios tuos pačius Raštus, gali susidaryti dvi radikaliai skirtingas nuomones apie pabaigos laikus? Prieštūkstantmetizmo šalininkai skaito įvairių Senojo testamento pranašų ištraukas, kuriose išpranašauta šlovinga pasaulio būklė po to, kai Kristus grįš viešpatauti savo Karalystės šlovėje. Eilutes, kuriose kalbama apie būsimą karalystę, jie taiko dabartiniam amžiui (tai klaida), manydami, kad Evangelijos skelbimas dabartiniu laikotarpiu pasieks šį fantastišką rezultatą.

Buvo laikas, kai aš (kaip ir kiti milijonai krikščionių) tikėjau, kad kai Kristus grįš į žemę, bus „pasaulio pabaiga“. Deja tai neatitinka Šventojo Rašto faktų. Didingiausias Žemės amžius dar ateis. Apie tai kalbėjo visi Senojo testamento pranašai. Šis didingas stebuklas įvyks, kai mūsų Viešpats viešpataus kaip didysis pergalingas šios žemės Karalius. Jis įgyvendins visas šias „dangaus žemėje“ realijas, kai asmeniškai vėl grįš į žemę vykdydamas pranašiską Žodį. Visos Šventojo Rašto ištraukos, kurios taip aiškiai kalba apie šį Mesijo valdymo laiką, yra daugumoje Senojo testamento pranašų knygų. Tai fantastiški pažadai visai Izraelio tautai. Ir atvirkiščiai, visa informacija apie dabartinio amžiaus atsimetimą išplaukia tik iš Pauliaus, kalbančio šio amžiaus tikintiesiems, raštų. Tai nestebina, nes jis mums pasakė, kad buvo išrinktas būti Malonės ūkvedybos ūkvedžiu. Dar kartą atkreipkite dėmesį:

„Dėl šios priežasties aš, Paulius, Jėzaus Kristaus kalinys dėl jūsų, pagonių, jei girdėjote apie Dievo malonės ūkvedybą, kuri duota man dėl jūsų.“ (Efeziečiams 3, 1-2)

Schaff'o darbas bažnyčios istorijos klausimais iš tiesų yra vertingas bet kurios bibliotekos papildymas, tačiau reikia nepamiršti klaidingo taško, iš kurio jis samprotauja. Vietoj į priekį einančios pergalingos Kristaus meilės Bažnyčios, bažnyčios istorija yra apgailėtinas pasakojimas apie „krikščioniją“, nuklydusią nuo dieviškojo apreiškimo, duoto apaštalui Pauliui, kuris yra Dievo etalonas dabartinio amžiaus tikintiesiems. Istorija apie daugybę ištikimų krikščionių, gyvenusių anksčiau, liko nepasakyta, nes jie buvo išvaryti į pogrindį, medžiojami, terorizuojami ir skerdžiami. Vakarų kultūros „krikščionijos“ gėda yra ta, kad pati „krikščionija“ paskatino daugelį tų persekiojimų. Hebrajai persekiojo visus pranašus, kuriuos Jehova siuntė jiems skelbti. Kai Mesijas atėjo pas mylimą tautą, Jis taip pat buvo negailestingai nužudytas. Krikščionija išžudė daugybę milijonų Dievo šventųjų, kurie laikėsi tik Raštų. Šis „bažnyčios istorijos“ aspektas minimas retai.

Šioje vietoje pažiūrėkime į Šventąjį Raštą, kad patvirtintume teiginį, jog krikščionybės (dabar vadinamos „krikščionija“) nuklydimas prasidėjo daug anksčiau, nei daugelis iš mūsų drįstų įsivaizduoti. Kaip jau minėjome, tai prasidėjo prieš apaštalo Pauliaus mirtį. Paulius rašė galatams savo ankstyviausią laišką, sakydamas:

„Stebiuosi, kad nuo to, kuris pašaukė jus į Kristaus malonę, taip greitai persimetėte į kitą evangeliją.“ (Galatams 1, 6)

Korintiečiams Paulius paliko stiprų įspėjimą:

„Bet bijau, kad kokiū būdu, kaip gyvatė savo klastingumu apgavo Ievą, taip ir jūsų mintys nebūtų sugadintos atitraukiant nuo paprastumo, kuris yra Kristuje.“ (2Korintiečiams 11, 3)

Kai Paulius paskutinį kartą atsisveikino su Efezo vyresniaisiais, jis išreiškė tokią pat sunkią savo širdies naštą:

„Nes žinau tai, kad po mano išėjimo tarp jūsų įeis smarkūs vilkai, nesigailintys kaimenės. Taip pat ir iš jūsų pakils vyrai, kalbantys iškreiptus dalykus, kad patrauktų mokinius paskui save. Todėl būdėkite ir prisiminkite, kad per tris metus naktį ir dieną nepalioviau įspėjinėti kiekvieno su ašaromis.“ (Apaštalų darbai 20, 29-31)

Bet! Manęs dažnai klausia: „Ar nepertempta, sakant, kad krikščioniškoji tiesa šiame Malonės amžiuje susitėpė taip anksti – taip, net apaštalo Pauliaus gyvavimo metu!“ Atsakome kategoriškai: – Ne! Kai bibliniai šio teiginio įrodymai bus rimtai apsvarstyti ir pasverti, pamatysime, kad ankstyvo šio amžiaus atsimitimo tvirtinimas yra labai pagrįstas. Bet pirmiausia, norėdami geriau suprasti šį paaiškinimą, atnaujinkime savo prisiminimus apie temą, aptartą pirmame šios studijos skyriuje – apie judaizmo nuklydimą.

IZRAELIO NUKLYDIMAS IŠPRANAŠAVO KRIKŠČIONYBĖS NUKLYDIMĄ

Didžiąją laiko dalį, kuri apima Senojo testamento istoriją, Izraelis praleido nuklydime. Kada prasidėjo Izraelio nuklydimas? Daugelis žmonių nustemba, kai jiems pasakau, kad tai prasidėjo Mozės gyvavimo laikais! Taip, kaip ir šio amžiaus atsimitimas prasidėjo Pauliaus gyvavimo laikais. Prieš pat Mozės mirtį jam buvo atskleista, kad Izrae-

lio maištas, kurį jis matė keturiasdešimt metų, po jo mirties sustiprės! Dar kartą atkreipkite dėmesį į rašytinį Mozės liudijimą:

„Nes aš žinau tavo maištingumą ir tavo kietasprandiškumą. Štai man dar aš tebesant gyvam su jumis šią dieną, jūs buvote maištingi prieš VIEŠPATĮ; o kiek dar labiau po mano mirties?“ (Pakartoto Įstatymo 31, 27)

„Nes žinau, kad po mano mirties jūs visiškai sugadinsite save ir nukrypsite nuo to kelio, kurį esu jums įsakęs; ir paskutinėmis dienomis jus ištiks nelaimė; nes darysite, kas pikta VIEŠPATIES akyse, kurstydami jo pyktį savo rankų darbu.“ (Pakartoto Įstatymo 31, 29)

Senajame testamente aiškiai užfiksuotas Izraelio maištas, netikėjimas ir nesėkmė, nes ši tauta atsitraukė nuo biblinio judaizmo, kuris buvo apreiškintas per Mozę. Mozė stovėjo ant Įstatymo epochos pradžios slenksčio ir tiksliai išpranašavo (per dieviškąjį apreiškimą), kaip tai bus! Anot Mozės, Įstatymo amžius Izraelio tautai bus liūdnas visiškos nesėkmės metas! Kad ir kaip atrodytų neįtikėtina, ta nesėkmė prasidėjo (kaip buvo aprašyta ankstesniame skyriuje) Mozės gyvavimo metu. Užuoat buvęs šviesa pagonims ir ištikimu Dievo pasekėju, Izraelis persekiojo Dievo pranašus, kurie perspėjo ir ragino tikėti bei paklusti Jehovai, savo „vyrui“, ir paklusti apreiškimui, kurį jis patikėjo Mozei. Baigiamoji 2 Kronikų 36, 14-16 ištrauka puikiai patvirtina šį teiginį. Jei kurį nors iš mūsų skaitytojų įžeidžia šios išvados, siūlome tai aptarti su **Moze**.

KAIP MOZĖ, TAIP IR PAULIUS

Esmė ta, kad yra stulbinantis panašumas tarp Izraelio istorijos Įstatymo amžiuje ir Kristaus Kūno istorijos Malonės amžiuje. Tai nėra svarstymo reikalas – tai matoma vien skaitant Mozės žodžius. Šventasis Raštas užfiksuoja, kad Senajame testamente atsimitimas prasidėjo pačioje pradžioje – Mozės, kuris buvo Dievo išrinktas Dievo tautos atstovu Įstatymo amžiuje, gyvenimo laikotarpiu. Ar tada turėtume švokšti, springti ir aikštinti iš šoko bei reaguoti su visišku pasibaisėjimu, sužinoję, kad šventieji Raštai taip pat rašo apie paplitusį krikščionybės atsimitimą, **kilusį** dabartinio amžiaus pradžioje – **apaštalo Pauliaus**, šiam amžiui Dievo paskirto atstovo, **gyvenimo metu**? Dauguma profe-

sionalių tarnautojų mano, kad tai neįsivaizduojama ir kad tai bandymas sugriauti (jų supratimu) „bažnyčią“.

Štai kodėl šį faktą privalu užfiksuoti ir įtraukti į mūsų mąstymo „informacinių duomenų banką“. Priežastis, dėl kurios reikia atkreipti dėmesį į Senojo testamento įrašą apie Izraelio atsimetimą, yra tokia svarbi. Raginu kiekvieną skaitytoją susimąstyti apie didelę šio biblinio fakto reikšmę. Izraelio atsimetimas (ir ištikimybė Dievui) yra pagrindinė viso Senojo testamento tema. Ši tema pasirodo nuolat visame Šventajame Rašte, o ne tik kai kuriuose krikščioniškuose, antisemitiniuose „komentaruose“. Didžiausias kaltinimas privileijuotai Dievo tautai matomas paskutiniuose 2 Kronikų knygos žodžiuose. Atminkite, kad ši ištrauka yra chronologinė Senojo testamento pabaiga. Kitas biblinis, chronologinis įvykis (po 2 Kronikų 36 skyriaus) yra Jono Krikštytojo atėjimas skelbti Mesijo ir Jo Karalystės atėjimo. Po šio minčių atšviežinimo, leiskite man atnaujinti prisiminimus apie žmogaus nesėkmę Izraelio stovykloje!

SENOJO TESTAMENTO APŽVALGA PAGAL DIEVĄ

„Be to, visi vyriausieji iš kunigų ir tauta labai nusižengė pagal visas pagonių bjaurystes; ir suteršė VIEŠPATIES namus, kuriuos jis buvo pašventęs Jeruzalėje. O VIEŠPATS, jų tėvų Dievas, siuntė jiems per savo pasiuntinius, anksti keldamasis ir siųsdamas; nes jis gailėjosi savo tautos ir savo buveinės; bet jie tyčiojosi iš Dievo pasiuntinių, niekino jo žodžius ir blogai elgėsi su jo pranašais, kol VIEŠPATIES rūstybė pakilo prieš jo tautą, kad buvo nebeapgdydama“. (2 Kronikų 36, 14-16)

„Bet tai yra Senasis testamentas!“ – dažnai girdžiu. „Tai buvo tada! Mes kalbame apie dabartinį amžių.“ Ar Naujajame testamente yra kokių nors įrašų, rodančių, kad dabartinis nuklydimas prasidėjo Pauliaus gyvavimo metu? **Taip**, ir neskaitant jau minėtų ištraukų (Galatams 1, 6-7b; 2 Korintiečiams 11, 3; Apaštalų darbų 20, 29-31)! Yra labai aiškūs Pauliaus teiginys apie atsimetimą **kaip dabartinę tikrovę** jo paties gyvenimo metu. Savo paskutiniame laiške Timotiejui jis rašo:

„Tu tai žinai, kad nuo manęs nusigręžė visi, esantys Azijoje; iš kurių yra Figelas ir Hermogenas.“ (2 Timotiejui 1, 15)

Pirmiau minėtas Pauliaus pareiškimas yra labai reikšmingas, kai prisimename, kad būtent Azijoje jis taip uoliai dirbo savo tarnyboje, kur Dievas jį palaimino dideliu sielų derliumi. Apie jo tarnystę Azijoje, įrašytą Apaštalų darbų knygoje, rašoma:

„... tai truko dvejus metus; taip, kad visi, gyvenantys Azijoje, žydai ir graikai, išgirdo Viešpaties Jėzaus žodį.“ (Apaštalų darbai 1, 10)

Dievas palaimino Pauliaus tarnystę Azijoje – ten buvo įkurta daug bažnyčių. Vėliau, kai Paulius rašė šventiesiems Korinte, jis siuntė sveikinimus nuo Azijos šventųjų, sakydamas: „**Bažnyčios** Azijoje sveikina jus...“ (1 Korintiečiams 16, 19). Pirmasis Izraelio netikėjimo žingsnis buvo maištas prieš Mozę ir Mozės apreiškimą. Lygiai taip pat ir pirmasis pagonių netikėjimo žingsnis buvo nusigrėžimas nuo **pagonių apaštalo** Pauliaus (Romiečiams 11, 13) ir nuo jam patikėto išskirtinio apreiškimo. Atminkite, kad šis mylimas apaštalas parašė beveik pusę Naujojo testamento knygų (13 iš 27), kurios sudaro didelę dalį.

Akivaizdu, kad Pauliaus minimi „visi, esantys Azijoje, nusigrėžė nuo manęs“ nebuvo netikintieji. Nuo Pauliaus nusigrėžė tikintieji, jo dėka įtikėję Kristumi. Tie tikintieji, be jokios abejonės, nenuilstančiomis judėjininkų pastangomis prarado tvirtą supratimą apie išskirtinę Pauliaus apreiškimo prigimtį, pabrėžiančią besąlygišką malonės esmę. Jie nuklydo nuo apaštalui Pauliui apreiškto „Dievo malonės evangelijos“ ir grėžėsi į „Karalystės evangeliją“. Jie savo ruožtu vengė apaštalo Pauliaus ir palaimintosios Malonės žinios, jam patikėtos „Dievo malonės ūkvedybos“ (Kolosiečiams 1, 25-26; Efeziečiams 3, 1-5). Azijos tikintieji darė tai, ką buvo padarę ir Galatijos tikintieji. Kaip izraelitai neklausė Mozės, taip šie pagonys niekino blavius Pauliaus įspėjimus, kai jis įspėjo juos nesekti jokia kita Evangelija. Paulius rašė:

„Bet nors ir mes ar angelas iš dangaus skelbtų jums kokią kitą evangeliją negu tą, kurią jums paskelbėme, tebūna prakeiktas.“ (Galatams 1, 6)

„Kokia kita“ arba „kita“ evangelija („heteros“, „kita“ kitokio pobūdžio, Galatams 1, 6), kurią Paulius turėjo omenyje, buvo „Karalystės evangelija“, kurią mūsų Viešpats paskyrė dvylikai apaštalų. Karalystės evangelija buvo Dievo žinia (kol tuo metu ji galiojo), ir ilgai žadėtos karalystės pasiūlymas Izraeliui. Tačiau mūsų Viešpats tą žinią pertraukęs sustabdė ir tada Apaštalui Pauliui perdavė Dievo malonės ūkvedybą. Savaime suprantama (daugumai žmonių), kad tai taip pat galioja bet kuriai kitai evangelijai, kuri nuo Pauliaus laikų buvo kariama ant Kris-

taus Kūno. Mes nuoširdžiai tikime, kad įsitvirtinimas Pauliui patikėtoje tiesoje, sutvirtins tikintįjį toje žinioje, kurią Dievas paskyrė savo tautai dabartiniam istorijos laikotarpiui ir įgalins savo žmones atskirti tiesą nuo klaidos (plg. Romiečiams 16, 25).

Kad susimokėčiau už mokslus kolegijoje, dirbau kartu su netoliese esančios mormonų bažnyčios vyresniuoju. Tai buvo tada, kai buvau dar tik „kūdikis Kristuje“. Kaskart, kai jis sakydavo ką nors, kas, mano manymu, prieštarauja sveikam mokslui, cituodavau jam Šventojo Rašto eilutę (dėkoju Dievui, kad savo gyvenimo pradžioje, net gerokai prieš atsivertimą, buvau nukreiptas mokytis Šventojo Rašto mintinai). Sąmoningai nesistengdamas ir neplanuodamas citavau Paulių (nors dar nesupratau Paslapties ir neįžvelgiau išskirtinės Pauliaus tarnystės bei jo žinios). Galiausiai tas vyresnysis paklausė: „Kas tau? Atrodo, kad visą savo religiją statai ant Pauliaus!“ Aš atkirtau: „Man tai skamba daug geriau nei religijos statymas ant Džozefo Smito“. O, jei tik tada būčiau žinojęs tai, ką žinau dabar. Tik ta išskirtinė aiški žinia, duota Pauliui, pastatys mums tvirtą, nepajudinamą pagrindą kovoje prieš visas „svaidykles ir strėles“. Štai ką Paulius turėjo omenyje, rašydamas:

*„Na, o tam, kuris gali jus sutvirtinti pagal **mano evangeliją** ir Jėzaus Kristaus skelbimą pagal apreiškimą paslapties, kuri buvo nutylėta nuo pasaulio pradžios...“ (Romiečiams 16, 25)*

Priešingai nei naujųjų laikų filosofija (kuri iš tikrųjų yra ta pati ankstesnė senovės erezija), Kūrėjas nekvietė žmonių į bufetą, kuriame jie galėtų „rinktis patinkančias teologijas“ (t. y., „aš pasiimsiu štai šį, nieko neimsiu iš šito, ir dar daug paimsiu štai šito“). Biblija yra labai aiški. Dievas davė Pauliui Paslapties apreiškimą, o bet kokia **papildoma** žinia (nepriklausomai nuo jos kilmės) yra žalinga erezija. Taip, tai skamba griežtai, bet Šventasis Raštas yra gana aiškus. Dabartiniame amžiuje (Naujasis testamentas pakankamai įspėja) bus daug tokių, kurie „skelbs kitą evangeliją“, ne tą, kuri buvo duota pagonims per Paulių, ir jie bus prakeikti. Biblijoje pateiktas aiškumas šiuo klausimu yra nediskutuotinas. Yra du graikų kalbos žodžiai, išversti „kitas“. Vienas iš jų yra „heteros“, reiškiantis „kitokią“, o kitas – „allos“, reiškiantis „kitą tos pačios rūšies“. Paulius laiške Galatams vartoja abu žodžius:

„Stebiuosi, kad nuo to, kuris pašaukė jus į Kristaus malonę, taip greitai persimetėte į kitą evangeliją, kuri nėra kita; bet yra kai kurie, kurie trikdo jus ir nori iškreipti Kristaus evangeliją. Bet nors ir mes ar angelas iš dangaus skelbtų jums kokią kitą evangeliją negu tą, kurią jums paskelbėme, tebūna prakeiktas. Kaip sakėme anks-

čiau, taip vėl dabar sakau: jei kas jums skelbia kokią kitą evangeliją negu tą, kurią priėmėte, tebūna prakeiktas.“ (Galatams 1, 6-9)

Tai atveda mus prie liūdniausios ankstyvųjų krikščionijos religijos lyderių nesėkmės ir toli siekiančių jos pasekmių dabartiniame amžiuje. Paulius savo gyvenimo metu liūdėjo, žinodamas, kad jo paties įsteigtos bažnyčios nususuko nuo jo ir nuo jam patikėtų dabartinio amžiaus paslapties tiesų. Užuoat įsitvirtinę pagonims apreikštoje tiesoje, daugelis pirmųjų krikščionių grįžo prie karalystės evangelijos, kuri ne ta Dievo žinia, kurią reikėtų skelbti dabartiniame amžiuje. Ta žinia neįsigalios, kol neateis Suspaudimo laikotarpis, kai Dievas vėl užsiims Izraelio tauta.

Jei šiai esminei tiesai (ankstyvajam krikščionybės nuklydimui) bus vieta mūsų samprotavime, tai padės mums įgyti tikslesnį, į Bibliją orientuotą suvokimą, tyrinėjant bet kurią bažnyčios istorijos aspektą. Mes galėsime tai ne tik suvokti, bet ir tiksliau palyginti su istoriniu Senojo testamento pasakojimu apie Izraelį. Senasis testamentas – tai liūdnas įrašas apie Izraelio nuopolį, o ne pasakojimas apie sėkmingą Mozės apreiškimo laikymąsį. Biblinė bažnyčios istorija irgi byloja ne apie sėkmingą Pauliui duoto apreiškimo laikymąsį, bet apie krikščionijos, nepaklususios Pauliaus autorystei, liūdną nuklydimą.

ANKSTYVAVIS NUKLYDIMAS PASTEBĖTAS IŠ ŠALIES

Des'as Griffin'as knygoje „Ketvirtasis turtingųjų reichas“ pateikia labai įžvalgų pastebėjimą apie ankstyvąjį nuklydimą:

„Apaštalų darbai – tai tikroji krikščionių bažnyčios istorija iki 69 m. po Kr [...] **tai, kas nutiko po tos datos, yra žinoma kaip „prarastasis šimtmetis“ arba „šėšėlių amžius“ (32 psl.).**

Jesse Hurlbut'as knygoje „Krikščionių bažnyčios istorija“ pakartoja tą patį pastebėjimą. Jis sako:

„...iš visų bažnyčios istorijos laikotarpių apie jį (t. y., pirmąjį šimtmetį po Pauliaus mirties) žinome mažiausiai [...] **penkiasdešimt metų po šv. Pauliaus gyvenimo** Krikščionių bažnyčios istoriją **slėpė uždanga**, pro kurią veltui stengiamės išvelgti. Kai ji pagaliau pakilo apie 120 m., su Bažnyčios tėvų raštais, **mes pamatėme bažnyčią, kuri daugeliu aspektu labai skiriasi nuo tos, kuri buvo šv. Pauliaus laikais.**“

NUKLYDIMAS, UŽRAŠYTAS ANTRAME LAIŠKE TIMOTIEJUI

Atsižvelgdami į tai, ką Šventasis Raštas moko apie „nusigręžimą“ nuo apaštalo Pauliaus (jo paties gyvenimo metu), dabar atkreipkime dėmesį konkrečiai į krikščionių bažnyčios atsimetimą. Šis ypatingas atsimetimo aspektas (šiuo metu) apsiribos tik viena maža Naujojo testamento knyga – II-uoju laišku Timotiejui. Šiame trumpame laiške matome įdomiausią nuklydimo išvalgą, kurią iliustruoja aštuonių asmenų, minimų 2 Timotiejaus laiške, gyvenimai. Šis laiškas dažnai vadinamas Pauliaus „gulbės giesme“, nes tai yra paskutiniai įkvėpti, Pauliaus parašyti, žodžiai.

Analitiniu požiūriu šį paskutinį Pauliaus parašytą raštą sudaro tik keturi skyriai. Norėdamas paaiškinti pagrindinę nuklydimo temą kiekvienas atidus mokinys pamatys, kad kiekviename skyriuje yra du veikėjai, vaizduojantys skirtingas nuklydimo temas. Kai atsižvelgsime į tų aštuonių „atsimetėlių“ vardų reikšmes jų kontekste, tai mums atsipirks su kaupu. Tai daugiausiai atskleidžianti, bet pernelyg dažnai apleidžiama knygos detalė. Toks tyrimas tikrai nėra susijęs su nereikšminga ir nerimta smulkmena, kaip kai kurie teigtų. Visai ne!

Įkvėpto Žodžio grožis įvairiais būdais parodo jo antgamtinį pobūdį. Šis demonstravimas tęsiasi net iki smulkmenų. Šių aštuonių vyrų vardų reikšmė yra labai paaiškinanti. Ši informacija leidžia mums suprasti, kaip tikslūs ir tinkami jų vardai paaiškina kiekvieną konkretų nuklydimo temos aspektą. Iš šios perspektyvos pažiūrėkime į bendrus bruožus ir įvairias frazes, rodančias jų atsimetimo pobūdį. Kiekvienam mokiniui būtų naudinga, jei kiekviena vardų pora, kuriai būdinga tam tikra jų veiksmą apibūdinanti frazė, būtų pažymėta jo paties Biblijoje.

Vakarų kultūroje yra daug nuoširdžių bažnyčių, kurios taip trokšta didelio augimo skaičiaus (kaip ankstyvajame Apaštalo darbų periode), kad jos tiesiog klausia potencialių narių „ar tu tiki Jėzų?“ (tas pats klausimas man buvo užduotas, kai aš pirmą kartą įstojau į bažnyčią būdamas vos 11 metų), kartu su kitu labai svarbiu klausimu: „Ar tu nori sekti Kristumi krikšto metu?“ Žinoma, aš pasakiau „taip“. Vien tai padaręs net kelis kartus, septynerius metus likau neišgelbėtu bažnyčios nariu. Kadangi buvau dar neatgimęs, beveik visiškai nusiploviau rankas nuo krikščionybės, kuri nebuvo mano gyvenimo tikrovė. Dėkoju Dievui už nuostabią malonę, kuri ir toliau manęs ieškojo ir pagaliau atvėrė man akis nuostabiai amžinojo gyvenimo dovanai, kurią pilnai suteikė tikėjimas niekuo kitu, o vien Jėzaus Kristaus, mūsų Viešpaties, mirtimi ir prisikėlimu.

Dėl paplitusių neteologinių, nebiblinių pokalbių su naujais „atsivertėliais“ mes, mūsų pačių nesėkmei, pripildėme savo bažnyčias daugybe žmonių, kurie džiaugiasi susilauktu dėmesiu, kai juos sutinka su draugiška šypsena ir suteikia papildomų socialinių kontaktų. Bet kalbant apie tai, „ar matome krauju atpirktus karius, kurie yra Kristaus pasekėjai ir kurie iš tikrųjų prisideda prie mūsų didžiojo Gelbėtojo liudijimo?“ tai parodo mūsų dvasinį negyvumą.

MIŠRI MINIA

Ar matome, kad šie naujai atsivertę žmonės statydinasi Šventojo Rašto tiesomis? Labai dažnai sužinome atsakymą į šį klausimą dar prieš jį užduodami. Juk Izraelis patyrė tokią pačią situaciją kai išvyko iš Egipto. Ne vien Izraelis leidosi į tą lemtingą kelionę į Dykumą! Kartu su jais vyko ir kita žmonių grupė, vadinama „mišria daugybe“. Kažkas išmintingai pasakė, kad „mišri minia“ padidino izraelitų skaičių, tačiau trukdė jiems tobulėti.

„Ir mišri daugybė taip patėjo su jais aukštyn; ir kaimenės bei bandos, labai daug galvijų.“ (Išėjimo 12, 38)

Dievas pašaukė savo sandoros žmones iš Egipto. Į kelionę atvyko mišri minia, taip sužavėta ženklų ir stebuklų įvykių, vedančių iki Išėjimo. Būtent ta pati mišri daugybė buvo atsakinga už daugelį Izraelio širdies skausmų per keturiasdešimt klajonių dykumoje metų (ir dar ilgai po to, kai Izraelis buvo apgyvendintas Pažadėtoje žemėje). Šių Rašto ištraukų apmąstymas kiekvienam skaitytojui primins stebuklingą Dievo galią, kai Jis kasdien tiekdamas maną šiai didžiulei tautai. Keturiasdešimt metų du su puse milijono žydų klajojo dykumoje. Kiekvieną dieną ant žemės aplink juos krisdavo pakankamai „manos“ (reiškia „kas tai?“), kurios pakako jiems visiems pamaitinti. Pagalvokite apie devynis traukinius, kurių kiekviename yra 72 vagonai – tai leis suprasti, kiek manos iškrisdavo kiekvieną dieną (išskyrus savaitę). Šis stebuklingas Dievo aprūpinimas (psalmėse vadinamas „angelų maistu“) atskleidė Jo galią ir gailėstingumą. Tačiau būtent „mišri minia“ pavargę nuo manos ir šaukėsi mėsos. Jų nepasitenkinimas privertė izraelitų širdis murmėti kaip ir jie.

„O mišri minia, esanti tarp jų, buvo apimta geidulio; ir taip pat Izraelio vaikai vėl verkė, sakydami: „Kas mums duos mėsos valgyti“

ti? Mes atsimename žuvis, kurių laisvai valgėme Egipte; agurkus, melionus, porus, svogūnus ir česnakus; bet dabar išdžiūvo mūsų siela; be šitos manos prieš mūsų akis visiškai nieko nebėra.“ (Skaičių knyga 11, 4-6)

Lygiai taip pat ir šiais laikais „mišri minia“ mūsų bažnyčiose pavargsta nuo Žodžio, todėl daugelis personalo narių bėgioja ir ieško visokių įmanomų pasaulietinių metodų, kad patenkintų jų kūnišką apetitą. Su nerimu žiūriu į daugumos konfesinių bažnyčių būklę Vakarų pusrutulyje. Mūsų dienomis daugelis bažnyčių yra geriau įrengtos nei užmiesčio klubai. Man buvo pasakyta: „Turime turėti tokias patalpas, kad įtrauktume jaunimą į bažnyčią“. Į bažnyčios narystę gal, bet ne į Kristaus Kūną.

Kaip tai skiriasi nuo pagrindinių bažnyčių Kinijoje, kuriose lankiausi! Tie tikintieji netempia į savo bažnyčias jaunų ar senų, žadėdami veiklos, pramogų, išvykų, smagių ir žavių muzikinių programų bei choro išvykų. Aš mačiau minias jaunuolių, kuriuos patraukė prie Kristaus per teisingai padalinto Žodžio mokymą ir sveiką mokslą, ir iš pirmų lūpų girdėjau, kaip rintai jie žiūri į sielų gelbėjimą ir patarnavimą savo draugams šventiesiems. Kinijoje nėra jokių (laikinių) privalumų būti susietam su Kristaus Kūnu. Tos draugijos yra kupinos džiaugsmo ir didelės meilės Dievo žodžiui. „Mišrios minios“ ten nėra viliojamos vakarietišku bažnyčių priemonėmis, todėl jos neužkrečia ir neišiveržia į draugijas.

MOZĖS AUTORITETO PRIPAŽINIMO SVARBA

Užrašytos istorijos kontekste nusigrėžimas nuo Mozės reiškė nusigrėžimą nuo Dievo žinios ir valdžios. Panašiai Pauliaus gyvenime (ir dabartiniame amžiuje) nusigrėžimas nuo Pauliaus buvo ir yra tolygu nusigrėžimui nuo Malonės žinios, kuri jam buvo duota skelbti tarp pagonių. Paulius turėjo ką pasakyti apie tuos, kurie atkrito nuo Malonės žinios ir grįžo prie Įstatymo, ieškodami priimtino su Dievu.

„O kvaili galatai, kas jus apkerėjo, kad nepaklustumėte tiesai, prieš kurių akis Jėzus Kristus buvo aiškiai pavaizduotas, nukryžiuotas tarp jūsų? Vien tai norėčiau iš jūsų sužinoti: ar Dvasią gavote per Įstatymo darbus, ar per tikėjimo klausymąsi? Ar jūs tokie kvaili? Pradėję Dvasioje ar dabar darotės tobuli kūnu?“ (Galatams 3, 1-3)

1. „FIGELAS IR HERMOGENAS“. Frazė apibūdinti jų veiklą: jie „nusigrėžė nuo manęs“, t. y., Pauliaus.

„Tu tai žinai, kad nuo manęs nusigrėžė visi, esantys Azijoje; iš kurių yra Figelas ir Hermogenas.“ (2 Timotiejui 1, 15)

„Nusigrėžė“ išversta iš graikų kalbos žodžio „apostrepho“. Jis vartojamas Mato 26 skyriuje:

„Tada Jėzus jam tarė: ‚Kišk savo kalaviją atgal į jo vietą, nes visi, kurie ima kalaviją, žus nuo kalavijo.‘“ (Mato 26, 52)

Žodis, į kurį kreipiu dėmesį, yra išverstas „kišk atgal“. Kitaip tariant: „Kąkada kalavijas buvo makštyje, tu jį ištraukei, o dabar kišk jį atgal.“ Tas pats žodis vėliau pavartotas II-ame laiške Timotiejui ir išverstas „nusigrėžė nuo manęs“.

„Nes ateis laikas, kai jie nebepakės sveiko mokslo; bet susikraus sau mokytojų pagal savo geismus, turėdami niežtinčias ausis; ir nukreips savo ausis nuo tiesos ir atsigręš į pasakas.“ (2 Timotiejui 4, 3-4)

Paulius patyrė širdies skausmą matydamas, kad tie, kurie kadaise išpažino tikėjimą, nusigrėžia nuo Evangelijos ir grįžta prie Įstatymo, kurio reikalavo Karalystės žinia. Šiame kontekste Paulius mus perspėja, kad mes galime padaryti ir, kad patirsime tą patį kartų nusivylimą. Dabartinio amžiaus pabaiga pasižymės tuo, kad daugelis „nususuks nuo tiesos“. Apaštalas Jonas atkreipia savo skaitytojų dėmesį į tą pačią problemą. Štai kodėl Žodžio studijavimas yra toks svarbus. Kai įtikėjęs nusidėjėlis perkeliamas į brangaus Dievo Sūnaus Karalystę, mūsų sielų Priešas greitai bando sutrukdyti atsivertusio žmogaus augimui malonėje. Neturėtų likti neišgirsta ši tiesa, kad tikras Dievo vaikas ilgainiui gali susipainioti ir būti pasimetęs, visiškai nebesiorentuodamas Dievo plane savo gyvenimui.

Paulius įvardija du žmones, kurie buvo su juo susiję tarnyboje, kurie vėliau nuo jo „nusigrėžė“. Tai, ką Biblija sako apie šiuos du vyrus, kelia nuostabą, kaip ir visi kiti šeši pavyzdžiai, pavaizduojantys tikrąją nuklydimo prigimtį. Jų vardai buvo „Figelas“, kuris reiškia „bėglys“, ir „Hermogenas“, kuris reiškia „gimęs iš Merkurijaus arba Hermio“, o tai reiškia, kad jis buvo pavadintas pagonių karo dievo vardu. Kokie vaizdingi yra šie vardai! „Visi, kurie nusigrėžia nuo Malonės Evangelijos, amžinai bėgs nuo Šventojo Rašto Dievo ir anksčiau ar vėliau prisiriš prie pagonių dievo arba humanistinės, bedieviškos, antibiblinės filo-

sofijos. Tai yra tie, kurie pasirodo esą atskalūnai. Aš pats asmeniškai mačiau tai atsitinkant daug kartų. Kas atsitraukia nuo aiškaus „teisingai padalinto“ žodžio mokymo, tas jau būna „subrendęs“ priimti anti-biblinį mokymą.

2. HIMENĖJAS IR FILETAS. Šiuos du ponus apibūdina žodis jie „**nuklydo**“.

„Kurie tiesos atžvilgiu nuklydo, sakydami, kad prisikėlimas jau įvykęs; ir nugriovė kai kurių tikėjimą.“ (2 Timotiejui 2, 18)

Tai – raktinė ištrauka, apibūdinanti keletą temų. Pirmoji jų apima (ir tai kels siaubą daugeliui tikinčiųjų) vieną iš daugelio priežasčių, skatinančių studijuoti pranašystę. Tai parodo, koks iš tikrųjų svarbus yra „ateinančių dalykų“ tyrimas, nepaisant klaidingų mokytojų, teigiančių, kad pranašysčių nagrinėjimas yra bevaisis arba neesminis. Paulius sako, kad kai kurių žmonių Tesalonikoje tikėjimas sugriuvo, kai buvo mokoma nebiblinio požiūrio į prisikėlimą.

Žodis „nuklydo“ yra išverstas iš graikų kalbos žodžio „astocheo“, reiškiančio „nepataikyti“ arba „nukrypti nuo tiesos“. Tas pats žodis pavartotas 1 Timotiejui 1, 6 ir 1 Timotiejui 6, 21. Atkreipkite dėmesį į kontekstą, kuriame randami šie žodžiai, ir kaip jie išsamiau paaiškina jų reikšmę:

„Na, o įsakymo tikslas yra geraširdiškumas iš tyros širdies ir iš geros sąžinės, ir iš neveidmainiško tikėjimo, nuo kurio kai kurie nukrypę pasuko į šalį, į tuščius plepalus; trokšdami būti įstatymo mokytojai; nesuprasdami nei ką sako, nei ką tvirtina.“ (1 Timotiejui 1:5-7)

Ta pati mintis išsakyta 1 Timotiejui 6 skyriuje:

„O Timotiejau, saugok tai, kas tau patikėta, vengdamas suterštų bei tuščių plepalų ir melagingai taip vadinamo mokslo prieštaravimų; kai kurie jį išpažindami, tikėjimo atžvilgiu nuklydo. Malonė tebūna su tavimi. Amen.“ (1 Timotiejui 6, 20-21)

Žodžiai „nuklydo, nususuko“ perteikia mintį, kad yra tokių, kurie kaip avys be piemens nuo praminto tako nususuka ar nuklysta prie kažko kito. Tai jokiū būdu neperteikia minties apie nuklydimą ir nebuvimą niekur, o veikia apie „pasukimą į šalį“, į „tuščių plepalų“ ir į „melagingai taip vadinamo mokslo“ gniaužtus.

Šiame skyriuje paminėti du atskalūnų vardai – Himenėjas, kurio reikšmė „mylintis“, ir Filetas, kurio reikšmė „malonus“. Šių vardų reikšmės yra ypač vaizdingos, nes jos parodo daugumos atsimetėlių prigimtį. Kaip teigiama kitur, tik nedaugelis atskalūnų plūstasi nešvankybėmis ir vulgarizmais, žeidžiančiais daugumos civilizuotų žmonių jautrumą ir rafinuotą prigimtį. Anaiptol, daugumą jų dažniausiai imasi vertybinių „socialinių“ reikalų ir įdarbinę savo sugebėjimus bei talentus, suklaidina kitus vardan „meilės“. Tokie žmonės smerkia daugelio Biblijos doktrinų mokymą (ypač tokį, kuriuo bjaurisi mūsų nuodėminga prigimtis) ir pabrėžia, kad mums reikia būti „mylintiems“ ir „draugiškesniems“. Tai reiškia, kad mums nereikia kovoti už Biblijos tiesas ir turėti įsitikinimų. Mes visi esame pašaukti būti mylinčiais ir minkštaširdžiais vieni kitiems, bet ne taip, kad pakenktume Dievo malonės evangelijai.

Kitur esu išreiškęs šiuos savo jausmus, bet, be jokios abejonės, tai reikia kartoti dešimtis kartų. Sutikčiau su aukščiau pateiktu „meilės“ raginimu, jei tai reikštų, kad turėtume labiau mylėti Viešpatį, mylėdami Jo Žodį, pasitikėdami jo Žodžiu ir tvirtai stovėdami už Žodį. Bet akivaizdu, kad nėra tai, ką turi omeny „meilės“ minia. Vartodami tokias nenkenksmingas frazes, jie turi omeny „pamiršk Bibliją, nebent naudotum ją kaip apmąstymo priemonę. Pamiršk mokslą, nes mokslas skaldo. Vienintelis svarbus dalykas, kuris turi rūpėti, tai kad mes visi mylėtume vienas kitą.“ Asmeniškai girdėjau taip kalbant protestantų kunigą, kuris nepaisant nykios, suirusios teologijos skelbimo, buvo šiltai priimtas, nes buvo toks „mylintis“ ir „draugiškas“ (kaip Himenėjas ir Filetas).

3. „JANAS IR JAMBRAS“. Šių dviejų Mozės priešininkų vardai reiškia „priešinasi tiesai“.

„Na o kaip Janas ir Jambras priešinosi Mozei, taip ir šitie priešinosi tiesai.“ (2 Timotiejui 3, 8).

Šie vardai yra nusipelnę ypatingo dėmesio. Priešindamiesi Mozei, jie priešinosi „tiesai“. Jie buvo sugedusio proto žmonės, tikėjimo atžvilgiu atmestini. Žodis „priešintis“ kilęs iš žodžio „antisteemi“. Man tai įdomiausias iš visų šiame tyrime vartojamų žodžių. Jis pavartotas kitoje, labai gerai žinomoje Biblijos eilutėje. *„Todėl būkite pavaldūs Dievui. Priešinkitės velniui, ir jis bėgs nuo jūsų.“ (Jokūbo 4, 7).* Jis taip pat naudojamas šiame kontekste: *„Bet kai Petras buvo atėjęs į Antiochą, aš pasi-priešinau jam į akis, nes jis buvo peiktinas.“ (Galatams 2, 11).*

Du vyrai, nurodyti kaip atsimetėliai, buvo du Mozės bendraamžiai iš Senojo testamento – Janas (reiškia „tas, kuris vilioja“) ir Jambras („pranašautojas arba mistiškas“). Jų vardai labai tiksliai paaiškina atsimetimo prigimtį. Nuklydimas yra viliojimas nuo objektyvaus „taip pasakė Viešpats“ link kažkokios tai „mistinės“ filosofijos, „pranašystės“ „naujos tiesos“. „Nauja tiesa“ ją priėmusius verčia karingai ją ginti ir priešintis „senoms“ atskleistoms tiesoms. Tai paaiškina progresyvių atsimetimo pobūdį. Jis prasideda nūsiskimū, paskui nuklydimu nuo tiesos, o vėliau sustiprėja iki pasipriešinimo tiesai.

4. „DEMAS IR ALEKSANDRAS“. Paskutiniai du atskalūnai „paliko (apleido)“.

„Nes Demas, pamilęs šį dabartinį pasaulį, paliko mane ir išvyko į Tesaloniką.“ (2 Timotiejui 4, 10).

Žodis „paliko“ kilęs iš „enkatalipo“, kuris vartojamas vaizdingoje ištraukoje, apibūdinančioje vieną iš paskutinių mūsų Viešpaties akimirkų prieš jam atiduodant savo dvasią. Atkreipkite dėmesį:

„Ir apie devintą valandą Jėzus šaukė garsiu balsu, sakydamas: „Eli, Eli, lama sabachtani?“, tai reiškia: „Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?“ (Mato 27, 46).

Jis taip pat vartojamas kalbant apie nuostabų pažadą Dievo tautai:

„Jūsų gyvensena tebūna be godumo; pasitenkinkite tuo, ką turite, nes jis sakė: „Aš niekada tavęs nepaliksiu nei tavęs atsižadėsiu“ (Hebrajams 13, 5).

Pagalvokite apie šį nuostabų dalyką! Kai mūsų nuodėmės buvo perkeltos ant mūsų Viešpaties, tada Dievas Tėvas ir Dievas Šventoji Dvasia nusigrėžė nuo vienintelio dieviškojo Sūnaus ir Jį paliko, kad mes niekada nebūtume palikti! Kodėl? Į šį klausimą reikia atsakyti dvejopai.

Kristaus aukos mirtyje Dievas Tėvas perkėlė ant Kristaus mūsų nuodėmes, kaltes ir nusižengimus:

„Mes visi pasiklydę kaip avys, mes kiekvienas sukome į savo kelią; o VIEŠPATS uždėjo ant jo mūsų visų neteisybę.“ (Izaijas 53, 6)

„Dievas yra šventas ir negali žiūrėti į neteisybę: „Tu esi per tyrų akių, kad žvelgtum į pikta, ir negali žiūrėti į neteisybę; kodėl tu žiūri į klastingai besielgiančius...“ (Habakukas 1, 13)

Tai yra biblinis atsakymas, bet tai nėra atsakymas, kuris suvokiamas tik mūsų protu. Kad ši tiesa būtų naudinga ir veiksminga ir taptų gyva tikrove kiekvienai širdžiai, reikalingas dieviškas Šventosios Dvasios darbas. Jei šis atsakymas ilgainiui įsideds mūsų širdyse, jis priblošk mūsų mintis. Dievas Tėvas pašalino mano ir jūsų nuodėmes! Ką Jis su jomis padarė? Jis jas ne tik pašalino ir paslėpė kokiam nors nežinomame Visatos užkampyje. Nuo mūsų nuėmęs Jis jas perkėlė ant Dievo Sūnaus ir tada nubaudė savo Sūnų už mūsų kaltes, tarsi Jis būtų vienintelis, tikrasis nusikaltėlis. Kadangi Tėvas paliko savo Sūnų, Jis pažada, kad nuodėmės klausimas jau išspręstas, Jis niekada mūsų neapleis ir vis tiek liks teisingas ir šventas Dievas. Jis iš tikrųjų yra Teisus ir Išteisintojas visų tų, kurie tiki.

Du šiame skyriuje paminėti atskalūnai yra vyrai, kurie kadaise buvo susiję su apaštalu Pauliumi ir jo tarnavimu. Tai Demas („populiarus“) ir Aleksandras („žmogaus pagalbininkas“). Demas paliko Paulių, „nes pamilo šį dabartinį pasaulį“. Aleksandras paliko Paulių ir „priešinosi“ jo mokymui apie Malonę. Konfliktas tarp Pauliaus ir Aleksandro buvo toks aštrus, kad Paulius meldžia jam atpildo ir įspėja kitus tikinčiuosius saugotis jo. Užuoat tarnavęs Dievui ir skelbęs Dievo malonę, Aleksandras išitraukė į kitus mokymus, kuriuose buvo akcentuojama „pagalba žmogui“. Galbūt tai buvo vienoje iš vietinių ložių arba socialinių klubų, kurie mokė Visuotinės žmonių brolijos ir visuotinės Dievo Tėvystės. Galbūt jis tiesiog žiūrėjo į krikščionybę kaip į laiko švaistymą, visą dėmesį skiriant Dievui, ir norėjo dalyvauti praktiškesniuose dalykuose, kad padėtų žmonijai.

Turiu prisipažinti, kad sužinojus apie kai kurias įvairių religinių grupių „misionieriškas“ programas ir kai kurias iš jų stebint mane nuo to supykino. Kai kurie misionieriai atlieka vaidmenį, kuris nelabai skiriasi nuo Taikos organizacijos savanorių. Mūsų misija nėra atversti žmones į vakarietiškas vertybes ir kultūrą, bet skelbti gerąją naujieną, kad Dievas atliko sutaikymą per savo Sūnaus mirtį ir prisikėlimą, ir kad amžinasis gyvenimas yra nemokama dovana, pasitikint ta didele auka, kaip pilnu ir galutiniu nusidėjėlio skolos apmokėjimu.

Iš šių kelių trumpų pastebėjimų tikintysis gali išvelgti įvairiapusę nuklydimo prigimtį. Jis retai pasireiškia arba yra suvokiamas kaip bjaurus ar klastingai blogas. Nuklydimas Pauliaus įkvėptais žodžiais veikiau atrodo kaip „šviesos angelas“ (2 Korintiečiams 11, 14). Biblinį nuklydimą, ypač tokį kuris vertinamas II-ame laiške Timotiejui, būtų galima įvardinti taip: tai nusigręžimas ne nuo Dievo, bet nuo Dievo

pasiuntinio dabartiniam Malonės amžiui. Kaip hebrajų tauta atsisakė Mozės Senajame testamente, taip šiandien išpažįstanti bažnyčia nusi-suko nuo Pauliaus! Palikus šį pagrindinį atskaitos tašką, nuklydimas ir nukrypimas nuo Dievo nustatytos tiesos, duotos mums įtvirtinti, yra neišvengiamas. Kartą nuklydęs ir pasukęs prie ko nors kito, nėra neį-prasta, kad nuklydęs asmuo kovoja ir priešinasi tiesai, kuri jam kažka-da buvo brangi. Tai logiškai lemia tai, kad atsisakoma to, kas kažkada buvo laikoma tiesa. Palikę Dievo žodžio meilę, šie mielos prigimties atskalūnai aukoja savo gyvenimus įvairiems kilniems dalykams, kurie neva padės žmonėms gyventi geriau, tačiau nepaiso jų sielų likimo.

Žvelgiant iš šios konkrečios perspektyvos, pasitelkdamas aštuonių Pauliaus išvardytų atskalūnų vardus II-asis laiškas Timotiejui sistemini-gai apžvelgia nuklydimo temą. Tai tik dar vienas Šventojo Rašto dieviš-kosios prigimties požymis. Kas būtų kada nors pagalvojęs, kad tų aš-tuonių vyrų vardų tyrinėjimas būtų užkulisinis, beveik slaptas Šventojo Rašto dieviškojo įkvėpimo liudijimas?

IŠVADA

Judaizmui buvo duota Tora (Senasis testamentas), tačiau kai kurie religiniai lyderiai „manė, kad būtina“ ją papildyti tradicijų bei filosofijų rinkiniu ir pavadinti ją Talmudu. Taip judaizmas laikui bėgant buvo pa-verstas tik „religija“. Kristaus laikais judaizmas buvo vos atpažįstama merdinti faksimilė to, kas surašyta Mozės įstatyme.

Bažnyčios istorijos aprašas yra toks pats širdį veriantis pasakojimas apie krikščioniją, nuolat pridedančią prie Dievo žodžio. Laikui bėgant, bažnyčioms parašytų laiškų doktrininis tyrumas darėsi vis mažiau pa-našesnis į šių dienų „krikščionijos“ religiją. O kas buvo prie Rašto pri-dėta? Daugybė pagoniškų ceremonijų, ritualų, tradicijų, švenčių ir reli-ginių veiklų, kurių nėra Biblijoje, o jai tik prieštarauja. Dar žalingiau yra tai, kad žydų Raštai, kurie nebuvo parašyti dabartinio amžiaus pago-nims, dėl „teisingai padalinto tiesos žodžio“ nebuvimo buvo ir yra klai-dingai taikomi šio amžiaus šventiesiems. Dėl to šiuolaikinė „krikščio-nija“ ir biblinė krikščionybė tapo dviem atskirais subjektais. Robertas Andersonas iškalbingiausiai tai išreiškė veikale „Biblija arba Bažnyčia“:

„Tarp krikščionijos religijos ir apreiškimo, kuriuo ji teigia esanti pa-grįsta, žiojėja neįveikiama praraja.“

Bažnyčios istorijos eigoje matome romėnų, graikų ir rusų „ortodoksų“ religijų iškilimą ir galiausiai protestantų Reformaciją. Reformacija didžiąja dalimi buvo bandymas pataisyti Romos bažnyčią nuo jos gėdingos korupcijos ir besaikiškumo. Kad ir kuo bevardintume „Reformaciją“, tai nebuvo judėjimas, skirtas **atitaisyti Romos atsisimetimą nuo apreiškimo, užrašyto bažnyčios laiškuose**. Tragedija ta, kad naujos protestuojančios grupės pasekė „nysisukimo“ nuo apaštalo Pauliaus ir jam skirto apreiškimo pėdomis! Jim’as Bakker’is, pamokslininkas ir garsios televizijos laidos vedėjas, po kelerių metų praleistų kalėjime parašė knygą „Aš klydau“. Savo knygoje jis nuolankiai pripažino savo administravimo klaidas, godumą ir prarastą ryšį su tarnyste. Tai buvo nuoširdi atgaila, tačiau jis neparašė nė vieno žodžio, nurodančio į jo klaidos pagrindą, t. y., klaidingą jo teologijos prielaidą ir bandymą sukurti Dievo darbą remiantis planu, skirtu kitai tautai, gyvenusiai kitais laikais. Būtent toks buvo reformatų požiūris Reformacijos laikais.

KETVIRTAS SKYRIUS

KRIKŠČIONYBĖS NUKLYDIMAS II dalis

Besilankant pas draugus, rodė naujienų reportažą apie reikšmingą popiežiaus vizitą Jungtinėse Valstijose. Buvo apklausta moteris, kuri pasakė: „Man reikšminga ir prasminga yra tai, kad pamačiau tiesioginį Simono Petro ir pirmojo popiežiaus ryšį“. Kai kurie iš tų, kurie žiūrėjo transliaciją, nežinojo, ką ji turėjo omenyje. Supratau, kad jie niekada nebuvo girdėję apie Romos katalikų bažnyčios mokymą apie popiežiaus paveldėjimą ir tikrai nesuprato, ką moteris sakė per televiziją.

Tiek Romos, tiek graikų ortodoksų bažnyčiose įprasta mokyti, kad buvo nenutrūkstama popiežių (šventųjų tėvų) seka, datuojama nuo Simono Petro gyvenimo laikų (nors nėra pakankamai informacijos apie pirmuosius keturis šimtus metų tokiam teiginiui pagrįsti). Tai, kas žinoma apie popiežių sąrašą, daugeliu atvejų nepagražinta. Kai kurie popiežiai turėjo omenyje geriausias Romos bažnyčios interesus, tačiau daugelis kitų buvo niekingi, sugedę žmonės, kurių vieninteliai interesai buvo jusliniai arba politiniai. Vienu metu buvo keturi „popiežiai“, įnirtingai besivaržą dėl tos išaukštintos pozicijos.

1523-iais metais Erazmas rašė:

„Nenoriu, kad Romos Sosto viršenybė būtų panaikinta, bet norėčiau, kad jo tvarka būtų tokia, kuri būtų palanki visoms pastangoms skleisti Evangelijos religiją. Jau keletą amžių ji savo pavyzdžiu atvirai mokė dalykų, akivaizdžiai prieštaraujančių Kristaus mokymams.“

Bažnyčios istorijos pasakojimuose apstu panašių komentarų apie popiežiaus valdžią. Erazmas kalbėjo kaip Romos kovotojas, todėl jo aukščiau pateiktas įspėjimas yra toks aštrus ir veiksmingas. Kadangi popiežiaus valdžia bando atsekti savo šaknis iki Simono Petro ir jo neva kaip popiežiaus valdymo ir tarnybos Romoje, šio skyriaus tikslas yra rimtai išnagrinėti tariamą Simono Petro tarnystę Romoje.

KUR YRA SIMONO PETRO KAULAI?

Kur yra Simono Petro kaulai? Kai pirmą kartą išgirdau aptariant šią temą, paklausiau savęs: „Kas per kvailas klausimas? Ar ši klausimą išvis verta užduoti, jau nekalbant apie tyrimą? Ar tai gali turėti ką nors bendro su svarbiais dalykais?“ Apsvarsčius šį klausimą ir visus numanomus jo atsakymus, manau, kad tai išskirtinai tinkamas klausimas. Tikiu, kad atsakymas į šį klausimą padės mums suprasti kai kuriuos platesnius krikščionijos nuklydimo po apaštalų mirties aspektus. Jau seniai Romos katalikai tvirtino, kad Simonas Petras, pirmasis „popiežius“ („tėvas“ arba „tėtis“), persikėlė gyventi į tą miestą 42 m. ir tarnavo Romos arkivyskupu iki 64 m., iki tada, kai buvo nukryžiuotas aukštyne. Tų kapinių vieta tariamai tapo Šv. Petro bazilikos, dabar vadinamos Vatikanu, statybvietė (tai bus išsamiai aptarta vėliau). Petro vyskupija Romoje yra pagrindinė krikščionijos valdytoja, nors Biblijoje nėra nė vienos eilutės, kuri patvirtintų šią prielaidą. Keletą kartų girdėjome teigiant, kad Petras savo raštuose aiškiai nurodo, kad jis pats iš tikrųjų buvo Romoje. Tariama nuoroda yra I-ame Petro laiške.

*„Jūs sveikina bažnyčia, esanti Babilone, išrinkta drauge su jumis...“
(1Petro 5, 13)*

Būkite tikri, kad šiuos žodžius parašė ne „patyręs“ Žodžio „mokslininkas“, o tik jį suprasti siekęs studentas. Pastebėjimai ir išvados buvo padaryti remiantis Strong'o konkordancija ir bandymu suprasti Žodį.

Pateikti žodžiai „bažnyčia, esanti“ man nieko nesako. Dirbdamas su frazėmis pripažinau, kad verta kapstyti tol, kol geriau suprasi tekstą. Štai ką radau. Visuotinai sutariama, kad posakis „bažnyčia, esanti“ reiškia daugiau nei žmonių grupę. Frazė „išrinkta drauge su jumis“ yra labai vaizdinga. „Išrinkta“ yra „moteriškos giminės vienaskaitos vardininkas, pažodžiui suprantamas kaip „išrinkta moteris“, kurią kai kurie suprato kaip nuorodą į Petro žmoną. Prisiminkite, kad pagal Naujojo testamento įrašus Petras buvo vedęs (nors „bažnyčios tradicija“ griežtai neigia tokį teiginį, siekdama „pastiprinti“ celibato kunigystės doktriną) ir ji visur keliaudavo su juo. Šiai pozicijai pagrįsti atkreipkite dėmesį į Biblijos nuorodas.

*„Ir, kai Jėzus atėjo į Petro namus, jis pamatė jo **žmonos** motiną gulinčią ir sergančią karštine.“ (Mato 8, 14)*

*„Ir jis pakilo iš sinagogos ir įėjo į Simono namus. Ir Simono **žmonos** motina buvo apimta didelio karščiavimo; ir jie maldavo jį dėl jos.“ (Luko 4, 38)*

*„Ar neturime teisės vedžiotis seserį, **žmoną**, kaip ir kiti apaštalai ir kaip Viešpaties broliai, ir Kefas (t. y., Simonas Petras)?“ (1 Korintiečiams 9, 5)*

Iš tiesų keista, kad Romos katalikų bažnyčia, atkakliai besilaikanti požiūrio, kad Simonas Petras buvo pirmasis popiežius, kuris pagal Šventąjį Raštą buvo vedęs, primeta jį kunigystei celibato įžadą. Celibatas yra nenatūralus suvaržymas ir nepagrįstas reikalavimas, kurį vyrams ir moterims nustato Dievo žodį niekinantys žmonės. Celibatas yra praktika, kurios šaknys yra tradicijoje, o ne Dievo žodyje. Tiesa, kadais Paulius skatino nesituokti, bet tai įvyko dėl „dabartinio sielvarto“, kurį tuo metu patyrė tikintieji. Paulius jokių būdu nenorėjo perteikti, kad celibatas yra norma Kristaus tarnams dabartiniame Malonės amžiuje. Priešingai – vienas stipriausių mūsų apaštalo įspėjimų kalba šiuo klausimu, kad kiekvienas, reikalaujantis celibato bet kuriam Kristaus Kūno nariui, yra kaltinamas kaip aktyvus „velnių mokslo“ bendrininkas. Ar tai skamba šiek tiek „radikalčiai“? Tikrai ne. Atkreipkite dėmesį į aiškius apaštalo Pauliaus žodžius:

*„Dvasia gi aiškiai sako, kad paskutiniaisiais laikais kai kurie atsi-trauks nuo tikėjimo, sutelkdami dėmesį į siviliojančias dvasias ir **velnių mokslus**; veidmainingai kalbantys melą; turintys savo są-žinę išdegintą karšta geležimi; **draudžiantys tuoktis** ir įsakantys*

susilaikyti nuo maisto, kurį Dievas sutvėrė, kad būtų priimtas su padėka tų, kurie tiki ir pažįsta tiesą.“ (1 Timotiejui 4, 1-3)

Šis perspėjimas tampa galingesniu, kai suvokiame, kad tuos žodžius ištarė ne Petras, kuris turėjo žmoną, o Paulius, kuris nebuvo vedęs. Kitaip tariant, Paulius kalbėjo ne iš asmeninės perspektyvos, tarsi norėtų apginti savo gyvenimo būdą.

BABILONAS – ROMA AR VISGI BABILONAS?

Tie, kurie laikosi nuomonės, kad Babilonas yra paslaptinga, alegorinė nuoroda į Romą, remiasi vienintele biblinė eilute, naudojama šiam labai prieštarinam teiginiui paremti. Petras rašo: „*jus sveikina bažnyčia, esanti Babilone, išrinkta drauge su jumis*“. Kadangi nėra jokios kitos biblinės nuorodos apie Petro buvimą Romoje, šis Babilono paminėjimas suprantamas kaip simbolinė, apokaliptinė nuoroda į Romą! Man tai be galo keista – juolab kad 1-ame ar 2-ame Petro laiškuose nėra kitų paslaptinių, apokaliptinių nuorodų. Dar keisčiau tai, kad skaitydami apie „Paslaptį Babiloną“ Apreiškimo knygoje (akivaizdi nuoroda į Romą), Romos bažnyčia neigia, kad tai yra nuoroda į Romą. Nepaisant visų prieštarinčių biblinių įrodymų, bažnytinė hierarchija lygiai taip pat tvirtai įrodinėjo, kad nuoroda į Apreiškimo „Paslaptį Babiloną“ nėra nuoroda į Romą. Ant septynių kalvų esantis miestas visuotinai žinomas kaip Roma.

*„...didžioji paleistuvė, sėdinti ant daugybės vandenų [...] ant jos kaktos buvo užrašytas vardas **PASLAPTIS, DIDYSIS BABILONAS** [...] mačiau moterį sėdinčią ant skaisčiai raudonos spalvos žvėries, pilno piktžodžiavimo vardų, **turinčio septynias galvas** [...] „Ir štai protas turi išmintį. **Septynios galvos yra septyni kalnai, ant kurių sėdi moteris.**“ (Apreiškimo 17, 1.3.5.9)*

Biblijos įrodymai tampa sudėtingi tik tada, kai bandoma juos sunderinti su žmonių sukurta tradicija. Petras buvo Babilone. Tokiu momentu dažniausiai iškyla klausimas: „Ką Petras veikė Babilone?“ Biblijoje yra labai aiškus atsakymas į šį klausimą. Po Sekminių praėjus dvidešimt ketveriems metams Jeruzalės susirinkime buvo sutarta, kad Petras ir vienuolika mokinių eis pas žydus, o Paulius – pas pagonis, kiekvienas su savo atitinkama žinia. Tai buvo aiškiai apibrėžta laiške Galatams:

„Bet priešingai, kai jie pamatė, kad man buvo patikėta neapipjaustymo evangelija, kaip Petruai apipjaustymo evangelija (nes tas, kuris veiksmingai veikė Petre apipjaustymo apaštalytei, tas pats buvo galingas manyje pagonims); ir kai Jokūbas, Kefas ir Jonas, kurie atrodė esą stulpai, suprato tą man duotą malonę, jie padavė man ir Barnabui dešines bendravimo rankas; kad mes eitume pas pagonis, o jie pas apipjaustymą.“ (Galatams 2, 7-9)

Viena didžiausių žydų populiacijų tuo metu buvo susitelkusi Babilone, ir Petras ten atliko savo tarnystę. Yra trys labai rimtos priežastys manyti, kad Simonas Petras buvo Babilone:

1. Jis pats pasakė, kad yra Babilone (1 Pt 5, 13). Visiems to turėtų pakakti.

2. Iš Naujojo testamento įrašų žinome, kad jis negalėjo būti Romoje (tai bus pabrėžiama būsimuose puslapiuose), ir todėl turėjo būti kur nors kitur. Tad kodėl gi nepaklausius jo žodžio ir nepadarius išvados, kad jis buvo ten, kur sakė esąs, t. y., Babilone?

3. Viena iš priežasčių, kodėl Paulius norėjo vykti į Romą buvo ta, kad jis galėtų dėti Kristaus pamatą, bet tuo pačiu, kad nereikėtų statyti ant kito žmogaus darbo. Kitaip tariant, Petro nebuvo Romoje. Jei jis ten būtų buvęs, Paulius būtų statęs ant „kito žmogaus (Petro) pamato“.

Biblinės šio įsitikinimo, kad Petro nebuvo Romoje, priežastys ne-trukus bus išvardintos. Daugybę amžių Romos bažnyčia tvirtina, kad po didžiojo Šv. Petro bazilikos altoriumi guli Simono Petro kaulai. Dabartinis pastatas buvo baigtas statyti XVI a. Tačiau jis buvo pastatytas ant buvusio IV amžiuje Konstantino Didžiojo įsakymu pastatyto statinio griuvėsių.

Neabejojantys Romos bažnyčios teiginiais, visada turės gausybę įrodymų, kad tikroji Petro palaidojimo vieta yra po didžiosios bazilikos altoriumi. Tas „įrodymas“ remiasi katalikų bažnyčios „sakymu“, kad Petro kaulai yra po altoriumi. Remiantis „Švento“ Jeronimo (347–419 m) raštais, tai Romos katalikų bažnyčia tvirtino nuo ketvirtojo mūsų eros amžiaus.

NUSTATYTA TARIAMA PETRO LAIDOJIMO VIETA ŠV. PETRO BAZILIKOJE

Nuo tada kai Konstantinas pastatė pirmąją didžiąją Šv. Petro baziliką, istorikus kamavo didžiulis klausimas: „Kodėl jis pastatė ją būtent toje, netinkamoje vietoje? Vos netoli nuo pasirinktos statybvietės buvo didžiulė lyguma, kurioje būtų buvę kur kas logiškiau statyti tokį didelį pastatą (ilgai buvo manoma, kad ši didelė lyguma buvo apskrita senovės Romos aikštė). Užuot statę baziliką tokioje patogioje ir priimtinoje vietoje, galutinė pasirinkta statybvietė buvo labai nelogiška ir nepalanki. Nepaisant to, buvo priimtas sprendimas statyti didžiąją baziliką Vatikano kalvos pašonėje, kur prieš pradedant statybas reikėjo pašalinti daugiau nei trisdešimt tūkstančių kubinių metrų grunto. Kodėl? Turėjo juk būti kažkokia tai logiška priežastis. Anot Romos šioje vietoje tariamai buvo Simono Petro kapavietė.

Iš tiesų, po daugelio metų buvo nustatyta, kad po tuo didžiuoju altoriumi yra daugybė kapų. Šis radinys buvo aptiktas kasinėjimų metu (1939–1955 m.). Kai 1939 m. mirė popiežius Pijus XI, buvo pagerbti jo gyvenimo metu išsakyti norai (t. y., būti palaidotam kuo arčiau popiežiaus Pijaus X). Taip buvo padaryta, nors vieta buvo itin arti Šv. Petro bazilikos altoriaus. Vos darbininkams pradėjus kasti popiežiaus Pijaus XI kapavietę, buvo prasilaužta iki ilgai slėptos ir pamirštos angos po altoriumi. 1939 m. pradėti kasinėjimai buvo viena labiausiai saugomų Vatikano paslapčių daugiau nei penkiolika metų.

Be to, kasėjai taip pat aptiko Konstantino statybininkų statytas originalios bazilikos sienas. Be kita ko, jie atrado daugybę senovės Romos piliečių laidojimo vietų, datuojamų I – uoju amžiumi. Buvo manoma, kad vienas iš tų kapų yra Simono Petro.

Šias laidojimo vietas Konstantino darbininkai paliko neliestas pagal romėnų įstatymą, draudžiantį išniekinti kapus. James'as Fellows'as, rašantis leidiniui „National Geographic“ (1985 m. gruodis), pasakoja apie savo kelionę tais senoviniais takais, pateikdamas įtikinamą ir kerintį kai kurių tų kapų aprašymą. Klausykite jo ataskaitos:

„Tarp pagonių ir ankstyvųjų krikščionių kapų kasėjai aptiko marmurinį ankstyvojo trečiojo mūsų eros amžiaus sarkofagą su kampine pagoniškos dievybės kauke, iškalta Marcių šeimai. (745-7 psl).

O TAI REIŠKIA ...?

Žinoma, tame senoviniame kape kažkas buvo palaidotas. Nepaisydamas populiarios tradicijos, teigiančios kad ten palaidotas Kristaus apaštalas Simonas Petras ir remdamasis pagrįstais bibliniais argumentais aš tokį teiginį atkakliai neigiu. Informuoti Biblijos studentai netiki, kad Simonas Petras 42–64 m. buvo Romos arkivyskupas, kaip tvirtina tradicija. Atvirkščiai, mes pasirenkame tikėti įkvėpto Dievo žodžio išvadomis, dėl kurių Simono Petro viešnagė Romoje (42–64 m.) yra neįmanoma. Taigi, laikydamasis šio biblinio įsitikinimo, aš taip pat netikiu, kad Petro kaulai yra kur nors Romoje. Tai nėra tik savavališkas mano sprendimas suabejoti šiomis populiariomis prielaidomis. Aš abejoju jomis, nes Simonas Petras, atsižvelgiant į Naujojo testamento autoritetą, niekada nevyko į Romą ir taip pat negalėjo eiti popiežiaus pareigų (42–64 m.), kaip tvirtina tradicinis Romos bažnyčios mokymas.

Biblijos tyrinėtojai atmeta Petro, kaip Kristaus vietininko, valdymą Romoje ne vien tik tam, kad prieštarautų. Tokiu teiginiu aš netikiu todėl, kad Dievo žodis įtikino mane. Nėra nei vieno istorinio įrodymo, galinčio patvirtinti šį teiginį, o Naujajame testamente nėra nei vieno sakinio ar nuorodos šiam dogmatiniam teiginiui perteikti. Priešingai, yra daugybė biblinių įrodymų, leidžiančių visiškai atmesti šią mintį kaip pasakišką tradiciją. Patikrinęs sužinojau, kad Romos miestas Naujajame testamente yra paminėtas tik devynis kartus, o Simonas Petras nesusietas nei su viena iš tų vietų. Simonas Petras nė viename savo laiške nepaminėjo Romos. Tuo tarpu Pauliaus kelionė į tą miestą išsamiai aprašyta Apaštalų darbų 27 ir 28 skyriuose.

Taigi užduokime klausimą: „Ar Petras iš tikrųjų buvo Romoje, ir ar ten jis ėjo popiežiaus pareigas? Žodžio tyrinėtojai remdamiesi Šventojo Rašto autoritetu kategoriškai atmeta tokį teiginį!

Jei žmogus tiki, kad Biblija yra Dievo žodis, toliau pateikti argumentai atmes Simono Petro gyvenamosios vietos Romoje sampratą, kurią tradicija perša jau daugiau nei 1500 metų. Žinoma, jei kalbame apie „susirėmimą“ tarp akivaizdaus, logiško fakto, kad Šventasis Raštas yra vertas mūsų pasitikėjimo, ir tarp „bažnytinės tradicijos“ mokymo, tai „religingieji“ visada rinksis bažnytinę tradiciją, o Šventajam Raštui leis būti prakeiktam! Gal tik nedaugelis to niekada nepasakytų (nors tuos pačius prakeiksmo žodžius man kažkada rėkė protestantų kunigas). Svarbiausia, kad baigus šią temą, skaitytojas supras, kodėl šis klausis-

mas toks svarbus. Kartu atrasime, kad Petro vyskupystė Romoje nėra pagrįsta Šventuoju Raštu, bet iš tikrųjų yra Šventojo Rašto paneigiama!

BIBLINIAI ARGUMENTAI PRIEŠTARAUJANTYS PETRO BUVIMUI ROMOJE

Mes ne tik sakome, kad Šventajame Rašte nerandame, kad Petras išvyko į Romą ir buvo bažnyčios galva (42–64 m.). Aš sakau kai ką daug stipresnio už tai! Aš tvirtinu, kad Šventasis Raštas iš tikrųjų prieštarauja šiam tuščiam teiginiui. Atkreipkite dėmesį į šiuos argumentus ir leiskite jiems kalbėti patiems už save. Kai kurie iš šių argumentų yra iš mano Biblijos parašėse pasižymėtų pastabų iš Biblijos konferencijos, kurioje dalyvavau prieš daugiau nei 30 metų. Nepamenu, kas buvo kalbėtojas, bet Dievas žino! Šie argumentai dabar yra mano įsitikinimai, nes aiškiai matau, kad tai nėra bet kurio žmogaus nuomonė. Tai yra išvalgūs Biblijos pastebėjimai.

AR PETRAS BUVO ROMOS POPIEŽIUS 42-64 m.? BIBLIJA PANEIGIA TOKĮ TEIGINĮ

1. Visuotinai pripažįstama, kad Paulius atsivertė maždaug 35 m. Mes nesutikome nei vienos atsakingos valdžios, kuri prieštarautų šiam istoriniam faktui. Pirmame laiško galatams skyriuje Paulius teigia, kad praėjus trejiems metams po atsivertimo jis nuvyko į Jeruzalę pas Petrą. Taigi, remiantis Naujojo testamento įrašais, Petras yra Jeruzalėje 40 m. Jokių problemų su tradicija... **Kol kas!**

2. Petras išvyko į misionierišką kelionę į Lidiją, Jopę ir Cezarėją (Apaštalų darbai 9–11 sk.), Tos vietos yra **vakarų Judėjoje**. Grįžęs į Jeruzalę, Erodo Agripas įsakymu jis buvo įkalintas. Juozapas rašo, kad Agripa mirė ketvirtaisiais Klaudijaus valdymo metais. Tai yra 45 m., ir **Petras tebėra Jeruzalėje**. (tai jau nesutampa su tradicija, kuri sako, kad Petras šiuo laiku jau trys metai kaip yra Romoje).

3. Laiške galatams 2, 1 Paulius teigia, kad praėjus 14 metų po pirmojo apsilankymo pas Petrą, jis vėl atvyko į **Jeruzalę susitikti su Petru**. Atidžiai atkreipkite dėmesį į įkvėptą įrašą:

„Po trejų metų nukeliavau į Jeruzalę pasimatyti su Petru ir pasilikau pas jį penkiolika dienų.“ Galatams 1, 18 (tai yra 48 m.).

„Paskui, po keturiolikos metų, vėl nuėjau aukštyn į Jeruzalę su Barnabu, pasiėmęs ir Titą. Ir nuėjau aukštyn per apreiškimą ir jiems išdėščiau tą evangeliją, kurią skelbiu tarp pagonių, bet asmeniškai tiems, kurie buvo gerbiami, kad kokiū būdu nebėgčiau ar nebūčiau bėgęs veltui. [...] bet priešingai, kai jie pamatė, kad man buvo patikėta neapipjaustymo evangelija, kaip Petruai apipjaustymo evangelija (nes tas, kuris veiksmingai veikė Petre apipjaustymo apaštalystei, tas pats buvo galingas manyje pagonims); ir kai Jokūbas, Kefas ir Jonas, kurie atrodė esą stulpai, suprato tą man duotą malonę, jie padavė man ir Barnabui dešines bendravimo rankas; kad mes eitume pas pagonis, o jie pas apipjaustymą.“ (Galatams 2, 1-2.7-9).

Tai atveda mus iki 62 m. Atsiminkite, kad Romos bažnyčios tradicija teigia, jog Petras **jau buvo Romoje** ir ten tarnavo popiežiumi bent dvidešimt metų.

4. 58 m. Paulius parašė laišką romiečiams. Paskutiniame tos puikios knygos skyriuje Paulius sveikina dvidešimt septynis žmones vardu, bet apie Simoną Petrą neužsimena. Neįsivaizduojama, kad Paulius pasveikintų tiek daug žmonių, tačiau nepasveikintų bažnyčios „galvos“, kuris tarnavo pirmuoju popiežiumi. Žinoma, yra tam kitas paaiškinimas – Paulius nepasisveikino su Petru, nes Petro nebuvo Romoje, o kaip Petras rašė, jis buvo Babilone (1 Petro 5, 13).

5. Pauliaus laiške romiečiams paaiškinta, kodėl jis norėjo vykti į Romą:

„Taip, šitaip stengiausi skelbti Evangeliją ne ten, kur Kristus buvo minimas, kad **nestatyčiau ant kito žmogaus pamato...**“ (Romiečiams 15, 20).

Paulius norėjo vykti į Romą – ten, kur nereikėtų statyti ant kito žmogaus pamato. Bet, anot Romos bažnyčios, **Petras ten buvo ilgiau nei 16 metų, įsteigdamas krikščionybę**. Jei Paulius būtų vykęs į Romą, o ten būtų buvęs Petras, tai jis tikrai būtų statęs ant Petro pamato.

6. Šis paskutinis argumentas, mano nuomone, yra stipriausias iš visų. Kai Petras ir kiti apaštalai suprato Malonę, kuri buvo suteikta Pauliui (Galatams 2, 9), **jie pažino didžią tiesą, kurią suvokia tik keli šiuolaikiniai teologai**, t. y., išskirtinę Pauliaus apaštalystę ir žinią,

duotą tiek pagonims, tiek žydams. Mes jau atkreipėme savo skaitytojų dėmesį į šią ištrauką, bet dabar dar kartą į ją pažvelgsime, atsižvelgdami į mūsų dabartinę diskusiją.

Dvylika apaštalų aiškiai suprato, kad Viešpaties jiems duotas pavedimas dabar „sustabdytas“, tačiau jie nežinojo kuriam laikui. Jie tik žinojo, kad jiems nebėra pavesta eiti į „visą pasaulį“. Vietoje to jie suprato, kad dabar jie eis tik pas žydus, o Paulius eis pas pagonis. **Roma buvo tuometinio pasaulio pagonių būstinė ir Petras neturėjo jokios priežasties ten vykti**, o Paulius turėjo visas priežastis ten vykti, kad įvykdytų jam duotą pavėdimą. Tai pateikiama taip aiškiai, kad sunku suprasti, kaip protingi žmonės to „nemato“. Priežastis, kodėl jie to „nemato“, yra ta, kad tai kategoriškai prieštarauja „bažnytinei tradicijai“.

„Bet priešingai, kai jie pamatė, kad man buvo patikėta neapipjaustymo evangelija, kaip Petru apipjaustymo evangelija (nes tas, kuris veiksmingai veikė Petre apipjaustymo apaštalytei, tas pats buvo galingas manyje pagonims); ir kai Jokūbas, Kefas ir Jonas, kurie atrodė esą stulpai, suprato tą man duotą malonę, jie padavė man ir Barnabui dešines bendravimo rankas; kad mes eitume pas pagonis, o jie pas apipjaustymą.“ (Galatams 2, 7-9)

Pridedu dar vieną pastabą. Naujojoje katalikų enciklopedijoje yra oficialus pareiškimas, atskleidžiantis, kad Roma po 1800 metų atsitraukė nuo savo seno (neklystančio?) teiginio, kad Petras tais tariamais metais buvo Romoje. Jie neturėjo kito pasirinkimo, kaip tik nusileisti, atsižvelgdami į akivaizdžius Biblijos argumentus, kurie pateikti aukščiau. Tačiau naujoji jų pozicija vis dar teigia, kad Simonas Petras atvyko į Romą (tikriausiai 60 m.) ir 64 m. buvo nukryžiuotas galva žemyn. Nepaisant to, kad šiam teiginiui nėra jokio biblinio pagrindo, Romos katalikai laikosi šitos nuomonės.

SIMONAS DIDYSIS

Atidžiai apmąsčius argumentus prieš Petro pareigas Romoje, galiausiai kyla logiškas klausimas: kadangi Šventasis Raštas aiškiai prieštarauja apaštalo Petro buvimui Romoje, **kas vyko į Romą?** Kaip prasi-dėjo ši išgalvota legenda? Kai kurie Biblijos tikintieji, pasitikintys vien tik Dievo žodžio liudijimu (Sola-Scriptura), tiki, kad į šį klausimą yra

atsakymas. Tipiški Vakarų kultūros religijotyrininkai savo duomenis renka iš bažnytinės tradicijos, dažnai prieštaraujančios neklystančiam Dievo žodžio liudijimui. Kadangi „Sola-Scriptura“ yra mano pozicija, aš atkakliai prieštarauju bet kokioms istorinėms prielaidoms, susijusioms su Petro tarnyste Romoje. Tačiau noriu, kad kiekvienas studentas, skaitantis šias eilutes, žinotų, jog aš tikrai nepritariu tvirtinimui, kad popiežiaus valdžia yra sukurta remiantis visišku prasimanymu be **jokių istorinių pagrindų**. Tikrai kažkas atvyko į Romą!

STIPRI POPIEŽYSTĖS GYNYBA IŠ NEKATALIKIŠKŲ ŠALTINIŲ

Philip'as Schaff'as (minėtas presbiterijonų istorijos tyrinėtojas) pasisakė už Romos stačiatikybę, išreikšdamas savo nesugebėjimą suabejoti popiežiaus autentiškumu. Savo monumentaliam daugiatomiam veikale „Krikščionių bažnyčios istorija“ jis aprašė popiežiaus tarnystę ir nuo Petro laikų du tūkstančius metų besitęsiančią bažnyčios istoriją. Apie popiežiaus pareigas jis rašo:

„...Petro buvimas Romoje. Tai gali būti pripažinta istoriniu faktu, ir **aš negaliu patikėti, kad tokia tvirta ir pasaulinė** struktūra, kaip popiežiaus valdžia, būtų pastatyta ant apgaulingo ir klaidingo smėlio“. (127 psl.)

Būtent tokį požiūrį priima milijonai žmonių. Negaliu negalvoti, kad Schaff'as būtų galėjęs patikėti, kad tokia „...pasaulinė struktūra, kaip popiežystė, gali stovėti ant apgaulingo ir klaidingo smėlio“, jei būtų supratęs Šventojo Rašto argumentus, prieštaraujančius mintims, kad Petras kada nors buvo Romoje, užuot klausęsis 1700 metų senumo tradicijos (t. y., nuogirdų, kurios savo ruožtu virto erezija). Dar kartą sakau: „kvailiai veržiasi ten, kur angelai bijo žengti“. Aš ne tik tikiu, kad popiežystė gali remtis ant apgaulingo ir melagingo pamato, bet esu įsitikinęs, kad būtent taip ir yra. Tikiu Dievo žodžiu tokiu, koks jis yra, todėl kategoriškai neigiu tradicinį tvirtinimą, kad Simonas Petras apsigyveno Romoje ir ten tapo žymiausiu „krikščionių“ bažnyčios lyderiu.

TAI KAS GI VYKO Į ROMA?

Tačiau tikiu, kad kažkas nuvyko į Romą, ten išgarsėjo ir susilaukė didelės šlovės. Juo buvo labai žavimasi ir jis susilaukė garbės ir garbinimo iš daugelio tų, kurie buvo jam pavaldūs. Dėl Šventojo Rašto argumentų esu įsitikinęs, kad Simonas Petras niekada nebuvo nuvykęs į Romą, bet taip pat esu įsitikinęs, kad stebukladarys, vardu Simonas, ten nuvyko. Žinau, kad toks pasiūlymas tikrai šokiruos tuos, kurie yra glaudžiai susiję su bažnytine tradicija.

Kad ir kas buvo nuvykęs į Romą, manau, kad yra pakankamai informacijos, kad būtų galima suformuluoti pagrįstą hipotezę, tačiau kas tiksliai įvyko per tuos metus, nėra aiškiai žinoma. Visa informacija, kurią istorikai žino apie tą laikotarpį, geriausiu atveju yra eskizinė ir miglota. Šį faktą atkartoja garsus istorikas Edvardas Gibonas, kaip teigia „Romos imperijos nuosmukis ir žlugimas“:

„...skurdi bažnytinės istorijos medžiaga **retai mums prasklaido debesis, kabančius virš pirmojo bažnyčios amžiaus.**“

SIMONAS PETRAS IR SIMONAS DIDYSIS

Kai kurie istorikai gana įtikinamai teigia, kad „didysis religinis lyderis“, išvykęs į Romą, buvo „Simonas Didysis“, minimas Apaštalų darbų 8 skyriuje. Ten mums pasakojama apie šią charizmatišką asmenybę:

„Bet buvo vienas vyras, vardu Simonas, kuris anksčiau tame pačiame mieste burtininkavo ir apkerėjo Samarijos tautą, skelbdamas save koku tai didžiu; į kurį jie visi kreipė dėmesį: nuo mažiausiojo iki didžiausiojo, sakydami: „Šitas yra didelė Dievo jėga“. Ir jie paisydavo jo todėl, kad ilgą laiką jis juos buvo apkerėjęs burtais.“ (Apaštalų darbai 8, 9-11)

Šis „Simonas“ buvo žinomas kaip „Simonas Didysis“. Kai kurie istorikai teigia, kad būtent tas pats Simonas nuvyko į Romą ir tapo žinomas bei nepaprastai įtakingas – net pranokdamas populiarumą, kuriuo mėgavosi Samarijoje. Justinas Kankinys (110–165 m.) kalbėjo apie šį Simoną Samarietį. Tai, ką jis parašė, labai įdomu:

„...Po Kristaus įžengimo į dangų velniai iškėlė tam tikrus vyrus, ku-

rie sakė, kad jie patys yra Dievas: **ir jie ne tik nebuvo persekiojami jūsų** (t. y., krikščionių), bet (jūs) netgi laikėte juos vertais garbės. Buvo samarietis Simonas [...] kuris Klaudijaus Cezario valdymo laikais (maždaug 42–45 m.) jūsų karališkajame mieste Romoje darė galingus magiškus darbus dėl velnio veikimo jame. Jis buvo laikomas „dievu“, ir kaip dievą jūs jį pagerbėte statula, kuri buvo pastatyta ant Tibro upės, tarp dviejų tiltų ir ant jos buvo užrašas romėnų kalba: „**Simoni Deo Sancto**“, t. y., „Simonui, šventajam Dievui“ (The Ante – Nicene Fathers, Encyclopedia Britannica Press, 1950, 1 tomas, 1-oji Justino apologija, 26 skyrius, 171 psl.).

Turėjau privilegiją apsilankyti Romoje du kartus ir, žinoma, nuėjau apžiūrėti Šv. Petro bazilikos. Mačiau šimtus „ištikimųjų“, stovinčių eilėje, kad prieitų prie kitos, naujesnės Petro statulos, kur galėtų nusilenkti ir pabučiuoti statulos pirštą. Daugybė žmonių bučiavo tą kojos pirštą, kuris taip nusidėvėjo, kad pasidarė daug mažesnis už kitos pėdos pirštą. Matydamas šį spektaklį negalėjau neprisiminti Apaštalų darbų 10 skyriaus ištraukos.

„Ir Petruį įeinant Kornelijus jį pasitiko, parpuolė prie jo kojų ir jį pagarbino. Bet Petras jį pakėlė, sakydamas: „Stokis; aš taip pat esu žmogus“ (Apaštalų darbai 10, 25-26)

Simono Didžiojo statulos, apie kurią kalbėjo Justinas Kankinys, žinoma nebėra. Tačiau kokią galime daryti išvadą iš tokio keisto teiginio? Teiginys, kilęs iš tokio seno šaltinio, suteikia patikimumo požiūriui, kad būtent Simonas Didysis (tikrai **ne Simonas Petras**) nuvyko į Romą. Prisiminkite, kad Simonas Didysis tapo išpažįstančiu krikščioniu ir buvo pakrikštytas Petro, bet vėliau jį Petras pasmerkė. Jis buvo magas ir norėjo turėti „jėgą“, kad darytų visus Simono Petro daromus stebuklus. Už šią valdžią jis pasiūlė pinigų. Prisimenate stiprius Simono Petro žodžius stebukladariui Simonui?

„Bet Petras jam (Simonui Didžiajam) tarė: „Tavo pinigai tepražūna su tavimi, nes tu galvojai, kad Dievo dovana gali būti nupirkta už pinigus. Tu šiame dalyke neturi nei dalies, nei dalios, nes tavo širdis yra neteisi Dievo akyse. Todėl atgailauk dėl šios savo nedorybės ir melsk Dievo, galbūt tau bus atleistas tavo širdies ketinimas. Nes matau, kad esi kartybės tulžyje ir neteisybės pančiuose“ (Apaštalų darbai 8, 20-23)

Nuvykęs į Romą, Simonas sugebėjo vienus „užkerėti“, o kitus „apgau-

ti“ – ypač romėnus (nes jie garbino daug dievų), kaip savo demoniškomis galiomis apgavo samariečius. Netrukus jis išgarsėjo ir sukūrė mistišką, babilonišką „krikščionybės“ tipą, t. y., krikščioniją. Atsiminkite, Naujojo testamento įrašai aiškiai rodo, kad Simonas Petras to nepadarė ir negalėjo padaryti, nes jo nebuvo Romoje. Atsižvelgdami į istorinius faktus ir Šventojo Rašto liudijimą, vis daugiau istorikų teigia, kad būtent Simonas Didysis atvyko ir pirmojo amžiaus Romoje sukūrė pagonišką krikščionybės versiją. Ši visgi kitokia krikščionybės versija buvo išgarsinta Konstantino laikais. Dar kartą pakartosiu ir išvystysiu Jesse'o Hurlbut'o citatą iš knygos „Krikščionių bažnyčios istorija“.

„...iš visų bažnyčios istorijos laikotarpių apie jį (t. y., pirmąjį šimtmetį po Pauliaus mirties) žinome mažiausiai [...] **penkiasdešimt metų po šv. Pauliaus mirties** krikščionių bažnyčios istoriją **slėpė uždanga**, pro kurią veltui stengiamės įžvelgti. Kai ji pagaliau pakilo apie 120 m., su Bažnyčios tėvų raštais, **mes pamatėme bažnyčią, kuri daugeliu brojų labai skiriasi nuo tos, kuri buvo šv. Pauliaus laikais.**“

Aš griežtai tvirtinu, kad antrojo amžiaus bažnyčia Romoje iš tiesų buvo **visai kitokia**, nes ji kilo iš pakrikštyto, bet neatsivertusio Simono Didžiojo mokymo. Jis buvo tik išpažįstantis, „pakrikštytas“ religingas žmogus, kuris nieko nesuprato apie Dievo malonės prigimtį. Jau minėjau apie senovines kapines, esančias po Šv. Petro bazilikos altoriumi, ir visus kitus žymesnius meno kūrinius, vaizduojančius daugybę pagoniškų romėnų dievų. Ponas James'as Fellows'as minėtame „National Geographic“ straipsnyje (1985 m. gruodžio mėn.) papasakojo, kad netoli senos laidojimo vietos (tariama, kad tai Simono Petro) buvo rasta kaulų.

„MANO ĮSITIKINIMU, TAI YRA SIMONO PETRO KAULAI“

Tolimesnio patikrinimo metu buvo nustatyta, kad tie kaulai yra gyvūnų (šunų ir kt.). Vėliau buvo rasti keli žmogaus kaulai, kurie sukėlė nemažą sąmyšį. 1965 m. popiežius Paulius paskelbė apie tuos kaulus. Jis paskelbė pasauliui, kad „**mano įsitikinimu**, šie kaulai yra Simono Petro“. Tokią išgalvotą, netgi nerimtą prielaidą reikia atmesti – net jei popiežius Paulius jos ir laikėsi. Užuoat pasitikėjęs popiežiumi Pauliumi, verčiau pasitikėsiu apaštalu Pauliumi.

Vartodamas tuos pačius gerojo popiežiaus žodžius tvirtinu, kad **mano įsitikinimu**, jei galima pasitikėti Naujojo testamento įrašais, tie kaulai niekaip negalėtų būti Simono Petro. Tiesa, kyla ginčas, dėl kurio reikia apsispręsti. Kuriuo autoritetu bus tikima? Dauguma tikės žmonių „tradicija“, kai kurie – Šventuoju Raštu. Daugeliui religingų žmonių popiežiaus reputacija yra neginčijama, net jei iš logiško mąstymo reiktų išbraukti aiškų Biblijos mokymą.

Kai „žmonių tradicijos“ laikomos svarbiausiu žmogaus mąstymo prioritetu, kiti dalykai automatiškai atkrenta. Tai – ta pati minia žmonių, kurie niekada neįsivaizdžia išgirde, kad Biblija juodinama, menkinama ir atmetama. Kuomet kas nors neigia tikėjimą Šventojo Rašto neklystamumu, retai sulaukia pastebimo pasipriešinimo. Ponas Fellows'as taip pat pateikia papildomos informacijos, kuri, mano nuomone, yra dar labiau stulbinanti ir gana reikšminga mūsų dabartinei diskusijai. Jis papasakojo, kad visai netoli tariamos Simono Petro palaidojimo vietos...

„...buvo rasta garsioji puikios būklės neišblukusi mozaika, kuriai trūko tik kelių stiklo gabalėlių, vadinama „Christos helios“, anksčiausiai pavaizduota Jėzaus **poza, primenanti saulės Dievo Apolo**. Galima būtų paklausti: „**kodėl Simonas Petras**, atsidavęs mūsų Viešpaties apaštalas, **prašytų būti palaidotas būtent pagoniškose kapinėse?**“

Warren'as Keller'is, žymiausias Romos ortodoksų istorikas, taip užfiksuoja šį teiginį apie Simono Petro laidojimą:

„...jo pasekėjai palaidojo jo kūną. Kaip ir Jėzaus atveju jis buvo suvyniotas į drobę ir slapta nuvežtas į **pagonių laidojimo vietą**, esančią viloje „Kornelija“, už akmeninio arenos statinio. **Šios pagoniškos kapinės buvo ant kalvos, vadinamos „Vatikanus“** (Vatikano kalva); lotyniškas žodis ‚Vatis‘ reiškia ‚pranašas arba žynys‘“ (Warren'as Keller'is, Biblija kaip Istorija, 368 psl.).

Vėl klausiu: „Kodėl Simonas Petras prašė būti palaidotas būtent pagonių kapinėse?“ Toks Simono Petro prašymas yra neišsivaizduojamas, tačiau tai būtų protinga, tinkama ir logiška vieta palaidoti Simono Didžiojo kūną, nes Biblija sako, kad jis buvo „žynys“. Nereikia nė sakyti, jog sunku įsivaizduoti, kad Simonas Petras tyčia ieškotų ir prašytų būti palaidotas būtent pagoniškame kape. Niekas, išskyrus nemąstančius žmones, nepasakytų, kad Simonas Petras, mylimas Viešpaties Jėzaus Kristaus apaštalas, būtų pasiūlęs tokį dalyką.

AR PETRAS BUVO AKMUO,
ANT KURIO KRISTUS PASTATĖ SAVO BAŽNYČIĄ?

Būtume neteisūs, jei neatsižvelgtume į aukščiau pateiktą plačiai paplitusį teiginį, kad Kristus pastatė savo bažnyčią ant Simono Petro, taip padarydamas jį pirmuoju **popiežiumi** arba Šventuoju Tėvu. Kas yra tokio supratimo šaltinis? Paprastai yra dvi biblinės nuorodos (ir daug argumentų, pagrįstų tradicija), kad patvirtintų šį fantastišką teiginį. Siekdami „įrodyti“ šį teiginį, apsiribosime dviem kreipimais iš Šventąjį Raštą. Atkreipkite dėmesį į mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus žodžius:

„Ir aš taip pat sakau tau, kad tu esi Petras, ir ant šitos uolos aš pastatysiu savo bažnyčią; ir pragaro vartai jos nenugalės.“ (Mato 16, 18)

Priežastis, dėl kurios Romos bažnyčia pajuto poreikį pagrįsti teiginį, kad Kristus pastatė savo bažnyčią ant Petro, buvo/yra suteikti popiežiaus pareigoms didesni orumą ir valdžią, leidžiant suprasti, kad ji remiasi paties Kristaus valdžia. Argumentas skamba maždaug taip: „Petras“ reiškia „uola“, o Jėzus pastatė savo bažnyčią ant šios **uolos**, t. y., Petro. Dažnas šio argumento paneigimas yra tas, kad Mato 16, 18 žodžiai **Petras ir uola** kilę iš dviejų skirtingų graikiškų žodžių. Pažodžiui eilutė sako: „Tu esi Petras (**petros** – moteriškoji lytis; pagal Strongo konkordanciją – „uolos gabalas“), bet ant šios **uolos** (Petra – vyriškoji lytis; pagal Strongą – „didžiulis uolos akmuo“), aš pastatysiu savo bažnyčią“.

Šimtmečiais „religinė“ minia tvirtino, kad Petras buvo paskirtas pirmuoju popiežiumi, ir šis teiginys grindžiamas šia Šventojo Rašto ištrauka. Kaip į šį teiginį atsako evangelikai? Dažniausiai jie į tai neat-sako.

Petras buvo susijęs su žinia, kurią mūsų Viešpats paskelbė Izraeliui – Karalystės evangelija. Kad ir kokios įsivaizduojamos galios jam būtų priskirtos, dabartinio amžiaus tikintiesiems tai neturi jokios svarbos ar aktualumo. Kodėl? Nes Dievas sustabdė savo planą su Izraeliu po to, kai jie galutinai atsisakė jų protėviams per sandorą pažadėtos karalystės, jiems paskelbtos „ženklais ir stebuklais“. Didžiausia paslaptis krikščionijai yra tai, kad Dievo tauta gyvena naujoje santvarkoje, o dabartinio amžiaus tikintieji turi didžiausią naudą, kokia begalėtų būti pažadėta bet kuriam kito laikotarpio tikinčiajam, net ir gyvensiančiam tūkstantmetėje Kristaus karalystėje. Mūsų pažadai yra kitokie – dangiški ir amžini, kitokie nei žemiški ir laikini pažadai, duoti Izraeliui.

Grižtant prie bažnyčios, kurią Kristus pastatys ant „uolos“, labai tiktų paminėti kitą bažnyčią. Po daugelio metų Paulius pasakoja apie „bažnyčią, kuri yra Jo kūnas“, apie kurią „buvo nutylėta nuo pat pasaulio pradžios“. Jei tai buvo paslaptis ir ji nebuvo atskleista iki Pauliaus atsivertimo, tai bažnyčia, apie kurią Petru kalbėjo mūsų Viešpats, negalėtų būti ta pati paslapties bažnyčia. Petras skelbė žinią, kuri buvo paremta daugybe Senojo testamento pranašysčių. Tuos, kurie niekada neįžvelgė paslapties, taip pat patrauks mintis, kad Mato 16 skyriuje minima bažnyčia yra nuoroda į Kristaus Kūną. Vėliau šios diskusijos metu ši tema bus nagrinėjama ir paaiškinta antraštėje „Trys Biblijos bažnyčios“. Tada viskas taps aišku.

PRANAŠIŠKA BAŽNYČIA NEBUVO PASTATYTA ANT PETRO

Nors Viešpats kalbėjo ne apie dabartinio amžiaus bažnyčią, o apie Karalystės bažnyčią, tai dar nereiškia, kad Karalystės bažnyčia buvo pastatyta ant Simono Petro. Paminėta uola, apie kurią kalbėjo Kristus, buvo Jis pats, o ne Petras. Yra vienas labai naudingas užsiėmimas, tinkantis kiekvienam, tyrinėjančiam Dievo žodį. Dažnai raginu Žodžio studentus ieškoti žodžio „uola“ Strongo konkordancijoje. Atsiverskite Psalmių knygą ir perskaitykite kiekvieną Rašto vietą apie „uolą“. Daugiau nei pusė visų tų eilučių kalba visai ne apie uolą, o apie VIEŠPATĮ, kuris didelių išbandymų ir sielvarto laikais yra „uola“ savo tautai. Tas suvokimas palietė daugelį mūsų poetų ir dainų autorių, ir ši džiugi tiesa buvo įtraukta į daugelį mūsų giesmių.

KITAS BIBLINIS (?) ARGUMENTAS APIE PETRO VIRŠENYBĘ

Biblija neabejotinai įrodo, kad Kristus pastatė savo karalystės bažnyčią ant savęs, o ne ant Petro. Kristus yra Uola. Atkreipkite dėmesį į kitą beveik visuotinį argumentą, naudojamą įrodyti, kad Petras buvo pirmasis popiežius (jis susijęs su jam suteiktu „ypatingu“ autoritetu):

„Ir aš tau duosiu dangaus karalystės raktus; ir ką tu suriši žemėje, bus surišta ir danguje; ir ką tu atriši žemėje, bus atrišta ir danguje.“ (Mato 16, 19)

Petrui nebuvo duoti „raktai“ į dabartinio amžiaus bažnyčią, nes – dar kartą kartoju, kad Paslapties bažnyčia buvo „neištiriama“ (Efeziečiams 3, 5), dar neatskleista paslaptis. Ji buvo atskleista tik po daugelio metų. Tuo tarpu Petrui buvo suteikta ypatinga valdžia Karalystės bažnyčioje, kai Kristus viešpataus savo šlovėje. Na, o remiantis ta valdžia (galima ginčytis), Petrui buvo suteikta valdžia nuspręsti, ar Kristaus pasekėjas pateks į dangų ar į pragarą. Teigiama, kad ši valdžia dabar egzistuoja Romos popiežystėje ir kunigystėje. Faktas tas, kad Petras nebuvo vienintelis, kuris gavo tokį ypatingą autoritetą. Visi apaštalai (išskyrus Judą – tuo metu jis jau buvo miręs) gavo ypatingą valdžią, kaip ir Petras. Atkreipkite dėmesį į įkvėptą įrašą!

„Ir taip pasakęs parodė jiems savo rankas ir savo šoną. Tada mokiniai, pamatę Viešpatį, apsidžiaugė. Tada Jėzus vėl jiems tarė: „Ramybė tebūna jums! Kaip mano Tėvas mane siuntė, taip ir aš jus siunčiu“. Ir tai taręs jis kvėpė į juos ir jiems sako: „Imkite Šventąją Dvasią: kieno nuodėmes atleisite, tiems jos bus atleistos; ir kieno nuodėmes sulaikysite, jos bus sulaikytos.“ (Jono 20, 20-23)

Tai buvo dalis ypatingų pažadų, duotų visiems apaštalams, o ne tik Petrui. Jiems buvo pažadėta, kad jie valdys su Kristumi Izraelį (ne Kristaus Kūno bažnyčią). Tai Petrui aiškiai pasakė paties mūsų Viešpaties žodžiai:

„Tada Petras atsakė ir jam tarė: „Štai mes viską palikome ir sekėme paskui tave; tad kas mums bus už tai?“ Ir Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų sakau jums, kad atgimime, kai žmogaus Sūnus sėdės savo šlovės soste, jūs, kurie sekėte paskui mane, irgi sėdėsite dvylikoje sostų, teisdami dvylika Izraelio genčių.“ (Mato 19, 27-28)

Mano nuomone, ypatinga apaštalų valdžia neturėjo nieko bendra su karalystės šventųjų lemtimi patekti į dangų ar pragarą, bet su karalystės laikų disciplinos išlaikymu.

Nors temos įžangoje aptariau sekantį punktą, esu įsitikinęs, kad tai turi būti pakartota čia, nes kiekvienas skaitytojas turėtų giliau ir tvirčiau suvokti šią sąvoką bei turėti galimybę lengviau apdoroti ir įsisavinti šią informaciją. Netiesa, kad Petrui buvo duoti bažnyčios ar dangaus raktai (tik anekdotuose šv. Petras saugo Dangaus vartus). Visi apaštalai tikrai valdys Izraelį, kai Kristus viešpataus savo tūkstantmetyje šlovėje. Tačiau nei vienam iš dvylikos apaštalų nebuvo duota statyti bažnyčią, kuri yra Jo kūnas. Petrui buvo duoti karalystės raktai, kai

jis tris kartus paskelbė karalystės pasiūlymą Izraeliui, kaip parodyta Apaštalų darbų 2, 4 ir 19 skyriuose.

Taigi atsižvelgdamas į aukščiau pateiktą diskusiją, dar kartą klausiu: „Kur yra Simonu Petro kaulai?“ Greičiausiai jie yra ten, kur kadaise gyveno tanki žydų populiacija. Tai viskas, ką kiekvienas iš tikrųjų turi žinoti! Vienintelis dalykas, dėl kurio esame neabejotinai tikri, yra tas, kad Petro kaulų tikrai nėra jokiam sename pagoniškame kape Romoje.

Išvada yra tokia: te kiekvienas iš mūsų džiaugiasi, kad mūsų tikėjimas remiasi ne Simonu Petru ar bažnytine tradicija, o vien tik Viešpačiu Jėzumi Kristumi ir Jo liudijimu, randamu tik Šventajame Rašte. Petro pareigos paveldėjimo negalėjo būti. Šią pareigą ir tarnystę nutraukė pats Dievas, nes Izraelis atmetė ir netikėjo Dievo jiems skirta žinia. Todėl mūsų Viešpats laikinai atmetė Petro žinią apie karalystės pasiūlymą Izraeliui, ir niekas nežino, kiek ilgai šis įsiterpimas truks. Vien samprotavimas, kad pirmasis Kristaus Kūno vadovas buvo Petras, atskleidžia tradicinį ir religinį suvokimą, besibjaurintį Šventuoju Raštu. Tai atsitiko pačiam Petru gyvuojant ir davė kelią naujai dovanotos malonės žiniai, kurią Kristus pats apreiškė apaštalui Pauliui, o per jį – mums, pagonims. Kai Biblijos studentas šią tiesą įtraukia į savo teologiją, paprastai širdyje pasigirsta garsus „aleliuja“!

Kalbant apie tai, ar Petras yra pirmasis bažnyčios vadovas, Biblija ieškančiai širdžiai pateikia kitą, labiau tinkantį atsakymą į šį ginčą. Jo meilės bažnyčia nebuvo pastatyta ant Petro ar Petro tarnystės. Visa tai pasakęs, skubu pažymėti, kad „teisingai padalinantys tiesos žodį“ netiki, kad dabartinio amžiaus bažnyčia buvo pastatyta remiantis apaštalo Pauliaus asmeniu. Tai pasakęs, turiu drąsiai teigti, kad dabartinio amžiaus bažnyčia buvo pastatyta remiantis daugiopų paslapčių žinia ir tarnyste, kurią mūsų Viešpats Jėzus Kristus patikėjo Pauliui, tam ypatingam pašauktajam Kristaus pasiuntiniui. Ir kad šios bažnyčios pamatas yra Jėzus Kristus. Klausykite Pauliaus žodžių:

„Pagal Dievo man duotą malonę aš, kaip išmintingas vadovaujantis statytojas, padėjau pamatą, o kitas ant jo stato. Bet tegul kiekvienas žiūrisi, kaip ant jo stato. Nes niekas negali dėti kito pamato, kaip tą, kuris padėtas, kuris yra Jėzus Kristus.“ (1Korintiečiams 3, 10-11)

Arba perskaitykite šiuos pažįstamus žodžius mūsų diskusijos kontekste:

„Šitas yra ištikimas pasakymas ir vertas visiško pritarimo, kad Kristus Jėzus atėjo į pasaulį išgelbėti nusidėjėlius; iš kurių aš esu pirmiausias (gr. protos – pirmas). Tačiau dėl to manęs buvo pasi-gailėta, kad manyje pirmajame (gr. protos) Jėzus Kristus parodytų visą ilgą pakantumą kaip pavyzdį tiems, kurie po to įtikės į jį am-žinajam gyvenimui.“ (Timotiejui 1, 15-16)

Paulius sako, kad jis buvo pirmasis (protos) dabartinio amžiaus bažnyčioje, t. y., Kristaus Kūne – **pirmas išgelbėtasis Malonės ūkve-dybos amžiuje**“.

PAULIUS AIŠKIAI PAREIŠKIA, KAD MALONĖS ŪKVEDYBA BUVO PATIKĖTA TIK JAM

Jeigu kuris nors Biblijos tyrinėtojas galėtų atsisakyti savo ankstesnių įsitikinimų ir tiesiog patikėti tuo, ką Paulius sako apie „Malonės evan-geliją“, kuri buvo patikėta tik jam vienam, ginčų nekiltų. Paulius rašė Galatams:

„Paulius, apaštalas (ne nuo žmonių, nei per žmogų, bet per Jėzų Kristų ir Dievą Tėvą, kuris prikėlė jį iš numirusiųjų).“ (Galatams 1, 1)

„Bet patvirtinu jums, broliai, kad mano paskelbtoji Evangelija nėra pagal žmogų. Nes aš nei gavau ją iš žmogaus, nei buvau jos iš-mokytas, bet per Jėzaus Kristaus apreiškimą.“ (Galatams 1, 11-12)

„Nes jei tai darau noriai, turiu atlygį; bet jei prieš savo valią, tai man yra patikėta Evangelijos ūkvedyba.“ (1Korintiečiams 9, 17).

„Bet priešingai, kai jie pamatė, kad man buvo patikėta neapipjaus-tymo evangelija, kaip Petrei apipjaustymo evangelija (nes tas, kuris veiksmingai veikė Petre apipjaustymo apaštalystei, tas pats buvo galingas manyje pagonims); ir kai Jokūbas, Kefas ir Jonas, kurie atrodė esą stulpai, suprato tą man duotą malonę, jie padavė man ir Barnabui dešines bendravimo rankas; kad mes eitume pas pagonis, o jie pas apipjaustymą.“ (Galatams 2, 7-9).

„Pagal palaimintojo Dievo šlovingąją Evangeliją, kuri buvo pati-kėta man.“ (1 Timotiejui 1, 11).

„Viltyje amžinojo gyvenimo, kurį negalintis meluoti Dievas paža-dėjo prieš pasaulio prasidejimą, bet tinkamais laikais atskleidė sa-

vo žodį per skelbimą, kuris yra patikėtas man pagal Dievo, mūsų Gelbėtojo, įsakymą.“ (Titui 1, 2-3)

Kaip Mozė anuomet buvo Įstatymo ūkvedys, taip ir Pauliui buvo duota naujos žinios – Malonės žinios – ūkvedyba pagonims.

MALONĖS ŪKVEDYBA BUVO PATIKĖTA PAULIUI, TODĖL JIS TAI VADINA „MANO EVANGELIJA“

„Dėl šios priežasties aš, Paulius, Jėzaus Kristaus kalinys dėl jūsų, pagonių, jei girdėjote apie Dievo malonės ūkvedybą, kuri duota man dėl jūsų; kaip apreiškimu jis davė man žinoti paslaptį (kaip anksčiau parašiau keletu žodžių, iš kurių, kai skaitote, galite suprasti mano pažinimą tos Kristaus paslapties), kuri kitais amžiais nebuvo duota žinoti žmonių sūnums, kaip ji dabar atskleista jo šventiems apaštalams ir pranašams per Dvasią; kad pagonys turi būti bendrapaveldėtojai ir to paties kūno, ir jo pažado dalininkai Kristuje per evangeliją.“ (Efeziečiams 3, 1-6).

Atkreipkite dėmesį į šiuos pastebėjimus aukščiau esančioje ištraukoje:

1. Paulius buvo Jėzaus Kristaus „kalinys“. Kodėl? Už tai, kad išpildė pagonims savo pavedimą.

2. Paulius iš esmės klausia: „Ar girdėjote apie Dievo malonės ūkvedybą, kuri man duota dėl jūsų (pagonių)?“

3. Tada jis sako, kad ši žinia jam buvo perduota per apreiškimą, t. y., jis gavo ją iš prisikėlusio, pašlovinto Kristaus. (Viena iš temų, minimų Apaštalų darbuose, kai Kristus jam pasakė:

„Bet kelkis ir stokis ant kojų, nes aš tau pasirodžiau tam, kad padaryčiau tave tarnu ir liudytoju to, ką tu matei, ir to, kame aš tau pasirodysiu.“ (Apaštalų darbai 26, 16).

4. Kiti Kristaus tarnai sužinojo šią mums, pagonims, skirtą džiugią naujieną:

„Kad pagonys būtų bendrapaveldėtojai ir to paties kūno, ir jo pažado dalininkai Kristuje per Evangeliją“.

Bet jie to negavo iš Kristaus tiesioginiu apreiškimu. Jie tik tai sužinojo, kaip ir mūsų kartos tikintieji – „**per Dvasią**“. Mūsų Viešpats neduoda apreiškimų dabartiniame amžiuje, nepaisant televizijos laidų numylėtinių, teigiančių, kad matę Jėzų arba buvo nugabenti į dangų pokalbiui su Kristumi. Vienas toks evangelistas, dabar renkantis pinigus naujam lėktuvui, tvirtina, kad buvo paimtas į dangų. Jis paklausė Kristaus: „Jėzau, kodėl mane čia atvedei? Ir Jėzus (tariamai) jam pasakė: „Kadangi turiu žinią, kurią noriu, kad praneštum mano žmonėms. Pasakyk jiems, kad Aš grįšiu“. Uždaviau sau klausimą: „Ar mes to dar nežinojome?“ Bet jei tai jam padeda gauti lėšų lėktuvui, tebūnie.

5. Dievas kartą apreiškė Pauliui šią naują žinią, o Paulius ją užrašė Šventosios Dvasios įkvėpimu. Dabar Dvasia apšviečia apreiškimą, kai studijuojame „teisingai padalindami tiesos žodį“, ir galime džiaugtis tuo žinojimu. Žinant, kad pirmiausia tai buvo apreiškta Pauliui, paaiškina jo teiginį apie tokią tiesą, kaip „**mano evangelija**“.

*„Tą dieną, kai Dievas teis žmonių paslaptis per Jėzų Kristų pagal **mano evangeliją**.“ (Romiečiams 2, 16)*

*„Na, o tam, kuris gali jus sutvirtinti pagal **mano evangeliją** ir Jėzaus Kristaus skelbimą pagal apreiškimą paslapties, kuri buvo nutylėta nuo pasaulio pradžios.“ (Romiečiams 16, 25)*

*„Prisimink, kad Jėzus Kristus, iš Dovydo sėklos, buvo prikeltas iš numirusių pagal **mano evangeliją**.“ (2 Timotiejui 2, 8)*

Po atsivertimo Paulius iš tiesų buvo nuolankus žmogus ir niekada savęs nesureikšmino. Jis nesiekė sau asmeninės naudos. Tačiau jis „**aukštino**“ savo, kaip „**pagonių apaštalo**“, tarnybą.

„Nes aš kalbu jums, pagonyms, kadangi esu pagonių apaštalas, aš aukštinu savo tarnybą“. (Romiečiams 11, 13)

Užbaigiant mintį apie ypatingą, išskirtinę ir unikalią Pauliaus apaštalybę, jis teigė, kad tai, ką jis parašė, turi valdžią šio amžiaus tikintiesiems.

„O jei kuris nepaklūsta mūsų žodžiui šiuo laišku, pasižymėkite tokį ir nebendraukite su juo, kad susigėstų.“ (2 Tesalonikiečiams 3, 14)

O, kad kiekvienas šių žodžių skaitytojas stengtųsi būti darbininku, kuriam nereikėtų gėdytis, kai stovėsime priešais savo Viešpatį.

KENKSMINGA „BAŽNYČIOS TĖVŲ“ ĮTAKA

Pasibaigus apaštalų amžiui, didžiosios išskirtinės Pauliaus apreiškimo tiesos išnyko iš „krikščionių“ vadovų mąstymo. Atrodė, kad paprasta tyros atperkančios Dievo malonės žinia pasiklydo liūne organizacijos, kuri savo egzistavimą įamžino keldama baimę per sudėtingus santykius su Dievu (t. y., kai atsivertęs žmogus verčiamas nuolat savęs klausti: „ar pakankamai padariau, ar pakankamai meldžiausi, ar daviau pakankamai ir pan., kad būčiau pakankamai nusipelnęs **amžino gyvenimo?**“). Tokia iškreipta evangelija (?) skamba labiau kaip Sinajaus kalno griaustinis, o ne šlovingas Golgotos aprūpinimas, labiau kaip Įstatymas, o ne Malonė. John'as Newton'as sprendė šią dilemą savo gyvenime:

„Bėk, Jonai, bėk! To reikalauja Įstatymas, bet man neduoda nei kojų nei rankų. Daug geresnę žinią atneša evangelija, kuri man liepia skristi, ir taip pat duoda man sparnus!“

Dauguma istorijos studentų aiškiai suvokia šį stulbinantį pastebėjimą. Kalbu apie tai, kad visi bažnyčios istorijos pasakojimai nuo Apaštalų darbų laikotarpio pabaigos iki antrojo amžiaus vidurio yra apgaubti tamsos. Viena, kuo esu tikras, yra tai, kad kai vadinamieji „Bažnyčios tėvai“ pradėjo rašyti, dauguma jų aprašė „religiją“, labai besiskiriančią nuo krikščionių tikėjimo, taip aiškiai atskleisto ir aprašyto bažnyčios laiškuose. „Bažnyčios tėvų“ raštuose net neužsiminta apie išskirtines Malonės doktrinas, nors Biblijos laiškuose jų gausu. Taip pat niekur jų raštuose nepripažįstamos daugiopos paslaptys, kurias mūsų Viešpats apreiškė apaštalui Pauliui.

Kartą buvau paprašytas kalbėti Biblijos konferencijoje apie 2 Timotejui 2, 15. Viena iš mano paieškų buvo pažvelgti į „Bažnyčios tėvų“ raštus ir sužinoti, ką jie sako apie „teisingą Dievo žodžio padalijimą“ (2 Tim 2, 15). Išsikelčiau užduotį surasti visus rašytojus (graikų ir lotynų „tėvus“), kad pamatyčiau, ką jie sako apie šią rašto eilutę. Nesitikėjau rasti tame, ką radau. Pirmiausia radau žodžio, vartojamo apibūdinti „teisingai padalinti“, reikšmę. Tai – graikiškas žodis, kuris buvo labai pažįstamas Pauliui. Tai yra „orto“, reiškiančio „tiesiai“ ir „tomeo“, reiškiančio „pjauti“, derinys. Paulius buvo palapinių gamintojas (kiekvienas fariziejus buvo apmokytas savarankiškos profesijos. Jų šūkis buvo: „jei nemokai savo sūnaus amato, tu mokai jį vogti.“) Žodis **orthometo** buvo jo amate vartojamas žodis. Norint pagaminti palapinę, reikėjo tiesiomis linijomis perpjauti gyvūnų kailius, kad juos būtų galima su-

siūti ir pagaminti palapinę. Tai, ką jis darė su gyvūnų odomis, Šventoji Dvasia ragino mus daryti su Dievo žodžiu:

„Uoliai stenkis pasirodyti Dievui išmėgintu, neturinčiu ko gėdytis darbininku, teisingai padalijančiu (t. y., tiesiai pjaunančiu) tiesos žodį.“ (2 Timotiejui 2, 15)

Taigi spėkite, ką sužinojau iš „Bažnyčios tėvų“? Toje eilutėje pateiktą įspėjimą „Bažnyčios tėvai“ apeidinėjo daugiau nei penkis šimtus metų! Tikrai taip! Praėjo beveik penki šimtmečiai, kol „Bažnyčios tėvų“ raštai pateikė rašytinių pastabų dėl Pauliaus nurodymo dabartinio amžiaus tikintiesiems „teisingai padalinti tiesos žodį“. Galiausiai, kai jis buvo nurodytas, net ir tada jis buvo cituojamas be jokio paaiškinimo, nepasiūlant jokio praktinio pritaikymo.

„BAŽNYČIOS TĖVUS“ ĮTAKOJO NE RAŠTAS, O GRAIKŲ FILOSOFIJA

Užuot būtų gėrėtasi Malonės mokymu, Jėzaus Kristaus išpažįstančiąją bažnyčią užtvindė ir sugadino pagoniškos graikų filosofijos mokymas. Tai paaiškina daugelio „Bažnyčios tėvų“ susižavėjimą ir beveik pakvaišimą dėl Aristotelio, Sokrato ir daugelio kitų mažiau žinomų graikų filosofų. Šitoks susižavėjimas graikų filosofija paskatino tuos vadinamuosius „Bažnyčios tėvus“ pagilinti „gnosticizmo“ įtaką krikščioniškajai teologijai (įdomiausia tema netrukus bus aptarta šiuose puslapiuose). Tiesą sakant, tai buvo viena iš svarbiausių priežasčių (be kitų), kodėl Paulius paskelbė tokius griežtus įspėjimus dėl šios klaidingos doktrinos.

*„Saugokitės, kad kas jūsų nepasigrobtų per **filosofiją** ir tuščią apgaulę, pagal žmonių tradiciją, pagal pasaulio pradmenis, o ne pagal Kristų.“ (Kolosiečiams 2, 8)*

Beveik prieš šimtą metų Robert'as Anderson'as įžvalgiai pastebėjo tai, kas man įstrigo kaip strėlė. Tai yra tokia gyvybiškai svarbi informacija, galinti padėti mums visiems būti veiksmingesniais „tikėjimo gynėjais“, jei tik gerai ją suvirškintume ir išsaugotume savo žinių saugykloje. Atkreipkite į tai dėmesį!

„Kuo Senojo testamento Raštai buvo Naujojo testamento rašytojams, tuo graikų filosofų raštai ir klasikinės pagonybės kultai buvo

Bažnyčios tėvams“ (Robert’as Anderson’as, „Biblija arba bažnyčia“).

Dėl šio pagoniškos filosofijos plitimo, įsiskverbusio į bažnyčios vadovų mąstymą, „Bažnyčios tėvai“ nuklydimą sustiprino. Vos per keletą trumpų metų išskirtinės doktrinos, skirtos apaštalui Pauliui, buvo visiškai prarastos. Žinoma, jos visą laiką buvo Šventajame Rašte, bet kadangi Biblija buvo visiškai ignoruojama, ta prasme jos buvo prarastos. Didžiosios doktrinos apie išteisinimą vien tikėjimu, Kristaus teisumo priskyrimą tikinčiam nusidėjėliui, pozicinį ir praktinį pašventimą, vieną Šventosios Dvasios krikštą, kuris kartą visiems laikams įkelia mus į Kristaus Kūną, apie tai, kad kiekvienas tikintysis jau „sėdi dangaus vietose, Kristuje“. Buvo užmirštas dabartinis bažnyčios planas bei misija ir „viena jos viltis“, kuri yra viso Kristaus kūno „paėmimas“ prieš ateinant išpranašautam baisiam laikotarpiui – didžiajam suspaudimui. Jei Paslapties nemokoma, Dievo tauta ir toliau nežino šlovingos tiesos apie tikinčiojo mirtį su Kristumi, dabartinį susitapatinimą su Juo šlovėje ir tikrosios Kristaus Kūno prigimties bei misijos. Daugelis ankstyvųjų „Bažnyčios tėvų“ privertė bažnyčią atprasti nuo **Sola Scriptura** požiūrio. Jie buvo priversti pasikliauti graikų filosofija ir kitomis papildomomis tradicijomis. Tikiu, kad negalima iki galo įvertinti gilėjančio krikščionybės nuklydimo nesuvokus to, kaip vadinamieji „Bažnyčios tėvai“ prisidėjo prie Paslapties tiesų sugadinimo, besitęsiančio iki mūsų dienų.

Daugiau nei prieš šimtą metų iki šios knygos rašymo anglikonų bažnyčios arkivyskupas Aleksandras išreiškė savo nuomonę apie Sola Scriptura požiūrį į Šventąjį Raštą, susijusį su mūsų doktriniais įsitikinimais ir mūsų elgesiu:

„Manau, kad klaidinga manyti, jog iš tikrųjų mūsų pirmasis arba vienintelis žinojimas apie Kristų ir Jo teisę į mus yra kilęs iš to Švento rašto. Pačiame Naujajame testamente nematau nė menkiausios nuorodos, kad mūsų Viešpats ar Jo apaštalai apie tai kada nors būtų galvoję.“ („Krikščionių metai; jų tikslas ir istorija.“ Gwinn, 41 psl.).

Tokie žmonių, atsidavusių tradicinei, vakarietiškai „krikščionijai“, teiginiai yra dažni. Daugeliu atvejų panašūs plepalai praeina nesulaukę jokio pasipriešinimo ir nieko dėl to nedaroma. Toks aklas ir anti-biblišnis „protavimas“ (tiksliau, jo trūkumas) dabartiniame „piktajame amžiuje“ yra vienas iš galingiausių „to nedorėlio“ įrankių prieš mums patikėtą mūsų didžiojo Dievo ir Gelbėtojo misiją. Tik dvasinė tamsa ir aklumas gali kalbėti tokius tauškalus, nes yra daugybė biblišnių tiesų, paneigiančių arkivyskupo Gwynn’o prielaidą. Jis arba nežinojo mūsų

Viešpaties tvirtinimų, arba tyčia apgaulinėjo, todėl buvo ne prisikėlusio Kristaus tarnas, bet veikiau „šviesos angelo šėtono tarnas“, vienas iš šėtono „teisumo tarnautojų“. (2 Korintiečiams 11, 14)

PENKTAS SKYRIUS

KRIKŠČIONIJOS NUKLYDIMAS – III dalis

Beveik kiekvienoje kartoje žmonės laikosi maždaug tokios nuomonės: „Jei dauguma žmonių tiki, vadinasi tai yra tiesa. Jei nedaugelis žmonių tiki kažkuo, ką dauguma neigia, tada jų įsitikinimai vertinami kaip labai įtartini“. Paskutiniuose skyriuose bandžiau papasakoti, kaip nuklydimas (krikščionijos nukrypimas nuo biblinės autorystės ir tiesos) prasidėjo **paties apaštalo Pauliaus gyvenimo laikotarpiu**. Daugeliui yra mįslė, kad krikščionijos atsimetimą didžiąja dalimi padidino ir sustiprino ankstyvieji „Bažnyčios tėvai“ ir jų palikti raštai. Šie filosofai-teologai dažnai vadinami Prieš – Nikėjos, Nikėjos ir Po – Nikėjos tėvais, priklausomai nuo to, ar jie rašė prieš garsųjį Nikėjos susirinkimą 325 m., per susirinkimą ar po jo. Kartais jie taip pat vadinami „patristiniais tėvais“ ar „patristiniais teologais“.

Mano požiūris

Ankstyvaisiais skaitymo ir tyrinėjimo metais pastebėjau, kad daugelis krikščioniško pasaulio teologų, pasisakančių už tam tikrą teologinę poziciją, bando įrodyti arba bent sustiprinti savo doktrininis požiūrius, cituodami vieną ar kelis „Bažnyčios tėvus“. Jei būtų galima rasti tinkamą citatą, kuri atitiktų šios knygos autoriaus požiūrį į tekstą, jų argumentai atrodytų „įkalti į akmenį“ ir, regis, patvirtinti kaip faktas! Skaitydamas jų tekstus, buvau verčiamas manyti, kad jei kas pacituotų kokią nors Rašto eilutę (kontekste ar be jo), o po to pacituotų kelis „Bažnyčios tėvus“, išsakiusius savo nuomonę ir savo mintis apie tą Rašto vietą, tai dauguma doktrininų klausimų būtų išspręsta kartą visiems laikams. Prieš daugelį metų įtraukiau tų vyrų raštus į savo biblioteką ir su nekantrumu laukiau galimybės visa širdimi pasinerti

į „gilius mokymus“ tų vyrų, kurie gyveno daug arčiau Kristaus laikų nei aš. Jutau, kad jie arčiau Kristaus (chronologine prasme), ir tai juos automatiškai pakelia į tokį dvasinį, filosofinį ir teologinį lygmenį su Viešpačiu Jėzumi Kristumi, kuris yra aukščiau už bet kurį šiuolaikinį teologą. Taip, dabar aš žinau, kad buvau nepaprastai naivus!

Man prireikė maždaug trejų metų, kad perskaityčiau jų tomus, ir tik dabar turiu drąsos išsakyti bendrą daugumos tų „Bažnyčios tėvų“ raštų vertinimą. Šventojo Rašto šviesoje, kalbant supaprastintais terminais, dauguma (ačiū Dievui, ne visi) tų „Bažnyčios tėvų“ buvo radikaliai nukrypę nuo Naujojo testamento teologijos. Netgi labai abejotina, ar kai kurie iš jų iš tikrųjų buvo išgelbėti! Skaitydamas jų raštus vis galvojau: „Kažkas čia negerai“. Tuo metu aš dar neišmaniau „teisingai padalinto tiesos žodžio“, bet man pasirodė, kad šie „Bažnyčios tėvai“ net nežinojo apie bažnyčios laišku egzistavimą. Bet kas gi aš toks, kad kritikuočiau šiuos „didžiuosius“ vyrus? Buvau pernelyg santūrus, kad išsakyčiau savo suvokimą apie tuos vadinamus ankstyvuosius „teologijos milžinus“. Neišmanydamas galvojau, kad esu vienintelis, kuriam nerimą kelia bendras jų tvirtinimas, ir kad galbūt esu per daug kritiškas ir išrankus ir dar nesu pakankamai subrendęs sekti jų samprotavimais.

ROBERTAS ANDERSONAS

Niekas negali įsivaizduoti, koks didžiulis malonumas mane apėmė, kai pirmą kartą perskaičiau eilutes, kurias prieš daugiau nei šimtmetį parašė vienas iš mano dvasinių herojų – kriminologas ir krikščionių teologas Robertas Andersonas. Jis iškalbingai pasakė tai, ką aš padariau tik pusiaukelėje, bet pritrūkiau drąsos ir pasitikėjimo ištartį. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad ankstyvieji „Bažnyčios tėvai“ buvo vyrų grupė, padėjusi erezijų pamatus, ant kurių buvo pastatyta nuklydusi krikščionija. Per tą laiką aš sužinojau skirtumą tarp krikščionybės ir krikščionijos. Krikščionybėje vienintelis autoritetas yra Biblija. Krikščionijoje valdžia randama bažnyčioje, ir tik bažnyčia nusprendžia, ką sako Šventasis Raštas. Andersonas, kaip įprasta, šiuos „Bažnyčios tėvus“ vadino „patristiniais teologais“. Atkreipkite dėmesį į kai kuriuos drąsius ir netricinius jo komentarus apie šiuos žmones:

„Dabartinė mūsų teologija, kuri toli gražu neatspindi Dievo išminties ir pažinimo, yra patristinių **teologų nežinojimo ir klaidų** dalis. **Pakartosiu, kad čia reikia aiškių žodžių. Nes „Bažnyčios tėvų“ raštai suteikia Romos katalikams ir klastingoms vokiečių skeptiškumo pastangoms** (t. y., „aukštesnei kritikai“, „iškirpimo ir įklijavimo teorijai“) **pranašumą prieš dieviškos tiesos citadelę**.“ (Robertas Andersonas, „Biblija arba bažnyčia“).

Kitur Robertas Andersonas rašė:

„Aš ją vadinu pamiršta tiesa, nes, kaip ir **išskirtinai krikščioniško apreiškimo** Paslapties tiesos (apreikštos apaštalui Pauliui ir per jį), ji buvo prarasta kažkada tarp Apaštalų laikų ir Patristikos teologų eros. **O mūsų standartinei teologijai taip viešpatauja Tėvų raštai, kad ji vis dar tebėra nepaliesta evangelinio atgimimo šviesos.**“ (Roberto Andersono „Užmirštos tiesos“)

„BAŽNYČIOS TĖVŲ“ NUKLYDIMAS

Prieš palikdamas „Bažnyčios tėvų“ temą ir jų indėlį į augantį krikščionijos atsimetimą, turiu dar pakalbėti apie jų klaidos šaltinį. Keliaudamas per „Bažnyčios tėvų“ parašytus tomus pastebėjau, kad didžioji jų dauguma neparodė jokio pastebimo Dievo malonės suvokimo ir jokios minties apie teisingai padalinto žodžio tiesą! Jie vieningai ignoravo bet kokią skirtumą tarp Dievo plano ir programos Izraeliui Įstatymo laikais ir Jo dabartinio plano bei programos Kristaus Kūnui. Dr Warren'as Wiersbe'is buvo pirmasis per kurį Dievas atkreipė mano sutrikusios širdies dėmesį į šio didžiojo skirtumo svarbą. Atkreipkite dėmesį, kaip aiškiai jis apibrėžia būtinybę „teisingai padalinti“ Bibliją. Savo žodžiais apie Apaštalų darbų knygą jis sako:

„**Laikytis apaštalų darbų 1–7 skyrių gyvensenos ir tokiu būdu ignoruoti Dievo nurodymus, duotus bažnyčiai per Paulių, reikštų prarasti Dievo palaiminimus.** Net Petras iki galo nesuprato naujos Dievo programos, atskleistos per Paulių, ir turėjo būti toliau mokomas (žr. 2 Petro 3, 16 ir Galatams 2 sk.)“ („Aiškinamieji Naujojo testamento eskizai“, 141 psl.).

Dar kartą atkreipkite dėmesį į tai, kokią svarbą dr. Wiersbe'is teikia šiam skirtumui:

„Žinia apie Karalystę, perduotą per Senojo testamento pranašus (Apd 3, 18-26), buvo **pakeista** Dievo malonės žinia, kurios pilnatvė buvo ap-
reikšta per Paulių (Apaštalų darbai 13, 38-43). Izraelis, kaip tauta, buvo
atidėta į šalį ir nebebus reikšminga Dievo programoje žemėje tol, kol
nebus paimta (Kristaus kūno) bažnyčia. **Painioti Karalystės tiesą ir
bažnyčios tiesą – tai supainioti Dievo žodį ir kliudyti Dievo darbui.**“
(„Aiškinamieji Naujojo testamento eskizai“, 144 psl.). (išskirta mano)

Pabrėžiu tai, nes kai kuriais atžvilgiais jaučiu užuojautą tiems „Baž-
nyčios tėvams“ ir dėl geros priežasties! Pagrindinė priežastis yra ta,
kad aš taip pat išgyvenau ilgus painiavos metus studijuodamas Bibliją
ir neįžvelgiau skirtumo tarp pranašautos Karalystės evangelijos, skir-
tos dvylikai apaštalų, ir Paslapties žinios (Dievo malonės evangelijos),
kuri vėliau buvo atskleista ir pavesta Pauliui. Dar kartą klausykite dak-
taro Wiersbe'io:

„Dar kartą sakau, kad Dievas **niekada** nenorėjo, kad Paulius pri-
klausytų Dvylikai. Jų tarnystė buvo skirta žydams ir buvo susijusi su
Karalyste; Pauliaus tarnystė buvo skirta pagonims ir buvo susijusi su
bažnyčios, vieno **kūno**, paslaptimi. Dvylika gavo savo pašaukimą žė-
mėje, nes jų žinia pristatė žemiškąją Izraelio viltį. O Paulius gavo pa-
šaukimą iš dangaus, nes jo žinia atskleidė dangiškąjį pašaukimą, ku-
rį bažnyčia turi Kristuje. Buvo dvylika apaštalų, susijusių su dvylika
Izraelio genčių. Paulius buvo vienas žmogus (žydas, turintis pagonies
pilietybę), vaizduojantis vieną kūną Kristuje“ („Aiškinamieji Naujojo
testamento eskizai“, 288 psl.).

„Paulius siekia parodyti, kad jo Evangelija ir jo apaštališkasis pašau-
kimas atėjo tiesiai iš Kristaus, o ne iš žmonių. **Paulius neskelbė „ži-
nios iš antrųjų rankų“**, neva ją sužinojęs iš Petro! Atvirkščiai – Dievas
ėmėsi visų būtinų priemonių, kad Petras ir Paulius būtų atskirti, kad
nuostabi Malonės ir vieno Kūno žinia nebūtų supainiota su dvylikos
apaštalų Karalystės žinia“ („Aiškinamieji Naujojo testamento eskizai“,
287 psl.). (išskirta mano)

Daktaras M. R. DeHanas taip pat garsiai skelbė šią tiesą savo moky-
muose. Atkreipkite dėmesį į aštirus jo žodžius ir tai, kaip jie išreiškia
tą pačią Warren Wiersbe poziciją:

„Nesugebėjimas atskirti Karalystės žinios, kurią Kristus perdavė
apaštalams, ir **naujos** Malonės žinios, kurią Kristus davė Pauliui, Izra-
eliui atmetus Karalystės pasiūlymą, yra **visos** sumaištis tarp krikščio-
nių priežastis. Jei nepripažinsime skirtingų Dievo veiksmų, negalėsi-

me suprasti Biblijos, bet atrodys, kad ji kupina prieštaravimų. Taikant Karalystės žinią bažnyčiai ir supainiojus Įstatymą su Malone, kyla sumaištis, chaosas, fanatizmas, klaidos ir nesusipratimai“ („Galatams“, 23 psl.). (išskirta mano)

Pradėdamas tyrinėti teisingą žodžio padalijimą atradau, kad dauguma žmonių yra apskritai susižavėję religijos gėrybėmis, nes jie „jaučiasi gerai“ ir mėgsta laikytis esamos religinių tradicijų padėties. „Apdovanotieji“ religiniai lyderiai retai nori trikdyti bažnyčios narių mases, kurios yra visiškai patenkintos ir nori toliau likti komforto zonoje apžavėtos „tradicijos bei bažnyčios pareiškimu“. Dr. DeHann, matyt, patyrė tam tikrų neigiamų reakcijų į „teisingai padalinto Dievo žodžio“ pristatymą. Tai akivaizdu, nes tai buvo jo pastebėjimas ir patirtis, kad tie, kurie susivienija su tradicija, o ne su žodžiu, beveik smurtu reaguoja į Malonės žinią. Jis sakė:

„Paulius gautą apreiškimą pavadino „Dievo malonės ūkvedyba“ (Ef 3, 2). **Daug žmonių susierzina ir šventai baiminasi teisingo žodžio padalijimo tiesos.** Bet mylimieji, nėra kito būdo suprasti Bibliją. **Nemokėjimas „teisingai padalinti“** atskirų ūkvedybų uždaro duris teisingai suprasti Dievo malonę.“ (Galatams, 59–60 psl.)

Kodėl daugeliui pastorių taip sunku pastebėti skirtumus, kuriuos Dievas taip aiškiai išdėstė savo žodyje? Atsakymas paprastas. Šių tiesų suvokimas ir skelbimas būtų netoleruojamas vietinėje bažnyčioje, nes tai laužytų tradicijas. Dauguma pastorių žino, kad priėmę paprastą teisingai padalinto Žodžio žinią, jie liktų „be darbo“, . Kinijoje tai nebuvo problema. Brangūs vyrai ir moterys stovintys už Kristų, jau buvo praradę beveik viską. Pamatę Malonės žinią ir išskirtinę Pauliaus tarnystę, jie priėmė ją su džiaugsmu ir užsidegusiu uolumu, kokio aš niekada anksčiau nebuvau matęs. Didžioji šios veiklos dalis vyksta pagrindinėse bažnyčiose. Kinijoje yra tūkstančiai tarnautojų, kurie dalijasi šia teisingai padalinto žodžio žinia kiekvienoje Kinijos provincijoje, ir jų skaičius auga. Jie džiaugiasi Biblijoje esamais skirtumais, davusiais teisingą supratimą studijuojant Šventąjį Raštą. Šie drąsūs vyrai ir moterys neturi investicijų ar pensijų, kurias prarastų, pakludami Dievo žodžiui. Jie išmoko naujo džiaugsmo Šventajame Rašte, išvelgdami pagrindinius skirtumus, taip aiškiai išdėstytus Žodyje.

Apie šiuos visiškai akivaizdžius Šventojo Rašto skirtumus retai kalbama katekizmo pamokose ar nuo sakyklų denominacinėse/konfesinėse bažnyčiose ir jų niekada nepristato pagrindinėje konfesijų literatūroje. Tie skirtumai iš esmės suteikia supratimą ir atsakymus

į daugumą klausimų, kuriuos užduoda dvidešimt pirmojo amžiaus bažnyčia, tačiau jie trukdo nusistovėjusiai bažnyčios programai ir jų „branginamiems įsitikinimams bei tradicijoms“.

Protestantizmas patyrė daugybę konfesinių susiskaldymų, tačiau dauguma tų susiskaldymų vis dar daugiausia grindžiami prielaidomis, suformuluotomis graikų filosofijos, kurią taip aistringai priėmė „Bažnyčios tėvai“. Vakarų civilizacijos krikščionija rėmėsi savo pamatine klaida. Bet **kodėl** tie vyrai nesugebėjo pripažinti šių esminių skirtumų? Tai tikrai nebuvo jų sumanumo ar uolumo trūkumas. Tai – labai svarbus klausimas, daugeliui krikščionių retai duodantis patenkinamą atsakymą. Tačiau nurodžius į problemą, diagnozė tampa akivaizdi. Vėl cituoju Robertą Andersoną. Atkreipkite dėmesį į tai, kad šie komentarai paaiškina, kodėl Biblijos rašytojų ir „Bažnyčios tėvų“ požiūriai labai skiriasi.

„Pažymėtina, kad nors Naujojo testamento rašytojai visi iki vieno buvo žmonės, kurie, kaip ir Timotiejus, pažinojo hebrajiškuosius Raštus nuo pat vaikystės, tačiau **patristiniai teologai buvo „atsivertę“ iš pagonijos** ir, atsižvelgiant į jų Senojo testamento pažinimo stoką, galbūt nėra keista, kad dėl tuometinės žydų tautos būklės, kuri buvo sugniuždyta be vilties pasveikti nuo juos užgriuvusių nuosprendžių, vyravo įsitikinimas, kad Dievas **amžiams atmetė savo tautą (Izraelį), kurią jis pažinojo** (Romiečiams 11, 1) [...] **Senojo testamento pranašystės apie ateinančią Izraelio karalystę buvo taip „sudvasintos“, tarsi jos reikštų dabartinės „bažnyčios šlovę...“** (Biblija arba Bažnyčia).

Pagrindinė (ir dažna) klaida yra pagrįsta prielaida, kad tai, ką jie pastebėjo (nepaisant to, kad Šventasis Raštas aiškiai teigia priešingai), turėtų būti jų teologijos pagrindas. Porą šimtmečių jie matė, kad Izraelis netiki ir yra išsisklaidęs. Dėl to jie manė, kad Izraelis buvo visam laikui pašalintas iš Dievo plano bei tikslo ir liovėsi būti Dievo išrinktoji tauta. Kai buvo priimta tokia klaidinga išvada, buvo logiška manyti, kad, kadangi Dievas amžiams atmetė Izraelį, bažnyčia turi būti „dvasinis Izraelis“. Visi pažadai Izraeliui kažkokiu tai būdu atiteko bažnyčiai, kuri yra Jo Kūnas. Tų dienų tikinčiųjų nelaimėi buvo tik keletas tokių, kurie suprato arba sakė, kad mes savo doktriną grindžiame ne tuo, ką **matome**, o tuo, ką **Dievas pasakė savo Žodyje!**

Labai naudinga tiksliai nustatyti du pagrindinius klaidingo mokyimo šaltinius, „nejučia įslinkusius“ ir susilpninusius „bažnyčios“ liudijimą. Pirma, buvo pridėta daugybė mokymų, tradicijų ir doktrinų, kurios

neabejotinai remiasi **ne bibliniais** šaltiniais. Vien tai yra pakankamai žalinga! Tačiau, antra, buvo ir klastingesnių „bažnytinio“ mokymo papildymų, kurie nors ir buvo bibliniai, bet **buvo ne pagal teisingą Žodžio padalijimą**. Tai reiškia, kad nors jie buvo (ir yra) Biblijoje, jie niekada neturėjo būti dabartinio laikotarpio teologijos ir veiklos dalimi.

Kadangi nepavyko atskirti Įstatymo nuo Malonės, Izraelio nuo Kristaus kūno, Pranašystės nuo Paslapties, – neišvengiamai kilo katastrofiška sumaištis! Užuoat stebėjęs, ką Dievas atskyrė, žmogus bandė sujungti ir sumaišyti. Tokiu būdu iš Įstatymo buvo atimta baimė, o iš Malonės – nemokama dovana. Nebematoma, kad Dievo Įstatymas smerkia geriausius Adomo palikuonis, o Malonė atperka tos pačios šeimos blogiausius. Pranašiška tiesa buvo supainiota, o Paslapties tiesos buvo visiškai prarastos. Tačiau tragiškiausias „Bažnyčios tėvų“ klaidos rezultatas buvo tas, kad Kristaus Kūnas prarado savo dabartinės misijos ir tikslo šlovę, tapdamas hibridu, krikščionybės ir judaizmo pavainikiu, plačiai vadinamu „dvasiniu Izraeliu“, kurio architektas – šėtonas, o ne Dievas, o netikintis žmogus – statytojas. Šis mirtinas judaizmo ir krikščionybės mišinys mutavo į „Frankenšteino pabaisą“, kurią vadiname „krikščionija“. Iš tikrųjų tai nebuvo nei tikras judaizmas, nei tikroji krikščionybė! Ši sumaištis atgrasė daugybę žmonių pripažinti Šventojo Rašto, kaip vienintelės bažnyčios valdžios, viršenybę. Dėl fiksuotų, nepajudinamų krikščionijos prielaidų Biblija nebeperdavė aiškios žinios tiems, kurie neigia Šventojo Rašto Dievą.

Šiuo klausimu nerastume geresnės įžvalgos už C. I. Scofieldo komentarą. Jis buvo išgelbėtas ir išlaisvintas iš nuodėmės vergijos Dievo malonės dėka ir tapo žinomas ir mylimas Biblijos mokytojas. Vėliau įvertindamas žalą, atsiradusią dėl lemtingo judaizmo ir krikščionybės susimaišymo, jis parašė šiuos žodžius:

„Galima drąsiai teigti, kad bažnyčios judaizavimas (t. y., judaizmo ir krikščionybės susilieėjimas) kliudė jos progresui, iškreipė jos misiją ir sugriovė jos dvasingumą daugiau nei visos kitos priežastys kartu paėmus. Užuoatėjusi paskirtu atsiskyrimo nuo pasaulio keliu ir sekusi Viešpatį savo dangiškuoju pašaukimu, **save pateisindama ji panaudojo žydų raštus, sumenkindama savo tikslą iki pasaulietinės civilizacijos**, turtų įsigijimo, išpūdingų ritualų, didingų bažnyčių statymo, Dievo palaimos šaukimosi kariuomenių konfliktuose ir lygiavertės brolijos padalijimo į dvasininkus ir pasauliečius“ (C. I. Scofieldas, „Teisingai padalijant tiesos žodį“).

KRIKŠČIONYBĖS „DIEVAS“ – BAISIAUSIAS PIKTO ĮSIKŪNIJIMAS

Kolegijos laikais rašiau mokslinį darbą apie vieną žaviausių Vakarų istorijos asmenybių John'ą Stuartą Millą. Jis buvo tikrai intriguojantis žmogus, puikus mokslininkas, kuris, be kita ko, žinojo daugybę bažnyčios istorijos klausimų ir ginčų. Dėl savo tėvo įtakos John'as užaugo intelektualiu krikščionybės priešu (iš tikrųjų krikščionijos, bet jis nežinojo skirtumo tarp jų). Žvelgiant iš istorinės perspektyvos, jis buvo gerai susipažinęs su daugėjančiais krikščionijos bažnyčios skandalais. Jis žinojo, ko dauguma išpažįstančių krikščionių nepaiso ir nežino apie plačiai paplitusius įvairių krikščionių grupių viena kitos žudymo atvejus.

Niekas negali suprasti Millo gyvenimo ir filosofijos, jei nėra šiek tiek susipažinęs su jo ankstyvuoju gyvenimu ir išsilavinimu. John'o tėvas turėjo įdomų požiūrį į pradinį ugdymą (metodai, kuriuos vertinu, turinys, kurio nekenčiu), o jaunas John'as Stiuartas pasirodė esąs tikras stebuklas! Savo autobiografijoje Millis (40 psl.) papasakojo, kaip jo tėvas ne kartą mokė jį laikyti religiją (ypač krikščionių) kaip „didžiausią moralės priešą“. Jis tęsė, kad šimtą kartų girdėjo savo tėvą pareiškus, kad krikščionių „dievas“ yra „tobuliausia nedorybės samprata, kokią tik gali sugalvoti žmogaus protas [...] ir kad „(krikščionijos) bažnyčia išsiskiria kaip baisiausias blogio įsikūnijimas, kurį pasaulis kada nors pažinojo“.

Taip pat Fruends'as „Tridento Susirinkime“ pateikia tragišką ataskaitą apie Vakarų kultūros bažnyčią, Romos bažnyčią:

„Jai neprilygo jokios priemonės: kardas, kuolas ar žudiko durklo kankinimo kamera. Bažnyčios darbo padariniai buvo matomi sugriautose tautose ir rūkstančiuose miestuose, kai draskė vienas kitą į gabalus kaip siautėjantys maniakai, o pasaulio Kūrėjo garbė buvo sutepta baisių nusikaltimų, įvykdytų Jo vardu. Visa tai dabar pamiršta [...] pamiršta ar net įžūliai paneigiama.“

Vėlgi – įsiklausykite į šiuos Roberto Andersono žodžius:

„Mes sprendžiame apie pagonių dievą pagal jo garbintojų veiksmus, įsipareigojusius jo vardui ir jo garbei. **Būkime nuoseklūs bei teisingi** ir taikykime tą patį ir čia; o užuot pasmerkę (John'ą Stiuart'ą) Millą šiurkščiu piktžodžiautoju, nukabiname galvas, apgailestaudami dėl vy-

raujančio nežinojimo, painiojančio krikščionijos dievą su krikščionių Dievu ir krikščionijos Kristų su Naujojo testamento Kristumi [...] Su visa įmanoma aistra protestuojame prieš piktžodžiavimą, kai šis dievas painiojamas su Biblijos Dievu arba „istorinės bažnyčios“ Kristus su mūsų Dieviškuoju Viešpačiu ir Gelbėtoju.“ („Bažnyčia arba Biblija“).

Tai – informacija, kurią turėtų žinoti kiekvienas jaunas krikščionis, stojantis į kolegiją. Vienas iš sėkmingiausių (intelektualinių) išpuolių prieš biblinę „krikščionybę“ aukštojo mokymo vietose yra suversti kaltę už kai kuriuos baisiausius istorijoje įvykdytus žiaurumus dėl šio silpno Kristaus ir pamišusių jo pasekėjų. Taip, žinoma, daroma išvada, kad būti Jėzaus Kristaus pasekėju **tikrai** reiškia būti pamišusiu fanatiku. Vienas žymus amerikiečių istorikas Herbertas J. Mulleris, kuris taip pat yra žinomas žydų istorikas, pastebėjo:

„Krikščionių kankinystė ankstyvojoje istorijoje buvo nereikšminga palyginti su kankinyste, kurią jie vėliau sukėlė žydams [...] Romos imperijos (krikščionių) aukų buvo keli tūkstančiai [...] Izraelis negali suskaičiuoti ar įvardyti savo milijonų kankinių...“

Vienu skandalingiausiu ir gėdingiausiu bažnyčios istorijos laikotarpiu vadovavę „bažnyčiai“ „šventieji“ nesvarstė, ką žudo – žydus ar musulmonus, kaip Hitleris savo „teroro laikais“. Kad ir kaip tai šokiruotų tuos, kurie nėra susipažinę su Adolfo Hitlerio gyvenimu ir siaubinga jo politika, nemažiau skaudžiu „krikščioniškos“ istorijos faktu išlieka tai, kad jis tikėjo vykdančią Dievo valią ir kad už jo pastangų stovėjo Dievas. Atkreipkite dėmesį į „Hitlerio politinės platformos“ 24 straipsnį, kuriame parašyta:

„...partija (t. y., nacių partija) pasisako už pozityvią krikščionybę. 1933 m. kovo 23 d. savo kalboje Reichstagui, kai Vokietijos įstatymų leidžiamoji institucija perdavė savo funkcijas diktatoriui, Hitleris pagerbė krikščioniškus tikėjimus kaip „esminius vokiečių žmonių sielos apsaugos elementus“ („Trečiojo Reicho griūtis“, William Schriver, 324 psl.).

Aš, kaip istorijos mėgėjas, vis girdėdavau (ar skatydavau) apie tragišką Nikolajaus Romanovo (garsiosios Anastasijos tėvo) ir visos jo šeimos išžudymą, kai nuvežti į rūsį jie visi buvo sušaudyti. Kaip liūdna ir baisu. Kas galėjo paskatinti tokį veiksma? Manau, kad bent dalį šio atsakymo radau. Rusijoje pats Nikolajus periodiškai leido savo nuobodžiaujančiai armijai eiti į žydų apylinkes ir deginti jų knygas, sinagogas ir netgi nužudyti kuo daugiau žydų. Vienas krikščionių rašytojas sako: „Apie šį gėdingą istorijos skyrių pagonių mokyklose nemokė, bet žydų

tauta tai išlaikė (kaip ir turėtų būti) savo švietimo įstaigose.“ Atkritusi bažnyčia niekada nesivargino atsiprašyti žydų bendruomenės, kaip tai padarė Kopernikui, anuomet mokiusiam eretiško požiūrio į mūsų saulės sistemą. Kopernikas teigė, kad žemė sukasi aplink saulę, o ne atvirkščiai. Esame tikri, kad atsiprašymas buvo paguoda Kopernikui, nes tai įvyko po daugiau nei keturių šimtų metų po jo mirties.

AR YRA SAŠAJA TARP LIUTERIO IR HITLERIO?

Apgailėtinais niekinga ir gėdinga, kad daugybė puikios reputacijos istorikų mato ryšį tarp kai kurių protestantų reformatorių ir nežmoniškos istorijos piktadarių vykdomos politikos. Visa ši informacija buvo ištirta, pasmerkta ir net ginama įvairių konfesinių/denominacinių bažnyčių. Būtų įdomu sužinoti, kiek tikinčiųjų mūsų Viešpaties evangelija yra girdėję tokius faktus. William'as Schriver'is šiuo klausimu kalba aiškiai:

„Sunku suprasti daugumos vokiečių protestantų elgesį pirmaisiais nacių metais, nebent žmogus žinotų du dalykus – nacių istoriją ir Martyno Liuterio įtaką. Didysis protestantizmo pradininkas buvo ir aistringas antisemitas, nuožmiai tikintis absoliučiu paklusnumu politinei valdžiai. Martinas Liuteris norėjo, kad Vokietija atsikratytų žydų, o kai jie buvo išsiųsti, jis patarė iš jų atimti „visus grynuosius pinigus, brangenynes, sidabrą ir auksą“, be to, „sudeginti jų sinagogas ar mokyklas, kad jų namai būtų sugriauti [...] ir jie, kaip čigonai, būtų pasodinti pastogėje ar tvarte [...] varge ir nelaisvėje, nepalijamam dejuodami ir besiskųsdami Dievui dėl mūsų.“ Tai buvo patarimas, kuriuo po keturių šimtmečių pažodžiui vadovavosi Hitleris, Goeringas ir Himleris“ („Trečiojo Reicho iškilimas ir žlugimas“, 326 psl.)

Štai kodėl kai kurie skeptikai ir kritikai kaltina Adolfą Hitlerį buvusį nuolankiu reformatoriaus Martino Liuterio tarnu. Tiesa, krikščionijos bažnyčia buvo kalta ne tik dėl žydų bendruomenės persekiojimo. Viduramžiais ta pati institucija išžudė daugiau nei penkiasdešimt milijonų tikinčių Kristumi, nepasidavusių Romos popiežiaus valdžiai. Šie šventieji drąsiai nusinešė į ugnies mirtį tiesą, savo širdyse papuoštą **Sola Scriptura**. Jie nepakluso jokiai valdžiai, išskyrus Šventajam Raštui. Juos žudė dėl to, kad jie atsisakė krikštyti kūdikius ir pripažinti Romos valdžią.

Šie siaubingi kaltinimai krikščionijai yra teisingi, ir kiekvienas krikščionis turi juos žinoti bei pripažinti. Jei ne dėl kokios kitos priežasties, tai bent jau dėl to, kad išmoktume tinkamai niekinti ir pasmerkti bet kokią ydingą „teologiją“, gimdančią tokias žiaurias veiklas. Kiekvienas evangelikų tikintysis turėtų jaustis susaistytas padorumo ir garbės jausmo, kad ištikimai mokytų savo vaikus atskirti Šventojo Rašto Kristų nuo iškreipto krikščionijos „**dievo**“! Tokie intelektualūs milžinai, kaip Stephen'as Jay'us Gould'as, paprastai atkreipia dėmesį į šiuos siaubingus, gėdingus bažnyčios istorijos faktus, kuriuos šiuolaikinė bažnyčia ne kartą bando paslėpti sušluodama po savo ritualiniu kilimėliu.

Daktaras Gould'as, prisipažįstantis žydų agnostikas, pastebėjo aistringą, kraujo ištroškusį „bažnyčios“ apetitą ir sumaniai bei tiksliai pateikė visą šią informaciją savo studentams Harvarde. Daktaras Gould'as yra puikus žmogus ir, nors išmano tai, kas populiariai žinoma kaip „bažnyčios istorija“, vis dar nėra susipažinęs su skirtumu tarp krikščionijos ir krikščionybės. Jis rašė:

„Jei krikščionys gali skersti vieni kitus su tokiu pasimėgavimu, tai ko pašaliniai žmonės galėtų tikėtis?“ („Gamtos istorija (96/09)“ 24 psl.).

Mano mokslų pradžioje man atrodė, kad visur, kur tik pasisukdavau, nuolat susidurdavau su neįveikiamais intelektualiais argumentais prieš mano tikėjimą. Iš tiesų „krikščionių bažnyčios“ istorija buvo kruvina ir kupina pačių gėdingiausių poelgių, kada nors įamžintų žmonių istorijoje. Jei būčiau apsiginklavęs tik troškimu perteikti „teisingą žodžio padalijimą“, būčiau apsiėjęs be daugumos skausmingų savo krikščioniškojo gyvenimo nukrypimų. Buvau nusivylęs ir pasibjaurėjęs krikščionyste, nežinodamas, kuo ji skiriasi nuo krikščionijos.

Liūdna matyti, kaip jauni tikintieji palieka namus, kad pradėtų mokslus kolegijoje, prieš tai neįsitvirtinę Dievo žodyje. Dauguma vietinių evangelikų denominacijų bažnyčių nėra pakankamai išsilavinusios. Daugelis studentų greičiau nei po metų sugrįžta visiškai nusivylę krikščionyste. Mano vietinėje bažnyčioje buvo aštuoni jauni krikščionys, kurie išvyko į vieną iš (tuometinių) mūsų konfesinių kolegijų. Po vienerių metų ten liko tik vienas. Likusieji visiškai nusivylė liberalių „krikščioniškų“ profesorių nuolatiniais išpuoliais prieš Dievo žodį. Aš pats neįgalėjau sau leisti ten mokytis – turėjau eiti į valstybinę mokyklą. Tikėjau, kad ten mano tikėjimas bus užpultas, todėl didžiąja dalimi buvau pasiruošęs tiems išpuoliams. Iki šios dienos kiti septy-

ni mano draugai krikščionys tebesidarbuoja tame sudužusiame laive. Jei daugiau vietinių bažnyčių ir pastorių jaustų poreikį mokyti jaunos žmones apie Dievo žodžio svarbumą ir apie tai, kaip nukrypimas nuo jo sukelia žiaurumus, vien tai padėtų jiems geriau suprasti skirtumą tarp „krikščionybės“ ir „krikščionijos“.

Jei šis tikslas būtų įgyvendintas iki kol ateis laikas tiems jaunuoliams palikti savo namų ir bažnyčios lizdą, jie nenusiviltų. Jie geriau įsisavintų tokią informaciją ir žinotų, kaip vertinti tuos barbariškus faktus per teisingai padalinto Dievo žodžio prizmę. Išgirdę kolegijos profesorius nurodant šiuos siaubingus istorijos faktus apie velniškus katalikų vykdytus žiaurumus, padarytus protestantams ir protestantų padarytus katalikams, tie jaunuoliai pakankamai suprastų, jog tai yra religijos darbas (kuriai kolegijos profesoriai paprastai jaučia panieką), ir kad tai yra religija, kurią Biblijos Dievas taip pat niekina bei yra pašalęs siaubingą teismą.

Įtikėjau būdamas septyniolikos. Mano dienų valstybinė kolegija tapo puikia arena, kurioje kovojau už savo tikėjimą. Susidūręs su krikščionybės (o tikriau – su krikščionijos) priešais, išgyvenau daug bauginimų ir gėdos. Tuo konkrečiu momentu mano bendraamžiai ar profesoriai neturėjo daugiau išvalgumo už mane, nors jie buvo daug geriau išmanantys ir geriau „žinojo“ skandalingą krikščionijos istoriją, kurią girdėjau pirmą kartą. Jie buvo geriau ginkluoti nei aš, nes man apgailėtinai trūko amunicijos, t. y., „Dvasios kalavijo“. Mano karybos ginklai buvo tokie efektyvūs kaip šlapias makaronas. Turėjau būti apsiginklavęs Dvasios kalaviju, bet mano bažnyčia buvo taip užsiėmusi austrių vakarienėmis, žaidimais kamuoliu, socialiniais vakarėliais, muzikiškais ginčais ir susibūrimais, kad nebuvo laiko sąžiningam, geram teologiniam ir istoriniam mokymui, kuris būtų informavęs apie intelektualinio karo, vykstančio tarp humanizmo, krikščionijos ir krikščionybės, problemas.

Kai Dievo atpirktieji į Šventojo Rašto krikščionybę žiūri bibliškai, jie gali lengviau atskirti Šventojo Rašto krikščionybę nuo krikščionijos, paremtos „tradicijomis“ ir žmogiškąja Vakarų kultūros filosofija. Pastaroji pabaisa pagrįsta pagoniškais ritualais ir tradicija. Dėl to Dievo žodžio studentai dažnai nori sušukti: „**Ei!** Ar **kas nors** mus girdi? Mes čia apie ratus, o jie apie batus!“ Jie nori šaukti, kad tarp krikščionybės ir krikščionijos yra didžiulis skirtumas. Kai jaunuoliai susiduria su teisingai padalintu Raštu, daugumai jų viskas susidėlioja. Tada jie supranta, kad visa ši klaidinga informacija yra tik dar viena „priežastis“

(„pasiteisinimas“ būtų tikslesnis terminas), dėl ko tie, kurie yra mirę savo nuodėmėse, ir toliau prieštarinai atmeta Kristaus evangeliją.

Mano paties liudijimas tėra balsas dykumoje, palyginti su daugybe tikinčiųjų, kurie, suvokdami egzistuojantį teisingai padalinto Dievo žodžio supratimą, labai myli, vertina ir gerbia mūsų brolius žydus. Žinoma, mes turime esminių skirtumų, bet jei tikrai suprastume Pauliaus argumentus Romiečiams 9–11 sk., negalėtume nieko padaryti, tik nukabinti galvas iš gėdos, jei kada nors savo širdyse turėjome save teisinančių, antisemitinių minčių. Sielvartą ir skausmą, kuri patyrė žydų bendruomenė, sukėlė tiek Romos, tiek protestantų valstybinės bažnyčios ir, žinoma, geri berniukai Ku Klux Klan (JAV) bei kitos vienodai smerktinos grupės visame pasaulyje. Šie žmonės teigia mylintys tiesą, teisingumą ir „Jėzų“ (kuris, anot jų, tikrai nebuvo žydas) bei amerikietišką baltųjų gyvenimo būdą. O, kaip mes trokštame, kad žmonės pamatytų skirtumą tarp Kristaus ir religijos, piktžodžiaujančios Jo vardui.

Baigdamas šį skyrių primenu pagrindinius dalykus, sukėlusius sumaištį ir ankstyvą bažnyčios dreifavimą:

1. Ankstyvas nuklydimas apaštalų laikais.

2. Tikinčiųjų negebėjimas „teisingai padalinti tiesos žodį“.

3. Sugedimas per filosofiją, atnešusią „papildymų“, kuriuos prie Dievo žodžio pridėjo „Bažnyčios tėvai“.

Dėl šių veiksnių didžioji krikščionijos dauguma paveldėjo liūdną dvasinį palikimą, kuris juos paliko dvasinėje vergijoje ir nepažinusius išskirtinių krikščionybės tiesų. Kaip šlovinga žinoti, kad nors žmogus apgailėtinau nuvylė Dievą, **Dievas žmogaus nenuvylė!** Nors „bažnyčia“ slepia klaidingos, nebiblinės, netgi antibiblinės tradicijos ir mokymai, **Dievo žodis liko tas pas!** Bet kuriai alkanai, atkakliai širdžiai Dievo žodis turi džiugią žinią.

Kaip senovės laikų Chrizostomas, mes džiaugiamės galėdami nukreipti vyrus ir moteris į Raštus ir **vien** į Raštus, nes jie savo ruožtu nukreips tokią širdį į Kristų ir **vien** į Kristų!

Volteras iš Prancūzijos, vienas gėdingiausių istorijos skeptikų ir pripažintų krikščionybės priešų, gyrėsi, kad per penkiasdešimt metų po jo mirties jo raštai bus atsakingi už krikščionybės žlugimą. Praėjus

keleriems metams po jo mirties, **jo nuosavus namus** nupirko krikščionių bendruomenė. Juose buvo išspausdina šimtai tūkstančių Šventojo Rašto egzempliorių ir išplatintų visoje Europoje. Kokia ironija, koks dieviško humoro jausmas. Pompastiškas ir arogantiškas Volteras su savo dramblio dydžio ego buvo toks tikras, kad jo išskirtinės pastangos sunaikins krikščionių tikėjimą. Kaip ir apie daugelį panašių į Volterą, aš negalėjau nepaieškoti šio seno eilėraščio.

Priekalas – Dievo žodis

Sustojau vakare prie kalvio durų,
Girdėjau priekalą ten dundant vakaro varpais.
Pažvelgęs pro duris, mačiau ant žemės daug plaktukų,
Nuo smūgių sudėvėtus per daug metų.
– Kiek tu turėjai priekalų, – paklausiau aš –
– Taip sudėvėjęs ir sumušęs visus šiuos plaktukus?
– Tik vieną, – tarė jis mirksėdamas akimis,
– Juk priekalas sudėvi plaktukus.“
„O taip,“ – pagalvojau aš, – „Dievo žodžio priekalas
Ilgus amžius kūjais skeptikų vis daužomas.
Tačiau, nors ir girdėti smūgių triukšmas,
Priekalas išliks. O plaktukai? Dings visi.“

ŠEŠTAS SKYRIUS

BABILONIZMO POVEIKIS IZRAELIUI IR KRIKŠČIONYBEI

Tyrinėdamas medžiagą, reikalingą tolimesniems puslapiams parašyti, nustebau pamatęs tikslų pažingsniui išdalintą progresą ir planą, kuris „užkrėtė“ Izraelį, o paskui atsikartojo Kristaus kūne dabartiniame amžiuje. Saliamonas geriausiai pasakė: „Nėra nieko naujo po saule“.

Per visą žmonijos istoriją žmogaus Priešas, įžūlusis Dievo priešas, pasiekė aukščiausių rezultatų ir sėkmingai mėgdžiojo Dievą. Kadangi jo planas ne kartą triumfavo prieš Adomo sūnus ir dukteris, jis nesivarginavo kurti jokių „naujų ir tobulesnių“ planų. Štai kodėl Paulius parašė:

„...kad šėtonas mumis nepasinaudotų, nes mums nėra nežinomi jo kėsiai.“ (2 Korintiečiams 2, 11)

Prietaringi samprotavimai apie velnią, kuriais kai kurie žmonės tiki, daugelį suklaidino ir paskatino galvoti, kad šėtonas gali skaityti mūsų mintis. Tai visiškai klaidinga. Tačiau jei gerai išmanome Šventąjį Raštą, galime skaityti jo mintis ir žinoti jo planus, nes Raštuose aprašytos jo naudojamos strategijos yra tokios pat, kokias jis naudoja ir šiandien.

Tik labai sumanūs Biblijos studentai atranda pagrindinį šėtono apgaulės planą, naudojamą prieš Dievo tautą dabartiniame piktajame amžiuje. Tik Dievo žodyje bet kuris iš mūsų mirtingųjų gali suvokti jo „modus operandi“ ir numatyti jo įtaką įvairiems mūsų gyvenimo įvykiams ir aplinkai. Tai, kaip „kunigaikštis“ darbavosi Senojo testamento istorijoje stulbinančiai atitinka tai, ką jis daro dabartiniame amžiuje tik didesniu mastu. Įspūdinga, kaip babilonizmas paveikė tikinčiuosius Senojo testamento laikais ir kaip tai atitinka jo apgaulės tinklą dabartiniu laikotarpiu. Trumpai paanalizuokime istorinį fragmentą apie Dano gentį ir kai kuriuos su tuo susijusius įvykius, pateiktus Teisėjų knygoje. Tai labai nušviečia akis.

Pirmiausia pastabos: Strongo konkordancijoje apie Dano gentį atradau šią įdomią informaciją:

1) Dano (t. y., „Dievas yra teisėjas“) gentis prilyginama gyvatei!

„Danas teis savo tautą kaip viena iš Izraelio genčių. Danas bus gyvatė prie kelio, angis ant tako, geliantis žirgui į kulnis, kad jo raitelis nukristų atbulas.“ (Pradžios 49, 16-17)

2) Dano gentis taip pat prilyginama liūto jaunikliui.

„O apie Daną jis pasakė: ‚Danas – liūto jauniklis...‘“ (Pakartoto Įstatymo 33, 22).

Gyvate (nuodinga) ir liūto jauniklis (nekenksmingas liūtas) yra šėtono atvaizdas. Naujajame testamente jis vadinamas „sena gyvate“ ir „velniu“, nes per apgaulę gali pakenkti Dievo vaikams. Jis taip pat vadinamas „riaumojančiu liūtu, ieškančiu, ką galėtų praryti“ (man buvo pasakyta, kad riaumojantys liūtai yra seni liūtai, kurie yra nekenksmingi kaip „liūto jaunikliai“. Jie riaumoja ir riaumoja taip garsiai, kad gąsdina savo grobį, idant šis patektų į netoliese sėlinančių jaunesnių, galingesnių ir pavojingesnių liūtų gniaužtus. Ir senas, ir jaunas liūtas

atspindi priešų piktus darbus dviem skirtingais aspektais). Šis pasakojimas įrašytas į Teisėjų knygą ir apima apie 450 metų trunkantį istorijos laikotarpį. Ją reikia perskaityti vienu prisėdimu. Tai dieviškasis Izraelio istorijos įrašas apie pasikartojančius ciklus.

Maištas, Atpildas, Atgaila ir Atkūrimas

Skaitant Teisėjų knygą, mintyse išskyla frazė „kita, bet ta pati dainelė“. Tai – ta pati istorija, kartojama karta iš kartos! Išmokta pamoka yra tokia, kad maištas visada atneša bausmę, o atgaila – atstatymą, kaip buvo apreikšta per Mozės įstatymo sandorą. Tiems žydams nepasisėkė nuslėpti savo maišto nuo Dievo, o įkvėptas Raštas pavaizduoja, kaip Dievas elgėsi su mylimos tautos nuodėmėmis. Tai, kaip Dievas elgiasi su visa tauta, parodo, kaip Dievas elgiasi su pavieniais tikinčiaisiais dabartiniame amžiuje. Maištas labai brangiai atseina! Šioje knygoje matome aprašytus ciklus, kai Izraelio vaikai nusigrėžė nuo Gyvojo Dievo, norėdami garbinti Baalą.

„Ir jie paliko VIEŠPATĮ, savo tėvų Dievą, juos išvedusį iš Egipto šalies, ir nusekė paskui kitus dievus iš dievų tautų, esančių aplink juos, ir lenkėsi jiems, ir kurstė VIEŠPATIES pyktį. Ir jie paliko VIEŠPATĮ ir tarnavo Baalui bei Astarotei.“ (Teisėjų 2, 12-13)

Prisiminkite šiuos naudingus faktus. Jozuė – triumfo knyga, Teisėjai – tragedijos knyga. Jozuė yra „pergalės jaudulio“ knyga, o Teisėjų knyga yra knyga apie „pralaimėjimo agoniją“. Šiuo laikotarpiu lengva pastebėti, kaip mūsų priešas dirbo su Izraeliu ir kuo jis daugeliu atžvilgių panašus į jo darbą krikščionijoje.

1. BABILONO ĮTAKA DANAI RINKOSI KUNIGUS SAVO NUOŽIŪRA

„Tomis dienomis nebuvo karaliaus Izraelyje; ir tomis dienomis danų gentis ieškojo sau paveldo, kur gyventų; nes iki tos dienos jiems nebuvo išpuolęs visas jų paveldas tarp Izraelio genčių.“ (Teisėjų 18, 1)

Toliau šiame skyriuje rašoma, kad, ieškodami išskirtinumo ir kokio nors orumo, jie klausė kunigo levito patarimo ir jiems taip patiko idėja turėti tokį patiem, kad jie išėjo ir įkūrė savo kunigystę, kurios Dievas

nepaskyrė (Teisėjų 18, 7-18). Senojo testamento santvarkoje Dievas iš tiesų įsteigė ir išventino kunigystę. Dabartiniame malonės amžiuje nėra tokio dalyko kaip „žemiška kunigystė“. Tvirtas mūsų amžiaus teiginys: „Yra **vienas Dievas** ir **vienas tarpininkas** tarp Dievo ir žmogaus, žmogus Kristus Jėzus“. Bet kokia matoma kunigystė dabartiniame amžiuje prieštarauja apreikštai Dievo valiai lygiai taip pat, kaip ir Senojo testamento „danų“ kunigystė.

2. KUNIGAI TARNAUDAMI NAUDOJO STABUS IR DROŽTUS ATVAIZDUS

Atkreipkite dėmesį į šį įrašą:

„Ir Dano vaikai pastatė raižytą atvaizdą; o Manaso sūnaus Geršomo sūnus Jonatanas, jis ir jo sūnūs, buvo kunigai Dano genčiai iki šalies nelaisvės dienos.“ (Teisėjų 18, 30)

Šis religijos troškimas iš tikrųjų yra religijos, kuri tinka „man“, ieškojimas. Savo pasirinktai Izraelio tautai Dievas jau buvo paskyręs savo pripažintą ir priimtina kunigystę. Jis nustatė, kad visi Izraelio kunigai visada bus iš Levio genties. Bet kuris kunigas iš bet kurios kitos genties reiškę maištą prieš apreikštą Dievo žodį. Tiesiog „pradėti“ kunigystę, kad ji tiktų tam tikrai genčiai, buvo piktžodiškas Dievo įžeidimas. Ir visai nesvarbu, kiek nuoširdžiai kas norėjo įkurti „naują“ religiją. Ar tai būtų buvę nuoširdžios širdies darbas, ar šarlatano gudrybės, tai vis tiek prieštaravo Dievo žodžiui. Argi šis planas nepasikartojo dabartiniame „piktajame“ amžiuje? Per savo gyvenimą kalbėjaisi su daugybe kunigų, kurių dauguma buvo labai nuoširdūs, tačiau jie nekreipė dėmesio į Biblijos teiginį, kad mūsų Palaimintasis Atpirkėjas vieną kartą mirė, idant daugiau nebemirtų, bet Jis turėtų niekada neužsibaigiančią kunigystę:

„Ir iš tiesų jų buvo daug kunigų, nes jiems nebūdavo leista pasilikti dėl mirties; bet šitas, kadangi jis pasilieka amžiams, turi nekintamą kunigystę. Todėl jis yra pajėgus ir išgelbėti iki galo tuos, kurie per jį ateina prie Dievo, kadangi jis visada gyvena, kad juos užtartų.“ (Hebrajams 7, 23-25)

Nepaisant aiškaus Šventojo Rašto mokymo, didžioji dalis „krikščionijos“ giriasi **žemiška** kunigyste, tuo pat metu nekreipdama dėmesio į mūsų didžiojo Gelbėtojo įsteigtą **dangiškąją** kunigystę.

Kartą manęs pasiteiravo, ką manau apie moterų išventinimą į kunigystę. Tai yra labai prieštaringas, įtampą keliantis klausimas. Mano atsakymas toks: Šventajame Rašte rašo apie moters išventinimą į kunigystę lygiai taip pat, kaip ir apie vyro. Ir tai tiesa, nes mūsų Viešpats turi „neperduodamą“ kunigystę, kurios niekada neperduos jokiai kitai būtybei. Todėl išventinti į bet kokią matomą kunigystę vyrą ar moterį yra rimta klaida.

Kadangi maištas visada perauga į gilesnį maištą, nenuostabu, kad šie Dano genties kunigai pastatė drožtinius atvaizdus, kad šie „padėtų“ melagingam garbinimui. Šitokia veikla egzistuoja ir mūsų dienomis, nepaisant to, kad Dievas pirmuoju įsakymu griežtai uždraudė darytis ir naudoti „raižytus atvaizdus“. Įdomu tai, kad pirmasis įsakymas yra vienas ilgiausių iš Dešimties įsakymų.

DIEVAS UŽDRAUDĖ STABUS IR RAIŽYTUS ATVAIZDUS

*„Aš esu VIEŠPATS, tavo Dievas, kuris tave išvedžiau iš Egipto šalies, iš vergystės namų. Neturėk kitų dievų mano akivaizdoje. Nedaryk sau jokio raižyto atvaizdo nei jokio panašumo į tai, kas yra aukštai danguje ar kas žemai žemėje, ar kas vandenyje po žeme; nesilenk jiems nei tarnauk jiems; nes aš VIEŠPATS, tavo Dievas, esu pavydus Dievas, lankantis tėvų neteisybes ant vaikų iki trečios ir ketvirtos kartos tų, kurie manęs nekenčia (t. y., pasistato raižytą atvaizdą); ir rodantis gailėtingumą tūkstančiams tų, kurie mane myli ir **laikosi mano įsakymų.**“ (Išėjimo 20, 2-6)*

Įdomu pastebėti, kaip Izraelio Dievas apibūdina tuos, kurie Jo nekenčia, ir tuos, kurie Jį myli. Jį mylintieji nesidarys drožtų atvaizdų ir jų negarbina. Tie, kurie Jo nekenčia, juos pasidarys ir garbina. Būtų buvę įdomu išgirsti, kaip vienas iš tų danų kunigų paaiškintų savo kunigystę ir „raižytus atvaizdus“, kai Dievas aiškiai pareiškė, kad tokia veikla draudžiama. Manau, būtų ne mažiau įdomu šiandien išgirsti „kunigus“, dalyvaujančius kunigystėje ir su ja susijusioje veikloje, kai Naujasis testamentas pabrėžia, kad žemiškoji kunigystė prieštarauja Dievo žodžiui.

3. JIE NUSPRENDĖ KREIPTIS Į SAVO KUNIGĄ KAIP Į „TĖVĄ“

„O jie jam tarė: „Tylėk, užsidenk ranka savo burną ir eik su mumis, ir būk mums tėvu ir kunigu; ar tau geriau būti kunigu vieno žmogaus namams, ar būti kunigu genčiai ir šeimai Izraelyje?“ (Teisėjų 18, 19)

Kreipiantis į Aarono kunigystės (vienintelės Dievo skirtos ir pripažintos Izraeliui) kunigus, Šventajame Rašte niekur nerašoma, kad į juos reikia kreiptis: „tėve“. Tačiau šioje Dievo niekada nepaskirtoje kunigystėje kunigas turėjo būti Dano genties „tėvas“, ir taip į jį buvo kreipiamasi.

Tokia pati praktika egzistuoja ir šiandien išpažįstamame Kristaus Kūne. Dėl nežinojimo arba maišto prieš apreišką Dievo žodį didžioji krikščionijos dalis tapo žemiškos kunigystės pripažinimo auka. Tai kunigai, kuriuos išventino „krikščionija“ (ne Dievas), kurie atitinkamai ir pagarbiai vadinami „tėvu“. Kaip tai galėjo būti, nepaisant aiškaus Gelbėtojo įspėjimo?

„Ir nei vieno nevadinkite savo tėvu žemėje, nes vienas yra jūsų Tėvas, kuris yra danguje.“ (Mato 23, 9)

Neabejotina, kad tai yra paplitę krikščionijoje. Teko girdėti, kaip šis aiškus Kristaus įsakymas buvo paneigtas nurodant, kad aukščiau esantis tekstas „draudžia vaikams teisėtai kreiptis į savo tėtį kaip į tėvą“. Tai absurdiška! Jėzus nesakė nieko panašaus. Mato knygos kontekstas rodo, kad taip nėra. Mato evangelijoje žodis „tėvas“ vartojamas šešiolika kartų ir nedraudžia tokio vartojimo tarp vaiko ir jo žemiškojo tėvo. Draudimas Mato 23:9 reiškia bet kurį tėvą dvasine prasme. Tačiau, anot „tradicijos“ besilaikančių žmonių, nesvarbu, ką sako Biblija ar Viešpats Jėzus. Vienintelis svarbus dalykas, kurio laikosi dauguma religingų žmonių, yra: „Jei mano bažnyčia sako, kad tai gerai, vadinasi tai gerai“.

4. KUNIGAI BUVO ĮPAREIGOTI PRIŽIŪRĖTI STABUS

Be visų kitų „darbų“, Dano kunigai buvo atsakingi už stabų, naudojamų jų garbinimo veikloje, priežiūrą.

„O tie penki vyrai, ėjusieji šalies iššnipinėti, nuėjo aukštyn ir, ten įėję, paėmė raižytą atvaizdą, efodą, terafimą ir lietą atvaizdą; o kunigas

stovėjo vartų įėjime su tais šešiais šimtais vyrų, apsirūpinusių karo ginklais... Ir nudžiugo kunigo širdis, ir jis paėmė efodą, terafimą bei raižytą atvaizdą ir ėjo tautos tarpe.“ (Teisėjų 18, 17-20)

„Ir Dano vaikai pastatė raižytą atvaizdą; o Manaso sūnaus Geršomo sūnus Jonatanas, jis ir jo sūnūs, buvo kunigai Dano genčiai iki šalies nelaisvės dienos.“ (Teisėjai 18, 30)

Vakarų kultūroje turbūt nėra nei vieno (informuoto) skaitytojo, kuris nežinotų, kur link veda ši diskusija. Žydų tauta buvo griežtai išpėta, ir jai buvo draudžiama daryti stabus ar bet kokius atvaizdus. Pirmasis ir antrasis iš Dešimties įsakymų yra susiję su stabų darymu ir garbinimu. Dar kartą atkreipkite dėmesį į šio draudimo detales:

*„Neturėk kitų dievų mano akivaizdoje. Nedaryk sau **jokio** raižyto atvaizdo nei **jokio** panašumo į tai, kas yra aukštai danguje ar kas žemai žemėje, ar kas vandenyje po žeme; nesilenk jiems nei tarnauk jiems; nes aš VIEŠPATS, tavo Dievas, esu pavydus Dievas.“ (Išėjimo 20, 3-5)*

Atkreipkite dėmesį į draudimo galią! Žodis „**jokio**“ vartojamas kelis kartus, kalbant apie bet kokius drožtus atvaizdus ir pan. Kaip aiškiai matau kai kuriuos savo draugus, turinčius visokias Jėzaus, Marijos, apaštalų ir angelų statulas savo „garbinimo“ (senoji gnosticizmo filosofija) vietose, ir girdžiu juos sakant: „O, tai ne tai, ką tu galvoji, mes tų atvaizdų negarbiname“. Tačiau Šventasis Raštas sako: „Nedaryk sau jokio raižyto atvaizdo nei jokio panašumo į tai, kas yra aukštai danguje ar kas žemai žemėje, ar kas vandenyje po žeme“.

Kitaip tariant, tai yra aiškus įsakymas prieš bet kokį stabų gaminimą, ne tik jų garbinimą. Visų pirma yra „nedaryk jų“. Įsakymas tampa dar aiškesnis, kai išpėjama „jiems nesilenkti“. Jei nėra atvaizdo, nebus ir pagundos jo garbinti. Kaip ir bet kurioje kitoje žmogaus sukurtoje religijoje, krikščionijos žmonės išsigraviruoja įvairių panašumų atvaizdų. Ir taip yra su visu kuo, kas taip aiškiai draudžiama Dievo žodyje, bet taip laisvai priimama krikščionijos.

Net jei nebūtume pavaldūs Mozės įstatymui, ar tai pateisintų stabų naudojimą krikščioniškame garbinime ir nusilenkimą prieš juos? Prašau kiekvieno skaitytojo apsvarstyti šį argumentą. Tiek Petras, tiek Paulius savo tarnyboje turėjo panašų atvejį, kai jie buvo garbinami kaip „dievai“ (Apaštalų darbai 10, 25-26; 14, 11-15). Abu atsakė vienodai. „Kelkis. Negarbink manęs nei jokio kito žmogaus, o vien tik Dievą“. Argi ne logiška, kad šie vyrai, kurie atsisakė būti garbinami tų perdėm uolių žmonių, **taip pat būtų uždraudę garbinti bet kokias savo statulas?**

5. JIE APSIGYVENO PRIE FINIKIEČIŲ

Senajo testamento laikų Biblijos atlase Danas buvo toli šiaurėje. Į šiaurę nuo Dano buvo vieta, vadinama Baal Gadu. Būtent iš ten karalius Ahabas vedė liūdnei pagarsėjusią moterį Jezabelę. Holmano Biblijos žodyne apie ją rašoma: „Jo žmona Jezabelė buvo Tyro (esančio Viduržemio jūros pakrantėje, į pietvakarius nuo Baal Gado) kunigo karaliaus Etbaalo duktė (1 Karalių 16, 31). Ji buvo atsidavusi Tyro dievui Melkartui ir atvirai pritarė Baalo garbinimui Izraelyje, išlaikydama 450 Baalo pranašų ir 400 deivės Ašeros pranašų (1 Karalių 18, 19). Po Ahabo mirties garsioji Jezabelė ir toliau buvo reikšminga jėga Izraelyje dešimt metų kaip karalienė motina, kol galiausiai buvo atiduota šunims (šunys suėdė ją visą, išskyrus jos rankas). Kaip Danai apsigyveno prie Jezabelės, taip šalia jos apsigyveno ir save išpažįsiantis Kristaus Kūnas.

Apie Daną Herbertas Lockyer'is savo didžiajame darbe „Visi Biblijos vyrai“ rašo: „Dano giminės istorija tamsesnė nei bet kurios kitos iš dvylikos Izraelio genčių. Kai 7 – amė Apreiškimo knygos skyriuje kalbama apie dvylikos Izraelio genčių užantspaudavimą, tarp išvardintų genčių Dano vardo nėra.“

DIDŽIOSIOS PALEISTUVĖS VARDAS – JEZABELĖ

Įdomu tai, kad vienintelė gentis, turėjusi nuosavą kunigystę ir naudojusi stabus garbinime, buvo Danas. Netgi dieviškasis įrašas rodo, kad pranašiškoje scenoje pasirodys didelė (dydžiu, o ne charakteriu) moteris, dvasinė kekšė (iš tikrųjų – atsimetusi krikščionija, kuri bus palikta po paėmimo), kuri labai vargins Suspaudimo laikų šventuosius. Klausykite, kaip ji apibūdinama:

„Ir atėjo vienas iš septynių angelų, turinčių septynis dubenis, ir kalbėjo su manimi, man sakydamas: ‚Ateik čia; aš tau parodysiu teismą tos didžiosios paleistuvės, sėdinčios ant daugybės vandenių; su kuria žemės karaliai paleistuvavo, ir žemės gyventojai buvo pasigėrę jos paleistuvavimo vynu.‘ Taigi jis dvasioje nunešė mane į dykumą; ir mačiau moterį, sėdinčią ant skaisčiai raudonos spalvos žvėries, pilno piktžodžiavimo vardų, turinčio septynias galvas ir dešimt ragų. O ta moteris buvo apsirengusi purpurine bei skaisčiai raudona spalva ir pasipuošusi auksu ir brangakmeniais, ir perlais, savo rankoje turinti auksinę

taurę, pilną savo paleistuvystės bjaurybių ir nešvarumų; ir ant jos kaktos buvo užrašytas vardas: „PASLAPTIS, DIDYSIS BABILONAS, ŽEMĖS PALEISTUVIŲ IR BJAURYBIŲ MOTINA“ (Apreiškimo 17, 1-5)

Ar nustebtų skaitytojas, sužinojęs tos moters vardą? Tai pateikta ankstesniame Apreiškimo pasakojime. Atkreipkite dėmesį į įrašą:

„Tačiau turiu prieš tave kai ką, nes leidi tai moteriai Jezabelei, vadinančiai save pranaše, mokyti ir suvilioti mano tarnus, kad paleistuvautų bei valgytų tai, kas paaukota stabams.“ (Apreiškimo 2:20)

Ši didžioji paleistuvė Senajame testamente buvo vadinama „**dangaus karaliene**“. Apie tai bus ilgai diskutuojama kituose puslapiuose. Ar gali bet kokia mąstanti širdis nesuvokti, kaip stipriai babilonizmas užkrėtė ir paveikė Dano gentį ir Izraelio tautą? „Ką tiksliai tai įrodo?“ – galima paklausti. Tai, kad senojo didenybės velnio, mūsų didžiojo priešo, gudrybės pasiteisino taip gerai, kad jis niekada nesivargino jų pakeisti. Jei Dievo žmonės ieško Viešpaties veido, prisirišdami prie teisingai padalinto Dievo žodžio, atėjusi šviesa visa tai išaiškina. Kai Thomas Jefferson'as buvo išitraukęs į formavimą vyriausybės, kuri turėtų Atstovų rūmų, Senato, vykdomųjų skyrių ir Respublikos (ne demokratijos) teismų kontrolę ir pusiausvyrą, jis norėjo, kad būtų labai aišku, kad mus valdo ne „minia“, o Įstatymas. Garsiausi jo žodžiai buvo: „**Suriškite juos** (t. y., piliečius ir įstatymų leidėjus) **Konstitucijos grandinėmis**“. Toje pačioje dvasioje kiekvienas Dievo vaikas turėtų būti pasirengęs būti surištas Dievo žodžio, kaip vienintelio mūsų gyvenimo ir doktrinos valdymo šaltinio, „grandinėmis“.

SEPTINTAS SKYRIUS

KONSTANTINO ĮNAŠAS Į NUKLYDIMĄ

Keliuose ankstesniuose skyriuose bandžiau parodyti kai kurias istorines nuklydimo problemas, ypač susijusias su senovės Izraeliu, ir tai, kaip ta pati taktika pasireiškė krikščionybėje – ypač Vakarų kultūroje. Kaip atsimetimas pasireiškė ir tapo toks iškreiptas Rytų ortodoksų kultūroje, jau kita istorija. Paskutinėje diskusijoje atkreipėme dėmesį į piktybinę vadinamųjų „Bažnyčios tėvų“ įtaką, rašiusių prieš

garsųjį Nikėjos susirinkimą (325 m.), per susirinkimą ir po jo. Tai atveda mus akis į akį su kita niūria realybe. Bažnyčios istorijos tyrimas atskleidžia, kad daugelis vadinamųjų krikščionijos „didvyrių“ iš tikrųjų buvo krikščionybės priešai.

Dabartinio Malonės amžiaus tikintieji turėtų sugebėti iki galo suvokti didžiulį skirtumą tarp šlovingos Dievo malonės evangelijos, taip aiškiai pateiktos bažnyčios laiškuose, ir tarp iškrypusios, iškreiptos ir subjaurotos pakaitinės šėtoniškos „evangelijos“, mokančios išgelbėjimo per žmogaus pastangas ir nuopelnus. Šito moko visos pagrindinės pasaulio religijos. Per savo metus Kinijoje klausiau daugelio budistų vienuolių: „Ką tapęs budistu turėčiau daryti, kad gaučiau amžinąjį gyvenimą?“ Atsakymas mažai kuo skyrėsi nuo to, kurį vaikystėje išgirdau iš „krikščioniškų“ kunigų paklausus, ką turėčiau daryti, kad patekčiau į dangų. Jie atsakė: „Jokios vagystės, jokio sekso (vėliau buvo išversta „geriau“, kad jokio sekso už santuokos ribų) ir keletas kitų „draudžiamų dalykų“.

Liūdna, kad šios pakaitinės evangelijos šiandien moko ne tik pseudokrikščioniški kultai, bet ir daugelis pagrindinių krikščionių bažnyčių. Kai Biblijos studentas atidžiai apmąsto Dievo malonės evangeliją, aiškiai atskleistą apaštalo Pauliaus bažnytiniuose Naujojo testamento laiškuose, ir palygina ją su populiariąja šių dienų humanistine evangelija, jis gali daryti loginę išvadą, kad **kažkas** įvyko tarp ano laiko ir dabar. Kas atsitiko, daugumai stebėtojų yra paslaptis, nes jie neturi paaiškinimo. Tai yra našta, kurią nagrinėju šiame tyrime, kad geriau suprastčiau (dar kartą cituoju savo dukrą) „kaip atsidūrėme tokioje netvarkoje, kurioje dabar esame?“

Vakarų civilizaciją, taigi ir jos krikščioniškąją vagą, labai pakreipė kai kurios svarbios istorinės asmenybės. Viena išmintinga siela pastebėjo, kad po dviejų tūkstančių metų pasaulis tapo šiek tiek „bažnytinis“, o bažnyčia tapo nepaprastai „pasaulietiška“. Kad geriau suprastume, kaip ši „įtaka“ paskatino vis gilesnį krikščioniškos evangelijos atsimeimą, turime būti susipažinę su kai kuriomis Vakarų kultūros bažnyčios „superžvaigždėmis“. Yra keletas reikšmingų asmenybių, slampinėjusių istorijos scenoje, į kurias reikia pasižiūrėti atsiribojus nuo romantizuotų, beveik mistiškų sampratų, kurias joms priskyrė vėlesnės kartos. Didžiąją laiko dalį praleisime panagrinėdami tradicinius požiūrius, kad pamatytume juos istorijos šviesoje ir laike, kurių istorinis revizionizmas „nepataisė“, kaip tai daro „Discovery Channel“ televizija. Apžvelkite kartu su manimi Konstantino gyvenimą.

KONSTANTINAS – GELBĖTOJAS AR GROBIKAS

Vienas iš „superžvaigždžių“ tarp istorijos žaidėjų, labai paveikęs krikščionijos kryptį, buvo „Konstantinas Didysis“ (Jis pats taip pasivadino, ne mes! Man labiau patiktų „ne toks jau didis“). Nėra daug tokių žmonių, kaip Konstantinas (273–337 m.), kurio padaryta įtaka tokia dvi-prasmiška. Dvi-prasmiška, nes istorikų nuomoės apie jį smarkiai skiriasi. Atrodo, kad tie, kurie žavisi tradicine krikščionybe, labiausiai žavisi Konstantinu (kaip „didžiu Dievo tarnu“, pasak tuometinio Konstantino gerbėjo ir biografo Eusebijaus). Tie, kurie žiūri taip į Konstantiną, priskiria jam daugybę savybių, peržengiančių bet kokias mistiškumo ribas.

Kiti Konstantine mato puikų karį, žmonių lyderį ir tobulą politiką, bet tikrai ne krikščionį. Vienas cinikas pastebėjo, kad prietaringiesiems visos religijos yra vienodai teisingos, skeptikui – vienodai klaidingos, o politikui – vienodai naudingos. Taip buvo ir su Konstantinu.

Manau, kad šios diskusijos pradžioje turiu pareikšti savo poziciją. Išsamus (o kartais ir varginantis) skaitymas ir tyrinėjimas ruošiant medžiagą davė vaisių, nes radau pakankamai įrodymų, suteikusių tvirtą ir nepajudinamą įsitikinimą, kad Konstantinas iš tiesų buvo puikus karinis ir politinis vadovas, bet niekada taip ir nesužinojo apie asmeninį atpirkimą Viešpaties Jėzaus Kristaus evangelijoje. Tad iš kur atsiranda visi tie istoriniai pasakojimai, aprašantys Konstantiną tokia spindinčia kalba, mus beveik įtikinančia, kad jei tik stipriau prisi-merktume, virš jo galvos pamatytume aureolę? Didžioji dalis religinio Konstantino išaukštinimo kaip mistiko ir puikaus krikščionių vadovo, pirmiausia kyla iš Eusebijaus – vieno iš Nikėjos „Bažnyčios tėvų“. Dvidešimt penkeri metai po Konstantino mirties jis parašė gerai žinomą veikalą „Konstantino gyvenimas“. Dauguma pasaulietinių istorikų nebuvo ir nėra juo sužavėti. Pavyzdžiui, I. J. Holland’as rašė:

„Savo raštuose Eusebijus išpučia savo herojų tokiais žodžiais, kuriais Konstantinas pateisinamas dėl puolimo prieš Romą, o jo istorijoje per daug ypatingų maldavimų, kad juo būtų galima patikėti. Jis ketino nutapyti pavyzdinį imperatoriaus portretą, kad ateities imperatoriai turėtų pavyzdį, kuriuo būtų galima sekti. Eusebijus pamokslavo Konstantino laidotuvėse ir būtent jose paskelbė jį „didžiuoju Dievo tarnu“ taip sukurdamas standartinę frazę.

Šis titulas daugelio „ištikimųjų“ naudojamas net iki šių dienų, kai kalbama apie Konstantiną. Konstantinas, be jokios abejonės, buvo

nepaprasto išdidumo ir tuštybės žmogus. Beveik kiekvienas mano užtiktas biografas rašė apie jo prabangų ir gausų garderobą. Jo mėgstamiausi drabužiai, skirti ypatingoms progoms, buvo apsiaustai iš auksu supintų audinių. Kai posėdžiavo garsioji Nikėjos taryba, jis vadovavo susirinkimui, vilkėdamas vieną šių brangių rūbų.

Įdomi ir humoristiška Konstantino prigimties detalė yra tai, kad savo tuštybėje jis niekada niekam nepasakojo, kiek jam metų. Vienintelė užuomina apie Konstantino amžių buvo ta, kad kai Eusebijus tarnavo jo laidotuvėse, jis pasakė: „Konstantinas gyveno dvigubai ilgiau už Aleksandrą Didįjį“. Paprastai manoma, kad tai yra dvigubai daugiau nei trisdešimt treji metai. Kitas Konstantino bruožas buvo jo labai aukštas balsas – silpna ir „skausminga“ jo vieta. Tačiau akivaizdžiausias Konstantino pasididžiavimo ir tuštybės požymis yra tai, kad Jungtinę Romos imperiją jis laikė paties savo rankų darbu. Jis buvo vienintelis jos vadovas, ir jo pasididžiavimas bei aistra buvo pajungti imperiją visiškam jo valios paklusnumui. Tai buvo varomoji jo gyvenimo jėga.

Šios knygos tikslas nėra išsamiai ištirti Konstantino gyvenimą. Tačiau noriu atkreipti dėmesį į tai, kaip Konstantinas sustiprino krikščionių bažnyčios gerklę smaugiančius nuklydimo gniaužtus. Dvidešimt pirmojo amžiaus tikintiesiems sunku iki galo suvokti, kokia plati buvo jo įtaka. Jo autoritetas ir persvara buvo tokia galinga, kad jo įtaka jaučiama visoje Vakarų kultūroje net iki šiol, ir tikiu, kad tokia bus tol, kol sugrįš Viešpats. Pasaulietiniai istorikai Konstantinui kartais priskiria didžiojo „krikščioniškojo tikėjimo kovotojo“ titulą. Visiškai nesutinku su tokia išvada. Tolesnė diskusija paaiškins kodėl.

Pagrindinis šio skyriaus tikslas – perteikti, kodėl esame įsitikinę, kad Konstantinas nebuvo Dievo malonės evangelijos draugas. Konstantino gyvenime yra keletas įvykių, kuriuos panagrinėjus paaiškės, kad Konstantinas trukdė, o ne padėjo „biblinei“ krikščionybei. Dėl savo genialumo, komunikabilumo ir politinių gebėjimų, jis daugeliui amžių į priekį paspartino krikščionybės kelionę į nuklydimą.

MILVIO TILTO MŪŠIS

Norint tyrinėti Konstantino gyvenimą negalima praleisti mūšio prie Milvio tilto, nes jis tariamai pakeitė Vakarų kultūros kryptį. Tai buvo tamsi ir siaubinga diena Romos imperijai. Konstantinas susidūrė su siaubingu

priešu Maksencijumi, pasiryžusiu išvaduoti Romą iš Konstantino valdžios „tironijos“. I. H. Smithas sako:

„Jo (Konstantino) žygis į Romą mažai kuo skyrėsi nuo Maksencijaus invazijos į Mažąją Aziją vos metais anksčiau [...] nors jis pavadino karą išsivadavimu, Konstantinui buvo sunku įtikinti kariuomenę ir romėnus, kad jis atėjo kaip išvaduotojas, o ne kaip dar vienas užkariautojas. Atrodo, jam buvo sunku net save įtikinti“.

Sakoma, kad praėjus daugeliui metų Konstantinas prisipažino Eusebijui, kad jis visiškai nebuvo tikras dėl savo misijos, kol nepamatė „regėjimo“. Dauguma Vakarų kultūros žmonių, susidūrusių su Vakarų civilizacijos istorija, yra girdėję istoriją apie dramatišką ir tariamą Konstantino „atsivertimą“. Vakare prieš lemiamą mūšį su Maksencijumi prie Milvio tilto įvyko „stebuklas“, tarsi priskyres dievišką malonę Konstantino karo laimėjimams. Kaip pasakojama, Konstantinas pamatė regėjimą (patariame vengti tokių žmonių, kurie „matė „regėjimus“, nes jie meluos ir apie kitus dalykus!). Kaip ir daugumos legendų atveju, metams bėgant šio „regėjimo“ detalės buvo daug kartų pagražintos. Penktojo amžiaus istorikas skolastikas Sokratas aprašė tą regėjimą, kuris yra ne kas kita, kaip burtais apraizgyta drama! Tačiau Solozomas pateikia grandioziškiausią šio įvykio pasakojimą:

„Per savo sumišimą jis (Konstantinas) pamatė danguje šviečiančio kryžiaus ženklą. Jį nustebino šis vaizdas, bet kai kurie šalia stovėję šventieji angelai sušuko: „O Konstantinai! Šiuo ženklu **užkariauk!**“. Sakoma, kad jam taip pat pasirodė pats Kristus ir parodė, kaip sukonstruoti tokį [...] (taigi jis) pasiuntė suieškoti kvalifikuotų darbininkų ir įsakė jiems padaryti vėliavą (romėnų vadinamą „labarumu“), kad ji būtų kryžiaus formos bei papuošta auksu bei brangakmeniais [...] **Taip pat teigiama, kad nė vieno šią vėliavą nešusio kario niekada neištiko jokia baisi nelaimė, kokia atsitinka kare, ir nė vienas nebuvo sužeistas ar paimtas į nelaisvę...**“ (išskirta mano.)

Legendai plačiai paplitus tarp prietaringų žmonių atsirado įprotis ant kaklo nešioti tauriojo metalo kryžių kaip sėkmės simbolį. Jis buvo laikomas turinčiu mistiškų galių, apsaugančių nuo žalos ir blogio. Visuose Kinijos regionuose daugybėje budistų šventyklų mačiau daug tokių „niekučių“, apie kuriuos teigiama, kad jie suteikia sėkmės juos perkančiams, jų vaikams ir ateities kartoms. Panašūs dalykai plačiai pasklidę po visą pasaulį daugelyje kultūrų.

Pats Konstantinas savo pergalę prieš Maksencijų priskyre beveik magiškoms „gelbėjančio simbolio“ (kryžiaus), kurio vardu jo kariai krito prie Milvio tilto, galioms. Tačiau klausimas, ar jis pats buvo įsitikinęs krikščionybės tiesa ir ją pripažino kaip savo asmeninę religiją, lieka neatsakytas“. („Konstantino gyvenimas“, 112 psl.).

AUKŠČIAUSIAS DIEVAS

Paties Konstantino žodžiai byloja, kad jis regėjimą ne matė, o susaņnavo! Jis papasakojo tai Eusebijui, kuris parašė savo ataskaitą praėjus dvidešimt penkeriems metams po aptariamo įvykio. Svarbu pažymėti, kad tą lemtingą 312 m. spalio 26 – osios naktį Konstantinas šaukėsi „**Aukščiausiojo Dievo**“, kad jam padėtų. Tačiau, kaip atkreipė mūsų dėmesį keli istorikai, tai nebūtinai reiškia tai, ką mes manome. Jei krikščionis skaito apie tai, kaip Konstantinas meldėsi „Aukščiausiajam Dievui“, paprastai suprantama, kad jis turi omenyje Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievą (Šventojo Rašto Dievą), kuris „tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų“. Būtent taip manė dauguma jo amžininkų krikščionių, todėl šis įvykis dažnai vadinamas Konstantino „atsivertimu“. Kitame skyriuje pateiksiu įrodymų, kad Konstantinas niekada nepriėmė Dievo malonės evangelijos. Konstantinui „Aukščiausiasis Dievas“ buvo **Apolonas** – **Saulės** dievas, o ne Kristus, Dievo Sūnus. Būtent Konstantino susižavėjimas Apolonu ir prisidėjo prie bažnyčios nuklydimo.

Krikščionių religijoje Konstantinas išvelgė giliai išsakinjusią moralę ir stiprią moralinę darbo etiką, jo manymu, galėjusią sustiprinti Romos imperiją. Tai paskatino jį išleisti garsųjį „Milano ediktą“, kuriuo pažadėjo krikščionims apsaugą ir taiką. Galiausiai tai jį paskatino paskelbti, kad krikščionybė turi tapti valstybine religija. „Milano ediktas“ atvėrė plačias duris į krikščionių bendruomenę patekti daugybei romėnų, kurie buvo krikštijami kaip krikščionys. Šventyklos, iš pradžių skirtos romėnų dievams, laikui bėgant buvo „iš naujo pašvęstos“ kaip krikščionių bazilikos ir, daugeliu atveju, tų šventyklų kunigai buvo pakrikštyti ir liko krikščionių kunigais, tarnaujančiais tose pačiose šventyklose. Krikščionių bažnyčia dar niekada nebuvo mačiusi tokio fenomenalaus augimo. Tačiau šis augimas nebuvo sveikas. Į krikščionių bendruomenę jis atnešė gausybę pagoniškų tradicijų ir užpildė jos gretas pakrikšty-

tais pasauliečiais. Tapimas krikščioniu nustojo būti tikėjimo Kristaus evangelija reikalas. Tai tapo išmintingu politiniu žingsniu žmonėms, norintiems pagerinti savo galimybes siekti kultūrinės/politinės pažangos. Paprasčiau tariant, būti krikščionimi tapo „madinga“.

Būtent šiuo laikotarpiu į krikščionišką pasaulį buvo įvesta daugybė nebiblinių ir antibiblinių doktrinų bei veiklų (maldos už mirusiuosius, angelų ir mirusių tikinčiųjų, kurie vėliau buvo paaukštinti į šventųjų statusą, garbinimas). Tai buvo tas istorinis laikotarpis, kai į „krikščioniškąją religiją“ įsėlino drožti atvaizdai. Šie atvaizdai iš pradžių buvo pagoniškose šventyklose, kurios vėliau buvo „sukrikščionintos“. Visa tai, dar kartą primenu, buvo daroma nepaisant Dešimties įsakymų draudimo:

*„Neturėk **kitų dievų** mano akivaizdoje. Nedaryk sau **jokio raižyto atvaizdo nei jokio panašumo** į tai, kas yra aukštai danguje ar kas žemai žemėje, ar kas vandenyje po žeme; nesilenk jiems nei tarnauk jiems; nes aš **VIEŠPATS**, tavo Dievas, esu pavydus Dievas, lankantis tėvų neteisybes ant vaikų iki trečios ir ketvirtos kartos tų, kurie manęs nekenčia.“ (Išėjimo 20, 3-5)*

Netgi mūsų kartoje tokie įpročiai, kaip „raižytų atvaizdų“ demonstravimas garbinimo vietose, yra priimtini milijonams žmonių, nuoširdžiai tikinčių, kad tai kilo iš Dievo. Būtent per tą laikotarpį „oficialiai“ buvo prarasta palaimintoji viltis ir išskirtinės Pauliaus laiškų tiesos (jos vis dar buvo Šventajame Rašte, bet Šventasis Raštas nebebuvo laikomas bažnyčios autoritetu ir buvo nustumtas į šalį. Šia prasme jie buvo prarasti). Nebeliko kankinių, kurie gyveno tvirtai pasitikėdami palaiminta viltimi, kad Viešpats sugrįš pasiimti savo Kūną. Deja, dauguma istorikų nepasižymėjo dideliu įžvalgumu, kad atkreiptų dėmesį į šį pastebėjimą. Kurtz'as sako:

„Kadangi valdant Konstantinui daugelio reikalų politika pasikeitė, požiūris į Viešpaties atėjimą prarado įtaką žmonių protuose. Bažnyčia dabar ruošėsi ilgai besitęsiančiam laikinojo klestėjimo laikotarpiui, o to meto valstybinė bažnyčia pamiršo tūkstantmetę ateities šlovę.“ („Bažnyčios istorija,“ 47 psl.).

Benzelis rašo:

„Kai krikščionybė per Konstantiną tapo pasauline galia, dėl susiklosčiusios sėkmės džiaugsmo ateities viltis nusilpo“. („Enklart'as“, 664 psl.).

Jamieson'as ta pačia tema parašė:

„Konstantino laikais įsitvirtinus krikščionybei, krikščionys ėmė žiūrėti į esamą laikinąjį klestėjimą kaip į Senojo testamento pranašysčių išsipildymą ir nustojo laukti pažadėto Kristaus viešpatavimo žemėje.“ (Kom. VI., „Įvadas į „Atsimetimą“, 70 psl.).

Hoylake'as rašė daugiau nei prieš šimtmetį ir paaiškino, kad naujas, palankus „krikščionijos“ statusas paveikė daugumos krikščionių mąstymą. Jis aiškiai pasakoja, kaip „bažnyčia“ prarado tūkstantmetės karalystės viltį ir ankstyvaisiais dabartinio amžiaus šimtmečiais tapo betūkstantmetininkais (t. y., tikėjo, kad jau tuo metu buvo Kristaus tūkstantmečio karalystės valdžia žemėje).

„Nuklydimui stiprėjant, atsirado nauja teorija, kad tūkstantmečio karalystė yra tuometinė būsena, kurią turi sukelti nuolatiniai bažnyčios užkariavimai, **tik neužsiminta apie kardą!** Antrojo Kristaus atėjimo pranašystės buvo pradėtos aiškinti kaip **pirmasis** Atėjimas! Senąjį testamentą pradėjo pasisavinti IV amžiaus imperija, o Naujoji Jeruzalė tapo bažnyčia!“ (Robertas Andersonas, „Bažnyčia arba Biblija“).

Taigi egzistuoja didžiulė betūkstantmečio karalystės klaida neįteisingai įvertinant „dabartinį piktąjį pasaulį“ (Galatams 1, 4), kurio valdovas yra „oro valdžios kunigaikštis“ (Efeziečiams 2, 2) bei „šio amžiaus dievas“ (2 Korintiečiams 4, 4), ir jį atpažįstant kaip Dievo karalystę. Taip Konstantinas tarsis sukūrė nešventą sąjungą, santuoką, kuri nebuvo Dievo nustatyta. Jis sutuokė pasaulinę sistemą su Jėzaus Kristaus (Kristaus Kūno) bažnyčia, kuri nėra iš šio pasaulio ir kuriai buvo įsakyta nemylėti pasaulio ir prie jo neprisitaikyti. Laikui bėgant persekiojami tapo persekiotojais! Užuoat atsiskyrusi nuo pasaulio sistemos, matoma „bažnyčia“ (krikščionija) tapo triuškinančia jėga, kuri galiausiai siekė užgesinti tikrų tikinčiųjų likučius, nepasidavusius naujajai (supagonintai) „krikščioniškajai“ Romos valdžiai.

Gėdingi persekiojimai ir žudynės tų tikinčiųjų, kurie atkakliai laikėsi Biblijos kaip vienintelės valdžios (priešingai nei „bažnyčios“ valdžiai), atskleidžia tikrąją šios pabaisos, vadinamos „krikščionija“, prigimtį. Anksčiau šiame tyrime buvo teigiama, kad viduramžiais Vakarų kultūros bažnyčia išžudė daugiau nei penkiasdešimt milijonų krikščionių už tai, kad jie nepasidavė krikščionijos valdžiai. Po šimtmečių Tulūzos susirinkime Biblija buvo įtraukta į krikščionims draudžiamų skaityti knygų sąrašą. Žinoma, šis draudimas nebegalioja kaip įsakymas, bet nuo to laiko daugumai katalikų, protestantų ir žydų tai išliko

įprastu dalyku. Šventojo Rašto nepaisymas yra didžiausias dabartinio Malonės amžiaus skandalas.

Kitas mažiau žinomas skandalas Vakarų civilizacijos istorijoje yra susijęs su bažnyčia, kurią Konstantinas sutuokė su pasauline sistema. Tai buvo organizacija, kuri laikui bėgant išprovokavo garsius (gėdingus) kryžiaus žygius, išgarsėjusius dėl savo žiaurumo ir žudynių. Siaubingi, niūrūs ir šlykštūs skandalai tapo kliuviniais daugybei žmonių, kuriems nė akimirakai nebūtų įdomu daugiau išgirsti apie krikščionių (krikščionijos) dievą. Tie baisūs ir gėdingi įvykiai sutrukdė išgirsti tikrąją krikščionybės Evangeliją. Taip yra todėl, kad jų širdys buvo užkietintos dėl netikros krikščionijos Evangelijos šalininkų veiksmų ir jie nežino skirtumo tarp tos pabaisos ir biblinės krikščionybės.

KONSTANTINAS – II dalis

Istorikų išvados dėl Konstantino „atsivertimo“ į krikščionybę tikrovės labai skiriasi. Žinoma, kaip ir reikia tikėtis, dauguma Romos ir graikų ortodoksų rašytojų teigia, kad didysis Romos lyderis buvo tikrai atsivertęs ir iš tikrųjų buvo „Didysis Dievo tarnas“. Deja, daugelis vadinamųjų evangelikų šiuo klausimu nepasižymi dideliu įžvalgumu. Bruce'as Shelley'is veikale „Bažnyčios istorija paprasta kalba“, atrodo, pritaria sutarimui, kad jo regėjimas paskatino tikrą Konstantino atsivertimą 312 m. Jis rašo:

„Daugelis amžininkų pripažįsta, kad Konstantino atsivertimas į krikščionybę ir jo pergalė prieš priešus buvo įkvėpti Dievybės ir žymėjo istorijos lūžį.“

Nors tiesa, kad daugelis šiuolaikinių krikščionių prijaučia aukščiau minėti išvada, reikia pažymėti, kad tarp jų nėra daug istorikų. Tai sakau tam, kad mūsų nežavėtų „išankstinio nusistatymo sutepti“ žodžiai. Išnagrinėjus visus istorinius duomenis, yra pakankamai medžiagos, parodančios kiekvienam atviram skaitytojui, kad Konstantinas 312 m. neįtikėjo Dievo malonės evangelija. Dauguma istorikų, nepaveiktų romantiškos, mistiškos legendos, susijusios su Konstantinu, mano, kad daug labiau tikėtina, jog Konstantinas jo stebėtuose krikščioniuose išvelgė tvirtą moralinį charakterį, galintį, jo manymu, sustiprinti jo pastatytą imperiją. Edward'as Gibbon'as knygoje „Romos imperijos nuosmukis ir žlugimas“ rašė:

„Dalinis ir didėjantis Konstantino susidomėjimas (krikščionybė) gali būti siejamas su pagarba, kurią jis puoselėjo krikščionių moraliniam charakteriui, ir su įsitikinimu, kad Evangelijos skleidimas įskiepytų privačios ir viešosios dorybės praktiką.“ Edwardas Gibbonas („Didžiosios Vakarų pasaulio knygos“).

Tai reiškia, kad Konstantinas padarė išvadą, jog krikščioniškosios religijos etika arba socialinis poveikis būtų naudingas eiliniam Romos imperijos piliečiui. Tai būtų savotiška moralinė „patikros ir pusiausvyros“ sistema, skirta suvaldyti žmonių mases. Konstantinas, visų pirma, buvo pragmatikas. Jis nemanė, kad krikščionybė yra absoliutus gėris, o tik suprato, kad moraliai dekadentiškai ir dvasiškai nuskurdusiai Romos imperijai krikščionybė buvo naudinga **kaip priemonė**. Tačiau tai, kas buvo naudinga žąsiai (piliečiams), nebūtinai buvo naudinga žąsinui (pačiam monarchui). Vėlgi cituojame Edward'ą Gibbon'ą:

„Kad ir kaip laisvai besielgtų monarchas, kad ir kokio nuolaidumo jis reikalautų savo aistroms, jis neabejotinai suinteresuotas, kad visi jo pavaldiniai gerbtų natūralius ir pilietinius visuomenės įsipareigojimus [...] Romos veržlumas ir tyrumas jau seniai buvo užgesęs nykstančioje ir despotiškoje imperijoje [...] Tokiomis atgrasančiomis aplinkybėmis apdairus teisėjas galėjo su malonumu stebėti religijos pažangą, tarp žmonių skleidusią tyrą etikos sistemą [...] Iškalbingas apologetas Laktantius [...] beveik išdrįso pažadėti (Konstantinui), kad krikščionybės (kaip valstybinės religijos) įsteigimas atkurs (Romai) primityvaus amžiaus nekaltumą ir laimę.“ („Didžiosios Vakarų pasaulio knygos“).

GNOSTINĖ DAUGYBĖS DIEVYBIŲ ĮTAKA

Taigi ne pati evangelija užkabino Konstantino širdį, o socialiniai padariniai ir praktinis gėris, kurie davė rezultatą gyvenimams tų, kurie priėmė evangeliją. Be abejo, jis buvo pragmatiškas mąstytojas, o ne vizionierius. Nors Konstantinas įsivaizdavo, kad krikščionybė yra naudinga imperijai, jis akivaizdžiai nemanė, kad tai jam asmeniškai naudinga. Tiesa, Konstantinas pradėjo viešai rodyti pagarbą Jėzui Kristui. Šis istorinis faktas sužavėjo daugelį religingų žmonių. Tačiau istorikai taip pat pažymi, kad šis „viešas atsidavimas“ buvo šalia daugelio kitų jo garbintų dievų, ir daugelis evangelikų tuo daug mažiau žavisi. Gibbon'as vėl rašo:

„Remiantis laisvomis ir laikytinomis politeizmo sąvokomis, jis (Konstantinas) gali pripažinti krikščionių Dievą kaip vieną iš daugelio dievybių, kilusių iš dangaus hierarchijos.“

Gnosticizmo atspalviai! Frazė „viena iš daugelio dievybių, kilusių iš dangaus hierarchijos“ atskleidžia, kad gnosticizmas turėjo dominuojančią įtaką Konstantino kosmogonijai. Konstantino viešai pripažintas „Aukščiausiasis Dievas“, kurio jis šaukėsi bėdos metu, buvo **Apolonas, Saulės dievas**. Dėl apgaulingos Konstantino dviprasmybės krikščionių bendruomenė manė, kad jis turi omenyje Kristų. Tas pats pasikartojo ir mūsų humanistinėje kultūroje. Neretai garsūs pramogų kūrėjai, „radę“ Dievą (išgirdęs šį išsireiškimą, užduodu klausimą: „O Jis buvo dingęs?“), apie Jį kalba gražiais žodžiais, sujaudinančiais krikščionišką publiką. Mane dažnai stebina tai, kad dažniausiai neminimas nužudytasis Dievo Avinėlis, savo mirtimi ir prisikėlimu sumokėjęs pilną atperkamąją kainą už nuodėmes visų, kurie tikėjo Jo Evangelija, nes niekur nėra išgelbėjimo – tik Jame.

Skaudu girdėti pasikartojančias jų nuorodas į Dievą apskritai ir manyti, kad nėra jokios konkrečios nuorodos į Viešpatį Jėzų Kristų, aprūpinantį savo žmones per Evangeliją. Ta pačia prasme Konstantinas buvo sąmoningai dviprasmiškas. Nebūdamas konkretus, jis leido kitiems interpretuoti savo teiginius ir veiksmus. Jis taip pasielgė, nes buvo beveik fanatiškai užsiėmęs Apolonu ir suvokė, kad visa tai sužinoję krikščionys būtų įsižeidę. Net ir dabar, XXI amžiuje, daugelyje sluoksnių yra „madinga“ kalbėti apie Dievą, tačiau labai įžeidžiama kalbėti apie Kristų. Vienas 2004 m. prezidento rinkimų lyderis buvo paklaustas, ar jis tiki, kad Jėzus Kristus yra Dievo Sūnus. Jis atsakė, kad tikrai tiki, kad Kristus yra Dievo Sūnus, „bet jei kada nors pateksiu į dangų, tai priklausys nuo manęs.“ Iš tikrųjų reikalai nepasikeitė. Žinomas Konstantino gyvenimo autoritetas rašė: „Saulės dievas Apolonas buvo visuotinai švenčiamas kaip nenugalimas dievas, saugantis Konstantiną“.

Taigi, kaip pabrėžė Edward'as Gibbon'as, nenuostabu, kad: „Konstantino atsidavimas buvo ypač nukreiptas į Apoloną – graikų ir romėnų mitologijos saulės genijų“.

Iki 324 m. Konstantinas ant romėnų monetų vis dar buvo skelbiamas kaip „Nenugalimos saulės Konstantinu“. Ant daugumos monetų, išleistų pagal Konstantino įsakymus, vienoje pusėje buvo pavaizduotas Konstantinas, o kitoje – saulės dievas Apolonas. Ant kai kurių monetų netgi buvo pavaizduotas (tuo metu) pripažinto Apolono panašumas ir Kristaus vardas po juo. Konstantino meilė Apolonui atsiskleidė, kai jis

bažnyčiai suteikė žemės ir pinigų, kad pastatytų Šv. Petro baziliką. Jis pasirinko vietovę, kuri buvo ypač susijusi su Apolonu. Tai buvo:

„Apskrita **Nero** aikštė Vatikane, **anksčiau buvusi Apolonui šventa vieta.**“ (J. Smith'as, 214 psl.).

Po daugelio metų Konstantinas įsakė pastatyti jam statulą. Istorinis pasakojimas apie šią statulą atspindi Konstantino požiūrį į Apoloną ir Kristų. Atrodo, kad jis bandė sujungti Apoloną – saulės dievą, ir Kristų – Dievo Sūnų į vieną asmenį. Atkreipkite dėmesį į John'o Holland'o pasakojimą:

„Nuolatinis Konstantino religinio mąstymo dviprasmiškumas buvo išreikštas šioje jo paties statuloje, kurią jis pastatė miesto širdyje [...] Statulos kūnas buvo Apolono [...] o jos galva – Konstantinas [...] kai rėje (rankoje) jis laikė rutulį. Neabejotinai ant rutulio buvo kryžius, kurį galima būtų interpretuoti kaip saulės dievo arba Kristaus simbolį [...] **Aplink statulos galvą buvo metalinė karūna – aureolė, simbolizuojanti saulės spindulius**, o užrašas ant pagrindo bylojo apie Imperatorių, šviečiantį kaip saulė. **Kas šiuo ryšiu buvo garbinamas – Kristus, Apolas ar Konstantinas?** Atrodo, kad Konstantinas savyje suvienijo visą religiją, ir jau buvo pakeliui (arba net jau atvykęs) į didybės maniją...“ (išskirta mano)

IŠ KUR ATsirado AUREOLĖS?

Verta atkreipti dėmesį į tai, kaip Konstantino manija saulės dievui Apolonui paveikė (užkrėtė?) religinį meną, ilgus šimtmečius vaizdavusį „šventuosius“ su aureolėmis aplink galvas. Aureolės yra ne krikščioniškos, o pagoniškos kilmės! Aureolės nebuvo šviečiančio „vidinio gėrio“ simboliai, kaip paprastai manoma, bet tai buvo Apolono užnugary šviečiančių saulės spindulių atvaizdas.

Daugelis „tradicinių“ krikščionijos narių Konstantiną prisimena kaip primityviosios bažnyčios numylėtinį, kovotoją ir „riterį spindinčiais šarvais.“ Plačiai manoma, kad Konstantinas „išgelbėjo“ krikščionybę nuo „pagonybės pavojų“. Tai netiesa! Žvelgiant iš istorinės ir teologinės perspektyvos, tiesa yra ta, kad Konstantinas sutuokė yrančią bažnyčią su pagonybe. Tiesa, kad jis sąmoningai buvo labai akylus per kai kuriuos istoriškai žymius „bažnytinius“ įvykius, tačiau jam rūpėjo

ne Kristaus meilės bažnyčia, o jo karalystė. Žymiausias šių įvykių buvo jam pirmininkaujant Nikėjos susirinkimui 325 m.

Manoma, kad būtent tada ir ten „bažnyčia“ nusprendė oficialiai priimti Trejybės ir Kristaus dievybės doktriną. Tame pasižymėjo Atanasas, ginčydamasis su Arijumi. Arijus buvo eretikas, mokęs, kad Kristus yra sukurta būtybė. Šitoks klaidingas mokymas labai panašus į kultū mokymus, kurie dažniausiai yra atsitiktiniai senosios arijonų erezijos atgimimai. Šiuolaikiniai kultai dažnai teigia, kad Kristaus dievybės klausimą išsprendė Konstantinas Nikėjos susirinkime.

Tačiau 325 m. bažnyčia nieko panašaus nenusprendė! Toje garsiojoje taryboje buvo nuspręsta, ar korumpuota Romos bažnyčia pritarš šiam „bibliniam požiūriui“ į Kristų, ar ne. Tris šimtmečius krikščionys, net ir turėdami ribotą prieigą prie Šventojo Rašto kopijų (anuomet jie daug mokėsi mintinai), tikėjo, kad Kristus yra dieviškas ir nėra vienintelis asmuo Dievo trivienybėje, kaip aiškiai pasakyta apaštalo Pauliaus Laiške kolosiečiams 2, 9:

„Nes Jame kūniškai gyvena visa Dievybės pilnatvė.“

AŠTUNTAS SKYRIUS

VIEŠPATS JĖZUS KRISTUS. KAS JIS IR KĄ JIS PADARĖ?

Yra dvi pagrindinės krikščioniškos doktrinos, apibrėžiančios „fundamentalizmą“. Krikščionys gali nesutarti vieni su kitais daugeliu klausimų, tačiau yra tik du klausimai (išskyrus įtikinimą dėl visiško Šventojo Rašto patikimumo), dėl kurių nėra vietos deryboms ar kompromisams. Žmonės gali visiškai atsakyti kai kurių doktrinų ir vis tiek likti tikėjimo broliu ar seserimi, tačiau nukrypimas nuo dviejų labai svarbių krikščioniškų doktrinų sukelia prakeiktiną ereziją. Šios dvi pagrindinės tiesos sudaro krikščioniškos doktrinos pagrindą kiekvienam Dievo atpirtajam.

Kalba eina apie mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus asmenį ir Jo atliktą darbą. Kai kalbame apie Kristaus asmenį, mes sprendžiame jo tapatybės klausimą – kas yra Jėzus Kristus? Vienintelis pagal Bibliją priimtinas atsakymas į šį klausimą yra toks: „Jėzus Kristus yra Dievas,

visada egzistavęs Kūrėjas. Jis yra visiškai nenuodėmingas žmogus ir ilgai lauktas Izraelio Mesijas.“

Kalbėdami apie Kristaus darbą, sprendžiame klausimą: „Ką padarė Jėzus (savo mirtimi ir prisikėlimu)?“ Vienintelis bibliškai tenkinantis atsakymas į šį klausimą yra tas, kad Viešpaties Jėzaus Kristaus mirtis ir prisikėlimas buvo pilnas mokestis už nuodėmes – visiems, kurie kada nors patikės Jo darbu jų labai kaip pilnu ir vieninteliu mokesčiu už jų nuodėmes. „Sumokėta pilnai“ reiškia, kad iš nusidėjėlio nieko daugiau nereikalaujama, nes Gelbėtojas viską sumokėjo. Ši Evangelija yra didelė palaima tiems, kurie ją tyrinės Šventajame Rašte.

Pritariu doktriniam teiginiui, kuriame taip sakoma apie mūsų Viešpatį Jėzų Kristų. Aš tikiu:

„Vieną Dievą, egzistuojantį trijuose asmenyse: Tėvą, Sūnų ir Šventąją Dvasią, kurie yra lygūs ir amžini; kad Jėzus Kristus gimė iš Šventosios Dvasios, gimė iš mergelės Marijos ir yra tikras Dievas ir tikras žmogus...“

Kad Viešpats Jėzus Kristus, būdamas visiškai šventas, nenuodėmingas ir nepriekaištingas, mirė už mūsų nuodėmes kaip atstovaujanti ir pakaitinė auka, kaip pilnas mokestis už visų tų, kurie kada nors ateis pas jį tikėdami, atpirkimą; ir kad savo dabartiniame gyvenime šlovėje Jis veikia kaip vienintelis mūsų Tarpininkas ir Užtarėjas...

Kad mūsų Viešpaties mirtis ir prisikėlimas buvo dieviškai paskirti pagal Šventąjį Raštą, ir visi, kurie tiki Jo evangelija, yra išteisinami dėl Jo mirties ir pralieto kraujo nuopelnų; kad išgelbėjimas yra iš malonės vien per tikėjimą ir nieko daugiau, ir kad žmogus, pasitikintis Kristaus evangelija, yra amžinai saugus Jo nekintančioje Malonėje...

Kad visi, kurie tiki Viešpaties Jėzaus Kristaus mirtimi ir prisikėlimu kaip pilnu mokesčiu už jų nuodėmę, tampa Dievo vaikais ir tuoj pat Dievo Dvasia yra pakrikštijami į Kristaus Kūną.“

Kad ir kokiomis kitomis pašalinėmis doktrinomis tikima arba netikima dėl mokymo stokos arba tiesiog nežinojimo, tai nepatenka į tikro tikinčio nusidėjėlio atpirkimo nustatymo lygtį. Bet tebūnie tai aiškiai pasakyta: Nėra atpirkimo ten, kur Kristaus asmuo ir Jo darbas nėra tvirtai pripažinti. Kadangi Kristus sumokėjo **visą** atpirkimo kainą, tai reiškia, kad nusidėjėliui nebėra nieko, ką reiktų sumokėti!

Dar kartą atkreipiu dėmesį į šias dvi fundamentalias doktrinas apie mūsų Gelbėtojo asmenį bei Jo darbą ir noriu pažymėti, kaip Konstantinas abiem atvejais neišlaikė fundamentalisto testo.

KRISTAUS DIEVYBĖS KLAUSIMAS

Nikėjoje buvo išspręstas ginčas (Romos bažnyčiai) dėl Kristaus asmenybės! Buvo parašytas tikėjimo išpažinimas, bet kodėl išpažinimas? Ar tie vyrai neturėjo prieigos prie Biblijos? Žinoma, jų tikrai nebuvo tiek daug, kiek mūsų dienomis, bet jų buvo! Kam tada buvo reikalingas tikėjimo išpažinimas? Dėl to, kad Konstantinas to reikalavo! Tikėjimo išpažinimas nebuvo skirtas tikintiesiems krikščionims, kuriems pakako Dievo žodžio. Tikėjimo išpažinimas buvo Konstantino įrankis išlaikyti ir manipuliuoti imperijos suvienijimu. Gerai įsidėmėkite – Konstantinui vienaip ar kitaip nerūpėjo arijonų ginčo baigtis. **Jis norėjo, kad ginčas būtų išspręstas tik dėl jo imperijos vienybės.**“ John’as Holland’as Smith’as rašo:

„Jam (Konstantinui) 324 m. nerimą kėlė grėsmė taikai naujose teritorijose. Kai tik jis suprato pavojų, jis išsiuntė Kordobos vyskupą Osijų į Egiptą, suteikdamas jam teisę daryti **viską, kas būtina, bažnyčios vienybei atkurti.**“ (išskirta mano)

Buvo toks vienas mokytojas, skelbęs, kad Jėzus Kristus yra sukurtas būtybė. Jis pristatė Kristų kaip mažesnę už Tėvą, o ne kaip amžinąjį Dievą. Konstantinas manė, kad kaltinti jį erezija buvo kvaila. Viena grupė, kuri laikėsi Šventojo Rašto mokymo, teigė, kad Kristus savo esybe buvo „to paties turinio, kaip ir Tėvas“ (**Homoiousios**). Kita grupė teigė, kad Kristus buvo „panašaus turinio su Tėvu“ (**Homousios**). Ši konfliktą ne tik jį mačiusi karta laikė nereikšmingu, bet jis tapo ir nuo tada gyvenusių netikinčiųjų kartų pajuokos objektu. Ši pajuoka aiškiai atsispindi didžiajame kūrinyje „Romos imperijos iškilimas ir žlugimas“. Edward’as Gibbon’as rašo:

„Graikiškas žodis (homoiousios), pasirinktas išreikšti šį paslaptinę panašumą, atskleidžia tokį glaudų giminingumą ortodoksų simboliui (homousijui), kad kiekviename amžiuje pasauliečiai juokėsi iš įnirtingo ginčo dėl **vieno dvibalsio** tarp Homousijų ir Homoiousijų“.

Žinoma, mūsų apaštalas sako:

„Nes kryžiaus skelbimas tiems, kurie žūsta, yra kvailystė.“ (1 Korintiečiams 1, 18)

„Bet mes skelbiame Kristų nukryžiuotą, žydams – kliuvinį, o graikams – kvailystę.“ (1 Korintiečiams 1, 23)

Tikintieji per visą šį „dabartinį piktajį amžių“ turi būti apsiginkla-

vę mūšiui, kurį kiekvienas turi kovoti, žinodamas, kad pasaulio akimis žiūrint šis ginčas (toks svarbus, toks aktualus ir aistringas mums) visada atrodys „kvailyste“. Tačiau kiekvienam krikščioniui, kurio tikėjimas remiasi tik Šventojo Rašto liudijimu (dėl mūsų amžino likimo), Kristaus dievybės tema yra pati rimčiausia. Tai yra neginčijamas faktas, ant kurio pastatytas viso krikščioniško mokymo pamatas.

Šis klausimas nėra sprendžiamas tarpininkavimu ar krikščionių tarpusavio nuolaidžiavimu. Atpirkimas yra ne žmogaus logikos vaisius, o tikėjimas. Ne tik tuo, kad Kristus mirė ir prisikėlė, bet ir kad Jo mirtis bei prisikėlimas tikinčiam nusidėjėliui buvo vienintelė permaldavimo priemonė tarp nuodėmingo savęs ir žvilgsnio į trigubai Šventą Dievą! Jėzus Kristus yra Dievas. Vieną dieną kiekviena siela, kiekvienas puolusios Adomo rasės palikuonis nusilenks prieš Kristų ir išpažins, kad Jėzus Kristus yra Dievas Dievo Tėvo šlovei (Filipiečiams 2, 9-10). Tai yra tvirta tiesa kariams, susidūrusiems su mūsų Viešpaties priešais. Biblijos teiginys, kad Jėzus yra Dievas, yra kvailas, juokingas ir absurdiškas visiems, kurie nepažįsta Dievo malonės. Toks antgamtinis šėtono veiklos veiksmingumas apibūdinamas šiais žodžiais:

*„Bet jei mūsų Evangelija paslėpta, ji paslėpta tiems, kurie pražuvę [...] kuriuose šio pasaulio dievas apakino protus tų, kurie netiki...“
(2 Korintiečiams 4, 3-4)*

Konstantinui nebuvo svarbu, ką krikščionys tiki apie Kristų. Asmeniškai jis manė, kad tai nereikšminga ir antraeilė. Tai turi būti aiškiai išreikšta, kad nebūtų jokios užuominos apie neapibrėžtumą. Kad ir kaip absurdiškas kam nors atrodytų tikėjimas Kristaus mirtimi, palaidojimu ir prisikėlimu, pagal Bibliją tai yra gyvybės ar mirties klausimas. Tikrai negalima suprasti, kad tai nereikšminga ir nereikalinga. Tai absoliutus krikščioniškosios Evangelijos pamatas! Iš tiesų Kristaus dievybės klausimas yra svarbus kiekvienam krikščioniui. Bet Konstantinui tai nebuvo svarbu! Jo nedomino Raštų vientisumas ar net Viešpaties Jėzaus Kristaus garbė. Vienintelis jo interesas buvo išgelbėti imperiją, įrodant, kad jis visada buvo tobulas politikas. Atkreipkite dėmesį į Britanikos enciklopedijoje (labai simpatizuojančioje Konstantinui) mums pateiktą pasakojimą apie jo Nikėjos susirinkimo temos vertinimą:

„Konstantinas išsakė savo nuomonę, kad ginčą (tarp tų, kurie tiki, kad Jėzus yra Dievas, ir tų, kurie tikėjo, kad jis nėra Dievas)

paskatino tik per didelis neužimtumas ir akademiniai nesutari-
mai; **kad reikalo esmė yra nesvari** ir gali būti išspręsta be vargo.“
(„Britanikos enciklopedija“ – (straipsnis nurodytas prie Konstanti-
no)). (išskirta mano)

Neleiskite, kad šis teiginys liktų neišnagrinėtas. Šis posakis atsklei-
džia vidinį Konstantino požiūrį į Biblijos Kristų, todėl neturėtume jo
apeiti. Apsvarstykite, ką apie Konstantiną atskleidžia toks neapgalvo-
tas jo požiūris. Tegul tai giliai įsiskverbia į mūsų protus. Svarbiausias
amžių klausimas „kas yra Jėzus Kristus?“ Konstantinui buvo nereikš-
mingas! Prisiminkite, kad tai buvo tobulas politikas, vis dar viešai gar-
binęs Apoloną ir kitas pagoniškas dievybes net ir po 325 m. ir buvo tas
pats žmogus, 324 m. leidęs nužudyti savo sūnų, o 326 metais nužudyti
ir savo žmoną.

Žodžio studentai neturėtų stebėtis, kad „Didysis“ Konstantinas ma-
no, kad tokie dalykai kaip Kristaus dievybė yra nereikšmingas klau-
simas. Ši karšta tema iki šių dienų tebėra nereikšmingas klausimas pa-
sauliečiams, bedieviams ir tiems, kurie mirę savo nuodėmėse. Tačiau
Dievo tautai joks klausimas nėra gyvybiškai svarbesnis už šį: „kas yra
Jėzus Kristus?“ Vienintelis priimtinas, Bibliją tenkinantis atsakymas
yra tai, kad Jis yra amžinasis Dievas, Kūrėjas ir mylintis Gelbėtojas, at-
ėjęs paaugoti savo gyvybę kaip išpirką už savo žmonių nuodėmes.

UŽBAIGTO KRISTAUS DARBO KLAUSIMAS

Konstantino netikėjimas fundamentalia, bibrine krikščionybe, atsi-
skleidžia ir jo požiūryje į užbaigtą Kristaus darbą.

Nors 312 m. Konstantinas buvo tariamai atsivertęs pamatęs „regė-
jimą“, bažnyčioje jis buvo pakrikštytas tik likus kelioms dienoms iki
jo mirties – **po dvidešimt penkerių metų!** Tas faktas įgyja svarbą ir
reikšmę tik, jei suprantame tos dienos teologinę „mąstyseną“. Jei kas ti-
kėjo, kad krikštas vandenių yra esminis išgelbėjimo veiksnys, ir tai, be
jokių ginčų, buvo vyraujanti teologinė nuomonė Konstantino gyven-
imo metu, tai leidžia mums tiksliai įvertinti Konstantino nenuoširdumą
jo asmeninio tikėjimo Kristaus Evangelija atžvilgiu. Romos bažnyčia
tikėjo, kad krikštas vandenių yra būtinas išgelbėjimui, todėl darome
išvadą, kad, kadangi Konstantinas dar nebuvo pakrikštytas vandenių,
jis dar nebuvo krikščionis.

DEVINTAS SKYRIUS

DIDŽIAUSIA KLAIDA – NENORAS TEISINGAI PADALINTI TIESOS ŽODĮ

Šis beveik visuotinis „atgimimo per krikštą“ doktrinos priėmimas yra nesugebėjimas teisingai padalinti Šventąjį Raštą. Visos teologinės klaidos – tai ne papildomų bibliinių mokymų pridėjimo rezultatas. Klaida, sukėlus didžiausią krikščionijos susiskaldymą ir sumaištį (ir dėl to kilusią gėdą bei skandalą), tai bibliinių apeigų, duotų kitai Dievo tautai ankstesniame laikotarpyje, primetimas dabartiniam laikotarpiui. Tai buvo padaryta nepaisant to, kad jos aiškiai niekada nebuvo skirtos šventiesiems, gyvenantiems dabartiniame Malonės amžiuje, apie kurį pirmiausia buvo apreiškta apaštalui Pauliui.

Bet kuris analitiškas ir atidus Naujojo testamento skaitytojas turi pripažinti, kad nors buvo tūkstančiai bandymų imituoti aprašytus įvykius, jie niekada nebuvo sėkmingai atkurti. Šlovinga tiesa, atskleista laiškuose, aiškiai atkreipia dėmesį į tas dviprasmybes, sukeliančias tiek daug painiavos tiek katalikams, tiek protestantams. Tą aiškiausiai parodo vandens krikštas. Yra visos šios painiavos sprendimas, kuris bus aptartas vėliau. Bet Konstantinas to nežinojo ir tuo netikėjo! Jis, kaip ir daugelis kitų tuo metu, tikėjo kad vandens krikštas apvalo žmogų nuo visų nuodėmių, padarytų iki krikšto. Jei 312 m. Konstantinas būtų tikrai patikėjęs tuo, kas tuo metu buvo skleidžiama kaip krikščionių Evangelija, jis tikrai būtų buvęs pakrikštytas. C.H. Smith'as tam pritaria rašydamas:

„Jei jis būtų buvęs „atsivertęs“ 312 m., jis nebūtų atidėjęs krikšto. Jis būtų kuo greičiau jį priėmęs ir nedelsiant pradėjęs spausti pagonis atsiversti. Tačiau jis nebuvo fanatikas, išskyrus **dėl taikos ir vienybės imperijoje pagal jo geradarišką autokratiją**“.

Konstantinas kartais būdavo impulsyvus ir dažnai demonstruodavo nekontroliuojamus pykčio priepuolius. Ypač, jei jis manė, kad kažkas šaiposi iš jo neįprastai aukšto balso, kurio jis ypatingai drovėjos. Jam nebuvo lengva pasirinkti veiksmus, nuo kurių nebuvo galima užtikrintai pasitraukti. Jo nuomone, viena iš tų aplinkybių būtų buvę priimti vandens krikštą. Jis buvo pasirengęs pavesti kitus „Kristaus ir krikščionių“ globai, netgi savo sūnų Konstancijų, tačiau 312 m. jis pats dar nebuvo pasirengęs peržengti šios ribos formaliam įsipareigojimui priimti.

Savo gyvenimo pabaigoje Konstantinas priėjo prie krikšto (greičiau jis buvo jam atneštas, nes jis gulėjo mirties patale), tikėdamasis, kad jame esantys mistiniai vandenys apvalys jį nuo jo praeities nuodėmių. Liūdna, kad niekas jam nepaliudijo aiškaus Evangelijos paprastumo. Užuoat patikėjęs Dievo malonės evangelija, Konstantinas tapo dar religingesnis. Jis nieko nežinojo apie Dievo malonę. Jis tikėjo, kad jei bus nupraustas „sakramentiniame krikšto vandenyje“ ir po to rūpestingai darys gerus darbus, jis bus „tinkamas dangui“. Jei Konstantinas tikrai tuo tikėjo, tai jis tikėjo ne vien Kristaus užbaigtu darbu, o dar kažkuo. Negalime nepastebėti šio svarbaus dalyko. Jei pasitikima dar kažkuo kitu, kad ir koks nuostabus, mielas, sentimentalus ir emociškai patenkinantis yra tas „kažkas kitas“, tai nėra visiškas pasitikėjimas Gelbėtojo atliktu darbu.

KONSTANTINO VAIDMUO NUKLYDIME

Po apsauginiu skėčiu, kurį Konstantinas parūpino „krikščionijai“, krikščioniškų įsitikinimų žmonės gana patogia jautėsi naujai atrastame saugume. Tai buvo padaryta, kai Konstantinas paskelbė krikščionių „Dievą“ oficialia Romos imperijos religija. Per pirmuosius tris šimtmečius buvo daug didelių, žiaurių ir karčių persekiojimų tiems žmonėms, kurie išdrįso atvirai išpažinti tikėjimą Viešpačiu Jėzumi Kristumi. Bet dabar visa tai, regis, praėityje. Bent jau taip mąstė Konstantino valdomi tuometiniai krikščionys. Tarnaudamas mūsų Viešpačiui Kinijoje, sužinojau, kad šis principas slėpėjo už džiaugsmo ir rimto atsidavimo, kurį mačiau tuose tikinčiuosiuose. Jie pasirinko savo tikėjimą Kristumi suvokdami, kad toks įsipareigojimas reikš konfliktą ir persekiojimą. Jie iš tikrųjų priėmė gyvenimą keičiantį pasirinkimą tarp pasaulio malonumų ir brangaus Dievo Sūnaus. Jie pamėgo tokią giesmę:

„Amžiams aš pasirinkau,
Tarp pasaulio ir tarp brangaus Dievo Sūnaus,
Niekas nepakeis mano nuomonės, ir niekados,
Širdis mana laimėta Jo.
Paimk pasaulį ir visus jo lobius,
Paimk juos, paimk juos vieną ir visus,
Duok man Kristų, mano brangujį Gelbėtoją;
Mielesnis Jis už juos visus“.

Konstantino laikais daug pagonių kreipėsi dėl formalaus įstojimo į krikščionių tikėjimą – daugelis jų į bažnyčią atsinešė savo pagoniškus įsitikinimus, tradicijas ir papročius. Kadangi nebebuvo persekiojimų, susijusių su tapimu krikščionimi, tai nebebuvo pavojinga, tai netgi tapo beveik madinga. Pagaliau būti tokiu tapo priimtina.

Vienas iš daugelio šio naujo patogaus statuso poveikių krikščioniškam mąstymui, filosofijai ir pasaulėžiūrai buvo tai, kad būsimoji Kristaus atėjimo viltis buvo visiškai prarasta. Juk atėjęs Kristus, pagal Šventąjį Raštą, sunaikins visus savo priešus ir tada visa Dievo tauta pažins ramybę, saugumą ir paguodą. Tačiau Konstantino valdžioje gyvenę „krikščionys“ jau turėjo visus tuos dalykus (arba taip jie samprotavo)! Kodėl jie turėtų kažko tikėtis ateityje, kai jau tada tai turėjo? Šis požiūris atsispindi visoje Vakarų kultūroje ir išliko per ištisas kartas. J. C. S. Hoylake'as daugiau nei prieš šimtmetį rašė:

„Didėjant nuklydimui, atsirado nauja teorija, kad tūkstantmečio karalystė buvo tuometinė realybė arba būsena, kurią turi sukelti nuolatiniai bažnyčios užkariavimai, **tik neužsiminta apie kardą!** Antrojo atėjimo pranašystės buvo pradėtos aiškinti kaip **pirmasis** atėjimas! Senąjį testamentą pradėjo pasisavinti IV amžiaus imperija, o Naujoji Jeruzalė tapo bažnyčia!“

KITAIP TARIANT...?

Kitaip tariant, krikščionių bendruomenės mąstė, kad Izraelio tautai nėra ateities, taigi ir nebus tūkstantmečio karalystės. Šlovingas būsimos tūkstantmetės Kristaus karalystės aprašymas nebebuvo suprantamas kaip ateities viltis. Taika, kurią patyrė krikščionių bendruomenė, buvo klaidingai suprasta kaip išpranašautos tūkstantmetės Kristaus karalystės išsipildymas šioje žemėje. Kiekvienas, miglotai susipažinęs su krikščioniškąja teologija, atpažins tai kaip betūkstantmetizmo mokymą – nebiblišką, klaidingą, eretišką požiūrį, neigiantį, kad žemėje bus Kristaus karalystė. Ne, betūkstantmetizmas pats savaime nėra smerktina erezija, bet tebūnie pasakyta atvirai ir aiškiai, kad alegorinis aiškinimo metodas sukūrė betūkstantmečio karalystę ir atvėrė tikrą „Pandoros skrynią“, iš kurios pasipylė smerktini dalykai, griauinantys krikščionijos „teologiją“.

DAŽNIAUSIAI ŠĖTONO NAUDOJAMAS ĮRANKIS – ALEGORINIS AIŠKINIMAS

Taip ėmė klestėti rimta erezija. Rimta, bet žmogaus požiūriu ir samprotavimu visiškai nekalta, bent pradžioje. Tokio tipo samprotavimai ir jų susiejimas su giliai subjektyviomis interpretacijomis paskatino į Šventąjį Raštą žiūrėti alegoriškai, simboliškai arba „dvasiškai“, kas yra didelis betūkstantmetizmo erezijos blogis.

Reikėtų nepamiršti, kad būsimos tūkstantmečio karalystės neigimas nėra tai, kam labiausiai norisi prieštarauti. Aš ginčiju patį alegorinį Biblijos interpretavimo metodą. Kai eschatologiniai Biblijos skyriai yra „peržiūrimi“ alegoriniu metodu, tada iš karto kyla klausimas dėl pirmųjų vienuolikos Pradžios knygos skyrių. Dauguma XXI amžiaus „krikščioniškų“ teologijų teigia, kad tie vienuolika skyrių tėra mitai. Teigiantiems, kad Biblijoje viskas, kas svarbiausia, tėra mitas, pareiškiu, kad jie ir dangų paverčia mitu. Nepaisant to, kad mūsų Viešpats Jėzus Kristus citavo ir patvirtino tuose skyriuose aprašytų įvykių istoriškumą, jie vis tiek laikomi mitu. Kai pirmieji vienuolika Pradžios knygos skyrių yra laikomi „klaidingais“ (ir Viešpaties Jėzaus Kristaus sąžiningumas, kad jis „neišmanydamas“ tikėjo visomis tomis nesąmonėmis), tada ateina eilė ir doktrinoms, apibrėžiančioms Kristaus asmenį ir Jo atliktą darbą, Trejybę ir pan. Prasidėjus infekcijai, tai tampa virusu, apimančiu visą biblinės teologijos diapazoną.

Su šiuo klausimu turėtų susipažinti kiekvienas tikintysis. Tai yra viena pagrindinių priežasčių, kodėl „turime būtent tą betvarę, kurioje dabar esame“. Tikiuosi, kad ši Šventojo Rašto faktą pilnai supratote. Verta kartoti, kad mūsų pasipiktinimas ir įsižeidimas dėl betūkstantmetizmo nėra nukreiptas į būsimo tūkstantmečio neigimą!

Mano, kaip Kristaus kario, sielą sudrumsčia visa ta mašina, kuria buvo pasinaudota pateikiant tokią klaidingą išvadą. Kalbu apie eretišką Šventojo Rašto aiškinimo sistemą, pateikusią išvadą, kad ateityje nebus tūkstantmečio karalystės, kurioje Kristus valdys žemę. Pagal Senąjį testamentą ateis laikas, kai Abraomo, Izaoko ir Jokūbo palikuonims išsipildys visi Dievo sandoros pažadai, ir jie saugiai gyvens žemėje, kurią Jis pažadėjo jiems duoti. Tie, kurie linkę aiškinti Raštą alegoriškai, šitokį savo metodą vadina Šventojo Rašto „dvasinimu“. Skamba lyg ir kaip dvasingumas, o ne kaip piktavališkumas, ar ne? Tai apgaulinga terminologija.

Ankstyvosiomis teologijos studijų ir įvado į bažnyčios istoriją die-

nomis susidariau aiškų įspūdį, kad Augustinas buvo vienas didžiausių Kristaus bylos superherojų. Netgi galingasis Čarlzas Spurgeonas daugiau nei prieš šimtmetį išitraukė į tą patį liaupsinimą.

„Doktrina, kurią jums skelbiu, yra puritonų mokymas: tai Kalvino doktrina, Augustino doktrina, Pauliaus doktrina, Šventosios Dvasios doktrina“. („Kalavijas ir mentele“, 1887, 4 psl.).

Č. Spurgeonas taip pasakė tik todėl, kad jo požiūrį į „išrinkimą“ ir „išankstinį nulėmimą“ prieš šimtmečius propagavo Augustinas. Tačiau Spurgeonas būtų buvęs protingas, jei būtų pasiklausęs vieno iš savo amžininkų savo gimtojoje žemėje. Robertas Andersonas drąsiai „reklamavo“ Augustiną kaip bet ką kitą, tik ne bažnyčios draugą. Išgirskite išvadą žmogaus, gerai išmaniusio „Bažnyčios tėvus“:

„Dievo bažnyčia pastatyta ant apaštalų ir pranašų pamato, o krikščionijos bažnyčia pastatyta ant lotyniškų tėvų pamato. Kas vieniems buvo apaštalas Paulius, kitiems – Augustinas Hiponietis [...] Asmeninė šio žmogaus didybė nekelia abejonių. Tačiau, kaip rašė įkvėptas Apaštalas: „Dievas neatsižvelgia į asmenis“, todėl Augustino mokymą galime be baimės išbandyti Šventuoju Raštu“.

„Augustinas iki šių dienų išlieka šventuoju sadukiejų sektos „globėju“. Praėjus tik dviem šimtmečiams nuo jo laikų Augustinas Romos bažnyčią suformavo tokią, kokia ji išliko iki šiol. **Iš visų vėlesniuose mokymuose atsiradusių klaidų, tų mokymų užuomazgos randamos jo (Augustino) raštuose**“. („Krikščionybės Buda“, 38 ir 40 psl.).

Tad kaip mes patekome į šią netvarką, kurioje dabar esame? Didžiausia dabartinio amžiaus mūsų painiavos priežastis, tai krikščionijos bažnyčių kaltė dėl savo neteisėtos kunigystės ir jų polinkio remtis Augustinu bei lotynų tėvais, o ne priimti žinių, kurią prisikėlęs Viešpats perdavė apaštalui Pauliui kaip visišką ir galutinį doktrinos autoritetą. Augustinas didelio populiarumo sulaukė dėl alegorinio Rašto aiškinimo metodo.

PAPRASTAS BETŪKSTANTMETIZMO SUMAIŠTIES PANEIGIMAS

Šis paprastas pastebėjimas yra pagrindinis vaistas, sunaikinantis betūkstantmetizmo virusą. Kai Biblijoje minimas „Izraelis“, tai reiškia Izraelį. Kai Biblijoje minimas „Kristaus Kūnas“, tai reiškia Kristaus Kū-

ną. Kai sakoma diena, tai gali turėti įvairias reikšmes, bet kai sakoma „vakaras ir rytas buvo pirmoji diena“, tai reiškia dieną. Prieštūkstantmetininkai laisvai pripažįsta vyraujančią perkeltinės prasmės vartojimą. Tačiau mes taip pat žinome, kad perkeltinė prasmė perteikia ir tiesioginę prasmę. Skaitydami, kad „liūtas atsiguls su ėriuku“, manome, kad tai reiškia būtent tai. Mes neįsitraukiame į tokias diskusijas, kuriose klausama: „Gertrūda, ką tau reiškia ši eilutė? Matilda, o, ką tai reiškia tau?“ Mes nemanome, kad „ėriukas“ reiškia žydus, kurie atsiguls su „liūtu“ (arabais). Mes tikime, kad sakoma jog Karalystės amžiuje visi gyvūnai bus žolėdžiai. Liūtas ės žolę kaip jautis. Manome, kad tai yra tiesioginė tiesa, bet apie tai vėliau.

PALAIMINTOS VILTIES NETEKIMAS

Alegoriniu aiškinimu pagarsėjęs vyskupo Ambraziejaus pamokslų klausymasis padarė didžiulę įtaką Augustino gyvenimui. Todėl neuostabu, kad Augustinas pasirinko šį metodą kaip savo. Dėl Augustino įtakos, vedant jo laikų išpažįstančiąją bažnyčią link „alegorinio“ Biblijos aiškinimo, tapo įprasta „sudvasinti“ Senojo testamento raštus, kuriuose kalbama apie ateinančią Kristaus karalystę, apie paskutinį mūsų Viešpaties atėjimą. Raštai buvo (per)interpretuoti, ištraukti iš konteksto ir „perdirbti“ taip, kad atrodė jog jie nurodo į šį dabartinį laikotarpį. Taigi, nors Paulius šį konkretų amžių vadina „šiuo dabartiniu piktuoju amžiumi“, „Bažnyčios tėvai“ vadino jį Karalyste.

PIRMAS ISTORINIS BETŪKSTANTMEČIO KARALYSTĖS APRAŠYMAS

Toks subjektyvus Raštų aiškinimas buvo „betūkstantmetizmo“ doktrininio nukrypimo pagrindas – termino, kuris tiesiog reiškia „nėra tūkstantmečio“. Šis plačiai paplitęs alegorinio Šventojo Rašto aiškinimo priėmimas sukėlė bendrą panieką ir visišką būsimos Kristaus Karalystės žemėje neigimą. Tai buvo formalus paneigimas paprastos biblinės teologijos, neabejotinai mokančios apie prieš tūkstantmetį įvyksiantį Viešpaties Jėzaus Kristaus sugrįžimą, kurio laikėsi bažnyčia pirmuosius

tris šimtmečius. Philip'as Schaff'as, kurį anksčiau citavome, buvo nuoširdžiai atsidavęs prieštūkstantmečiui (kitokiam neteisingam mokymui), bet su dėkingumu pripažįstu, kad jis tiksliai perdavė pradžios bažnyčios pranašiškų įsitikinimų faktus ir paliko mums stebinančią analizę.

„Išskirtiniausias prieš Nikėjos amžių (iki 325 m.) eschatologijos (paskutinių laikų tyrimo) punktas yra iškilusis [...] tūkstanmetizmas, tai yra tikėjimas regimu Kristaus viešpatavimu šlovėje, žemėje su prisikėlusiais šventaisiais tūkstantį metų iki visuotinio prisikėlimo ir teismo. Iš tikrųjų tai nebuvo doktrina, kurią bažnyčia įkūnijo kokiu nors tikėjimo išpažinimu ar atsidavimo forma (ir tai visiškai teisinga, nes tai randama tik Šventajame Rašte), bet tai buvo plačiai paplitusi dabartinė iškilių mokytojų nuomonė.“ (Philip'as Schaff'as, „Krikščionių bažnyčios istorija“).

Iš kai kurių konservatyvesnių „Bažnyčios tėvų“ galima būtų paimti daug citatų, parodančių, kodėl ponas Schaffas padarė tokias išvadas, bet apie tai ne dabar. Visiems, kurie domisi Schaff'o „filosofija“, rekomenduočiau perskaityti jo veikalą – Schaff'o „Krikščionių bažnyčios istorijos“ 2-ąją tomą (iš trijų tomų leidinio). Tai padėtų pamatyti, kaip išpažintas prieštūkstantmetizmas skausmingai pripažino, kad tūkstantmetizmo laikytas požiūris buvo plačiai paplitęs bažnyčioje gerokai anksčiau už garsųjį Nikėjos susirinkimą. Tačiau dabar ši nauja aiškinimo sistema, siekianti, kad Raštas sakytų tai, ką mes „jaučiame“, buvo palikta šv. Augustinui, idant ji būtų sukurta kaip teologinis požiūris. Būtent šiomis priemonėmis Augustinas pagimdė naują eschatologinį požiūrį, žinomą kaip betūkstantmetizmo filosofija, kurią jis grindė tuo metu populiariu politiniu požiūriu „krikščioniškoje“ bendruomenėje. Retkarčiais skaitydamas kai kuriuos „sandoros“ brolių parašytus darbus, vartau akis, matydamas kai Augustiną (Hipono vyskupą) iškelia kaip visa viršijantį, visa apimantį teologą.

DIEVO MIESTAS

Parašęs „Dievo miestą“, teologinėje aplinkoje šv. Augustinas suformavo betūkstantmetizmo požiūrį į pabaigos laikus. Būtent Augustinas suteikė teologinį patikimumą vis dar aktualiai politinei betūkstantmetizmo filosofijai, kurios tebesilaiko dauguma krikščionijos narių. Šią filosofiją jis pateikė tokiu autoritetu, kad ji tapo standartine Romos katalikų,

o vėliau ir graikų ortodoksų, rusų stačiatikių ir, atitinkamai, daugumos protestantų teologijos pasaulėžiūros pagrindu. Šios filosofijos esmė yra bet kokių būsimų Dievo santykių su Izraelio tauta neigimas.

Tačiau alegorizuodamas beveik visa kita Augustinas teigė, kad tūkstantis metų, minimų Apreiškimo 20 skyriuje yra tikras laiko tarpas nuo pirmojo Kristaus atėjimo iki antrojo Jo atėjimo. Tokia buvo Augustino išvada apie tūkstantmetį Kristaus viešpatavimą. Augustinas paliudijo, kad anksčiau jis tikėjo būsima Kristaus Karalyste, kurios trukmė yra tūkstantis metų („Naujasis teologijos žodynas“, 60 psl.), bet vėliau „ryžtingai atsisakė ankstesnės krikščionybės tūkstantmetizmo pozicijos (kurios pats kažkada laikėsi).“

Kai Augustinas užsipuolė savo buvusį tikėjimą Kristaus sugrįžimu prieš tūkstantmetį, jis tvirtino (nesikreipdamasis į jokią Raštą), kad „dvasiniai“ tikintieji negali tikėti tūkstantmečiu, ir kad tokių pažiūrų laikosi tik „kūniški“ (o kur apie tai rašo Biblija?). Taigi stipriu savo nenugalimos plunksnos brūkštelėjimu galingasis Augustinas atmetė Šventojo Rašto liudijimą apie būsimą tūkstantmetę Karalystę tokiu argumentu:

„Tačiau, kaip jie (tūkstantmetininkai) tvirtina, kad tie, kurie vėl prisikels, mėgausis besaikiais kūniškais pokyliais, gausiais mėsos ir gėrimų, kad tai net šokiruotų nuosaikiųjų jausmus [...] tokiais tvirtinimais gali tikėti tik kūniškieji. Tais dalykais tikinčius dvasingieji vadina „čiliatais“, kurie reiškia „tūkstantmetininkai“. („Didžiosios Vakarų pasaulio knygos“).

Sveikas protas mums pasakytų, kad Romos bažnyčios teologai galiausiai turėjo grįžti prie braižymo lentos ir sutvarkyti Augustino pozicijos painiavą. Dogmatiškai jis teigė, kad tūkstantis metų yra laiko tarpas tarp pirmojo ir antrojo Kristaus atėjimo. Nereikia smegenų chirurgo pagalbos, kad suprasti, jog tokia interpretacija yra klaidinga. Taigi XI amžiaus teologai turėjo pataisyti didįjį (?) Augustiną. Tačiau jie nustatė, kad tūkstantis metų tik simboliškai atspindi laiką tarp dviejų Kristaus atėjimų. Tai tapo pagrindu visuose kultuose, kvailai drįstančiuose spėti Kristaus sugrįžimo laiką, ir suteikiančiuose puikią progą Viešpaties priešams piktžodžiauti jo vardui.

Tai puikus klasikinis pavyzdys, kaip yra atmetama tai, kas gera, kad atsikratytų to, kas bloga. Kadangi kai kurie tūkstantmetininkai tikėjosi per tūkstantmetį „prisigerti ir persivalgyti“, tai visi mokymai, susiję su tūkstantmečio samprata, buvo laikomi netikrais.

KODĖL AUGUSTINAS NEIGĖ TŪKSTANTMETĘ KARALYSTĘ?

Kai pirmą kartą tyrinėjau Augustino gyvenimą, mane labai suglumino jo savavališkas tikėjimo ateinančiu tūkstantmečiu atmetimas. Kaprizingas jo argumentas, kad „tik kūniški tiki tūkstantmečiu, o dvasingi – ne“ man tiesiog neatėjo į galvą. Kai ši tema išskildavo Augustino raštuose, aš atrasdavau tą patį seną, šlubuojantį, silpną ir nelogišką argumentą. Vis klausiau savęs: „Kas taip stipriai sukrėtė Augustiną, kad jis vengė priimti aiškius būsimąjo tūkstantmečio Biblijos teiginius? Pasiruoškite – šis paaiškinimas taps staigmena. Ogi tai, kad tie prisikėlę šventieji galės valgyti ir gerti. Tikrai taip! – tai Augustinui buvo didžiausias papiktinimas. Negalėjau nepasakyti: „Tu rimtai?!“ Jis manė, kad tikintys tuo, jog pomirtiniame gyvenime su naujais kūnais valgys ir gers, yra kūniški. Ir atvirksčiai – tikėjimas, kad nevalgysime ir negerisime savo naujame kūne, reiškia, kad esame „dvasingi“ tikintieji. Bent jau man tai yra absurdo viršūnė. Vis dėlto tokia buvo Augustino pozicija. Jei tikite, kad pomirtiniame gyvenime galėsime valgyti ir gerti, tuomet esate kūniškas. Jei netikite, kad galėsime tai padaryti, vadinasi, esate dvasingas! (O jei tuo netikite, tiesiog paklauskite Augustino!).

Iš visų nelogiškų ir absurdiškų „priežasčių“, dėl ko reiktų atmesti paprastą mokymą apie tūkstantmetę karalystę, šitas tikrai nusipelno pirmos vietos! Argi mūsų Viešpats nevalgė ir negėrė, turėdamas savo naują kūną? Žinoma, jis valgė! Ar tai padarė jį kūnišku, pone Augustinai? Kad mūsų Viešpats valgė ir gėrė po prisikėlimo, yra aiškiai pasakyta Luko Evangelijoje.

„Ir jiems taip bekalbant, pats Jėzus atsistojo jų viduryje ir jiems sako: ‚Ramybė jums! Bet jie buvo siaubo apimti ir išsigandę, ir tarėsi matą dvasią. Ir jis tarė jiems: ‚Kodėl jūs sunerimę? Ir kodėl jūsų širdyse kyla mintys? Pasižiūrėkite į mano rankas ir mano kojas, kad tai aš pats, palieskite mane ir pamatykite; nes dvasia neturi mėsos ir kaulų, kaip matote mane turint‘.‘ (Luko 24, 36-39)

Vis dėlto bailūs jo paties mokiniai netikėjo! Ką tuomet Jėzus padarė, idant įtikintų juos esąs tikras ir turintis tikrą (prisikėlimo) kūną? Ar gali būti, kad Augustinas niekada nebuvo skaitęs šių Rašto eilučių?

„Ir taip pasakęs jis parodė jiems savo rankas ir kojas. Ir jiems iš džiaugsmo vis dar netikint ir stebintis, jis tarė jiems: ‚Ar turite čia

*kokio maisto?' Ir jie davė jam **gabalą keptos žuvies ir medaus korio**. Ir jis tai paėmė ir **valgė** jų akivaizdoje“. (Luko 24, 40-43)*

Kai Jėzus atvirai rodė rankas ir kojas, kad Jo mokiniai galėtų apžiūrėti, tai vis dar nebuvo pakankamas įrodymas, kad įtikintų juos savo prisikėlimu. Bet kai Jis valgė keptą žuvį ir korius, tada jie patikėjo! Kadangi savo naujame kūne būsimie „kaip Jis“, tai valgysime ir gersime. Tai iš tikrųjų patvirtino pats mūsų Viešpats, sakydamas apaštalams:

*„Bet sakau jums: aš nebegersiu šito vynmedžio vaisiaus nuo šiol iki tos dienos, kai **gersiu** jį naują su jumis savo **Tėvo karalystėje**.“
(Mato 26, 29)*

Taigi lėkštiesiems Augustino samprotavimams Biblija visiškai nepriartaria, o aukščiau pacituotas Raštas tai neabejotinai paneigia. Esame tikri, kad Augustinas žinojo šią ištrauką. Kaip tuomet jis padarė tokias klaidingas išvadas? Dar daugiau, klausimas ne „kaip“ jis tai padarė, o „kodėl“ jis tai padarė?

GILESNĖS AUGUSTINO PRIEŠTARAVIMŲ ŠAKNYS

Asmeniškai aš niekada nebuvau įsitikinęs, kad valgymas ar nevalgymas mūsų naujame kūne buvo tikroji Augustino pažiūrų priežastis. Ilgai įtariau, kad yra dar viena neišsakyta motyvacija, kurią jis turėjo galvoje, o tai buvo tikroji jo logikos (arba jos nebuvimo) priežastis. Skaitydamas turimą biografinę informaciją apie jį įsitikinau, kad Augustiną iš tikrųjų trikdė jo logiška išvada, kad, jei prisikėlę šventieji galės valgyti ir gerti, tai jie taip pat atliks kitas įprastas kūno funkcijas, pavyzdžiui, seksualinę veiklą.

Šiuo momentu būtų naudinga šiek tiek pažvelgti į asmeninį Augustino gyvenimą. Kai kas tai vadintų septyniolikos šimtų metų senumo apkalbomis. Man labiau patinka tai vadinti istorija! Kai Augustinas pirmą kartą parodė gilų susidomėjimą filosofija ir Kristaus evangelijos teiginiais, jis kovojo su seksualinės raiškos problema. Prisiminkite, kad tais laikais visi Dievo tarnai privalėjo duoti celibato įžadą (nepaisant priešingam Biblijos mokymui 1-ame laiške Timotiejui, 4 skyriuje). Kaip ir dauguma sveikų vyrų, Augustinas buvo aistringas bičiulis, kurio hormonai buvo puikiausios formos (esu įsitikinęs, kad patekę į olimpines žaidynes jie būtų iškovoję kelis aukso medalius).

Pripažinęs pralaimėjimą kovoje su skaistybe, Augustinas ėmė meilužę su kuria santykiai truko apie trylika metų ir jį pagimdė sūnų, vardu Adeodatas, kuris mirė 390 m. Šie santykiai dar tęsėsi keletą metų, kol jis pasijautė toks apgailėtinas dėl įtikinimo (ne dėl Šventosios Dvasios įtikinimo, bet dėl žmogaus sukurtų, jam dirbtinai primestų celibato sąlygų), kad jis atleido savo meilužę. Su tokiu celibato primestu gyvenimo būdu Augustinas ėmėsi kovotojo vaidmens, tačiau grumdamsis su savo aistromis ir supratęs, kad kovoja pralaimėtą kovą, jis ėmėsi dar vienos meilužės! Apie Augustiną sakoma, kad jis meldėsi: „O Dieve, padaryk mane skaistų, bet ne tik dabar!“ Įdomu, ar jis būtų patyręs visas tas nesąmones, jei būtų užmezgęs meilės santykius su žmona, kaip nurodo Šventasis Raštas? Religija sako viena, o Biblija – kita. Religija reikalauja celibato, o Biblija sako, kad tie, kurie draudžia tuoktis, dalyvauja velnių moksle:

*„Dvasia gi aiškiai sako, kad paskutiniaisiais laikais kai kurie atsi-trauks nuo tikėjimo, sutelkdami dėmesį į suviliojančias dvasias ir **velnių mokslus**; veidmainingai **kalbantys melą**; turintys savo sąžinę išdegintą karšta geležimi; **draudžiantys tuoktis** ir įsakan-tys susilaikyti nuo maisto, kurį Dievas sutvėrė, kad būtų priimtas su padėka tų, kurie tiki ir pažįsta tiesą.“ (1 Timotiejui 4, 1-3)*

Reikalavimas dvasiniams dabartinio amžiaus vadovams Kristaus Kūne yra tai, kad jie turi būti „vienos žmonos vyrai“ ir turėti drausmin-gą šeimą, vaikus (1 Timotiejui 3, 4), o to neįmanoma padaryti esant celibatui. Turėjau privilegiją mokyti šios Šventojo Rašto dalies, ir kiekvieną kartą man buvo pranešama, kad esu laikomas nesusivaldančiu, siautulį kurstančiu demagogu, siekiančiu užkurti ginčą! Aš tiesiog pa-prašiau tų gerų žmonių perskaityti šias eilutes, kad patys įsitikintų, ką tiksliai apaštalas Paulius sako apie tuos tarnus, kurie ištikimai mokys šventuosius apie tikrąją primestų celibato įstatymų prigimtį. Jis sako, kad tokie yra „geri Jėzaus Kristaus tarnai“.

„Jei priminsi broliams apie tuos dalykus, būsi geras Jėzaus Kris-taus tarnautojas, pamaitintas žodžiais tikėjimo ir gero mokslo, kurį pasiekei.“ (1 Timotiejui 4, 6)

Mokydamasis kolegijoje rašiau tiriamąjį darbą apie Augustiną. Ruošdamasis užsimaniau perskaityti **Šv. Augustino išpažintis**. Jei atvirai, maniau, kad tai bus tikrai lėkšta ir kūniška jo geidulingos pra-eities istorija (bet aš buvau pasirengęs dėl to kentėti, jei tokią kainą tu-ri sumokėti „mokslininkas“). Savo nuostabai atradau, kad Augustinas jaunystėje giliai apgailestavo dėl pavogtų kriaušių. Tas vienintelis įvy-

kis, nelydimas jokiais niūriais, išsamiais pasakojimais apie jo jaunystės „seks-ekskursijas“, buvo pagrindinis dalykas, kuriuo jis grindžia savo sugriuvusią būklę Dievo akivaizdoje. Šio vieno įvykio jam pakako, kad užfiksuotų savo seną nuodėmingą prigimtį! Tuose išpažinimuose jis mažai užsiminė apie Dievo malonę, suteikusią atleidimą. Atrodė, kad jis tiesiog be galo murgdosi savo slegiančioje kaltėje, užuot mėgavęsis mūsų Atpirkėjo malonės pažado atleidimu.

Tačiau kadangi Augustinas įnirtingai kovojo su savo seksualumu, mintis, kad turės ir toliau su tuo kovoti naujame kūne, jam buvo ypač smerktina. Į šį prieštaravimą mūsų Viešpats aiškiai atsakė, sakydamas sadukiejams, kurie bandė jam paspėsti pinkles:

*„Tą pačią dieną atėjo pas jį sadukiejai, kurie sako, kad nėra prisikėlimo, ir klausė jo, sakydami: „Mokytojau, Mozė sakė: 'Jei vyras miršta ir neturi vaiku, jo brolis teveda jo žmoną ir teprikelia savo broliui sėklą'. Na, o pas mus buvo septyni broliai; ir pirmasis, vedęs žmoną, mirė ir, neturėdamas palikuonio, paliko savo žmoną savo broliui; taip pat ir antrasis, ir trečiasis, iki septintojo. Ir po jų visų numirė ir ta moteris. Tad prisikėlime kurio iš septynių ji bus žmona? Nes jie visi ją turėjo“. Jėzus atsakydamas tarė jiems: „Jūs klystate nepažinodami nei Raštų, nei Dievo galios. Nes prisikėlime jie **nei veda, nei teka**, bet yra kaip Dievo angelai danguje.“ (Mato 22, 23-30)*

AUGUSTINAS TŪKSTANTMETĘ KARALYSTĘ LAIKĖ SIMBOLINE, NURODANČIA Į DABARTINĮ AMŽIŲ

Augustiną kankinusių išgyvenimų, susijusių su natūralia meilės ir sekso išraiška, problema labai paveikė tai, kaip jis (klaidingai) interpretavo Šventąjį Raštą. Esu įsitikinęs, kad tai motyvavo Augustiną stipriai nusiteikti prieš tūkstantmečio karalystės mokymą Šventajame Rašte. Tačiau, kaip jis atmetė Raštus, aiškiai mokančius apie tūkstantmetį? Atkreipkite dėmesį į tai, kaip Augustinas traktuoja esamą laiką. Galatams 1, 4 vadinamas „šis dabartinis piktasis pasaulis (amžius)“, o 2 Korintiečiams 4, 4 nurodoma, kad jį valdo „šio amžiaus dievas“. Augustinas aiškino – neva tai yra didžiosios Dievo Karalystės laikotarpis ateityje. Patebėkite ir pasverkite tai, ką jis rašė apie šį dabartinį laikotarpį:

„Bet kol velnias yra surištas, šventųjų karaliavimas su Kristumi tą patį tūkstantį metų suprantamas taip pat, kaip Jo pirmojo atėjimo metu

[...] be abejo, **šiuo dabartiniu** metu Rašto žinovas gerai mokomas Dievo karalystės [...] iš savo lobyno iškelia naujų ir senų dalykų“. (538 psl.) „Todėl bažnyčia **jau dabar yra Kristaus karalystė** ir dangaus karalystė. Atitinkamai, **ir jo šventieji dabar karaliauja su Juo**, nors ir kitaip nei po to.“ (539 psl.) „Tada tie, kurie yra laisvi nuo šių teršalų, ar jie tebegyvena šiame mirtingame kūne, ar yra mirę, viešpatauja su Kristumi **jau dabar**, per visą šį laikotarpį, kurį rodo tūkstantis metų...“ **Nes visas tas laikas vadinamas tūkstančiu metų**“. (540 psl.) („Great Books of Western World“, Encyclopedia Britannica, inc., William Benton, Publisher, 1952 m. pacituota iš jo veikalo The City of God, 18-tas tomas).

Mokiniamis ir mokytojams būtų labai gerai pasižymėti aukščiau esančią pastraipą, kad ateityje būtų lengviau ja pasinaudoti, nes (ir tai labai svarbu) remiantis būtent ta pastraipa ir tuo pagrindu buvo suformuota oficiali tūkstantmečio klausimo pozicija Vakarų „krikščionijai“ ir tęsiasi iki šių dienų. Pradedančiam Dievo žodžio tyrinėtoji šie dalykai nėra svarbūs, ir neretai tenka išgirsti, kad jie niekina šį klausimą ir yra įsitikinę, kad tai yra tik pašaliniai, nesvarbūs dalykai.

Rimtiesiems, brandiems Žodžio studentams ši tiesos dalis nėra antraeilė ir dėl jos negalima diskutuoti. Jei krikščionis nesupranta „paskutinių laikų“ tiesų, tai jo požiūris į dabartį taip pat bus klaidingas. Dar kartą perskaitykite Augustino žodžius. Jis sako, kad šiuo metu, kuriuo gyvename, šėtonas yra surištas (jis bus surištas Kristaus karalystėje, bet dabar jis yra „oro valdžios kunigaikštis“ ir „šio amžiaus dievas“). Jei tikintieji „teisingai nepadalins“ Rašto ir nesupras žmonių bei laiko, apie kuriuos kalba Biblija, jiems bus labai sunku suprasti Rašto tekstą. Rimčiausia šio klaidingo samprotavimo pasekmė yra ta, kad tai trukdys mums orientuotis Dievo planuose ir tiksluose dabartiniame amžiuje.

TŪKSTANTMETĖS KARALYSTĖS „MITAS“

Ši aukščiau aptarta mintis buvo šiek tiek perteikta Michael'io Grosso knygoje „Tūkstantmečio mitas“. M. Grosso yra filosofas (tam tikra prasme) ir kalba apie „new age“ judėjimo ir daugelio kitų šiuolaikinių mūsų dienų problemų. Savo knygoje jis, tiesą sakant, bando autoritetingai kalbėti apie kai kuriuos Biblijos dalykus ir problemas, neturėdamas žalio supratimo, apie ką jis kalba, nei ką konkrečiu klausimu moko Biblija. Atkreipkite dėmesį į jo žodžius:

„Ši knyga pasakoja apie Tūkstantmečio mitą – vieną didžiausių pasaulio mitų. Ji pasakoja apie laikų pabaigą ir meilės atgimimą, istorijos pabaigą ir aukso amžiaus aušrą.“ („Tūkstantmečio mitas“, 3 psl.)

M. Grosso toliau įvardija tokius, kaip David'as Koresh'as (iš Waco, Teksaso travestijos), Charles'as Manson'as ir kai kuriuos kitus iškreiptus protus, tikinčius tūkstantmečiu (žinoma, jis niekada nekalba apie daugelį milijonų krikščionių, kurių intelektu ir sveiku protu neabejojama, aiškiai įrodančių, kad jie orientuojasi savo laike ir erdvėje, ir kurie tiki tiesioginiu tūkstantmečiu!). M.Grosso teigė, kad tūkstantmetis buvo „mitas“ ir vienas iš „klaidingų Jėzaus supratimų“.

Jėzus pasakė: „Iš tiesų sakau jums: yra kai kurie čia stovintys, kurie neragaus mirties, kol pamatys žmogaus Sūnų, ateinantį savo karalystėje.“ (Mt 16, 28)

„Jėzus, matyt, manė, kad didysis įvykis neišvengiamas. Nuo pat pradžią tūkstantmetininkai kentėjo dėl ankstyvų lūkesčių. Pati krikščionybė tėra pirmojo nesėkmingo Tūkstantmečio nuopuolis, tam tikras laiko žymėjimas, laukimo pratimas, kurį iššaukia nesugriaunamas būsimų dalykų ilgesys.“ („Tūkstantmečio mitas“, 6 psl.).

Tokia nesąmoninga, nesusijusi informacija, nors ir mane įžeidžianti, visgi nėra bjauresnė už „krikščionių filosofų“ (netikrų Žodžio mokinių), iškraipančių Raštus. Mačiau daug profesionalių tarnautojų, trokštančių būti svarbiais ir efektyviais savo kartai, kurie iškelia senąjį alegorinį Augustino interpretacijos metodą ir verčia Rašto tekstą pasakyti dalykus, kurie pačiam tekstui visiškai svetimi.

ĮVAIRŪS POŽIŪRIAI Į TŪKŠTANTMETĘ KARALYSTĘ

Apibendrinamas šias mintis, pateiksiu pagrindinius požiūrius į pabaištos laikus, kuriuos priėmė Vakarų kultūros bažnyčia. Kalbant apie būsimą tūkstantmetį Kristaus viešpatavimą, krikščionijai būdingi trys pagrindiniai požiūriai (ir gana naujas „madingas“ požiūris, kurį trumpai aptarsiu).

1. Betūkstantmetizmo požiūris

Tai reiškia, kad nėra tūkstantmetės karalystės. Paprasčiausiai sakoma, kad ateityje tūkstanties metų Kristaus karaliavimo žemėje nebus.

Tai neabejotinai dominuojantis krikščionijos požiūris. Yra du konservatyvių betūkstantmetininkų interpretavimo metodai. Ši „stovykla“ linkusi žiūrėti į visus šventraščius ir pranašystes, nurodančius į pirmąjį Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimą, ir aiškinti juos pažodžiui, kaip tai daro konservatyvūs tikintieji, taip, kaip jie ir turi būti aiškinami. Tačiau kai kuri nors Rašto vieta nurodo būsimą tūkstantmečio karalystę, betūkstantmetininkai naudoja kitokį aiškinimo metodą.

Šis „kitoks aiškinimo metodas“ taip pat žinomas kaip alegorinis aiškinimo metodas, tačiau šiais laikais dažniausiai vadinamas „sudvasinimu“. Eschatologiniai Raštai (kurie nurodo į ateitį) yra interpretuojami visiškai kitaip nei Šventojo Rašto ištraukos, kuriose nurodomas pirmasis Kristaus atėjimas. Daugeliui šių pranašišku ištraukų suteikiamos labai subjektyvios, labai įvairios ir dažnai mistiškos reikšmės. Ši klaida, atsiradusi dėl bažnyčios atsimitimo nuo jos paprasto Sola-Scriptura mokymo, tapo vyraujančiu krikščionijos požiūriu. Tai aiškiai pa-vaizduoja mūsų draugo žydo, Nathan'o Ausubel'io, straipsnis. Čia jis išdėsto tradicinį judaizmo požiūrį į būsimą Mesijo karalystę ir kaip jis skiriasi nuo „krikščioniško požiūrio“.

„Iš anksto nulemta Mesijo misija buvo galutinė ir aiški; Dievo Karalystės įkūrimas **žemėje** (ne **danguje**, kaip tai mano krikščionys), kai brolystė, taika ir teisingumas įves amžinąjį savaitę Izraeliui ir likusiai žmonijai, jei jie priims tikėjimą Vienu Dievu ir Jo Tora“ („Žydų pažinimo knyga“, 281 psl.).

N. Ausubelis visą krikščionių bendruomenę priskyrė betūkstantmečiui, o tai iš tikrųjų yra šiek tiek nesąžininga krikščionių, karingų tūkstantmetininkų, atžvilgiu. Įdomu tai, kad „krikščionijos“ dauguma sako, kad karalystė bus danguje (**kaip tai mano krikščionys**), o Biblija sako, kad ji bus žemėje. Ne kartą girdėjau, kaip tūkstantmečio pozicija buvo atmesta kaip „per daug žydiška“. Taip pat ir daugelis betūkstantmetininkų mus, tūkstantmetininkus, vadina „krikščionybės sekta“, kuri susipainiojo per daug rimtai žiūrėdama į žydų šventraščius“. Kas kart, kai manęs klausia, ar esu tūkstantmetininkas, visada atsakau: „Taip, nes aš tikiu, kad Biblija turi mintyje tai, ka ji sako“.

Sakyklos šiandien laikomos svarbiomis, kai skelbiamos temos atsako į klausimą „kaip?“. Doktrinos mokymas visoje Vakarų kultūroje yra nepraktiškas ir nesvarbus. Daugeliui krikščionių būsimoji tūkstantmečio karalystė, Kristaus dievybė, Šventoji Trejybė ir t. t. yra nuobodžios temos, „neturinčios nieko bendro su praktiškais dalykais“. Šį požiūrį reikia ištaisyti Kristaus Kūne – Dievo atpirktieji turi žinoti, kad visi Dievo

patarimai yra svarbūs. Šios temos „nesvarbios“ neatgimusiam žmogui. Ši tiesa yra viena iš daugelio, dėl kurių Dievo šeima turi „išstovėti savo vietoje“. Labai dažnai girdžiu šlykštų „religinių“, doktriniškai silpnų krikščionių komentarą: „Ai, tai visai nesvarbu“. Visos tokios diskusijos neatgimusiems tikrai yra laiko švaistymas.

Nesvarbu, ar tai tik nežinojimas, ar išdidus netikėjimo parodymas, ar šių abiejų derinys, bet tai duoda suprasti, kiek daug išpažįstančių krikščionių nesirūpina Dievo žodžio klausimais. Jų požiūris yra toks: „Na ir kas čia tokio svarbaus?“. Svarbu yra tai, kad, kai taip vadinamos paprastos klaidos nėra patikrinamos, jos išauga į dideles klaidas. Daugelio žmonių požiūriu tai vis tiek nesvarbu. Būtent toks požiūris veda prie tokių pastabų, kaip Konstantino: „Paprasta (kitaip sakant – visai nesvarbi) Kristaus dievybės problema“. Kadangi esminė problema nėra iš karto akivaizdi, leiskite man pasakyti taip paprastai, kad ir dešimties metų vaikas galėtų suvokti. Tikroji problema nėra asmeninės išvados apie Biblijos pranašystės detales ar būsimą tūkstantmetį kaip tokį. Tikroji problema – tai daugybės pasekmių, kylančių iš tos filosofijos versmės, paneigiančios aiškius Dievo žodžio teiginius, rezultatas.

Jei panaikiname šešis kartus Apreiškimo 20-ame skyriuje paminėtą tūkstantį metų trukiantį Kristaus viešpatavimą, tai tą Raštą turime aiškinti alegoriškai, ir tai yra didžiausia problema. Alegorinis Rašto aiškinimo metodas yra Pandoros skrynia, Didysis Trojos arklys, kuris tapo daugybės klaidų ir erezijų šaltiniu, nes pasisavino rašyto Dievo žodžio autoritetą. Jei įmanoma ištrinti „tūkstantmetį“ „iš naujo interpretuojant“ Raštą, tai taip pat leistina, kad kitas teologas, naudodamas tą patį aiškinimo metodą, atmestų Kristaus gimimą iš mergelės arba jo fizinį prisikėlimą (ar bet ką kitą, ką tik galima įsivaizduoti).

Mes, tūkstantmečio tikintieji, turime suvokti esminę šio ginčo problemą. Žinoma, net neargumentuotina, ar bus ateityje tūkstantmetis, ar ne! Klausimas kitas: koks yra pagrindas tikėti taip, kaip mes? Jei Šventajam Raštui leidžiama „sakyti tai, ką jis sako“ ir jei juo tikima, tuomet galima daryti išvadą, kad ateityje bus tūkstantmetis. Jei iš Šventojo Rašto atimamas jo autoritetas ir atimamas jo vientisumas, tai ir jo tekstas gali turėti daugybę galimų reikšmių. Dėl šios priežasties nuolat girdime tą kenksmingą frazę: „Žinai, visi Bibliją aiškina skirtingai“ (tai reiškia, kad Šventasis Raštas nieko nereiškia). Tūkstantmetis yra aiškinimo sistema, kuri primygtinai reikalauja aiškinti Šventąjį Raštą įprastame sveiko proto kontekste.

Niekada nelaikiau nė vieno eretiku vien dėl to, kad jie netiki bū-

simu tūkstantmečiu. Tvirtai teigiu, kad mano tikėjimas rėmėsi baigtu Kristaus darbu, ir aš tikėjau Viešpačiu Jėzumi Kristumi trejus metus, kol išgirdau apie tūkstantmečio mokymą. Tačiau aš augau Kristuje ir išmokau mylėti Jo žodį. Bet kai pagaliau sužinojau apie tūkstantmetį, aiškiai skaitydamas apie jį Žodyje, aš natūraliai priėmiau jį kaip tokį, nes tikiu Dievo žodžio vientisumu. Manau, kad mes, tūkstantmetininkai, esame ta tikinčiųjų grupė, kurią Isaac'as Newton'as įsivaizdavo ir jos tikėjosi prieš daugelį metų, kai rašė:

„Maždaug pabaigos metu bus sukeltas būrys žmonių, kurie nukreips savo dėmesį į pranašiško Šventojo Rašto studijas ir reikalaus pažodinio jo aiškinimo, būdami didelio triukšmo ir pasipriešinimo apsupty.“

Liūdniausia, ką pastebėjau šios knygos rengimo ir rašymo dienomis, yra akivaizdi daugumos Kristaus Kūno narių apatija Biblijos doktrinų atžvilgiu. Kai buvau paauglys, pastebėjau, kad stropiai tyrinėdamas Žodį pažodu „nuklydau“ nuo ankstesnės betūkstantmečio įtakos. Visos tos dezinformacijos detalės, kurios buvo atsitiktinai pasklidusios mano smegenyse, buvo palaipsniui atmetos, nes aš pradėjau stipriai linkti į dabartinę tūkstantmetininko poziciją, nuo kurios niekada nebenukrypau. Teko užtrukti daug ilgiau, kad tapčiau nuosekliu „teisingai padalinančiu tiesos žodį“.

Tūkstantmečio požiūris privertė mane įsigilinti į Dievo pažadus, ir galiu paliudyti, kad tai labiau nei bet kuris kitas veiksnys padėjo man suprasti mane persekiojančią biblinę painiavą. Kai pirmą kartą pradėjau skelbti savo poziciją, mano griežtas konfesinis pastorius išsakė labai neigiamų pastabų apie mano atvirą tūkstantmečio teologijos poziciją. Žinoma, po daugelio metų aš negaliu perteikti mūsų pokalbio pažodžiui, bet iš esmės jis pasakė: „Tik neišsilavinę ir neišmanantys pastoriai laikosi tūkstantmečio pozicijos. Nė vienas tinkamai apmokytas ir baigęs seminariją (jo žiniomis) pastorius niekada neišlaikė tūkstantmečio požiūrio.“ Tai skamba kaip pastaba, kad **„tikrai išsilavinęs žydas netiki ateisiančiu Mesijumi“**, kylanti iš vadinamosios išsilavinusių žydų bendruomenės. Tai taip pat primena Augustino poziciją, kad tik „kūniškieji“ tiki, jog karalystėje valgysime ir gersime. Bet „dvasiniai“ (Augustinas ir jo stovykla) netiki, kad valgys ir gers.

Su liūdesiu pastebėjau, kad per daug seminarijų yra sukurtos tam, kad išaugintų gerus konfesinius tarnautojus ir kad būtų galima sukurti organizaciją. Ir panašu, kad nereikšminga kurti vyrus ir moteris, kurie įvaldytų teologinį Dievo žodžio turinį ir sugebėtų perteikti tas tiesas. Daugelyje bažnyčių pagrindinis dėmesys skiriamas dabartinėms socialinėms problemoms ir kt.

Tuo metu aš nežinojau, kad dauguma konfesijų/denominacijų, prieš įslysdamos į gilų nuklydimą, išsižada tūkstantmečio pažiūrų. Tai pasakytina apie daugumą seminarijos mokymų.

Kinijos „Biblijos mokyklose“ ir „seminarijose“ gausu politinių ir filosofinių klausimų, tačiau nėra sveiko Biblijos mokymo. Sukūrimas, nuopuolis, tvanas ir t. t. yra paneigti, kaip ir doktrinos apie Kristaus gimimą iš nekaltybės ir apie Jo mirtį bei fizinių prisikėlimą. Tie, kurie pasisakė prieš tokią akivaizdžią ereziją, buvo suvaryti į pagrindžio bažnyčias, dažniausiai vadinamas namų bažnyčiomis. Namų pastoriai nerekomenduoja savo jaunuoliams lankyti tas mokyklas. Aš tokį požiūrį išsiugdžiau savo šalyje.

Kai mano pastorius papasakojo apie skirtumą tarp „tikrai išsilavinusių“ ir „neišmanančių“ pastorių (kalbant apie tikėjimą būsimuoju tūkstantmečiu), aš nežinojau ar šis teiginys yra teisingas, ar ne, bet laikui bėgant jis nepadarė man jokios įtakos. Kiti galėtų sakyti, kad nėra ateinančio septynerių metų Suspaudimo, ir kad tūkstanties metų Karalystės niekada nebus. Man pasirodė, kad jei tai nėra svarbu, tada visos Kristaus tiesos taip pat galėtų nebūti svarbios. Jų neigimas laikui bėgant bus sumažintas iki prasčiausio Rašto įkvėpimo požiūrio. Mano požiūris buvo toks: „tebūnie Dievas teisingas, o kiekvienas žmogus melagis“. Tas pastorius buvo pirmasis žmogus, apie kurį pagalvojau po daugelio metų, kai rengiau rašinį apie Augustiną ir jo nuostatas, lėmusias, ar krikščionis yra „dvasingas“, ar „kūniškas“. „Jei esi dvasingas (ir, žinoma, tikrai išsilavinęs), tikrai netikėsi tūkstantmečiu; jei esi kūniškas (ir tikrai kvailas), tai tikėsi tūkstantmečiu. Toks samprotavimas (?), subjektyvi ir absurdiška logika yra pats prasčiausias pasiteisinimas bet kokiam argumentui paremti.

Kai buvau jaunas krikščionis, susilaužiau dešinę kulkšnę ir kelias savaites turėjau sveikti, kad užtektų laiko patinimui tiek sumažėti, kad būtų galima uždėti ant mano kojos gipsą. Man beatgaunant jėgas pas mane atėjo draugas ir paragino negaišti laiko žiūrint televizorių, o kažką rimto paskaityti. Jis paskolino man trijų tomų veikalą „**Teokratinė karalystė**“, kurį parašė George’as N. H. Peters’as, (Kregel Publications, Grand Rapids, Mičiganas). Iš pradžių skaitėsi lėtai, bet laikui bėgant suvalgiau visus tris tomus (apie 2100 puslapių) ir nuo to laiko mano įsitikinimas apie pranašiškojo Žodžio liudijimo aiškumą apie Viešpaties sugrįžimą į tūkstantmetę karalystę yra nepajudinamas. George’as Peters’as buvo gana silpnos sveikatos, liuteronas, kuris sirgdamas 1884 metais parašė šį nuostabų veikalą. Žinios apie jo mirtį gana miglotos,

bet Dievas panaudojo jį, kad paliktų savo dvasinį palikimą dideliuose teologinės tiesos lobyno namuose. Raginu kiekvieną jaunuolį, kuris rimtai nori suprasti Dievo žodį, įsigyti ir perskaityti šį monumentalų kūrinį. Mano širdis nenustojė džiūgauti dėl to, kokį poveikį tai padarė mano gyvenimui, suteikdamas man daugybę įrodymų, patvirtinančių tūkstantmetės karalystės poziciją.

Vienas iš gerai žinomų praėjusių dienų aiškintojų buvo H. A. Ironside. Jis buvo tūkstantmetininkas, bet nenuosekliai padalino tiesos žodį. Vis dėlto dėkojame Dievui už šviesą, kuria jis pasidalino su mumis. Jis pasidalijo puikiu, tūkstantmetizmą palaikančiu liudijimu knygoje „Pranašystės žibintas“. 128-129 puslapyje jis rašo:

„Prieš keletą metų turėjau didžiulę privilegiją paklausti daktaro A. T. Robertsono, skaitančio paskaitas apie laišką kolasiečiams tiesiai iš savo graikiško Naujojo testamento Kalvarijos baptistų bažnyčioje Niujorke. Jis vedė tarnautojų konferenciją, ir aš turėjau privilegiją toje konferencijoje pasakyti keletą kalbų iš savo angliškos Biblijos (nes nesu pakankamai išsimokslinęs, kad galėčiau juos pateikti iš graikiško testamento, o ir dauguma žmonių nėra pakankamai išsimokslinę, kad galėtų sekti manimi, jei ir žinočiau graikų kalbą), ir man buvo gana malonu kiekvieną dieną matyti prieš mane sėdintį didįjį žmogų. Pripažįstu daktarą Robertsoną kaip neabejotinai iškiliausią graikų mokslininką Amerikoje, jei ne visame pasaulyje; ir vis dėlto tas brangus, malonus Dievo žmogus sėdėjo ir klausėsi vargšo nereikšmingo žmogaus, tokio kaip aš, ir buvo toks pat maloningas ir toks pat dėmesingas, koks tik galėtų būti. Peržvelgus du laiškus tesalonikiečiams, paskutinio kreipimosi pabaigoje daktaras Robertsonas priėjo prie manęs ir pasakė: „Tai pirmas kartas, kai aš klausiausi, kaip kažkas atidžiai perskaito tuos laiškus iš tūkstantmečio perspektyvos, ir turiu pasakyti, mano sprendimas lydėjo jus per visą jūsų pasisakymą. Niekada nebuvo tvirtai pasiskelbęs, kad esu tūkstantmetininkas, bet manau, kad jei vėl turėčiau gyventi iš naujo, būčiau daug pozityvesnis šiuo klausimu, nes **savo tarnystėje niekada nepažinojau tūkstantmetininko, kuris būtų modernistas.**“

Skaitydamas jo žodžius apie daktarą A. T. Robertsoną, supratau, kad graikų kalba, kurios mokosi studentai, jiems nepadės „pamatyti“ tūkstantmetizmo požiūrio. Tai įmanoma tik priėmus Dievo žodžio kalbą tokią, kokia ji yra – tai yra, kai pagaliau išmoksime priimti numatytą, normalią kalbos prasmę. Kol žmogus primygtinai nori sudvasinti Bibliją, jo teologijoje negali būti nuspėjamo požiūrio. Norėdamas pabrėžti,

pakartosiu tai dar kartą. Jei pranašiškas žodis turi būti sudvasintas, tai taip pat gali būti sudvasinamos ir tos ištraukos, kuriose pasakojama apie nemokamą išgelbėjimo dovaną, ir tos palaimintos ištraukos, kuriose kalbama apie išgelbėjimo užtikrinimą, fizinį Kristaus prisikėlimą ir pan. Beje, būtent šitaip modernizmas (netikėjimas) įsiskverbia į konfesiją/denominaciją. Priėmus alegorinį Rašto aiškinimo metodą, pirmu žingsniu taikomasi į vienuoliką Pradžios knygos skyrių. Juos alegorizavus, Apreiškimo knyga netenka savo stipraus poveikio ir tampa mįslingu bejėgiu literatūros kūrinium. Tačiau ar yra bibliinių argumentų, kurie iš tikrųjų moko pranašiškos laiko juostos? Taip, visiems šiems dalykams yra biblinis pagrindas. Jei tai yra Biblijoje, tai svarbu kiekvienam Žodžio mokiniui.

Pagrindinė tūkstantmetizmo mokymo sudedamoji, reikalaujanti pažodinio požiūrio į Šventąjį Raštą, yra nedidelė laiko salelė, kuri pasireiškė ateityje. Turiu omenyje „septynerių metų Suspaudimą“ arba, tiksliau, 70-ąją Danieliaus pranašystės savaitę. Savo ausimis girdėjau, kaip išsijuokiama ir tyčiojama iš šio tūkstantmetizmo mokymo principo, ir mačiau, kaip komiškuose spektakliuose šaipomasi iš tūkstantmetininkų ir jų „septynerių metų suspaudimo“. Žinoma, tai kyla iš Dievo žodžio nežinojimo ir iš pernelyg uolaus požiūrio tų, kuriems labiau rūpi apginti savo poziciją nei sužinoti, kas iš tikrųjų sakoma Biblijoje. Jei šie Raštai vertinami pagal nominalią vertę, tai jie neabejotinai moko ateinančio septynerių metų Suspaudimo sampratos. Tačiau jei jie aiškinami alegoriškai, nebėra nuspėjamo supratimo, ką jie reiškia.

SEPTYNI PAPERASTI SEPTYNERIŲ METŲ SUSPAUDIMO PAAIŠKINIMAI

Nebukadnecaras (ateinančio Antikristo prototipas) buvo nuteistas dėl savo išdidumo ir **septyneriems metams** tapo **žvėrimi**:

*„O kad karalius matė sargą, šventąjį, nužengiantį iš dangaus ir sakantį: 'Nukirskite medį ir sunaikinkite jį; tačiau jo šaknų kelmą palikite žemėje su geležiniais ir žalvariniais raiščiais minkštoje lauko žoloje; ir jis tebūna drėkinamas dangaus rasos, ir jo dalis tebūna su lauko žvėrimis, kol **septyni laikai** praeis pro jį'“. (Danielius 4, 23)*

Ši būklė šiuolaikiniais terminais būtų apibūdinta kaip likantropija.

Čia reikėtų perskaityti visą ketvirtą Danieliaus skyrių, ypač atkreipiant dėmesį į 23 eilutę. Viso ketvirto skyriaus kontekstas aiškiai parodo, kad terminas „laikas“ reiškia „vienerius metus“. Todėl septyni laikai reiškia septynerius metus. Jei perskaitysite šį skyrių ir palyginsite jį su tryliktoju Apreiškimo skyriumi, atsiskleis daug panašumų. Antikristas, kuris valdys šią planetą septynerius metus (kaip Nebukadnecaras), apibūdinamas kaip **žvėris!** (Apreiškimo 13, 1).

Paskutiniai septyneri Biblijos pranašystės metai vadinami „savaite“ – ne dienų, o metų savaitė, kaip atskleidžia kontekstas **ir** Biblijos istorija. Tolesnėje Rašto ištraukoje ši metų „savaite“ yra padalinta perpus – taip atsiranda **du** laikotarpiai **po trejus su puse** metų.

*„Ir jis patvirtins sandorą su daugeliu **vienai savaitei**; o savaitės **viduryje** jis sustabdys auką bei aukojimą ir dėl bjaurysčių pasklidimo jis ją nusiaubs iki sunaikinimo, ir tas nulemtas dalykas bus išlietas ant nusiaubimo.“ (Danieliūs 9, 27)*

Antra suspaudimo metų pusė minima Danieliaus 7 skyriuje vartojant išsireiškimą „**laikas, laikai ir pusė laiko**“. Turėkite omenyje, kad „laikas“ lygus vieneriems metams, „laikai“ reiškia dvejus metus, o „pusė laiko“ lygu pusei metų.

*„O dešimt ragų iš tos karalystės yra dešimt karalių, kurie iškils; o po jų iškils kitas; jis skirsis nuo pirmųjų ir pavergs tris karalius. Jis kalbės didžius žodžius prieš Aukščiausiąjį, išsekins Aukščiausiojo šventuosius ir užsimanys pakeisti laikus ir įstatymus; ir jie bus atiduoti į jo rankas iki **laiko, laikų ir pusės laiko**.“ (Danieliaus 7, 24-25)*

Tas pats laikotarpis minimas ir Danieliaus 12, 7:

*„Ir išgirdau linu apsivilkusį vyrą, esantį ant upės vandens, kai jis pakėlė savo dešinę ir savo kairę į dangų ir prisiekė amžinai gyvenančiuoju, kad tai bus **laiką, laikus ir pusę laiko**; ir kai jis užbaigs žlugdyti šventosios tautos jėgą, tada visi šie dalykai bus užbaigti.“*

Taip pat žiūrėkite Danieliaus 4, 16:

*„Tebūna pakeista jo žmogiška širdis ir tebūna jam duota žvėries širdis; ir **septyni laikai** tegul praeina pro jį.“*

Palyginkite su Danieliaus 4, 23:

*„...ir jis tebūna drėkinamas dangaus rasos, ir jo dalis tebūna su lauko žvėrimis, kol **septyni laikai** praeis pro jį!“*

Šis **paskutinis** septynerių metų suspaudimas dar vadinamas **keturiasdešimt dviejų mėnesių** laikotarpiu. Tai – laikas, lygus **trejiems su puse metų**.

Apreiškimo 11, 2:

*„Bet kiemą, esantį šventyklos išorėje, palik ir jo nematuok, nes jis yra duotas pagonims; ir jie tryps šventąjį miestą po kojomis **keturiasdešimt du mėnesius**.“*

„Ir aš stovėjau ant jūros smėlio ir mačiau iš jūros iškylantį žvėrį, turintį septynias galvas ir dešimt ragų, o ant jo ragų dešimt karūnų, ir ant jo galvų piktžodžiavimo vardą. Ir žvėris, kurį mačiau, buvo panašus į leopardą, ir jo kojos buvo kaip meškos, ir jo nasrai kaip liūto nasrai; ir slibinas davė jam savo jėgą ir savo sostą, ir didelę valdžią.“ (Apreiškimo 13, 1-2)

*„Ir jam buvo duota burna, kalbanti didybes ir piktžodžiumus; ir jam buvo duota valdžia pasilikti **keturiasdešimt du mėnesius**.“ (Apreiškimo 13, 5)*

Antroji didžiojo Suspaudimo pusė dar vadinama **1260 dienų** laikotarpiu, kuris yra lygus **keturiasdešimt dviems mėnesiams** arba **trims su puse metų**:

*„Ir aš duosiu valdžią savo dviems liudytojams, ir jie pranašaus **tūkstantį du šimtus šešiasdešimt dienų** apsirengę ašutine.“ (Apreiškimo 11, 3)*

Iš aukščiau pacituotų ištraukų visiškai aišku, kad Biblija moko apie **septynerius metus** trunkantį Suspaudimą. Iš bendro (bet nuostabaus) Viešpaties paaiškinimo Mato 24, 21 ir detalaus to baisaus teismo laiko aprašymo Apreiškimo 6–19 skyriuose, nestebina, kad jis apibūdinamas kaip Didysis suspaudimas. Tai ryškus to baisaus laiko, kai niekur nebus randama nuostabios malonės, aprašymas. Tai laikas, kai

visa Visagalio Dievo rūstybė bus išlieta ant šios planetos, ir „žmonių širdys nusilps dėl baimės“. (Luko 21, 26)

Taigi atsižvelgiant į laiko tarpsnius, Biblijoje apibūdinamus kaip septynerių metų savaitė, kai savaitė padalyta į dvi dalis, po trejus su puse metų, o pastarieji treji su puse metų vadinami 42 mėnesių (ir taip pat 1 260 dienų) laikotarpiu, paprasta aritmetika yra įtikinanti. Esame visiškai įsitikinę, kad mokome sveiko mokslo, o ne pasakiškos eschatologijos, kaip kai kurie mano. Tie, kurie atsako: „Tai nesvarbu“, atskleidžia savo požiūrį į Dievo protą. Akivaizdu, kad tai svarbu Dievui, todėl ir mes turėtume tai vertinti lygiai taip pat.

Apie **tūkstantį metų** kalbama Apreiškimo 20, 2-7. Šioje ištraukoje šešis kartus paminėti tūkstantis metų:

*„Jis čiupo slibiną... ir surišo jį **tūkstančiui metų**.“ (Apr 20, 2)*

*„Kad jis nebeklaidintų tautų, kol išsipildys **tūkstantis metų**.“ (Apr 20, 3)*

*„...ir jie gyveno ir karaliavo su Kristumi **tūkstantį metų**.“ (Apr 20, 4)*

*„Bet likę mirusieji neatgijo iki pasibaigs **tūkstantis metų**.“ (Apr 20, 5)*

*„...ir karaliaus su juo **tūkstantį metų**.“ (Apr 20, 6)*

*„Ir kai **tūkstantis metų** pasibaigs, šėtonas bus išleistas iš savo kalėjimo.“ (Apr 20, 7)*

Kiekvienas mokinys, manantis, kad aukščiau pateikta medžiaga nėra svarbi, turėtų išsiugdyti nuostatą, sakančią: „Nesuprantu šios temos svarbos, bet kadangi Dievas aiškiai pasakė, kad ji Jam svarbi, tai aš tikėdamasis lauksiu, kol man tai taps aišku, ir neprisidėsiu prie Dievo priešų, laikančių tą mokymą kvailyste“.

Kodėl mes žinome, kad ši tema yra tokia gyvybiškai svarbi Biblijos pranašysčių supratimui, išsamiau bus aptarta, kai turėsime tam pakankamai vietos. Viskas, ką šiuo metu tikrai turime pasakyti, yra tai, kad ši tema yra svarbi Dievo širdžiai, nes Dievas mums ją pateikė su tokiomis gausiomis detalėmis – nepaneigiamo dieviškojo autentiškumo antspaudu, atskleidžiančiu šią nuostabią temą. Taigi, jei tai svarbu Dievui, tai turėtų būti svarbu ir mums. Tai mums turėtų būti taip gerai pažįstama, kad puikiai Jo pranašiškos tiesos eskizu galėtume pasidalinti tiek su tikinčiaisiais, kad juos palaimintų, tiek su netikinčiaisiais, kad juos įspėtų.

2. Prieštūkstantmetizmo požiūris

Dvidešimtojo amžiaus pradžioje prieštūkstantmetizmas buvo priimtas daug aistringiau nei šiandien. Šiam požiūriui atstovauja nedidelė, bet garsi krikščionybės dalis. Tiesą sakant, prieštūkstantmetininkai sako tikintys Evangelijos „sėkmė“. Jie – užkietėję mūsų dienų optimistai! Jie tiki, kad dabartinis amžius pasieks pasaulio atsivertimą į Kristų. Vadinasi, tūkstantmetis realizuosis Evangelijos skelbimo dėka, o **Kristus ateis po prieštūkstantmečio**. Anksčiau citavome Philip'ą Schaff'ą, žinomą bažnyčios istoriką, ir pažymėjome, kaip jo prieštūkstantmetizmo pozicija netinkamai pagardino jo interpretaciją apie pasaulio atsivertimo viltis. Joks protingas Naujojo testamento laiškų skaitymas negalėtų privesti prie išvados, kad šis amžius sulauks tokios didžiulės Dievo darbo sėkmės.

Jei kas skaito Senojo testamento pranašus, bet teisingai nepadalija Dievo žodžio, toks tikrai gali sugalvoti tokį fantastišką pasaulio atsivertimo vaizdą dabartiniame piktajame amžiuje. Tada kyla klausimas: „Iš kur jie pasigavo tokią nerealią mintį?“ Pernelyg dažnai girdžiu šiuos brolius melagingai apkaltintus, neva jie iš oro gavo tokį požiūrį. Tai netiesa. Nė vienas iš jų nėra sugalvotas ar išgalvotas. Atsakymas yra toks pat, kaip ir dėl daugumos krikščionių sumaiščių. Tai yra neteisingo Dievo žodžio padalijimo rezultatas. Nuoširdūs prieštūkstantmetininkai su dideliu lūkesčiu skaito Senojo testamento pranašus ir ten ieško atsakymo – tačiau tai yra klaidų, iš kurių kyla visa ši painiava, šaknis. Išgirskite dar kartą: kai kas nors skaito Senojo testamento pranašus, kad sužinotų, ką jie turi pasakyti apie **dabartinio amžiaus** baigtį, jie be jokios abejonės ir patys susipainioja, ir su tokia pačia painiava susiduria iš pašalies.

PASKUTINĖS IZRAELIO AR KRISTAUS KŪNO DIENOS?

Ar tai skamba pažįstamai? Ši tema buvo aptarta, kai svarstėme Petro žodžius, pasakytus Sekminių dieną, kai dienas, kuriomis jis gyveno, jis įvardijo kaip „**paskutines**“. Šią temą galima vertinti ir kitu aspektu. Kai klausiamo Senojo testamento pranašų, kokie bus pabaigos laikai, jie mums paskelbia šlovingą žinią. Tai bus laikas, kai Dievas – Žmogus, Mesijas, valdys pasaulį. Tai bus pasaulinės taikos laikas – laikas, kai tarp daugybės gyvūnų bus taika, visuotinio Viešpaties pažinimo laikas

ir laikas, kai tinkamu metų laiku ant žemės kris tinkamas kiekis lietaus. Nebus ligų, bado, karo, žmogžudysčių ar mirstančių kūdikių. Senojo testamento pranašai apibūdino būsimą amžių, kuris net ir mums yra ateitis ir kuris yra būsimos Kristaus karalystės laikotarpis.

Studijuodami tai (ir daugumą Biblijos temų) turime priminti sau, kad Pauliaus laiškai šį dabartinį amžių, kuriame gyvename, vadina paslaptimi. Tai reiškia, kad šis amžius, kuriame gyvename, niekada nebuvo Senojo testamento pranašystės dalis. Taigi pranašiškuose Senojo testamento raštuose nieko nenurodoma dabartiniam amžiui. Tiesa, kad yra daugybė pranašysčių, nurodančių ankstyvųjų Apaštalų darbų dienas ir tolimos ateities dienas. Tačiau reikia suprasti, kad nė viename Senojo testamento pranašų nėra nė vieno posakio, kuriame būtų kalbama apie laiko tarpą tarp Viešpaties pasirodymo Pauliui ir dar būsimo Viešpaties atėjimo. Atsižvelgdami į tai, galime žinoti, kad Senajame testamente minimas **paskutiniųjų dienų** klausimas nėra susijęs su paskutinėmis **dabartinio** amžiaus dienomis.

TUOMET Į KĄ ŠIOS EILUTĖS NUKREIPIA?

Įdomu pastebėti, kad Paulius dabartinio amžiaus niekada nevadina Karalystės amžiumi. Kai apaštalas Paulius kalba apie „paskutines dienas“, jis turi omenyje **dabartinio amžiaus**, jam patikėto skelbti **Paslapties amžiaus** (Efeziečiams 3, 1-5) pabaigą. Jis niekada nekalba apie dabartinį amžių kaip apie šlovingą Kristaus karalystę. Atvirkščiai, šį amžių jis vadina „dabartiniu piktuuoju pasauliu (amžiumi)“ (Galatams 1, 4), kuriame šėtonas yra „šio pasaulio (amžiaus) dievas“ (2 Korintiečiams 4, 4). Toks yra šio Malonės amžiaus aprašymas. 1000-metės Karalystės amžiuje šėtonas bus įkalintas, kad daugiau nebeapgauštų tautų. Dabartinis amžius yra labai toli nuo tos pranašų apibūdintos šlovingos būsimos karalystės. Tolesnėse eilutėse aprašoma būsimojo Kristaus valdymo šlovė, kuri yra Jo sugrįžimo į žemę rezultatas. Kalbama ne apie dabartinį amžių, kuris, kaip jie sako, dėl evangelijos (Jo mirties, palaidojimo ir prisikėlimo) skelbimo baigs pasaulio atsivertimu. Kai Kristus ateis į žemę, tada ir tik tada štai kas įvyks:

„Nes žemė bus pripildyta Viešpaties šlovės pažinimo, kaip kad vandenys uždengia jūrą.“ (Habakukas 2, 14)

„Bet šita bus sandora, kurią sudarysiu su Izraelio namais: po tų dienų, – sako VIEŠPATS, – aš įdėsiu savo įstatymą į jų vidų ir įrašy-

siu jį į jų širdis; ir aš būsiu jų Dievas, o jie bus mano tauta. Ir jie nei vienas nebemokys savo artimo ir nei vienas savo brolio, sakydami: 'Pažink VIEŠPATĮ'; nes jie visi mane pažins, nuo jų mažiausiojo iki jų didžiausiojo, – sako VIEŠPATS, – nes aš atleisiu jų neteisybę ir jų nuodėmės nebeatsiminsiu.“ (Jeremijo 31, 33-34)

Izaijas perdavė tą pačią žinią savo tarnystės metu:

„Taipogi vilkas gyvens su ériuku, ir leopardas atsiguls su ožiuku; veršis, jaunas liūtas ir peniukšlis drauge; ir mažas vaikas juos vedžios. Karvė ir meška ganysis, drauge gulės jų jaunikliai; ir liūtas és šiaudus kaip jautis. O žindomas vaikas žais prie nuodingos gyvatės olos, ir nujunkytas vaikas kiš savo ranką į angies lindynę. Niekas nekenks ir nenaikins visame mano šventajame kalne; nes žemė bus pilna VIEŠPATIES pažinimo kaip vandenys apdengia jūrą.“ (Izaijas 11, 6-9)

PASKUTINĖS DABARTINIO AMŽIAUS DIENOS

Senajo testamento pranašai niekada nematė nė mažiausios dabartinio amžiaus dalies. Tai, ką tie Senajo testamento pranašai apibūdino, buvo **ne dabartinio** amžiaus pabaiga, o **būsimos** tūkstantmečio Karalystės dienų pradžia. Prieštūkstantmetizmo erezijos besilaikančiųjų klaida yra dar baisesnė, atsižvelgiant į aiškias dabartinio amžiaus pabaigos prognozes, kurias mums pateikė apaštalas Paulius, vienintelis, kalbantis apie dabartinį Paslapties amžių. Štai koks yra dabartinio Malonės amžiaus pabaigos aprašymas:

*„Dvasia gi aiškiai sako, kad **paskutiniais laikais** kai kurie atitrauks nuo tikėjimo, sutelkdami dėmesį į sūviliojančias dvasias ir velnių mokslus; veidmainingai kalbantys melą; turintys savo sąžinę išdegintą karšta geležimi.“ (1 Timotiejui 4, 1-3)*

*„Žinok ir tai, kad **paskutinėmis dienomis** ateis pavojingi laikai. Nes žmonės bus savimylūs...“ (2 Timotiejui 3, 1-2).*

„Išdavikai, karštagalviai, pasipūtę, labiau malonumų mylėtojai nei Dievo mylėtojai; turintys dievotumo pavidalą, bet išsižadėję jo jėgos...“ (2 Timotiejui 3, 4-5).

*„Todėl tave įpareigoju akivaizdoje Dievo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus, kuris teis gyvus ir mirusius savo pasirodyme ir savo karalystėje: skelbk žodį; nedelsk laiku ir nelaiku; bark, peik, ragink su visu ilgu pakantumu ir mokslu. Nes **ateis laikas**, kai jie nebepakęs sveiko mokslo; bet susikraus sau mokytojų pagal savo geismus, turėdami niežtinčias ausis; ir nukreips savo ausis nuo tiesos ir atsi-gręš į pasakas.“ (2 Timotiejui 4, 1-4)*

Jei kas iškalbingai ginčijasi, logiškai remdamasis savo klaidinga prielaida, tas savo klausytojams pateikia visiškai logišką, bet klaidingą išvadą. Jei įrodinėtume remdamiesi klaidinga prielaida, ginčydamiesi logiškai ir pakankamai ilgai, galiausiai prieitume požiūrio, kuris atrodo ir logiškas, ir pagrįstas! Štai čia ir suklysta prieštūkstantmetininkai. Jie prisirenka daugybę Rašto ištraukų, aiškiai apibūdinančių utopinį pasaulį, skambantį kaip rojus žemėje! Tie Rašto aprašymai yra tokie įspūdingi ir išeiinantys už visų mums žinomos informacijos ribų, kad įtikino kai kuriuos betūkstantmetininkus alegorizuoti šias eilutes, tarsi jose būtų kalbama apie dangų. Prieštūkstantmetininkas, prievartaudamas šias eilutes kalbėti apie dabartinio amžiaus pabaigą, labai klysta manydamas, kad jei evangelija bus skelbiama ištikimai, tai visas pasaulis atsivers ir visos žemės tautos pažins Viešpatį! Aukščiau pateiktų dalykų santrauka yra tokia. Prieštūkstantmetininkai skaito Senojo testamento pranašus ir tiki, kad tos dienos išsipildys dabartiniame amžiuje. O betūkstantmetininkai, skaitydami tas pačias ištraukas, neigia, kad tai kada nors įvyks žemėje, nes yra įsitikinę, kad tai yra mistiškos nuorodos į dangų.

Įdomu stebėti pietų baptistų konvenciją Jungtinėse Valstijose. Atrodo, kad jų seminarijos yra betūkstantmečio pakraipos (nors šiek tiek nykstančios). Nors dauguma stiprių, evangelistiškų, misionieriškų jų bažnyčių yra tūkstantmečio pakraipos, o šios didžiulės tikinčiųjų grupės misijų valdyboje yra apsisprendę prieštūkstantmetininkai. Tai atsiskleidžia periodiniuose jų lyderių pareiškimuose, kuriuose kalbama apie jų tikslą atversti pasaulį! Ant 1995 m. kovo – balandžio mėn. Pietų baptistų misijos valdybos žurnalo „The Commission“ viršelio yra jaudinantis tos misijos tarybos šūkis:

„Mes paskatinsime Pietų baptistus atlikti misiją su Dievu ir atvesti visas pasaulio tautas į gelbstintį tikėjimą Jėzumi Kristumi.“

Telaimina Dievas jų entuziazmą, bet vargas tiems, kurie tiki, kad jų ištikimybė, darbas, pamokslavimas, maldos ir t. t. atvers pasaulį, nes laikui bėgant jie labai nusivils! Net Billy Graham'as neseniai duodamas interviu televizijai apgailestavo ir pasakė, kad, jo manymu, didžioji jo gyvenimo dalis buvo nugyventa veltui, nes Jungtinėse Valstijose viskas dvasiškai blogiau nei tada, kai jis pirmą kartą pradėjo pamokslauti. Žinoma, kad taip! Tokie ir turėtų būti mūsų lūkesčiai iš Šventųjų Raštų, nes tai mums taip aiškiai perteikta.

*„Žinok ir tai, kad **paskutinėmis dienomis ateis pavojingi laikai**. Nes žmonės bus savimylūs, godūs, pagyrūnai, išdidūs, piktžodžiautojai, neklusnūs tėvams, nedėkingi, nešventi, be prigimtinio prieraišumo, paliaubų laužytojai, melagingi kaltintojai, nesusivaldantys, niršūs, nekenčiantys tų, kurie yra geri, išdavikai, karštalgalviai, pasipūtę, mylintys malonumus labiau negu Dievą; turintys dievotumo pavidalą, bet išsižadėję jo jėgos; nuo tokių šalinkis.“ (2 Timotiejui 3, 1-5)*

Daug geriau suformuluoti tą misijos šūkį būtų: „Mes vesime savo žmones į misiją su Dievu, kad padarytume viską, ką galime, kad Kristaus Evangelija pasiektų kuo daugiau žmonių. Mes pasėsime sėklą ir tikėsime, kad Dievas duos augimą“. Bet kokia formuluotė, numananti pasaulio atsivertimą, tikrai skamba kaip šūkis ir neabejotinai atspindi dideles viltis, tačiau tai nėra bibliškai pagrįstas dabartinio amžiaus bažnyčios misijos tikslas. Iš tikrųjų tai tik atveria duris nusivylimui ir beviltiškumui.

Mes giedame daug Biblijos tiesos neatspindinčių giesmių, kurios skamba kaip šūkis ir sujaudina kai kurių žmonių sielas iki beveik ekstazės aukštumų. Iš tikrųjų jos tik sužadina „kūną“ ir sujaudina mūsų emocijas. Bėgant metams iš savo giesmių knygos vieną po kitos pašalinau kai kurias tų giesmių. Viena giesmė, aiškiausiai atspindinti šią klaidingą pasaulio atsivertimo viltį, yra labai populiari. Kai lankau įvairias bažnyčias ir dalinuosi evangelijos tarnyste, aš (nenorėdamas pasirodyti nuošalus ar grubus) tik niūniuuju šios giesmės melodiją,

nes negaliu pakęsti tokios akivaizdžios netiesos žodžių, kad juos giedočiau. Atsižvelgdami į bažnyčios laiškus, panagrinękite šią gerai žinomą giesmę:

Turime ką papasakoti tautoms,
Kas pasuks jų širdis į tiesą,
Istoriją tiesos ir gailestingumo,
Įstoriją taikos ir šviesos.

Turime giesmę, kurią reikia giedoti tautoms,
Kuri pakels jų širdis į Viešpatį,
Giesmė, kuri nugalės blogį,
Ir sudaužys ietį ir kardą.

Turime Gelbėtoją, kurį reikia parodyti tautoms,
Kuris žengė liūdesio keliu,
Kad visos didžiosios pasaulio tautos
Priartėtų prie Dievo tiesos.

**Nes tamsa pavirs aušra,
O aušra į vidurdienio skaistumą,
Ir ateis į žemę Kristaus didžioji karalystė
Meilės ir šviesos karalystė.**

Pasakojome pasauliui tą istoriją giedodami šią giesmę ir šimtmečiais rodėme Gelbėtoją, tačiau išlieka liūdnas faktas: kiekvienais metais mūsų planetoje gimsta žmonių daug daugiau nei tų, **kurie išsigelbs-ti tikėdami Dievo Evangelija**. Prieš kelerius metus jaunas pastorius apkaltino mane dėl mano netikėjimo: „Jūs ribojate Dievą. Jūs netikite, kad Jis gali atversti visą pasaulį.“ Mano atsakymas buvo toks: „Aš nesu autoritetas tam, ką Dievas **nori** daryti, bet aš šiek tiek žinau, ką Jis sakė ketinąs daryti, ir pasaulio atsivertimas dabartiniame piktajame amžiuje **nėra** vienas iš tų dalykų.“ Užuoat apribojęs Dievą, aš tiesiog tikiu, kad Dievas darys tai, ką sako savo Žodyje. Žmogus, tiesiog tikėdamas Jo žodžiu apie Jo ketinimus, niekada neapriboja Dievo. Jis sakė, kad dabartiniame laikotarpyje bus didžiulis netikėjimas ir Kristaus Evangelijos bei Evangelijos Kristaus atmetimas.

Evangelija, kurią Dievas paskyrė skelbti mūsų dienomis, dažnai kritikuojama esą per daug paprasta. Beje, Paulius vertėsi iš kailio dėl

Korinto tikinčiųjų, kad jų mintys „*nebūtų sugadintos atitraukiant nuo paprastumo, kuris yra Kristuje*“ (2 Kor 11, 2).

Vienintelė žmonių viltis būti išpirktiems nuo baisios bausmės už nuodėmę priklauso nuo to, ką jie tiki apie nužudyto žydo mirtį ir prisikėlimą, kuris, dėl to, kad teigė esąs Dievas, prieš du tūkstančius metų buvo nukryžiuotas už Jeruzalės sienų ir buvo prikeltas iš numirusiųjų trečiąją dieną.

Kadangi ši žinia yra tokia įžeidžianti, dauguma religinių organizacijų bando „nutildyti“ dogmatinius Kristaus teiginius. Jie drįsta abejoti tokiu aiškiu Biblijos mokymu, klausdami: „Ar Jėzus tikrai yra Dievo sūnus?“, „Ar jis yra vienintelis kelias į taiką su Dievu?“, „Ar tikrai bus Teismas?“ Vienas iš populiariausių jų priežodžių yra: „Meilės Dievas tikrai nepasmerks nei vieno iš savo vaikų Teismui“. Tokiu būdu visi su Kristaus Evangelija susiję „priekabūs“ klausimai iš pradžių yra tik šiek tiek, o vėliau net ir labai sušvelninami. Tokiu būdu jie gali „pasiekti daugiau žmonių“, „jų neatbaidydami“. Tai yra visiškai svetima Šventajam Raštui, kuriame skaitydami bažnytinius laiškus matome, kad „išsiveidimas“ yra būtent ta reakcija, kokios ir turėtume tikėtis iš žmonių. „Kryžiaus skelbimas“ yra „kvailystė tiems, kurie žūsta“. (1 Kor 1, 18). Tai – tas žodis, kuris aiškiai apibūdina pasaulio požiūrį į ištikimus tikinčiuosius.

Tuomet tam, kad pasiektų žmonių minias, Kristaus Evangeliją sušvelnina taip, kad palaipsniui daugumai žmonių ji tampa nebeįspėjama. Taip elgdami teigia, kad gali pateikti „teigiamą“ žinią, o Evangelija bus malonesnė, ir todėl žmonės ją geriau priims. Apie tokią filosofiją galima pasakyti tik tiek: sušvelninta Evangelija nėra **Dievo malonės evangelija**, o tik Dievą įžeidžianti filosofija. Toks atsainus, išdidus požiūris dėl Kristaus evangelijos sušvelninimo visiškai prieštarauja mūsų apaštalo mokymui. Atminkite, kad jis yra mūsų pavyzdys. Jei paseksime jo pavyzdžiu, nebūsime suklaidinti.

„Broliai, būkite kartu mano sekėjai ir paženklinkite tuos, kurie vaikšto taip, kaip turite mus pavyzdžiu.“ (Filipiečiams 3, 17)

„Todėl maldauju jus, būkite mano sekėjai.“ (1 Korintiečiams 4, 16)

„Būkite mano sekėjai, kaip ir aš esu Kristaus.“ (1 Korintiečiams 11, 1)

Pauliaus ištikimybė Kristui jį išgarsino kaip „pasiuntinį pančiuose“:

„Dėl Evangelijos esu pasiuntinys pančiuose; kad juose kalbėčiau drąsiai, kaip turiu kalbėti.“ (Efeziečiams 6, 20)

Daugelis tarnautojų vengia ginčų, nes tai neatneša naudos bažnyčioms, kuriose jie dirba. Kai girdžiu šią išsakytą poziciją, negaliu kitaip, kaip tik pagalvoti, kaip apaštalas Paulius kalbėjo apie ryšius ir kaip jie buvo susiję su ištikimybe Kristui (žr. Apaštalų darbai 20, 23. 23, 29. 25, 29. 26, 3; Filipiečiams 1, 7.10.13.14.16; Kolosiečiams 4, 3.18; 2 Timoteijui 2, 9; Hebrajams 10, 34. 11, 36. 13, 3). Todėl nei vienam Naujojo testamento studentui nenuostabu, kad Pauliaus filosofija buvo drąsi ir kad jis nepažino žmogaus baimės. Kadangi jis yra mūsų pavyzdys, ar neturėtume sekti drąsio jo pavyzdžiu?

„Ar dabar įtikinėjū žmones, ar Dievą? Arba, ar siekiu įtikinti žmonėms? Nes jei vis dar įtikčiau žmonėms, nebūčiau Kristaus tarnas.“ (Galatams 1, 10)

Šią šlovingą Evangeliją nuo daugybės vis dar slepia „šio amžiaus dievas“ (2 Korintiečiams 4, 4). Kodėl tada kai kurie tikintieji deda tiek daug pastangų, kad iškreiptų Šventąjį Raštą, nepaisydami įkvėpto Pauliaus pasakojimo, tvirtindami, kad dabartinis amžius baigsis pasaulio atsivertimu? Jų „paaiškinimas“ paprastai būna maždaug toks: „Na, Paulius yra tik **vienas** Dievo tarnas. **Visi** Senojo testamento pranašai darniai kalba apie tą didžią Karalystę žemėje, todėl mes pasirenkame pranašų, o ne Pauliaus žodį.“ „Bet“, – gali būti paklausta, – „kuris iš šių apibūdinimų yra teisingas?“ Tai kelia neįveikiamą problemą betūkstantmečio ir prieštūkstantmečio požiūriams, nes jie atsidūrė tokioje padėtyje, kai turi pasirinkti vieną iš dviejų. Tai tikrai **nėra** problema tūkstantmečio tikinčiajam, jei jis teisingai padalina Dievo žodį. Suprantame, kad **abu aprašymai yra visiškai teisingi!** Tariamai problemai išspręsti tereikia atidžiai išnagrinėti visus tekstus ir pastebėti **vieną labai svarbų skirtumą**. Kai aiškiai pastebima, kad **Senojo testamento pranašai ir apaštalas Paulius** aprašo **dvejų skirtingų amžių paskutines dienas**, tada visi menami ginčai ištirpsta. Vienintelė problema – tai nesugebėjimas atpažinti skirtingus amžius. Paulius aprašo dabartinio piktojo amžiaus pabaigą, o pranašai išpranašavo didįjį pabaigos laikotarpį, Karalystės amžių, kai Mesijas karaliaus šioje žemėje.

3. Tūkstantmečio karalystės požiūris

Tūkstantmetininkai tiki, kad visi šventraščiai turi būti aiškinami nuosekliai, vienodai, tai yra, **įprasta tiesiogine prasme**, kurią perteikia žodžiai, ir kad jie turi būti vertinami pagal jų tiesioginį kontekstą. Ši nuomonė buvo labai iškreipta. Žinoma, bet kuris tūkstantmetininkas studentas pripažins, kad Biblijoje dažnai vartojama perkeltinė prasmė, tačiau tai nereiškia, kad perkeltinė prasmė negali perteikti tiesioginės tiesos. Angliška frazė „it was raining cats and dogs (lijo katėmis ir šunimis)“ nė vieno mąstančio žmogaus neverčia galvoti kitaip, kaip tik apie tai, kad lietus pliaupė smarkiai. Tik vaikas pagalvotų, kad iš dangaus krenta katės ir šunys!

Vieną ankstų šaltą ir lietingą šeštadienio rytą, dar visai šeimai nepabudus, kalbėjau su savo vyriausia ketverių metų dukra dvyne. Niekada nepamiršiu to išsigandusio jos žvilgsnio, kai atsikrenkšdamas ištariau: „Atsiprašau, mieloji! Tėčiui gerklėje varlė.“ Ji susiraukė ir atsitraukė, aki-vaizdžiai tikėdamasi, kad iš mano burnos iššoks varlė. Tai ta pati mano brangi dukra, kurią, praėjus maždaug metams, bažnyčioje pasitiko viena moteris, nemačiusi mūsų beveik šešis mėnesius. Ponia kalbėjo su mano dukra; „Na gi, gražuole! Negaliu patikėti, tu paūgėjai dar vieną pėdą nuo tada, kai paskutinį kartą tave mačiau.“ Tą rytą ji vilkėjo vieną tų gražių suknelių iki žemės. Netikėtai ištikta šoko ji pakėlė suknelę iki kelių, kad pamatytų kitą prie jos priaugusią „pėdą“. Taip prapliupau juoktis, kad turėjau atsistoti ir susikaupti! Štai tokia ta perkeltinė prasmė! Kartais vaikus perkeltinė kalba supainioja, bet daugumos suaugusiųjų ne. Bent jau mano dukrai neatsitiko taip, kaip vienai iš mamų, sužinojusių, kaip vaikai kalbą supranta pažodžiui. Ji su maistu žaidusiam sūnui griežtai liepė „suvalgyti kiekvieną morką ir žirni savo lėkštėje“. Ir jos nuostabai, jis taip ir padarė!

Mes, tūkstantmetininkai, tikime, kad šis amžius vis blogės. Mes taip pat tikime, kad Kristus sugrįš ir įtvirtins savo tūkstantmetę Karalystę žemėje, pažodžiui išpildydamas šimtus Senojo testamento pranašysčių. Kadangi Šventasis Raštas suprantamas įprasta, sveiko proto prasme, tai tarp mūsų šiais klausimais yra visuotinė tikėjimo harmonija.

4. Eschatologijos požiūris

Jau žinome tris „oficialius“ biblinės eschatologijos požiūrius. Bet anksčiau rašiau, kad yra ketvirtas! Ketvirtas, mano nuomone, yra pats bjauriausias. Aš kalbu apie tuos, kurie sarkastiškai save vadina „abejingais tūkstantmečiui“. Jie sako: „Aš nesijaudinu dėl visų tų dalykų, aš tiesiog tikiu, kad viskas „bus gerai““. Koks arogantiškas pompastiškumas! Kokią panieką ir pasibjaurėjimą (kad ir kaip tai būtų užmaskuota) jie jaučia Šventajam Raštui.

Kalbantys tokias nesąmones, yra kalti tuo, kad priima ir propaguoja pavojingą požiūrį į Šventąjį Raštą. Mano galva, jie yra dvasiniai snobai, atsiskę iširti daugybę įrodymų, kuriuos mums pateikia Šventasis Raštas, o paskui tvirtina, kad toks tyrinėjimas ir studijavimas nevertas jų dėmesio. Jie tiesiog per anksti padarė išvadą, kad „tiesiog nesvarbu“ tai, ką žmogus tiki apie ateitį. Pradedančiam tikinčiajam tokie dalykai labai dažnai atrodė kvaili ir nereikšmingi, o tiems, kurie vis dar mirę savo nuodėmėse, jie visada atrodys juokingi.

AR SVARBU, KĄ GALVOJAME APIE ATEITĮ?

Apaštalo Pauliaus įspėjimas turėtų būti šių dalykų vertinimo standartas. Jis karštai perspėjo du netikrus mokytojus – Himenėją ir Filetą. Jie dėstė klaidingą mokslą apie prisikėlimą, ir Pauliaus žodžiai buvo pakankamai griežti, kad parodytų, jog aptariama tema tikrai svarbi:

„Kurie tiesos atžvilgiu nuklydo, sakydami, kad prisikėlimas jau įvyko; ir griaua kai kurių tikėjimą.“ (2 Timotiejui 2, 18)

Tie du vyrai klaidingai mokydami apie paskutinius laikus griovė kai kurių tikinčiųjų tikėjimą! Tačiau daugelis save vadinančių „abejingais tūkstantmečiui“ tyčiosis iš bet kokios panašios minties, nes „tai visai nesvarbu“. Toks požiūris nėra Rašto skaitymo ir studijavimo rezultatas. Tai nepagarbus nusistatymas, atsirandantis dėl arogantiško, niekinamo požiūrio į aiškius Šventojo Rašto žodžius, nors šis požiūris dažnai yra gerai užmaskuojamas tokiais pamaldžiais posakiais kaip „mane domina tik praktinė tiesa“. Taip jie sako, nepaisant Pauliaus pateikto biblinio įspėjimo:

„...man atidėtas teismo vainikas: ir ne vien man, bet ir visiems, mylintiems Jo pasirodymą.“ (2 Timotiejui 4, 8)

TRIS SAVAITES PAULIUS MOKĖ ESCHATOLOGIJS PLONYBIŲ

Apaštalų darbuose skaitome, kad, atvykęs į Tesaloniką tik trims savaitėms, Paulius atvirai skelbė pranašystės detales iš Senojo testamento šventraščių. Man ir mano namiškiams pakanka įrodymų, kad apaštalo Pauliaus širdies požiūris tikrai nebuvo toks, tarsi „tie dalykai tikrai nebūtini“. Įspūdingą šios misijos aprašymą randame Apaštalų darbų 17 skyriuje. Kiekvienam skaitytojui būtų gerai perskaityti visą pasakojimą. Čia pacituosiu tik keletą eilučių:

„Na, o perėję Amfipolį ir Apoloniją, jie atėjo į Tesaloniką, kur buvo žydų sinagoga; ir kaip buvo pratęs, Paulius įėjo pas juos ir tris sabato dienas samprotavo su jais iš Raštų, atverdamas ir tvirtindamas, kad Kristui reikėjo kentėti ir prisikelti iš numirusių; ir kad: „Šis Jėzus, kurį jums skelbiu, yra Kristus.““ (Apaštalų darbai 17, 1-3)

Turėkite omenyje šį pasakojimą ir palyginkite jį su II-ojo laiško tesalonikiečiams pasakojimu. Čia galima rasti vieną iš detaliausių ateinančio Antikristo veiklos aprašymų. Dar kartą raginame kiekvieną skaitytoją perskaityti visą II-ąjį laišką tesalonikiečiams, tačiau čia pacituosiu tik keletą eilučių:

„Maldaujame gi jus, broliai, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimu ir mūsų susirinkimu pas jį, kad greit nesvyruotumėte prote ar nebūtumėte sutrikdyti nei dvasia, nei žodžiu, nei laišku, tarsi nuo mūsų, esą Kristaus diena jau čia pat. Tegul niekas neapgauna jūsų kokių nors būdu; nes ta diena neateis, kol pirma neateis atkritimas ir nebus apreikštas tas nuodėmės žmogus, pražūtis sūnus; kuris priešinasi ir aukština viršum viso, kas vadinama Dievu, ar to, kas garbinama; taip, kad jis sėdi Dievo šventykloje kaip Dievas, rodydamas save esant Dievu. Ar neprisimenate, kad dar būdamas pas jus jums tai sakiau?“ (2 Tesalonikiečiams 2, 1-5)

Dabar apsvarstykite šias dvi ištraukas vadovaudamiesi sveiku protu ir loginiu mąstymu. Antrame laiške tesalonikiečiams Paulius aptaria sudėtingą, ne itin gerai žinomą informaciją (bent jau šiuolaikiniams krikščionims) apie ateinantį Antikristą. Tada Paulius sustoja, norėdamas jiems priminti: **„Ar neprisimenate, kad dar būdamas pas jus (per tą trijų savaitių vizitą) jums tai sakiau? Tegul tie du teiginiai pasiekia kiekvieną širdį. Paulius diskutuoja su jais apie dalykus, apie**

kuriuos daugelis šių dienų seminaristų ir tarnautojų visiškai nežino, ir teigia, kad to reikėtų mokyti tik vyresnius, brandesnius tikinčiuosius. Kai kas netgi sakytų, kad reikėtų visiškai nepaisyti tokių mokymų, nes „esu abejingas tūkstantmečiui ir man nebūtina žinoti apie tokius dalykus“. Paulius manė, kad tai yra **krikščioniškos teologijos supratimo pagrindas**. Jis **tris savaites** evangelizavo tikinčiuosius Tesalonikoje, drąsino juos ir sutvirtino juos tikėjime ir visose doktrinos, kurios, jo manymu, buvo būtinos Dievo planui ir programai. Tikrai taip! – tik „tris sabato dienas“, **tris savaites**. Paulius išmokė juos sudėtingų krikščioniškosios eschatologijos subtilybių (Apd 17, 1-3).

Tik pagalvokite – tie pirmieji tikintieji buvo labiau sutvirtinti pranašišku Žodžiu vos per tris savaites, nei daugelis tikinčiųjų per visą savo gyvenimą šioje netikinčioje, lėkštoje kartoje. Raginu kiekvieną skaitytoją įsisavinti šį argumentą, kad jis būtų naudingas ir naudotinas dėl vis labiau populiarėjančių pranašiško Žodžio temų. Jei jis yra paslėptas mūsų širdyse, jis gali būti panaudotas, kai išgirstame tokias nesąmones iš žmonių, tikinčių, kad doktrinos, susijusios su „būsimais dalykais“, turi būti išjuoktos ir laikomos pajuoka. Vien šis argumentas turėtų įtikinti kiekvieną tikintįjį pranašiškojo Žodžio pagrįstumu ir verte. Jei aukščiau pateiktas argumentas nepakankamai motyvuoja, tai apaštalo Pauliaus įspėjimas turėtų tai padaryti. Žinodamas, kad jo mirtis jau arti, Paulius džiaugsmingai ragino Kristaus Kūną šiais nuostabiais padaršinimo žodžiais:

„Nuo šiol man atidėtas teismo vainikas, kurį aną dieną man duos Viešpats, teisusis teisėjas: ir ne vien man, bet ir visiems, mylintiems Jo pasirodymą.“ (2 Timotiejui 4, 8)

Kaip jums tai patinka? Kiekvieno Kristaus Kūno nario laukia ypatingas „vainikas“, kiekvieno, kuris praleidžia krikščionišką gyvenimą „mylėdamas Jo pasirodymą“. Nesakoma, kad yra ypatingas atlygis ar vainikas tam, kuris:

- ▶ Gali nubraižyti schemą, kurioje būtų parodyti visi suspaudimo įvykiai.
- ▶ Sugeba nustatyti tikslią ar apytikslę paėmimo datą.
- ▶ Išmano apie „antspaudų“, „trimitų“ ir „rykščių“ teismus.
- ▶ Žino, kas tie du liudytojai Apreiškimo 11 skyriuje.
- ▶ Išsiaiškino tikslią velnio skaičiaus 666 reikšmę.

Ir t. t.

Pirmajame laiške korintiečiams Paulius aiškiai sako:

„Ir nors turiu pranašystės dovaną ir suprantu visas paslaptis ir visą pažinimą; bet neturiu meilės, aš esu niekas!“ (1 Korintiečiams 13, 2)

Kažkas paklaustų: „Kodėl ypatingas atlygis siūlomas tiems, kurie tiesiog myli tam tikrą mokymą? Argi neaišku? Jei tikrai mylėsime Viešpaties atėjimą ir tikėsime, kad tai gali įvykti šiandien, tai paveiks mūsų požiūrį, ir mūsų gyvenimas lengviau atitiks tikslus ir planus, kuriuos palaimintasis Viešpats mums yra numatęs kiekvienai dienai.

Kai krikščionija oficialiai priartėjo prie Konstantino laikų betūkstantmetizmo požiūrio ir visiškai įtraukė jį į Šv. Augustino teologinius raštus, tuomet išsiveržė visokių erezijų ir nuklydimų šaltinis. Daugeliui tai gali atrodyti perdėtas pareiškimas, tačiau ilgametis Rašto nagrinėjimas privertė mane prieti prie tokios išvados. Augustinas išpopuliarino ir plačiai pripažino pavojingą Šventojo Rašto aiškinimą, naudojant alegorinį metodą. Jis neabejotinai norėjo būti krikščionybės didvyriu, bet jis pateko į sugėdintųjų kategoriją, nes teisingai nepadalino tiesos Žodžio. Jam, kaip ir milijonams mūsų, reikėjo/reikia įspėjimo:

„Ir jei kas ir kovoja dėl pranašumo, nevainikuojamas, jei nekovoja pagal taisykles“. (2 Timotiejui 2, 5)

Kitas būdas tai pasakyti būtų: „Jei nesilaikysite savo apaštalo taisyklių, niekada nebūsime apdovanoti prizų“. Esu tikras, kad kiekvienas skaitytojas vienaip ar kitaip yra susidūręs su šiais šėtono spąstais. Prisimenu, kaip ne kartą girdėjau žmones sakant: „Man ši Rašto eilutė sako taip ir anaip“. Apie šią klaidą bus kalbama kitame skyriuje. Baigdamas šį skyrių perduodu savo skaitytojams brangakmenį iš Didžiosios Britanijos, kuris man įstrigo nuo tada, kai pirmą kartą jį paauglystėje perskaičiau. Tikiuosi leisite, kad jus palaimintų šis „senas“ straipsnis apie tūkstantmečio teologiją, kaip jis prieš daugelį metų palaimino ir mane. Tai aktualu ne tik tai kartai, kuriai tai buvo parašyta, bet ir kiekvienai kartai, kuri tai skaitys kol sugrįš mūsų Viešpats. Nors akylas tyrinėtojas supras, kad šis tūkstantmečio argumentas nesuteikia tokio nuoseklaus supratimo, kaip norėtume, tačiau dėkoju Dievui už galingą įžvalgą, kurią jis ištikimai pateikia. Kai pirmą kartą perskaičiau minimą straipsnį, tai mane palaimino ir sustiprino mano įsitikinimą, kad prireikus tenka „stovėti vienam“, remiantis Dievo žodžiu, o ne žmonių teologinėmis išvadomis, kurios paprastai grindžiamos tradicijomis.

TŪKSTANTMEČIO POŽIŪRIS NUSITĘSIA ŠIMTĄ PENKIASDEŠIMT METŲ

Šį straipsnį 1842 metais Londone pirmą kartą parašė vyskupas Ryle'as. Tai buvo kai kurios (bet tikrai ne visos) tos pačios mano paties tyrimo išvados, kurios sukėlė didelį džiaugsmą, kai pamačiau tas nuostabias naujas, o iš tikrųjų, – senas tiesas, kurias Dievas mielai atvėrė savo ieškantiems vaikams. Tuo metu tikrai nežinojau, kad taip tikėjo dauguma ankstyvųjų amžių krikščionių. Cituoju vyskupą Ryle'ą, nes jis šiai svarbiai temai suteikia daug daugiau iškalbos, nei mes kada nors galėtume pabandyti.

VYSKUPAS RYLE'AS: „KODĖL TIKIU JĖZAUS KRISTAUS SUGRĮŽIMU Į TŪKSTANTMETĘ KARALYSTĘ?“

1. Tikiu, kad (bažnyčia ar) jokia esama organizacija niekada iki atėinančios pabaigos neatvers pasaulio į krikščionybę. Nepaisant visko, ką gali padaryti tarnautojai, bažnyčios, mokyklos ir misijos... Ir kai ateis pabaiga, žemė bus tokia pati, kokia buvo tada, kai Nojaus dienomis užklupo potvynis (Mt 24, 37-39).

2. Tikiu, kad plačiai paplitęs netikėjimas, abejingumas, formalumas ir nedorumas, kurie matomi visoje krikščionijoje, **yra tai, ko turėtume tikėtis skaitydami Dievo žodį**. Varginantys laikai, nukrypimai nuo tikėjimo, blogi žmonės darosi vis blogesni, meilė Dievui atšalusi, **tai yra išpranašauti dalykai**. Toli gražu neverčiantys manęs abejoti krikščionybės tiesa, **jie padeda patvirtinti mano tikėjimą. Jei nebūčiau matęs melancholijos ir graudaus vaizdo, tai manyčiau, kad Biblija nėra tiesa**. (Mt 24, 9-12; 1 Tim 4, 1-3; 2 Tim 3, 1-6,13-15)

3. Tikiu, kad dabartinio laikotarpio didysis tikslas yra surinkti iš pasaulio išrinktuosius, **o ne atversti visą žmoniją**. Manęs visiškai nestebina, kai girdžiu, kad misionieriams pamokslaujant ne visi pagonyms atsiverčia ir kad tikinčiųjų yra nedidelė kaimenė bet kuriame susirinkime net ir mano žemėje (Didžiojoje Britanijoje). Būtent tokią realybę **ir tikiuosi matyti**. Tai yra išrinkimo, o ne visuotinio atsivertimo laikotarpis (Apaštalų darbai 15, 14; Mt 24, 13). (Tai nėra tie Rašto tekstai, kuriuos aš būčiau pasirinkęs šiam punktui patvirtinti).

4. Tikiu, kad antrasis Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimas yra didis įvykis, kuris užbaigs dabartinę santvarką, ir kurio mes turime kasdien ilgėtis ir melsti. „Ateik, Viešpatie Jėzau“ turėtų būti mūsų kasdienė malda. Jei turime tikėjimą ir žiūrime atgal į Kristaus mirtį ant kryžiaus, ne ką mažiau turime žiūrėti į priekį turėdami viltį, kad Kristus vėl sugrįš (Jono 14, 3; 2Tim 4, 8; 2 Pt 3, 12-13).

5. Tikiu, kad antrasis mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimas bus tikras, tiesioginis, asmeninis, kūniškas; kaip jis iškeliavo dangaus debesyse savo kūnu žmonių akyse, taip ir sugrįš.

„...kurie taip pat tarė: „Galilėjos vyrai, kodėl stovite žiūrėdami į dangų? Tas pats Jėzus, kuris nuo jūsų yra paimtas į dangų, ateis lygiai taip pat, kaip matėte jį einant į dangų.““ (Apaštalų darbai 1, 11)

6. Tikiu, kad po mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus sugrįžimo žemė bus atnaujinta ir prakeikimas pašalintas; velnias bus surištas; dievotieji gaus užmokestį; nedorėliai bus nubausti; **prieš** Jam ateinant nebus nei prisikėlimo, nei teismo, nei tūkstantmečio, ir tik Jam atėjus žemė bus pripildyta Viešpaties šlovės pažinimo (1Tes 4, 14-18; Apr 21, 1 ir t. t.).

7. Tikiu, kad žydų tauta galiausiai bus vėl surinkta kaip atskira tauta, sugrąžinta į savo žemę ir atsivertusi į Kristaus tikėjimą (atminkite, kad tai buvo parašyta daugiau nei šimtą metų prieš tai, kai Izraelis buvo pripažintas nepriklausoma valstybe) (Jer 30, 10-11; 31, 10-11; Rom 11, 25-27).

8. Tikiu, kad bažnyčios per daug ignoravo pažodinę Senojo testamento pranašysčių prasmę, ir dabar ji per daug nepaisoma, o pagal klaidingą Biblijos kalbos sudvasinimo metodą krikščionys per daug dažnai nesupranta jos prasmės (Lk 24, 25-27).

9. Tikiu, kad Romos bažnyčia atspindi didžiulį numatytą atsimetimą nuo tikėjimo ir ji yra Babilonas bei Antikristas, **nors manau labai tikėtina, kad visiškas Antikristo išsivystymas dar bus parodytas pasauliui** (jis buvo teisus! Tas „pilnesnis Antikristo išsivystymas“, apie kurį kalbėjo vyskupas Ryle'as, aiškiai pasireiškia mūsų kartoje klestinčiame ekumeniniame judėjime. Ekumeninis judėjimas, siekdamas suburti „krikščionis“, Romos nuklydimą ir liberalaus protestantizmo netikėjimą sujungia į daug didesnių blogių, nei vyskupas Ryle'as kada nors įsivaizdavo) (2Tes 2, 3-11; 1Tim 4, 1-6).

10. Galiausiai tikiu, kad visi tikri krikščionys dabartinėje santvarkoje turi tikėtis **kuo mažiau** saugumo, laimės ir paguodos iš bažnyčių

ar vyriausybių ir kad būtų pasiruošę didžiuliams sudrebinimams bei nusistovėjusių dalykų pokyčiams ir tikėtis gerų dalykų tik iš antrojo Kristaus atėjimo“ (vyskupas Ryle’as, 1842 m., Londonas, Anglija).

Kai daugiau nei trisdešimt metų iki šios knygos rašymo pirmą kartą perskaičiau šiuos žodžius, turėjau keletą daktaro Ryle straipsnio kopijų, kurias išplatinau draugams. Dabar, po daugelio metų, aš vis dar esu sujaudintas ir labiau nei bet kada anksčiau įsitikinęs dėl jo galiojimo, nes jis yra pilnas Šventojo Rašto. Tai nebėra tik įdomus straipsnis, vertas istorinės ir teologinės vertės. Tai veikiau ilgus metus trukusio Biblijos nagrinėjimo apie Kristaus atėjimą neišvengiamos išvados liudijimas. Tai man padėjo „pamilti Jo pasirodymą“ ir paskatino ieškoti Žodžio gelmių, kad surasčiau dar kitus lobius – nuostabesnius už rubinus ir puikų auksą.

Paguodžia žinojimas, kad joks dabartinio Malonės amžiaus tikintysis nėra bandomas amžinajam gyvenimui, kol geriausiu pažymiu išlaidkys teologijos egzaminą. Esu įsitikinęs, kad doktrina, pagrįsta teisingai padalintu Žodžiu, yra būtina Biblijos tiesos dalis. Tai suteikia sveiko, naudingo Biblijos studijavimo pagrindą ir sukuria nepaprastą džiaugsmą sielose visų tų, kurie mokosi „teisingo tiesos padalijimo“ vertės. Tai atveria duris Dievo kelių supratimui. Tai taip pat atveria Bibliją, panoramiškai atskleidžiant Dievo planą visiems amžiams. Kai Jo žodis yra teisingai padalijamas, jis saugo Biblijos tyrinėtojus nuo fanatizmo, bandančio atkurti Karalystės evangelijos stebuklus, arba nuo liberalizmo, neigiančio, kad tie stebuklai kada nors buvo įvykę. Jo atėjimas bus tamsi, baisi diena šiam pasauliui, bet tai bus didžioji **auksinė diena**, kurios tikintieji meldė, ilgėjosi ir net verkė nuo tada, kai Jis išvyko! Gerai prisimenu, kaip mano tėvas negalėdavo neapsiašaroti, giedodamas šią Carlo Blackmore’o parašytą giesmę:

Vieną šlovingą rytą dings liūdesys;
Vieną šlovingą rytą bus tik ramybė.
Širdgėla baigsis, mokyklos dienos bus baigtos;
Atsivers dangus ir Jėzus ateis.

Liūdnos širdys pradžiugs, viskas bus šviesu,
Amžiams atsisveikinsim su tamsia žemės naktimi;
Akimirksniu pakeisti, būsim tokie kaip Jis,
O šlovingas rytas, Jėzų pamatysiu.

O, koks susitikimas ten danguje;
Nei ašaros, nei verksmas netemdys akių.
Mylimieji susivienys amžinai,
Oi, koks tai bus rytas!

Vieną auksinį rytą Jėzus ateis;
Vieną auksinį rytą, visos kovos laimėtos,
Jis šauks pergalę, prasiskverbs per mėlynę;
Tai bent auksinis rytas man ir tau!

Carl Blackmore

DEŠIMTAS SKYRIUS

TRAGIŠKA REFORMACIJOS KLAIDA

Pribrendo tas momentas, kai svarstant nuklydimą logiškiausia būtų aptarti biblinius Reformacijos nuopelnus ir trūkumus. Bendras Romos katalikų bažnyčios sutarimas yra tas, kad Reformacija buvo atsimetimas nuo vieno tikro Kristaus Kūno! Taigi nesistebime sužinoję, kad tarp protestantų vyrauja nuostata, kad Reformacija buvo ilgalaikio Romos katalikų bažnyčios atsimetimo ištaisymas! Toks pat požiūris egzistavo 1054-ais metais, kai Romos bažnyčia suskilo į Rytų ortodoksus (graikų ortodoksus) ir Vakarų ortodoksus (Romos katalikus arba ortodoksus).

Kyla daug ginčų dėl Reformacijos privalumų ir trūkumų. Vertinant Reformaciją, netrūko įvairiausių gerų, puikių, vyrų ir moterų nuomonių abejose teologinės stovyklos pusėse. Painus susiskaldymas, apėmęs Reformaciją, atgrasė daugelį paprastų žmonių nuo minties, kad kada nors galėsime suformuluoti vertingą ar patikimą nuomonę apie šį svarbiausią bažnyčios istorijos laikotarpį.

Tačiau yra standartas, pagal kurį bet kuris besidomintis biblinės teologijos studentas gali įvertinti Reformacijos sėkmę ar nesėkmę. Sakyti, kad Dievo žodis yra tas standartas, mano nuomone, nėra pilnas atsakymas, – veikiausiai turi būti **teisingai padalintas** Dievo žodis, kaip mums sako Šventasis Raštas:

„Uoliai stenkis pasirodyti Dievui išmėgintu, neturinčiu ko gėdytis darbininku, teisingai padalijančiu tiesos žodį.“ (2 Timotiejui 2, 15)

Dievo žodis yra dviašmenis kalavijas (Hebrajams 4, 12), pjaunantis abi puses. Jis apsaugo tikinčiuosius nuo dviejų pagrindinių klaidų šaltinių. Akivaizdžiausia klaida, kurią Žodis išskiria, yra pagoniška filosofija ir vadinamoji pasaulio išmintis. Subtilesniu, mažiau pastebimu būdu, teisingai padalintas Žodis apsaugo nuo klastingesnės, sėkmingiausios mūsų sielos Priešo taktikos. Teisingai padalintas Dievo žodis saugo mus nuo painiausios „šio pasaulio kunigaikščio“ ir „šio amžiaus dievo“ gudrybės. Aš kalbu apie visuotinai priimtą dabartinio amžiaus šventųjų klaidą, kai jie taiko tiesas ir veiklas, įsakytas ankstesniais laikotarpiais, ir jas iškraipo, bandydami pritaikyti dabartiniame amžiuje.

Taip įprastai elgiamasi daugelyje krikščionijos stovyklų, kur geri, nuoširdūs žmonės pasisavina pažadus ir nurodymus, Dievo duotus Izraeliui, gyvenusiam ankstesnėje – Įstatymo – santvarkoje, ir paverčia juos standartine, privaloma veikla šiandieniniams tikintiesiems. Todėl teisingai padalintas Dievo žodis yra autoritetingas standartas vertinant bet koki istorinį įvykį, kurio centre yra biblinė teologija. Norint suprasti biblinę krikščionijos ir Reformacijos, kurią dabar vertiname iš labai plačios perspektyvos, nuklydimo prigimtį, būtina aiškiai sutelkti dėmesį į bent keturis faktus. Dalis šios informacijos yra apžvalga kai kurių duomenų, anksčiau svarstytų iš kitos perspektyvos, kuriuos reiktų sustiprinti. Atidžiai atkreipkite dėmesį į šiuos teologinius duomenis:

1. Yra Kristaus Kūno paslapties apreiškimas, kuris pirma buvo apreiškintas apaštalui Pauliui (Romiečiams 16, 25; Efeziečiams 3, 1-2). Ši tiesos dalis, kurią prisikėlęs, pašlovintas Kristus davė apaštalui Pauliui, buvo specialiai paskirta tikintiesiems dabartiniame amžiuje ir skyrėsi nuo žinios, kurią Kristus anksčiau paskelbė Izraeliui per savo žemiškąją tarnystę. Nors ji ir skiriasi nuo žemiškosios mūsų Viešpaties tarnystės, tai vis tiek yra Kristaus žinia, Jo nauja žinia iš dangaus.

2. Labai ankstyvas nuklydimas nuo Paslapties apreiškimo prasidėjo Pauliaus tarnystės metu. Paulius dar buvo gyvas, kai daugelis išgelbėtų

jo tarnystės dėka nuklydo nuo jam Kristaus perduotos ypatingos žinios ir matė, kaip jie atsigrėžė į žinią ir tarnystę, duotą dvylikai apaštalų, ir ją priėmė. Šio ankstyvojo atsimitimo tikimybę aiškinau pateikdamas ankstyvo Izraelio atsimitimo nuo Įstatymo pavyzdį.

3. Sumaištis kilo dėl to, kad buvo atmesta Paslapties žinia, mūsų Viešpaties paskirta dabartiniam amžiui, ir dėl to, kad bažnyčia grįžo prie ankstesnės Karalystės evangelijos žinios, Jo duotos Izraeliui. Tai galiausiai atvėrė kelią ritualinės, sakramentinės teologijos įsteigimui.

Sakramentinė teologija arba, kaip kartais dažniau vadinama, sakramentinė malonė, yra terminas, apibūdinantis tikėjimą, kad Dievo malonė yra teikiama per tam tikrus ritualus ir apeigas, atliekamas tų, kurie vadovauja bažnyčiai. Šios tikėjimo sistemos pagrindas yra prielaida, kad žemėje esantieji bažnyčiai Dievas suteikė paslaptinę galią teikti nusidėjėliams malonę, kuri užtikrins jų sielos išgelbėjimą. Kai kurie krikščionijos skyriai mano, kad yra septyni sakramentai (malonės priemonės), pvz., kūdikių krikštas, išpažintis, santuoka, Šventosios Eucharistijos priėmimas, Šventojo patepimo priėmimas ir t. t. Nors dauguma protestantų grupių laikosi mažiau sakramentų, tačiau aiškiai atsinešė į savo teologines stovyklas mirtiną ir klaidingą sakramentinės malonės sampratą!

Pati sakramentinės malonės samprata daro prielaidą, kad nuodėmių atleidimas, išgelbėjimas ir atstatymas kyla iš valdžios ar galios, kurią Dievas suteikė bažnyčiai (per išventintą kunigystę), ir kad be bažnyčios nėra išgelbėjimo. Tai prieštarauja Biblijos žiniai, kuri yra atskleista bažnyčios laiškuose. Nėra gamybos skyrių (bažnyčių), kuriuose būtų dalijama Dievo malonė. Dievo malonė kyla iš paties Gamintojo (Dievo) **tiesiai** nusidėjėliui. Bažnyčios savo ruožtu yra skirtos mokyti tikinčiuosius Žodžio, skelbti Kristaus gerąją naujieną, nukreipti tikinčiuosius į panoraminį Dievo planą. Tačiau šioje žemėje nėra bažnyčios, kurioje dirbtų ypatinga kunigystė, apdovanota mistiniais sugebėjimais dalinti amžinąjį gyvenimą. Bažnyčios turėtų aprūpinti šventuosius pamokymais iš Žodžio. Kai kurios bažnyčios skelbia Evangeliją aiškiai ir tai yra priemonė, kuria Dievas patraukia tikinčius nusidėjėlius prie savęs. Šventasis Raštas aiškiai sako: „Tikėjimas ateina iš klausymo, o klausymas – iš Dievo žodžio“. Galiausiai, nusidėjėliui išgelbėjimas ateina **tiesiogiai iš paties Viešpaties Dievo!** Taigi – amžinojo gyvenimo neįsigysi gamybos skyriuje, jis gaunamas tik iš paties Gamintojo.

Yra vienas didelis skirtumas tarp požiūrio į sakramentinę teologiją (kai gelbstinti malonė ateina per organizuotos religijos dalijamus sakramentus) ir tarp evangelikų teologijos (kur gelbstinti malonė ateina iš Dievo tiesiai nusidėjėliui, be jokios bažnyčios ar organizacijos pagalbos). Didžiulis skirtumas tarp dviejų požiūrių yra paprastas. Pirmasis požiūris neturi nei vieno jį patvirtinančio dabartiniam amžiui skirto Rašto žodžio, o antrąjį požiūrį patvirtina apaštalo Pauliaus raštai. Todėl tose bažnyčiose, kurios tiki sakramentine malone, yra dirbtinai sukurta būtinybė, kad būtų ugdomas polinkis mažai arba visai neakcentuoti Šventojo Rašto galiojimo ir baigtinumo.

4. Tragiškas Paslapties prigimties nežinojimas. Skaitant ankstyvųjų reformatorių darbus aišku, kad iš pradžių nebuvo minties palikti Romos bažnyčią. Atvirksčiai, buvo noras pataisyti Romą dėl jos tolerancijos amoralumui savo hierarchijoje ir dėl gėdingų indulgencijų bei netikrų religinių relikvijų pardavinėjimo. Net tie puikūs vyrai nesugebėjo suvokti pamatinės Romos klaidos. Jie nesugebėjo atpažinti Biblijos įrašo apie Karalystės žinios Izraeliui **pertraukimą** ir įvedimą Paslapties, kuri buvo apreiškta per apaštalą Paulių. Kai kurių reformatorių veikla ir tikslai primena mums žinomą pavyzdį apie jūreivių grupę, kuri bandė remontuoti ir perdažyti skęstantį laivą. Tikintiesiems, suprantantiems, kad jie yra organizacijoje, t. y., negrįžtamame nuklydime, štai ką sako Dievo žodis:

„Todėl išeikite iš jų tarpo ir būkite atsiskyre, – sako Viešpats, – ir nelieskite to, kas nešvaru; ir aš jus priimsiu.“ (2 Korintiečiams 6, 17)

Krikščionys raginami grįžti prie Petro žinios Apaštalų darbų 2 skyriuje. **Bet...** neatpažįsta, kad „krikščionija“ nepaiso ir nežino Viešpaties Jėzaus Kristaus žinios, vėliau atskleistos Pauliui. Dabartiniame amžiuje visuomet buvo siekimas tvirtai laikytis **žemiškojo** Kristaus mokyimo (skirto Izraelio tautai) ir visiškai atsisakyta **dangiškos** žinios, kurią Kristus vėliau apreiškė Pauliui, kad būtų skelbiama pagonims. Pirmieji įkvėpti jo plunksna užrašyti žodžiai patvirtina šį faktą, kurio teologai visiškai nepaiso:

„Paulius, apaštalas (ne nuo žmonių nei per žmogų, bet per Jėzų Kristų ir Dievą Tėvą, kuris jį prikėlė iš numirusiųjų) [...] Bet aš

*patvirtinu jums, broliai, kad **mano paskelbtoji Evangelija nėra pagal žmogų. Nes aš nei gavau ją iš žmogaus, nei buvau jos išmokytas, bet per Jėzaus Kristaus apreiškimą.***“ (Galatams 1, 1. 11-12)

*„Nes aš kalbu jums, pagonys, kadangi **esu pagonių apaštalas, aš aukštinu savo tarnystę.**“ (Romiečiams 11, 13)*

*„Dėl šios priežasties aš, Paulius, Jėzaus Kristaus kalinys dėl jūsų, **pagonių, jei girdėjote apie Dievo malonės ūkvedybą, kuri duota man dėl jūsų; kaip apreiškimu jis davė man žinoti paslaptį** (kaip anksčiau parašiau keletu žodžių.“ (Efeziečiams 3, 1-3)*

Tai klasikinė reformatorių klaida. Taip, mes dėkojame Dievui už teigiamus jų darbo vaisius, bet čia jiems nepavyko. Užuot grįžę prie paskutinio apreiškimo, kurį Dievas davė dabartinio amžiaus tikintiesiems, reformatoriai atkakliai laikėsi Petro autoriteto (?) ir vėl pradėjo statyti ant to paties Romos skelbiamos žinios pamato, buvusios žinios, kurią Kristus paskyrė dvylikai Izraelio apaštalų. Atminkite, tas pamatas buvo tobulas, kai buvo pašvęstas. Bet kai jis buvo atidėtas, tapo klaidinga jį taikyti dabartiniam amžiui. Tai nereiškia, kad ši Kristaus žinia buvo kaip nors sugadinta. Visai ne! Ta žinia buvo tobula ir įkūnijo Senojo testamento šventųjų lūkesčius. Žinia, kurią paskelbė mūsų Viešpats, puikiai derėjo su Senojo testamento pranašystėmis.

Kad ir kokia tobula buvo ši žinia, jos įsakų taikymas Kristaus Kūnui yra aiškus įrodymas, kad dauguma tikinčiųjų „dabartiniame piktajame amžiuje“ nepaiso aiškaus Šventojo Rašto teiginio, aiškiai perteikiančio faktą, kad Dievas apreiškė Pauliui paslapties žinią mums, pagonims. Šio fakto nežinojimas sukelia sumaištį. Tai buvo/yra rimta reformatorių klaida. Laikydami Senojo testamento įsakymų ir veiklų, pavyzdžiui, pažadų apie žemiškuosius turtus, ir piršdami juos dabartinio amžiaus Dievo šventiesiems, turime įrodymų, kad krikščionija nesugebėjo suprasti, jog gyvename ne pagal Įstatymo ūkvedybą, bet pagal **naują**, Malonės ūkvedybą. Prisimenate tą klausimą, kurį uždavė mano dukra? „Kaip atsidūrėme tokioje netvarkoje, kurioje dabar esame?“ Tai yra pagrindinė priežastis. Kituose puslapiuose bus matyti, kad tai buvo tie spąstai, į kuriuos pateko daugelis bažnyčios reformatorių. Šio šiaip „šviesaus“ bažnyčios istorijos laikotarpio gėda pasiekė net žinomiau-

sių reformatorių tarnystę. Tai beveik tas pats, kaip šiuo metu užmėtyti akmenimis maištingą paauglį, nes Dievas įsakė tai padaryti Mozei (Pakartoto Įstatymo 21, 20-21).

Krikščionija nepaisė žinios, kurią mūsų Viešpats perdavė Pauliui, ir akivaizdžiai neigia naujausią Viešpaties Jėzaus Kristaus apreiškimą. Dabartiniame amžiuje mūsų prisikėlęs, pašlovintasis Gelbėtojas per naują apaštalą perdavė pagonims naują žinią, o pagonys dažniausiai atmetinėjo Dievo jiems skirtą paslapties žinią. Tai yra pagrindinis veiksnys, „atvedęs mus į tą betvarkę, kurioje dabar esame“. Daugelis tarp mūsų yra užsiėmę gyvenimu pagal mūsų Viešpaties žemiškąją žinią Izraeliui ir toliau griaua save, nes nuolat susiduria su tuo, kad ankstesnė žinia neveikia ir net neturi prasmės mūsų dienomis. Tai buvo mano liūdna ir ilga patirtis. Praėjo daug metų, kol supratau, kad evangelinis mokslinio grynumo standartas dabartiniame amžiuje – tai išskirtinės Pauliaus apaštalytės pripažinimas. Jo įkvėpti raštai duoda mums žinią, pabrėžiančią dangiškąją viltį, – kitokią nei žemiškosios žydų karalystės žinios viltis. Būtent Pauliaus raštuose aptinkame šios bažnyčios, vadinamos Kristaus Kūnu, prigimtį, pašaukimą ir likimą bei išskirtinę jo, kaip pagonių apaštalo, tarnybos prigimtį. Paulius pasakoja, kad jam, o ne Petruui ar kitiems vienuolikai apaštalų buvo suteikta malonė padėti Dievo pastato pamatą dabartiniam amžiui.

Niekada nepamirškime – **kaip** Dievas iškėlė Mozę būti savo kalbėtoju Įstatymo laikais, **taip** Jis iškėlė ir Paulių, kad pastarasis būtų Jo atstovas tikintiesiems „dabartiniame piktajame amžiuje“. Šio aiškaus biblinio fakto nepripažinimas ištikus šimtmečius tebėra pagrindinė krikščionybės klaida.

ATIMAME IŠ PAULIAUS, KAD DUOTUME PETRUI? AR TAI TEISINGA?

Yra priežastis, kodėl konfliktas tarp įvairių protestantizmo ir ortodoksijos grupuočių nėra toks aštrus, koks galėtų ar turėtų būti. Anksčiau Apaštalų darbų laikotarpyje buvo oficialiai pasiūlyta Dovydo karalystė Izraeliui, o ne įvyko dabartinio amžiaus Kristaus Kūno įkūrimas. Dabartinis amžius neprasidėjo tol, kol nebuvo išgelbėtas Paulius ir jam nebuvo suteiktas Paslapties apreiškimas. Visi didingi ir **unikalūs** Sekminių reiškiniai, buvę Apaštalų darbų pradžioje, niekada po to

nebuvo atkurti. Tačiau nuoširdūs tikintieji (ir aš daugelį metų buvau vienas iš jų) darė viską – pasninkavo ir meldėsi, kad tos dienos vėl ateitų. Tačiau tai buvo nesėkminga.

Darbe dalinuosi nuotykiu, kuomet viena iš mano dukterų bandė sudėti dėlionę, naudodamasi kitos dėlionės dėžute kaip pavyzdžiu, kas privertė ją blaškytis. Kad ir kaip būtų galima siekti Sekminių palaiminimų, to neįvyks. Šių dienų tikintieji vis dar turi nešioti akinius, klausos aparatus, gerti vaistus ir pan. Jų vaikai vis tiek serga, o kai kurie miršta, nepaisant bažnyčių ir tėvų maldavimų, kad Dievas „gerbtų savo Žodį“ ir išgydytų sergančiuosius. Daugybė tėvų nusivylė ir supyko ant Dievo, nes jiems buvo pasakyta, kad jei tik jie turėtų „pakanamai tikėjimo“, jų vaikai pasveiktų. Skaitydami tokias ištraukas kaip: „šlovink, o mano siela, Viešpatį [...] laimink Viešpatį ir nepamiršk visų jo geradarysčių [...] **Kuris atleidžia visas tavo nuodėmes ir gydo visas tavo ligas**“ (Psalmių kn. 103, 1-2) ir skaitydami ankstyvųjų Apaštalų darbų dienomis užrašytus pavyzdžius, jie ėjo pas Dievą, tikėdamiesi, kad Jis „gerbs“ savo žodį.

Dievas gerbia savo žodį – niekada neleiskite tos tiesos sumenkinti. Tačiau Raštai ir pažadai, kuriais sergantieji pasitikėjo, nebuvo pažadai, duoti jiems, kaip Kristaus Kūno nariams. Štai kodėl mes, „teisingai padalijantys tiesos žodį“, taip aistringai prašome tikinčiuosius atverti savo širdis ir savo biblijas bei pasinerti į bažnyčios laiškus, kurie yra Dievo žinia mums šiuo dabartiniu laikotarpiu. Perskaitykite juose randamus pažadus, perskaitykite juose esamas instrukcijas ir pasitikėkite jomis. Tvirtinti pažadus apie gydymą ir materialinį turtą reiškia skaityti Izraelio pažadus, kas sukelia tam tikrą nusivylimą. Tie teiginiai, tie Šventojo Rašto pažadai buvo priimtini dienomis prieš apreiškimą, duotą apaštalui Pauliui, bet jie nebėra dabartinio amžiaus standartinė tvarka. Visi bandymai atkurti Sekminių stebuklus žlugo ir niekada nebuvo atkurti, ir privedė prie to, kad, ką ištarė ir padarė Petras buvo įtraukta į vėliau Pauliui atskleistą žinią. Tai man primena seną visą gyvenimą girdėtą posakį: „apiplėšti Petrą, kad sumokėtų Pauliui“. Kalbant apie teisingą tiesos žodžio padalijimą, dabartinio amžiaus tikintieji yra labai kalti dėl to, kad šią įprastą idiomą pakeitė į „apiplėšti Paulių, kad sumokėtų Petru“. Tai bandymas Petro žinią pritaikyti dabartinio amžiaus realybei. Vienu metu aš buvau šio gudraus meno meistras, bet tai buvo mano „praeityje“. Džiaugiuosi, kad dabar gyvenu „dabartiniame“ nuotykių su Kristumi laiku.

Viena iš brangiausių šventųjų, su kuria susipažinau Kinijoje, buvo

kolegė dėstytoja universitete. Šiai drąsiai krikščionei, kuri gerbė Viešpatį Jėzų Kristų, aš pasakiau, kad esu čia ne todėl, kad man reikia darbo (tai yra, ne dėl to atvykau į Kiniją). Ji suprato, kad aš turiu omeny, jog pinigai nėra svarbūs. Ji nuliūdo ir papasakojo man, kokia ji apgailėtina krikščionė. Paklausiau jos, kodėl ji taip galvoja. Ji atsakė, kad norėtų būti „dvasinga“ kaip aš, kad pinigai jai nebūtų svarbūs. Ji sakė: „Prieš keletą metų įsipareigojau visiškai paklusti Viešpačiui ir atidaviau visus savo pinigus. Visa mūsų šeima kentėjo. Aš tikiu Biblija, bet negaliu jai paklusti, nes turiu sūnų, kurį reikia maitinti ir auklėti.“

Ar ji neteisingai suprato mūsų Viešpaties žodžių prasmę? Ar ji buvo kvaila? Ne! Nebent kas priima žemiškus Viešpaties įspėjimus Izraeliui ir taiko juos kaip privalomus mūsų tikėjimui ir elgesiui, kad jais tikėtume ir jiems paklustume. Tai buvo tikslūs mūsų Viešpaties reikalavimai tiems, kurie eis paskui jį į žemiškąją dangaus karalystę. Taip, jie galėjo atiduoti viską, ką turėjo, nes tas pažadas buvo duotas atsižvelgiant į karalystės įkūrimą bet kuriuo momentu.

„Jėzus jam tarė: „Jei nori būti tobulas, eik ir parduok, ką turi, ir duok vargšams, ir turėsi lobį danguje; ir ateik bei sek paskui mane“. Bet kai tas jaunuolis išgirdo tą pasakymą, jis nuėjo nuliūdęs; nes jis turėjo didelius turtus. Tada Jėzus tarė savo mokiniams: „Iš tiesų sakau jums, kad turtuolis sunkiai įeis į dangaus karalystę.““ (Mato 19, 21-23)

Ši Rašto eilutė labai dažnai iškraipoma taip: „Tai reiškia tik tai, kad jis turi būti **pasirengęs** paklusti“. Tačiau tai paneigiama stebint, kaip mokiniai suprato tuos pačius žodžius:

„Tada Petras atsakė ir jam tarė: „Štai mes viską palikome ir sekėme paskui tave; tad kas mums bus už tai?“ Ir Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų sakau jums, kad atgimime, kai žmogaus Sūnus sėdės savo šlovės soste, jūs, kurie sekėte paskui mane, irgi sėdėsite dvylikoje sostų, teisdami dvylika Izraelio genčių. Ir kiekvienas, kuris paliko namus ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar žmoną, ar vaikus, ar žemes dėl mano vardo, gaus šimteriopai ir pavaldės amžinąjį gyvenimą.““ (Mato 19, 27-29)

Toks samprotavimas buvo ankstyvųjų Apaštalų darbų laikotarpio praktika. Atkreipkite dėmesį į finansinę tų dienų programą:

„Ir jie tvirtai pasiliko apaštalų moksle ir bendrystėje, ir duonos lau-

žyme, ir maldose. Ir baimė apėmė kiekvieną sielą; ir daug stebuklų ir ženklų buvo padaryta per apaštalus. Ir visi, kurie įtikėjo, buvo kartu ir viską turėjo bendra; ir pardavė savo nuosavybes bei turtus ir padalijo juos visiems, kiek kiekvienam reikėjo. Ir kasdien vieningai pasilikdami šventykloje ir laužydami duoną tai vienuose tai kituose namuose, jie valgė savo maistą su džiaugsmu ir širdies vienumu.“ (Apaštalų darbai 2, 42-46). Taip pat (Apaštalų darbai 4, 31-35)

Kai aš paaiškinau, kuo skiriasi apaštalų skelbta Karalystės evangelija nuo Dievo malonės evangelijos dabartiniame piktajame amžiuje, ji pajuto begalinį palengvėjimą! Tai atvėrė duris suprasti teisingai padalintą tiesos žodį. Kitą kartą, kai susitikome, ji turėjo ilgą sąrašą įsakyimų ir veiklų, kurių reikalaujama Karalystės evangelijoje, ir jau galėjo pasakyti, kuo jie skiriasi nuo to, ko šiandien moko Pauliaus laišškai. Ji buvo išlaisvinta iš daugelio metų sąžinės graužaties ir patyrė naują džiaugsmą Kristuje.

Kai tikinčiojo dėmesys sutelktas į žinią, kurią mūsų Viešpats ir Gelbėtojas davė savo pamėgtai Izraelio tautai, kad ir koks nuoširdus tas keliaklupsčiavimas bebūtų, atsiranda tikrų nesklandumų, kurie nėra prasmingi ir neišsprendžia mūsų gyvenimo praktikoje. Tai užtraukė didelę gėdą mūsų Gelbėtojo žmonėms, kurie teisingai nepadalija tiesos žodžio, ir sukėlė neapsakomą skausmą daugeliui sutrikusių mokinių. Mūsų Viešpaties žemiškosios tarnystės metu Jis labai aiškiai pasakė, kad Jo žinia skirta ne pagonims, o tik Izraelio žmonėms:

„Tuos dvylika Jėzus išsiuntė ir jiems įsakė, sakydamas: „Neikite į pagonių kelių ir neikite į jokių samariečių miestų; bet verčiau eikite pas pražuvusias Izraelio namų avis.““ (Mato 10, 5-6)

Dvylikai apaštalų buvo neišsivaizduojama, kad jų pavedimas būtų susijęs su kokia nors kita tauta, išskyrus žydus. Skaitant Apaštalų darbų pasakojimą aišku, kad praėjus septyneriems metams po Sekminių apaštalai **vis dar** nebuvo atvedę nei vieno pagonio pas Kristų. Tai įvyko tik po didelio tikinčiųjų persekiojimo, aprašyto Apaštalų darbų 8 skyriuje. Mes tai žinome iš dieviško įrašo apie tą įvykį. Mums sakoma, kad:

„Todėl tie, kurie buvo išsisklaidę, ėjo visur, skelbdami žodį.“ (Apaštalų darbai 8, 4)

Naujoje Scofield'o Biblijos 4 eilutėje yra įdomi, bet labai paini pastaba. Ten sakoma: „Čia prasidėjo Kristaus liudijimas visoms tautoms“. Sakau „paini“, nes Apaštalų darbų 11, 19 skaitome:

*„Na o tie, kurie buvo išsisklaidę dėl persekiojimo, kilusio dėl Stepono, keliavo iki Finikijos ir Kipro, ir Antiocho, skelbdami žodį **niekam kitam, o vien tik žydams.**“ (Apaštalų darbai 11, 19)*

Tai aiškiai paneigia mitą, neva skelbimas pagonims prasidėjo labai greitai po Sekminių. Artimiausias įvykis po tikinčių žydų išsklaidymo Apaštalų darbų 8, 1 yra apaštalo Pauliaus atsivertimas. Tai įvyko praėjus septyneriems metams po didžiosios Sekminių dienos stebuklų, minimų Apaštalų darbų 2 skyriuje. Tačiau išpažįstanti bažnyčia apskritai nesuvokė šio esminio fakto. Ar ši „Bažnyčios tėvų“ **ir reformatorių** klaida nesitęsė net iki dvidešimt pirmojo amžiaus slenksčio? Į tai yra liūdnas atsakymas – taip!

„JEI TIK“ – MIRTINA LIGA, IŠGYDOMA TEISINGAI PADALINTU TIESOS ŽODŽIU

Daugelio nuoširdžių tarnų šauksmai ir raginimai, kuriais jie ir toliau ragina krikščionis grįžti prie krikščionybės pagrindų, yra begaliniai. Tai būtų tinkamas biblinis raginimas, **jei** tai reikštų grįžti prie apleisto apreiškimo, Viešpaties Jėzaus Kristaus duoto mums, pagonims per apaštalą Paulių, ir **jei** tai reikštų aiškios mūsų Viešpaties žinios, kaip matyti iš laiškų, suvokimą ir mūsų dangiškojo pašaukimo pripažinimą. Tačiau visai ne tuos pagrindus turi omenyje tie uolūs ragintojai, prie kurių jie ragina tikinčiuosius „sugrįžti“. Deja, dažniausiai tie „pagrindai“ reiškia nepaisyti naujausio Dievo žodžio – Pauliaus apreiškimo ir nuo šio apreiškimo grįžti prie dvylikos Izraelio apaštalų doktrinos, kuri netinka, neveikia ir prasi-lenkia su dabartine piktojo amžiaus tikrove. Apaštališkoji Dvylikos doktrina, kurią mini apaštalas Paulius, yra „kita“ Evangelija (Galatams 1, 6).

Tikintieji verčiami manyti, kad **jei tik** mes pamokslautume pakankamai protingai, **jei tik** pakankamai nuodugniai mokytume, **jei tik** pakankamai melstumėmės, **jei tik** dirbtume nenuilstamai, **jei tik** paklustume Petruo pavestai žiniai, **jei tik** duotume daugiau pinigų (ar netgi visus) – **tada** tikrai patirtume tyrą, nesumeluotą krikščionybę

(sekminių epochos atkūrimą). Tačiau tokia realybė yra nepasiekiamai toli nuo tiesos! Nuolatinės pastangos nukreipti krikščionis akiai **aplenkti** apreiškimą, kurį Viešpats Jėzus Kristus davė per Paulių, ir pasisavinti Jo ankstesnę žinią Izraeliui, didžiąja dalimi sukūrė krikščioniją, o ne krikščionybę! Taip yra todėl, kad nebuvo atskirtos dvi skirtingos Kristaus žinios. Anksčiau sakėme, kad šis mišinys, susidaręs dėl nesugebėjimo teisingai padalinti Dievo žodį, nulėmė teologinį chaosą su pačiomis baisiausiomis pasekmėmis. Liūdna prognozė, susijusi su šia veikla, nuaidi šiuose niūriuose žodžiuose:

„Neišvengiama (šio mišinio) pasekmė buvo katastrofiška sumaištis. Užuoat pamatę tai, ką Dievas atskyrė, žmonės bandė tai sujungti į vieną ir sumaišyti... Šis mirtinas judaizmo ir krikščionybės mišinys buvo vadina-
mas „krikščionija“, kuri iš tikrųjų nebuvo nei tikras judaizmas, nei tikra krikščionybė“. (*Robertas Andersonas, „Biblija arba bažnyčia“*).

Vis dėlto, nepaisant visų žmogaus nesėkmių, mes ir toliau matome Dievo malonę veikiant, mes ir toliau matome žmones, asmeniškai patiriančius naują gyvenimą Viešpatyje Jėzuje Kristuje. Taip daugiausia yra todėl, kad, nors Pauliaus Apreiškimas yra pakankamai skelbiamas, paprastai jis nėra suprantamas kaip atskira apreikštos tiesos dalis. Norint būti Dievo vaiku, nebūtina suprasti visų Pauliaus apreiškimo išskirtinės prigimties niuansų. Tačiau pastebėjęs tą ypatingą Pauliui skirtą žinią, suprantanti kaip ji stipriai skiriasi nuo žinios, skirtos dvylikai Izraelio apaštalų, ir kodėl ji kiekvienam tikinčiajam leidžia orientuotis Dievo žodyje. Tai suteikia naują džiaugsmą ir Dievo žodžio nagrinėjimo alkį. Išvada būtų tokia: jei naujai įtikėjęs žmogus savo krikščioniškos patirties pradžioje nepastebės šio skirtumo, tai trukdys įsitvirtinti ir išsakyti Dievo žodyje, kurio pagalba pagrindiniai Šventojo Rašto sunkumai išsisprendžia savaime.

VIENUOLIKTAS SKYRIUS

BIBLIJOS KANONAS. KAS BUVO PRIDĖTA AR IŠIMTA?

Kitas krikščionijoje egzistuojantis dalykas yra skaldantis ginčas dėl to, kokius raštus atskira grupė laiko autoritetingomis knygomis ir kokias knygas rašė žmonės. Kuo knygos, kurias pripažįstame kaip Dievo

įkvėptas, skiriasi nuo tų, kurias parašė žmonės? Žinoma, mes kalbame apie skirtumą tarp biblijų, kuriose yra papildomų knygų, ir kuriose papildomų knygų nėra. Ta pati kova buvo Senajame testamente. Kai kurie žydai tikėjo **tik** Tora. Daugelis kitų kalbėjo apie tikėjimą Tora, bet gyveno pagal Talmudą – įvairių žydų religinių lyderių raštus. Tos knygos žinomos kaip apokrifai. Romos bažnyčios patvirtintoje Biblijoje irgi yra apokrifų knygos. Daugumoje protestantiškų biblijų pridėtinių raštų nėra. Kaip tikintieji gali sužinoti, kuri pozicija istoriškai ir bibliškai yra labiausiai pagrįsta?

Gyvybiškai svarbūs klausimai šia tema:

1. Kada tiksliai protestantų judėjimas pašalino knygas, žinomas kaip apokrifai, kurios yra Romos katalikų Biblijoje?
2. Ką protestantų lyderiai manė, iš kur jie gavo įgaliojimus padaryti taip, kad būtų pašalinta dalis Dievo žodžio?
3. Ar atimti iš Dievo žodžio nėra toks pat didelis nusižengimas, kaip ir jį papildyti?

KAS IŠ TIKRŲJŲ ATŠITIKO? KUR PRIDĖJO IR IŠ KUR ATĖMĖ?

Tai – klausimai, kuriuos prie mano slenksčio užduodavo vidurinės mokyklos ir kolegijos studentai dažniau nei bet kurį kitą klausimą, susijusį su Biblijos knygų kanoniškumu. Kai tik turėsime galimybę sistemingai mokyti Žodžio, šie klausimai iškils į paviršių. Išsakykite tuos klausimus taip, kaip jie man buvo pateikti. Niekada nepakliūkite į tuos spąstus! Tos knygos nebuvo išimtos iš Kanono, **jos buvo pridėtos**. Klausimas paprastai suformuluojamas neigiamai: „Kodėl protestantai pašalina šias knygas iš Dievo žodžio?“ Iš tikrųjų reikėtų suformuluoti taip: „Kodėl tos knygos vėliau buvo įtrauktos į Bibliją?“

Mūsų diskusijos šios knygos pradžioje esmė buvo Izraelio nuklydimas. Pastebėjome, kaip žydų religiniai vadovai pridėjo prie Šventojo Rašto, kurį Dievas buvo paskyręs jų globai. Jų šventraščiai buvo vadinami Tora. Laikui bėgant į Torą buvo įtrauktas papildomas antibiblišnis tradicijų tomas, vadinamas Talmudu. Labiausiai mus pribloškusi ir bauginanti citata buvo: „Laikui bėgant buvo nustatyta, kad būtina

papildyti rašytinį apreiškimą“. Koks išūlumas! Jie suprato, kad „būtina“ papildyti Šventąjį Raštą nepaisant Dievo išpėjimo, įsakančio jiems to nedaryti!

Kada gi tampa „būtina“ papildyti arba pakeisti Dievo žodį? Pirmą sekmadienį po to, kai atsiverčiau iš „bažnyčios nario“ į krikščionį, vienas dievotas mūsų bažnyčios žmogus padovanojo man „Study Reference“ Bibliją ir paragino ją kasdien skaityti bei studijuoti. Mano naujosios Biblijos priekiniame lape jis įrašė:

„Mano Sūnau Kristuje, arba ši Knyga saugos tave nuo nuodėmės, arba nuodėmė nuo šios Knygos. Jei gyvensi paklusdamas šios knygos šviesai, ši knyga tave pakeis. Jei vaikščiosi nepaklusniai, laikui bėgant bandysi pakeisti šią knygą.“

Dabartinis amžius daugeliu atžvilgių panašus į Įstatymo amžių. Įstatymo amžiaus religiniai lyderiai prie Dievo žodžio pridėjo žmonių raštus ir priskyre jiems Biblijai prilygstančią galią. Dabartiniame amžiuje tas pats nutiko ir krikščionijoje. Nebiblinės knygos vadinamos apokrifais. Kadangi šių kūrinių hebrajų kalba nebuvo, graikų - rusų bažnyčia kategoriškai neigė, kad jie kada nors turėjo būti Biblijoje. Kiek anksčiau Jeronimas (340–420 m.), labiausiai gerbiamas mokslininkas, ginčijosi dėl tų abejotinų knygų kanoniškumo. Vėliau anglikonų bažnyčia atskyrė šias apokrifų knygas nuo Biblijos knygų.

„Bažnyčia skaito šias papildomas knygas, kaip gyvenimo ir elgesio pamokymą, tačiau **netaiko jų kokios nors doktrinos įtvirtinimui.**“

Tik garsiajame Tridento susirinkime (1546 m.) Roma nusprendė, kad aptariamoms septynios apokrifų knygos iš tikrųjų yra „Dievo“. Jie dar pridėjo priedą prie pareiškimo, kad kiekvienas, kuris nepriims tų knygų kaip „Dievo“, bus paskelbtas „anatema“ (pasmerktas pragaran)! Merrill F. Unger apie tai rašo:

„Taigi Roma, nepaisydama istorijos ir pamiršdama, kad ji nustato tai, ko ji neturi prigimtinės teisės nustatyti, o tik turi ištikimai perduoti tai, kas jai buvo perduota, dogmatiškai paskelbė vadinamąją didesniąją arba Aleksandrijos kanoną, pagrįstą klaidinga ir neįgyvendinama „dviejų kanonų“ teorija. Nepaisant šių faktų, Vatikano susirinkimas (1869–1870 m.) patvirtino dekretą „Šventasis“. (Merrill F. Unger, „Senonojo testamento įvadas“).

KUR PO MIRTIES EINA SIELA – Į SKAISTYKLĄ AR Į DANGŲ?

Kokia buvo pagrindinė motyvacija įtraukti apokrifines knygas į Biblijos kanoną? Kodėl po šešiolikos šimtmečių Romos bažnyčia jau-tė spaudimą ne tik įtraukti tas knygas į kanoną, bet ir paskelbti tam tikrą pragaro nuosprendį, jei kas nepriims ir netikės tokiu sprendimu? Norėdami suprasti šį klausimą, turime žiūrėti plačiau, kad atsakymas būtų prasmingesnis. Tuo metu Romos bažnyčia buvo labai įsitraukusi į skandalingą „indulgencijų“ pardavimo veiklą. Daugelis žmonių yra girdėję apie tai, bet mažai arba visai neįsivaizduoja, ką tai reiškia. Kad sutaupyti laiko ir vietos tam yra paaiškinimo santrauka. Viduramžiais Romos bažnyčia turėjo fantastišką finansinį planą, kuris labiausiai pa-sisekė surenkant tikrai didelius pinigus (drahmas, šekelius, bet ką!). Taip planas veikė. Paaiškinimas bus geriausiai suprantamas užsiminus apie viso to kilmę.

Naujasis testamentas aiškiai moko, kad kai Dievo vaikas miršta, jis tuoj pat patenka į dangų. Paimkime, pavyzdžiui, aiškius Pauliaus žodžius:

„Na, o tas, kuris mus tam pačiam pagamino, yra Dievas, kuris taip pat mums davė Dvasios užstatą. Todėl visada esame pasitikintys, žinodami, kad, kol esame namuose, kūne, nesame pas Viešpatį (nes mes vaikštome tikėjimu, o ne regėjimu); esame pasitikintys, sakau, ir norėdami verčiau nebūti kūne, o būti pas Viešpatį.“ (2 Korintiečiams 5, 6-8)

„Nes man gyventi – Kristus, o mirti – laimėjimas. Bet jei gyvenu kūne, tai yra mano triūso vaisius; tačiau ką pasirinksiu, nežinau. Nes esu suvaržytas tarp dviejų, turėdamas troškimą išeiti ir būti su Kristumi, kas yra daug geriau, tačiau pasilikti kūne daug reika-lingiau dėl jūsų.“ (Filipiečiams 1, 21-24)

Nepaisant aiškaus Rašto mokymo, Vakarų bažnyčia pradėjo mokyti, kad mirę krikščionys nepatenka tiesiai į dangų; veikiau jie eina į vietą, vadinamą Skaistykla. Širdžiai, kuri nebuvo mokoma Dievo malonės, tai yra gana patrauklus mokymas, nes atrodo, kad tai logiška ir maloni filosofija.

Daugelyje asmeninių pokalbių su „religingais“ žmonėmis atradau, kad skaistyklos sąvoka jiems kažkiek patraukli. Daugelio širdžių samprotavimai yra maždaug tokie: „Nemanau, kad esu pakankamai geras (beveik, bet ne visai) patekti į dangų, bet tikrai nesu pakankamai blo-

gas, kad patekčiau į pragarą, bent jau visam laikui!“ Todėl kai skaisty-
klos sąvoka įtraukiama į pomirtinio gyvenimo lygtį, ji panaikina moky-
mą apie pragaro amžinumą ir problemą, kad nesate pakankamai geras
patekti į dangų. Būtent tokie nebibliniai samprotavimai suteikia skais-
tyklos doktrinai tokį svetingą patrauklumą. Net jei Šventajame Rašte ji
neturi jokio pagrindo (kaip ir kita nežinoma baisi vieta, skirta nekrikš-
tytiems kūdikiams), ji turi tam tikrą patrauklumą žmonių logikai, ku-
rių širdyse Dievo malonė dar nenušvito. Ši žmogaus sukurta doktrina
yra pavojinga savo patrauklumu mūsų nuodėmingai prigimčiai. Nors
sąvoka „aš nesu pakankamai geras, kad patekčiau į dangų“ atrodo ga-
na kukli, bet ją menkina niekšiškas požiūris, skelbiantis: „Aš nesu tiek
nuodėmingas, kad patekčiau į pragarą“.

Skaistyklės samprata yra ydinga teologija, neigianti mūsų Gelbė-
tojo užbaigtą darbą, nepripažįstant, kad Jo mirtis ir prisikėlimas pil-
nai sumokėjo mūsų nuodėmės skolą Tėvui. Tai reiškia, kad amžinasis
gyvenimas nėra vien ateities viltis tikinčiam Dievo Evangelija, bet yra
dabartinė nuosavybė visų, kurie tikėjimu nestato nieko tarp savęs ir
Dievo, o vien tik užbaigtą Kristaus darbą. Štai ką Paulius turėjo ome-
nyje sakydamas:

*„Tačiau tam, kuris nedirba, bet tiki į Tą, kuris išteisina bedievy, jo
tikėjimas įskaitomas teisumu.“ (Romiečiams 4, 5)*

Tikėjimas skaistyklės samprata yra nesuderinamas su Biblijos mo-
kymu apie Dievo malonę. Nei vienas, tikintis skaistykla, negali sąžini-
gai ir logiškai teigti kitaip, kaip tik tikėtis, jog galiausiai pateks į dangų.
Žemiau pacituoti žodžiai stipriai neigia Dievo malonę, labiau nei bet
kas, ką skaičiau savo gyvenime. Kiekvienas darbininkas, siekiantis da-
lintis Malonės evangelija, turėtų išmokti šią pastraipą mintinai.

„Jei kas sakytų, kad gavus išteisinimo malonę kiekvienam atgailau-
jančiam nusidėjėliui kaltė atleidžiama ir amžinosios bausmės skola iš-
trinama taip, kad nei šiame pasaulyje, nei skaistyklėje nebelieka jokios
laikinosios bausmės skolos, kol Dangaus vartai dar negali atsiverti, te-
būna jis anatema (prakeiktas)“. Tėvas F. X. Schoupe, S. J. „Skaistykla“.
Išversta iš prancūzų kalbos (Tan Books and Publishers, Inc. Rockford,
Illinois 61105).

TAI MUS SUGRAŽINA PRIE BIBLIJOS KANONO TEMOS

Kai pirmą kartą perskaičiau tas eilutes – tuo metu, kai studijavau Romos katekizmą – jos skambėjo gana kilniai ir didingai ir kvėpėjo nuolankumu. Išgirdus, ką nors liudijant: „Žinau, kad esu išgelbėtas“ arba „Žinau, kad jei šiandien numirčiau, patekčiau į dangų“, man nuskaibėdavo įžūliai ir pasipūtusiai. Taip buvo todėl, kad tikėjau, jog išgelbėjimas yra užtarnaujama dovana. Tačiau Dievo malonės evangelijos kontekste tokios filosofijos atspindima nuomonė yra piktžodžiavimas. F. X. Schoupe sako, kad tas, kuris liudija, jog yra išgelbėtas, ir jam nereikia jokių papildomų darbų, kurie „padėtų“ išgelbėjimo procesui, turi būti pasmerktas. Romos bažnyčioje tai reiškia ekskomunikaciją. Jei išgelbėjimas **visiškai** priklauso nuo Dievo malonės, tai toks teiginys **iš tiesų** yra šventvagiškas! Šis atpirkimo reikalas toks paprastas. Tai – arba darbai, arba malonė. Tai niekada negali būti „darbai ir malonė“. Klausykite aiškaus mūsų Apaštalo pareiškimo:

„O jei malone, tuomet nebe dėl darbų: kitaip malonė nebėra malonė. Bet jei dėl darbų, tuomet tai nebėra malonė: kitaip darbas nebėra darbas.“ (Romiečiams 11, 6)

Indulgencijų (atlaidų) pardavimas paprasčiausiai grindžiamas prielaida, kad kai artimieji miršta malonėje, jie patenka į siaubingą kančios vietą, vadinamą Skaistykla, kuri nelabai skiriasi nuo pragaro. Tuo tarpu jų šeimos, gyvenančios žemėje, gali susimokėti, kad kai kurios mišios sutrumpintų jų laiką skaistykloje. Nors skaistykla nebuvo laikoma amžina, bet vieno Romos katalikų teologo/rašytojo žodžiais tariant, ji yra „siaubinga savo intensyvumu, kaip ir paties pragaro ugnis“. Pats žodis skaistykla reiškia „nuskaistinti“ t. y., apvalyti, kad būtų apvalytos nuodėmės. Visi informuoti krikščionys tiki bibline skaistykla, nors mes nesutinkame su religiniu šios mistinės vietos išradimu. Biblijos skaistykla aprašyta laiške hebrajams:

„Dievas, kuris įvairiais laikais ir įvairiais būdais praeityje kalbėjo tėvams per pranašus, šiomis paskutinėmis dienomis prakalbo mums per savo Sūnų, kurį paskyrė visa ko paveldėtoju, per kurį taipogi padarė pasaulius; kuris, būdamas jo šlovės spindesys bei tikslus jo asmens atvaizdas ir viską laikantis savo jėgos žodžiu, saviimi nuvalęs mūsų nuodėmes, atsisėdo Didenybės dešinėje aukštybėse.“ (Hebrajams 1, 1-3)

Dievo žodis gali paguosti bet kurį tikintįjį Kristuje, bijantį skaistyklos skausmo ir siaubo. Už mūsų nuodėmes buvo sumokėta Golgotoje

ir taip jos buvo išvalytos, **nuskaistintos**. Biblija sako, kad mes neisime į skaistyklą, bet savo mirties akimirką būsime su Kristumi. Kadangi Jis sumokėjo visą mokestį už mūsų nuodėmes, mes esame atpirkti ir išteisinti Dievo akivaizdoje visiems laikams.

Tai aiškus skaistyklos aprašymas, pateiktas Šventajame Rašte. Visos mūsų nuodėmės išvalytos! Kada tai įvyko? Kai Kristus mirė ant kryžiaus. Kas atliko šį išvalymą/nuskaistinimą? Kristus, **pats vienas**. Tai reiškia, kad Jis tai padarė tobulai ir pilnai. Bet iš kur Romos bažnyčia rado pagrindą tokiai skaistykloi, kokios ji moko? Tikrai ne iš Biblijos! Tada iš kur? Tai sugražina mus prie diskusijos apie apokrifus ir vėlyvąjį jų atsiradimą Šventojo Rašto kanone. Antroje Makabėjų knygoje minima tokia veikla, kai renkamos ir atnašaujamos didelės pinigų sumos tam, kad būtų meldžiamasi už mirusiųjų sielas. Atidžiai atkreipkite dėmesį:

„(Judas) surinkęs iš savo karių du tūkstančius sidabro drachmų, nušuntė į Jeruzalę, kad būtų parūpinta auka už nuodėmę. Tai darydamas, jis elgėsi gerai bei kilniai ir turėjo mintyje mirusiųjų prisikėlimą. Iš tikrųjų, jeigu jis nebūtų laukęs, kad žuvusieji prisikels, būtų buvę ne-naudinga ir kvaila melstis už mirusius. Bet, kadangi jis manė, kad nepaprastai garbingas atlygis laukia tų, kurie miršta gera mirtimi – tai jo tikslas buvo šventas ir dievotas. Todėl jis ir atliko auką už mirusiųjų, kad jie būtų išlaisvinti iš šios nuodėmės.“ (2 Makabėjų 12, 43-46, išskirta mano).

Mišios ir maldos tapo įprasta veikla tam, kad sutrumpintų žmogaus viešnągę skaistykloje. Būtent iš indulgencijų pardavimo veiklos buvo surinktos milžiniškos pinigų sumos. Kai bažnyčiai buvo duodama sutarta pinigų suma, tuomet už skaistykloje kenčiantį asmenį būdavo laikomos mišios. Vėliau, kai Biblijos buvo pradėtos skaityti visur ir kai bažnyčioje kilo nepasitenkinimas dėl daugybės joje esančių nešvankių ir šlykščių veiklų, buvo vis labiau spaudžiama pagrįsti skaistyklos mokymą, kurio negali patvirtinti nė viena Rašto eilutė.

Ir štai čia senas, geras brolis Makabėjus pateikia puikų atsakymą. Ta knyga per šešiolika šimtmečių niekada nebuvo paskelbta oficialia kanonine Biblijos knyga. Tačiau atrodė, kad ji turėjo reikalingą dokumentaciją, pateisinančią indulgencijų/atlaidų pardavimą ir maldą už mirusiųjų. Galima suprasti, kad tai patvirtina tokią vietą kaip skaistykla. Sakyti, kad tai sutrumpintų laiką, kurį mirusysis praleistų siaubingoje skaistyklos vietoje, būtų perskaitymas tekste tai, ko jame nėra. Tačiau jei ta knyga būtų paskelbta oficialia kanonine Biblijos knyga, tada būtų bent jau hipotetinis

pamatas ir pagrindas, kuris, nors ir silpnas, vis dėlto atrodytų pateisinan-
tis skaiestyklos doktriną ir indulgencijų pardavimą. Unger'is sako:

„Protestantų reformacija supurtė Romą iki pamatų. Liuteris davė Šven-
tajį Raštą žmonėms gimtąja kalba. Jis ir reformatoriai kvietė religinį pa-
saulį nusimesti klaidingą autoritetą [...] ir grįžti prie tikėjimo tikru įkvėpto
Šventojo Rašto autoritetu. Atitinkamai apokrifai buvo atskirti nuo kanoni-
nio Šventojo Rašto ir nustumti į antraeilę vietą tarp testamentų.“

„Romos bažnyčia buvo praktiškai priversta dogmatiškai apsispręsti dėl
kanono ir nustatyti jo ribas [...] Vienoje iš užsitarusių sesijų (Tridento su-
sirinkime 1546 m.), kuriame dalyvavo tik 53 prelatai, **iš kurių nė vienas
nebuvo už istorinius mokymus pasižymėjęs mokslininkas**, tos kny-
gos buvo paskelbtos „kanoninėmis“ (M. F. Unger'is, „ST įvadas“, 106 psl.).

Prieš garsųjį 1546-ųjų metų Tridento susirinkimą gyveno žmogus,
kuris buvo labai gerbiamas Romos bažnyčioje. Tai buvo kardinolas Ka-
jetanas, miręs 1534 metais, likus **tik dvylikai metų iki tridento tary-
bos**. Jis pagyrė Jeronimą už jo išsakytą aiškų skirtumą tarp kanoninių
ir nekanoninių knygų. Unger'is rašo:

„Skirdamas savo komentarą apie Senojo testamento istorines kny-
gas popiežiui Klemensui VII, jis (t. y., Kajetanas) apie apokrifus kalba
taip: „Jos yra nekanoninės knygos, tai yra, jos nepriklauso normai, pa-
tvirtinančiai tikėjimo dalykus; tačiau jas galima vadinti kanoninėmis,
tai yra, priklausančiomis tikinčiųjų ugdymo kurui.“

KOKIA PRASME KANONIŠKAS?

Savo pareiškime Kajetanas sako, kad tos knygos nėra kanoninės ta
prasme, kad jos neturėtų būti įtrauktos į Šventąjį Raštą. Tačiau lais-
vesne prasme sutinka su jų įtraukimu taip, tarsi tai būtų tiesiog geros
knygos, kurias būtų galima skaityti tobulėjimui – lygiai kaip aš reko-
menduočiau „Piligrimo keliones“ (netikiu, kad „Piligrimo kelionės“
yra įkvėpta, tačiau ji įkvepia, nes mane skatina). Tik po dvylikos metų
Tridente buvo priimtas sprendimas, kuris kardinolą Kajetaną būtų pa-
smerkęs pragarui, nes jis juk mirė netikėdamas apokrifų kanonišku-
mu.

Logiškiausia priežastis atmesti šias septynias apokrifines knygas,

tai pastebėti, kaip jas vertino Naujojo testamento rašytojai. Suvo-
kiant, kad Viešpats Jėzus, Paulius, Petras ir kiti Naujojo testamento
rašytojai nekreipė dėmesio į šias knygas ir jų necitavo, **turėtų** būti
aišku, kad jos nebuvo laikomos Šventuoju Raštu. Naujojo testamento
rašytojai citavo Įstatymą, Pranašus ir Psalmes, bet necitavo apokrifų.

Realybė tokia, kad mūsų laikais apokrifai yra **kai kuriose** biblijose.
Užuot klausus: „kada iš kai kurių biblijų buvo pašalintos tos knygos?“
reikėtų klausti: „kada apokrifai buvo **įtraukti** į Šventąjį Raštą?“ Tai
paaiškina, kaip Vakarų kultūroje krikščioniją dar labiau sugadino hu-
manizmas, filosofija ir susiteršimas, į Bibliją įtraukiant žmonių raštus.
Siekdama įtvirtinti skaistyklos doktriną atskalūniškoji bažnyčia, kaip
ir Senojo testamento religiniai vadovai, „matė būtinybę įtraukti į Raštą
papildomas, apokrifines, knygas“.

Deja didžiąjai šiuolaikinės krikščionijos daliai tikslią diagnozę nu-
statė anglikonų kunigas (minėtas anksčiau), sakydamas: „**Krikščio-
nybė neturi nieko bendra su Biblija!**“ Tragiška, bet tai tiesa, kad
daugelio krikščionių teologija nesiremia Biblijos įsakymais. Daugelis
krikščionijos mokytojų laisvai cituoja Platono, Aristotelio, Sokrato, šv.
Augustino filosofijas arba tai, kokią įtaką jiems padarė Ambraziejus,
Liuteris, Kalvinas, Tomas Akvinietis, bažnyčios tradicijos ir naujesni
teologai – Karlas Barth’as, Paulius Tillich’as ir t. t, bet lieka apgailėtina
nežinantys apie teisingai padalinto Dievo žodžio šlovę.

Katastrofiška krikščionijos atsiskyrimo nuo tikėjimo neklįstančia
Biblija pasekmė yra ta, kad krikščionijos žmonės yra apakinti, idant
nematytų Dievo malonės evangelijos. Ar jie religingi? Taip! Ar jie žmo-
gaus požiūriu geri? Taip! Ar jie tiki Dievu? Taip! Tačiau toje stovykloje
yra apgailėtina mažai tokių, kurie apklausti turėtų bent kokį įsitiki-
nimą ar užtikrintą žinojimą apie išgelbėjimą tikint Dievo žodžiu apie
Kristų ir Jo užbaigtą darbą jų labui. Iš tiesų, vienur kitur atsiranda to-
kių, kurie gali paliudyti, kad giliai savo sieloje **žino**, kad jie iš tikrųjų pa-
sitiki ne kuo kitu, o tik Atpirkėjo darbu. Deja, daugybė žmonių įvairiose
krikščionijos grupėse daro lygiai tą patį, ką daro musulmonai, budistai
ir hinduistai. **Jie bando užsitarnauti Dievo palankumą, nuolat to-
bulindami savo elgseną.** Vienintelis akivaizdus geras dalykas yra tas,
kad kodinis Dievo, kuriam jie bando padaryti įspūdį, vardas yra Jėzaus
Kristaus Tėvas.

JĒZAUS MOTINA IR JUOZAPO ŽMONA MARIJA

Marijos klausimas buvo viena iš pagrindinių temų, karčiai suskaldžiusių krikščionišką pasaulį. Žmogui, kuris nėra susipažinęs su Šventuoju Raštu, pati mintis aptarti šio skyriaus temą neabejotinai yra visiškai nepriimtina! Tačiau tam, kuris skaitė Šventąjį Raštą ir supranta, ką perskaitė, tai yra **protingiausia!** Krikščionijai jau seniai buvo būdinga priimti papildomus apreiškimus, bažnytines tradicijas ir t. t., kaip **lygius** Biblijai. Nėra krikščionijoje kitos tokios svarbios temos, į Šventąjį Raštą įvedusios tradicija, kaip tema apie mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus motiną Mariją. Dar kartą pagalvokite apie papildomus apreiškimus, kuriuos Vakarų religija įvedė kaip privalomas doktrinas. Privalomas ta prasme, kad jei netikėsite šiomis doktrinomis, tai amžinai būsite pasmerkti pragarui.

Dauguma krikščionių, kilusių iš Romos ir graikų bažnyčių, pagarbiai mano, kad tos doktrinos apie Mariją yra „tikėjimo“ dalis nuo pat bažnyčios pradžios. Tik pagalvokite apie kai kurias „palaimintosios Motinos“ doktrinas, kurių dauguma buvo įtrauktos XVIII–XX a. Tegul žemiau pateiktas sąrašas tarnauja kaip pavyzdys. Pažiūrėkite, ar jis kartais neprimena Šventojo Rašto papildymo, koku buvo Talmudas.

- **Nekaltojo Prasidėjimo doktriną** pirmasis paskelbė popiežius Pijus IX. Daugelis žmonių šią doktriną painioja su nenuodėmingu mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus prasidėjimu. Tačiau tai Mergelės Marijos „prasidėjimo be nuodėmės“ pareiškimas. Kad taip būtų, ji turėjo gimti ypatingai, nepaveldėdama nuodėmės prigimties, o tai reiškia „nekaltu prasidėjimu“. Šis „nekalto prasidėjimo“ pranešimas buvo paskelbtas tik **1854** metais! Buvo teigiama, kad Mergelė Marija pasirodė mažame Prancūzijos mieste jaunai merginai, vardu Bernadeta. Viename iš šių tariamų pasirodymų (kurio, žinoma, niekas kitas negalėjo matyti) Bernadeta paklausė: „Kas tu esi?“ Ji atsakė: „Aš esu nekaltas prasidėjimas“. Ši „doktrina“ buvo sukurta siekiant paaiškinti, kaip iš nuodėmingos moters gali gimti nenuodėmingas Gelbėtojas. Tai neišsprendė taip vadinamosios problemos, o tik grąžino klausimą viena karta anksčiau. Kaip nuodėminga šv. Ona (tradiciškai Romos katalikų duotas Marijos motinos vardas) galėjo pagimdyti nenuodėmingą Mariją? Mums sakoma, kad tai buvo padaryta per nekaltąjį prasidėjimą.

- **Palaimintos Mergelės paėmimas į dangų** „Tai yra išskirtinis dalyvavimas jos Sūnaus prisikėlime ir kitų krikščionių prisikėlimo lūkestis“. Mums buvo sakoma:

„Gimdydama išlaikei nekaltybę, savo viešpatavime nepalikai pasaulio, o Dievo Motina, bet prisijungei prie Gyvybės šaltinio. Tu pradėjai gyvąjį Dievą ir savo maldomis **išgelbėsi mūsų sielas nuo mirties**“ („Katalikų bažnyčios katekizmas“, Ignaco Spauda, išversta 1994 m., 252 psl.).

Šaltiniuose skaitome apie šią prielaidą. Šį įsakymą paskelbė popiežius Pijus XII, bet tik **1950** m., remiantis „New Catholic Encyclopedia“ randame šiuos žodžius apie Mariją:

„Biblijoje nėra aiškios nuorodos apie prielaidą, tačiau popiežius paskelbimo dekretu tvirtina, kad Šventasis Raštas yra galutinis šios tiesos pagrindas“ (972 psl.).

Nenoriu atrodyti kaip įkyrus išsišokėlis, bet man tai skamba kaip dviprasmybė. „Prielaida“ reiškia Romos katalikų bažnyčios doktrininių teiginių, kad Marija buvo prikelta ir netrukus po mirties pakilo į dangų. Jį lydėjo įprastas popiežiaus įsakas, kad „kiekvienas, kuris nuo šiol gali abejoti ar neigti šią doktriną, yra visiškai atitrūkęs nuo dieviško ir katalikiško tikėjimo“. Oficialus pareiškimas pateikiamas taip:

- „Pagaliau Nekaltoji Mergelė, išsaugota nuo visų gimtosios nuodėmės dėmių, pasibaigus jos žemiškajam gyvenimui, kūnu ir siela buvo paimta į dangiškąją šlovę ir Viešpaties išaukštinta **viršum visko kaip karalienė, kad ji pilnai atitiktų savo sūnų**, viešpačių Viešpatį ir nugalėtoją. Marijos „prielaida“ buvo tokia. „Trečią dieną po Marijos mirties, kai apaštalai susirinko prie jos kapo, jie rado ją tuščią. Šventasis kūnas buvo nuneštas į dangiškąjį rojų. **Pats Jėzus atėjo ją ten nuvesti**; visas Dangaus teismas triumfo giesmėmis atėjo sutikti jos, dieviškojo Viešpaties Motinos. Koks džiaugsmo choras!“ („Romos katalikybė“, Presbiterionų ir reformatų leidykla, 1962 m., 162 psl.).

- **Marija, dangaus karalienė** – šitaip Romos bažnyčia pavadino Mariją. Išgirskite, kaip jie šaukia: „Pakelkite savo vartus, o kunigaikščiai, ir būkite pakelti, o amžinieji vartai, ir šlovės karalienė įžengs vidun“ („Marijos šlovė“, St. Alphonsus de Liguori, antrasis leidimas, 1868 m. rugpjūčio 11 d., Tan Books and Publishers, inc., Rockford, Illinois, 61105, 391 psl.).

- Atkreipkite dėmesį į tikslus Šventojo Rašto žodžius Psalmių 24, 7, kuriuos Romos bažnyčia iškreipė ir netinkamai pritaikė Marijai: „Pakelkite savo galvas, o vartai! Ir pasikelkite, amžinosios durys! Ir įeis

šlovės **Karalius** (ne karalienė). Kas yra tas šlovės **Karalius**? **Viešpats** stiprus ir galingas, **Viešpats** galingas mūsųje. Pakelkite savo galvas, o vartai! Pakelkite jas, amžinosios durys! Ir įeis šlovės **karalius**“ (vėlgi, ne karalienė, – *išskirta mano*).

AKIVAIZDUS „RAŠTŲ KRAIPYMO“ PAVYZDYS

Aukščiau pateikta Rašto vieta 24-oje psalmėje, lyginant su pastraipa, apibūdinančia Marijos „prielaidą“, aiškiai parodo kraštutinumus, į kuriuos leidžiasi žmonės, priėmę tradiciją, o ne aiškų Biblijos mokymą.

Šiuo metu, rizikuodamas nuklysti į lankas, į visiškai kitą temą, užduodu savo skaitytojams šį klausimą. Ar kuris krikščionis, skaitantis šiuos žodžius, išsižeistų, jei kas nors ištartų tokį teiginį? „Marija yra mano Ganytoja, aš nestokosiu, ji paguldo mane žaliuojančiose ganyklose.“ Na, Kristaus pasekėja tai tikrai ižleistų, kaip ir anksčiau minėta citata „ir įeis šlovės Karalienė“. Idėja iškraipyti Šventąjį Raštą ten, kur kalbama apie mūsų amžinąjį, nemirtingąjį Atpirkėją, ir bandymas jį iškraipyti taip, kad atrodytų, jog jis apibūdina bet kurį mirtingąjį žmogų, turėtų ižeisti bet kurį Biblijos studentą. Akivaizdu, kad 23-ioje ir 24-oje psalmėse kalbama apie Kristų, o **ne apie ką kitą**.

22, 23 ir 24 psalmių trilogija nurodo į Kristų Jo trijų pareigų atžvilgiu. Tose psalmėse Kristus vertinamas kaip:

- **Kenčiantis pranašas** (22 psalmė). Ši nuostabi psalmė numato kenčiantį Dievo tarną; Kristus miršta ant kryžiaus.

- **Maldaujantis kunigas** (23 psalmė). Čia „vyriausiasis kunigas“ užtaria savo tautą.

- **Suverenus Valdovas** (24 psalmė). Pavaizduoja Kristų, kaip karalių Karalių, kuris vieną dieną valdys žemę.

Visos šios kalbos apie Palaimintos Mergelės išaukštinimą prieštarausja Pauliaus žodžiams laiške kolosiečiams 1, 18: „*Ir Jis (Viešpats Jėzus Kristus) yra kūno, bažnyčios, galva; Jis yra pradžia, pirmagimis iš numirusių; kad visame kame **Jis turėtų pirmenybę**. Nes Tėvui patiko,*

kad Jame gyventų visa pilnatvė.“

Dabar, užbaigiant šią mintį. Psalmė 24, 7 aiškiai sako:

*„Pakelkite savo galvas, o vartai; Ir pasikelkite, amžinosios durys;
ir įeis šlovės Karalius“.*

Tikrai nesako: „pakelkite savo vartus, o kunigaikščiai, ir pasikelkite, o amžinieji vartai, ir **šlovės karalienė** įeis“.

1965 m. popiežius Paulius VI paskelbė doktriną, kad Marija yra bažnyčios motina. Kai galvojame apie padaugintus mistinius „mergelės Marijos“ „pasirodymus“ (?) per visą istoriją (ypač per pastaruosius 100 metų), bergždžiai tyrinėjame Šventąjį Raštą, tikėdamiesi ten rasti ką nors, kas pagrįstų tokią veiklą. Labiausiai mus trikdo tai, kad šio nuostabaus titulo suteikimas, atrodo, pateisina ją kaip „**dangaus karalienę**“. Šis palankus titulus įtartinai skamba kaip pagoniška įtaka Izraeliui, kai nekurie iš jų maištavo prieš Dievą ir pradėjo garbinti „**dangaus karalienę**“.

DANGAUS KARALIENĖ

Kaip Senojo testamento laikais atsimetę žydai garbino netikrą deivę, vardu **dangaus karalienė**, taip ir krikščionija padarė lygiai tą patį. Nes krikščionija buvo suklaidinta „Marijos“ garbinimu, ne Biblijos Marijos, o išgalvotos, netikros Marijos, kurios vardas – **dangaus karalienė**. Vienintelį kartą šis vardas minimas Šventajame Rašte, bet niekada nepaminėtas kalbant apie Mariją. Biblijoje kalbama apie pagonišką moteriškos giminės dievybę, kurią Izraelio vaikai pasirinko garbinti, kai pateko į pagonybę. Atkreipkite dėmesį į įkvėptą pasakojimą apie vienintelę **dangaus karalienę** Šventajame Rašte (Jeremijo 44, 16-19.25).

Pirma, atkreipkite ypatingą dėmesį į 16 eilutę, kuri mums praneša, kas atvėrė kelią, kad jie garbintų „Dangaus Karalienę“:

„Dėl žodžio, kurį tu (Jeremijau) mums kalbėjai Viešpaties vardu, mes tavęs neklausysime.“ (Jeremijas 44, 16)

Jokie žodžiai negali būti aiškesni už šiuos! Šis pasakojimas apibūdina ne ką kitą, kaip tik izraelitų neigimą ir maištą prieš Dievo žodį

ir Žodžio Dievą. „Ei, Viešpatie, atsimink tą žodį, kurį mums davei, ir pamiršk jį!“ Jų alternatyvi veiksmyų kryptis iš tikrųjų yra visos šios knygos santrauka. Jie pasakė: „**Bet mes tikrai darysime tai, kas išėjo iš mūsų burnos.**“

Ir tai reiškė, kad jie neigė ir atmetė Dievo žodį ir darė tai, ką „jautė savo širdyje“ esant teisinga.

*„Bet mes tikrai darysime tai, kas išeina iš mūsų pačių burnos, kad degintume smilkalus **dangaus karalienei** ir jai išlietume geriamąsias atnašas, kaip darėme mes ir mūsų tėvai, mūsų karaliai ir mūsų kunigaikščiai Judos miestuose ir Jeruzalės gatvėse; nes tada mes turėjome gausiai maisto, mums gerai sekėsi ir pikto nematėme. Bet nuo tada, kai liovėmės deginę smilkalus **dangaus karalienei** ir jai lieję geriamąsias atnašas, mes visko stokojome ir buvome naikinami kalaviju ir badu.“*

*„O kai mes deginome smilkalus **dangaus karalienei** ir liejome jai geriamąsias atnašas, argi be savo vyrų jai gaminome pyragaičius, kad ją garbintume, ir liejome jai geriamąsias atnašas?“ [...] „Taip sako kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas, tardamas: Jūs ir jūsų žmonos kalbėjote savo burna ir įvykdėte savo rankomis, sakydami: „Mes tikrai ištesėsime savo padarytus įžadus deginti smilkalus **dangaus karalienei** ir jai lieti geriamąsias atnašas,; jūs tikrai ištesėsite savo įžadus ir tikrai vykdysite savo įžadus.“ [...] „Ir tai bus jums ženklas, – sako Viešpats, – kad aš jus nubausiu šitoje vietoje, kad jūs žinotumėte, kad mano žodžiai tikrai išsilaikys prieš jus dėl pikto.“ (Jeremijo 44, 17-19.25.29)*

Daugelyje liturginių bažnyčių įprasta girdėti Mariją, vadinamą „**dangaus karaliene**“, ne tik be jokio Šventojo Rašto palaikymo, bet iš tikrųjų, nepaisant aiškaus priešingo mokymo. Tačiau dabar titulas yra išplėstas ir kai kuriuose sektoriuose išaukštintas net labiau nei „**dangaus karalienė**“. Orlande, Floridoje (JAV), su žmona praėjome pro nuostabią baziliką, skirtą Marijai, kurios titulas buvo Mūsų Ponia Visatos Karalienė. Kaip jie padarė tokią išvadą? Yra tik vienas atsakymas – **pridėdami prie Dievo žodžio.**

MARIJOS ŠLOVĖ

Atsivėrus nebiblinių apreiškimų šliuzui, bus tik dar daugiau tokių pačių apreiškimų! Apsvarstykite keletą toliau pateiktų citatų iš knygos „Marijos šlovė“, kurią parašė vyskupas Alfonsas Liguoris, pripažintas vienu didžiausių atsivadusių Romos Katalikų bažnyčios rašytojų. Vyskupo knygos mintys lyginamos su citatomis iš Douay versijos. Šią knygą prieš metus patvirtino ir rekomendavo Baltimorės arkivyskupas, Jamesas kardinolas Gibbonsas. Redaktoriaus pranešime sakoma: „Viskas, ką parašė mūsų šventasis, yra tarsi katalikiškos tradicijos santrauka jame nagrinėjama tema; tai nėra atskiras autorius; taip sakan, pati bažnyčia kalba su mumis savo pranašų, apaštalų, pontifikų, šventųjų, savo tėvų, visų tautų ir amžių gydytojų balsu. Jokia kita knyga šiuo požiūriu nėra verta būti taip rekomenduojama, kaip „Marijos šlovė“ („Marijos šlovė“, St. Alphonsus de Liguori, antrasis leidimas, 1868 m. rugpjūčio 11 d., Tan Books and Publishers, inc., Rockford, Illinois, 61105, 391 psl.).

VIENINTELIAM KRISTUI DUOTA ŠLOVĖ PRISKIRTA MARIJAI

„Marijos šlovėje“ Marija vadinama „dangaus vartais“, nes niekas negali įeiti į tą palaimintą vietą, nepraėjęs pro **Ją** (160 psl.). Išgelbėjimo kelias nėra atviras niekaip kitaip, kaip tik per **Mariją**, kadangi mūsų išgelbėjimas yra Marijos rankose [...] kas yra saugomas Marijos, tas bus išgelbėtas, o kas nėra jos saugomas, tas pražus“ (169–170 psl.). Ir tai nepaisant biblinio įsakymo: „*Ir niekame kitame nėra išgelbėjimo*“ (Apd 4, 12). „Tau duota visa valdžia danguje ir žemėje“, kad „**Marijos** įsakymu visi paklustų – net ir Dievas [...] ir taip [...] Dievas pavedė visą bažnyčią [...] **Marijos** valdžiai“ (180–181 psl.). Marija „taip pat yra visos žmonių giminės gynėja [...] nes ji gali daryti su Dievu, ką nori“ (193 psl.).

Douay versija. „*Aš esu durys. Jei kas įeis per mane, tas bus išgelbėtas*“, – sako Kristus (Jono 10, 1.7). „*Jėzus jam tarė: Aš esu kelias [...] niekas neateina pas Tėvą kitaip, kaip tik per mane*“. (Jono 14, 6) „*Man duota visa valdžia danguje ir žemėje*“, kad „*Jėzaus vardui priklaupų kiekvienas kelis*“, „*kad jis visame kame turėtų pirmenybę*“ (Mato 28, 18; Filipiečiams 2, 9–11; Kolosiečiams 1, 18).

„**Marijos šlovė**“: „Visa Trejybė, o **Marija**, davė tau vardą [...] virš visų kitų vardų, kad prieš tavo vardą priklaupytų kiekvienas kelis iš to, kas danguje, žemėje ir po žeme“ (260 psl.).

Aukščiau pateiktos nuorodos iš „Marijos šlovės“ yra klasikinis pavyzdys, kaip tradicijos, kuriose gausiai garbinama Marija, pamažu išaugo į pasirodymą, kuris niekuo nepanašus į Biblijos Mariją. Pastebėję daugybę naujų apreiškimų ir dogmų, pridėtų prie biblinio mokymo apie Mariją, susimąstome, kas bus toliau. 1997 m. vasaros pradžioje Jonas Paulius II paklausė kai kurių labai žymių katalikų teologų komisijos, ką jie mano apie tai, ar patartina paskelbti Mariją „Bendraatpirkėja, visų malonių tarpininke ir Dievo tautos gynėja“.

Albertas Mohleris jaunesnysis žurnale „World“, 1997 m. spalio 18 d., rašė: „Remiantis pranešimu, dvidešimt trys teologai – visi Marijologijos ekspertai – vienbalsiai rekomendavo popiežiui atsisakyti pasiūlymo. Vis dėlto, remiantis nuolatinio pranešimų srautu žiniasklaidoje, šis popiežius nėra lengvai atgrasomas. Atrodo, kad Jonas Paulius II savo pontifikato metu siekė pakelti Marijonišką pamaldumą į naujas aukštumas, o jo nuoseklumas šiuo atžvilgiu atsispindi beveik kiekviename popiežiškame pareiškime“ (21 psl.).

Laikas parodys, bet aš tikiu, kad artėja diena, kai šis piktžodiškas mokymas bus papildytas kitų Marijai priskirtų pasakų lavina, kurią sukūrė krikščionijos vaizduotė.

MARIJA BUVO TOBULA AR NUODĖMINGA?

Negaliu nepastebėti šio paprasto fakto. Nenuodėmingiems žmonėms Gelbėtojo nereikia. Tik nusidėjėliams reikalingas Gelbėtojas. Tačiau milijonai geranoriškų sielų tiki, kad Marija, mūsų Viešpaties Jėzaus motina, yra be nuodėmės. Visi tariai Marijos apsireiškimai buvo ir yra laikomi „Dievo Motinos“ apsilankymais. Tokių tariamų apsilankymų daugėja net artėjant mūsų Viešpaties atėjimui. Kaskart, kai vyksta Marijos apsireiškimai, milijonai „ištikimųjų“ patraukia į šių tariamų apsilankymų vietas. Neutrūksta dramatiškų religinių išgyvenimų, liudijimų ir ašaringų pasakojimų apie „paliestus“ gyvenimus. Nesugebėdami tyrinėti Šventojo Rašto, kad atrastų tikrąją šėtono veikimo prigimtį, mili-

jonai žmonių yra suklaidinti to, ką Šventasis Raštas vadina „suviliojančiomis dvasiomis“, kurios atpratino juos nuo Dievo žodžio.

Vienintelis dalykas Biblijoje, tiksliai charakterizuojantis Mariją yra tai, ką ji pati sako apie save: „*Ir mano dvasia džiaugiasi Dievu, mano Gelbėtoju*“ (Luko 1, 47). Pati Marija prisipažino esanti nusidėjėlė. Ji džiaugėsi Dievu, savo Gelbėtoju, o tik nusidėjėliams reikia Gelbėtojo. Šie duomenys niekam nebus prasmingi, kol nebus suprasta, kad iš tikrųjų yra dvi Marijos, kovojančios dėl Jėzaus motinos garbės. Viena „Marija“ sukurta remiantis žmonių tradicija ir bažnytiniais pareiškimais per daugelį šimtmečių iki XX amžiaus pabaigos. Kita Marija yra ta palaimintoji moteris, aprašyta Žodyje. Manau, kad paskutiniai užrašyti Marijos žodžiai, ištarti per vestuves Galilėjos Kanoje, išgydytų daugybę eretiškų krikščionijos doktrinų. Ji pasakė:

„KĄ JIS (JĖZUS) JUMS SAKO, TAI DARYKITE.“
(Jono 2, 5)

Tikiu, kad šis perspėjimas yra geriausias patarimas tiems, kuriems kalbėjo mūsų Viešpats. Tačiau nesu naivus ir nesitikiu, kad dėl šių žodžių viskas pasikeis į gerą pusę. Aš žinau, kad tai, ką pasakiau, deja, įžeis daugelį žmonių, atkakliai atsisakiusių aiškaus Dievo žodžio liudijimo ir pasirinkusių religiją, o ne Bibliją. Toks bibliinių įrodymų traktavimas bus jų interpretuojamas kaip piktžodžiavimas.

Kartą susidūriau su jaunu kunigu, su kuriuo dalinausi Evangelija. Jo žodžiai buvo ištarti dar aštriau: „Tai, ką tu kalbi apie Mariją, yra piktžodžiavimas!“ Nurodžiau jam, kad kiekvienas nepagarbus žodis, ištartas prieš bet kurį Dieviškosios Trejybės narį, tikrai būtų piktžodžiavimas. Tačiau bet koks žodis, pasakytas prieš kokį nors angelą, sutvėrimą ar asmenį, jokių būdu negali būti piktžodžiavimas, nebent kas nors suvoktų, kad tas asmuo (šiuo konkrečiu atveju – Marija) yra dieviškas.

Kiekvienas skaitytojas, kad ir kaip giliai nesutiktų su Biblija, supras pagrindinį mano pozicijos principą. Jokių būdu nenoriu atspindėti nepagarbos Jėzaus motinai Marijai, **tokiai, kokia ji pateikta šventuose raštuose**. Bet aš tvirtai pasisakau prieš tą kitą **Mariją**, kuri tėra prasiimanymas, parodija, nekvalifikuotų teologų išradimas, kuri pristatoma

milijonams žmonių, net neįsivaizduojančių, kad tokios sąvokos visiškai prieštarauja Šventajam Raštui. Tai prieštarauja biblinei Marijai. Kiek prisimenu tik vieną kartą mūsų Viešpaties žemiškoje tarnystėje kažkas bandė pagerbti mūsų Viešpaties motiną. Manau, kad paties Viešpaties pateiktas atsakymas į šį pasiūlymą suteikė daugiau nei pakankamą atsakymą kiekvienam, norinčiam įsivaizduoti Mariją esančią kitokią nei Dievo pasirinktu įrankiu:

„Ir įvyko, jam bekalbant tuos dalykus, viena moteris iš grupės pakėlė savo balsą ir tarė jam: „Palaimintos iščios, kurios tave nešiojo, ir krūtys, kurias tu žindai“. Bet jis tarė: „Taip, verčiau palaiminti tie, kurie klausosi Dievo žodžio ir jo laikosi!“ (Lk 11, 27-28)

Mūsų Viešpaties reakcija (kuriai aš entuziastingai pritariu) į bandymą pagerbti Mariją buvo tarsi pasakymas: „Pasakysiu tai, kas jums atneštų daugiau garbės, negu kad būtumėte mano motina. Jei klausytės Dievo žodžio ir jo laikytės savo širdyse, kad jam paklustumėte, tada būsite pagerbti labiau nei mano motina.“

Daugiau nei prieš trisdešimt penkerius metus girdėjau buvusį kunigą liudijant, kaip jis įtikėjo Kristaus Evangelijos paprastumu, prarado religiją ir gavo nemokamą amžinojo gyvenimo dovaną. Per visą savo liudijimą jis nuolat minėjo „tetą Mariją“. Nors jo liudijimas buvo jaudinantis ir raginantis, turiu prisipažinti, kad toks požiūris į Mariją mane labai įžeidė.

Po pamaldų priėjau prie jo ir pasakiau, kad, jei tai mane įžeidė, tai turėtų siaubingai įskaudinti tuos, kurie yra susituokę su tradicine krikščionija. Jis man maloniai pasakė, kad niekada nepasakytų nieko menkinančio apie Biblijoje pateiktą Mariją. Tačiau jam nebuvo sunku tyčiotis iš prasimanymų ir mitų „Marijos“, kuri buvo pristatyta daugybei milijonų žmonių kaip būtybė, visiškai nutolusi nuo mergelės iš Nazareto. „Aš beviltiškai kalbėjau apie Mariją, tą naują teologų išradimą. Ją pavadinau teta Marija, tikėdamasis kai kuriuos žmones įsiutinti gerąja prasme, kad jie patys ištirtų Biblijos faktus.“ Visa tai yra mūsų sielos priešo veiklos dalis. Kaskart, kai pridedama papildomos nebiblinės informacijos apie Mariją, apie maldą už mirusiuosius, apie skaistyklą, apie bažnyčios valdžią, apie veiklas, susijusias su Karalystės evangelija, kad ir kokia ta informacija bebūtų, kad ir kaip ji mus leistų „jaustis gerai“ – **tai nėra iš Dievo**. Taip, visa tai yra iš mūsų sielos Priešo (nepaisant to, kaip visa tai mielai ar jaudinančiai atrodo)!

DVYLIKTAS SKYRIUS

NUODIJANTI GNOSTICIZMO ĮTAKA

Kita neįveikiama praraja, skirianti krikščionybę nuo krikščionijos, tai klastinga filosofija, anksčiau vadinta gnosticizmu. Daugelis iš mūsų, paprastų žmonių, yra girdėję terminą „gnosticizmas“, tačiau nedaugelis iš mūsų turi praktinį šios sąvokos supratimą. Daugelis iš mūsų esame užliūliuoti galvodami, kad nėra prasmės studijuoti šią seną, nuobodžią ir visiškai nereikšmingą filosofiją, todėl mums nereikia tinkamo apibrėžimo. Norėčiau, kad skaitytojas paskaitęs šį skyrių turėtų visai kitokį požiūrį į šį klausimą ir suprastų, koks jis aktualus ir kodėl tai yra tokia svarbi problema.

Šio skyriaus tikslas – kad kiekvienas tikintysis, skaitantis šiuos žodžius, sužinotų, jog senasis „gnosticizmas“ turi naują pavadinimą – naują dažų sluoksnį – bet po juo yra toks pat. Svarbu išsižiūrėti į šią senovės filosofiją, nes tik suprasdamas šį reiškinį ir ypač tai, kaip jis buvo įtrauktas į vakarietiškas ir rytietiškas krikščionijos bei budizmo išraiškas, Dievo žodžio tyrinėtojas supras kai kuriuos karščiausius klausimus, kaistančius teologijos forumuose. Esu įsitikinęs, kad gerai įsisavinę šio skyriaus turinį tikintieji bus gerai informuoti ir įgis praktinę, veiksmingą mintį apie tai, kaip šis klausimas atskyrė krikščioniją ir krikščionybę į dvi nesuderinamas teologijos stovyklas.

Viena iš baisiausių įtakų, prisidėjusių prie vis didėjančio atotrūkio tarp biblinės krikščioniškosios teologijos ir tradicinės religinės krikščionijos, buvo grėsminga, bet patraukli žmogaus logikai, filosofija. Tai buvo plačiai paplitusi filosofija, žinoma kaip gnosticizmas (ir, žinoma, kitų pagoniškų graikų filosofijų, pristatytų prisidengiant krikščioniškąją doktriną, įtaka). Gnosticizmas greitai rado priimtina vietą vadinamųjų „Bažnyčios tėvų“ raštuose. Šis pagoniškos graikų filosofijos mišinys jau kirto stiprų smūgį byrančiai krikščionybei per blauzdas. Neklastota Evangelija skelbė gimusį iš mergelės, be nuodėmės, nukryžiuotą, prisikėlusį Atpirkėją, Dievą – Žmogų, kuris savo mirtimi ir prisikėlimu pilnai sumokėjo nuodėmės skolą už visus, besikreipiančius į Jį tikėjimu. Tai yra Evangelija, skelbiama Šventajame Rašte. Krikščionybės žlugimas paskatino sukurti netikrą religiją – įsivaizduojamą krikščionybės (krikščionijos), kuri žada amžinąjį gyvenimą visiems, siekiantiems jį užsidirbti, versiją.

Nors „aukštesnieji“ kritikai atkakliai teigia, kad gnosticizmas išsivystė tik vėlesniais amžiais, jau Naujojo testamento laikais egzistavo filosofija, turėjusi stiprią ir griauinančią įtaką krikščionių bažnyčiai, krikščionybei ir bendrai Naujojo testamento teologijos sampratai. Tai buvo gnosticizmo filosofija, kuri daugelyje sričių atrodė kaip su niekuo praktišku ar reikšmingu nesusijęs dviprasmiškas minčių rinkinys.

NUOBODI NESĄMONĖ?

Turiu prisipažinti, kad atrodė, jog turėjau įmontuotą mechanizmą, kuris ankstyvaisiais kolegijos metais vos iškilus šiai temai įjungdavo mano „miego mygtuką“. Nesu tikras, kas kelė tokį apatišką požiūrį į šią konkrečią temą, bet kad ir kas tai bebūtų, tai veikė labai gerai. Atrodo, kad kiekvieną kartą, kai man buvo pristatomas gnosticizmas, jis buvo toks abstraktus ir miglotas, kad atrodė, jog tai yra bevertis, nereikšmingas informacijos rinkinys, neturintis nieko bendra su niekuo, kas išties būtų svarbu. Žvelgiant atgal, tai tikriausiai paskatino mane abejingai žiūrėti į gnosticizmo temą, kai ji būdavo aptariama. Taip buvo todėl, kad ji niekada nebuvo išdėstyta elementariu, suvokiamu būdu, kad galėčiau ją analizuoti ir narstyti. Pamenu, kad labiausiai tuo domėtis man trukdė tai, kad šiame informacijos šusnyje (dėl mano neišmanymo) nebuvo nieko svarbaus, dėl ko galėčiau ją susieti su bet kokia kita informacija. Vėliau supratau, kokia tai buvo kvaila ir nemokšiška prielaida! Dabar karingai tvirtinu, kad gnosticizmo pažinimas yra privalomas kiekvienam veikliam Kristaus tarnui.

Kai mokiausi kolegijoje, gnosticizmo tema buvo keliuose kursuose. Prisiminiau reikiamus faktus ir pareigingai išlaikiau testus. Tik tada, kai ši tema buvo nagrinėjama aukštosios mokyklos klasėje, pradėjau šį dalyką matyti plačiau. Tada pamačiau tai, ko niekada anksčiau nesugebėjau sujungti, ir galiausiai beveik kibirkščiudami susijungė visi reikiami kontaktai! Kai pamačiau kažkada bevertę informaciją, dabar jau tapusia daugelio kartų teologinių klausimų supratimo raktu, tai prilygo prabudimui. Prieš svarstant gnosticizmo filosofiją, būtina pasidalinti pagrindine informacija ir pagrindinėmis sąvokomis, dėl kurių viskas susidėliojo į savo lentynėles.

Daugelis „aukštesniųjų kritikų“ stveriasi gnosticizmo temos, kad kovotų už Naujojo testamento knygų vientisumą. Jų požiūris paprastai

prasideda nuo pagrindinės prielaidos, kad gnosticizmas yra naudinga priemonė, padedanti Naujojo testamento knygas sudėlioti į tikslesnę istorinę perspektyvą – kad jos atrodytų kitokios, nei tos knygos teigia esančios. Jie teigia, kad gnosticizmas išsivystė į atpažįstamą filosofiją iki antrojo ir trečiojo amžiaus, o knygos, perspėjančios apie ereziją, yra padirbtos, nes jos išpėja apie filosofiją, tariamai atsiradusią tik po šimtmečių (kai kurios knygos kalba net apie ketvirtąjį amžių). Netgi mano pasaulietinis žodynas, neturintis teologinio polinkio į Biblijos tiesą, apibrėžia šią filosofiją kaip gnosticizmas. „Gnosticizmas dkt. Tai tam tikrų ikirikščių pagonių, žydų ir ankstyvųjų krikščionių sektų doktrinos“.

Kadangi Naujajame testamente yra nemažai knygų, kuriose yra perspėjama apie gnosticizmą, todėl daroma klaidinga išvada, kad tas Biblijos knygas iš tikrųjų parašė ne Jonas, Petras ar Paulius ir pan., o nežinomi asmenys, gyvenę šimtmečiais vėliau, teigiantys esą autoriai (gana nežalingas, neižeidžiantis būdas NT raštus vadinti klasotėmis). Tos Naujojo testamento knygos, remiantis „aukštesniųjų kritikų“ logika, yra apgavikiškos ir buvo parašytos tik antrajame ar trečiajame amžiuje. Neeikvosime brangaus laiko šiai temai tęsti, nes yra daugybė išteklių, kurie be jokių abejonių paneigia tokį klaidingą mąstymą! Čia renkuosi cituoti tik vieną šaltinį. Turiu galvoje rabiną Hyam Maccoby, kuris nė kiek nepripažįsta Naujojo testamento Šventojo Rašto, tačiau šiuo konkrečiu klausimu kalba beveik kaip vienas konservatyvių krikščionių mokslininkų. Klausykite jo gnosticizmo istorijos analizės:

„Naujausi atradimai parodė, kad, **priešingai nei buvo tvirtinama anksčiau**, gnosticizmas egzistavo prieš krikščionybę, **nors įgavo vėlesnių krikščioniškų formų.**“ („Mito kūrėjas, Paulius ir krikščionybės išradimas“, 186 psl.).

GNOSTICIZMAS ŠIANDIEN LABIAU PAPLITĘS NEI SENOVĖJE

Trečiajame amžiuje jis tapo sudėtingesnis ir geriau apibrėžtas, bet gerai įsidėmėkite – gnosticizmas buvo gyvas ir klestėjo apaštališkais laikais. Labiausiai mane sukrėtė atradimas, kad **gnosticizmas vis dar gyvas ir klesti žemėje**. Dar didesnis šokas, kad jis buvo popu-

liarus ne tiek kitoje žemės pusėje, kiek mano panosyje, tik veikian-
tis kitu pavadinimu. Niekas iš tikrųjų to nebevadina gnosticizmu (tai
atrodytų pernelyg senamadiška) ir jis nebeveikia tokiu pavadinimu.
Tačiau jis ne tik yra aplink mus, bet ir išgarsėjęs labiau nei leidžia
mūsų vaizduotė, ir juo tikima bei naudojama labiau nei prieš dau-
gelį šimtmečių. Vienas iš labiausiai stebinančių dalykų yra tai, kad
jį neabejotinai atstovauja didžiausios Vakarų kultūros krikščionijos
bažnyčios. Tiesą sakant, daugelis protestantų bažnyčių taip pat lai-
kosi šios filosofijos.

Ką ši keista senovės filosofija turi bendro su mūsų dabartine dis-
kusija apie krikščionių bažnyčios nuklydimą ir jos apgailėtiną žlugimą
bei smukimą spirale į krikščionijos religiją? Daug ką bendro! To pakak-
tų supykdyti patogiai įsitaisiusius tradicinės krikščionijos mokyme, o
tuos, kurie yra įsipareigoję „**sola scriptura**“ (teologija, pagrįsta vien
Šventuoju Raštu) – pradžiugintų! Nuostabiosios Dievo malonės evan-
gelija pavaizduota toliau esančioje schemoje. Tarp Dievo Tėvo ir kie-
kvieno Jo vaiko yra tik vienas tarpininkas – Jėzus Kristus. Kaip Dievas
ir žmogus Jis suartina mus su Dievu Tėvu. Antroji schema, o tiksliau,
piešinukas iliustruoja gnostikų tikėjimo sistemą. Čia raginu kiekvieną
skaitytoją akimirkai juos išstudijuoti ir pastebėti skirtumą tarp jų.

DIEVO MALONĖS EVANGELIJA

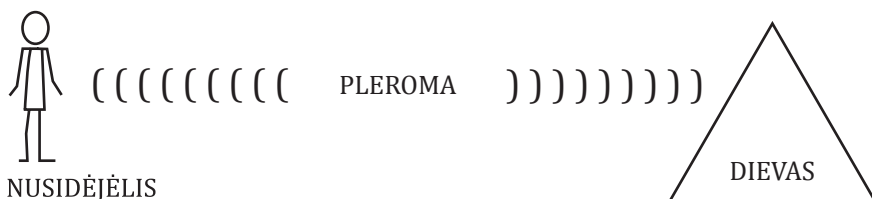
ŽMONIJA – JĖZUS KRISTUS – DIEVAS TĖVAS ŽMOGUS DIEVAS

„PLEROMA“ – Kolosiečiams 2, 10

Kristaus mirtis ir prisikėlimas „pagal Raštą“ atliko pilną užmokes-
tį už mano nuodėmę ir numaldė (patenkino) Dievo Tėvo šventumą.
Jo atliktas darbas yra veiksmingas visiems tiems, kurie yra įsitiki-
nę šio užmokesčio garbingumu, atskirai nuo bet kokio teisumo, kurį
žmogus galėtų aukoti ant įsivaizduojamo aukuro, kad paveiktų Dievo
malonę. Jėzus Kristus yra viskas, ko reikia nusidėjėliui, kad užpildytų
atotrūkį tarp nuodėmingo manęs ir Šventojo Dievo. Jis yra „**ple-
roma**“ (graikiškai – užbaigtumas arba pilnatvė), apie kurį kalbama
Kolosiečiams 2, 10.

MELAGINGA GNOSTICIZMO EVANGELIJA

Viena iš pagrindinių gnosticizmo doktrinų yra ta, kad tarp Visagalio Dievo ir mūsų, žmonių, egzistuoja eilė eonų (tarpininkų). Kai visi tie tarpininkai yra sugrupuoti į ilgą grandį – ir niekas niekada neapibrėžė to ryšio ilgio – jie tariamai suteikia galimybę blogiems žmonėms turėti netiesioginį ryšį su „dievu“. Tie „tarpininkai“, sugrupuoti kartu, atrodytų maždaug taip:

Skiausteliai tarp nusidėjęlio ir Dievo reiškia atskirus eonus, kurie dalyvauja atpirkimo procese.

GNOSTICIZMAS

Šis pavadinimas turėtų nedelsiant sudominti kiekvieną patyrusį Biblijos studentą, kurio teologija remiasi vien Biblija. Kodėl? Nes kai apaštalas Paulius įkvėptais žodžiais (kurie buvo pasirinkti tiksliai nusitaikyti į pagoniško gnosticizmo klaidą) išpėjo tikinčiuosius apie klastingą šios pagoniškos filosofijos prigimtį, jis nuskambėjo galingai. Atkreipkite dėmesį į įkvėptą įrašą:

*„Saugokitės, kad kas jūsų nepasigrobtų per **filosofiją** (gnosticizmą ir visokią žmonių filosofiją) ir tuščią apgaule, pagal žmonių tradicijas, pagal pasaulio pradmenis, o ne pagal Kristų. Nes Jame kūniškai gyvena visa Dievystės **pilnatvė**. O jūs esate **pripildyti** Jame, kuris yra kiekvienos kunigaikštystės ir valdžios galva.“ (Kološiečiams 2, 8-10)*

KRISTUS YRA PLEROMA

Bet koks nukrypimas nuo šios tiesos yra nuklydimas. Žodis „pilnatvė“, kurį Paulius vartojo apibūdindamas tai, kas Kristus yra jo tautai, yra graikiškas žodis „**pleroma**“ (žiūrėkite Strongo konkordanciją). Viskas, ko reikia norint užpildyti begalinę bedugnę tarp nuodėmingo žmogaus ir Šventojo Dievo, yra mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje, nes jis vienintelis, būdamas **begalinis** Dievas, yra visa ta **pilnatvė**. Todėl **Jis** yra viskas, ko reikia mūsų poreikiams ir Tėvo reikalavimams patenkinti. Paulius vėliau rašydamas Timotiejui tai pabrėžia. Tai jokia užslėpta paslaptis, kad Šventasis Raštas mūsų Viešpatį Jėzų Kristų pristato kaip mūsų didįjį aukščiausiąjį kunigą ir vienintelį mūsų tarpininką.

„Nes yra vienas Dievas ir vienas tarpininkas tarp Dievo ir žmonių – žmogus Kristus Jėzus; kuris atidavė save išpirka už visus, kad būtų paliudytas tinkamu laiku.“ (1 Timotiejui 2, 5-6)

Romos, rusų ir graikų ortodoksų pozicijos labai pabrėžia tai, kad Kristus yra vienas iš tarpininkų, bet ne **vienintelis** tarpininkas. Alfonsas Liguori kaip geras Romos katalikų atstovas rašo:

„Nėra jokių abejonių, kad Jėzus Kristus yra vienintelis teisingumo tarpininkas tarp žmonių ir Dievo; kad dėl savo nuopelnų ir pažadų Jis gaus ir gali gauti mums atleidimą ir dieviškąjį palankumą; bet kadangi žmonės pripažįsta ir bijo dieviškosios Didenybės, esančios Jame kaip Dieve, todėl mums reikėjo paskirti kitą gynėją, į kurį galėtume kreiptis mažiau bijodami ir daugiau pasitikėdami. Tokia gynėja yra Marija, už kurią negalėtume rasti nieko mums gailestingesnio ar galingesnio dieviškuoju didingumu [...] Reikėjo tarpininko su pačiu Tarpininku; ir negalima rasti nieko tinkamesnio už Mariją [...] Jei kas nors bijotų ateiti prie kojų šio mieliausio advokato, kuri nėra griežta, nėra baisi, bet yra mandagi, maloni ir geranoriška, tas iš tikrųjų ižėistų švelnią Marijos užuojautą“. („Marijos šlovė“, St. Alphonsus de Liguori, antrasis leidimas, 1868 m. rugpjūčio 11 d., Tan Books and Publishers, Inc., Rockford, Illinois, 61105, 169-170 psl.)

„Nes yra vienas Dievas ir vienas tarpininkas tarp Dievo ir žmonių – žmogus Kristus Jėzus.“ (1 Timotiejui 2, 5)

Aukščiau pateiktame rašte nesakoma, kad yra vienas tarpininkas šalia daugelio kitų tarpininkų. Žinoma ne! Vien toks pasiūlymas turėtų sukresti visus Dievo atpirktuosius, besiorientuojančius į Bibliją. Toks lengvabūdiškas samprotavimas galėtų logiškai teigti, kad tekstas gali reikšti, jog yra vienas Dievas tarp daugelio kitų dievų. Šalin tokius klaidingus ir kvailus samprotavimus! Nepaisant to, tradicijos ir religija verčia daug geranoriškų žmonių tą eilutę interpretuoti taip: „Yra vienas Dievas ir vienas tarpininkas šalia kitų tarpininkų tarp Dievo ir žmonių“. Tačiau tekstas negali reikšti nieko kito, kaip tik tai, kad tarp Dievo ir žmogaus yra **vienas** tarpininkas – **vienintelis** tarpininkas, **atmetantis visus kitus tarpininkus**.

Man belieka svarstyti, ar Vakarų kultūra iš tikrųjų suvokė aukščiau pateikto teksto prasmę. Sakau tai todėl, kad krikščionijos (iškreiptos krikščionybės) bažnyčia **lengvai atpažįsta** tarpininkus, kuriems meldamasi jaučiasi gana patogiai. Pats gnosticizmas nepasikeitė (išskyrus jo pavadinimą), tačiau gnosticizmas pakeitė teologinį bažnyčios požiūrį į šį pamatinį krikščioniškos doktrinos principą. Antibibliniams vėžiams įsiskverbus į religijos doktriną, patikimos Biblijos doktrinos tapo pajuokos objektais. Po to, kai šios Biblijos tiesos netikrų mokytojų pastangomis buvo nualintos, išpažįstanti bažnyčia priėmė kitus keistus mokymus.

Visi išskirtiniai gnosticizmo požiūriai buvo įtraukti į Romos ir graikų ortodoksų teologiją. Remiantis Šventuoju Raštu, bet koks mokymas, pripažįstantis bet kurį kitą tarpininką, išskyrus mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, viso labo yra tik pagoniškas gnosticizmas, nors ir labai norėtų vadintis krikščionišku. Dar kartą kartoju: jei Žodžio studentai įsimintų ir suprastų Kolasiečiams 2, 8-10, daugiau ginčų šiuo klausimu nekiltų. Dar kartą atkreipkite dėmesį:

„Saugokitės, kad kas jūsų nepasigrobtų per filosofiją ir tuščią apgaule, pagal žmonių tradicijas, pagal pasaulio pradmenis, o ne pagal Kristų. Nes Jame kūniškai gyvena visa Dievystės pilnatvė. O jūs esate pripildyti Jame, kuris yra kiekvienos kunigaikštystės ir valdžios galva.“ (Kolasiečiams 2, 8-10)

Tik Jėzus Kristus yra išskirtinis tarpininkas tarp Dievo Tėvo ir nuodėmingo žmogaus. Jis yra **pleroma**, pilnatvė, **viskas, ko reikia** tarpininkui tarp Dievo ir žmogaus. Gnostikai su savo pagoniška teologija įsiveržė į I–III amžių bažnyčią ir atvedė ją į nuklydimą. Kodėl aš kalbu apie šį istorijos faktą ir teologiją? Ar tam, kad įgyčiau priešų? Dievas žino, kad aš jų turiu pakankamai. Šie žodžiai parašyti ne todėl, kad esu

prieš ką nors nusistatęs, o veikiau todėl, kad aistringai kovoju už biblinį Viešpaties Kristaus pristatymą. Aš esu už Jį ir esu aistringai nusiteikęs prieš bet kokį šaltinį, kuris iškraipo šią žinią. Kartais ištikimybė Kristui reikalauja, kad Jo pasekėjai kovotų prieš bet kokias filosofijas, prieštaraujančias Biblijos mokymui. Tai nėra dėl to, kad ko nors nekęčiau, o dėl to, kad esu įsitikinęs, jog negalime iš tikrųjų mylėti Viešpaties Jėzaus Kristaus, kol Dievo žodžio priešai ir toliau klaidina žmonių mases pagoniška filosofija, visokiais būdais menkinančia Viešpatį Jėzų Kristų. Apaštalas Paulius konkrečiu klausimu išdėstė ir labai aiškiai suformulavo, kur yra mūsų ištikimybės vieta:

„Ar dabar įtikinėjau žmones, ar Dievą? Arba, ar siekiu įtikinti žmonėms? Nes jei vis dar įtikčiau žmonėms, nebūčiau Kristaus tarnas.“
(Galatams 1, 10)

Dar kartą primenu savo skaitytojams galingą Chrizostomo, vieno iš pirmųjų rašytojų po apaštalų, citatą:

„Visa, kas yra Kristaus, mūsų dienomis yra suklastota. Nuklydimas bangai sustabdyti, yra tik vienas būdas. Raginame, kad krikščionys bėgtų tik prie Rašto.“

Pirmieji šimtmečiai liudija, kaip išnyko teiginio apie Dievo malonės evangeliją paprastumas ir aiškumas. Tai buvo laikas, kai dėl suteršiančios graikų filosofijos, „ pridėtos“ prie krikščioniško mokymo, krikščionybė išsigimė ir tapo krikščionija. Malda buvo sumenkinta ir tapo „mistiniu“ pratimu, o monotoniškas jos kartojimas buvo suvokiamas kaip labai naudingas besimeldžiančiam. Tai – klaidingas samprotavimas! Tik maldos, tikėjimu nukreiptos į Dievą, turi dvasinės naudos. Esu įsitikinęs, kad šie žodžiai bus vieni iš pagrindinių, kurie bus pašalinti iš šios knygos konteksto, naudojami kritikuoti ir pasmerkti šią knygą kaip piktžodžiaujančią. Tokio paties modelio laikėsi tradicinė krikščionija, vadindama piktžodžiautojais tuos, kurie laikosi Sola Scriptura (vien Šv. Rašto) pozicijos.

Jei esame ištikimi Dievo žodžio įsakymams, reikia pasakyti štai ką. Dauguma maldų, atliekamų krikščionijoje, nėra maldos, skirtos triasmenio Dievo šlovei. Tai – maldos, atnašaujamos vadinamųjų krikščionių tarpininkų paradui. Šios maldos iš tikrųjų yra neteisėti tarpininkai, kuriuos gnosticizmas paskatino įtraukti į krikščioniškąją teologiją. Tai, kad šios maldos nėra skirtos Dievui, žeidžia Senojo ir Naujojo testamento teologiją. Liūdna, kad religingi žmonės nemato šio fakto. Jei malda meldžiamasi ne mūsų tarpininkui, o bet kuriai kitai būtybei vi-

satoje, tai yra stabmeldystė. Prie piktžodžiavimo dar pridėdant ir įžeidimą, daugelis tų maldų kartojamos ir kartojamos iš atminties.

Teko kalbėtis su daugeliu budistų vienuolių. Mūsų pokalbių metu, kalbėdami su manimi jie meldėsi, pirštais perbraukdami per karoliukų apyrankę ar vėrinį, vis kartodami tą pačią maldą. Tas pats reiškinys, nepaisant Viešpaties Jėzaus Kristaus draudimo, yra paplitęs ir Vakarų kultūros krikščionijoje:

„Bet kai jūs meldžiatės, nevirtokite tuščių pakartojimų, kaip pagony's daro, nes jie galvoja, kad jie bus išgirsti dėl jų gausaus kalbėjimo.“ (Mato 6, 7)

Kai tokie šventraščiai pateikiami greta daugumos dabartinių religingų žmonių veiklų ir tradicijų, jie tiesiog nubraukiami į pašoną, tarsi mūsų Viešpats jų niekada nebūtų pasakęs. Kadangi Vakarų kultūros krikščioniškai religijai Šventasis Raštas nieko nereiškia, tai ritualinės, pasikartojančios maldos yra skirtos bet kam (kaip ir gnosticizme). Ši praktika, atrodanti kaip krikščioniškas atsidavimas, vyrauja visame pasaulyje.

Tai ypač akivaizdu „Rožančiaus maldos“ praktikoje, kurią 1090 metais tariamai sukūrė Petras Atsiskyrėlis (įdomu, kaip buvo meldžiamasi visą tūkstantį metų prieš Petrą Atsiskyrėlį?). Tai formulė, kurioje yra keletas nuorodų į Dievą, tačiau dešimt kartų daugiau yra maldų „Mūsų Poniai“. Vienas karoliukas besimeldžiančiam primena melstis „Tėve mūsų, kuris esi danguje“, o kiti penki karoliukai „Sveika, Marija, malonės pilnoji, Viešpats su tavimi. Palaiminta tu tarp moterų ir palaimintas tavo iščių vaisius, Jėzus. Šventoji Marija, Dievo Motina, melskis už mus nusidėjėlius dabar ir mūsų mirties valandą. Amen“. Nors neabejoju niekieno nuoširdumu, tačiau tikiu, kad nedaugelis žmonių taip meldžiasi, vadovaudamiesi gerai apgalvota ir logiška išvada. Skatinti milijonus žmonių nukreipti savo maldas į Mariją ar bet kurią kitą ribotą būtybę, užtikrinant, kad tas, kuriam jie meldžiasi, gali išgirsti, suprasti ir reaguoti į visas jų maldas, reiškia priskirti tai esybei dieviškas savybes. Pagalvokite apie nuostabias to pasekmes! Tai priskiria Marijai dieviškų savybių!

Gnosticizmo bagažas per trumpą laiką pasipildė krikščionišku žodynu ir simboliais. Tikintiesiems niekada nebuvo skelbiama apie daugelio tarpininkų, stovinčių tarp nuodėmingo žmogaus ir šventojo Dievo, kilmę. Tačiau laikui bėgant, šiems tarpininkams buvo suteikti šventųjų vardai: Šv. Marija, Šv. Juozapas, Šv. Kristoforas, Šv. Ona, Šv. Judas ir daugybė kitų. Vienas tragiškas (arba humoristinis – priklausomai nuo požiū-

rio) įvykis yra Šv. Kristoforo, geriausiai žinomo kaip keliautojų globėjo, atvejis. Ištisis šimtmečius daug nuoširdžių, gerų dievobaimingų žmonių nuoširdžiai meldėsi Šv. Kristoforui dėl apsaugos ir saugumo savo kelionės metu, nors dėl jo istoriškumo jau seniai buvo rimtai suabejota. Galiausiai, susidūręs su nenuginčijamu įrodymu, kad šis niekada negyvenęs šventasis buvo visiškai prasimanymas, popiežius Paulius apie 1970 metus paskelbė pareiškimą, kad Šv. Kristoforas buvo išgalvotas ir neturi didesnio istorinio pagrindo už Velykų zuikį (čia mano versija), ir tuo pačiu atmetė du šimtus kitų panašiai mitinių šventųjų. Vis dėlto, nepaisant to, daugybė žmonių vis dar perka Šv. Kristoforo medalionus, jam vis dar meldžiasi daug nuoširdžių žmonių, besileidžiančių į kelionę. Senų įpročių nesinori atsikratyti!

Biblijos studentui tai akivaizdu, tačiau skamba labai įžeidžiančiai religingam žmogui, kai jam sakoma, kad bet kuri malda, nukreipta į bet kurią būtybę ar esybę (kad ir kokia garbinga ta būtybė bebūtų), išskyrus Dievą, reiškia visišką Biblijos nežinojimą, panieką jai ir jos nepaisymą. Pažinojau daug puikių garbingų žmonių, kurie pagal Vakarų krikščionijos standartus yra laikomi „krikščionimis“. Šie asmenys puikiai jaučiasi melddamiesi daugeliui šventųjų („tarpininkų“). Jie būtų įskaudinti ir įžeisti, jei kas nors pasakytų, kad tokia praktika atsirado iš pagoniško gnosticizmo ir iš tikrųjų yra antibibliška, taigi ir antikrikščioniška. Bet tai reikia pasakyti aiškiais žodžiais! Bet kokio tarpininko tarp Dievo ir žmogaus, išskyrus Viešpatį Jėzų Kristų, pripažinimas yra ne kas kita, kaip gnosticizmo atgaivinimas. Bet jei Biblijos liudijimas nėra laikomas patikimu dokumentu, visa diskusija yra nereikalinga. Šiomis XXI amžiaus dienomis taip pat girdime apie angelus. Yra daugybė knygų ir istorijų apie angelus, ir dauguma jų akivaizdžiai prieštarauja Šventojo Rašto mokymui, jau nekalbant apie visas tas sentimentalias giesmes apie angelus.

Be jokios abejonės, bus tokių, kurie skaitys šiuos žodžius ir prieštaraus mūsų pagrindinei prielaidai, nes kažkada Įstatymo ūkvedyboje egzistavo biblinis tarpininko tarp Dievo ir žmogaus pagrindas. Tai buvo levitų kunigystė. Tiesa, kad Izraelio kunigystė atliko užtarimo tarnystę Dievo tautai. Visi kunigai buvo kilę iš Levio giminės ir tik vienas kunigas buvo paskirtas aukščiausiuoju kunigu. Visi kiti buvo tik žinomi kaip kunigai. Tie pirmieji kunigai tarnavo aukojimo veikloje, susijusioje su padangte, o po daugelio metų – šventykloje. Abiejų atitinkamų pastatų gale buvo specialus kambarys, pavadintas „Šventųjų Švenčiausiąja“. Šioje švenčiausioje vietoje stovėjo Sandoros skrynja, uždenyta Gaillestingumo krase. Ta auksinė gaillestingumo krasė kartą per metus, Sutaikymo dieną, buvo apšlakstoma nepriekaištingos aukos krauju (visa tai randama

Kunigų 16 skyriuje. Primygtinai raginu kiekvieną skaitytoją, besidomin-
tį šiuo iškilmingu įvykiu, perskaityti šį puikų skyrių).

Čia pabrėžiama, kad Senojo testamento kunigystės sistema buvo ratifikuota (padaryta veiksminga) aukojant gyvūnų kraują daugelio kunigų ir vieno aukščiausiojo kunigo darbu. Dabartiniame malonės amžiuje tai pagimdė sampratą, kad turi būti vienas kunigas, kuris yra aukščiau už visus kitus kunigus, t. y., popiežius. Tačiau tos gyvūnų aukos buvo netobulos aukos.

„Nes yra neįmanoma, kad jaučių bei ožių kraujas pašalintų nuodėmes.“ (Hebrajams 10, 4)

NEI PALAPINĖJE, NEI ŠVENTYKLOJE KĖDŽIŲ NEBUVO

Kadangi visos tos aukos negalėjo panaikinti žmonijos nuodėmių, Senojo testamento kunigų darbas niekada nebuvo užbaigtas. Įdomiausia tai, kad kalbant apie kunigo darbą padangtėje ar šventykloje galima pastebėti, kad ten nebuvo kėdžių, ant kurių kunigas galėtų atsisėsti. Tai labai reikšminga! Taip buvo todėl, kad jų darbas niekada nebuvo užbaigtas. Nuostabus Šventojo Rašto kontrastas: kai mūsų Viešpats Kristus paaukojo save kaip pakaitinę auką už mūsų nuodėmes, Jis tai padarė „kartą visiems laikams“, nes atnašavo geresnę auką nei Senojo testamento kunigai. Aukodamas save, Jis paaukojo tobulą auką ir padarė tai, ko negalėjo padaryti joks kitas kunigas. **Jis atsisėdo.** Kodėl? Nes jo vienintelės tobulos aukos niekada nereikėjo tobulinti, papildyti ar kartoti. Jis viską atliko iki galo! Atkreipkite dėmesį į įkvėptą įrašą:

*„Ta valia esame pašvęsti per Jėzaus Kristaus kūno atnašą **kartą visiems laikams** Ir kiekvienas kunigas **kasdien stovi** tarnaudamas ir daug kartų atnašaudamas tas pačias aukas, kurios niekada negali pašalinti nuodėmių; bet šis, atnašavęs **vieną auką** už nuodėmes amžiams, **atsisėdo** Dievo dešinėje... Nes **viena atnaša** jis amžiams išstobulino pašvęstuosius.“ (Hebrajams 10, 10-14)*

Kokia gera naujiena, esantiems toli ir arti! Atpirkimo darbas mūsų Viešpaties mirtimi ir prisikėlimu yra baigtas, ir nieko, ką daro nusidėjęs (ar net daugybė kitų tarpininkų), prie jo negali pridėti, kad jis būtų „labiau užbaigtas“. Dar labiau pabrėžtina tai, kad mūsų Viešpačiui nieko

daugiau nereikia padaryti, kad jis būtų veiksmingesnis. Baigta reiškia **baigta**!! Jei mūsų Viešpaties darbas nebūtų baigtas, mes tebebūtume savo nuddėmėse. Kadangi jis **baigtas**, ir mes pasitikėjome ta tikrove, mes esame Dievo atpirkti! Biblija sako, kad Jo darbas buvo užbaigtas Jo vienintele tobula auka. Krikščionija griežtai neigia šią nuostabią gerąją naujieną apie absoliučią užbaigto Kristaus darbo prigimtį, nuolat pridėdama paslėptų išlaidų ir reikalavimų prie nemokamos mūsų Atpirkėjo dovanos.

Būtent todėl mums sakoma, kad Naujoji Sandora yra **geresnė** (rak-
tinis žodis Laiške hebrajams) nei Senoji Sandora. Ji buvo patvirtinta geresne auka paties Viešpaties Jėzaus Jo mirtimi ir prisikėlimu už mus. Dieviškąjį paaiškinimą nesunku suvokti:

*„Tiek daugiau Jėzus buvo padarytas geresnio testamento laiduo-
toju. Ir iš tiesų jų buvo daug kunigų, nes jiems nebūdavo leista
pasilikti dėl mirties; bet šitas, kadangi jis pasilieka amžiams, turi
nekintamą kunigystę.“ (Hebrajams 7, 22-24)*

Pagalvokite apie šio teiginio pasekmes. Bet kokia religija, kuri gi-
riasi turinti žemišką kunigystę, **nėra bibliška**. Todėl **ji nėra iš Dievo**.
Neseniai sutikau jaunuolį, kuris mūsų pokalbio metu man pasakė, kad
galvoja tapti kunigu. Aš pasidalinau su juo aukščiau pacituota Rašto iš-
trauka, bet nesėkmingai. Jis jau buvo vedęs religiją: „Biblija man nieko
nereiškia“ (jo paties žodžiai).

*„Todėl jis yra pajėgus ir išgelbėti iki galo tuos, kurie per jį ateina
prie Dievo, kadangi jis visada gyvena, kad juos užtartų. Nes mums
tiko toks aukščiausiasis kunigas: šventas, nekaltas, nesuterštas,
atskirtas nuo nusidėjėlių ir padarytas aukštesniu nei dangūs; ku-
riam nereikia, kaip tiems aukščiausiems kunigams, kasdien atna-
šauti aukos pirma už savo nuodėmes, o paskui už tautos; nes jis
tai padarė **vieną kartą**, kai paaukojo save.“ (Hebrajams 7, 25-27)*

Kaip pranašas, mūsų didysis Gelbėtojas sumokėjo visą kainą už
mūsų nuodėmes. Kaip mūsų Didysis Aukščiausiasis Kunigas, Jis dabar
veikia kaip vienintelis tarpininkas tarp Tėvo ir Jo žmonių, nes Šventa-
sis Raštas aiškiai teigia, kad Kristus turi **nekintamą kunigystę**. Visos
kitos kunigystės žemėje yra šėtoniškos imitacijos. Raginu savo skaity-
tojus nepasiduoti pykčiui, bet skaityti toliau, ir rasite biblinį įrodymą.
Tada, atradus Dievo žodžių tiesą, jūsų pyktis virs džiaugsmu.

ANKSČIAUSIAI UŽRAŠYTAS DIEVO – ŽMOGAUS TARPININKO TROŠKIMAS

Tik pagalvokite – Dievo tauta dabartiniame amžiuje gali džiaugtis mūsų Atpirkėju, kuris yra tobulas tarpininkas tiesioginiam ryšiui su Dievu užmegzti. Jis yra Dievas-Žmogus ir dėl to yra tobulas tarpininkas pasiekti Dievą Tėvą bei žmoniją, ir suartinti mus. Jobas tokio tarpininko neturėjo, bet tikrai Jo ilgėjosi ir šaukėsi to, ką mes šiais laikais priimame kaip savaime suprantamą dalyką. Įsiklausykite į jo ilgesingus žodžius ir pastebėkite, kaip Kristus, mūsų Viešpats, atitinka visus kriterijus.

„Nes jis nėra žmogus kaip aš, kad Jam galėčiau atsakyti ir kartu galėtume ateiti į teismą. Ir nėra tarp mūsų tarpininko, kuris galėtų uždėti savo ranką ant mūsų abiejų.“ (Jobo 9, 32-33)

Kartais pamirštame savo visišką žlugimą ir pasmerkimą prieš Dievą. Kol Jo malonė dar nebuvo mūsų radusi ir įtikinusi, kad mums Jo reikia, mes buvome Jo pasmerkti. Dažnai cituoju Efeziečiams 2, 12, norėdamas pranešti žmonėms, jog be Kristaus mes visi esame žlugę:

*„Kad anuo laiku buvote **be Kristaus, atitolinti nuo Izraelio sandraugos ir svetimi pažado sandoroms, neturintys vilties ir be Dievo pasaulyje.“ (Efeziečiams 2, 12)***

- Be Kristaus
- Atitolinti nuo Izraelio sandraugos
- Svetimi pažado sandoroms
- Neturintys vilties (beviltiški)

Du trumpi, bet galingiausi žodžiai Biblijoje

Taip, kažkada buvo kunigystė. Taip, kažkada reikėjo daug aukų ir tarpininkų. Taip, kažkada buvo kunigystė, kuri leido ribotam žmonių skaičiui labai ribotą prieigą prie Dievo. „**Bet dabar**“ viskas pasikeitė. „**Bet dabar**“ yra nauja tvarka, pagal kurią tobulas Gelbėtojas paaukėjo tobulą auką, leidžiančią Jo žmonėms tobulai priėti prie Jo. Džiaugiuosi Pauliaus žodžiais Romiečiams 8 sk., kad Kristus „visada gyvas, kad mus užtartų“.

Prieš daugelį metų girdėjau Čikagoje įrašytą daktaro Walter'io Wilson'o juostą, kurioje jis pasakė pirmuosius du Laiško efeziečiams 2, 13 žodžius. Tuos pirmuosius du žodžius „**bet dabar**“ jis pavadino „dviem galingiausiais žodžiais“.

„Bet dabar Kristuje Jėzuje jūs, kurie kadaise buvote toli, per Kristaus kraują tapote artimi.“ (Efeziečiams 2, 13)

Kristaus atlikto darbo viršenybė visada išaukštinama Dievo žodyje. Krikščionijos bažnyčios beveik visuotinai ją sumenkino, bet, ačiū Dievui, ne visos. Ačiū Dievui už visus tuos drąsius Kristaus tarnus, kurie nors ir vieniši, bet stovi šventojo Rašto tiesoje ir išaukština Kristų kaip Dievą – Žmogų. Biblinis mokslas apie Dievo tautos išgelbėjimą tiesiog sako, kad Kristus sumokėjo visą mokesį už mūsų nuodėmę. Šis mūsų didžiojo Atpirkėjo darbas suteikia mums tiesioginį priėjimą prie Dievo. Jis pats pasakė: „**užbaigta**“, tačiau Jo žmonės atsisako tuo patikėti!

„Ir kad jis abejus sutaikytų su Dievu viename kūne per kryžių, juo užmušdamas priešiškamą; ir atėjęs paskelbė taiką jums, buvusiems toli, ir jiems, buvusiems arti. Nes per jį mes abeji turime priėjimą prie Tėvo viena Dvasia. Todėl dabar nebesate ateiviai ir svetimšaliai, bet bendrapiliečiai su šventaisiais ir Dievo namiškiai.“ (Efeziečiams 2, 16-19)

Mes renkamės giedoti, vadovaudamiesi Biblijos valdžia:

*Už viską Jėzus sumokėjo,
Skolingas jam esu viskuo,
Paliko nuodėmė raudoną dėmę,
O Jis išbalino kaip sniegą ją baltai.*

Daug geriau nei:

*Devyniasdešimt procentų Jėzus sumokėjo,
Tik dešimt procentų skolingas Jam esu,
Paliko nuodėmė raudoną dėmę,
Jis ją išbalino rausvai.*

Aleliuja! O kad knygos autorius ir jos skaitytojas patirtų vidinę, subjektyvią tos nuostabios doktrininės tiesos tikrovę. Mes tikrai esame Dievo paveldėtojai, bendrapaveldėtojai su Kristumi ir tikrai „arti Dievo širdies“. Kaip ši šlovinga žinia skiriasi nuo klaidingos evangelijos, ža-

dančios amžinąjį gyvenimą visiems, kurie „pakankamai sunkiai ir pakankamai ilgai dirbs“, kad jį užsitarnautų. Prieš kurį laiką viena mano pažįstama mergaitė neigiamai sureagavo į šeimos pamaldumą, pagrįstą Psalmių 34, 15: „**Viešpaties** akys nukreiptos į teisiuosius, o Jo ausys atviros jų šauksmui“. Ji pasakė: „Tėti, mane gąsdina žinojimas, kad Dievas visada žiūri į mane“. Jai buvo išmintingai atsakyta: „Brangioji, **Viešpats** visada žiūri į tave todėl, kad Jis tave taip myli, kad **negali nuo tavęs atitraukti akių!**“

„ŠVENTOSIOS“ PROTESTANTIZMO DIENOS

Antras ryškiausias skirtumas tarp daugumos evangelikų ir protestantų ritualinės teologijos yra tikėjimas vadinamuoju krikščioniškuoju kalendoriumi arba tariamomis „šventomis“ krikščionių bažnyčios dienomis ir jų laikymasis. Vėlgi, tai atsirado dėl painiavos, teisingai nepadalijant tiesos žodžio. Tiesa, kad Izraelis turėjo ypatingų „šventų“ dienų kalendorių. Reikia pažymėti, kad Dievas nustatė tas ypatingas šventes, o ne kunigai. Europos reformacija suskilo į įvairias Europos valstybines bažnyčias ir nusiplovė Romos besaikingumo ir žiaurumo dėmes. Nepaisant to, jie ir toliau kartojo tas pačias nepateisinamas Romos klaidas, statydami ant to paties klaidingo Karalystės evangelijos pamato, skirto dvylikai Izraelio apaštalų. Tai darydami jie visiškai nepaisė Paslapties apreiškimo, kuris yra vienintelė Dievo žinia dabariniam amžiui, skirta įtvirtinti mus tikėjime.

Tad nenuostabu, kad turime daugybę protestantų denominacijų/konfesijų, praktikuojančių nebiblines „šventąsias“ dienas, tokias kaip Pelenų trečiadienis, Didysis ketvirtadienis, Didysis penktadienis, Velykų sekmadienis ir t. t. Atsižvelgdamas į tas dienas, jau daug metų gundžiausi į šį sąrašą įtraukti „šašlių kepimo šeštadienį“ – juk tokia šventė turi tiek pat Šventojo Rašto autoriteto, kaip ir bet kuri kita iš paminėtų. Pats paprasčiausias krikščionių bažnyčios nuklydimo testas bus išmatuoti žmonių atsidavimą, kurį jie parodo palaikydami savo bažnyčios mokymą. Gindami savos bažnyčios mokymą, jie be jokių bibliinių įrodymų atmes mokymus, aiškiai išdėstytus Dievo žodyje. Yra daugybė papročių ir veiklų, visiškai svetimų Dievo žodžiui, tačiau žmonės gins šias vertybes iki mirties. Apsimesdamas kvailiu,

klausiau daugybės žmonių (įskaitant daugelį pastorių) apie tų vadinamųjų „šventųjų“ dienų praktiką, bet nė vienas man protingai iš biblinės perspektyvos nepaaiškino, kodėl tų dienų yra laikomasi, nors apie jas nieko nerandame Šventajame Rašte. Dar blogiau yra tai, kad niekada negirdėjau, kad kas nors, besilaikantis tų švenčių, būtų susirūpinęs dėl jų nebibliškumo!

Taigi nuėjau į biblioteką ištirti mįslės! Be daugelio kitų dalykų, atradau seną anglikonų bažnyčios vyskupo Gwynne knygą, pavadinimu „Krikščionybės metai, jų tikslas ir istorija“, parašytą daugiau nei prieš pusantro šimtmečio. Jo knyga remia taip vadinamą krikščioniškąjį kalendorių, ir aš radau keletą labai drąsių teiginių, ginančių jų laikymąsi. Kadangi „šventos“ krikščionijos dienos yra žmogiškasis priedas prie Dievo apreiškimo, tai neturėtume stebėtis, aptikdami pagoniškų apeigų gynimą. Atkreipkite dėmesį į vyskupo Gwynne žodžius, kai jis cituoja arkivyskupą Aleksandrą, gynusį Sola Scriptura pozicijos nesilaikymą:

„Manau, kad klaidinga manyti, jog mūsų pirmosios ir **vienintelės** žinios apie Kristų ir Jo teisę į mus yra kilusios iš Švento Rašto. Naujajame testamente nematau nė menkiausios nuorodos, kad mūsų Viešpats ar jo apaštalai kada nors būtų tai turėję galvoje.“ (41 psl.).

Aukščiau pateiktas teiginys turėtų nuliūdinti kiekvieną skaitytoją, kuris skaitė ankstesnius puslapius ir pritaria **sola-scriptura** pozicijai. Tai yra atviras tvirtinimas, kad dalis to, ką mes žinome apie Gelbėtoją, atėjo iš Biblijos ir įvairių kitų šaltinių (papildymų!). Lygiai tokia pat šlykšti yra citata, kurią vyskupas Gwynne naudoja savo klaidai pagrįsti. Jis cituoja kanauninką Scott'ą Holland'ą:

„Ankstesnis bažnyčios protas buvo griežtai prieš rašymą. Rašymas nebuvo natūraliausias būdas išsaugoti pasakojimą [...] Mūsų Viešpats nebuvo parašęs nė žodžio (išskyrus smėlyje). Jis neabejotinai norėjo naudoti gyvus, žmogiškus atsiminimus, užrašytus širdies plokštėse“ („Pirminiai įsitikinimai“, 72 psl.).

„Valstybinės“ bažnyčios, karingai reikalaujančios laikytis „Šventojo krikščionių kalendoriaus“, pripažįsta, kad tai daro be jokios biblinės paramos. Ypatingos „šventos“ krikščionijos dienos Biblijoje niekur neminimos. Šis tvirtas tų „tikrai išsilavinusių“ bažnyčių ir pastorių palikymas kelia sumišimą pradedančiam tikinčiajam. Skamba pažiūtamai? Kaip „tikrai išsilavinęs žydas, kuris nebetiki ateinančiu Mesiju“.

Tęsiant poną Holland'ą:

„XX amžiaus pradžioje daugelis pastorių gavo išsilavinimą seminarijose, o daugelis (kitų) buvo įgiję vienintelį išsilavinimą Biblijos mokyklose. Taigi jie neturėjo pagrindo vertinti liturgijos. **Todėl** tam tikroms „formalioms“ konfesijoms/denominacijoms (liuteronams, metodistams, presbiterionams, episkopaliams ir, žinoma, Romos katalikams) buvo palikti dvasininko drabužiai, žvakių naudojimas, liturginės spalvos ir kt. „Nepriklausomos“ bažnyčios nebuvo pati tinkamiausia dirva pamaldų atnaujinimui daiginti. Nepaisant to (jos) toliau augo.“

Ši veikla tęsiasi ir šiandien ir yra tik dar viena priežastis, dėl kurios aš manau, kad seminarijos mokymas dažniausiai yra viena žalingiausių patirčių, kurias Kristaus tarnas gali patirti. Jis sako štai ką: „Jeigu žmogus bus nuodugnai mokomas tik Biblijos, tuomet nebus palankios dirvos laikytis liturginių apeigų ar vadinamųjų šventų dienų!“

Biblija aiškiai ir tiesiogiai kalba apie šią problemą. Paulius sako, kad tikintieji turi „šalintis“ nuo tų, kurie turi religijos pavidalą, „bet išsižadėję jo (dievotumo) jėgos“. Jis sako:

„Turintys dievotumo pavidalą, bet išsižadėję jo jėgos; nuo tokių šalinkis.“ (2 Timotiejui 3, 5)

Šis Reformacijos silpnumas akivaizdus ir šiandien. Daugelis reformatorių atsiskyrė nuo Romos katalikų bažnyčios, bet atsinešė daug tradicijų, tokių kaip „krikščioniškas kalendorius“. Faktas, kad Šventajame Rašte nėra nė mažiausios užuominos, kad reikia laikytis šių vadinamųjų šventų dienų. Mūsų apaštalas perspėjo, kad jų nesilaikytume.

„Todėl niekas teneteisia jūsų dėl maisto ar dėl gėrimo, ar švenčių, ar jauno mėnulio ar sabato dienų atžvilgiu.“ (Kolosiečiams 2, 16)

Reformatoriai atsiskyrė, ir nuo to laiko buvo dedama daug pastangų, kad ekumeninio judėjimo pastangomis vėl būtų suvienytas šis susiskaldymas. Šioje kartoje matome, kaip Europos valstybinės bažnyčios rodo savo troškimą grįžti į „Motinos bažnyčios“ aptvarą. Protestantams tapo politiškai nekorektiška žodį „protestantas“ aiškinti kaip „protestuojanti“! Dažniausiai matome judėjimą, kuris nėra protestantiškas; tai paprasčiausiai reiškia nekatalikybę!

VELYKOS

Velykos krikščionijoje yra beveik pokštas. Užuoat švęsdama mūsų Viešpaties prisikėlimą pirmąją kiekvienos savaitės dieną (sekmadienį), krikščionija tai švenčia kartą per metus. Velykų problema yra ta, kad kiekvienais metais jos turi atitikti Paschos šventę (kaip ir Naujajame testamente). Retai randame, kad taip būtų. Priežastis, dėl kurios Velykas taip sunku nuspėti, yra ta, kad jos šokinėja po kalendorių kaip kiškis. Taip yra dėl to, kad norint nustatyti jos datą, beveik reikia astrologo eksperto. Velykos apskaičiuojamos pagal tam tikrą formulę. Manoma, kad tai turi įvykti pirmąjį sekmadienį po pirmosios pilnaties, po pirmosios pilnos pavasario dienos šiauriniame pusrutulyje. Ir apie tai Rašte nėra nė vienos eilutės. Niekas neaišku. Tai ne mūsų vaizduotė – ta diena šokinėja po mūsų kalendorių.

PELENŲ TREČIADIENIS

Trumpam pagalvokite apie Pelenų trečiadienio šventimą, kurio metu (be kita ko) ant kaktos tepami pelenai, dažniausiai kryžiaus forma. Mes siekiame rasti biblinę nuorodą į atgailos veiksmą. Tiesą sakant, Biblija pelenus sieja su atgaila. Jobo knyga ir kitos Biblijos vietos nurodo į „atgailavimą ašutinėje ir pelenuose“. Pelenų dieną tie, kurie prisimena savo kaltę, ant kaktos užsitepa pelenų, kad visi juos matantys galėtų paliudyti jų atgailą. Tikra atgaila nėra darbas ar ašarojimas dėl praeities nuodėmių kaltės. Atgailauti reiškia persigalvoti dėl dviejų dalykų:

1. Kad **mano** teisumas neturi jokios galios pakeisti mano padėties prieš Dievą.
2. Kad Viešpaties Jėzaus Kristaus teisumas priskiriamas net didžiausiam nusidėjėliui ir yra vienintelis teisumas, kurio Dievas reikalauja iš bet kurio nusidėjėlio.

DIDYSIS KETVIRTADIENIS

Didysis ketvirtadienis yra diena prieš Didįjį penktadienį vadinamoje Didžiojoje savaitėje. Dauguma bet kokių nuorodų apie Didįjį ketvirtadienį suteiks maždaug tokią pačią informaciją. Žodžio „papildytojų“

teigimu, ketvirtadienis prieš Velykas skirtas paskutinės Jėzaus vakarienės šventimui ir dar vadinamas Šventuoju ketvirtadieniu. Jis kilęs iš anglų kalbos „maunde“, reiškiančio vargšų kojų plovimo ceremoniją. Tai kilo iš senosios prancūzų kalbos žodžio „mande“, iš lotyniško žodžio „novum mandtum“, reiškiančio „**naująjį įsakymą**“, kurį davė Viešpats Jėzus. Šiomis dienomis ši ceremonija retai praktikuojama krikščionių grupėse, išskyrus pirmykščius mūsų brolius baptistus (mano močiutė užaugo kaip kojas plaunanti pirmykštė baptistė ir dažnai apie tai kalbėdavo su ašaromis, tikėdama, kad tai yra įsakymas šiandieniniams krikščionims).

Yra daug žmonių, kurie karštai tiki, kad Kristaus Kūno darbotvarkė randama vadinamajame „Kristaus pavedime“. Dalis to pavedimo sakė „mokyti juos laikytis visko, ką jums įsakiau“. Tačiau šie broliai keistai nepaiso „naujojo įsakymo“. Apsimečiau velnio advokatu šia tema, kalbėdamas su kai kuriais savo broliais toje stovykloje. Atkreipiau jų dėmesį į Kristaus žodžius tą paskutinę dieną, kai jis pasakė: „Todėl eikite [...] mokydami juos laikytis visko, ko aš jus išmokiau“. Kodėl tada neplaunate vienas kitam kojų? Tai, kad Kristus iš tikrųjų įspėjo savo apaštalus laikytis šios apeigos, nėra diskutuotinas dalykas. Atkreipkite dėmesį į jo mokymo kontekstą:

„Taigi nuplovęs jų kojas ir pasiėmęs savo drabužius, ir vėl atsisėdęs jis tarė jiems: Ar žinote, ką jums padariau? Jūs mane vadinate Mokytoju ir Viešpačiu, ir gerai sakote; nes aš toks esu. Tad jei aš, jūsų Viešpats ir Mokytojas, nuploviau jūsų kojas, tai ir jūs turite plauti vienas kito kojas.“ (Jono 13, 12-14)

Tai stiprus įrodymas tiems brangiems šventiesiems, kurie yra susituokę su evangeliniu Kristaus pavedimu. Jei iš tiesų tas pavedimas yra skirtas Kristaus Kūnui, tai kodėl jie jo nevykdo ir neplauna kojų? Šio įsakymo nesilaikymas reiškia nesilaikyti dalies to „ką jums įsakiau“. Aš uždaviau šį klausimą daugeliui Žodžio mokinių ir nė karto neišgirdau vienodo atsakymo. Esu tvirtai įsitikinęs, kad Karalystės pavedimas („Kristaus pavedimas“) nėra dabartinis įsakymas Dievo tautai. Tai yra pagrindinė priežastis, kodėl aš nedalyvauju ritualinėje kojų plovimo apeigoje. Nesuprantama, kaip kas nors gali patikėti, kad Didysis Mato 28, 19 pavedimas yra įsakymas Kristaus Kūnui, tačiau atsisako paklusti aiškiam mūsų Viešpaties mokymui:

„Tad jei aš, jūsų Viešpats ir Mokytojas, nuploviau jūsų kojas; tai ir jūs turite plauti vienas kito kojas.“ (Jono 13, 14)

DIDYSIS PENKTADIENIS

Kai Žodžio studentai skaito Evangelijos pasakojimus, tik nedaugelis supranta, kad mūsų Viešpaties mirties dienos klausimas nėra išspręstas, kaip atrodo iš pirmo žvilgsnio. Nesunku suprasti, kad nerūpestingai skaitant Bibliją, gali susiformuoti skirtingi požiūriai. Tolesnė Šventojo Rašto eilutė yra geras to pavyzdys. Atkreipkite dėmesį į frazę „diena prieš savaitą“:

„Na, o atėjus vakarui, kadangi tai buvo pasiruošimas, tai yra diena prieš savaitą, atėjo Juozapas iš Arimatėjos, garbingas patarėjas, kuris taip pat laukė Dievo karalystės, ir drąsiai nuėjo pas Pilotą, ir maldavo Jėzaus kūno.“ (Morkaus 15, 42-43)

Diena, kurią mūsų Viešpats buvo nukryžiuotas, anot Morkaus, buvo „diena prieš savaitą“ (visų manymu, savaitas yra šeštadienį), taigi nukryžiuavimo diena buvo penktadienis! Ta pati išvada daroma iš Luko pasakojimo:

„Ir jis nuėmė jį žemėn, įvyniojo į drobę ir paguldė į kapą, ištašytą akmenyje, kuriame prieš tai niekas niekada negulėjo. O ta diena buvo pasiruošimas, ir artinosi savaitas.“ (Lk 23, 53-54)

„Trečią dieną“ arba „po trijų dienų“

Visuotini Romos, protestantų ir ortodoksų teologijos požiūrį palaikantieji pabrėžia, kad nukryžiuavimas įvyko penktadienį. Pats Jėzus pasakė, jog bus prikeltas „trečią dieną“. (Mato 27, 63. Morkaus 15, 42. Luko 23, 54. Jono 19, 31) Tačiau Evangelijos įrašai teigia, kad mūsų Viešpats sako, jog bus prikeltas „**po** trijų dienų“.

„Ir jis pradėjo juos mokyti, kad žmogaus Sūnus turi daug iškentėti ir būti atmestas vyresniųjų ir vyriausiųjų kunigų bei raštininkų ir būti nužudytas, ir po trijų dienų prisikelti.“ (Morkaus 8, 31)

Po mūsų Viešpaties mirties jo priešai pasakė Pilotui šiuos žodžius:

„Pone, mes prisimename, kad tas suvedžiotas, kol dar buvo gyvas, sakė: ‘Po trijų dienų aš prisikelsiu.’“ (Mato 27, 63)

Šios dvi frazės kai kuriems studentams kelia painiavą ir ginčus. Trečią dieną ar **po** trijų dienų? Tie, kurie laikosi Didžiojo penktadienio po-

zicijos, paprastai sujungia abu teiginius sakydami, kad šios dvi frazės reiškia laikotarpį, besitęsiantį iki trečios dienos. Dauguma visų kitų argumentų įrodymams pagrįsti remiasi nebibliniais šaltiniais. Kaip minėta anksčiau, reikia pripažinti, kad Didžiojo penktadienio požiūris yra beveik universalus krikščionijos tarpe. Kitokios, ne tradicinės, nuomonės pasiūlymas krikščionijos sluoksniuose reikštų piktžodžiavimą.

Bėgant metams girdėjau, kaip šitoks tvirtinimas tapo vieta pašmaikštavimui – tai man buvo nesuvokiama. Tai man primena senovės „mokslininkus“, besiginčijančius apie tai, kiek angelų gali šokti ant smeigtuko galvos. Kam tai rūpi? Koks skirtumas? Argi tikroji priežastis nėra ta, kad Jėzus Kristus mirė? Į šį klausimą reikia atsakyti labai atsargiai. Taip, ačiū Dievui, kad Kristus mirė už mūsų nuodėmes. Tačiau yra gilesnis dalykas. Šventasis Raštas sako, kad mūsų Viešpats „mirė pagal Raštus“. Tai pakartota du kartus, vienodai patvirtinant:

*„Nes jums pirmiausia perdaviau tai, ką ir gavau, – kaip Kristus mirė už mūsų nuodėmes **pagal Raštus**; ir kad buvo palaidotas, ir kad prisikėlė trečią dieną **pagal Raštus**.“ (1 Korintiečiams 15, 3-4)*

Kokį Raštą Paulius turėjo omenyje? Daugelis iš mūsų mano, kad tai reiškia keturias evangelijas – Mato, Morkaus, Luko ir Jono. Problema ta, kad tos knygos dar nebuvo parašytos, kai Paulius rašė laišką korintiečiams. Paulius turėjo omenyje Senojo testamento pranašystes, nes Senajame testamente gausu pranašavimų apie Mesijo mirtį ir jos detales. Septynis kartus Jono evangelijoje Jėzus kartoja frazę: „Mano valanda dar neatėjo“. Tai nėra tuščia kalba. Pagal Senojo testamento tipologiją mūsų Viešpats turėjo mirti, kai buvo pjaunamas Apėjimo (paschos) avinėlis, trečią valandą po pietų. Mums tiksliai sakoma, kad Apėjimo avinėlis pranašiška nurodė Kristų. „Nes būtent Kristus, mūsų Apėjimas, už mus paaukotas.“ (1 Kor 5, 7). Taigi, buvo nurodyta tiksliai valanda, kai mūsų Viešpats turėjo mirti „pagal Raštus“.

Dar kartą primenu savo skaitytojams, kad kalbu ne kaip mokslininkas, o kaip iš visų jėgų besistengiantis Dievo žodžio studentas. Besistengdamas pasverti ir suprasti šias skirtingas nuomones, priėjau nuomonės, kad mūsų Viešpats buvo nukryžiuotas trečiadienio popietę. Pabandysiu paaiškinti savo poziciją. Tai, kad yra ir kitų, besilaikančių šios nuomonės, aiškiai matyti Biblijos almanache (Packer, Tenny ir White, Thomas Nelson Publishers, Nashville, TN., 64 psl., 1980 m.), kuriame teigiama: „Tradicija sako, kad Jėzus buvo nukryžiuotas penktadienį. Tačiau pateikiamas ir kitas požiūris: „kai kurie mokslininkai mano, kad nukryžiuojimas įvyko ketvirtadienį ar net trečiadienį“.

SAVO PRIEŠAMS JĖZUS DAVĖ „VIENĄ ŽENKLĄ“

Tie, kurie prieštarauja argumentui dėl trečiadienio nukryžiuavimo, vieningai teigia, kad jis pagrįstas pažodiniu mūsų Viešpaties žodžių Mato 12 skyriuje apie „pranašo Jonos ženklą“ aiškinimu. Mielai tuo prisipažįstu. Visas ginčas susijęs su pačiais Kristaus žodžiais, kai Jo priešai reikalavo ženkle, patvirtinančio Jo teiginius apie save.

„Bet jis atsakydamas tarė jiems: ‘Pikta ir svetimaujanti karta ieško ženkle; bet nebus jai duota ženkle, o tik pranašo Jonos ženklas; nes kaip Jona buvo tris dienas ir tris naktis banginio pilve, taip ir žmogaus Sūnus bus tris dienas ir tris naktis žemės širdyje.’“ (Mato 12, 39-40)

Netikintys žydų vadovai reikalavo iš Kristaus ženkle. Mūsų Viešpats atsakė, kad duos jiems tik vienintelį ženkle, o ne daug ženkle. Jei jis iš tiesų būtų davęs jiems daug, galbūt nebūtume taip prisirišę prie vieno ženkle. Tačiau jis davė tik vieną ženkle ir, atrodo, kiekvieną šio ženkle žodį priimsime kaip vertingą informaciją. Šis ženklas, visų pirma (pasaulio akimis), susiduria su trim prieštaravimais. Tai susiję su ta neįtikėtina „žuvies istorija“, kuria beveik niekas netikėjo ir netiki iki šiol. Mūsų Viešpaties teiginys toks paprastas, kad jį suprastų net vaikas (o dauguma religingų žmonių kategoriškai neigia jo istoriškumą). Teiginio turinys gana paprastas: Jona „buvo tris dienas ir tris naktis banginio pilve“. Jėzus naudoja „**kaip**“ ir „**taip**“ argumentus, kad sujungtų du įvykius, idant jie būtų neišskiriami.

Esu įsitikinęs, kad dėl visuotinio tikėjimo Didžiojo penktadienio tradicija yra polinkis atsakyti aiškių mūsų Viešpaties teiginių. Vėlgi, sakau, dauguma religinio pasaulio žmonių neigia Jonos knygą. Visas pasakojimas paprastai laikomas alegorine, išgalvota istorija, kurioje manoma, kad Jona yra išgalvotas personažas. Tačiau kai mūsų Viešpats kalbėjo apie Joną, Jis kalbėjo apie jį kaip apie „**pranašą Joną**“. Tuo vienu teiginiu Kristus savo dieviškąjį įgaliojimą suteikė Jonos knygai ir jo asmeniui. Vien tai turėtų būti pakakamas įrodymas, kad kiekvienas tikintis gerbtų tą Knygą kaip Dievo žodį.

Ginčijamos trys dienos ir trys naktys nurodo laiką, kurį mūsų Viešpats iš tikrųjų buvo kape. Kai kurie teigia, kad tai reiškia laiką, per kurį jis buvo miręs. Mūsų Viešpaties žodžiai šiuo klausimu yra svarbūs. „Kaip Jona buvo tris dienas ir tris naktis didžiosios žuvies pilve (kaip skaitoma kai kuriose versijose), taip ir žmogaus Sūnus bus žemės šir-

dyje.“ Tie, kurie laikosi Didžiojo penktadienio požiūrio, dažniausiai ginčijasi, kad „diena ir naktis“ yra idioma, kuri gali reikšti bet kurią dienos dalį. Tai reiškia, kad tai gali reikšti dienos ciklą ir nakties ciklą arba tik vieną minutę ar valandą vienos dienos, arba visą parą (24 valandas, dienos ir nakties ciklą), arba ne ilgiau kaip dvidešimt šešias valandas. Galbūt taip, bet aš asmeniškai dar prieš savo atsivertimą paauglystėje maniau, kad tai tikrai neatsargus būdas žaisti Gelbėtojo žodžiais. Man tiesiog atrodė, kad jei Jis neturėjo galvoje „**trijų dienų**“ ir „**trijų naktų**“, tai Jis taip ir galėjo pasakyti. Jis galėjo pasakyti „viena diena ir dvi naktys“ arba „trys dienos“, arba dar kitaip, kaip Jis būtų panorėjęs. Jis galėjo neminėti Jonos kaip pavyzdžio, ir nebūtų buvę jokios painiavos.

Neabejotina, kad pats mūsų Viešpats Jonas knygą patvirtino kaip istorinį, patikrinamą, faktinį istorijos dokumentą. Asmeniškai manau, kad šiai knygai turėtume parodyti daugiau pagarbos ir nustoti vadinti tai „mitu ar pernelyg aktyvios vaizduotės prasimanymu“. Nesvarbu, kas kam patinka ar nepatinka, tai yra faktas. Mūsų Viešpats tikrai patvirtino savo tikėjimą Jona. Pagrindinis liberalų atakos tikslas yra ne tik atmesti Joną! Jie siekia pakenkti Dievo Sūnaus vardui, įsikūnijusiam Dievui! Kadangi liberalai netiki, kad Kristus yra įsikūnijęs Dievas, jų puolimas yra siekimas panaikinti tai, ko mokė Gelbėtojas, ir išniekinti Jo įsitikinimus. Jėzus citavo Šventąjį Raštą apie vyro ir moters sukūrimą, apie Nojų ir tvaną, apie Sodomos ir Gomoros teismą, apie Saliamoną, Dovydą ir Joną. Jei visos tos istorijos yra tik išgalvoti pasakojimai – žydų tautosaka ir pan., – tada visos tos nuorodos, kurias Jėzus vadino faktinėmis ir istorinėmis, įrodytų, kad Jėzaus žinios buvo ribotos ir kad Jis laikėsi klaidingo požiūrio į žydų literatūrą. Jis būtų buvęs tik paprastas stalius, ir ne daugiau.

Šalin tokius tuščius, žiaurios puolimus prieš mūsų Viešpaties asmenį! Viešpats Jėzus pavadino Joną pranašu! Tai turėtų kažką reikšti! Mato 12, 40 pateiktas argumentas „kaip“ ir „taip“ susieja Jonos patirtį su būsima Jėzaus mirtimi ir prisikėlimu, ir taip yra! Kaip Jona, taip ir Kristus. Vienas įvykis yra toks pat faktinis, kaip ir kitas. Kaip tikintysis į Viešpatį Jėzų Kristų, manau, kad Jo žodžiai nusipelno šiek tiek atidesnio patikrinimo ir daug daugiau pagarbos! Jei Didžiojo penktadienio scenarijus laikomas istoriniu faktu, tuomet paprastus mūsų Viešpaties žodžius reikia peržiūrėti, iš naujo aiškinti ir suteikti jiems naują prasmę. Tai savo ruožtu reikštų Jonos knygos trijų dienų ir trijų naktų faktų įvertinimą iš naujo. Žydai ortodoksai tikėjo, kad trys Jonos dienos ir trys naktys reišė tai, kas ir parašyta! Tačiau pritaikius Didžiojo penktadienio poziciją, reikėjo pakeisti Kristaus žodžius ir Jonos knygą, kad ji atitiktų scenarijų.

TRIJŲ DIENŲ IR TRIJŲ NAKTŲ PAAIŠKINIMAS

O kaip su tuo paaiškinimu, kurį panaudojo kai kurie labai nuoširdūs Žodžio mokiniai apie galimybę paminėti dieną, kai eina kalba tik apie nedidelę tos dienos dalį – kad dvidešimt šešių valandų laiko tarpą būtų galima teisėtai vadinti „trys dienos ir trys naktys“?

The Companion Biblijoje, išleistoje Zondervan Publishing House, Grand Rapids, Mičigane, yra stulbinantis užrašas:

„Tiesa, kad „trijų dienų“ hebrajų idioma taikoma bet kuriai trijų dienų daliai [...] yra neginčijama; nes tai buvo įprastas skaičiavimo būdas, kaip ir skaičiuojant metus [...] Tačiau kai nurodomas „naktų“ ir „dienų“ skaičius, posakis nustoja būti idioma ir tampa tiesioginiu fakto pareiškimu. Taigi posakis „naktis ir diena“ 2 Korintiečiams 11, 25 reiškia pilną dieną (parą). Todėl, kai sakoma, kad „Jona buvo žuvies pilve tris dienas ir tris naktis“ (Jonos 1, 17), tai reiškia būtent tai, kas ir sakoma, ir tai yra vienintelė Mato 12, 40 posakio prasmė“.

Tie, kurie prieštarauja šiai aiškiai trijų dienų laikotarpio ir trijų naktų laikotarpio reikšmei, savo pozicijai patvirtinti naudoja tokias Raštų vietas, kaip Pradžios 42, 17, Esteros 4, 16 ir 1 Samuelio 30, 12. Aš tvirtinu, kad toks priverstinis ginčas išeikvoja daug laiko ir energijos tam, kad paaiškintų natūralų teksto supratimą.

KAIP JONA, TAIP IR KRISTUS

Jei Jonos knygos įrašas vertinamas nominalia verte, tuomet atrodanai dar labiau stebinančią, nors ir mažai viešinamą pastebėjimą. Tikiu, kad Jona iš tikrųjų mirė tos didelės žuvies pilve. Iš didžiosios žuvies pilvo jis pateko į „pragaro pilvą“ (Jonos 2, 1-2). Jonos žodžiai, apibūdinantys šį įvykį, iš tiesų yra vaizdingi:

„Aš nusileidau iki kalnų apačios; žemė savo skląsčiais buvo aplink mane amžiams; tačiau tu iškėlei mano gyvybę iš sugedimo, o VIEŠPATIE, mano Dieve.“ (Jonos 2, 6)

Kai Jona buvo „iškeltas iš sugedimo“ (iš mirties), jo išlaisvinimas leido jam skelbti galingą ir veiksmingiausią vilties žinią. Tai buvo jo paties mirties ir prisikėlimo patirtis. Nėra jokių abejonių, kad pragulėjęs

tos didelės žuvies skrandžio sultyse Jonos kūnas smarkiai pasikeitė. Jis atrodė taip, kaip tas, kuris išgyveno knygoje aprašytą patirtį. Todėl nenuostabu, kad po Jonos pamokslavimų visas Ninevės miestas atgailavo. Žinoma, netikintieji spyriosis prieš tokias mintis, bet nuosekliai ir pažodžiui aiškinamas Šventasis Raštas liudija šią tiesą. Vienintelis būdas, kuriuo mūsų Viešpats gali savo žmonėms duoti vilties žinią, yra pagrįstas Jo mirties ir prisikėlimo faktu. Be to, dėl Jonos mirties ir prisikėlimo patirties mūsų Viešpaties „kaip“ ir „taip“ tvirtinimai tiksliai atitiktų mūsų Viešpaties patirtį.

Du Morkaus ir Luko teiginiai „diena prieš savaitę“ ir „artėjant savaitui“ teigia, kad Viešpaties nukryžiuavimo diena buvo penktadienis. Tokią išvadą darome tik išnagrinėję dalį informacijos, kurią Šventoji Dvasia suteikė mums. Informacija, kurios dauguma žmonių nepaiso, yra svarbiausia norint prieiti išvados. Šiame scenarijuje yra dar vienas tekstas, kuris suteikia daugiau šviesos šiuo klausimu. Atkreipkite dėmesį į Jono žodžius:

„Kadangi buvo pasiruošimas, kad sabato dieną kūnai nepasiliktų ant kryžiaus (nes ta sabato diena buvo didelė diena), žydai maldavo Piloto, kad būtų sulaužytos jų kojos ir jie būtų nuimti.“ (Jono 19, 31)

Jonas pažymi, kad kūnams nebuvo leista kaboti ant kryžiaus sabato dieną. Tada jis paminėjo dar kai ką, kas liko daugumos nepastebėta. Jis pasakoja savo skaitytojams, kad savaitę po mūsų Viešpaties nukryžiuavimo nebuvo savaitinis savaitas, nes jis sako: „...nes ta sabato diena buvo didelė diena.“ Kunigų 23 skyrius yra ta Biblijos vieta, kur šalia savaitinių savaitų dar yra išvardytos visos Izraelio šventos dienos. Išalkusiam Dievo žodžio tyrinėtoji tai yra aukso kasykla, nes joje iš plačios perspektyvos nusakomi būsimi Dievo santykiai su Izraeliu, susiję su Mesiju. (Mes tai nagrinėjome kitur ir čia nesikartosime). Mūsų tikslui pasitarnaus tiesiog pasakyti, kad sekanti diena po nukryžiuavimo buvo ne šeštadienis, savaitinis savaitas, o išskilminga diena – viena iš kelių didžiausių Izraelio sabato dienų. Taigi vien todėl, kad Evangelijos įrašai mums sako, kad Jėzus buvo nukryžiuotas dieną prieš savaitę, tai nebūtinai reiškia savaitinį savaitą.

Manome, kad čia yra tinkamiausia vieta spręsti, kiek dienų ir naktų iš tikrųjų turima galvoje pagal Didžiojo penktadienio scenarijų. M. R. DeHann savo knygoje „Jonah, Fact or Fiction“ (Zondervan Publishing House, 1957, Grand Rapids, Mičiganas, 49506) pateikia sąrašą visų „būtinų dalykų“, kurie buvo padaryti prieš paguldant mūsų Viešpatį į Juozapo iš Arimatėjos kapą (Jn.19, 38).

„Jei Didžiojo penktadienio tradicija, kurios paprastai laikomasi, yra tiesa, ir tai, kad dalis dienos skaičiuojama kaip visa diena (diena ir naktis), mes vis tiek negalime trijų dienų sugrūsti į laiko tarpą tarp penktadienio vakaro ir šeštadienio popietės. Kadangi Jėzus prisikėlė septintą dieną iškart po saulėlydžio, vis tiek buvo tik dvi dienos arba dviejų dienų dalis, valanda ar dvi penktadienį (nes Jis mirė trečią valandą po pietų) ir šeštadienis. Tačiau reikalas tampa dar absurdiškesnis, kai pagalvojame, kad Jėzus iš tikrųjų buvo kape tik vieną dieną, jei penktadienio nukryžiavimas yra teisingas. Prisiminkite, kad Jėzus mirė trečią valandą savo nukryžiavimo dieną. Iki sabato pradžios tos dienos buvo likę tik trys valandos – nuo trijų iki šešių. Šeštą valandą Palestinos žemėje prasidėjo sabbatas. Tada (kai Jėzus mirė ant kryžiaus) buvo likę tik trys valandos, į kurias būtų galima sugrūsti visus vėliau vyksiančius įvykius, taip kruopščiai įrašytus Šventajame Rašte“ (116 psl.).

„Po to sekę įvykiai“ yra išvardyti:

„Vagių kaulų laužymas, Jėzaus šono pradūrimas, Juozapo kelionė pas Pilotą, laidojimo drobių pirkimas, paskui grįžimas į Golgotą, kūno nuėmimas nuo kryžiaus, suvyniojimas į drobę ir palaidojimas kape – ir visa tai turėjo užtrukti tris valandas. Įdomu, kaip tai būtų buvę galima padaryti. Žinoma, galime manyti, kad kūnas buvo paguldytas į kapą tik pasibaigus šeštai valandai“ (119 psl.).

DeHann tiesiog sako: „Kūno nuėmimas nuo kryžiaus ir įvyniojimas į drobę yra tik dalis to proceso“. Tai taip pat apėmė žydų paprotį paruošti kūną, kaip sako Jonas „pagal žydų būdą“ (Jono 19, 39), ir tai buvo ne tik kūno apvyniojimas, bet ir šimto svarų svorio miros ir alavijų užtepimas. Nereikia pamiršti to ypatingo tepimo tepalo, kurį naudojo Mortos ir Lozorjaus sesuo Marija. Judas sukritikavo šį garbinimo aktą ir pasakė, kad reikia tepalą parduoti už tris šimtus denarų. Jėzus pertraukė ir, priešingai nei siūlė Judas, „Jėzus tarė, palik – ją ramybėje: mano laidojimo dienai ji tai išlaikė.“ (Jono 12, 5-7). Esu įsitikinęs, kad ji taip pat turėjo tą brangų lobį ir atliko savo vaidmenį ruošiant mūsų Viešpaties kūną. Taigi kūno paruošimas „pagal žydų būdą“ truko pakankamai ilgai.

Prašau savo skaitytojų apsvarstyti šį scenarijų. Jėzus negalėjo būti paguldytas į kapą anksčiau kaip dieną po penktadienio. Taigi nebuvo galima įskaičiuoti jokios penktadienio dalies. Galvojimas, kad visi darbai po mūsų Viešpaties mirties (po 15 val.) galėtų būti atlikti per tris valandas, yra tik fantazija. Būdamas Izraelyje ir norėdamas patenkinti savo smalsumą, ėjau tuo keliu ir matavau jį nuo Šventojo kapo bažnyčios bei nuo vadinamosios Gordono Kalvarijos. Taip pat stengiausi

skirti pakankamai laiko visiems minėtiems darbams atlikti, ir tai buvo daug ilgiau nei trys valandos.

Norėdami pasikartoti dėl aiškumo, vadovaukimės šiais samprotavimais. Jei toks laiko skaičiavimas yra teisingas, tuomet mūsų Viešpats buvo paguldytas į kapą **po** 18 val. Tai reiškia, kad laiko apskaitoje nebuvo galima įskaičiuoti **jokios** penktadienio dalies, nes penktadienis, kaip skaičiuoja žydai, baigiasi šeštą valandą vakaro. Prisiminkite, kad hebrajiškas laiko skaičiavimas pagal Pradžios knygos 1-ąjį skyrių yra toks: „Vakaras ir rytas buvo pirmoji diena“. Tą vakarą, 18 val. prasidėjo žydų diena, šeštadienis. Tas pats skaičiavimas susijęs ir su tuo, kad mūsų Viešpats prisikėlė „pirmąją savaitės dieną“. Tiek laiko negalima ištempti į perkeltinę trijų dienų ir trijų naktų prasmę. Taigi pagal žydų laiko skaičiavimą mūsų Viešpaties kūnas buvo paguldytas į kapą kažkada po trečiadienio vakaro. Todėl tai reikštų, kad mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kūnas trečiadienio vakarą jau gulėjo kape.

Trečiadienio vakaras, ketvirtadienio diena ir ketvirtadienio vakaras, penktadienio diena ir penktadienio vakaras, šeštadienio diena ir šeštadienio vakare po 18:00 val. Jis prisikėlė. Visos tos dienos ir vakarai yra trys dienos ir trys naktys. „Tris dienas ir tris naktis“ išbuvęs kape „pagal Raštus“ mūsų Viešpats prisikėlė iš numirusių prasidėjus pirmajai savaitės dienai. Įvertinę šiuos duomenis pagonyms padarytų išvadą, kad Kristus buvo prikeltas sekmadienio rytą. Kai hebrajas tai įvertina, jis supranta, kad tai yra šeštadienio vakaras po 18 valandos. Suprantama, kad tai prieštarauja „saulėtekio (sūnaus pakilimo) pamaldų“ sampratai, tačiau tai yra bibliniai faktai. Dar kartą primename, kad **svarbu** yra ne tai, kad Kristus mirė ir buvo prikeltas iš numirusių. **Svarbu** yra tai, kad Jis mirė ir buvo prikeltas „pagal Raštus“ (1 Korinčiečiams 15, 3-4).

Ne visi, kurie ginčijasi dėl Didžiojo penktadienio pozicijos, yra aklai prisirišę prie religinės tradicijos, tačiau, kai tokios pozicijos laikomasi, tuomet reikia labai pasistengti paaiškinti „vieno ženklą“, kurį mūsų Viešpats davė savo žmonėms, paprastumą. Tai, kad Didysis penktadienis yra įtrauktas į nebiblinių „šventųjų dienų“ sąrašą kartu su Pelenu trečiadieniu ir Didžiuoju ketvirtadieniu krikščionių kalendoriuje, turėtų priversti mus susimąstyti apie jo vertę.

Galbūt šie pasvarstymai apie krikščioniškojo kalendoriaus „**šventąsias**“ dienas apšvies daugelio širdis, kad jie pamatytų, kaip yra pavojinga papildyti Dievo žodį. Atminkite, kad modelis visada išlieka toks

pat. Pirmiausia prie Šventojo Rašto yra pridedama, o po kurio laiko religingieji nepaiso Biblijos ir aistringai gina tai, kas buvo **pridėta** prie Dievo žodžio. Tokia yra religija. Visada buvo tokia ir, deja, visada bus.

TRYLIKTRAS SKYRIUS

SKIRTUMŲ PASTEBĖJIMAS

Ne viskas yra vienas ir tas pats! Vietos ar žmonės tais pačiais vardais ne visada yra identiški. Jei nepripažinsime šio akivaizdaus gyvenimo fakto, tuomet visame, ką darysime, susidursime su gausybe painiavos, o ypač studijuojant Šventąjį Raštą.

Pavyzdžiui, dauguma žmonių nepastebi paprasto skirtumo, kad Biblijoje yra trys skirtingos arkos. Nojus ir jo sūnūs pastatė arką, kurioje įsikūrė Nojaus šeima ir visi gyvūnai. Antrąją arką maždaug lopšio dydžio padarė Mozės tėvai, į ją paguldę kūdikį Mozę ir paleidę tą krepšį plūduriuoti Nilu. Paskutinę arką, vadinamą Liudijimo arba Sandoros skrynija, padarė pats Možė. Ji geriausiai žinoma dėl to, kad joje buvo įstatymo Sandora, kurią Dievas užrašė ant dviejų akmens plokščių.

Kartą girdėjau pastorių juoko forma pasakojant apie žmogų, atakliai įrodinėjantį, kodėl netiki Biblija esant tiesa. Jis sakė perskaitęs Biblijoje, kaip Nojus pastatė arką, kurios išmatavimai buvo trys šimtai uolekčių ilgio, penkiasdešimt uolekčių pločio ir trisdešimt uolekčių aukščio. Jis niekaip negalėjo patikėti, kad Izraelio vaikai galėjo tą arką dykumoje ant savo pečių nešioti keturiasdešimt metų. Šis žmogus klydo manydamas, kad kiekvieną kartą, kai tik paminėtas žodis „arka“, jis visada reiškia tą patį – jis buvo visiškai susipainiojęs!

Kitas sumaištis šaltinis, sukeliantis rimtų konfliktų pradedantiems Naujojo testamento skaitytojams, yra nesugebėjimas pripažinti, kad Naujajame testamente yra ne vienas, o keturi Erodai. Jie visi yra vardu Erodas, bet nėra tapatūs vienas kitam. Kartą klausiausi vieno labai nuoširdaus jaunuolio pamokslą „Erodo nedorybė“. Buvo akivaizdu, kad jaunasis pastorius nežinojo, kad yra keturi Erodai. Kadangi jis nesugebėjo jų atskirti ir dėl to buvo susipainiojęs, jo pamokslas suklaidino bendruomenę, – iš jo pagrindinės klaidingos prielaidos buvo padaryta daug klaidingų išvadų.

Dar vienas daugelio atsitiktinių Naujojo testamento skaitytojų painiavos šaltinis yra nesugebėjimas atskirti moterų, vardu Marija. Naujajame testamente yra šešios moterys šiuo vardu. Jei jos lieka neatpažintos kaip atskiros ir skirtingos, tai gali priversti daugelį pradedančiųjų Dievo žodžio tyrinėtojų susipainioti ir daryti klaidingas išvadas.

Aukščiau pateikti pavyzdžiai, kai žmonės nesugebėjo atskirti panašių, bet iš tikrųjų skirtingų dalykų/žmonių, sukėlė tam tikrą painiavą. Tačiau yra daug kitų pavyzdžių, kai nesugebėjimas atskirti tam tikrų dalykų privedė prie rimto, sudėtingo mąstymo, dėl kurio Kristaus Kūno nariams kilo doktrininė painiava ir sunkumai. Ši tragedija yra šios knygos autoriaus krikščioniškos patirties dalis. Vienas ryškiausių pavyzdžių yra žodis „bažnyčia“. Šis žodis kilęs iš graikų kalbos žodžio „eklezija“, reiškiančio „pašauktas susirinkimas“. Tai – bendrinis žodis, neturintis ypatingos teologinės reikšmės. Žodis „eklezija“ Apaštalų darbų knygoje vartojamas apibūdinti trims bažnyčioms, kurios viena nuo kitos skiriasi kaip obuoliai, apelsinai ir kokosai! Tiesą sakant, tas pats žodis Apaštalų darbų knygoje vartojamas dar kitus tris kartus ir yra išverstas kaip „susirinkimas“, apibūdinantis nevaldomą minią (kaip ir kai kuriose bažnyčiose vykstantys gėdingi „verslo susitikimų“ vakarai). Vien tai turėtų įspėti mus, kad kai Biblijoje pasirodo žodis „bažnyčia“, jis ne visada reiškia dabartinio Malonės amžiaus bažnyčią, įvardintą kaip Kristaus kūnas. Panagrinėkime tris skirtingas Apaštalų darbuose minimas bažnyčias.

TRYS BIBLIJOS BAŽNYČIOS

Prisipažinsiu, kad daug kartų perskaičiau (esu tikras, kad ir daugelis skaitytojų) Apaštalų darbų knygą ir laiškus, bet taip ir nepastebėjau skirtumų, kuriuos Dievas taip aiškiai yra atskleidęs savo Žodyje. Daugelis krikščionių mano, kad Biblijoje yra tik viena bažnyčia, o tada daro klaidingą išvadą, kad visose ištraukose, kuriose yra minimas žodis „bažnyčia“, kalbama apie šią vienintelę bažnyčią. Šitai elgdamiesi atsiduriame aklavietėje, kur yra daug painiavos ir tariamų prieštaravimų. Netrukus sužinome, kad esame kompanijoje žmonių, manančių, kad yra tik viena arka, nors iš tikrųjų yra trys. Nesugebėjimas atskirti trijų Šventojo Rašto bažnyčių mus nuves daugybės teologinių problemų keliu. Iš asmeninės patirties ir stebėjimų žinau, kad tai sukels daug didesnę painiavą, negu neskiriant trijų arkų.

Kaip Biblijoje yra trys arkos, taip yra ir trys bažnyčios. Šios bažnyčios turi panašumų, tačiau kiekviena iš jų turi labai aiškių skirtumų, nes jos yra atskiros ir skirtingos. Kaip labai garsus kovotojas, sunkiasvorių čempionas George'as Foreman'as turi keturis sūnus vardu George'as ir jie nėra vienodi, taip ir nagrinėjant Šventąjį Raštą svarbu atskirti tris skirtingas Biblijos bažnyčias. Panagrinėkime kiekvieną jų atskirai.

1. Bažnyčia dykumoje

Kai Izraelio tauta išvyko iš Egipto (maždaug 1400 m. pr. Kr.) ir praleido keturiasdešimt metų dykumoje, Apaštalų darbų knygoje ji buvo vadinama „bažnyčia“.

„Jis (Mozė) yra tas, kuris buvo bažnyčioje, dykumoje su angelu, kuris jam kalbėjo Sinajaus kalne, ir su mūsų tėvais; jis gavo gyvus pasakymus, kad mums duotų.“ (Apaštalų darbai 7, 38)

Tai, kad Izraelis buvo bažnyčia, yra Šventojo Rašto faktas, nes tai iš tikrųjų buvo „pašauktas susirinkimas“. Nors daugelis šiuolaikinių Biblijos vertimų šioje ištraukoje vengia vartoti žodį „bažnyčia“, tai nekeičia fakto, kad tai yra tapatus žodis, apibūdinantis kitas dvi bažnyčias (eklezijas). Beveik trisdešimt kartų Septuaginta – II-oje Kronikų knygoje Izraelį vadina eklezija. Ta bažnyčia skiriasi nuo dabartinio amžiaus bažnyčios. Visi vyrai toje bažnyčioje turėjo būti apipjaustyti aštuntą savo gyvenimo dieną, visiems žmonėms buvo nustatyta dieta ir jiems visiems buvo duota paveldo žemė kartu su daugybe draudimų, pažadų ir sandorų. Apaštalas Paulius sako mums, pagonims, kad mes tikrai nesame ta bažnyčia:

„Todėl atsiminkite, kad jūs, praeityje būdami kūnu pagonys, kuriuos Neapipjaustymu vadino tie, kurie vadinosi Apipjaustymu, rankomis atliktu kūne; kad anuo laiku buvote be Kristaus, atitolinti nuo Izraelio sandraugos ir svetimi pažado sandoroms, neturintys vilties ir be Dievo pasaulyje.“ (Efeziečiams 2, 11-12)

Senasis testamentas yra įrašas apie tą bažnyčią, kuri buvo pašaukta iš Egipto žemės ir po 370 metų apgyvendinta Pažadėtoje žemėje.

2. Pranašauta Karalystės bažnyčia

Senajame testamente galima atsekti pranašystės temą, kuri žvelgia į priekį toliau dabartinio Malonės amžiaus. Ji žvelgia į ateinantį Su-

spaudimo laikotarpį, kai Dievas pakartos daugelį galingų darbų, kuriuos Jis atliko Išėjimo laikais, tačiau ateityje jie bus pasaulinio masto stebuklai. Išėjimo laikais Izraelis tapo „bažnyčia“, nes Dievas „ją pašaukė“ iš Egipto. Ateityje Izraelis vėl taps bažnyčia, kai Dievas ją pašauks iš visų pasaulio tautų. Anuomet Izraelio tauta saugiai gyvens savo žemėje. Atkreipkite dėmesį į kai kurias pranašystes, pranašaujančias apie būsimą „bažnyčią“, dar vadinamą „surinkimu“:

*„Nes Aš jus paimsiu iš pagonių tarpo ir **surinksiu** jus iš visų kraštų, ir parvesiu jus į jūsų šalį.“ (Ezekielio 36, 24)*

*„Štai Aš juos **surinksiu** iš visų šalių, į kurias juos išvariau savo pyktyje, savo įtūžyje ir didelėje rūstybėje; ir Aš juos sugrąžinsiu į šitą vietą, ir duosiu jiems saugiai gyventi; ir jie bus mano tauta, o Aš būsiu jų Dievas.“ (Jeremijo 32, 37-38)*

*„Nebijok, nes Aš esu su tavimi; iš rytų atvesiu tavo sėklą ir iš vakarų tavo **surinksiu**; Aš sakysiu šiaurei: ‘Atiduok’; ir pietums: ‘Nesulauk; atvesk mano sūnus iš toli ir mano dukteris nuo žemės pakraščiu; būtent kiekvieną, kuris vadinasi mano vardu; nes Aš jį sutvėriau savo šlovei, jį suformavau; taip, Aš jį padariau.“ (Izaijas 43, 5-7)*

Taip pat pasižiūrėkite: Amoso 9, 11-15 ir Jeremijo 31, 31-36.

Mūsų Viešpats Jėzus Kristus taip pat paminėjo tą pačią, ilgai pranašautą bažnyčią, sakydamas:

„Ir Aš taip pat sakau tau, kad tu esi Petras, ir ant šitos uolos Aš pastatysiu savo bažnyčią; ir pragaro vartai jos nenugalės. Ir Aš tau duosiu dangaus karalystės raktus; ir ką tu suriši žemėje, bus surišta danguje; ir ką tu atriši žemėje, bus atrišta danguje.“ (Mato 16, 18-19)

Galvojimas, kad Mato 16, 18 nurodo į dabartinio amžiaus Paslapties bažnyčią, daugeliui Naujojo testamento skaitytojų tapo suklopimo kliuviniu. Nesugebėjimas atpažinti skirtumų trukdo tinkamai suprasti Pauliui duoto pavedimo prigimtį. Po maždaug trisdešimties metų Paulius kalbėjo apie „paslapties apreiškimą“, kurį jam davė prisikėlęs ir pašlovintas Kristus. Jis rašė:

*„Man, mažesniai už mažiausiąjį iš visų šventųjų, yra duota ši malonė, kad tarp pagonių skelbčiau neištiriamus Kristaus turtus; ir padaryčiau, kad visi žmonės pamatytų, kokia yra bendrystė šios **paslapties**, kuri nuo pasaulio pradžios **buvo paslėpta Dieve**, kuris visa sutvėrė per Jėzų Kristų.“ (Efeziečiams 3, 8-9)*

Paulius laiške Galatams užsiminė apie karalystės bažnyčią:

„Nes girdėjote apie mano gyvenimą praeityje žydų religijoje, kaip virš saiko persekiojau Dievo bažnyčią ir ją niokočiau.“ (Galatams 1:13).

Tiek Karalystės bažnyčia, tiek Paslapties bažnyčia yra vadinamos „Dievo bažnyčia“.

Kitur savo raštuose nurodžiau, kad žodis „neištiriamas“ reiškia „neatsekamas, neišaiškinamas“. Taigi jei „bažnyčia, kuri yra Jo kūnas“, nebuvo paskelbta, kol Viešpats Jėzus neatskleidė jos Pauliui, tuomet Mato 16, 18 ir Galatams 1, 13 kalbama apie bažnyčią, kurią apaštalai jau žinojo ir laukė, t. y., apie karalystės bažnyčią.

Atkreipkite dėmesį į žodžius, kurie yra Naujoje Scofield'o Biblijoje. Jie būdingi daugeliui rašytojų, teisingai padalijančių tiesos žodį, suprantančių, kad Pauliaus raštai turi išskirtinę savybę, bet vėliau jie savo supratimą sutepa, sakydami, kad Paslapties bažnyčia buvo minima dar prieš Paulių:

„Pauliaus laišakai turi savitą charakterį. Senajame testamente yra pranašystės apie kryžių, prisikėlimą ir Kristaus sugrįžimą. Jame Izraelis užima pirmaujančią vietą istorijoje ir pranašystėje apie būsimą Mesijinę karalystę. Tačiau „paslėptas Dieve“ (Ef 3, 9) yra laikotarpis, kuris nebuvo **konkrečiai** atskleistas Senajame testamente – laiko tarpas po Kristaus nukryžiavimo ir prisikėlimo bei Jo sugrįžimo šlovėje. Taip pat Senajame testamente nėra **konkrečiai** atskleistas Dievo tikslas apie iš pasaulio pašauktą bažnyčią, kuri yra Kristaus kūnas. Mato 16, 17-19 Viešpats paskelbė apie šį tikslą, bet nepaaiškino, kaip, kada ir iš ko bus pastatyta bažnyčia.“ (New Scofield Reference Bible, 1209 psl.)

Atkreipkite dėmesį į žodį „konkrečiai“. Tai palieka įspūdį, kad nors Senajame testamente ir nėra konkrečios informacijos apie **Paslapties** bažnyčią, tačiau jame yra pateikta tam tikros bendros informacijos, o tai yra klaidinga prielaida. Jei skaitydami Mato 16, 18 ir Galatams 1, 13, galvosime, kad tuose raštuose kalbama apie Kristaus Kūno bažnyčią, tuomet susipainiosime lygiai taip pat, kaip tas žmogus, kuris manė, kad Izraelio vaikai keturiasdešimt metų dykumoje ant pečių nešiojo Nojaus pastatytą arką. Ši **karalystės bažnyčia**, viena iš svarbiausių Senojo testamento pranašystės temų, yra ta pati, kurią matome keturiose evangelijose ir pirmuosiuose Apaštalų darbų knygos skyriuose. „**Paslapties**“ **bažnyčia** liko paslaptimi iki tol, kol Paulius gavo apreiškimą iš prisikėlusio, pakilusio Viešpaties

Jėzaus Kristaus. Apaštalų darbuose skaitome:

„Ir Viešpats kasdien pridėdavo prie bažnyčios tuos, kurie turėjo būti išgelbėti.“ (Apaštalų darbai 2, 47)

Kadangi žodis „bažnyčia“ yra Apaštalų darbų 2, 47, daugelis skaitytojų daro klaidingą išvadą, manydami, kad tai dabartinio amžiaus bažnyčia, vadinama Kristaus Kūnu. Tą pačią klaidą ir aš dariau daugelį metų. Man niekada neatėjo į galvą, kad tai galėjo reikšti ką kitą. Turėjau pakankamai įžvalgumo, kad atskirčiau „bažnyčią dykumoje“ kaip Izraelio bažnyčią, tačiau labai klydau painiodamas Sekminių bažnyčią su dabartinio amžiaus bažnyčia, kuri yra Jo kūnas (Efeziečiams 1, 22-23)! Ankstyvųjų Apaštalų darbų bažnyčia buvo labai žydiška ir per Sekmines, per žydų šventę, buvo antgamtiškai įgalinta, ir tokiu būdu susieta su Senojo testamento pranašystės tema! Mes taip pat turime Petro teiginį: *„Tai yra tai, ką pasakė pranašas Joelis“ (Apaštalų darbai 2, 16)*. Argi Joelio pranašystė galėjo nukreipti į paslaptį, kuri niekada anksčiau nebuvo atskleista?

Esminis skirtumas tarp Sekminių bažnyčios, kuri matoma Apaštalų darbų knygos pradžioje, ir Kristaus Kūno, matomo visuose Pauliaus laiškuose, yra toks: Sekminių bažnyčia, apie kurią kalbėjo mūsų Gelbėtojas savo žemiškosios tarnybos metu, **buvo išpranašauta** Senajame testamente. Tuo tarpu apie slaptą dabartinio amžiaus Kristaus kūno bažnyčią **nebuvo kalbama**. Apie ją nebuvo užsiminta, kol ji pirmą kartą nebuvo atskleista apaštalui Pauliui. Paprasta išvada yra tokia: jei Kristaus Kūnas **nebuvo** pranašautas, o Sekminių bažnyčia **buvo** pranašauta, tai tos dvi bažnyčios negali būti viena ir ta pati, – jos atskiros ir skiriasi viena nuo kitos!

Dėl šio reikalo aš buvau kaltas, kaip ir bet kas kitas! Kiekvieną kartą man skaudu, kai pagalvoju, kaip nerūpestingai skaitydavau Apaštalų darbus, visiškai nekreipdamas dėmesio į tai, ką jie sako. Negalėdavau prisiversti pamatyti kitokio vaizdo, nes tai prieštaravo visoms mano išankstinėms nuostatoms ir prielaidoms. Tai paskatino mane manyti, kad Kristaus Kūnas jau buvo suformuotas gerokai anksčiau prieš Pauliaus atsivertimą. Mano mąstymas buvo taip užsifiksavęs, kad, nepaisant visų priešingų įrodymų, nemačiau tikrojo vaizdo. Tas vienas įsisenėjęs prisiminimas privertė mane prikąsti liežuvį ir parodyti kantrybę, nors kartais tai padaryti sunku.

Dabar Izraeliui pasiūlyta Karalystė

Ankstesnis mano požiūris bylojo, kad karalystė buvo pasiūlyta Izraeliui mūsų Viešpaties žemiškosios tarnybos metu. Vėliau paaiškiniu daug plačiau, kodėl taip negalėjo būti. Tačiau šiuo metu užtenka konstatuoti, kad karalystė tikrai nebuvo pasiūlyta, o buvo paskelbta Izraeliui kaip esanti „čia pat“. Oficialiai ji nebuvo pasiūlyta iki pat pirmųjų Apaštalų darbų knygos dienų, ir pirmuosiuose jos skyriuose yra aprašomas karalystės Izraeliui pasiūlymas, o ne Paslapties bažnyčios prasidėjimas. Mūsų Viešpaties žemiškoji tarnystė buvo skirta pakviesti savo išrinktąją tautą atgailai. Raštas šiuo klausimu yra labai aiškus:

„Tomis dienomis atėjo Jonas Krikštytojas, skelbdamas Judėjos dykumoje ir sakydamas: ‘Atgailaukite, nes dangaus karalystė yra čia pat.’“ (Mato 3, 1-2)

„Nuo to laiko Jėzus pradėjo skelbti ir sakyti: ‘Atgailaukite, nes dangaus karalystė yra čia pat.’“ (Mato 4, 17)

„Ir kai eisite, skelbkite sakydami: ‘Dangaus karalystė yra čia pat.’“ (Mato 10, 7)

Keturiuose evangelijose yra vaizduojamas pasiruošimas karalystei. Iš tikrųjų karalystė nebuvo pasiūlyta, bet buvo paskelbta, kad ji yra „čia pat“. Apaštalų darbų knygoje randame liūdną Izraelio netikėjimo aprašymą. Šis netikėjimas iliustruojamas tuo, kad Izraelis atmetė tos karalystės bažnyčios, Dovydo Karalystės, liudijimą. Šią bažnyčią lydėjo ženklai, nuostabos ir stebuklai su antgamtiniais įrodymais, kad tai yra iš Dievo. Tūkstančiai žmonių buvo išgydyti nuo **visų** rūšių ligų, tačiau religiniai lyderiai ignoravo tuos ženklus, skirtus ištaisyti jų netikėjimą. Žinia apie Karalystės evangeliją buvo pagrįsta Izraelio tautine atgaila dėl ilgai žadėto Dievo Mesijo nužudymo.

„Ji, atiduotą Dievo nustatytu ketinimu ir išankstiniu žinojimu, jūs ėmėte ir piktomis rankomis nukryžiaavote bei užmušėte... Atgailaukite.“ (Apaštalų darbai 2, 23-38)

Žemiau yra Petro žodžiai ir ypatingas Dievo pažadas, duotas jam perduoti Izraeliui. Šios kelios eilutės sudaro esminę, kertinę visos Apaštalų darbų knygos teologinę esmę:

„Bet tai, ką Dievas anksčiau skelbė visų savo pranašų burna, kad Kristus turėsiąs kentėti, Jis taip įvykdė. Todėl atgailaukite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės, kai nuo Viešpaties veido ateis atgaivos laikai; ir Jis atsiųs Jėzų Kristų, kuris anksčiau

jums buvo paskelbtas, kurį turi priimti dangus iki visų dalykų atkūrimo laikų, ką Dievas kalbėjo visų savo šventųjų pranašų burna nuo pasaulio pradžios.“ (Apaštalų darbai 3, 18-21)

Izraelio vadovams buvo liepta atgailauti dėl Mesijo nužudymo nusikaltimo, kad būtų atleista ir išdildyta jų nepateisinama netikėjimo nuodėmė, „kai iš Viešpaties ateis atgaivos laikai“. Tačiau Izraelis neatgailavo, ir karalystės pasiūlymas buvo atmestas! Savo ruožtu Dievas atidėjo Izraelio tautą į šalį ir sustabdė karalystės pasiūlymą savo mylimai tautai.

Ar Dievas atmetė savo tautą? Žinoma, kad NE!

„Tad sakau: Ar Dievas atmetė savo tautą? Jokiu būdu! Nes ir aš esu izraelitas, iš Abraomo sėklos, iš Benjamino genties. Dievas neatmetė savo tautos, kurią jis iš anksto pažinojo.“ (Romiečiams 11, 1-2a)

Tačiau! Dauguma žmonių atsainiai klauso ir praleidžia pro pirštus tą svarbų faktą – kad Dievas kuriam tai laikui nutraukė savo santykius su Izraeliu kaip tauta. Karalystės pasiūlymas netapo kartą ir visiems laikams mirusiu klausimu, kaip norėtų tvirtinti betūkstantmetizmo teorija. Jis buvo **laikotarpiui sustabdytas**, kol bus įvestas dabartinis Malonės amžius, ir jam leista eiti savo eiga. Kai Kristaus Kūnas bus paimtas „būti su Viešpačiu ore“, Malonės amžius baigsis. O tada Dievas pratęs savo santykius su Izraeliu, kurie buvo prasidėję per Sekmines, bet „nutrūko“, kai tauta atmetė nuostabų Dievo gailėstingumo ir atleidimo pasiūlymą, kai Izraeliui buvo skelbiama karalystės evangelija. Tai sukels tautinį Izraelio atsivertimą prieš pat paskutinį Kristaus atėjimą.

Izaijo knygą skaičiau daugiau nei 200 kartų, bet šįryt, beskaitant 60-ąjį skyrių, ji mano sielai buvo šviežia tarsi ką tik iškepta duona. Negalėjau susilaikyti nenustebeęs. Kaip tas, kuris tvirtina, kad tiki Biblija, gali nematyti šlovės ir nuostabos tos karalystės, kurią Jehova pažadėjo fiziniams Abraomo sūnums ir dukterims?! Ta šlovinga, akivaizdžiai per Sekmines parodyta (bet vėliau nutraukta) karalystė, taps nacionaline Izraelio realybe, kai sugrįžus Mesijui bus įkurta karalystės bažnyčia.

3. „Paslapties“ bažnyčia

Biblijoje randame trečią bažnyčią, dažnai vadinamą „Paslapties“. Žodis „paslaptis“ yra išverstas iš graikų kalbos žodžio „mysterion“, ku-

ris reiškia „paslaptis“ arba, tiksliau, „užčiaupti burną“. Tai jokiū būdu neperteikia sampratos, kad tai kažkas mįslingo ar paslaptingo! Tai – iki šiol nutylėta, neatskleista paslaptis.

Kaip buvo pažymėta aukščiau, Senojo testamento pranašai nepranašavo paslėptos bažnyčios. Niekur Senajame testamente ar keturiose Evangelijose nėra jokių nuorodų ar užuominų apie šią „paslapties“ bažnyčią. Štai ką Paulius turėjo omenyje, rašydamas:

*„Man, mažesniai už mažiausiąjį iš visų šventųjų, yra duota ši malonė, kad tarp pagonių skelbčiau neištiriamus Kristaus turtus.“
(Efeziečiams 3, 8)*

Dar kartą primename kiekvienam skaitytojui, kad žodis „neištiriamas“ reiškia „neatsiekiamas“, o tai reiškia, kad nors ir išsukuotume Senąjį testamentą tankiomis šukomis, vis žiūrėdami padidinamuoju stiklu, vis tiek nerastume nei menkiausios nuorodos į dabartinio amžiaus bažnyčią.

Apie šią **slaptą bažnyčią** – Kristaus Kūną – pradėta kalbėti tik po to, kai apie ją buvo apreikšta apaštalui Pauliui, kuris vienintelis ją mini savo laiškuose. Dabartinio amžiaus bažnyčia apima visus tikinčiuosius, per tikėjimą Dievo malonės evangelija gavusius amžinojo gyvenimo dovaną. Dabartinio amžiaus tikintieji niekada neturėtų būti painiojami su pranašautos, žydiškos sekminių bažnyčios, debiutavusios Apaštalų darbų 2 skyriuje, tikinčiais. Paslapties bažnyčia, apie kurią kalbame, yra susijusi su Dievo planu, apimančiu dabartinio amžiaus žydus ir pagonis, kurie patikėję Evangelija, yra pakrikštyti Šventąja Dvasia į Kristaus Kūną. (1Kor 12, 13)

Saulius iš Tarso, vėliau vadinamas Pauliumi, kalbėjo apie Evangeliją kaip apie „mano evangeliją“ (Romiečiams 16, 25) ne todėl, kad ji kilo iš Pauliaus, bet todėl, kad ji pirmiausia buvo apreikšta per jį. Ši Malonės evangelija yra Pauliaus tokia pačia prasme, kaip ir Šventasis Raštas kalba apie Mozės įstatymą. Toks pavadinimas protaujantiems žmonėms liudija ne tai, kad įstatymas kilo iš Mozės, o kad įstatymas buvo duotas per Mozę.

Yra daug esminių skirtumų tarp dabartinio amžiaus paslapties bažnyčios ir tarp kitų dviejų Biblijoje minimų ir mūsų jau aptartų bažnyčių. Kadangi būta labai mažai išvalgumo atskiriant šias tris bažnyčias, buvo siekiama jas visas sumaišyti. Rezultatas buvo ne kas

kita, kaip sumaištis. Kaip kitaip galime paaiškinti daugybę anachronizmų, egzistuojančių Kristaus Kūne? Pagal apibrėžimą anachronizmas yra „kažkas, esantis ne vietoje ne tinkamu laikotarpiu“ (Viljamas Šekspyras įtraukė anachronizmą į savo pjesę „Julius Cezaris“, pamindamas laikrodį, kuris buvo netinkamas senovės Romos aplinkai). Krikščionijoje egzistuoja daugybė tikėjimų ir veiklų, kurie Kristaus Kūne yra anachroniminiai (ne vietoje, ne laiku)! Dauguma šių ne vietoje ir nelaiku vykstančių veiklų, kurias stebi Kristaus Kūnas, kaip bebūtų stebėtina, nėra nebiblinės! Greičiau tai būna Biblijoje aprašyta veikla, bet nurodyta vienai iš kitų dviejų Biblijoje minimų bažnyčių. Šios veiklos nėra tinkamos dabartiniu laikotarpiu, kai Dievas yra užsiėmęs bažnyčia, vadinama Kristaus Kūnu, kuri skiriasi nuo kitų dviejų bažnyčių.

Tik pagalvokite apie daugybę draudimų, priesakų ir veiklų, kurios buvo nurodytos kitoms dviems Biblijos bažnyčioms, tačiau buvo klaidingai sumaišytos su dabartine Dievo programa. Paminėsiu tik keletą šių Senojo testamento ir karalystės apreiškimo fragmentų.

Kunigystė

Kunigystė buvo Dievo įsakyta ir išventinta bažnyčiai dykumoje, tačiau dabartiniame amžiuje neturi biblinio autoriteto Kristaus Kūne. Mes tvirtai laikomės savo biblinės pozicijos, kad neteisinga išventinti moteris į kunigystę, **bet tuo pačiu pagrindu neteisinga ir vyrus išventinti į kunigystę!** Dabartinio amžiaus bažnyčiai žemiškoji kunigystė yra anachronizmas. Taip, kažkada Dievas buvo išventinęs kunigystę, bet dabar, kadangi mūsų Didysis Gelbėtojas yra ir mūsų Didysis Vyriausiasis Kunigas ir jis nebėra pavaldus mirčiai, Jis turi „neperduodamą“ kunigystę ir niekada neišsižadės šios atsakomybės kaip mūsų kunigas ir neperduos jos niekam kitam.

Ypatinga dieta

Kalbame apie dietą be kiaulienos, be krevečių, be šamų ir pan. Tokia buvo anuometinė tvarka, puikiai tikusi bažnyčiai dykumoje – Izraelio tautai. Bet **šiandien tai netaikoma** Kristaus Kūnui:

„Todėl niekas jūsų neteisina dėl maisto ar dėl gėrimo, ar švenčių, ar jauno mėnulio, ar sabato dienų atžvilgiu, kurie yra ateinančių dalykų šešėlis; bet kūnas yra Kristaus.“ (Kolosiečiams 2, 16)

Bendruomeniškas gyvenimo būdas

Kadangi šią temą išsamiau nagrinėjome kitoje vietoje, savo pastabas apribosiu iki minimumo. Toks bendruomeniškas gyvenimo būdas buvo natūrali sekmininkų karalystės bažnyčios tvarka pirmuosiuose Apaštalų darbų knygos skyriuose (Apd 2, 44-45; 4, 32-35). Dabartiniame amžiuje ši veikla buvo bandyta daug kartų, tačiau ji niekada nebuvo sėkminga. Kiekvieną kartą, kai buvo nuoseklus bandymas atkurti sekmininkų bendruomeninio gyvenimo programą, tai užtraukdavo gėdą Kristaus Kūnui. Arno C. Gabeleino Apaštalų darbų komentare jis paprastai kalba apie šį scenarijų. Pirmą, jis pasakė, kad „toks gyvenimo būdas parodė jų pasišventimą Kristui“, tačiau tame pačiame puslapyje pripažįsta, kad kiekvieną kartą, kai šiandienos bažnyčios tuo norėdavo sekti kaip pavyzdžiu, tai sukeldavo gėdingą painiavą ir pražūtingus rezultatus. Nepaisant tūkstančių dokumentais užfiksuotų atvejų apie vieną po kitos įvykusias liūdnas nesėkmes, apskaičiuota, kad vien JAV yra daugiau nei 400 vietų, kur tai praktikuojama. Ši veikla **nėra** įtraukta į Dievo planą dabartinio amžiaus bažnyčiai.

„Dieviškos karalių teisės“ samprata

Tai išties keista sąvoka tiems, kurie nėra susipažinę su „dieviškosios karalių teisės“ samprata, kuri buvo labai populiaru viduramžiais, o kai kuriems – iki šiol. Idėja buvo ne šiaip sau iš piršto laužta, bet buvo paremta monarchija, kurią Dievas įsteigė Izraeliui. Dievas patėpė karalių Dovydą ir įkūrė jo monarchiją. Vėlesni karaliai, skaitydami apie tą dieviškai įsteigtą karaliaus pareigą, samprotavo, kad Dievas taip pat dieviškai paskyrė ir jų karaliavimą. Iš čia kilo doktrina apie dieviškąją karalių teisę. Dauguma šiuolaikinės kultūros žmonių nesu- siduria su šia sąvoka, nebent jie būtų Europos ar Didžiosios Britanijos istorijos kurso lankytojai. Dauguma neišmanančių žmonių nežinojo/ nežino apie Anglijos sostą (arba jiems tai mažiausiai rūpi), kad sėdintis Anglijos soste, yra Dievo išrinktasis būti Anglijos bažnyčios galva (anglikonė, episkopalių motina). Kiekvienas, skaitantis ir tikintis Laišku efeziečiams, išmano geriau. Biblija sako, kad vienintelis Kristus yra bažnyčios galva:

„Kuria Jis veikia Kristuje, kai prikėlė Jį iš numirusiųjų ir pasodino savo dešinėje dangiškose vietose, daug aukščiau už kiekvieną kunigaikštystę, valdžią, galybę, viešpatystę ir kiekvieną vardą, kuris minimas ne tik šiame pasaulyje, bet ir ateinančiame; ir visa padėjo po Jo kojomis ir suteikė būti galva viršum visko bažnyčiai, kuri

yra Jo kūnas, pilnuma Jo, kuris visa visame pripildo.“ (Efeziečiams 1, 20-23)

„Ir Jis yra pirma visko, ir visa per Jį laikosi. Ir Jis yra galva kūno, bažnyčios; Jis yra pradžia, pirmagimis iš numirusiųjų, kad visame kame Jis turėtų pirmenybę.“ (Kolosiečiams 1, 17-18)

Daug skaitau ir labai mėgstu biografijas. Maždaug prieš dvejus metus skaičiau Nigelo Blundell'o knygą „Vindzoro namų griūtis“. Tai buvo žavinga, gana lengvai skaitoma knyga, kurios nesinorėjo paleisti iš rankų. Labai rekomenduoju tiems, kurie pamaldžiai ar romantiškai samprotauja apie karalius. Kai kurios žmonijos padugnės vaikščiojo pasipūtę, užrietę galvas, demonstruodami savo degradaciją, mėgaudamiesi privilegija būti Anglijos karaliumi ar karaliene. Tai gali atrodyti gana griežti žodžiai, nes Vakarų pasaulio dauguma labai gerbia Didžiosios Britanijos monarchiją. Taip yra dėl karalienės Elžbietos. Ji daug nuveikė, kad sugrąžintų Anglijos monarchijos garbę ir padorumą. Bet, patikėkite manimi, perskaite „Vindzoro namų griūtis“ knygą, nuoširdžiai sutikssite, kad keletas karalienės protėvių buvo tikri gyvatės (kaip ir mes visi). Nesvarbu, koks gėris ar blogis sėdi tokiame soste, kiekvienas, kuris žino, kaip „teisingai padalinti Dievo žodį“, žino, kad „dieviškosios karalių teisės“ sąvoka yra svetima dabartiniam Dievo planui.

Tikintieji buvo įstatymo valdžioje

Tai, kad tikintieji buvo pavaldūs įstatymui, neabejotinai buvo tiesa bažnyčiai dykumoje ir būsimai pranašaujamai karalystės bažnyčiai. Mūsų Viešpats Kalno pamoksle pasakė:

„Nemanykite, kad Aš atėjau sunaikinti Įstatymo ar Pranašų. Aš atėjau ne sunaikinti, o išpildyti.“ (Mato 5, 17).

Tačiau šis įsakymas netaikomas dabartinio amžiaus Kristaus Kūnui:

„Nes nuodėmė jums neviešpataus, nes esate ne įstatymo, bet malonės valdžioje. Ką tuomet? Ar darysime nuodėmes, kadangi esame ne įstatymo, bet malonės valdžioje? Jokiu būdu!“ (Romiečiams 6, 14-15)

Buvo pateikta pakankamai argumentų, patvirtinančių skirtumą tarp trijų Biblijos bažnyčių. Labai svarbu išvelgti skirtumus tarp šių

trijų bažnyčių, kurios visos apibūdinamos kaip „eklezija“. Tai mums leidžia geriau suprasti Izraeliui siūlomos karalystės bažnyčios žingsnius istoriniame ankstyvųjų Apaštalų darbų kontekste. Visa tai bus geriau suprantama iš tolesnių pastraipų.

KETURI IZRAELO KARALYSTĖS PASIŪLYMO ETAPAI

Išpranašauta karalystės bažnyčia turi keturis pagrindinius etapus, susijusius su Izraeliu. Tik suvokę šiuos skirtingus vystymosi etapus galėsime aiškiau suprasti, kaip išvengti nereikalingos painiavos. Atkreipkite dėmesį į šiuos karalystės vystymosi etapus Naujajame testamente.

1. Izraeliui buvo paskelbta, kad karalystė yra „čia pat“

Tai skelbė Jonas Krikštytojas, pats Jėzus ir Jo apaštalai Jam būnant žemėje:

*„Tomis dienomis atėjo Jonas Krikštytojas, skelbdamas Judėjos dykumoje ir sakydamas: 'Atgailaukite, nes **dangaus karalystė** yra čia pat.'“ (Mato 3, 1-2)*

*„Nuo to laiko Jėzus pradėjo skelbti ir sakyti: 'Atgailaukite; nes **dangaus karalystė** yra čia pat.'“ (Mato 4, 17)*

*„Ir kai eisite, skelbkite sakydami: **Dangaus karalystė** yra čia pat.'“ (Mato 10, 7)*

Per visą žemiškos mūsų Viešpaties tarnystės laikotarpį Jis labai aiškiai parodė, kad jie nebuvo siunčiami pas pagonis. Konkretūs įsakymai Jo apaštalams buvo:

*„Šiuos dvylika Jėzus išsiuntė ir įsakė jiems, sakydamas: „**Neikite** į pagonių kelią ir neįeikite į jokią samariečių miestą.“ (Mato 10, 5)*

Populiarus klaidingas supratimas, dažniausiai pasitaikantis tarp tūkstantmetininkų, yra nuomonė, kad karalystė iš tikrųjų buvo **pasiūlyta** Viešpaties Jėzaus Kristaus tarnystės metu! Tai, kad ji negalėjo būti pasiūlyta prieš Jo mirtį, aptariama toliau.

2. Karalystė buvo pasiūlyta Izraeliui.

Webster'io žodynas nurodo, kad „pasiūlyta“ yra tai, kas pateikiama priimti. Tai padarė apaštalai po Kristaus pakilimo į dangų. Anksčiauose Apaštalų darbuose skelbimas ir pažadai buvo (ir yra) ne Kristaus Kūnui. Petro žinia buvo skirta Izraeliui. Ar galėtų šis faktas būti mums paslėptas, jei atidžiai pasvertume Petro kalbėtus „Sekminių pamokslą“ žodžius? Turėkite omenyje, kad Petras **neskelbė** pirmųjų Kristaus Kūno bažnyčios dienų. Jis kalbėjo apie paskutines Izraelio dienas (atkreipkite dėmesį į pasikartojantį kreipimąsi į „Izraelio vyrus“):

*„Bet Petras, atsistojęs su vienuolika, pakėlė savo balsą ir jiems tarė: **Judėjos vyrai** ir visi, kurie gyvenate Jeruzalėje, tebūna jums tai žinoma, ir klausykite mano žodžių!“ (Apaštalų darbai 2, 14)*

*„**Izraelio vyrai**, klausykitės šių žodžių; Jėzų iš Nazareto, žmogų, Dievo patvirtintą tarp jūsų stebuklais ir nuostabomis, ir ženklais, kuriuos Dievas darė per jį jūsų tarpe, kaip ir patys žinote.“ (Apaštalų darbai 2, 22)*

*„Ir tai pamatęs Petras atsakė tautai: **Izraelio vyrai**, kodėl stebitės tuo? Arba kodėl taip įdėmiai žiūrite į mus, tarsi savo pačių jėga ar šventumu būtume padarę šitą žmogų vaikščiojantį?“ (Apaštalų darbai 3, 12)*

Izraeliui buvo skelbiama atgaila su tvirtu pažadu, kad jei Izraelio tauta persigalvos dėl Jėzaus ir priims Jį savo Mesiju, karalystė bus atkurta Izraeliui. Tai bus išsamiau apsvaistyta, aptariant karalystės atidėjimą.

3. Izraelis išniekino karalystę

Per trejus su puse mūsų Gelbėtojo žemiškosios tarnystės metų karalystės skelbimas sulaukė nuolatinės neigiamos reakcijos. Pagrinde tai buvo dėl Kristaus tvirtinimo, kad jis yra Dievo Sūnus. Jo klausytojai teisingai suprato, kad Jis tvirtina esąs „lygus Dievui“.

*„Bet Jėzus jiems atsakė: „Mano Tėvas lig šiolei dirba, ir Aš dirbu“. Todėl žydai dar labiau siekė Jį nužudyti, nes Jis ne tik laužė sabaatą, bet ir sakė, kad **Dievas yra Jo Tėvas, darydamas save lygų Dievui**!“ (Jono 5, 17-18)*

Tačiau po to, kai Kristus buvo nukryžiuotas, prikeltas ir pakilęs į dangų, karalystė nebebuvo tiesiog skelbiama, ji buvo iš tikrųjų pasiūly-

ta. Tai buvo tikras, teisėtas ilgai žadėtos Dovydo/Mesijo karalystės pasiūlymas Izraelio tautai! O koks buvo Izraelio atsakas? Izraelio vadovai niekada nebandė neigti Jėzaus Kristaus prisikėlimo. Tiesą sakant, jie tai pripažino, bet siekė nutildyti įvykį.

Paprastai be išankstinių nusistatymų skaitant pirmuosius Apaštalų darbų knygos skyrius, atsiskleidžia tai, kaip Izraelis išniekino karalystės pasiūlymą, kurį įgalinti ir pripildyti Šventosios Dvasios apaštalai jiems paskelbė. Pažiūrėkite, kaip aiškiai tai matyti Biblijos įrašė:

„Ir jiems bekalbant tautai, pas juos atėjo kunigai, šventyklos vadas ir sadukiejai, apimti apmaudo, kad jie mokė tautą ir skelbė prisikėlimą iš numirusiųjų per Jėzų. Ir jie pridėjo prie jų rankas ir patalpino juos į kalėjimą iki kitos dienos, nes jau buvo vakaras.“ (Apaštalų darbai 4, 1-3)

*„Bet, įsakę jiems pasišalinti iš tarybos, jie tarėsi tarpusavyje, sakydami: ‘Ką darysime šitiems žmonėms? Nes iš tikrųjų jų **padarytas pastebimas stebuklas, aiškus visiems, gyvenantiems Jeruzalėje; ir negalime to paneigti. Bet kad tai toliau neišplistų tautos tarpe, griežtai juos pagrasinkime, kad jie nuo šiol nei vienam nekalbėtų šituo vardu’. Ir jie pašaukė juos ir įsakė išvis nekalbėti nei nemokyti Jėzaus vardu.“ (Apaštalų darbai 4, 15-18)***

„Ir atvedę pastatė juos tarybos akivaizdoje; ir aukščiausiasis kunigas jų paklausė, sakydamas: ‘Argi mes griežtai jums neįsakėme, kad nemokytumėte šituo vardu? O štai jūs pripildėte Jeruzalę savo mokslu ir norite užtraukti ant mūsų šito žmogaus kraują’. Tada Petras ir kiti apaštalai atsakydami tarė: ‘Mes verčiau turime klausyti Dievo nei žmonių. Mūsų tėvų Dievas prikėlė Jėzų, kurį jūs užmušėte ir pakabinote ant medžio...’ Kai jie tai išgirdo, jiems vėrė širdį, ir jie tarėsi juos užmušti.“ (Apaštalų darbai 5, 27-30.33)

„Ir jie sutiko su juo; ir pasišaukė apaštalus ir juos primušę įsakė, kad jie nekalbėtų Jėzaus vardu, ir juos paleido. Ir jie išėjo iš tarybos akivaizdos, džiaugdamiesi, kad buvo palaikyti vertais dėl Jo vardo kentėti gėdą.“ (Apaštalų darbai 5, 40-41)

Tešiant Apaštalų darbų 6 skyrių, pasakojama apie Stepono suėmimą dėl jam pateiktų melagingų kaltinimų. Apaštalų darbų 7 skyriuje

Steponas nupasakoja Senojo testamento temą – Izraelio netikėjimą ir neištikimybę Jehovai. Steponas užbaigė savo kaltinimą sakydamas:

„Jūs, kietasprandžiai ir neapipjaustytomis širdimis bei ausimis, jūs visuomet priešinatės Šventajai Dvasiai: kaip jūsų tėvai darė, taip ir jūs. Kurio iš pranašų nepersekioto jūsų tėvai? Ir jie užmušė tuos, kurie iš anksto paskelbė Teisiojo atėjimą; kurio jūs dabar esate išdavikai ir žudikai: kurie gavote įstatymą per angelų išsidėstymą ir jo nesilaikėte. Kai jie išgirdo tai, jiems vėrė širdį, ir jie griežė ant jo dantimis. Bet jis, būdamas pilnas Šventosios Dvasios, įdėmiai žiūrėjo į dangų ir pamatė Dievo šlovę bei Jėzų, stovintį Dievo dešinėje, ir tarė: ‘Štai matau atsivėrusius dangus ir žmogaus Sūnų, stovintį Dievo dešinėje’. Tada jie šaukė garsiu balsu, užsikimšo savo ausis ir vieningai puolė ant jo išmetė jį iš miesto ir užmėtė akmenimis; ir liudytojai padėjo savo drabužius prie kojų jaunuolio, vardu Saulius.“ (Apaštalų darbai 7, 51-58)

4. Karalystė buvo atidėta

Savo tarnystės metu Viešpats Jėzus skelbė savo tautai ir ragino ją atgailauti, nes karalystė buvo čia pat, bet Izraelis Jį atstūmė ir nukryžiuavo. Po savo mirties ir prisikėlimo Petras pamokslavo Izraelio piliečiams ir religiniams lyderiams, ir jie vėl buvo raginami atgailauti. Jei jie būtų atgailavę, būtų pradėję aiškėti pranašiški Raštai apie Suspaudimą ir pažadėtąją karalystę. Tačiau tauta neatgailavo, todėl karalystės pasiūlymas buvo sustabdytas ir vis dar laukia būsimo išsipildymo. Sustabdęs karalystės pažadus, Dievas pašaukė Paulių ir per daugelį metų atskleidė jam daugiariopas dabartinio amžiaus paslaptis.

KETURIOLIKTAS SKYRIUS

NEPATAISOMA SUMAIŠTIES AKLAVIETĖ

„Sumaištis“ yra raktinis šio skyriaus žodis. Čia nagrinėsime labiausiai pamiltą „baltąjį krikščionybės dramblių“, prieštaringiausią temą, apie kurią kada nors buvo kalbama krikščionybės ir krikščionijos sluoksniuose. Tai vandens krikšto tema. Šventasis Raštas labai aiškiai sako, kad „Die-

vas yra ne sumaištis, bet ramybės autorius“ (1 Korintiečiams 14, 33). Dauguma krikščionių tuo tiki. Tada logiškai savęs klausiamo: „Kaip Kristaus Kūne atsirado tiek daug nesuderinamos painiavos? Jei Dievas nėra sumaištis autorius, tai **kodėl** jos yra tiek daug?“

Tai, ką ketiname aptarti, yra pati gėdingiausia krikščionijos tema. Vandens krikštas yra labiausiai skaldanti doktrina, kurią krikščionių bažnyčia kada nors priėmė. Dėl šio vienintelio dalyko „tikintieji“ elgiasi nenormaliau, barbariškiau ir žiauriau, nei kas nors galėtų įsivaizduoti.

Kadangi dauguma šios kartos krikščionių paprastai nežino bažnyčios istorijos, jie nežino to siaubo, kurį „krikščionys“ sukėlė kitiems „krikščionims“. Krikščionys buvo deginami, kankinami, suskaldyti, patyrė neįtikėtiną netoleranciją dėl skirtingų požiūrių į krikšto klausimą. Jei mūsų karta būtų iki galo suvokusi šį istorinį faktą, dauguma iš mūsų iš gėdos nuleistų galvas. „Krikščionių“ tarpe kylantis ginčas daugelio kartų netikintiems intelektualams suteikė daugiau nei pakankamai šaudmenų, kad atsišaudytų prieš bet kokius argumentus dėl „krikščionybės“ ar „krikščionijos“ nuopelnų. Dėl viso to Kristus yra atvirai gėdinamas pačių žmonių, kurie turėtų skelbti Jį kaip Gelbėtoją ir Atpirkėją. Dauguma krikščionijos narių niekada neskaito visos Biblijos, todėl tai, kuo jie tiki, yra pagrįsta asmenine nuomone ir tradiciniu religiniu mokymu. Nepaisant visų gėdingų mirčių ir kraujo praliejimo tarp „krikščionių“, mes vis dar girdime sakančių, kad visai nesvarbu, kuo tikintysis šiuo klausimu tiki.

Dar kartą sakau: dauguma krikščionių sąmoningai vengia šio gėdingo ginčo, nes krikšto tema labiau nei bet kuri kita krikščionių bažnyčiai paliko didžiulį randą. Šiame niekingiausiame bažnyčios istorijos metraščių skyriuje skaitome apie vieną save išpažįstančių krikščionių grupę, kuri žaloja ir žudo kitus tikinčiuosius vien dėl jų skirtingo ir labai prieštaringo požiūrio į vandens krikšto doktriną. Tai, kaip kai kurios krikščionių sektos taip begėdiškai elgėsi su tais, kurie tiki kitaip nei jie, nepataisomai suteršė Vakarų civilizacijos krikščionių bažnyčios reputaciją ir, daugelio nuomone, pavertė ją pajuokos objektu.

GINČO KILMĖ

Dauguma evangelikų tiki, kad Dievo atpirkimą nusidėjėlis patiria tiesiai iš Dievo. Mes netikime, kad yra mistinis ritualas, kurį turi atlikti „kvalifikuotas“ asmuo, kad įvykdytų atpirkimą, kaip tie, kurie tiki sakramentine malone. Šis ginčas yra akivaizdus stebint rūkstančius ir nerimstančius teologinius karus, kilusius dėl vandens krikšto. Charles'as Spurgeon'as išreiškė tai, ką kai kas įvardija kaip jo vienintelį apgailestavimą – kad krikšto baseine nebuvo matomos vienybės:

„Apgailestauju, kad negalime visi susitikti prie krikšto upelio“.

Nuo tada, kai diskutavome apie „ne tokį puikų“ Konstantino krikštą, atrodė neišvengiama, kad tikrai turime įtraukti diskusiją apie krikštą. Kodėl? Nes vandens krikštas yra krikščionių bendruomenę labiausiai skaldanti ir kankinanti tema. Prisipažinsiu pačioje šio traktavimo pradžioje, kad ši tema visada mane persekiojo, ir nors bandžiau šiek tiek pailsėti ją nagrinėdamas, man niekada nepavyko to padaryti. Supratau, kad nerimas ir sumišimas nedavė Kristaus Kūnui ramybės ne vienoje planetos vietoje. Tai yra visame pasaulyje susiskaldymą kelianti tema.

SKALDANTYS VANDENYS

Tik po to, kai palikau pažįstamą aplinką ir praleidau laiką kitoje savo šalies dalyje, susidūriau su krikščionimis, esančiais kitoje mano provincialios, siauros atskaitos sistemos pusėje. Tai atsitiko man lankant bakalauro pamokas tarpkonfesinėje krikščionių institucijoje. Atradau daug gražių krikščionių, nešiojančių įvairius skirtingus konfesinius titulus. Kai kurie iš šių brangių brolių ir seserų Viešpatyje lankė bažnyčias, apie kurias aš net nebuvau girdėjęs (ar galite įsivaizduoti?). Vieną sekmadienio popietę, kai visi studentai grįžo iš savo skirtingų bažnyčių, maždaug penkiolikos žmonių grupė mūsų miestelyje susirinko ir diskutavo apie krikščionybę apskritai. Viskas klostėsi gerai, kol pokalbio tema nenukrypo į vandens krikšto doktriną. Oho! Štai tada prasidėjo drabstymasis „teologiniais purvais“! Aš sunkiai tikėjau savo ausimis! Neįtikėtina, kad visomis šiomis įvairiomis pažiūromis dalinosi kai kurie akivaizdžiai labai nuoširdūs krikščionys, ir kurie visi labai klydo (visų pirma dėl to, kad jie nesutiko su mano pažiūromis! Paprastai būtent taip ir būna, ar ne?).

Laikui bėgant pagaliau išmokau juoktis iš savęs, nes supratau, kad krikšto požiūriu buvau toks pat trumparegis, kaip ir jie. Stebėdamas sužinojau, kad viena iš pagrindinių evangelikų painiavos priežasčių yra ta, kad dauguma krikščionių atkakliai laikosi krikšto pažiūrų, išmuktų savo konfesijose, o ne iš Biblijos, ypač ne iš „teisingai padalintos“ Biblijos. Bėgant metams supratau, kaip stipriai daugelis iš mūsų klydome (taip pat ir aš, ypač aš!). Mes klydome, nors buvome visiškai įsitikinę, kad esame visiškai teisūs.

KARTUS GINČO DĖL KRIKŠTO APIBŪDINIMAS

Prieš keletą metų perskaičiau labai susimąstyti skatinančią knygą pavadinimu „Vanduo, kuris skaldo“, parašytą Donaldo Bridžo ir Davido Phipers'o. Vienas jų – baptistų tarnautojas, o kitas – episkopalių kunigas. Pačioje įžangos pradžioje jie rašo:

„Vienas paskutinių įrašytų mūsų Viešpaties įsakymų savo pasekėjams buvo: „Eikite [...] ir mokykite visas tautas, krikštydami jas Tėvo ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios vardu.“ (Mt 28, 19). Nekyla abejonių, kad Jo pasekėjai apskritai pakluso Jo įsakymui. Išskyrus retas grupes, tokias kaip Kvakeriai ir Gelbėjimo armija, visų tradicijų, konfesijų ir pažiūrų krikščionys krikštijo ir krikštą laikė patekimo į bažnyčią priemone. Turbūt nė vienas Kristaus įsakymas nesukėlė tiek daug ginčų, susiskaldymo, kartėlio ir nepasitikėjimo, kaip šis. Iš tiesų, kaip matysime vėliau, kartais dėl to krikščionys naikino vieni kitus žiaurumu ir neapykanta, keistai nesutardami su Tuo, kuris nuolat ragino savo mokinius „mylėti vienas kitą“. („Vandenys, kurie skaldo“, Bridge & Phipers, Inter-Varsity Press, įvadas, 1 psl.).

Mums, patogiajai įsitaisiusiems savo mažose doktrininėse ir teologinėse ribose, būtų gerai pabandyti įgyti panoraminę vandens krikšto doktrinos sampratą ir suvokti, kaip krikštą supranta įvairios kitos krikščionių grupės. Šokiruoja tai, kad didelė krikščionybės dalis negali susitarti dėl pačių pagrindinių klausimų, susijusių su šiuo klausimu. Nėra nieko, išskyrus painiavą ir nesutarimus dėl su krikštu susijusių klausimų: „Kas, kodėl ir kaip?“

Kas turi būti krikštijamas? Karščiausias šio ginčo klausimas yra susijęs su tuo, **kas** tinkamas būti pakrikštytas vandeniu? Tai yra, ar kūdikius reikia krikštyti, ar tik suaugusius? Kai krikštijami tik vyresni vaikai, kurie geba protingai ir logiškai mąstyti, tai paprastai yra krikštas, kaip atsakas į tikėjimą Evangelija, t. y., kai krikštijami tik tie, kurie jau išpažįsta tikėjimą Kristumi. Vyrauja nuostata, kad kūdikius reikia pakrikštyti, nes krikštas išgelbėja naujai pakrikštyto kūdikio sielą ir suteikia jam amžinąjį gyvenimą.

Kada reikia krikštyti žmogų? Ar žmogus, išpažįstantis tikėjimą Kristaus Evangelija, turi būti pakrikštytas prieš atsivertimą ar po jo? **Arba**, ar pats krikštas turi įtakos atsivertimui?

Kodėl žmogus turi būti krikštijamas? Ginčai nesibaigia ties „kas?“ ar „kada?“ Kai dėl vandens krikšto užduodamas klausimas „kodėl?“, tai jie tik dar labiau gilėja ir stiprėja. Tai – karšta teologinė tema! Ši karšta tema yra įkaitusi labiau už bet kurią kitą karštą temą! Gana gerai žinoma, kad didžioji krikščionybės dalis negali susitarti dėl krikšto priežasties – „**kodėl?**“. Dauguma evangelikų sako, kad vandens krikštas yra geras liudijimas, kad žmogus jau yra atpirktas Dievo. Jie sako, kad tai liudija apie tai, kad žmogus atsivertęs į Kristų ir dabar paklūsta Jo įsakymui. Kai kurie protestantai prisijungia prie Romos, rusų ir graikų ortodoksų pozicijos, kad krikštas yra priemonė šauktis Viešpaties vardo, kad būtum išgelbėtas. Taigi, teisybės dėlei reikia pasakyti, kad didžioji išpažįstančių tikinčiųjų dauguma mano, kad krikštas vandeniu išgelbėja sielą nuo pražūties. Nedidelė dalis išpažįstančių krikščionių tiki, kad krikštas – tai „geras paklusnumo Kristui liudijimas“.

Kaip turi būti krikštijamas žmogus? Galiausiai net didžiausi krikščionybės sluoksniai negali susitarti dėl klausimo, **kaip** turi būti atliktas krikštas vandeniu? Dauguma šlaksto, kai kurie apipila, vieni panardina, kiti panardina tris kartus. Yra ir kitų, ne tokių populiarių metodų. Miglotas krikšto mokymas kai kuriuos istoriškai labai žymius žmones pavertė piktadariais, kankinisiais ir žudžiusiais tuos, kurių pažiūros dėl krikšto buvo kitokios. Kiekvienas požiūris turi savo „eruditus kovotojus“, kurie aptaria smulkmeniškai ir skaldančias šio klausimo detales, tačiau tamsūs šio siautėjančio ginčo debesys vis tiek niekaip neišsisklaido.

MIRTIS VISIEMS, NESUTINKANTIEMS SU „TEISINGU“ KRIKŠTO POŽIŪRIU

Prieš daugelį metų Huldrichas Zvinglis buvo mano mėgstamiausias „reformatorius“ vien dėl to, kad maniau jį esantį mažiau susitepusį už daugelį kitų reformatorių. Studijuoti bažnyčios istoriją tik iš istorikų raštų nėra vienas mano mėgstamiausių būdų. Skaitydamas šių vyrų susirašinėjimus, pastebėjau, kad jie pateikia aiškiausias išvalgas apie problemas, aptarinėtas konkrečiu istorijos tarpsniu. Kai kurie vyriausieji to meto kariai buvo tikrai susitepę. Pavyzdžiui, savo šlovės laikais Ženevoje Jonas Kalvinas nubaudė Romos katalikų kunigą (be daugelio kitų žmonių) mirtimi, nes pastarasis netikėjo Trejybe. Jonas Kalvinas laikė Ženevą ta vieta, kuri turi būti valdoma pagal Senojo testamento santvarką. Ir žudyti žmones, kurie savo doktrininiiais įsitikinimais neišlaiko testo geru pažymiu, nebuvo neįmanomas dalykas.

Kunigas, vardu Servetas, buvo apkaltintas daugybe erezijų; viena jų buvo opiausias kūdikių krikšto klausimas. Atminkite – jis iš tikrųjų buvo eretikas dėl kelių svarbių dalykų, bet atkreipkite dėmesį, kokia buvo viena pagrindinių jo nuodėmių (Kalvino įsitikinimu pagrindinė). Servetas išdrįso paneigti kūdikių vandens krikštą, nes buvo įsitikinęs, kad tai pagoniška veikla. Atidžiai atkreipkite dėmesį į šį Philip'o Schaff'o komentarą:

„Teisėjai, išvardinę Serveto nusikaltimus – kad jis šventąją Trejybę pavadino pabaisa su trimis galvomis, kad piktžodžiavo Dievo Sūnui (prieš pat mirtį jis prisipažino, kad Kristus buvo Amžinojo Dievo sūnus, bet nepripažino, kad Jėzus buvo Amžinasis Dievo Sūnus), kad **teigė kūdikių krikštijimą esant velnio ir raganavimo išradimu**, kad puolė krikščionių tikėjimą – ir tai paminėję jie pasmerkė jį bei viešai sudegino Vienoje“ („Krikščionių bažnyčios istorija“, 355 psl.).

Tokios buvo Jono Kalvino pažiūros. Tai, kas buvo jo teologijos trūkumas, tapo priemone, atvedusia jį prie tokių klaidingų išvadų. Jis skaitė Raštus, skirtus Izraelio tautai, ir pritaikė juos Kristaus Kūnui dabartiniame Malonės amžiuje. Tai yra argumentas, kurį aptarėme kitur. Betūkstantmečio padėtis tokia pavojinga ne dėl išvados, paneigiančios būsimą mūsų Viešpaties karaliavimą truksiantį tūkstantį metų. Verčiau, tikrasis pavojus yra metodas, naudojamas tokiems įsitikinimams pasiekti (kaip padarė ir Kalvinas). Izraeliui buvo įsakyta nužudyti savo priešus, bet šis įsakymas niekada nebuvo duotas Kristaus Kūnui. Po

negailėstingos Serveto egzekucijos Kalvinas turėjo sumokėti kainą. Jo valdžia buvo suabejota kaip niekad anksčiau. Kai Kalviną ėmė taip atidžiai stebėti ir smerkti ne tik jo priešai, bet ir jo draugai (dėl jo negailėstingo teismo griežtumo), jis parašė šiuos aštirus žodžius:

„Kas dabar ginčysis, kad neteisinga eretikus ir piktžodžiautojus bausti mirtimi, tas sąmoningai ir noriai užsitraukia sau kalnę. Tai nėra nustatyta žmogaus valdžios, bet tai Dievas, kuris kalba ir nustato savo bažnyčiai amžiną taisyklę.“ (8-tas tomas, 358 psl.) (Ir savo žodžiams patvirtinti jis, žinoma, pacitavo Mozės įstatymą!)

ŽUDYMO PATEISINIMAS

Šis beviltiškas skelbimas man primena vyrus, vadovavusius dvidešimt penkis metus trukusiam Tridento Susirinkimui, kurie, paskelbę Skaistyklos doktriną absoliučia bažnyčios doktrina, taip pat pareiškė, kad kiekvienas, kuris pasisako kitaip apie šį naujai paskelbtos bažnyčios pozicijos pagrįstumą, turi būti ekskomunikuotas, užbaigiant amžinuoju Dievo teismu. Jei kuris nors skaitytojas nepagavo aukščiau pateiktos citatos esmės, tai yra Jono Kalvino pateisinimas eretikų (nesutinkančių su jo teologija) žudymui. Kitą kartą, kai kas nors pasidžiaugs, kad jie yra kalvinistai, pagalvokite apie šią istorinę išvalgą ir paklauskite, ar jie taip pat žudo žmones, manančius, kad kūdikių krikštas yra velnio ir raganavimo išradimas?

KALVINO GRIEŽTUMO PAGRINDAS TEISIANČIŲ ERETIKŲ

Kalvinas buvo asmeniškai atsakingas už viešas mažiausiai aštuonių žmonių egzekucijas, kurie nesutarė su juo doktrinos klausimais. Kodėl toks puikus žmogus, su tokiais giliais įsitikinimais, buvo ištraukęs į tokius žiaurumus? Dėl tos pačios priežasties ir daugelis kitų nuoširdžių žmonių elgėsi taip pat kvailai, netgi negailėstingai. Pagrindinė Jono Kalvino problema buvo betūkstantmetiška Sandoros teologija.

Čia padės vienas pavyzdys. Jonas Kalvinas ir tie, kurie laikosi Sandoros teologijos, tiki kūdikių krikštu. Jis mokė, kad krikštas pakeitė izrae-

litų berniukų apipjaustymą aštuntą jų gyvenimo dieną ir kad tai buvo Naujosios Sandoros ženklas. Todėl jis pajungė tikinčiuosius Įstatymo pavaldumui, ir tai buvo viena lemtingiausių jo klaidų (t. y., lemtinga jo priešams)! Negebėjimas „teisingai padalinti Dievo žodžio“ skatino jį daryti tokias prielaidas. Dėl šios nesėkmės, nesuprantant skirtumų tarp skirtingų santvarkų, vertė jį klysti sprendžiant dėl erezijų. Netgi presbiterionas Philip'as Schaff'as paskutiniame savo knygos „Krikščionių bažnyčios istorija“ tome nušviečia šią silpnąją Jono Kalvino pusę:

„Kalvino pareiškimas dėl krikščionio magistrato teisės ir pareigos bausti už ereziją mirtimi stovi arba žlunga kartu su jo teokratine teorija ir įpareigojančia Mozės kodekso valdžia. **Jo argumentai daugiausiai paimti iš žydu įstatymų prieš stambeldystę bei piktžodžiavimą ir iš pamaldžiųjų Izraelio karalių pavyzdžių.** Tačiau jo argumentai iš Naujojo testamento yra netikę.“ (8 tomas, 359 psl.).

Kitaip tariant, Naujasis testamentas nepalaiko eretikų žudymo! Jei Kalvino argumentai baigtųsi logiška išvada, bažnyčia taip pat turėtų nuvesti maištingus paauglius prie miesto vartų ir užmušti akmenimis. Mes taip pat dalyvautume daugybėje kitų panašių veiklų, kurios buvo specialiai skirtos žydu tautai, bet netinka dabartinėje Dievo malonės ūkvedyboje. Tačiau apsvarstykite su manimi kai kuriuos mažus, kasdienius faktus apie Joną Kalviną. Man atrodo keista, kad nors tiek daug šiuolaikinių presbiterijonų tarnautojų reikalauja apšieimo kaip tinkamo krikštijimo būdo, Kalvinas turėjo savo įsitikinimus, bet nesiryžo jų pareikšti, nes žinojo, kad bus priskirtas prie anabaptistų. Kalvinas panardinimą laikė primityviaja krikšto forma, tačiau apipilimą ir apšlakstymą laikė vienodai tinkamais.“ („Krikščionių bažnyčios istorija“, 177 psl., Philipas Schaffas).

Taip buvo su daugeliu kitų reformatorių. Mano nusivylimui, toliau skaitydamas sužinojau, kad ir Zvinglio (aš jį vadinau „didvyriu“) kojos buvo apkibusios tokiu sluoksniu purvo, kad juo būtų galima palaidoti Kalviną. Jaunystėje jis susilaukė nesantuokinio vaiko, bet tą silpnybę mes buvome pasiruošę jam atleisti, nes tai buvo jo jaunystės įvykis. Tai sužinojau ieškodamas informacijos apie žmogų vardu Feliksas Mancas, žinomą keliems brangiems šiuolaikiniams krikščionims! Feliksą Mančą Kalvinas laikė pačiu blogiausiu eretiku, nes jis išdrįso skelbti neapsakomą „nusikalstamą doktriną“ apie tyrą Dievo malonę. Viena iš citatų, kurios galiausiai paskatino jo mirtį (nužudymą), buvo:

„Mes suburiame tuos, kurie nori priimti Kristų, paklusti Žodžiui ir sekti Jo pėdomis. Mes sujungiamo juos krikštu, o likusius paliekame jų da-

bartiniame įsitikinime.“ (Verminas, „Reformatoriai ir jų įvaikai“, 74 psl.).

Tie religingi žmonės, įskaitant Zvinglį, pavadino Feliksą Mančą eretiku, nes jo požiūris į krikštą skyrėsi nuo daugelio protestantų teologijos, kuri savo ruožtu buvo panaši į Romos, graikų ir rusų ortodoksų teologiją. Religiniai šio Kristaus tarno priešai jį persekiojo ir bandė rasti teisinių pagrindų jį supančioti. Galiausiai Feliksas Mančas buvo stipriai spaudžiamas išplėsti savo požiūrį apie krikštą, ir vieną tokią progą jis pripažino (manau, labai išmintingai):

„Yra daugiau dalykų susijusių su krikštu, dalykų, apie kuriuos dabar nenorėčiau plėstis.“

Toks atsakymas man primena D. L. Moody komentarą, kai jo paklausė: „Pone Moody, ką jūs sulaikote, kalbėdamas apie krikštą?“ Moody atsakė: „Savo liežuvį“. Taip yra todėl, kad, nors Dievas panaudojo Moody, kad atvestų pas save daugiau nei du milijonus sielų, jis pats niekada nebuvo pakrikštytas pagal bet kurią evangelinį dekretą. Jis buvo pakrikštytas kartu su visa šeima kai jam buvo penkeri. Nepaisant to, jo paties liudijimu jis nesužinojo apie Dievo atperkančiąją Malonę iki tol, kol netapo suaugęs. Po savo atsivertimo jis niekada nebuvo pakrikštytas vandeniui. Jis manė, jog pakako to, kad Dievo Dvasia pakrikštijo jį į Kristaus Kūną. Nuo tada, kai perskaičiau tą pasakojimą, negaliu nesišypsoti, girdėdamas tokius raginimus, kaip: „Jei nebūsime pakrikštytas pagal Raštą (t. y., pakrikštytas **po** išgelbėjimo), niekada nebūsime Dievo panaudotas“. Atrodo, kad to neprireikė Moody, kad būtų Dievo panaudotas.

FELIKSO MANCO MIRTIS

Kai Felikso Manco nuomonė apie krikštą išgarsėjo per jo pamokslus, jis buvo pasmerktas mirti. Apie tuos, kurie neigė kūdikių krikštą, mano buvęs herojus Huldrichas Zvinglis turėjo pasakyti: „Tas, kuris kalba apie nėrimą po vandeniui, tepaskęsta“ (jis planavo paskandinti eretiką). 1527 m. sausį Feliksas Mančas žvarbiame žiemos šaltyje buvo surištas ir išmestas už borto, kad mirtų tinkama mirtimi (taip manė jo kaltintojai), nuskęsdamas. Man yra nesuvokiama Romos katalikų bažnyčios arogancija ir negailestingos milijonų tikinčiųjų skerdynės. Tie šventieji buvo nužudyti dėl kitokio požiūrio į vandens krikštą, nes tai buvo įkyrus popiežiaus valdžios neigimas. Mane supykino, perskaičius apie „protestuotojus“ (protestantus), kurie be pasigailėjimo ėmė

žudyti Romos katalikus. Su tokiu pat pasibjaurėjimu ir skausmu perskaičiau vėlesnius puslapius, kuriuose kalbama apie reformaciją, kur atradau neapsakomų dalykų, kuomet protestantai žudė vieni kitus dėl kūdikių krikšto doktrinos. Turėjau kovoti su gėdos ašaromis, kurios buvo klaidingai „priskirtos“ Viešpačiui Jėzui Kristui.

KAM KRIKŠTYTI KŪDIKUS?

„Kūdikių krikšto“ klausimas yra susijęs su doktrininio neišmanymu apie kūdikių būklę nuo gimimo iki jų atsakomybės. Klasikinis požiūris yra toks, kad visi kūdikiai paveldi „pirminę nuodėmę“ dėl jų ryšio su Adomu ir Ieva. Jei prieš kūdikio mirtį nieko nebus padaryta dėl šios „pirminės nuodėmės“, tada, remiantis Romos katalikų teologija, kūdikis pateks į nežinios vietą (dažnai apibūdinamą kaip skaistykla, kaip kankinimo vieta, lygi pragaro ugnies stiprumui). Didžioji dauguma protestantų mano, kad nekrikštytas vaikas pateks į pragarą. Šimtmečius iki reformacijos Augustinas samprotavo (?), kad vandens krikšto faktorius nulemia mirusio kūdikio likimą – ar jis pateks į dangų, ar į pragarą. Tas pats argumentas buvo perduotas reformatoriams. Dauguma protestantų bažnyčių laikosi tos pačios klaidos. Paprastai jis formuluojamas taip: „Pakrikštytų krikščionių kūdikiai gauna malonę, o nekrikštytų netikinčiųjų kūdikiai pražūna“. Tokio požiūrio laikėsi ir Jonas Kalvinas. Logiškiausias klausimas (bent jau man) būtų: „O ką Biblija sako apie kūdikius ir jų būklę prieš Dievą?“. Atkreipkite dėmesį į nuostabius žodžius Laiške romiečiams:

„Todėl kaip per vieną žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį, o per nuodėmę – mirtis; ir taip mirtis perėjo į visus žmones, nes visi nusidėjo (nes iki įstatymo nuodėmė buvo pasaulyje, bet nuodėmė nėra įskaitoma, kai nėra įstatymo. Vis dėlto mirtis viešpatavo nuo Adomo iki Mozės net tiems, kurie nenusidėjo nusižengimu, panašiu į Adomo, kuris yra provaizdis to, kuris turėjo ateiti. Bet ne kaip nusikaltimas, taip yra ir nemokama dovana. Nes jei per vieno nusikaltimą daugelis yra mirę, dar daugiau Dievo malonė ir dovana per malonę, esanti per vieną žmogų, Jėzų Kristų, pagausėjo daugeliui.“ (Romiečiams 5, 12-15)

Vargšas Zvinglis. Jam teko susidurti ne tik su Romos katalikų teologija, bet ir su protestantų stovyklos radikalais. Anot kai kurių istorikų,

kai kurie krikščionys norėjo atsitraukti nuo žmonių sukurtų tradicijų bei veiklos ir remtis vien tik Biblija (Sola-Scriptura). Koks įžūlumas! Nesu tikras, ar būčiau priskirtas prie radikalų, ar ne. Tai yra, nebuvau visiškai tikras, kol nepamačiau straipsnio apie Zvinglį, kuriame pasitvirtino mano baisiausios baimės. Pagal jų standartus esu radikalus eretikas (kaip ir dauguma mano skaitytojų), ir jei gyvenčiau anais laikais, tuomet kitų Kristaus Kūno narių nuosprendžiu būčiau nubaustas mirtimi. Atkreipkite dėmesį, kaip ponas Schaff'as aprašo Zvinglio našą:

„Šveicarijos reformacija, kaip ir vokiečių, buvo sutrikdyta ir stabdoma dėl radikalų pertekliaus. Ji buvo atsidūrusi tarp Romos ir ultraprotestantizmo ugnių. Ją užpuolė iš priekio ir iš užnugario – Romos katalikai, besiremiantys tradicijomis, ir radikalai, besiremiantys Biblija. Tam tikrais atžvilgiais pastarųjų pavojus buvo didesnis. Laisvė labiau bijo dėl savo draugų skriaudų, nei dėl priešų pasipriešinimo. Reformacija būtų žlugusi, jei ji būtų susitapatinusi su revoliucija [...] Jis (Zvinglis) ginčus su popiežininkais laikė tik vaikišku žaidimu, palyginus su ultraprotestantais.“

Jei atvirai, tai yra pirmas chronologinis istorinis įvykis, kuriame radau žodį „ultraprotestantas“. Atrodo, kad kai tikintieji nori būti paveikti tik Dievo žodžio, jiems greitai priklijuojamas koks nors „ultra“ ar „perdėtas“ titulas. Šie iškilais Pilypo Schaff'o žodžiai mums, evangelikams, yra nepaprastai vertingi, nes jie ganėtinai gerai atspindi daugelio protestantų reformacijos bažnyčių požiūrį į evangelikus. P. Schaff'as aprašo šią poziciją ir atskleidžia niekšišką požiūrį į tuos ištikimus Viešpaties pasekėjus, pavadintus „radikalais“. Pati šios knygos tezė yra ta, kad bet kokia pozicija, išskyrus „Sola-Scriptura“, yra pradžia kompromiso, pradedančio negrįžtamą, besisukančią žemyn spiralę, visada vedančią į nuklydimą. Jei Sola Scriptura principas bus atmestas, kitas žingsnis bus atmesti „teisingą tiesos žodžio padalijimą“. Ne, tai neįvyksta per kelis mėnesius ar net kelerius metus. Tačiau keičiantis kartoms blogasis mišinys papildant Šventąjį Raštą arba atimant iš jo, lėtai ir užtikrintai pavirs ta gėdinga mase – atsimetusia bažnyčia, kurią Biblija vadina „didžiąja paleistuve“.

PENKIOLIKTAS SKYRIUS

REFORMATORIAI IR RADIKALAI

Atkreipkite dėmesį į bažnyčios istoriko Philip'o Schaff'o žodžius, kai jis kalba apie šiuos radikalus, iš tikrųjų esančius visų evangelikų dvasiniais pirmtakais. Žemiau yra vienas skaudžiausių ir kritiškiausių komentarų, nukreiptų prieš vien Bibliją pasitikinčius tikinčiuosius, kuriuos kada nors gyvenime teko skaityti.

„Zvinglis ginčus su popiežininkais laikė vaikišku žaidimu, lyginant su tuo, kas vyksta pas ultraprotestantus (omenyje jis turi pagrįdę anabaptistus). Reformatoriai per Bibliją siekė reformuoti senąją bažnyčią; radikalai bandė sukurti naują bažnyčią iš Biblijos. Pirmieji reformatoriai išlaikė istorinį tęstinumą, o antrieji nuėjo tiesiai į apaštališkąją amžių **ir nepaisė tokių tarpinių amžių kaip nuklydimas [...]** **Radikalizmui ir sektantizmui nėra nieko labiau būdingo, kaip visiška istorinio pojūčio ir pagarbos praeičiai stoka.**“ (Krikščionių bažnyčios istorija, 8 tomas, 37 psl. Philip Schaff).

Atsižvelgiant į tai, ką sužinojau atlikdamas savo tyrimą, man sunku leisti, kad šis išdidus, šventeiviškas gero daktaro pareiškimas praslų be komentarų. Teigti, kad reformatoriai siekė reformuoti senąją bažnyčią, idant ji derėtų su šimtmečių tradicija, yra tiesa. Būtent todėl Reformacija žlugo labiausiai. Bet man trūksta kantrybės tam, kaip yra ženklinami ištikimi Kristaus pasekėjai ir kankiniai. Tie, kurie norėjo grįžti tik prie Biblijos (Sola-Scriptura), kurie išdrįso stovėti vien tik Dievo žodžiu, aukščiau esančioje citatoje vadinami radikalais. Atskaičiai stovi vieningai. Visi, kurie laikosi vien Dievo žodžio viršenybės, o ne bažnytinių tradicijų, visada yra ženklinami kaip radikalai, išdaviškai, Kristaus priešai, bažnyčios priešai ir t. t. „Radikalai“ norėjo statyti bažnyčią ant Biblijos, kaip vienintelio pamato. Todėl jie visada bus apibūdinami taip menkinančiai. Toks išankstinis priešiškus atskleidžia žalingo krikščionijos nuklydimo užkrėtimo laipsnį. Reformatoriai tik valė nešvarias nuklydėlių kojas. Ar kiaulė būtų susiteršusi, ar švari, vis tiek ji yra kiaulė. Nepaisant to, „**nauja ir patobulinta**“ religija, pagrįsta istorija, tradicijomis ir žmogaus sukurta filosofija, vis dar yra nuklydusi bažnyčia. Reformacija bandė išvalyti visus moralinius begėdiškus, kurie moraliems asmenims buvo įžeidžiantys, tačiau **tai nebuvo pagrindinė problema.** Protestantų judėjimas nesistengė atkurti dok-

trininio bažnyčios grynumo, pateikto bažnytiniuose ir pastoraciniuose Pauliaus laiškuose. To nepadarę jie vis dar pasiliko nuklydime, nors ir nenaudodami daugumos vulgarių ir kitokių priemonių „ištikimųjų“ pinigams išviloti. Reformatoriai tik perdažė skęstantį laivą.

Radikalai, apie kuriuos kalba Schaff'as, už savo pastangas turėtų gauti geriausią pažymį. Vietoj to, tokie „geri“ vaikinai, kaip Schaffas ir dauguma besimėgaujantių patogiu gyvenimu paklydusioje krikščionijoje, juos paniekino, sumenkino ir pasmerkė. Šis „šventesnis už kitus“, išdidus, smerkiantis elgesys su tais, kurie laikosi Sola Scriptura, nėra neiįprastas susituokusiems su prieštūkstantmečio ir betūkstantmečio erezijos blogybėmis. Tokių egzegetinių gudrybių pakanka Dievo šnervėms pripildyti bjauria smarve. Tiesa, reformatoriai (kuriuos Schaff'as laikė teigiamais Reformacijos herojais) suvaidino kitokį vaidmenį nei radikalai (Schaff'o laikomi neigiamais Reformacijos herojais). Čia kiekvieno skaitytojo prašyčiau atidžiai pasverti šiuos kelis žodžius, kuriais drįstu pareikšti savo nuomonę šiuo klausimu. Problemos, kurias Schaffas papunkčiui įvardija kaip kliūtis Dievo darbui, iš tikrųjų yra tikros biblinės teologijos statybiniai pagrindai, kurie trukdys šėtono darbui jo velniškuose planuose, apie kuriuos taip aiškiai mus perspėjo mūsų apaštalas:

„Bet bijau, kad koku būdu, kaip gyvatė savo klastingumu apgavo levą, taip ir jūsų mintys nebūtų sugadintos atitraukiant nuo paprastumo, kuris yra Kristuje.“ (2 Korintiečiams 11, 3)

Savo susikompromitavusioje teologijoje Phillip'as Schaff'as buvo nusiteikęs prieš radikalus ir iš tikrųjų manė (kaip ir reformatoriai), kad jų reikia bijoti labiau nei Romos katalikų teologijos nusikaltimo. Schaff'as, kaip ir nemažai Viešpaties žmonių, buvo susituokęs su krikščionija ir, regis, mažai arba visai nematė skirtumo tarp krikščionybės ir krikščionijos. Dar kartą atkreipkite dėmesį į Schaff'o kritiką radikalams dėl jų fanatiško atkaklumo grįsti savo teologiją Šventuoju Raštu:

„Nieko nėra labiau būdingo radikalizmui ir sektantiškumui, kaip visiška istorinio pojūčio ir pagarbos praeičiai stoka.“

Tikiu, kad galiu papildyti šį komentarą! „Nieko nėra labiau būdingo **nuklydimui ir modernizmui**, kaip visiška pasiklovimo Šventuoju Raštu ir pagarbos aiškiam jo mokymui stoka“. Iš visos širdies sutinku

su buvusiu Skotland Jardo Londone vadovu, kuris šiuo klausimu apie praėjusio amžiaus sandūrą parašė skaudžius žodžius:

„Žmogus, kuris remiasi Apaštališkąja įpėdinyste, iš tiesų gali būti „krikščionių“ religijos tarnautojas, tačiau jis neturi pagrįstos teisės būti pripažintas Kristaus tarnu. Nuo Kristaus jį skiria devyniolika šimtmėčių ir neperbrendamas moralinės nešvaros bei dvasinio nuklydimo liūnas“. (Robertas Andersonas, „Biblija ar bažnyčia?“ 88 psl.).

PAGRINDINIS GINČO KLAUSIMAS

Daugumai pradedančiųjų Biblijos studentų sunku suprasti, kodėl tokia daugybė valstybinių Europos bažnyčių ir kodėl bažnyčios istorikų taip nuosekliai smerkiami besilaikantys Sola-Scriptura pozicijos. Toks Phillip'o Schaff'o elgesys, kai pasitikinčius Šventuoju Raštu vadinanais radikalais, būdingas daugeliui valstybinių Europos bažnyčių bei jų kolegoms Amerikoje.

Pagrindinis ginčas verda tarp tikinčių sakramentine teologija (t. y., kad nusidėjėlis išgelbėjamas **per** ritualus, atliekamus asmens, kuris suvokiamas kaip turintis ypatingą Dievo valdžią) ir tarp evangelikų, tikinčių, kad amžinasis gyvenimas nusidėjėliui ateina tiesiai iš Dievo. Tai ginčas apie amžiną kūdikių likimą jiems mirus.

Romos, graikų ir rusų ortodoksai tiki, jog kūdikis **privalo** būti pakrikštytas, kad būtų išgelbėtas. Jie moko, kad kūdikystėje mirštantys vaikai patenka į „nežinomybės“ vietą, dažnai apibūdinamą kaip „lygią pragaro kankinimui“. Jonas Kalvinas sakė, kad tik krikščionių vaikai yra išgelbėti; visi kiti pasmerkti pragarui. Kaip rašoma kitur, Jonas Kalvinas buvo įsitikinęs, kad panardinimas yra tinkamas krikšto būdas, bet nutraukė šią praktiką, kai buvo susietas su ana-baptistų sekta. Jis pasidavė to meto bendraamžių spaudimui.

Kadangi dauguma tradicinių bažnyčių tiki tam tikra gimtosios nuodėmės forma (Adomo nuodėmė), jie mano, jog kūdikiui reikia kažką padaryti, kad jis būtų išlaisvintas nuo gimtosios nuodėmės bausmės. Todėl nuspręsta, kad tam tikro ritualo laikymasis (dažniausiai vandenų krikšto) išsklaidytų ginčą. Šis ginčas visiems laikams kiekvienam tikinčiajam yra išspręstas penktajame Laiško romiečiams skyriuje.

Tai – pagrindinė Šventojo Rašto ištrauka, susijusi su mirusių kūdikių likimu, apie ką detaliau išsiplėsiu tolimesnėje diskusijoje „Trys priskyrimai Rašte“.

PENKTAS LAIŠKO ROMIEČIAMS SKYRIUS

Kiekvieną tikintįjį raginu atidžiai perskaityti Laiško romiečiams 5, 12-21, atkreipiant dėmesį į šias paprastas Biblijos detales:

1. Per vieną žmogų (Adomą) „nuodėmė įėjo į **pasaulį**.“ (Rom 5, 12)
2. Adomo nuodėmės pasekmė mums yra ta, kad mes visi iš jo paveldėjome **nuodėmingą prigimtį**.
3. Tiesioginė Adomo nuodėmės pasekmė buvo **dvasinė**, o vėliau – ir fizinė mirtis (Pradžios knyga, 3 skyrius).
4. Visi Adomo palikuonys mirs **fizine mirtimi**, nebent jie bus tie, kurie nesulaukę mirties bus paimti į dangų. Kadangi nuodėmės prigimtis yra paveldėta iš Adomo, tai po jo nusidėjimo jis ir visi jo palikuonys buvo pripažinti kaltais ir buvo nuteisti kaip esantys verti fizinės mirties.
5. Nuodėmė **buvo pasaulyje**, gerokai anksčiau nei buvo duotas Mozės įstatymas. Chronologiškai Mozė atsirado praėjus mažiau nei trims tūkstančiams metų po Adomo nuopolio.
6. Laikotarpiu tarp Adomo ir Mozės mirė milijonai kūdikių. Dėl jų nekaltumo būsenos po mirties jie negalėjo būti baudžiami už nuodėmę. Kodėl? **Nes nebuvo įstatymo**, o kūdikis neturi nuodėmės sąmonės. Leiskite įkvėptam tekstui išspręsti šį reikalą. „Nuodėmė neįskaitoma, kai nėra **įstatymo**“ (Romiečiams 5, 13).
7. „Vis dėlto mirtis viešpatavo nuo Adomo iki Mozės (iki tol, kol per Mozę nebuvo duotas įstatymas) net tiems, kurie nenusidėjo nusižengimu, panašiu į Adomo.“ (Romiečiams 5, 14)
8. Iki **įstatymo** mirties bausmė viešpatavo kiekvienam mūsų pirmųjų tėvų sūnui ir dukrai (tik Enochas ir Elijas nemirė fizine mirtimi). Net ir tiems, kurie nebuvo nusidėję pagal Adomo nusikaltimą. Tai akivaizdi nuoroda į visus Adomo sūnus ir dukteris, kurie niekada nepasiekia Dievo sąmonės, ir tai, žinoma, apima ir vaikus. Štai kodėl Šventasis Raštas aiškiai teigia, kad Adomas nusidėjo tyčia: „*Nes Ado-*

mas buvo suformuotas pirmas, paskui Ieva. Ir Adomas nebuvo apgautas, bet moteris apgauta buvo nusižengime.“ (1 Timotiejui 2, 13-14).

9. Daugybė kūdikių, kurie nenusidėjo kaip Adomas (kūdikiai nenusideda tyčia), **tikrai turi nuodėmės prigimtį**, bet „**nuodėmė neįskaitoma**, kai nėra įstatymo“ (Rom 5, 13). Todėl tie, kurie nepasiekė Dievo sąmonės ir nesuvokia atsakomybės prieš Dievą, nors ir nėra išgelbėti, jie yra tokioje pat būklėje kaip ir atpirktieji. Dažnai sakoma, kad jie nėra „išgelbėti“, bet yra „saugūs“ mūsų palaimintojo, viską sutvarkančio, Atpirkėjo Jėzaus glėbyje. Visiems, praradusiems vaiką (šiai tragedijai neprilygsta joks kitas sielvartas), ši tiesa yra šviesus spindulys mūsų liūdesyje ir skausme.

Kaip ir visi Adomo sūnūs ir dukterys, mes paveldėjome nuodėmę. Tačiau, kadangi kūdikiai neturi nuodėmės sąmonės, nėra ir atsakomybės už nuodėmę.

Mums nepasakoma, kiek metų buvo Pauliui, kai jam tai atsitiko, tačiau galime būti tikri, kad jis buvo pakankamai suaugęs, kad atpažintų nuodėmę ir dėl to būtų už ją atsakingas Dievui. Tuo metu, kai pabudo jo nuodėmės prigimtis (taip jis tapo atsakingas Dievui), jis pasakoja, kaip mirė dvasiškai. Štai paties Pauliaus liudijimas:

„Ką tuomet sakysime? Ar įstatymas yra nuodėmė? Jokiu būdu! Ne, aš nebūčiau pažinęs nuodėmės, kaip tik per įstatymą; nes nebūčiau pažinęs geismo, jei įstatymas nebūtų sakęs: „Negeisk!“ Bet nuodėmė, pasinaudodama proga per įsakymą, gamino manyje visokeriopą geidulį. Nes be įstatymo nuodėmė buvo mirusi. Nes kartą buvau gyvas be įstatymo, bet kai atėjo įsakymas, atgijo nuodėmė, ir aš miriau. Ir įsakymą, kuris buvo skirtas gyvenimui, radau esantį link mirties. Nes nuodėmė pasinaudodama proga per įsakymą mane sukraidino ir per jį mane nužudė.“ (Romiečiams 7, 7-11)

Aukščiau pateiktą sąvoką galima geriausiai suprasti, kai ji įtraukiamo į „priskyrimo“ doktriną. Paprastam krikščioniui ji yra viena mažiausiai suprantamų doktrinų. Tiesą sakant, Šventajame Rašte yra trys priskyrimai (užskaitymai), kurie suteikia daugiau prasmės, kai nagrinėjami kartu. „Priskyrimas“ reiškia „užrašyti kam nors į sąskaitą“ (visi šventraščiai, patvirtinantys šią nuostabiausią Malonės doktriną, yra Pauliaus laiškuose).

1. Adomo nuodėmė priskiriama/išskaitoma jo palikuonims

Fundamentalios bažnyčios šį priskyrimą dažnai vadina „pirmine nuodėme“. Paprasčiausiai suprantama, kad nupuolęs Adomas užtraukė teismą visiems savo palikuonims. Tačiau šis priskyrimas, jei lieka nesuprastas, tampa neapsakomos painiavos pagrindu. Taip neatsitiks, jei atsižvelgsime į sekančius punktus. Krikščionija, besiremianti filosofija, mato Adomo nuopolį kaip kukurūzo stiebo „kritimą“ kukurūzų lauke. Jis nukrito, bet tai neturėjo jokios įtakos kitiems kukurūzų stiebams. Bibliška pozicija pavaizduojama kaip medžio kritimas. Kai Adomas nupuolė (nukrito kaip medis), kartu su juo krito visos šakos, šakelės ir lapai. Ankstyvoje Amerikos istorijoje „McGuffy chrestomatija“ privertė tuometinę kartą mokyti abėcėlės ir išmokti mintinai: „Adomo nuopolio metu mes nusidėjome visi kartu“. Apie šį priskyrimą žemiau pateikiami du geri, logiški klausimai.

Kaip Adomo nuodėmė paveikė Adomą?

Dėl nuodėmės Adomas patyrė dvi pasekmes arba dvejoją mirtį. Dvasiškai jis mirė akimirksniu! („tą dieną, kai valgysi nuo medžio [...] **tu tikrai mirsi.**“) Po daugelio metų Adomas mirė ir fiziškai.

Kaip Adomo nuodėmė paveikė jo palikuonis?

Adomui nusidėjus, visi jo palikuonys buvo paskelbti kaltais prieš Dievą kaip ir pats Adomas. Asmeniškai man tai nepatinka. Deja, Dievas su manimi nesitarė šiuo klausimu, ir nesvarbu, kas man patinka ar nepatinka. Šis reikalas priklauso tik Jam. Ką tu noriu pasakyti? Būtent šis biblinės doktrinos punktas buvo ir yra pagrindinis ginčų laukas, ištikimai skelbiant mūsų Viešpaties Evangeliją. Išdrįsę paskelbti žmogui apie giliausią jo širdies poreikį asmeniškai tikėti Kristaus gera naujiena, sulaukiame didžiausio pasipriešinimo. Dažnai girdime sakant: „Nesąžininga laikyti mane atsakingu už tai, ką padarė Adomas!“ Sąžininga ar nesąžininga, bet būtent taip sako Biblija. Mes galime verkšlenti, skųstis, patempti prieš Dievą lūpas ir užsidegti prieš Jį pykčiu arba galime nusizeminti prieš Jo suverenią valdžią ir leisti Jam toliau vykdyti savo Malonės žinią.

Kitur aš tai išreiškiau šiuo doktrininu teiginiu: „Mes tikime, kad Adomas buvo sukurtas pagal Dievo atvaizdą, o mes, savo ruožtu, esame sukurti pagal puolusio Adomo, o ne Dievo, atvaizdą. Tikime, kad nusidėjęs Adomas užsitraukė dvasinę mirtį ir galiausiai fizinę mirtį. Tikime, kad dėl Adomo nuodėmės visi žmonės gimsta su paveldėta nuodėminga prigimtimi, o tie, kurie pasiekia moralinę atsakomybę, mintimis, žodžiais ir darbais tampa nusidėjėliais, užsitraukdami dvasinę mirtį, kuri yra amžinas atskyrimas nuo Dievo. Dėl tų, kurie neišgyvena, kad pasiektų Dievo sąmonę, mes guodžiamės žodžiais, kad „*nuodėmė neįskaitoma, kai nėra įstatymo*“, tai reiškia, kad tos sielos miršta nekaltos ir yra saugios Jo malonėje. Tikime, kad laukdami Paėmimo visi tikintieji mirs fizine mirtimi, kuri yra atlyginimas už gimtąją Adomo nuodėmę, kurią Dievas priskyrė/įskaitė visiems Adomo palikuonims.“

Todėl mirus kūdikiui, pastarojo siela iškeliauja pas Dievą, – ne dėl jam atlikto ritualo, o dėl to, kad „*nuodėmė neįskaitoma, kai nėra įstatymo*“. Žinome, kad tai prieštarauja Romos katalikų ir daugumos protestantų teologijai, bet pasižymėkite, kad ši pozicija dera su penktuoju Laiško romiečiams skyriumi geriau nei bet kuri kita pozicija. Nei vienam iš Adomo sūnų ir dukterų niekada nekilo pavojus patekti į pragarą dėl Adomo nuodėmės.

Kai kurias labiausiai širdį virpinančias savo gyvenimo akimirkas praleidau ligoninės vaikų skyriuje ir kapinėse, kur mažų vaikų kūnus paguldėme į žemę. Tai vieta, kur tikėjimas triumfuos arba suklyps. Nei vienas iš mūsų šios teologijos srities tenevadina nereikšminga! Praradusiems vaiką tai neatrodo neaktualu. Tai neatrodo nereikšminga netekusiems vaiko, nes jis buvo stipriai protiškai atsilikęs ar nesugebėjo vystytis ir bręsti kaip kiti „normalūs“ vaikai.

Žinau, kad šioje kapo pusėje nėra nieko, kas paliktų siaubingesnį sielvartą ir sielos kančią nei vaiko netektis. Tėvai, praradę vaiką, yra linkę mirti tūkstantį kartų. Tai labiausiai sekinantis sužalojimas, galintis visiškai sužlugdyti bet kokią norą gyventi, nes atrodo, kad gyvenimas baigėsi. Niekas negali labiau nuliūdinti Dievo išrinktųjų sielos, kaip atskyrimas nuo savo vaikų. Kaip tik šiuo punktu mes, tikintieji Dievo malonės evangelija, turėtume būti padrąsinti, nes visiems, kenčiantiems tokią netektį, yra Žodyje apreikšta paguoda.

Taip, visi Adomo palikuonys paveldėjo nuodėmingą prigimtį, kuri suteikia mums polinkį į nuodėmę. Pasiekę atsakomybės metą, mes, kaip ir Paulius, žinojome, ką jis rašydamas turėjo omenyje, kad susidūrus su Dievo sąmone nuodėmė atgijo, ir tada jis dėl savo maišto mirė

dvasiškai. Tuo pačiu būdu mes visi užsitraukėme sau bausmę – amžiną atskirtį nuo Dievo. Atsakomybės suvokimo neturinčius vaikus arba protiškai atsilikusius suaugusius fizinė mirtis atveda pas Dievą. Tai pati palaimingiausia Laiško romiečiams penktojo skyriaus žinia ir viltis tiems, kurie, kaip mums atrodo, dėl vaiko netekties patyrė didžiausią sielvartą.

Jei kas nors, patyręs tokią netektį, skaito šias eilutes, nuoširdžiai raginu jį būti padrąsintu Dievo žodžiu, o ne nerealiais lūkesčiais ir humanistiniu „tikiuosi“ mąstymu, neteikiančiu jokios tikros paguodos. Palaimintoji Knyga sako, kad jūsų vaikas yra su Dievu, saugus mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus sutaikyme. Nesvarbu, ar vaiką pasiėmė aborto beprotybė, ar nuo mūsų nepriklausančios aplinkybės, jis iš tiesų yra amžinai saugus su Dievu. Remdamiesi Dievo žodžio pažadais, mes žinome, kad būsime palaiminti amžinu susitikimu. Prisipažinsiu, kad žinant tiesą, ji nepašalina ašarų, bet ji gali ir suteikia visiems viltį sulaukti puikios ir didingos susitikimo dienos, kai pažvelgsime į visus savo sielvartus bei širdies skausmus ir palaikysime juos nevertais būti sugretintais su šlove, kurią tada patirsime kaip tikrovę. Todėl mūsų apaštalas rašo mums, kad „neliūdėtume, kaip ir kiti, kurie neturi vilties“. Kaip nuostabu žinoti, kad tai yra tikras pažadas, o ne tik laiminga mintis, susikurta mūsų vaizduotėje. O, kad nutvertume Pauliaus raginimą:

„Bet nenoriu, broliai, kad būtumėte nežinantys apie užmigusiųsius, kad neliūdėtumėte, kaip ir kiti, kurie neturi vilties.“ (1 Tesaloniciečiams 4, 13)

„Ateikite nuliūdę ir besikamuojantys,
Ateikit prie malonės krasės, klaupkitės karštai;
Atneškite savo sužeistas širdis, išliekit savo sielvartą –
Neturi žemė tokio liūdesio, kurio dangus išgydyt negalės.“

– T. Moore'as, 1816 m.

Visiškai neatsakingas idiotizmas sielvartaujantiems tėvams sakyti, kad jie neturėtų liūdėti dėl vaiko netekties. Tą didžiausio sielvarto valandą mus turėtų padrąsinti Dievo ištikimybė ir malonė, suteikianti dieviškąją viltį. Kaip Dievo vaikai ir Jo žodžio mokiniai, žinome, kad savo vaiką dar pamatysime! Kai bandau perteikti šio pažado šlovę, man visiškai nesiseka su žodžiais. Jei yra tokių, kurie niekada nepatyrė tokio neapsakomo sielvarto, jie, žinoma, negali iki galo įvertinti šios tiesos. Daugelis Kristaus Kūno narių žino, kad jei šiais Dievo pažadais

nebūtų galima pasitikėti kaip nuodugniai pagrįstu Šventojo Rašto faktu, mes nebūtume gyvenę iki šios valandos.

Savo pačių širdyse, giliausiose sielos gelmėse žinome, kad neturėtume tenkinančios teologinės filosofijos, kuri mus paguostų išgyvenant protinę kančią ir emocinį skausmą. Asmeniškai žinau, kad jei tai nebūtų labai aiškus Dievo pažadas, tai iš manęs būtų atimta didžiausia viltis ir dalyvavimas joje, kuris man buvo suteiktas per atperkančią mūsų Viešpaties malonę. Mes, praradę nekaltą vaiką ir žinantys Žodį, vis dar patiriame netekties skausmą, kuris ir toliau mus kankina. Tačiau išsėdamiesi savo brangaus Atpirkėjo pažaduose, patiriame didžiulį pasitenkinimą ir džiaugsmą Jo žodyje, kad vėl pamatysime savo sūnų ar dukrą. Aleliuja, tai bent Gelbėtojas!

Kartą kalbėjausi su protestantų kunigu, kuris manė, kad kūdikių krikštas yra fundamentali krikščionybės doktrina. Priminiau jam, kad Šventajame Rašte nėra nei vienos vietos apie tai, kad būtų pakrikštytas kūdikis. Jis tarė: „Ne, yra. Ar neskaitėte apie namiškių krikštą Apaštalų darbuose? Visi jie buvo pakrikštyti, įskaitant vaikus“. Aš atsakiau: „Bet nei vienu iš tų atvejų apie mažus vaikus neužsimenama“. Klasikinis jo atsakymas, kurio niekada nepamiršiu, buvo: „Tiesiog normalu manyti, kad tuose namuose buvo kūdikių ir kad jie buvo pakrikštyti. Mano „moksliškas“ (?) gerai iširtas balsas atkirto: „Jūs klystate! Ar nežinote, kad visais tais atvejais tos poros buvo nevaisingos, sirgo įvairiomis ligomis? Viena iš moterų turėjo ryškiai raudonus plaukus ir dėl to, kad tai buvo tokia anomalija, ją sumušė ksenofobai (priešiški svetimšaliams) ir ji tapo nevaisinga.“ Jis postringavo, pyko ir sušuko: „Iš kur ištraukėt tokią informaciją?“ Aš ramiai atsakiau: „Aš viską išsigalvojau, kaip ir jūs apie kūdikius“.

2. Mano nuodėmė priskirta/įskaityta Kristui

Mano paties nuodėmė, už kurią esu atsakingas, buvo priskirta Kristui. Kai Kristus mirė, visa mano/mūsų nuodėmė buvo priskirta jam. Ten ant kryžiaus, būdamas begalinis Dievas ir tobulas žmogus, Jis sugebėjo per ribotą laiką sumokėti begalinę nuodėmės skolą už savo tautą. Jei ribotas žmogus nuspręstų mirti ir sumokėti mūsų begalinę skolą, tam prireiktų be galo daug laiko (amžinybės). Atkreipkite dėmesį į Šventojo Rašto aiškumą:

„Mes visi pasiklydę kaip avys, mes kiekvienas sukome į savo kelią; o VIEŠPATS uždėjo ant Jo mūsų visų neteisybę.“ (Izaijas 53, 6)

Mūsų Gelbėtojas nemirė už savo nuodėmes; Jis neturėjo nei vienos, už kurią reiktų mirti! Jis mirė ant romėnų kryžiaus – teisusis už neteisuosius, šventasis už nešventuosius. Jis vietoj manęs mirė tokia mirtimi, kokia aš turėjau mirti. Būtent tai sako Laiškas hebrajams:

„Nes mums tiko toks aukščiausiasis kunigas: šventas, nekaltas, nesuterštas, atskirtas nuo nusidėjėlių ir padarytas aukštesniu nei dangūs; kuriam nereikia, kaip tiems aukščiausiems kunigams, kasdien atnašauti aukos pirmą už savo nuodėmes, o paskui už tautos; nes Jis tai padarė vieną kartą, kai paaukojo save.“ (Hebrajams 7, 26-27)

3. Man priskirtas/įskaitytas tobulas Jėzaus Kristaus teisumas

Atpirkęs nusidėjėlių, Dievas ne tik pasirūpina nuodėmės problema, bet ir padaro dar ką nuostabaus. Atpirkamosios Dievo malonės stebuklu Jis priskiria tobulą mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus teisumą kiekvienam nusidėjėliui, kuris liaujasi „dirbti“ savo atpirkimui ir pilnai pasitiki, kad Kristaus mirtis ir prisikėlimas yra pilnas ir galutinis nusidėjėlio nuodėmės skolos patenkinimas. Tai doktrina, kurioje labai mažai Dievo išrinktųjų ilsisi ir ja džiaugiasi. Dievas tikinčiam nusidėjėliui priskiria **savo teisumą**.

Kai ant kryžiaus mano nuodėmė buvo įskaityta palaimintajam Dievo Sūnui, Dievas Tėvas negalėjo net pažvelgti į savo viengimį Sūnų, nes ant Jo buvo uždėtos Jo tautos nuodėmės. Tačiau ties tuo nebuvo sustota. Dievas Tėvas iš tikrųjų apleido Dievą Sūnų, nes mano/mūsų nuodėmė buvo „uždėta Jam“. Dievas Tėvas (ir Dievas Šventoji Dvasia) paliko Sūnų, nes mūsų nuodėmės buvo įskaitytos tam prakeiktajam, mirštančiam ant medžio. Dėl to kaltinimo Tėvas nematė savo Sūnaus be nuodėmės, o matė Jį apkrautą visų mano/mūsų nuodėmių našta. Ten ant kryžiaus Tėvas nubaudė Jį už mūsų nuodėmes.

Ar galėčiau nedrebėdamas sieloje pasakyti tai, ką ketinu pasakyti? Ar gali būti žemėje mielesnė daina ar istorija? Dabar Dievas Tėvas mato mane apdengtą Kristaus, mano Viešpaties, teisumu ir negali atskirti manęs nuo savo brangaus Sūnaus. Religingiems visa tai yra piktžodžiavimas, o besiilsintiems Šventajame Rašte, tai – mieliausia dangaus žinia.

„Prie Dievo aš arti, labai arti,
Arčiau jau būti negalėčiau;
Nes Jo brangaus Sūnaus asmenyje
Aš taip kaip Jis arti!

Brangus toks Dievui aš, labai brangus,
Brangesnis būti negalėčiau –
Nes meilė, kuria Jis myli savo Sūnų,
Tokia yra Jo meilė man“.

Aleliuja! Koks šlovingas išgelbėjimas – koks Jis nuostabus Gelbėtojas! Tačiau kaip liūdna, kad dauguma krikščionijos narių neturi supratimo apie aukščiau pateiktą doktriną. Šis liūdnas faktas tik pagilina ginčą konkrečiai dėl krikšto ir apskritai dėl išgelbėjimo. Žodžiai „jūs esate pripildyti Kristuje“ yra svetimi daugumai tikinčiųjų. Mes esame Jo ir Jo amžinai! Kai kurie mano pažiūstami šventieji gyvena bijodami, kad gali ką nors padaryti, kas paskatintų „prarasti“ savo amžinąjį gyvenimą. Tai akivaizdžiai klaidingas Dievo malonės prigimties supratimas. Pagalvokite apie tai taip: jei kas nors galėtų prarasti savo išgelbėjimą, tai reikštų, kad jie daugiau jo „nususipelnė“. Tai reikštų, kad buvo laikas, kai jie to nususipelnė. Žodžiui „nususipelnė“ nėra vietos krikščioniškoje teologijoje, išskyrus tai, kad mes visi nususipelnėme mirties, pražūties ir amžino atskyrimo nuo Dievo. Mes nieko nepadarėme, kad užsitarnautume savo išgelbėjimą – Kristus vietoje mūsų prisiėmė sau mums skirtą teisingą teismą. Malonė neišgelbėja vertų, nes nėra vertų. Mes, apsirengę savo Dievo ir Gelbėtojo teisumu, turime susitelkti į tai, kad Jis „palaimino mus visais dvasiniais palaiminimais“ ir kad mes Jo malone esame **pripildyti Jame**.

REGENERACIJA PER KRIKŠTĄ – POPULIARIAUSIAS POŽIŪRIS

Kalbant apie vandens krikštą, visos teologinio galvosūkio pusės turi daugybę kovotojų ir „mokslininkų“, patvirtinančių savo tikslą. Kiekviena šios filosofinės aklavietės stovykla įrodinėja savo tiesą ir kalba apie „biblinius“ ir „istorinius“ įrodymus, kad paremtų savo požiūrį. Atkreipkite dėmesį į šias išskirtines pozicijas:

Sakramentinė malonė

Tie, kurie tiki „sakramentalizmu“ (doktrina, kuri moko, kad sakramentų laikymasis yra būtinas išgelbėjimui ir kad toks dalyvavimas gali

suteikti gelbėjančią malonę), išgelbėjimą vertina kaip procesą, vykstantį visą gyvenimą. Dauguma evangelikų tiki, kad nusidėjėliui išgelbėjimas suteikiamas be jokių ritualų ar žmogiškųjų priemonių, ir į išgelbėjimą žiūri kaip į įvykį.

Tikinčiųjų krikštas

Tikintys tu, kas liaudyje vadinama „tikinčiųjų krikštas“, remiasi labai įdomiu argumentu. Jie sako, kad bet koks „ritualas“ ar bet koks krikštas prieš žmogaus atsivertimą į Kristų yra negaliojantis, todėl tikintysis vėl turi būti pakrikštytas vandeniu.

Kūdikių krikštas

Tie, kurie gina kūdikių krikštą, gelbstintį vaiko sielą, ginčijasi įtikinamai, bet naudojami tik ankstyvųjų bažnyčios istorijos amžių patristinių teologų argumentais. Jie nepateikia pagrįstų Šventojo Rašto argumentų.

Atgimimas per krikštą

Esu tikras, kad šios pastabos nustebins kai kuriuos skaitytojus, tačiau tie, kurie tiki atsivertusiųjų „atgimimu per krikštą“, ginčijasi įtikinamesniu įrodymu už visas aukščiau išvardintas pozicijas. Būtent ši teologinė stovykla laikosi pozicijos, kad vandens krikštas turi įtakos nusidėjėlio išgelbėjimui. Jiems „vienas krikštas“, nurodytas Laiško efeziečiams 4 skyriuje, kalba apie vandens krikštą. Jei Šventasis Raštas vertinamas tiesiogiai, yra keletas pagrindinių ištraukų, patvirtinančių jų argumentus, ir nesvarbu, kiek būtų cituojamos priešingos evangelinės tiesos. Manau, kad Apaštalų darbų 2, 38 yra vienas iš dažniausiai cituojamų tekstų, patvirtinančių šią poziciją.

Kuo greičiau mes, evangelikai, suprasime rimtą krikšto atgimimo pozicijos prigimtį, tuo rimčiau, manau, rūpinsimės tik bibliiniais argumentais ir, tikėkimės, atsisakysime visų nuorodų į nebiblinius įrodymus bei į atitinkamų konfesijų/denominacijų tradicijas. Leiskite man būti labai atviru šiuo klausimu. Jau vien skaičiumi (jei visi gautų po vieną balsą) dešimtys milijonų tikinčių „krikšto atgimimu“ gerokai viršija tuos, kurie tiki, kad krikštas yra paklusnumo veiksmas, skelbiantis, kad krikštijamieji turi būti jau išgelbėti.

Atgimimas per krikštą (kai nusidėjėlis išgelbėjamas vandens krikšto metu) yra vyraujantis požiūris krikščionijoje.

Dauguma pirmuose šimtmečiuose rašiusių patristinių teologų laikėsi šios nuomonės. Daugumai religingų žmonių įtikinti pakanka vien šio fakto, kad taip turi būti. Dauguma evangelikų paprastai teigia, kad krikštas yra simbolinis ir iš tikrųjų neišgelbėja žmogaus. Kadangi nėra jokio paaiškinimo ar atsakymo į šią nesuvokiamą teologiją, dauguma pagrindinių konfesijų/denominacijų pastorių stengėsi persikvalifikuoti, kad būtų politiškai teisingi evangelikai ir sutiko nesutarti dėl krikšto. Dažniausiai jie tiesiog visiškai vengia ginčų dėl krikšto. Taip jie išsprendžia šį painių ginčą. Evangelikai negali rasti bendro doktrininio tikrumo pagrindo.

ŠEŠIOLIKTAS SKYRIUS

PAGRINDINĖS DENOMINACIJOS KALBA UŽ SAVE

Kad būtų aiškiau, pacituosiu iš vertingos knygos „Krikštas ir Eucharistija“ paantraštę „Ekumeninis susiliejimas“. Tai patogus žinynas, kuriame cituojami oficialūs kiekvienos didžiausios (Vakarų) krikščionijos denominacinės stovyklos doktrininiai teiginiai apie jų požiūrį į krikštą ir Eucharistiją (Viešpaties vakarienę). Šalia žemiau pateiktų punktų, knygoje yra daug vertingos informacijos. Kiekviena biblioteka turi turėti šią knygą. Prašome kiekvieną skaitytoją atidžiai įsidėmėti, kad įtrauktos citatos yra iš oficialių toliau nurodytų konfesijų pareiškimų, kuriuose pasakojama, ką kiekvienas tarnystę atliekantis asmuo (kunigas, pamokslininkas ir kt.) sako prieš krikštydamas suaugusįjį ar kūdikį. Daugeliu atvejų aiškiai išreiškiamas tikėjimas kokia nors mistine galia, glūdinčia pačiame vandenyje arba „duota“ tarnui. Prašome suprasti, kad esame įsitikinę, jog kiekvienas šių bažnyčių narys nebūtinai tiki tuo, ką skelbia jų bažnyčios tikėjimas. Vienas „bažnyčios augimo“ tyrimas parodė, kad mažiau nei 4% bažnyčios narių lanko bažnyčią dėl doktrininio giminiškumo. Dauguma bažnyčios narių lanko dėl šeimos, draugų ar socialinių programų.

Būtent dėl to yra tiek daug lankančiųjų bažnyčia, net jei ten prieštarausia jų pačių įsitikinimams.

Graikų ortodoksai

Kunigas su kūdikiu ant rankų meldžiasi: „Tu vienas, suverenų Valdove, esi geras ir mylintis, neleisk man atsitraukti nužemintam ir sugédintam, bet siųsk man galią iš aukštybių ir sustiprink mane šitai tavo apaštalų ir pranašų tarnystei [...] Tu pats, o mylintis Karaliau, būk dabar čia per savo Šventosios Dvasios nusileidimą ir pašventink šį vandenį ir suteik jam atpirkimo malonę, Jordano palaiminimą. Paversk jį negedimo šaltiniu, pašventimo dovana, nuodėmių praradimu, ligų gydymu, demonų sunaikinimu, neprieinamu priešiškos jėgoms, pripildytu angeliškos galios; ir tegul bėga iš ten tie, kurie tariasi prieš tavo kūrinį, nes aš šaukiausi Tavo Vardo“.

„Tu, visų Valdove, paskelbk, kad šis vanduo yra atpirkimo vanduo, pašventimo vanduo, kūno ir dvasios apvalymas, saitų panaikinimas, nuodėmių atleidimas, sielos apšvietimas, atgimimo praustuvus, dvasios atnaujinimas, sūnystės dovana, negendamo drabužis, gyvenimo šaltinis. [...] Apreikšk save, o Viešpatie, šiame vandenyje ir leisk, kad krikštijamasis jame būtų pakeistas pašalinant senąjį žmogų [...] Suverenų Valdove ir Viešpatie, mūsų Dieve, kuris per krikšto indą dovanoji dangišką apšvietimą pakrikštytiesiems; Kuris atgaivina šį savo tarną, suteikdamas jam/jai savanorišką ir nevalingą nuodėmių atleidimą...“ (17 psl.).

Romos katalikų bažnyčia

Kunigas sako: „Dievas naudoja vandens sakramentą, kad suteiktų savo dievišką gyvybę tiems, kurie Jį tiki. Kreipkimės į Jį ir prašykime, kad išlietų savo gyvybės dovaną šiam Jo pasirinktam vaikui [...] Dvasios galia suteik šio indo vandeniui savo Sūnaus malonę. Tu sutvėrei žmogų pagal savo panašumą: apvalyk jį nuo nuodėmės į naują gimimą, į nekaltumą vandeniui ir Dvasia [...] Mes prašome tavęs, Tėve, kartu su tavo Sūnumi, atsiųsk Šventąją Dvasią ant šio indo vandens. Tegul visi, kurie yra palaidoti su Kristumi krikšto mirtyje, taip pat kartu su Juo prisikelia gyvenimo naujumui.“ (Po krikšto): „Mylimieji, šis vaikas atgimė krikštu. Jis/ji dabar vadinamas Dievo vaiku, nes toks jis ir yra“.

Anglikonų (ir vyskupiška) bažnyčia

„Mūsų Gelbėtojas Kristus sako: 'Niekas negali įeiti į Dievo karalystę, jei neatgims iš vandens ir Šventosios Dvasios'. Todėl melskime Jo didžiulio gailėstingumo, kad suteiktų šiam asmeniui (vaikui) tai, ko jis iš prigimties negali turėti, kad per šventą Krikštą atgimtų iš naujo ir būtų priimtas į Kristaus bažnyčią bei taptų gyvu jos nariu.“ (21 psl.). Kunigas sako: „Visagalis Dieve, kurio Sūnus Jėzus Kristus buvo pakrikštytas Jordano upėje; dėkojame Tau už vandens dovaną, kuris mus apvalys ir atgaivins [...] Palaimink šį vandenį, kad juo apsiprausę tavo tarnai taptų viena su Kristumi Jo mirtyje ir Jo prisikėlime, kad apvalytų ir išvaduoūtų iš visų nuodėmių. Siųsk jiems savo Šventąją Dvasią, kad juos naujai pagimdytų tavo bažnyčios šeimoje...“

Liuteronų bažnyčia

„Mes meldžiame Tave už šį vaiką, kuriam siekiame Tavo krikšto dovanos, kad jis, atgimęs per Dvasią, gautų amžinąją malonę [...] Taigi dabar palaimink tą, kuris prašo, ir atverk duris besibeldžiančiam, kad šis vaikas gautų amžinąjį šio sakramento palaiminimą ir gautų pažadėtąją Tavo Karalystės dovaną.“

Liuteronų bažnyčios Šiaurės Amerikoje

„Šventuoju Krikštu mūsų maloningas dangiškasis Tėvas išlaisvina mus iš nuodėmės ir mirties, sujungdamas mus su mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus mirtimi ir prisikėlimu. Mes gimstame puolusios žmonijos vaikais; Krikšto vandenyse esame atgimę Dievo vaikai ir amžinojo gyvenimo paveldėtojai. Vandens ir Šventosios Dvasios dėka tampame bažnyčios, kuri yra Kristaus kūnas, nariais. Gyvendami Jo tautoje ir su ja, augame tikėjimu, meile ir paklusnumu Dievo valiai.“

Metodistų bažnyčia

Tarnautojas sako: „Taip krikščionių tėvų vaikai yra atvedami krikštytis vandeniui kaip naujo gyvenimo Kristuje ženklas ir tapti Dievo šeimos – bažnyčios – nariais. Mes atnešame šį vaiką, kurį Dievas mums patikėjo, ir reikalaujame už jį visko, ką Kristus laimėjo už mus. Kristus jį myli ir yra pasirengęs jį priimti, apkabinti savo gailėstingumo rankomis ir suteikti jam amžinojo gyvenimo palaiminimą [...] „Tėve, būk su

mumis savo Dvasios galia. Meldžiame, kad vaikas, kuris dabar bus pakrikštytas šiame vandenyje, mirtų nuodėmei ir būtų prikeltas naujam gyvenimui Kristuje.“ (62 psl.). [...] „Krikštu priimame šį vaiką į Kristaus kaimenės bendruomenę ir meldžiamės, kad jam nebūtų gėda tvirtai laikytis nukryžiuoto Kristaus tikėjimo [...] Tėve, dėkojame tau, kad priėmei šį vaiką būti tavo paties, tavo šeimos bažnyčioje.“

Jungtinė metodistų bažnyčia

Krikštydamas vandeniui tarnautojas sako: „Krikštiju tave Tėvo ir Sūnaus bei Šventosios Dvasios vardu. Amen.“ Kai krikštijamiems ant galvų uždedamos rankos, tarnautojas sako: „Šventosios Dvasios jėga veikia tavyje, kad gimęs iš vandens ir Dvasios, būtum ištikimas Jėzaus Kristaus liudytojas.“ Po Krikšto tarnautojas sako: „Per krikštą esi įtraukiamas į Kristaus karališkąją kunigystę. Su džiaugsmu ir dėkingumu priimame tave kaip visuotinio Kristaus Kūno narį [...] Šventosios Dvasios jėga veikia tavyje, kad gimęs iš vandens ir Dvasios būtum ištikimas Jėzaus Kristaus liudytojas.“

Reformuota tradicija

(Reformuota bažnyčia Amerikoje, Škotų presbiterionas)

Krikštydamas kūdikį, tarnautojas sako: „Suteik, kad šis vaikas, kuris dabar bus pakrikštytas, tavo Šventosios Dvasios galia taptų tikru Kristaus kūno, bažnyčios, nariu; ir būdamas išsaugotas tavo meilėje, pagaliau gautų Jo paveldą tavo amžinojoje karalystėje.“ Tada po sakramento teikimo tarnautojas sako: „Viešpaties Jėzaus Kristaus, vienintelio Jo bažnyčios Karaliaus ir Galvos vardu pareiškiu, kad šis vaikas dabar priimtas į matomą Šventosios Ortodoksų bažnyčios narystę būti Jo ištikimu tarnu iki savo gyvenimo pabaigos. Krikšto sakramentas yra paskirtas įėjimo į Kristaus bažnyčią kelias [...] Jis mus užtikrina nuodėmės nuplovimu, naujo gyvenimo Kristuje pradžia ir Šventosios Dvasios dovaną.“

PAGRINDINĖS RAŠTO IŠTRAUKOS, VARTOTOS KRIKŠTO MŪŠIUOSE

Galėčiau cituoti ir cituoti pareiškimus kitų mažiau žinomų bažnyčių, tikinčių sakramentine teologija, kad Dievo malonė per ritualus ir cere-

monijas teikiama kunigams ir kitiems „vertiems“ tai daryti. Tačiau tam nebūtų jokios priežasties. Esu tikras, kad ši tema buvo tinkamai išdėstyta. Priminsiu, kad tuos pareiškimus parašiau ne aš – tos citatos buvo paimtos iš doktrininių atskiros bažnyčios pareiškimų.

Būtų naudinga, jei, turėdami tai omenyje, savo dėmesį sutelktume į konkrečias Biblijos eilutes, dažnai naudojamas atgimimo krikštui įrodyti. Be komentarų išvardysiu dažniausiai cituojamas eilutes ir paprašysiu kiekvieno skaitytojo atidžiai apmąstyti kiekvieną ištrauką.

„Ir jis jiems tarė: „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite evangeliją kiekvienam sutvėrimui. Tas, kuris tiki ir yra pakrikštijamas, bus išgelbėtas; bet tas, kuris netiki, bus pasmerktas.““ (Mk 16, 15.16)

„Jėzus atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: jei kas negims iš vandens ir Dvasios, tas negali įeiti į Dievo karalystę. Tas, kuris gimęs iš kūno, yra kūnas; o tas, kuris gimęs iš Dvasios, yra dvasia.““ (Jn 3, 5-6)

„Tada Petras jiems tarė: „Atgailaukite, ir kiekvienas iš jūsų tepasikrikštija Jėzaus Kristaus vardu nuodėmių atleidimui, ir gausite Šventosios Dvasios dovaną.““ (Apd 2, 38)

„Nes tu būsi jo liudytojas visiems žmonėms to, ką matei ir girdėjai. O dabar, ko delsi? Kelkis, būk pakrikštytas ir nusiplauk savo nuodėmes, šaukdamasis Viešpaties vardo.““ (Apd 22, 15-16)

„Nes jūs visi esate Dievo vaikai per tikėjimą į Kristų Jėzų. Nes jūs visi, kurie buvote pakrikštyti į Kristų, apsilikote Kristumi.““ (Gal 3, 26-27)

„O jūs esate pripildyti Jame, kuris yra kiekvienos kunigaikštystės ir valdžios galva; kuriame esate ir apipjaustyti ne rankomis atliktu apipjaustymu, atmetant kūniškų nuodėmių kūną Kristaus apipjaustymu; palaidoti su Juo krikšte, kuriame esate ir prikelti su Juo per Dievo, kuris prikėlė Jį iš numirusių, veikimo tikėjimą.““ (Kol 2, 10-12)

„Nes viena Dvasia mes visi esame pakrikštyti į vieną kūną, ar būtu-me žydai, ar pagonys, ar būtume vergai, ar laisvi; ir visiems buvo duota gerti į vieną Dvasią.““ (1 Kor 12, 13)

„Į kurį panašus atvaizdas – krikštas – mus irgi dabar išgelbėja (ne kūno nešvarumų pašalinimas, bet geros sąžinės atsakas Dievui) per Jėzaus Kristaus prisikėlimą.““ (1 Pt 3, 21)

„Yra vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas.“ (Ef 4, 5)

„Dėkoju Dievui, kad nei vieno iš jūsų nepakrikštijau, išskyrus Krispą ir Gajų; kad kas nesakytų, jog krikštijau savo paties vardan. Pakrikštijau ir Stepono namiškius; be to, nežinau, ar ką kitą pakrikštijau. Nes Kristus nesiuntė manęs krikštyti, bet skelbti evangeliją: ne žodžių išmintimi, kad Kristaus kryžius netaptų neveiksmingas.“ (1 Kor 1, 14-17)

„Ar nežinote, kad visi mes, kurie buvome pakrikštyti į Jėzų Kristų, buvome pakrikštyti į Jo mirtį? Todėl krikštu esame su Juo palaidoti į mirtį, kad kaip Kristus buvo prikeltas iš numirusiųjų Tėvo šlove, taip ir mes vaikščiotume gyvenimo naujume. Nes jei buvome kartu pasodinti Jo mirties panašume, tai būsime ir Jo prisikėlimo panašume.“ (Rom 6, 3-5)

Vien šios eilutės yra sukėlę neapsakomą sumaištį, kadangi atrodo, jog nėra jokio būdo rasti konkretesnį, patenkinantį paaiškinimą, tai skirtingos pozicijos susitarė nesutikti, nes paaiškinimo nėra!

BEVEIK VISUOTINIS PRIPAŽINIMAS, KAD GINČAS DĖL KRIKŠTO YRA NEIŠSPRENDŽIAMAS

Tarp smarkiai tarpusavyje nesutariančių stovyklų dabar egzistuoja bendras susitarimas, kad ginčas yra neišsprendžiamas. Todėl visos partangos, skirtos tokiam paaiškinimui rasti, laikomos bevertėmis. Vienas rašytojas sako, kad „yra neįmanoma“ rasti atsakymo į šį klausimą. Mūšio linijos buvo aiškiai pažymėtos, ir abi pusės yra atkakliai įsitvirtinusios savo pozicijose. Tiesą sakant, Bridges'as ir Phypers'as tai pripažįsta savo knygoje „Vanduo, kuris skaldo“, paantraštelė „Diskusijos apie krikštą“. Jie pradeda savo išangą aiškiai pripažindami, kad neturi „didelių vilčių“ išspręsti bet kurį tarp krikščionių vykstančio ginčo aspektą. Jie pradeda savo knygą tokiu atviru ir sąžiningu prisipažinimu:

„Autorius neketina parašyti knygos, kuri išspręstų ginčą dėl krikšto. Po dviejų tūkstančių metų skirtingų tradicijų ir supratimų **tai būtų neįmanoma**... Tačiau, jų įsitikinimu, krikščionys turi teisingai ir sąžiningai spręsti problemas ir išmokti gyventi kartu suprasdami, o ne neži-

nodami apie savo skirtumus. Galiausiai, apibendrinsime ir pateiksime praktinių pasiūlymų, kaip mobilioje visuomenėje krikščionims pavyktų garbinti ir dirbti kartu vienoje bendruomenėje, išsaugant savo puoselėjamus įsitikinimus ir tradicijas.“ (4 psl.).

Tai – vienas sąžiningiausių mano skaitytų teiginių vandens krikšto tema. Tai yra pats nuoširdžiausias prisipažinimas, prasiskverbęs iki šio amžino karo šaknų. Autoriai savo knygos pradžioje tokie sąžiningi, kad net sujaudina; jų išvada yra tokia, kad šis ginčas niekada nebus išspręstas! Bet tada, taip pat nuoširdžiai ir sąžiningai prisipažindami, jie, nesistengdami būti dviprasmiški, tiesiai šviesiai pasako savo skaitytojams, ką jie stengiasi padaryti, t. y.: „padėti krikščionims sėkmingai dirbti vienoje bendruomenėje, **išsaugant savo puoselėjamus įsitikinimus ir tradicijas**“.

Tie du nuoširdūs vyrai neįsivaizduoja, kad jų knygos tikslas ir yra būtent tokie samprotavimai, kurie pilstė žibalą į ugnį ir pakurstė šio ginčo liepsną, kurios, jų teigimu, neįmanoma nuslopinti. Tikslas „išsaugoti puoselėjamus įsitikinimus ir tradicijas“ ir yra pati šio beprasmiško ginčo bei viso susiskaldymo priežastis. Atleiskite už neišmanymą, bet argi ne taip krikščionija „atsidūrė tokioje netvarkoje, kurioje dabar yra“ nuo pat pradžių, net nuo Pauliaus laikų? Kai kiekviena grupė lieka susituokusi su savo puoselėjamais įsitikinimais ir tradicijomis, negalima tikėtis nieko kito, išskyrus chaosą, ir iš tikrųjų tai yra būtent tai, kas šiandien vyrauja krikščionijoje. Šitoks „užkulisinis“ argumentas yra „Sola Scriptura“ naudai. Jei pamirštume savo puoselėjamas tradicijas ir leistume Dievo žodžiui (sola scriptura) būti galutiniu ir vieninteliu autoritetu, ginčas išsispręstų. Savo puoselėjamų įsitikinimų ir tradicijų laikymasis primena aiškius mūsų Viešpaties Jėzaus žodžius:

„Ir jis tarė jiems: „Puikiai jūs atmetate Dievo įsakymą, kad galėtumėte laikytis savo tradicijos.“ (Morkaus 7, 9)

Negalime turėti abiejų. Pasak paties Viešpaties, pasirenkame viena arba kita. Viena iš niūriausių „kantri“ muzikos dainų, kurią kada nors girdėjau (ir nenoriu daugiau girdėti), susijusi su vyru, kuris buvo vedęs gerą moterį, vardu Kate. Jis taip pat turėjo merginą, vardu Edita. Dainos išvada buvo ta, kad „Tu negali turėti savo Kate ir tuo pačiu Editos“. Yra labai aiškus krikšto ginčo sprendimas, bet jis niekada nebus įgyvendintas tol, kol kiekvienas atstovas gins savo poziciją remdamasis ir Biblija, ir pridėtomis tradicijomis. Jėzus pasakė: „Laikydami vyresniųjų tradicijas jūs panaikinate Dievo žodį.“ Jei visi tiesiog skaitytų Bibliją ir atsisakytų visų kitų autoritetų, ginčas galėtų būti išspręstas.

Tie, kurie tikrai nori vienybės Kristaus Kūne, turi suvokti, kad „mes negalime turėti savo pyrago ir jo valgyti“. Ar mūsų puoselėjamų įsitikinimų ir tradicijų išsaugojimas nėra pati šio įsisenėjusio ginčo esmė ir šaltinis? Prisiminkite, kad visos šios brangios tradicijos atsirado tam, kad papildytų Dievo žodį, bet vieną dieną bus pavaldžios Dievo teismui. Beveik kiekvienas Žodžio mokinys žino, kad už šiuos priedus yra atsakingas priešas – šėtonas.

Savo žodžiais Bridges'as ir Phypers'as pareiškia, kad jie netiki, jog yra kokių nors argumentų, kurie išspręstų seną ginčą, susijusį su krikščioniškojo krikšto tema. Taigi, atrodo, kad šie mokslininkai, kaip ir dauguma krikščionių bendruomenių užuot žudę vienas kitą dėl sunkiai suprantamos krikšto prasmės ir metodo, sutiko ignoruoti šį klausimą. Egzistuoja bendras požiūris, leidžiantis kiekvienai grupei pasirinkti savo puoselėjamus įsitikinimus bei tradicijas, ir sutinka, nes bažnyčios autoritetas kažkaip viską pagerins. Atkreipkite dėmesį, kad paskutinė citata kaip joks kitas pripažinimas, taip glaustai nusako reikalą. Abu autoriai teigia, kad kadangi nėra įtikinamų ir galutinių argumentų, „pateiksime pasiūlymus, kaip turėtume sutarti vieni su kitais, ir kiekviena pusė galėtų laikytis savo puoselėjamų įsitikinimų bei tradicijų“. Tai mums turėtų daug ką pasakyti. Tai turėtų susprogdinti mūsų širdžių ausų būgnelius! Ta pati problema dominavo ginčų sąrašė per visą dabartinį amžių ir tebesitęsia iki šiol.

GINČAS EGZISTAVO ŠIMTMEČIAIS

Žvelgiant į vandens krikšto temą kaip į mistišką dalyką, atsirado įvairiausių subjektyvių interpretacijų, kurios per istoriją virto kito mis problemomis. Viena tokių buvo protestantų Reformacijos metais. Prasidėjus Reformacijai, toliau veikė atskiros grupės, kuriose kilo ginčų dėl krikšto – „kodėl, kaip ir kas?“ Tačiau labiausiai įtikinamą ir smerkiantį įrodymą pateikia pasakojimas apie tragišką konfliktą, išsivysčiusį tarp pagrindinės protestantų linijos ir anabaptistų. Tame konflikte ne kartą buvo keliamas krikšto klausimas, ir keletą kartų jau atrodė, kad jie priartėjo prie nesutarimų išsprendimo. Tačiau galiausiai ši paini tema įvedė abi šalis į nesutaikomą susikirtimą. Dėl to Reformacijos pažanga sustojo vienai kartai. Kita pasekmė buvo ta, kad protestantizmas, kaip manoma, amžiams prarado Europos darbininkų klases.

GRAIKŲ KALBOS ŽINIJIMAS ŠIO GINČO NEIŠSPRĘS

Kadangi ginčas tebėra toks stiprus ir, atrodo, neišsprendžiamas, kai kurie žmonės mano, kad tą reikalą būtų galima išspręsti visiems laikams, jei geriau mokėtume graikų kalbą. Taip toli gražu nėra. Šiek tiek žinau graikų gramatikos taisyklių suvokimo vertę ir išvalgą, atsižvelgiantį dėl graikiškų žodžių žodyno supratimo. Tačiau šiame kare kiekviena priešingos stovyklos pusė giriasi savais graikų kalbos čempionais, kurie yra teisėti, gerbiami mokslininkai, iškalbingai ir įtikinamai argumentuojantys savo nuomonę. Kai mes, paprasti žmonės, esame izoliuoti nuo svarstymų stalo, o diskutuoti lieka tik pripažinti „mokslininkai“, ginčas vis tiek nėra niek nepriartėja prie patenkinamos loginės išvados. Ne arčiau nei vietiniai kaimo juokdariai prie baro, kurie nuolat diskutuoja apie didžiąją Kaino žmonos kilmės paslaptį ir kelia tokius idiotiškus klausimus, kaip: „Ar Dievas gali padaryti tokią didelę uolą, kurios net pats negalėtų pakelti?“ Apsvarstykite vieną galingiausių ištraukų, kuri dažnai sukelia ginčus. Čia Petras kalba mylimai tautai, reikalaudamas nacionalinės atgailos už Mesijo nužudymą:

„Tada Petras jiems tarė: „Atgailaukite, ir kiekvienas iš jūsų tepasikrikštija Jėzaus Kristaus vardu nuodėmių atleidimui, ir gausite Šventosios Dvasios dovaną.“ (Apaštalų darbai 2, 38)

Žinodamas, ką šiame skyriuje rašysiu, nuėjau į tris krikščioniškus knygynus, kur užtrukau valandų valandas. Varčiau visus šios Rašto eilutės komentarus ir įgijau nemažą išsilavinimą, kaip šią eilutę reikėtų „interpretuoti“. Tai atvėrė akis: dauguma komentarų šią Rašto eilutę tiesiog aplenkė ir ją paliko „mažiau protingiems“ žmonėms (tokiems kaip aš), kad pabandytų visa tai suprasti.

Asmeniškai pažįstu keletą labai puikių žmonių iš įvairių konfesijų, tikinčių krikšto atgimimu (kad siela išgelbėjama krikšto metu). Atrodo, kad Apaštalų darbų 2, 38 yra tam tinkamiausias įrodymas. Pasi-konsultavau su A. T. Robertsonu, kurį daugelis vertina kaip didžiausią praėjusio šimtmečio graikiškojo Naujojo testamento autoritetą. Savo knygoje „Žodžių paveikslėliai graikų Naujajame testamente“ aptaręs Apaštalų darbų 2, 38 ištraukos privalumus ir trūkumus, kalbėdamas apie frazę „nuodėmių atleidimui“, Robertsonas užbaigia šitaip:

„Ši frazė yra begalinių ginčų objektas, nes žmonės į ją žiūri iš sakramentinės ar evangelinės teologijos pozicijų. Savaiame šie žodžiai gali išreikšti ketinimą ar tikslą vartoti graikišką ž. „eis“ (išvertus reiškia „už“, „tam, kad būtų“, „kad gautų“, ar „dėl“). Skaitytojas čia pats nuspręs

pagal tai, ar jis tiki, kad krikštas yra būtinas nuodėmėms atleisti, ar ne. Mano požiūris kategoriškai prieštarauja minčiai, kad Petras, Paulius ar bet kas kitas Naujajame testamente mokė apie krikštą kaip apie esminį būdą nuodėmių atleidimui ar kaip būdą tokiam atleidimui užtikrinti. Taigi aš suprantu, kad Petras ragina krikštyti kiekvieną tų, kurie jau atsivertė (atgailavo) ir kad būtų krikštyjami Jėzaus Kristaus vardu, remiantis nuodėmių atleidimu, kurį jie jau gavo.“ (A. T. Robertsonas, „Žodžių paveikslėliai Naujajame testamente“, 3 tomas, 35–36 psl.).

APD 2, 38 EILUTĖ EVANGELIKAMS TURI BŪTI „PAGERINTA“ PAULIAUS TEOLOGIJOS PAGALBA

Robertsono žodžių parinkimas puikiai pavaizduoja tai, ką pabrėžiu. Jis pasakė: „Mano požiūris neabejotinai prieštarauja nuomonei, kad Petras [...] mokė krikšto kaip esminio nuodėmių atleidimui [...] **(Todėl) suprantu, kad Petras juos ragina**“ (daryti tai, kas atitinka jo požiūrį). Vėlgį, atkreipkite dėmesį į šį visame pasaulyje žinomą Naujojo testamento graikų kalbos autoritetą, komentuojantį kitą Apaštalų darbų knygos ištrauką apie atgimimą per krikštą. Atkreipkite dėmesį į jo prisipažinimą, kad jo plačios graikų gramatikos taisyklių žinios neišsprendė šio ginčo. Kaip atsitinka ir su mokslininkais, ginančiais kitas teologines pažiūras, kai galiausiai jų išvada suformuluojama kaip „jų asmeninė nuomonė“.

„Nes tu būsi Jo liudytojas visiems žmonėms to, ką matei ir girdėjai. O dabar, ko delsi? Kelkis, būk pakrikštytas ir nusiplauk savo nuodėmes, šaukdamasis Viešpaties vardo.“ (Apaštalų darbai 22, 15-16)

„Galima, kaip ir Apaštalų darbų 2, 38, suvokti šiuos žodžius kaip mokačius krikšto, kurio reikalaujama išgelbėjimui [...] bet tokiu atveju, mano nuomone, visiškai sunaikinama ryški ir vaizdinga Pauliaus kalba.“ („Žodžių paveikslėliai Naujajame testamente“, Apaštalų darbų 22, 15-16 komentaras).

Kitaip tariant, šis didis graikų Naujojo testamento autoritetas sako: „Jei kas tiki, kad krikštas apvalo nusidėjėlių, jis supras, kad tokia ir yra šių Rašto eilučių esmė. Jei žmogus netiki, kad krikštas yra būtinas nusidėjėlio išgelbėjimui, tada jis taip šią ištrauką ir supras. Daktaras A. T. Robertsonas apsisprendė krikšto klausimu iš Pauliaus raštų. (Tiesą sakant, tame pačiame kontekste jis cituoja Paulių iš Laiško efeziečiams

2, 8-9). Dėl šios priežasties jis kategoriškai atmeta požiūrį į atgimimą per krikštą ir Apaštalų darbų 2:38 aiškina iš apaštalo Pauliaus raštų perspektyvos. Tai puikiai atspindi ankstesnio skyriaus pastabas apie tai, kaip krikščionių bendruomenė yra kalta dėl „Pauliaus apiplėšimo, kad sumokėtų Petruį“. Kai kas apie šią veiklą kalbėjo kaip apie „lauktą apreiškimą“. Tai tarsi sakymas: „Tai, kas man atrodo nepriimtina pas Simoną Petrą, ištaisysiu šviesa, pasiskolinta iš Pauliaus“. Galutinė išvada tokia: graikų kalbos žinojimas nepajėgia išspręsti ginčo dėl krikšto ir daugybės kitų klausimų.

Paulas K. Jewett'as savo išsamioje knygoje „Kūdikių krikštas ir Malonės sandora“ įnešė vertingų pastabų į ginčą dėl krikšto, nors abi priešingų stovyklų pusės nepasitraukė iš savo apkasų. (Galbūt jie vis dar laikosi savo puoselėjamų įsitikinimų ir tradicijų). Visgi, K. Jewett'o tyrimai yra vertingi visiems, norintiems praplėsti akiratį šios opios problemos atžvilgiu. Vis tik kyla mažiausiai vienas didelis konfliktas dėl jo pasirinktos tyrimo medžiagos. Jis visada taip kruopščiai ir su varginančiu atkaklumu tyrinėja visų ankstyvųjų „Bažnyčios tėvų“ raštus (pats savaime sunkiai įveikiamas žygdarbis), bet retai kreipiasi į pagrindinį šaltinį – patį Šventąjį Raštą. Klausykite jo teiginio:

„Pradedant Augustinu ir grįžtant į Naujojo testamento laikus, įvertinau kiekvieną svarbią senovės krikščionių šaltinių ištrauką ir priėjau išvados, kad kūdikių krikšto praktika Vakarų bažnyčioje atsirado maždaug cinizmo laikais (180 m.), o Rytų bažnyčioje maždaug Irenėjaus laikais kiek vėliau“. („Kūdikių krikštas ir Malonės sandora“, Paul K. Jewett, 7 psl.).

Tačiau, nepaisant viso šio sunkaus darbo ir nuodugnių studijų, bent jau man atrodo keista, kad ponas Jewett'as visiškai nekommentuoja Laiško efeziečiams 4, 5 apie „vieną krikštą“ ir keletą kitų esminių krikšto ištraukų Šventajame Rašte. K. Jewett'o Rašto nuorodų į krikštą rodyklė yra silpna. Kodėl reiktų kreiptis į „Bažnyčios tėvų“ (patristinių teologų) raštus, tyrinėti jų raštus po mikroskopu, bet net nesivarginti remtis Šventojo Rašto šaltiniais? Tai viena giliausių ir labiausiai paplitusių mano skaitytų vadinamųjų „mokslinių“ veikalų apie krikštą klaidų.

Savo tyrinėjimą jis aiškiai pabrėžia ir grindžia nebibline medžiaga iš „Bažnyčios tėvų“ raštų, bet nesiremia išskirtinai bibliniais įrodymais, kurie buvo teisingai padalinti. Toks postringavimas su istoriniais įrodymais yra tolygus būdui, kai daktarai nori padaryti vieni kitiems įspūdį. Tai primena posakį: „mes pamokslaujame chorui“. Tiesą sakant, tai yra Izraelio nuklydimo nesėkmė. Dievas davė jiems Torą, o jie pridėjo Talmudą. Laikui bėgant Tora buvo nustumta į antrą planą, o Tal-

muđui buvo suteikta svarbi vieta. Šių dienų mokslininkai didžiuojasi žiniomis apie „Bažnyčios tėvus“ ir išlikusius filosofijos raštus, tačiau nežino teisingai padalinto Dievo žodžio.

Veikla, kuria užsiima šiuolaikiniai mokslininkai, puikuodamiesi savo žiniomis apie „nebiblinius“ šaltinius, atitinka apgailėtiną paralelę, įžvelgiamą Senajame testamente. Kuo daugiau įgaliojimo ir pasitikėjimo buvo suteikta Talmudui (tai atitinka mūsų tradicijas, bažnyčios įstatymus ir pan.), tuo labiau jis sumažino pasitikėjimą Šventuoju Raštu. Tai labai panašu į vaikišką supynę. Norint nuleisti vieną sūpynės galą žemyn, tiek pat energijos reikia sunaudoti keliant kitą galą aukštyn. Kuo labiau išpažįstanti bažnyčia rėmėsi puoselėjamais įsitikinimais ir tradicijomis, tuo mažiau dėmesio buvo skiriama Šventajam Raštui. Jei žmogaus teologija remiasi viskuo, išskyrus Šventąjį Raštą, tuomet bus polinkis įrodinėti ir tvirtinti bet kokius teologinius teiginius ne Šventuoju Raštu, o kitais šaltiniais (bažnyčios pareiškimais, tradicija, popiežiaus bulėmis, močiutės žodžiais ir pan.), ir bus vis didesnis nukrypimas link religijos, vadinamos krikščionija (religijos, kuri parodijuoja krikščionybę, bet savo doktrina ir gyvenimo būdu lieka beviltiškai susieta su tradicija, o ne su Biblija). Jei krikšto (ar bet kokio kito) ginčo sprendimas slypi ne Šventajame Rašte, bet kokia padaryta išvada bus daugiau spėlionių, o ne įsitikinimų rezultatas ir tikrai bus neįtikinama.

Paimkime, pavyzdžiui, Karlo Barto (kuris tikrai ne mano pasirinktas teologas) raštus ir atkreipkime dėmesį į tai, ką jis sako apie kūdikių krikštą. Konservatyvių baptistų Seminarijos teologas Vernonas Grounds'as sako:

„Karlas Bartas [...] parašė galingą polemiką prieš kūdikių krikštą, atakuodamas jį kaip nebiblišką bažnytinio tradicionalizmo liekaną. Tačiau dėl jam pačiam ir Dievui žinomų priežasčių Bartas gynė šios apeigos tęsimą.“

MARTINO LIUTERIO NENUOSEKLUMAI

Bartas nėra vienintelis pagrindinis teologas, pats sau pakišęs koją. Ilgame tokių pažeidėjų sąrašė galvoju apie Martyno Liuterio gyvenimo ginčą, kai jis buvo įvartytas į teologinį kampą ir buvo priverstas išsakyti savo nuomonę apie savo požiūrį į vandens krikštą. Bažnyčios istorikas A. C. Newman'as pažymėjo:

„Neatitikimų (Liuterio teologijoje) yra daug ir jie labai painūs. Būtent dėl tų pačių neatitikimų Liuteris nuo tada buvo griežtai smerkiamas evangelikų“.

Daugelis nelogiškų Liuterio išvadų atsirado dėl to, kad jis atkakliai laikėsi bent dviejų pagrindinių doktrininų ydų, trukdančių jam suprasti šią temą. Šie du trūkumai buvo:

1. Liuteris neatpažino išskirtinės Pauliaus raštų prigimties

Liuteris aiškiai matė kai kurias didžiąsias tiesas, atskleistas per Pauliaus laiškus, tačiau tuo pat metu jis tvirtai laikėsi daugumos pagrindinių Karalystės žinios tiesų. Todėl jis stengėsi sujungti šias dvi žinias. Aš tiksliai žinau, kad tai priveda prie nesibaigiančios painiavos, nes ir aš, pradėjęs rimtai studijuoti Bibliją, dariau tą patį. Įtariu, kad ir daugelis mano skaitytojų turėtų prisipažinti naudojantys tą pačią klaidingą studijavimo metodiką. Tariama tokios praktikos būtinybė grindžiama ne Šventojo Rašto mokymo laikymusi, bet atvirksčiai – jo nepaisymu ir jo paniekinimu. Kadangi jo neįmanoma sujungti į vieną darnią žinią, tai neišvengiamai priveda prie daugelio prieštarų ir nelogiškų išvadų, dėl kurių Liuteris nuolat ir smarkiai kritikuojamas istorikų. Pavyzdžiui:

„Liuterio žodžiai būdavo bibliniai, kai jie atitikdavo jo tikslą [...] bet kai cituodavo Jokūbą, kurio mokymas prieštarauja Liuterio mėgstamai išteisinimo vien tikėjimu doktrinai, su nuostabiu įžūlumu atsigręžęs į Jokūbo laišką jis smerkdavo jį kaip ‘šiaurų laišką’“ (A. C. Newman, „Bažnyčios istorijos vadovas“, II tomas).

2. Liuteris parodė didelę priklausomybę „Bažnyčios tėvams“

Kartais, esant reikalui, Liuteris labiau remdavosi „Bažnyčios tėvais“ nei Šventuoju Raštu. Tai buvo ypač aktualu, kai jam reikėjo Augustino indėlio. 1515 m. gegužę Liuteris rašė: „Nuolankiai pateikiame visų vertinimui [...] šiuos teologinius paradoksus, kad būtų aišku, ar jie buvo gerai ar blogai paimti iš šv. Pauliaus, ypatingai pasirinkto indo ir Kristaus instrumento (sutinku su tuo), ir **taip pat iš patikimiausio jo aiškintojo šv. Augustino** (kategoriskai nesutinku!)“ (55 psl.).

Tokio pobūdžio paaukštinimas buvo apgailėtinas, nes atrodo, kad jis giria viską, ką parašė Augustinas. Tą patį mačiau ir kai kurių praei-

ties kartų presbiterionų teologų raštuose. Augustinas parengė keletą raštų, kuriuose išdėstė savo požiūrį į išankstinį nulėmimą ir išrinkimą. Būdami sužavėti tais konkrečiais darbais, daugelis praeitų metų pastorių priėmė Augustiną ir beveik viską, apie ką jis rašė.

Ne visi istorikai ir komentatoriai patikėjo tokiais mitais. Robertas Andersonas knygoje „Krikščionijos Buda“ apie Augustiną pasakė:

„Romos bažnyčią Augustinas suformavo tokia forma, kokią ji išlaikė iki šiol. Visas jos mokymo klaidų užuomazgas, išsivysčiusias vėlesniais šimtmečiais, galima rasti Augustino raštuose.“

Tik nedaugelis suprato Augustino raštų klaidų padarytą žalą. Jis yra tas, kuris pakeitė kryptį bažnyčios ir Šventojo Rašto autoriteto atžvilgiu. Augustinas paskatino krikščioniją remtis bažnyčios valdžia ir supainiojo gyvąją Kristaus valdžią su bažnyčios valdžia. Taigi, aš tikrai giriu ir žaviuosi Liuteriu už tai, kad jis pripažino šv. Paulių „ypatingai pasirinktą Kristaus indą ir įrankį“, bet neapkenčiu jo neižvalgumo Augustino atžvilgiu. Akivaizdu, kad, užuot priėmęs tas Biblijos ištraukas pagal jų tiesioginę prasmę, Liuteris leido Augustinui paveikti jo pažiūras daugeliu teologijos (o tiksliau filosofijos) klausimų. Skaitant Augustino ir Liuterio veikalus taip pat aišku, kad Augustinas perdavė savo betūkstantmetizmo „akinius“ Martynui Liuteriui. Vien jau tai buvo pakankamai blogai, bet negana to dar ir Augustino alegorinis Šventojo Rašto aiškinimo metodas buvo perduotas Liuteriui, Kalvinui ir kitiems. Vienintelis geras Augustino poelgis yra tai, kad jis išvelgė pavojų naudoti alegorinį metodą aiškinant istorinius Biblijos raštus (geras dalykas). Todėl jis skatino savo kartą, kad alegorinis aiškinimo metodas būtų skirtas tik pranašiškomis ištraukoms (blogas dalykas).

Daugelis šventraščių Martynui Liuteriui buvo sutepti dėl Augustino įtakos. Būtent dėl to Liuteris neprotestavo prieš Romos pamatinę doktrininę klaidą, o tik prieš jos moralinį bankrotą ir jos besaikiškumą. Liuterio požiūris jo protesto pradžioje atskleidžia jo teologinius įsitikinimus. Svarbu pažymėti, kad savo kryžiaus žygio pradžioje Liuteris negalvojo ir neketino atitrūkti nuo Romos, o tik ją reformuoti. 1518 m. gegužės trisdešimtąją dieną, praėjus metams po to, kai jis ant Vitenbergo bažnyčios durų iškabino garsiąsias devyniasdešimt penkias tezes, Liuteris parašė laišką popiežiui Leonui X. Paskutinė jo laiško pastraipa buvo tokia:

„Todėl, Švenčiausiasis Tėve, aš nusilenkiu prieš tavo šventumą ir atsi-
duodu tau tuo, kas esu ir ką turiu. Pakelk mane arba nužudyk, pritark ma-

no darbui arba atmesk jį pagal savo malonumą: **aš atpažinsiu Tavo balsą kaip Tavyje kalbančio ir valdančio Kristaus balsą.** Jei būčiau nusipelnęs mirties, jos neatsisakyčiau. Nes Viešpaties yra žemė ir jos pilnatvė. Tebūna Jis palaimintas per amžius. Amen. Tegul Jis visada tave saugo. Amen“.

Galiausiai, kai buvo įkurta Vokietijos valstybinė bažnyčia (liuteronybė), daugelis žmonių pastebėjo, kad, be kai kurių nedidelių doktrininių skirtumų, iš tikrųjų nebuvo didelio skirtumo tarp valstybinės Vokietijos ir valstybinės Romos bažnyčių. Bažnyčios istorikas Bruce Shelley knygoje „Bažnyčios istorija aiškia kalba“ rašo:

„Liuteronų bažnyčios buvo įsteigtos bažnyčios. Jos išlaikė išventintus dvasininkus, kurie visus tam tikros teritorijos gyventojus laikė savo bažnyčios nariais. Bažnyčios siekė valstybės algos ir paramos. **Oficialus protestantizmas mažai kuo skiriasi nuo oficialios katalikybės.**“

Štai kodėl Ernstas Troeltsch'as XX amžiaus pradžioje įvardino protestantizmą kaip „katalikybės modifikaciją, kurioje katalikų problemos išlieka, tačiau pateikiami skirtingi sprendimai“.

IŠTEISINIMAS VIEN TIKĖJIMU ARBA KŪDIKIŲ KRIKŠTIJIMAS

Be to, naujojoje Vokietijos valstybinėje bažnyčioje vandens krikštas buvo laikomas būtinu kūdikio išgelbėjimui. Ši mintis yra ypač miglota, suprantant, kad kūdikių krikšto mokymas neturi nė vieno jį patvirtinančio biblinio įrodymo. Tai buvo Romos katalikų relikvija, laikui bėgant tapusi daugelio protestantų bažnyčių pagrindu. Bažnyčios istorikas Dr. Newman'as pastebėjo:

„Jei faktai taip aiškiai parodo priešingus dalykus, tai manytume, kad išteisinimo vien tikėjimu doktrina turėtų panaikinti kūdikių krikštą. Bet ne! **Įsteigtų dalykų privalu laikytis**“ (galbūt jie norėjo išlaikyti jų puoselėjamus įsitikinimus ir tradicijas?). („Bažnyčios istorijos vadovas“, II tomas, 120 psl.).

Pagalvokite apie neįveikiamas teologines (ir logines) problemas, su kuriomis susidūrė Martynas Liuteris. Jei kūdikio krikštas atgaivina kūdikį (o tai tuo metu buvo beveik visuotinė prielaida) ir išteisina kūdikio sielą prieš Dievą, tai **kaip jis galėjo mokyti ir išteisinimo vien**

tikėjumu? Kaip galima mokyti, kad išgelbėjimas ir išteisinimas Dievo akivaizdoje yra vien per tikėjimą, **ir čia pat tvirtinti, kad krikštas** (kūdikio ar suaugusiojo) **yra būtinas išgelbėjimui?**

Liuterio problema buvo daug aštresnė nei kad suvokia daugelis susiskaldžiusių protestantų grupių. Jis, kaip ir Roma, mokė, kad kūdikio siela išteisinama prieš Dievą, kai jis pakrikštijamas. Jis įsakė, kad visi tėvai pakrikštytų savo vaikus aštuntą dieną po jų gimimo. (Tai buvo bandymas laikytis žydų tvarkos, pagal kurią Dievas per Mozę įsakė žydams apipjaustyti visus berniukus aštuntą jų gyvenimo dieną). Liuteris tikėjo, kad krikštas yra simbolis **ir atgaivinimo veiksnys**, ir kad kūdikius reikia krikštyti, kitaip valstybinė bažnyčia žlugs. Aš tai sakiau kitur, bet manau, kad ir čia tin-ka tai pakartoti. Jei Liuteris tikrai norėjo laikytis savo minties dėl krikšto, pakeičiančio apipjaustymą, ar jis būtų krikštijęs tik berniukus, o ne mergaites, nes į apipjaustymą mergaitės neištrauktos?

Kaip Martynas Liuteris supainiojo dvi viena kitai prieštaraujančias filosofijas – „kūdikių atgimimą per krikštą“ ir „išteisinimo tikėjimu“ doktriną? Jis bandė tai padaryti begėdiškai ir beatodairiškai atsisakydamas biblinio autoriteto ir bet kokių loginio samprotavimo. Jo atsakymas (bent jau mums) yra panašus į ant tvoros sėdintį politiką, bandantį surinkti balsus iš abiejų pusių labai prieštaringai vertinamam klausimui, kaip daugelis šiandien daro bet kokių nesutarimus keliančiu klausimui. „Sėdėdamas ant tvoros“ Liuteris turėjo gauti daktaro laipsnį. Komentuodamas šį svarų klausimą jis kalbėjo kaip turintis nugalintą dvikalbio techniką ir nuklydimo į lankas patirtį, Dar kartą cituoju daktarą A. E. Newman'ą:

„Su tikrai didingu įžūlumu didysis reformatorius pareiškia, kad **kūdikiai atgaivunami krikštu ir kad jie tuo pat metu išteisinami asmeniniu tikėjimu**. „Ar aštuonių dienų kūdikis gali tikėti? **Įrodykite, jei yra kitaip!**“ – triumfuodamas sušunka Liuteris.“ („Bažnyčios istorijos vadovas“, 120 psl.).

PIRMAS KŪDIKIŲ KRIKŠTO PAMINĖJIMAS

Nepaisant visų įrodinėjimų, kūdikių krikštas Biblijoje neminimas. Pirmą kartą jis pasirodė Tertuliano raštuose (trumpame veikle) ir, kaip bebūtų įdomu, jis apie tai užsimena tik polemikos prieš kūdikių krikštijimą kontekste.

„Ir kai tam tikra gyvatės patelė iš kainitų sektos [...] nusinešė nemažai žmonių su savo išskirtine maro doktrina, ypač stengdamasi griauti krikštą, Tertulianas užsiėmė šia tema ir parengė savo homiliją apie krikštą „De Baptismo“. (Tertullianus, „De Baptismo“ 1.5.).

„De Baptismo“ yra nepaprastai svarbus ginčui dėl krikšto, nes jame yra pirmoji aiški nuoroda į **visus krikščioniškus raštus** (įskaitant Šventąjį Raštą) paedo praktikavimui (kūdikių krikštui ir, svarbiausia, tai **protestui prieš jį**).“ („Vandenys, kurie skaldo“, 74 psl.).

Norint suprasti šį argumentą, reikia atidžiai perskaityti paties Tertuliano žodžius šia tema. Raginau savo mokinius: „Atkreipkite dėmesį į ankstesnės ir sekančios citatos svarbą“. Tai pirmieji paminėti arba bent jau įrašyti ir išsaugoti žodžiai apie kūdikių krikštą:

„Tiesa, mūsų Viešpats sako: „Nedrauskite jiems ateiti pas mane.“ Taigi tegul jie ateina, kai užaugs, kai mokysis ir kai bus mokomi, kodėl reikia ateiti. Tetampa jie krikščionimis, kai bus kompetentingi pažinti Kristų. Kodėl nekalta kūdikystė turėtų skubėti į nuodėmių atleidimą? [...] Tegul jie pirmiausia išmoksta prašyti išgelbėjimo, kad matytųsi, jog davė tam, kuris prašo“ (Tertullianus, „De Baptismo“).

Nors joks evangelikas nesutiktų su Tertuliano išvadomis, kad vandens krikštas atleidžia nuodėmes, lygiai taip pat svarbu, kad aukščiau pateiktas teiginys būtų aiškiai suprstas kaip kūdikių krikšto panaikinimas. Tačiau, nepaisant ištirto ir tikslaus istorinio dokumento, cituoto aukščiau, Škotijos bažnyčios vadovai, nuspręsdami, kokia bus jų pozicija šiuo klausimu, pasakė:

„Pakanka pasakyti, kad trisdešimt metų nuo „De Baptismo“ išleidimo, Hippolitas vakaruose ir Origenas rytuose kūdikių krikštą laikė normalia praktika, **kurios kilmė ir valdžia atėjo iš apaštalų**.“

Beveik nekyla abejonių, kad aukščiau pacituoti žodžiai buvo parašyti labai nuoširdžiai. Tačiau, kaip dažnai nutinka nesutarimų metu, pasitaiko tam tikrų perdėjimų. Prisiminkite atvejį, kai Senojo testamento laikais Talmudas buvo pridėtas prie Toros. Siekiant Talmudui suteikti daugiau patikimumo, buvo teigiama, kad jis, kaip ir Tora buvo duotas antgamtinėmis priemonėmis tuo pat metu, kai Dievas davė Torą Mozei. Panaši yra ir kūdikių krikšto doktrinos kilmė. Dar kartą atkreipkite į tai dėmesį. Tie, kurie gynė kūdikių krikšto praktiką, sakė: „kūdikių krikštas buvo įprasta praktika, **kurios kilmė ir valdžia atėjo iš apaštalų**.“

Kūdikių krikštą propaguojantys ir savo teiginius norintys pagrįsti geranoriški žmonės dažnai cituoja kai kuriuos vėlesnius „Bažnyčios tėvus“, bet niekada nesikreipia į Šventąjį Raštą, nes jame nėra nieko, kas tokį krikštą patvirtintų. Argi tai neprimena Senojo testamento religinių vadovų elgesio? Jie cituodavo Talmudą, o Torą – ignoruodavo. Krikščionija cituoja „Bažnyčios tėvus“, o ne Dievo žodį. Škotijos bažnyčios lyderių formuluotė yra ne tik klaidinga, bet ir gryna pasaka. Tie vyrai Šventajame Rašte tikrai nerado jokių įrodymų, kad apaštalai mokė kūdikių krikšto. Netgi atvirksčiai, šitoks krikštas prieštarauja bibliniam mokymui. Jei būtų buvę biblinių įrodymų, patvirtinančių šią praktiką, jie jau seniai būtų buvę pateikti. Kūdikių krikštas Šventajam Raštui yra svetimas. Todėl krikščionijos vadai įnirtingai šaukiasi graikų ir romėnų mitologijos bei filosofijos sugadintų „Bažnyčios tėvų“ pagalbos.

Adolfas Von Harnack'as taip pat pareiškė, jog nėra jokių įrodymų, kad kūdikių krikštas buvo praktikuojamas iki antrojo amžiaus pabaigos. Šitokiai Harnack'o išvadai pritarė ir daugelis Biblijos tyrinėtojų. Tačiau, nepaisant tų neįkainojamų tyrimų, kai kurie labai šališki ir trumparegiški įvairių bažnyčių „stulpai“ tvirtina, kad jie ir toliau tęs kūdikių krikšto praktiką. Tai man primena pasakojimą apie vieno pastoriaus pamokslą užrašus. Prie vieno iš punktų jis pasirašė sau pastabą: „Kalbėk dramatiškiau ir garsiau, nes šis punktas yra per silpnas“. 1955 m. specialiosios Škotijos presbiterionų bažnyčios krikšto komisijos nariai dėl kūdikių krikšto bažnyčioje buvo vieningi. Jie rašė:

„Vieningas požiūris į senovės ortodoksų bažnyčią verčia mus laikyti kūdikių krikštą neginčijama krikščionių bažnyčios praktika nuo pat pradžių“. (Bet, kaip visada, tai buvo patvirtinta **nepacitavus nė vienos Šv. Rašto eilutės**). (R.G. Bratcher, „Review and Expositor“, 1957 m. balandis, 206 psl.) (Pradinė ataskaita, parašyta 1955 m., buvo peržiūrėta ir paskelbta pavadinimu „Biblinė krikšto doktrina“).

Pirmą kartą perskaitęs aukščiau pateiktą teiginį, paklausiau savęs: „Ar teisingai supratau tai, kas buvo pareikšta?“ Škotijos bažnyčią atstovaujanti taryba vienbalsiai patvirtino, kad ir toliau tęs kūdikių krikštą, nes tai buvo senovės Romos katalikų bažnyčios praktika. John'as Knox'as, įrankis, kuriuo Dievas pakėlė Škotijos presbiterionų bažnyčią, neabejotinai sutiktų su jų išvadomis, bet vis dėlto iš baimės susigūžtų dėl tokios nenormalios logikos. Ginčo dėlei primenu, kad net „senovės ortodoksų bažnyčia“ kūdikių krikšto nepraktikavo (kaip minėta aukščiau) iki antrojo amžiaus pabaigos. Be to, kaip aptarta kitur šioje knygoje, pirmojo amžiaus pabaigoje išpažįstanti bažnyčia buvo sugedusi

ir atitrūkusi nuo savo pirminio mokymo. Savo skaitytojams primenu ankstesnę Roberto Andersono citatą:

„Aš ją vadinu pamiršta tiesa, nes, kaip ir **išskirtinai krikščioniško apreiškimo** Paslapties tiesa (apreikšta apaštalui Pauliui), ji buvo prarasta apaštališkojo amžiaus laikotarpiu. **Ir mūsų standartinę teologiją taip užvaldė „Bažnyčios tėvų“ raštai, kad jos vis dar nepalietė evangelinė atgimimo šviesa.**“ (Roberto Andersono „Pamirštos tiesos“).

Kodėl tuomet teologai cituoja „Bažnyčios tėvus“ (kurių dauguma sugedę ir nuklydę), o Šventąjį Raštą palieka antrame plane? Skaitytojui, manau, tai yra aišku. Jie tai daro dėl tos pačios priežasties, kaip ir Izraelio lyderiai, citavę Talmudą, o ne Torą. Žmogaus sukurtą religiją geriausiai palaiko žmogaus raštai ir tradicijos.

Ankstyvaisiais „Bažnyčios tėvų“ laikais krikštas beveik visuotinai buvo laikomas būtinu išgelbėjimui. Netgi episkopalinis tarnautojas, knygos „Vandenys, kurie skaldo“ bendraautorius, rašo:

„Naujojo testamento rašytojai duoda suprasti, kad krikštas yra neatsiejama išgelbėjimo proceso dalis, atnešantis krikščioniui visišką Dievo palaiminimą.“

Tam tikra prasme aš pilnai sutinku su šiuo teiginiu. Taip, yra krikštas, kuris yra neatsiejamas nuo išgelbėjimo proceso, ir toliau aptarsiu Biblijos įrodymus, suteikusius mano sielai ir protui ramybę dėl Dievo atpirkimo. Romos teologijoje kūdikių krikšto doktrina yra glaudžiai susijusi su skaistyklos ir nežinomų pragarų (vieta, kur patenka mirę nekrikštyti kūdikiai) doktrina. Biblijoje palaikančių skaistyklos mokymą eilučių yra tiek pat, kiek yra ir eilučių, palaikančių kūdikių krikšto ir nežinomų pragarų doktrinas. Šio teiginio turėtų pakakti bet kuriam Raštą tyrinėjančiam rimtai mąstančiam studentui!

SVETIMA SKAISTYKLOS DOKTRINA BRUKAMA KAIP BIBLINIS FAKTAS

Nepaisydami aiškaus Šventojo Rašto mokymo, netikri mokytojai vis dar skleidžia antibiblines doktrinas kaip Dievo mokymus. Prisimenate Jėzaus žodžius: „gerai atmetate Dievo įsakymą, kad galėtumėte laikytis savo tradicijos“? Turėkite juos omeny skaitydami sekančią citatą iš religinio leidinio. Atminkite, kad tai yra „religijos“ mokymas, o **ne Dievo žodis.**

„Dieviškasis apreiškimas kalba, kad kiekvieno malonės būsenoje mirusio, bet žemėje neatlikusio pakankamo kaltės išpirkimo už savo atleistas nuodėmes, siela prieš patekdama į Dangų, patirs bausmę ir apvalymą Skaistykloje (skaistyklos skausmai yra nepakeliamai didesni už bet kokias žemėje žinomas kančias; kaip jie prisitaiko prie kiekvienos atskiros sielos praeities nuodėmių, kaip jų trukmė gali skirtis nuo mažiau nei vienos minutės iki kelių šimtmečių). Daug kartų Dievas leido Skaistykloje esančioms sieloms pasirodyti žemėje, kad prašytų maldų, aukų ir mišių joms palengvinti [...] (šioje knygoje) skaitytojas ras daugybę tikrų istorijų – apie pasirodymus ir apreiškimus apie Skaistyklą – paimtų iš Didžiosios Šv. Gertrūdos gyvenimų [...] Visi šie nuostabūs apreiškimai pabrėžia nuostabų palengvėjimą, kurį Skaistykloje esančios sielos gauna iš maldų, atgailos, išmaldos ir ypač iš už jas aukotų Šventų Mišių aukų. Be to, šiose istorijose aprašomas begalinis Skaistyklos sielų dėkingumas ir neįkainojama nauda, kurią jos gauna mainais savo geradariams.“

Tai skamba logiškai ir pagrįstai, jei nepaisoma bažnytinių (Pauliaus) laiškų. Iš bibliinių laiškų perspektyvos žiūrint, skaistyklą, nežinomus pragarus ir kūdikių krikštą ginantys argumentai, yra ne kas kita, kaip žmonių tradicijos. Kadangi nežinomų pragarų doktrina yra įsitvirtinusi milijonų galvose, jie mano, jog tai žiauru, kad pakrikštyti kūdikiai patenka į dangų, o nekrikštyti – į nežinios pragarus. Net Augustinas pateikė tokį paaiškinimą. Kalvinas, kaip naivus šuniukas, vėliau padarė tą pačią klaidą:

„Atrodo, kad pats Augustinas mokė, kad krikštas yra riba tarp kūdikių, kurie miršta pražuvę, ir kūdikių, kurie miršta išgelbėti.“

Būta įvairių pasiūlymų, kaip pabandyti sušvelninti siaubingas su tuo susijusias išvadas. Kai kurie kilnūs mokslininkai „nežinios pragarus“ bandė apibūdinti daugiau kaip prarastų palaiminimų, o ne bausmės vietą. Atrodė, kad kai kurie iš šių vyrų iš tikrųjų įsivaizdavo pragaro pasienio regioną, tam tikru atstumu nutolusį nuo ugnies ir sieros, kuriame išėjusios sielos nepatiria pragaro ir skaistyklos ugnies kančios. Šitokia informacija ne kas kita kaip tik žmogaus nuomonė.

Beveik prieš 800 metų italų poetas Dante Alighieri (1265–1321 m) parašė „Dieviškąją komediją“. Šiame veikalė buvo aprašyta jo įsivaizduojama kelionė per pragarą ir skaistyklą. Tragiškos šio veikalo pasekmės yra tai, kad jis tapo informacijos šaltiniu, kuris net iki šių dienų

daugumai žmonių suformavo klaidingą pragaro sampratą. Kalbėjaisi su žmonėmis, kurie atkakliai gina Dantę ir pasididžiuodami remiasi juo, kaip savo teologijos, susijusios su pomirtiniu gyvenimu, pagrindu. Apibūdinamas nekrikštytų kūdikių padėtį Dante bandė numalšinti Romos katalikų pozicijos mokymo griežtumą. Jų būklę jis įvardijo kaip „liūdesį be kankinimų“.

Romos katalikų bažnyčia vis dar palaiko krikšto būtinybę išgelbėjimui, tačiau pripažįsta, kad kraujo krikštas (kankinystė) ir krikštas iš „intencijos“ yra tiek pat vertingi, kaip ir tikrasis krikštas. Tačiau šios išimtys netaikomos kūdikiams, nebent būtų pripažintas pakankamas krikščionių tėvų troškimas, ir, žinoma, šiuo klausimu taip pat yra nesutarimų. Įdomu tai, kad didžiausia nuodėmė (Dantės samprotavimu), kuri nusipelno baisiausio laipsnio bausmės, visai ne ta, kokią įvardintų visuomenėje. Kalbu apie lupikavimo „nuodėmę“. Kas yra lupikavimas? Dabar tai jau tikrai kažkam skaudės. Lupikavimas – tai pinigų skolinimas, o po to tikėjimasis, kad jie bus gražinti su palūkanomis! Pagrindinė šią „didžiąją nuodėmę“ dariusių gyventojų dalis buvo žydų bendruomenė.

Kitur minėjau, kad nemažai žydų patyrė ritualinės bažnyčios persekiojimus, išgarsėjusius pasaulyje. Šis gėdingas skandalas buvo nutildytas, o dauguma Europos ir Vakarų valstybinių bažnyčių pareigūnų neigia, kad tai kada nors įvyko. Šis nežmoniškas elgesys su žydu tauta nebuvo pakankamai išgarsintas ir akcentuojamas. Tačiau tai dar ne visa istorija. Yra istoriniai dokumentai, atskleidžiantys kitokią gėdingą elgesį su Pietų Amerikos vietiniais gyventojais konkistadorais ir su milijonais tikinčiųjų, kurie buvo išžudyti, nes nepasidavė Romos popiežiaus valdžiai, ypač ispanų inkvizicijos laikais.

Tai tragiška, sukrečianti yda krikščionijos istorijoje. Taigi išsamesnė šios „tamsiųjų amžių“ katalikų bažnyčios istorija atskleidžia, kad Vakarų kultūros įsteigtoji bažnyčia ne tik išžudė daugybę žydų, bet ir išžudė milijonus tikinčiųjų – visai apšmeižtų Dievo Avinėlio pasekėjų. Nukrečia šurpulys pagalvojus apie milijonus, kurie tamsiaisiais amžiais ir Romos inkvizicijų laikais buvo deginami, skerdžiami, kankinami, skandinami ir žudomi dėl savo kitokio nei Romos katalikų bažnyčios požiūrio į krikštą. Nors tą liūdną istoriją pirmą kartą sužinojau daugiau nei prieš trisdešimt metų, ji iki šių dienų man kelia šleikštulį. Nenuostabu, kad John'as Stiuartas Mill'as, kaip ir daugybė kitų išsilavinusių intelektualų, jaučia tokią panieką krikščionių „dievui“:

„Joks pagoniškos religijos demonas negalėtų konkuruoti su šiuo sugedusiu krikščionių dievu, kurio pasekėjai žudo vienas kitą iki tiek, kad tai darosi bjauru mažiausiai civilizuotiems, barbariškausiai pagoniškos ir primityviausioms kultūroms“.

Labiausiai Romos katalikų bažnyčia liejo savo pyktį ant ana-baptistų („ana“ reiškia „prieš“). Šie brangūs Dievo šventieji buvo prieš kūdikių krikštijimą. Tokį požiūrį jie išreiškė savo paskutiniame žodyje, paneigdami bet kokį popiežiaus valdžios pripažinimą. Dėl to prasidėjo masinės jų žudynės.

Matydami, kad net iki šių dienų krikšto vanduo tebeskaldo tikinčiuosius, labai vertiname pasakojimus apie valdensus ir tai, kaip jie susidorojo su slegiančiu Romos režimu. Jų laikais įsitikinimas dėl krikšto buvo ne diskusijų tema, bet gyvybės ir mirties klausimas. Shelley rašo:

„Kartais jie tenkindavosi įtakingos grupės padėtimi katalikybės tarpe, su viltimi siekdami reformos, ir saugumo sumetimais priimdami katalikų sakramentus su slapta protine išlyga. Tai buvo veikla, kurią Kalvinas vėliau paniekino kaip „nikodemiškumą“ (t. y., buvimą „slaptu mokiniu“, kaip Nikodemas), tačiau tokia jo kritika yra šiek tiek nesąžininga. Taip valdensai elgėsi ne iš bailumo, o iš gilaus „vidinio ir dvasingo“ garbinimo ir tikėjimo požiūrio. Teisingai ar neteisingai jie tiesiog atmetė priverstinius matomus sakramentus kaip nepageidaujamus bei nereikšmingus, kurie sielai nedavė nei naudos, nei žalos.“ („Bažnyčios istorija paprasta kalba“).

Toks požiūris gali atrodyti ne kaip drąsių kovotojų ir didvyrių, tačiau daugelis tų šventųjų sugebėjo išgyventi daugelį metų priespaudos ir persekiojimo, juos užgriuvusio tomis baisiomis dienomis. Mūsų šiandieniniai evangelikai turėtų gerai pagalvoti apie savo padėtį prieš pasmerkdami tuos šventuosius. Valdensai, kaip ir D. L. Moody, krikšto klausimais išmoko palaikyti liežuvį už dantų. Tik jiems grėsė ne tarnystės galimybių praradimas, o savo ir savo vaikų gyvybių.

SEPTYNIOLIKTAS SKYRIUS

GINČAS DĒL KRIKŠTO IŠSPRENDŽIAMAS TEISINGAI PADALIJUS DIEVO ŽODI

Anksčiau aptarėme svarbius skirtumus tarp dviejų Biblijoje pateiktų pagrindinių evangelijų – tarp Karalystės evangelijos ir Dievo malonės evangelijos. Kai šios dvi evangelijos viena nuo kitos neatskiriamos, vandens krikšto tema tampa daugelio ginčų ir painiavų motina. Kai Šventasis Raštas suprantamas teisingai jį padalinant, tai konfliktas, sumaištis ar ginčas lengvai išsprendžia savaime. Dėl pabrėžimo ir aiškumo pakartoju šiuos žodžius, pateiktus šios knygos pradžioje.

„Šios knygos esmė yra pagrįsta viena svarbia bibline tiesa, o būtent, kad Dievo žodyje yra dvi pagrindinės evangelijos. Yra „Karalystės evangelija“, ilgai laukta, pranašiškumis Senojo testamento temomis paremta žinia, kurią mūsų Viešpats ir Jo apaštalai skelbė Izraelio tautai Jėzaus Kristaus žemiškosios tarnystės metu. Po Jėzaus Kristaus iškelavimo pas Tėvą, šią evangeliją dar septynerius metus skelbė Izraelio apaštalai (Apaštalų darbai 1 – 9 skyriai). Tačiau yra ir kita – „Dievo malonės evangelija“, pirmą kartą per apaštalą Paulių paskelbta pagonims. Atkreipkite dėmesį, kaip aiškiai šios evangelijos apibrėžtos Dievo žodyje“:

*„Ir ši **Karalystės evangelija** bus paskelbta visame pasaulyje paliudyti visoms tautomis; ir tada ateis galas.“ (Mato 24, 14)*

*„Bet niekas iš šitų dalykų manęs nejaudina, ir nebranginu savo gyvybės, idant užbaigčiau savo bėgimą su džiaugsmu ir tarnystę, kurią gavau iš Viešpaties Jėzaus, kad liudyčiau **Dievo malonės evangeliją**.“ (Apaštalų darbai 20, 24)*

Krikštas vandeniui buvo Karalystės evangelijos dalis. Kiek vėliau Kristus išgelbėjo Paulių ir jam atskleidė Paslaptį bei su ja susijusį pavedimą, nieko bendro neturintį su vandens krikštu. Dabartiniame malonės amžiuje yra tik vienas krikštas. Tai ne vandens ritualas, bet pačios Šventosios Dvasios „ne rankomis atliekamas“ krikštas. Kiekvienas šiuo dvasiniu krikštu pakrikštytas žmogus yra išgelbėtas amžiams. Kai buvo skelbiama Karalystės evangelija, atgailaujančiam žydui buvo liepta šauktis Viešpaties vardo ir pasikrikštyti vandeniui. Karalystės krikštas vandeniui irgi išgelbėdavo sielą (apie tai vėliau paaiškinsiu).

Apaštalų darbų knyga byloja, kaip po Stepono užmėtymo akmenimis, Dievas nutraukė dvylikos Izraelio apaštalų žinią ir tarnystę. Dėl Izraelio nuopolio Dievas laikinai sustabdė karalystės įgyvendinimą, ir, ketindamas pradėti kitą savo suplanuotą ūkvedybą, Jis išgelbėjo Paulių ir per jį mums atskleidė naują, kitą žinią, labiausiai saugotą, žinomą tik Dievo širdžiai – dangaus paslaptį (Efeziečiams 3, 9). Žmogiškasis įrankis, kuriam buvo patikėta ši žinia, buvo Jo pasirinktas pasiuntinys, Jo bažnyčią persekiojęs priešas – Saulius iš Tarso. Ši Dievo paslaptis yra dabartinės Jo ūkvedybos žinia, taikytina mūsų dienomis. Liūdna, kad krikščionijos dauguma visiškai praleido šį svarbų įvykį. Manau, kad tai yra pagrindinė priežastis, kodėl krikščionybė yra apgailėtinoje susiskaldymo ir chaoso būsenoje – „netvarkoje, kurioje ji dabar yra“.

Besitęsiantys ginčai dėl krikšto kyla dėl to, kad bažnyčia nesugeba išvelgti skirtumo tarp dviejų Biblijoje minimų evangelijų: tarp Izraeliui skelbtos „Karalystės evangelijos“ ir „Dievo malonės evangelijos“, duotos pagonims dabartiniame amžiuje. Šios dvi evangelijos niekada nebuvo skirtos sujungti į vieną! Jei skaitydami Šventąjį Raštą, nesugebame atskirti šių dviejų evangelijų, tuomet apart chaoso nieko kito nesitikime. Kaip tik su tuo krikščionių bažnyčia ir susiduria/susidurs iki Viešpaties atėjimo. Skaitydami Bibliją susipainioję krikščionys mano, kad visur Rašte minimas vienas ir tas pats krikštas. Tačiau taip nėra! Apsvarstykite šiuos skirtingus Šventojo Rašto krikštus.

ĮVAIRŪS RAŠTO KRIKŠTAI

Augančio vaiko proto branda pasireiškia pastabumu ir išvalgumu. Kai Dievas nusprendė, kad man vaikystėje reikia „užsigrūdinti charakterį“, Jis atsiuntė man brolių. Pradėjęs kalbėti jaunėlis visus vadino „vabalu“, nesvarbu ar tai būtų žmogus, ar daiktas, ar gyvūnas, ar mineralas, ar daržovė, ar kas kita. Jis tesugebėjo ištarti „vaaaabaaalaaa“. Kiekvienoje šeimoje yra tokių kaip mano brolis! Džiaugiuosi galėdamas pranešti, kad šiandien mano brolis to nebedaro. Jis užaugo ir jau žino, kad dalykai vienas nuo kito skiriasi. Kai kuriems vaikams viskas, kas su ratais, yra arba automobilis, arba sunkvežimis. Tačiau kai vaikas pradeda bręsti, išvelgti ir atskirti daiktų įvairovę, jis pradeda atpažinti skirtingas transporto priemones. Tą patį galima pasakyti ir apie naujaitikius Kristuje. Skaitydami Bibliją ir joje užtikę žodį „krikštas“, daž-

niausiai galvoja, kad tai yra vandens krikštas. Tačiau tai yra klaidingas samprotavimas, kuriam Biblija nepritaria. Iš tikrųjų Dievo žodyje yra keli krikštai. Laiške hebrajams parašyta:

*„Todėl, palikę Kristaus mokslo pradmenis, eikime toliau į tobulumą; iš naujo nedėdami pamato atgailos nuo negyvų darbų ir tikėjimo į Dievą, **mokslo krikštų**, rankų uždėjimo, mirusiųjų prisikėlimo ir amžinojo teismo.“ (Hebrajams 6, 1-2)*

Kai kuriuose šiuolaikiniuose vertimuose žodis „krikštai“ pakeistas žodžiu „apsiplovimai“, bet tai tik paslepia šios ištraukos prasmę. Kadai-se buvau Biblijos konferencijoje, kurioje vienas iš pranešėjų man įteikė brošiūrą apie įvairius Biblijoje esamus krikštus. To palaimintojo Kristaus tarno, 81 metų pastoriaus vardas buvo Otisas Watson'as. Jis ištikimai skelbė žinią, kurią niekinau ir juodinau, bet dabar ji mano širdžiai yra brangi. Laikui bėgant pradėjau rimčiau vertinti jo nuomonę, nes ji įgijo biblinę prasmę, nors ji ir smarkiai skyrėsi nuo mano Apaštalų darbų 2 skyriaus teologijos. Galiausiai biblinės tiesos man suformavo teisingą požiūrį į vandens krikštą. Nuoširdžiai tikiuosi, kad tiesa kaip ir mane paveiks kiekvieną tikintįjį. Rašte kalbama mažiausiai apie vienuolika skirtingų krikštų, ir juos pamatyti būtina kiekvienam.

Izraelio tautos krikštas Mozei

„Be to, broliai, nenoriu, kad būtumėte nežinantys, kaip visi mūsų tėvai buvo po debesimi ir visi perėjo per jūrą; ir visi buvo pakrikštyti Mozei debesyje ir jūroje.“ (1 Korintiečiams 10, 1)

Tai buvo „sausas“ krikštas, nes Izraelis ėjo per jūrą sausa žeme. Egiptiečiai buvo panardinti vandenyje, bet nebuvo pakrikštyti, kaip daugelis įsivaizduoja.

Įvairūs izraelio religijos krikštai

„Todėl, palikę Kristaus mokslo pradmenis, eikime toliau į tobulumą; iš naujo nedėdami pamato atgailos nuo negyvų darbų ir tikėjimo į Dievą, mokslo krikštų, rankų uždėjimo, mirusiųjų prisikėlimo ir amžinojo teismo.“ (Hebrajams 6, 1-2)

Senajame testamente Dievo įstatymas mokė įvairių apsiplovimų, kuriuos čia mini laiškas hebrajams. Šiame 6 – ame skyriuje žydų api-

plovimai vadinami „krikštais“. Kitame laiško hebrajams skyriuje (9, 10) paminėti tie patys įvairūs Senojo testamento apiplovimai vadinami „apiplovimais“. Laiške hebrajams graikiškas žodis „baptizmo“ vienur išverstas žodžiu „krikštai“, o kitur – „apiplovimai“. Šie vandens krikštai yra ne Naujojo testamento naujovė, o Senojo testamento tradicija. Būtent šis Senojo testamento krikštas buvo fariziejų pykčio pagrindas, kai jie barė Viešpatį, leidusį savo mokiniams valgyti „neplautomis“ (arba nekrikštytomis) rankomis. **Pagal vyresniųjų tradiciją** reikėjo prieš valgį nusiplauti rankas.

Tradicinės žydų krikštų ceremonijos

Įvairių „apsiplovimų“, t. y., krikštų praktiką dar įvedė ir rabinai iš Talmudo (žmogaus mokymo), o ne iš Toros (Dievo mokymo).

Jono atgailos krikštas

„Ir jis atėjo į visą kraštą, esantį aplink Jordaną, skelbdamas atgailos krikštą nuodėmėms atleisti.“ (Luko 3, 3).

Šis krikštas nuodėmėms atleisti Izraeliui turėjo pristatyti Jėzų, kaip ilgai žadėtą Mesiją (Jono 1, 31). Šį krikštą priėmusieji, turėjo būti tobuliau mokomi Dievo žodžio, kad prisitaikytų prie Dievo tiesos.

„Šis vyras buvo pamokytas Viešpaties kelio ir būdamas karštos dvasios stropiai kalbėjo bei mokė Viešpaties dalyką, žinodamas vien tik Jono krikštą. Ir jis pradėjo drąsiai kalbėti sinagogoje; kurį Akvilas ir Priscila išgirdę pasiėmė pas save ir jam tobuliau išaiškino Dievo kelią.“ (Apaštalų darbai 18:25-26)

Mūsų Viešpaties krikštas vandeniui

„Tuomet ateina Jėzus iš Galilėjos prie Jordano pas Joną, kad būtų jo pakrikštytas. Bet Jonas jam uždraudė, sakydamas: „Aš turiu būti tavęs pakrikštytas, o tu ateini pas mane?“ Ir Jėzus atsakydamas jam tarė: „Dabar leisk, kad taip būtų, nes taip mums dera išpildyti visą teisumą“. Tada jis jam leido.“ (Mato 3, 13-15)

Mūsų Viešpaties krikštas vandeniū turėjo išpildyti visą teisumą. Kristui nereikėjo krikštytis dėl nuodėmių atleidimo, todėl tai buvo unikalūs krikštas. Šiais laikais įprasta, kai pastorius pakrikštija naujai atsivertusį į vietinę bažnyčią, sakydamas: „Dabar pagal tavo tikėjimo išpažinimą ir tavo pasiryžimą sekti Kristumi krikštu...“ Bet ar teko kada išgirsti šiuos žodžius: „kad būtų įvykdytas visas teisumas“? Ne. Nes dauguma tikinčiųjų nemano, kad tai atitiktų tikrovę. Joks kitas žmogus negalėtų būti pakrikštytas, kad „išpildytų visą teisumą“. **Niekas niekada negalėjo sekti Kristumi šiuo krikštu.**

Mūsų Viešpaties krikštas į mirtį

Mažai kas susimąsto apie tai, kad mūsų Gelbėtojas buvo pakrikštytas du kartus: pirmą kartą Jordano upėje pas Joną, o antrą kartą ant kryžiaus. Tai gana gerai aprašyta Naujajame testamente:

„Bet Aš turiu būti pakrikštytas krikštu; ir kaip aš esu suspaustas, kol tai bus įvykdyta!“ (Luko 12, 50).

„Bet Jėzus jiems tarė: „Jūs nežinote, ko prašote: ar galite gerti iš taurės, iš kurios Aš geriu? Ir būti pakrikštyti krikštu, kuriuo Aš esu krikštijamas?“ Ir jie tarė jam: „Galime“. O Jėzus jiems tarė: „Jūs iš tiesų gersite iš taurės, iš kurios Aš geriu; ir būsite pakrikštyti krikštu, kuriuo Aš esu krikštijamas.“ (Morkaus 10, 38-39)

Tipinis Nojaus krikštas

„Kurios kadaise buvo neklusnios, kai kartą Dievo ilgas pakantumas laukė Nojaus dienomis, kol buvo ruošinama arka, kurioje keletas, tai yra, aštuonios sielos, buvo išgelbėti per vandenį. Į kuriį panašus atvaizdas – krikštas – mus irgi dabar išgelbėja (ne kūno nešvarumų pašalinimas, bet geros sąžinės atsakas Dievui) per Jėzaus Kristaus prisikėlimą.“ (1 Petro 3, 20-21).

Tvano teismas niekada nepalietė Nojaus, kai jo siaučiančios bangos daužėsi į laivą. Tada milijonai bedievių vyrų ir moterų prigėrė ir žuvo. Kristaus krikštas yra šio arkos krikšto antiprototipas. Petras sako, kad gelbėja būtent šis Kristaus krikštas, kaip ir Nojus buvo išgelbėtas per arkos krikštą.

Šventosios Dvasios jėgos krikštas

„Ir štai Aš siunčiu ant jūsų savo Tėvo pažadą; bet jūs pasilikite Jeruzalės mieste, kol būsite apdalinti jėga iš aukštybių.“ (Luko 24, 49).

„Ir susirinkęs su jais jiems įsakė, kad neišeitų iš Jeruzalės, bet lauktų Tėvo pažado, „kurį, – Jis sako, – girdėjote iš manęs. Nes Jonas, tiesa, krikštijo vandeniui; bet jūs po nedaugelio dienų būsite pakrikštyti Šventąja Dvasia.“ (Apaštalų darbai 1, 4-5).

Atkreipkite dėmesį, kaip žodis „jėga“ pavartotas pirmame skyriuje:

„O Jis tarė jiems: „Ne jums žinoti laikus ar laikotarpius, kuriuos Tėvas nustatė savo valdžia. Bet kai ant jūsų ateis Šventoji Dvasia, gausite jėgą; ir būsite mano liudytojai Jeruzalėje ir visoje Judėjoje, ir Samarijoje, ir iki tolimiausio žemės pakraščio.“ (Apaštalų darbai 1, 7-8).

Aštuntoje eilutėje „jėga“ yra graikiškas žodis „dinamos“, turintis „stebuklų darymo“ reikšmę.

Pažiūrėkite, kaip Apaštalų darbuose vartojamas žodis „dinamos“:

„Izraelio vyrai, klausykitės šių žodžių; Jėzų iš Nazareto, žmogų, Dievo patvirtintą tarp jūsų stebuklais (dinamos) ir nuostabomis, ir ženklais, kuriuos Dievas darė per Jį jūsų tarpe, kaip ir patys žinote.“ (Apaštalų darbai 2, 22).

„Tuomet ir pats Simonas įtikėjo ir, kai buvo pakrikštytas, pasiliko su Pilypu ir stebėjosi, matydamas daromus stebuklus (dinamos) ir ženklus.“ (Apaštalų darbai 8, 13).

„Ir Dievas padarė ypatingų stebuklų (dinamos) Pauliaus rankomis“ (Apaštalų darbai 19, 11)

Daugelis evangelikų „jėgą“ aiškina kaip gebėjimą laimėti sielas, bet nemanau, kad tai yra teisinga. Apie jėgą sieloms laimėti mokoma kitose Šventojo Rašto vietose. Per Sekmines buvo vienas iš Joelio pranašautų Izraeliui skirtų ženklų (Joelio 2, 28–29; Apaštalų darbai 2, 14–21). Šis krikštas nebuvo priemonė duoti mokiniams Šventosios Dvasios, nes jie prieš Sekmines jau buvo gavę Šventąją Dvasią:

„Ir taip pasakęs parodė jiems savo rankas ir savo šoną. Tada mokiniai, pamatę Viešpatį, apsidžiaugė. Tada Jėzus vėl jiems tarė: „Ramy-

bė tebūna jums! Kaip mano Tėvas mane siuntė, taip ir Aš jus siunčiu“.
Ir tai taręs Jis kvėpė į juos ir jiems sako: „Imkite Šventąją Dvasią.“ (Jono 20, 20-22).

Atvirksčiai, šis krikštas buvo skirtas aprengti juos jėga iš aukštybių, kad darydami „ženklus ir stebuklus“ jie atliktų Karalystės tarnystę.

Šventosios Dvasios krikštas ugnimi

„Aš, tiesa, jus krikštiju vandeniu atgailai, bet tas, kuris ateina po manęs, yra galingesnis už mane, aš nevertas nešti jo apavų; Jis krikštys jus Šventąją Dvasia ir ugnimi.“ (Mato 3, 11).

Tai yra aiški nuoroda į teismo krikštą, kai pelai bus deginami neužgesinama ugnimi. Šis krikštas dar bus ateityje.

Sekminių vandens krikštas Jėzaus Kristaus vardu nuodėmėms atleisti

„Tada Petras jiems tarė: „Atgailaukite, ir kiekvienas iš jūsų tepasikrikštija Jėzaus Kristaus vardu nuodėmių atleidimui, ir gausite Šventosios Dvasios dovaną.“ (Apaštalų darbai 2, 38).

Petro besiklausantieji dar nebuvo gavę Šventosios Dvasios, bet jiems buvo pažadėta, kad kai jie bus pakrikštyti, **tada** gaus Šventosios Dvasios dovaną. Šio krikšto formuluotė kilusi iš Morkaus 16, 15-18 ir buvo skirta Izraeliui. Šie pažadai tikrai nebuvo duoti Kristaus Kūno bažnyčiai. Po šių Jėzaus kalbėtų žodžių turėjo praeiti daugiau nei dvidešimt metų, kol Pauliui buvo atskleista nauja žinia pagonims apie Kristaus kūną.

Šventosios Dvasios krikštas, kuriuo kiekvienas narys perkeliamas į Kristaus kūną

„Nes viena Dvasia mes visi esame pakrikštyti į vieną kūną, ar būtume žydai, ar pagonys, ar būtume vergai, ar laisvi; ir visiems buvo duota gerti į vieną Dvasią.“ (1 Korintiečiams 12, 13).

Čia nekalba apie krikštą vandeniu. Tai galima suprasti **tik** suvo-

kus toliau įvardintą skirtumą. Evangelijose pažadėta, kad Jėzus Kristus krikštys Šventąja Dvasia – Jis yra Krikštytojas. Pauliaus laiškuose Krikštytojas yra Šventoji Dvasia, kuri kiekvieną patikėjusį nusidėjėlį įkelia į Kristaus Kūną. I-ojo Laiško korintiečiams 12-ame skyriuje žodis „Dvasia“ vartojamas naudinininko linksniu. Skaitant apie Sekminių jėgos krikštą, aišku, kad Viešpats Jėzus yra Krikštytojas, o „Dvasia“ yra asmuo, kuriuo buvo pakrikštyti tikintieji. Tiek jėgos krikštas per Sekmines, tiek „vienas krikštas“ Kristaus kūnui yra dvasiniai krikštai. Jie nėra vandens krikštai. Dabartiniame Malonės amžiuje Krikštytoja yra Šventoji Dvasia. Tai yra „vienas“ krikštas, kuriuo Šventoji Dvasia (Krikštytoja) perkėlė mus į Kristaus Kūną. Šiuo atveju (kaip ir visada) svarbu prisiminti „teisingai padalinamo žodžio“ principą, nes abu dvasiniai krikštai yra atskiri ir skiriasi vienas nuo kito. Kristaus kūnui duotas „vienas krikštas“ dabartinėje Dievo ūkvedyboje tikinčiuosius sutapatina su Kristumi Jo mirtyje, palaidojime ir prisikėlime, ir tai įtraukia juos į Jo bažnyčią, kuri yra Jo kūnas. Tai „**vienas**“ krikštas, susijęs su Dvasia ir Kristaus kūnu (Efeziečiams 4, 4-6).

KĄ REIŠKIA „VIENAS“?

Kad suprastume vieno krikšto prasmę, turime aiškiai suprasti žodžio „vienas“ reikšmės poveikį ir svarbą šiame kontekste. „Nes yra **vienas** Dievas ir **vienas** tarpininkas tarp Dievo ir žmonių – žmogus Kristus Jėzus“ (ITimotiejui 2, 5). Ar žodis „**vienas**“ yra absoliutus ar santykinis? Tai yra, ar yra **vienas** tarpininkas, neskaitant kitų tarpininkų, ar yra **vienas** tarpininkas, be daugelio kitų? Ar Kristus yra mūsų vienintelis tarpininkas, atmetus visus kitus, ar Jis yra vienas šalia daugelio kitų (kaip moko gnosticizmas/krikščionija)? Apmąstydami Laiške efeziečiams 4, 4–6 esančią ištrauką, turime suprasti, kiek krikštų Dievas paskyrė dabartiniam amžiui ir kas tiksliai yra tas krikštas. „*Yra vienas Viešpats, vienas tikėjimas ir **vienas** krikštas*“ (Efeziečiams 4, 5)

Net drąsiausia vaizduotė negalėtų pripažinti, kad bet kuri kita Šventojo Rašto tema galėtų būti tokia prieštaringa, tokia dviprasmiška, tokia sudėtinga, jog kai kurie Dievo žmonės, sutariantys dėl daugumos pagrindinių krikščioniškojo tikėjimo principų, žudytų vienas kitą dėl skirtingų požiūrių krikšto tema. Istorikai teigia, kad inkvizicijos laikais

dėl krikšto nesutarimų tradicinės ortodoksų bažnyčios išžudė milijonus krikščionių. Tai daugiau nei pamišęs Hitleris, nužudęs per 14 000 000 žmonių (įskaitant 6 000 000 žydų). Tik pašėlęs Stalinas savo valdžios laikais priartėjo prie šio žiauraus beveik 40 000 000 žmonių genocido. Tačiau jie visi nublanko prieš Mao Dzeduną, kurio bendras mirčių skaičius (įskaitant 20 000 000 žmonių, mirusių iš bado dėl jo „ūkininkavimo“ politikos) pasiekė beveik 100 000 000 sielų.

Bet kaip tai gali būti? Hitleris ir Stalinas buvo pamišę, egoistiški, bedieviški lyderiai. Ironiška yra tai, kad abu jaunystėje svarstė galimybę stoti į kunigystę. Bet šiame kontekste kalbame apie tariamai Dievo atpirktuosius, tuos, kurie prisipažįsta esą Kristaus sekėjai, kuriems buvo kalbėta: „Visi pažins, kad esate mano mokiniai, nes mylite vienas kitą“. Nuoseklus bažnyčios istorijos tyrinėjimas gali žmogų padaryti ciniku. Jokia kita tema, doktrina ar problema niekada taip neskaldė Kristaus Kūno kaip krikšto tema. Ar tiesiog gali būti, kad mes kažko nepastebėjome? Ar yra tikimybė, kad Kristaus Kūnas nepaisė kažko, kas Dievo tautai duotų biblinį atsakymą, išlaisvinantį iš šio sumaišties liūno?

Dar kartą pabrėžiu tai su nuoširdžiu įsitikinimu – Dievas nėra sumaišties autorius. Tuomet kodėl šis ginčas nebuvo seniai išspręstas? Prieš keletą metų lankiausi pas draugus netoli Biloksio, Misisipės valstijoje. Vienos bažnyčios lyderis man papasakojo apie gerai paviešintą diskusiją, vykusią toje srityje tarp gerai išmanančio baptistų pastoriaus ir Kristaus bažnyčios pastoriaus. Pasibaigus diskusijai, baptistai manė, kad laimėjo baptistų pastorius, o Kristaus bažnyčia manė, kad laimėjo jų pastorius. Buvo sutarta, kad ginčo išspręsti nepavyks, ir žmonės tiesiog tikės tuo, kuo nori tikėti.

Šios knygos autorius negali patikėti, kad Dievas būtų tokio sumišimo sumanytojas. Tačiau šis faktas išlieka. Beveik visi tiki ištraukomis, kuriose pristatomas „Kristaus paliepimas“. Daugybę kartų girdėjome raginimus, kurie skambėjo maždaug taip: „Šie žodžiai yra paskutiniai mūsų Gelbėtojo žodžiai. Paskutiniai žodžiai yra labai svarbūs ir dar svarbesni Kristui. Šie žodžiai: ‚eikite į visą pasaulį, padarykite juos mokiniais ir krikštykite juos‘ mums turėtų būti ypač šventi.“ Tai skamba puikiai, tačiau tai toli gražu **nebuvo paskutiniai** Viešpaties žodžiai.

Kai kas nors suabejoja, kad galbūt, taip vadinamas „Kristaus paliepimas“ nėra skirtas Kristaus Kūnui, jį iškart įtaria esant eretiku. Išmokau tai vadinti **vadinamuoju** „Kristaus paliepimu“, nes Biblijoje jis taip

nevinamas. Kiekvienas Dievo kada nors duotas paliepimas buvo didysis ir keturių evangelijų pabaigoje Viešpaties duoti įsakymai yra didieji. Rinkdamiesi pavedimą Kristaus Kūnui dauguma krikščionių elgiasi kaip bufete, kur kiekvienas gali pasirinkti tai, kas jam patinka. Nors tokių karalystės pavedimų yra „keturi“, nė vienas iš jų nėra skirtas Kristaus Kūno nariams. Mane mokė daryti prielaidą, kad Mato evangelijos pabaigoje pateiktas pavedimas yra Didysis paliepimas, kuriam turime paklusti. Dauguma tvirtinančių, kad nepakrikštytas žmogus yra amžinai pražuvęs, paprastai laikosi Morkaus evangelijos pavedimo.

Prireikė šiek tiek laiko, kol iš tikrųjų „išgirdau“ ginčo esmę apie tai, ko įvairios bažnyčios moko apie atgimimą per krikštą. Jie nesiginčija, kad norint būti išgelbėtam, reikia pasikrikštyti. Bet jie ginčijasi, ar išgelbėjimui žmogus turi būti pakrikštytas **į jų bažnyčią**. Krikštas į kieno tai bažnyčią Dievui yra nepriimtinas. Ar gali būti, kad taip tvirtinantys žmonės toliau nebeskaito savo Biblijos? Išgirdus jų pokalbius, būtų galima manyti, kad jie tiki, jog ištaręs paliepimą Jėzus pakilo į dangų ir daugiau niekada su niekuo nekalbėjo.

AŠTUONIOLIKTAS SKYRIUS

PAULIŲ IGNORUOJA, NORS JIS IR YRA PAGONIŲ APAŠTALAS

Krikščionijos žmonės tiki, kad taip vadinamo Didžiojo paliepimo žodžiai yra paskutiniai mūsų Viešpaties ir Gelbėtojo žodžiai savo tautai. Tokia nuomonė prašyte prašosi tokio daugumos ignoruojamo klausimo: „O ką reiškia Pauliaus/Sauliaus atsivertimas praėjus maždaug septyneriems metams po Kristaus išarto paliepimo?“ Viešpats ne tik pasirodė Pauliui, bet ir perdavė jam žinią, kuri buvo paskesnė už paskutinius Kristaus pavedimo žodžius Jo tautai:

„Ir aš tariau: ‘Kas tu esi, Viešpatie?’ O jis tarė: Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. Bet kelkis ir stokis ant kojų, nes Aš tau pasirodžiau tam, kad padaryčiau tave tarnu ir liudytoju to, ką tu matei, ir to, kame Aš tau pasirodysiu.“ (Apaštalų darbai 26, 15-16)

Kai Paulius rašė, kad matė regėjimą, jis neturėjo omeny, kad sapne matė Kristų. Apgindamas savo ypatingą apaštalybę jis pareiškė, kad iš tikrųjų matė Viešpatį:

„Ar aš ne apaštalas? Ar aš ne laisvas? Ar aš nemačiau Jėzaus Kristaus, mūsų Viešpaties? Ar ne jūs esate mano darbas Viešpatyje? Jei nesu apaštalas kitiems, tačiau neabejotinai jums esu; nes jūs esate mano apaštalytės antspaudas Viešpatyje.“ (1 Korintiečiams 9, 1-2)

Kaip ramia sąžine galima teigti, kad apaštalam duoti karalystės pavedimo žodžiai buvo paskutiniai Kristaus žodžiai, kai Paulius mums rašo apie Viešpaties jam vėliau duotą apaštalybę?

„Dėl šios priežasties aš, Paulius, Jėzaus Kristaus kalinys dėl jūsų, pagonių, jei girdėjote apie Dievo malonės ūkvedybą, kuri duota man dėl jūsų; kaip apreiškimu jis davė man žinoti paslaptį (kaip anksčiau parašiau keletu žodžių, iš kurių, kai skaitote, galite suprasti mano pažinimą tos Kristaus paslapties), kuri kitais amžiais nebuvo duota žinoti žmonių sūnums, kaip ji dabar atskleista jo šventiems apaštalam ir pranašams per Dvasią.“ (Efeziečiams 3, 1-5)

Kaipgi būtų galima rimtai atsižvelgti į šį Pauliaus raginimą, jei karalystės pavedimas būtų paskutiniai Kristaus žodžiai savo tautai?

„Jei kas mano esąs pranašas ar dvasiškas, tas tepripažįsta, kad tai, ką jums rašau, yra Viešpaties įsakymai. Bet jei kas yra nežinantis, tebūna nežinantis.“ (1 Korintiečiams 14, 37-38)

Aukščiau paminėtas Pauliaus teiginys daugeliui šiuolaikinių žmonių neatitinka tikrovės. Jiems atrodo (kaip ir man atrodė daugelį metų), kad tai perdėtas tvirtinimas. Tačiau taip visada buvo krikščionijos istorijoje. Dauguma krikščionijos žmonių padarė lemtingą klaidą – apiplėšė Paulių, kad sumokėtų Petruui. Bandoma perimti Pauliaus pasakytus gerus ir priimtinius dalykus ir sujungti tai su Petro žinia. Bažnyčios istorijos knygoose gausu informacijos, kad būtų galima pateikti daugybę pavyzdžių apie visuotinę panieką Pauliui. 1522 metais Zvinglis parašė laišką, kuriame išsakė labai įžvalgų komentarą, parodydamas, ką krikščionių bendruomenė mano apie apaštalą Paulių:

„Aš išaiškinau Laišką galatams. Paviršutiniškas žinias turintys žmonės bedievišku beprotišku piktžodžiavo Pauliaus vardui, pamaldžiai klausdami: „Kas vis dėlto yra Paulius? Ar jis ne žmogus? Reikia pripažinti, kad jis yra apaštalas, bet ne autentiškas, nes nepriklausė Dvylikai, nebendravo su Kristumi ir nekūrė tikėjimo teiginių. Tikime

Pauliumi kaip ir bet kuriuo kitu.“ (Redaktorius Hansas J. Hillenbrandas, „Reformacija“, 119 psl., Baker Book House).

MĮSLINGA PAULIAUS KELIONĖS Į DAMASKĄ PATIRTIS

Daug metų man neleido džiaugtis Biblijos studijavimu šis kankinantis klausimas: „**Kodėl** Kristui reikėjo nužengti iš dangaus, kad atverstų Paulių? Kodėl Jis nelaukė kol Paulių pasieks dvylika apaštalu, kuriems patikėjo Didįjį paliepimą?“ Pagaliau juk niekas nežino apie jokių patikimus pranešimus apie ką nors kitą, kuris būtų atsivertęs kaip Paulius (išskyrus galbūt kai kurias karizmatiškas asmenybes pareiškusias tokius dramatiškus teiginius). Žinau tik tiek, kad, nors ir labai norėčiau patirti tokį reikšmingą, įspūdingą atsivertimą, kai būčiau galėjęs sutikti Dievo Sūnų Jo prisikėlusiam ir pašlovintame kūne, turiu prisipažinti, kad nieko panašaus nepatiria. Kartą kažkas manęs paklausė, ar ką nors girdėjau tą naktį, kai atsiverčiau savo miegamajame. Tiesa ta, kad nieko negirdėjau, nieko nemačiau ir nieko nejaučiau. Aš tiesiog pasakiau Dievui, kad tikiu, kad Viešpats Jėzus Kristus pilnai sumokėjo mano nuodėmės skolą ir kad tikiu, jog Jis gimė nekaltas ir kad buvo prikeltas iš numirusių. Jokių varpelių, jokių fejerverkų, jokio angelo sparnų ošimo, o tik jausmas, kad įvykdžiau reikalavimą ateiti pas Jį tikėjimu, pasitikint vien Jo malone.

Štai kodėl Pauliaus atsivertimas tiek man, tiek mano pažįstamiems niekada neturėjo jokios prasmės. Kodėl šis stebuklingas, dvasiškai reikšmingas Pauliaus atsivertimas, buvo įtrauktas į sklandų Luko pateiktą pasakojimą? Tai tikrai buvo unikalus, niekada nebepasikartosiantis įvykis. Uždaviau šį klausimą visiems, taip pat ir mano pažįstamiems pamokslininkams ir kunigams, kurie, mano manymu, galėtų duoti tenkinantį atsakymą. Dažniausiai jų atsakymas būdavo maždaug toks: „Apaštalai buvo atšalę ir nusivylę, juos reikėjo ‚apipilti šaltu vandeniu‘. Todėl, užuot dėl Pauliaus atsivertimo pasikliojęs šiais ‚atšalusiais apaštalais‘, Kristus tiesiog ėmė ir pats tuo pasirūpino.“ Mano paklaustieji aiškino, kad Paulius arba patyrė saulės smūgį, arba susirgo Damasko kelyje.

O, kad Kristaus Kūnas sužinotų pagonių apaštalui Pauliui mūsų Viešpaties perduotą žinią! O, kad jie pamatytų, kad krikščioniškoji teologija nesibaigė taip vadinamo „Kristaus paliepimo“ paskelbimu! Tiesą

sakant, krikščioniškoji teologija „Kristaus paliepime“ dar net nebuvo atskleista! Kristaus kūnui skirta tiesa buvo atskleista daug vėliau per apaštalą Paulių. Bažnyčios nesugebėjimas atpažinti, – kad paskutiniai Kristaus žodžiai buvo pasakyti ne prieš pat Jo žengimą į dangų, o vėliau **pagonių apaštalui** Pauliui, – įvedė sumaištį įvairiais teologiniais, o ypač vandens krikšto klausimais. Ačiū Dievui, kad yra kažkas daugiau už Dievo apreiškimą mums atskleidžiantį dabartinį Dievo planą savo tautai. Ačiū Dievui, tai peržengia kryžių ir prisikėlimą.

„Kai kurie iš mūsų pasilieka prie kryžiaus
Kai kurie iš mūsų laukia prie kapo,
Atgaivinti, prikelti, pasodinti kartu su Kristumi
Tačiau vis dar paniurę!

Kai kurie iš mūsų vis tebešvenčia Apėjimą
Nežinodami apie Jo pakilimą,
Apie Malonės triumfą dangiškose vietose,
Kurias mūsų Viešpats padarė mūsų pačių.
Jei miręs Kristus būtų sustojęs prie kryžiaus,
Jo darbas nebūtų užbaigtas.
Jei palaidotas Kristus būtų pasilikęs kape,
Jis būtų žinojęs tik pralaimėjimą.

Bet kryžiaus kelias ties kryžiumi **niekada** nesustoja
O kapo kelias veda toliau
Į pergalingą malonę dangiškose vietose,
Kur nukeliavo mūsų prisikėlęs Viešpats!!

VANDENS KRIKŠTAS IŠ TEISINGAI PADALINTO ŽODŽIO PERSPEKTYVOS

Keturiuose evangelijose yra daug nuorodų į vandens krikštą, kuriuo buvo krikštyjami Karalystės žinia patikėję žydai, kad Jėzus yra Kristus, Gyvojo Dievo Sūnus ir kad Jis yra Senajame testamente žadėtas Mesijas. Po prisikėlimo vienuolikai apaštalų (Judo nebebuvo) mūsų Viešpats davė pavedimą „eiti į visą pasaulį ir padaryti mokinius.“

Tačiau, remiantis Apaštalų darbų pasakojimu, po septynerių metų dvylika apaštalų (Judą pakeitė Motiejus) vis dar buvo Jeruzalėje. Apaštalai dar nebuvo pamokslavę ir pasiekę nei vieno pagonio. Ar apaštalai

skelbė „gerąją naujieną“ apie nemokamą Dievo malonę? Priešingai, – Dvylika kaltino Izraelį nužudžius savąjį Mesiją, ir toliau skelbė „Izraeliui atgailą“. Tačiau didžioji Izraelio dalis nesiruošė atgailauti dėl savo didelės nuodėmės – dėl netikėjimo savo Dievo žodžiu ir pas juos atėjusiu Mesiju.

Praėjus septyneriems metams po apaštalamis duoto paliepimo, jie vis dar buvo Jeruzalėje. Po Stepono užmėtymo akmenimis Kristus išgelbėjo Paulių ir pavedė jį būti Dievo malonės ūkvedybos skelbėju, kad jis skelbtų niekada Senajame testamente ir keturiose evangelijose nepranašautą Paslapį. Rašte skaičiau apie tai, kas vyko **po** mūsų Viešpaties įžengimo į dangų, taip pat ir apie Pauliaus atsivertimą. **Tačiau** kadangi tvirtai tikėjau, jog Kristaus Kūnas atsirado Apaštalu darbų 2 skyriuje, niekaip nesupratau, kokia buvo Pauliaus atsivertimo ir apaštalytės prasmė. Metų metus ieškojau atsakymo, bet nebuvo jokios šviesos. Tiesiog nusprendžiau šį neatšakytą klausimą palikti ramybėje su viltimi, kad kažkada ateis nušvitimas.

Kartą vienoje iš mano Biblijos pamokų susipažinau su kai kuriais žmonėmis. Jie man parodė didelę kantrybę, kai drauge nagrinėjome Dievo žodį. Po ilgų studijų jie man papasakojo apie Karalystės nutraukimą, apie po Pauliaus atsivertimo prasidėjusią Malonės ūkvedybą ir apie jam apreikštą Paslaptį. Dievas atvėrė jo širdį ir jam atskleidė tai, ką slėpė „nuo amžių pradžios“. Kai tai supratau, atsipynė visos mano atsileidusios teologijos stygos ir išsisprendė dauguma klausimų bei problemų, su kuriais susidūriau nesuprasdamas Rašto. Pamačius platesnį, panoraminį Šventojo Rašto vaizdą, pradėjau giliau ir stipriau pasitikėti Dievo žodžiu. Tai buvo pirmas kartas, kai suvokiau, kad esu susijęs su patirtimi, užrašyta ne keturiose evangelijose, o Pauliaus laiškuose. Kai Paslaptis man buvo iki galo išaiškinta, **pagaliau** Biblija įgavo prasmę, nes pradėjau ją suprasti. Tai buvo mano krikščioniškos patirties gairė! Mano akumas nebuvo pasiteisinimas, nes Paulius labai aiškia kalba pareiškė, kad jis nėra apaštalas, skelbiantis tą pačią žinią kaip ir Dvylika. Jo skelbiama žinia buvo jam pirmajam ir vieninteliam Dievo apreikšta Paslaptis.

„Paulius, apaštalas (ne nuo žmonių, nei per žmogų, bet per Jėzų Kristų ir Dievą Tėvą, kuris prikėlė Jį iš numirusiųjų), ir visi su manimi esantys broliai, Galatijos bažnyčioms.“ (Galatams 1, 1-2)

„Bet patvirtinu jums, broliai, kad mano paskelbtoji evangelija nėra pagal žmogų. Nes aš nei gavau ją iš žmogaus, nei buvau jos išmokytas, bet per Jėzų Kristaus apreikšimą.“ (Galatams 1, 11-12)

„Kurios tarnautoju tapau pagal Dievo ūkvedybą, kuri man duota

dėl jūsų, kad išpildyčiau Dievo žodį, tai yra, tą paslaptį, kuri buvo paslėpta nuo amžių ir kartų, bet dabar yra atskleista jo šventiesiems; kuriems Dievas nori duoti žinoti, kokie yra šlovės turtai tos paslapties tarp pagonių; kuri yra Kristus jumyse, šlovės viltis.“ (Kolosiečiams 1, 25-27)

„Ir padaryčiau, kad visi pamatytu, kokia yra bendrystė šios paslapties, kuri nuo pasaulio pradžios buvo paslėpta Dieve, kuris visa sutvėrė per Jėzų Kristų.“ (Efeziečiams 3, 9)

„Be to, meldamiesi ir už mus, kad Dievas atvertų mums išstarmės duris kalbėti Kristaus paslaptį, dėl kurios esu ir pančiuose.“ (Kolosiečiams 4, 3)

Savo laiškuose Paulius aptaria su Kristaus Kūnu susijusį krikštą. Paulius rašo apie šį unikalų šiandienos tikintiesiems skirtą krikštą ir teigia, kad jis yra sielą gelbėjantis krikštas. Tai sielą gelbėjantis **ne** vandens, o Šventosios Dvasios krikštas (1 Korintiečiams 12, 13).

Labai dažnai tokiam krikšto suvokimui priešinasi argumentuodami, kad Paulius savo ankstyvoje tarnystėje krikštijo vandeniui. Taip, ne tik krikštijo, bet ir gydė kaip dvylika apaštalų, ir „kalbėjo kalbomis daugiau nei bet kas kitas“. Po savo atsivertimo Paulius dar kurį laiką pilnai nesuprato Paslapties žinios reikšmės (tik vėliau, kai Pauliui buvo atskleista daugiau Paslapties, jis pradėjo suprasti, kad jo naujasis pavedimas yra atskiras ir kitoks nei dvylikos apaštalų ir **nesusijęs su vandens krikštu**). Iš užrašytų Luko žodžių akivaizdu, kad atsivertimo metu Paulius sužinojo ne viską, bet Kristus jam pažadėjo, kad vėliau Jis jam dar pasirodys ir jį mokys. Atkreipkite dėmesį į šią ištrauką:

*„Ir kai mes visi buvome nukritę ant žemės, išgirdau balsą, kalbantį man ir tariantį hebrajų kalba: ‘Sauliau, Sauliau, kodėl mane persekioji? Sunku tau spyriotis prieš dyglius’. Ir aš tariau: ‘Kas tu esi, Viešpatie?’ O jis tarė: ‘Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. Bet kelkis ir stokis ant kojų, nes Aš tau pasirodžiau tam, kad padaryčiau tave tarnu ir liudytoju to, ką tu matei, ir to, **kame Aš tau pasirodysiu**, išvaduodamas tave iš tautos ir pagonių, pas kuriuos dabar tave siunčiu atverti jiems akis ir atgręžti juos nuo tamsybės į šviesą ir nuo šėtono valdžios į Dievą, kad jie gautų nuodėmių atleidimą ir paveldą tarp tų, kurie yra pašvęsti per tikėjimą, kuris yra manyje.“ (Apaštalų darbai 26, 14-18)*

Po gausesnių Paslapties apreiškimų Paulius rašo, kad visi Kristaus Kūno nariai dabartiniame amžiuje yra „pakrikštyti Dievo Dvasia“:

*„Nes viena **Dvasia** mes visi **esame pakrikštyti** į vieną kūną, ar būtume žydai, ar pagonys, ar būtume vergai, ar laisvi; ir visiems buvo duota gerti į vieną **Dvasią**“. (1Korintiečiams 12, 13)*

*„Vienas Viešpats, vienas tikėjimas, **vienas krikštas**“. (Efeziečiams 4, 5)*

Sujungus šias dvi Pauliaus parašytas eilutes peršasi labai logiška išvada, kad **vienas** Laiško efeziečiams 4, 5 **krikštas** yra tas **vienas** 1 Korintiečiams 12, 13 Šventosios **Dvasios krikštas**, kurį kiekvienas Kristaus Kūno narys patyrė savo išgelbėjimo akimirką. Esame pakrikštyti tik vienu krikštu, ir ne bet koku, o – dvasiniu.

Kaip laiškuose korintiečiams ir efeziečiams Paulius parašė apie dvasinį krikštą, taip panašiai jis rašo ir Kolosiečiams 2 skyriuje:

„Kuriamė esate ir apipjaustyti ne rankomis atliktu apipjaustymu, atmetant kūniškų nuodėmių kūną Kristaus apipjaustymu; palaidoti su Juo krikšte, kuriame esate ir prikelti su Juo per Dievo, kuris prikėlė Jį iš numirusių, veikimo tikėjimą.“ (Kolosiečiams 2, 11-12)

Kaip „ne rankomis atliktas“ apipjaustymas suprantamas kaip dvasinis apipjaustymas, **taip** ir Dvasios krikštas turi būti suprantamas kaip dvasinis krikštas.

KIEKVIENAS ŠĮ KRIKŠTĄ PATYRĖS „APSIVILKO KRISTUMI“

Galatams 3, 26-27 minimas krikštas moko, kad **kiekvienas** juo pakrikštytas yra Dievo vaikas:

„Nes jūs visi esate Dievo vaikai per tikėjimą į Kristų Jėzų. Nes jūs visi, kurie buvote pakrikštyti į Kristų, apsilvilkote Kristumi.“

Nepažįstu nei vieno kuris tikėtų, kad **visi** pakrikštyti į savo bažnyčią, buvo išgelbėti. Netgi stipriausi „atgimimo per krikštą“ šalininkai netiki, kad **kiekvienas** vandenių pakrikštytas žmogus pateks į dangų.

Apaštalų darbų 8 skyriuje parašyta, kad Simonas Didysis buvo pakrikštytas, bet Petras jam pasakė: „Tu neturi su mumis nei dalies, nei dalios“. Nors jis ir buvo pakrikštytas vandenių, jis nebuvo išgelbėtas.

Atidžiau skaitantis supras, kad Simonas buvo pakrikštytas dvylikos apaštalų skelbiamu vandens krikštu. Kaip šis krikštas dera su Galatams 3:26-28 krikštu į Kristų? Niekaip. tai skirtingi krikštai. Ne visi vandens krikštu pasikrikštyję yra išgelbėti. Tačiau kiekvienas, pakrikštytas Šventąja Dvasia (ne rankomis atliktu antgamtiniu krikštu) į Kristų, yra išgelbėtas.

DVIEJŲ DVASINIŲ KRIKŠTŲ APŽVALGA

Dabartiniame amžiuje mums pavesta liudyti dvasinį krikštą, kuomet **Krikštytoja** yra **Šventoji Dvasia** mus pakrikštyjusi į Kristaus Kūną. Na, o Karalystės evangelija skelbia dvasinį krikštą, kuomet **Krikštytojas** yra **Kristus**, pakrikštijęs Karalystės tikinčiuosius Šventa Dvasia. Labai svarbu pamatyti šį esminį skirtumą. Nepastebėję tarp šių dviejų atskirų dvasinių krikštų skirtumo, mes kalbėsime apie „batus ir ratus“.

Naująjį testamentą paviršutiniškai skaitantieji daro klaidingą išvadą apie „vieną krikštą“. Jie įsitikinę, kad „Dvasios krikštas“, aprašytas Apaštalų darbų 2 skyriuje, yra tas pats **vienas krikštas** apie kurį Paulius rašo savo laiškuose 1 Korintiečiams 12, 13 ir Efeziečiams 4, 5.

Sekantys komentarai turėtų visiems laikams išsklaidyti tokį neatšargų samprotavimą.

Vandens krikštas šalia kitų dalykų tebuvo viena Kristaus paliepimo dalis ir tęsėsi iki Pauliaus išgelbėjimo ir pašaukimo. Po eilės Kristaus apreiškimų Paulius suprato, kad „*Kristus nesiuntė manęs krikštyti, bet skelbti Evangeliją*“. Paulius pradėjo suvokti, kad vandens krikštas nėra Dievo malonės evangelijos dalis. Mes nesusieti su Senojo testamento dieta, su „šventomis dienomis“, su „fiziniu apipjaustymu“ ir su žemiška kunigyste, krikštijančia vandeniu sielų atgimdymui. Išgirdęs sakant: „Manau, kad krikštas ne sielą atgimdo, o tik pasitarnauja kaip geras liudijimas kitiems“, aš jų paprašau, kad savo žodžius patvirtintų Rašto eilutėmis.

Vandens krikštą kaip vieną iš Karalystės evangelijos sudedamųjų savo susinaikinimui pasisavino Vakarų kultūros bažnyčia, kurios „mokslininkai“ pripažino, kad vandens krikšto tema yra „didžiulė takoskyra“. Bažnyčioje krikšto klausimu nesutaria, nes nesugeba atskirti įvairių Naujojo testamento krikštų, – kurie iš jų priklauso Karalystės

evangelijai, o kuris tas **vienas** krikštas skirtas Kristaus Kūnui. Iš tiesų, vandens krikštas Kristaus Kūne yra anachronizmas (nederantis su dabartiniu laikotarpiu).

Žodyne parašyta, kad „anachronizmas“ yra „vienos epochos įvykių, faktų priskyrimas kitai; jų laiko sumaišymas.“. Kai buvau berniukas, man patikdavo filmai apie senovės Graikijos ir Romos imperijas, o ypač patikdavo milžiniškos mūšio scenos. Vienoje iš klasikinių mūšio scenų su draugais pastebėjau anachronizmą (tada dar nežinojome, ką šis žodis reiškia). Romėnų kareiviams įnirtingai besikaunant su savo priešais, danguje pasimatė reaktyvinių lėktuvų paliktos per visą dangų nusidriekusius baltos juostos. Tai atrodė juokingai ir, be abejo, tai sugadino viską, kuo filmo kūrėjas privertė žiūrovus įsijausti į pasakojimo tikroviškumą. Kai vandens krikštas įtraukiamas į Pauliui atskleistos Paslapties žinią, jis tampa tokiu pat anachronizmu, kaip ir modernių lėktuvų palikti takai, nusidriekę danguje virš senovės mūšio lauko.

Daug kartų manęs klausia, ar manau, kad krikštytis yra blogai? Prieš atsakydamas į šį klausimą, taip pat galėčiau prisipažinti ir būti tiesmukiškas. Iš visų Dievo vaikų turbūt esu labiausiai persisunkęs vandeni, kuriuo buvau krikštytas tris kartus. Todėl darau išvadą, kad krikštas pats savaime nėra kenksmingas! Ką turiu omenyje? Tą akimirką, kai vandens krikštą mintyse priimame kaip praktikuojamą apeigą dabartiniame amžiuje, tuomet norėdami būti nuoseklūs ir logiški, **būtinai** turėtume prisitaikyti prie visko, su kuo vandens krikštas susijęs. Būtume įpareigoti tikėti, kad mus išgelbėjo krikšto vandenys, turėtume laikytis bendruomeninio gyvenimo, visas materialines gėrybes atiduoti Dievo darbui, kalbėti kalbomis, ženklinančiomis, kad gavome Šventąją Dvasią, daryti stebuklus ir daug kitų dalykų, kurie nėra svetimi Biblijai, tačiau yra svetimi dabartinei Dievo ūkvedybai. Tai taip pat parodytų, kad neatpažįstame atskiros Pauliaus apaštalytės ir jo pavedimo, įsteigusio vienintelį Šventosios Dvasios krikštą.

Liepęs skelbti Izraeliui Karalystę mūsų Viešpats įsakė savo apaštalams ir krikštyti vandeniu. Tačiau Pauliui, priešingai nei dvylikai apaštalų, vandens krikštas nebuvo duotas (1 Korintiečiams 1, 17). Pauliaus atsivertimo, pašaukimo ir pavedimo būti „pagonių Apaštalų“ neatpažinimas yra pagrindinė krikščionijos sumaišties priežastis ir paaiškina, kodėl „atsidūrėme netvarkoje, kurioje esame“.

Visuotinė dėl vandens krikšto sumaištis, man atrodo, atsirado todėl, kad po Kristaus įžengimo į dangų nebepastebimas Jo sugrįžimas į žemę, kad pakeltų Paulių ir pristatytų naują Dievo ūkvedybą. Kristaus gyvenimas buvo kruopščiai užrašytas keturiose evangelijose, o po Jo prisikėlimo įrašas užbaigtas Kristaus sugrįžimu į dangų. Atrodo, kad mūsų Viešpaties įžengimas į dangų yra svarbiausias mūsų Viešpaties gyvenimo ir tarnystės tikslas. Prikurta daug filmų apie Kristaus kančią, tačiau nė vienas jų neparodo viso pasakojimo iki galo! Visi jie baigiasi mūsų Viešpaties įžengimu į dangų, tarsi istorija tuo ir pasibaigė. Susipažinusiems su „istorijos tęsiniu“ tokia filmo pabaiga pasirodo tarsi neužbaigtas pasakojimas. Daugelis žmonių niekada nėra girdėję apie „likusią istorijos dalį“. Juk tas pats palaimintasis Atpirkėjas nusileidęs iš dangaus šlovės, išgelbėjo ir pakėlė Paulių bei pavedė jam skelbti Dievo malonės žinią pagonims. Šitokios pasakojimo pabaigos trūksta mūsų dienų Evangelijos skelbime.

Kai Romos katalikų bažnyčioje garsiai skaitomas Šventasis Raštas, susirinkimas sėdi, o kai skaitomos Keturios evangelijos, susirinkimas atsistoja. Tokia apeiga man ir kitiems duoda suprasti, kad tai, kas atsitiko po Kristaus įžengimo į dangų, nėra taip svarbu kaip tai, kas įvyko prieš tai. Tokią pragaištingą išvadą padarė krikščionybės dauguma!

KRISTAUS PAKILIMAS Į DANGŲ

Niekas negali paneigti jaudinančių įvykių, kai Kristus ruošėsi įžengti į dangų, apaštalams palikdamas nurodymus, kad pamokslautų Izraelio tautai. Tačiau yra dar kai kas lygiai taip pat reikšmingo ir daug labiau jaudinančio pagonims. Kai tapo aišku, kad Izraelis tvirtai žengia netikėjimo ir Karalystės atmetimo keliu, Jėzus Kristus nusileido iš trečiojo dangaus. Jis nužengė pranešti, kad Dievas savo nuostabia malone atvėrė duris pagonims. Šią naują, anksčiau neskelbtą žinią Kristus atskleidė Pauliui. Apaštalo Pauliaus atsivertimas ir Kristaus pasirodymas jam minimas Apaštalų darbų 9, 1-9; 22, 1-16; 26, 9-18. Tai patvirtina jo teiginį, kad jis matė Viešpatį (1 Kor 9, 10; 2 Kor 12, 1.2).

Apie tai rašiau ir anksčiau, bet čia tą patį scenarijų svarstome iš kitos perspektyvos! Ši gyvybiškai svarbi žinia nėra pakankamai išgirsta, o kai ją išgirsta, ji palaikoma erezija. Pasaulis yra chaotiškoje dvasinėje tamsoje, nes atmetė tai, kad Kūrėjas, atpirkimo Dievas, atėjo į žemę ir

sumokėjo pilną mokestį už visų žmonių nuodėmes, už visų tų, kurie kada nors kreipsis į Jį tikėdami Jo užbaigtu darbu.

Gyvojo Kristaus bažnyčia irgi patiria dvasinę tamsą, nes nepriėmė aiškaus biblinio, istorinio fakto, kad Kristus buvo **vėl** apsireiškęs iš dangaus, kad atskleistų savo slaptą planą, apie kurį Jis tylėjo nuo pasaulio įkūrimo. Išpažįstanti bažnyčia visiškai nepaiso biblinio fakto, kad Pauliui buvo duota žinia dabartiniam amžiui ir kad jam buvo pavesta skelbti pagonims atskirą – Dievo malonės žinią. Būtent šią žinią Dievas paskyrė skelbti visiems dabartinio amžiaus šventiesiems.

DEVYNIOLIKTAS SKYRIUS

MARKIONAS

Anksčiau šioje knygoje buvo paminėtas radikalus eretikas (kuris buvo daugiau nei šiek tiek radikalus) vardu Markionas, dar antrajame amžiuje mokęs tų pačių dalykų, kurių mes dabar mokome. Tačiau nesutinku su tuo, kad jis kategoriškai atmetė Senąjį testamentą, nes, pasak jo, jame pavaizduotas žydų Dievas tik juos ir temylėjo. Taip pat Markionas atmetė kai kuriuos „žydišką skonį“ turinčius Naujojo testamento raštus.

Kaip ir daugelis eretikų, Markionas laikėsi ir gynė tam tikras labai pamatines biblines krikščioniškosios teologijos tiesas. Man įdomiausia yra viena jo nuomonių, kurią istorikai pasirinko panaudoti atskleidami jo eretišką poziciją. Erezija ilgą laiką buvo apibrėžiama kaip „išbalansuota“ tiesa, ir taip būtų galima apibūdinti Markiono teologiją. Jis tikėjo, kad Paulius yra didelis Įstatymo priešas ir evangelijose buvo puikus Dievo Malonės skelbėjas. Perskaičiau apie Markioną iš įvairių šaltinių, kaltinančių jį esant pirmos reikšmės eretiku. Tačiau nustebino, kad svarbiausias pasirinktas šaltinis „įrodęs“, Markioną esant klaidingu mokytoju yra Bruce'o Shelley knyga „Bažnyčios istorija paprasta kalba“. Siekdamas įrodyti Markioną esant eretiku Shelley panaudojo netinkamą šaltinį:

„Markionas tikėjo, kad iš dangaus Kristus nužengė du kartus: viena kartą kentėti ir mirti, o kitą – atskleisti Pauliui tikrąją savo mirties reikšmę.“

Tačiau Biblija aiškiai byloja, kad pirmą kartą Kristus atėjo į žemę, mirė, prisikėlė iš numirusių ir iškeliavo pas Tėvą, o vėliau Jis vėl grįžo į žemę, kad išgelbėtų Paulių ir jam pavestų naują žinią. Būtent šį Šventojo Rašto **faktą** ilgai nepaisė, ir ignoravo krikščionių teologai. Shelley, kaip ir aš (bei daugelis kitų), Pauliaus atsivertime neįžvelgė jokios reikšmės. Dabartinė ypač riboto supratimo bažnyčia neišmano apie Pauliaus atsivertimą ir apie svarbią jam duoto pavidimo reikšmę, todėl tokie kaip Shelley klijuoja „eretiko“ etiketes kiekvienam teigiančiam, kad Pauliaus atsivertimas ir pavidimas iš tikrųjų turi prasmę.

Neabejoju, kad Markionas buvo eretikas, tačiau iš visų tai tvirtinančių teiginių Shelley pateikta citata yra neteisingas kaltinimas ir nepagrįstas argumentas. Nepaisant savo keistenybių ir nesėkmių, Markionas nebuvo neteisis. Kodėl „mokslininkai“ taip greitai jį apkaltino? Nes jis iš tikrųjų suprato tiesą, kuri taip aiškiai išdėstyta Šventajame Rašte. Juk po savo iškeliavimo į dangų Kristus iš tiesų grįžo į žemę, kad įpareigotų Paulių būti dabartinio amžiaus skelbėju, kaip kadaise Mozei buvo pavesta būti Įstatymo amžiaus atstovu.

Nors Markionas ir buvo eretikas, nesutinku, kad viskas, ko jis mokė, buvo eretiška! Jo įsitikinimo apie Kristaus sugrįžimą paskirti Pauliaus tikrai nelaikau eretišku. Jis taip pat bibliškas, kaip ir Kristaus prisikėlimas. Užrašyta Biblijos istorija teigia, kad Kristus iš tikrųjų du kartus nusileido iš dangaus: vieną kartą kentėti ir mirti, o kitą kartą pašaukti Paulių ir perduoti jam naują – Malonės žinią. Apaštalu darbu 26, 16 parašyta, kad Jis dar daug kartų pasirodė Pauliui. Be abejo, nėra „tikėjimo išpažinimų“, „doktrinių teiginių“, „tarybos sprendimų“ ir t. t., patvirtinančių biblinį įrašą apie mūsų Viešpaties sugrįžimą į žemę pašaukti Pauliaus. Tačiau Naujajame testamente to aiškiai mokoma. Tai tas pats senas, anksčiau aptartas „Toros ir Talmudo“ argumentas. Vien todėl, kad šios tiesos nėra ištrauktos iš žmonių sukurtus „tikėjimo išpažinimus“, nereiškia, kad jų nėra Šventajame Rašte.

Nors ankstyvojoje bažnyčioje pranašai jau buvo suformavę kanoją, šio fakto nežinanti nuklydusi bažnyčia daug vėliau jį „suformavo“. Tačiau svarstydami, kurios knygos turėtų būti laikomos kanoninėmis, o kurios – ne, jie atsidadė kvailoje situacijoje. Nepalaidydami „eretiškų“ Pauliaus pasekėjo Markiono mokymų į Dievo žodį jie visgi ištraukė Pauliaus raštus. Teisingai padalinantys žodį ir pripažįstantys išskirtinę Pauliaus apaštalybę pagonims teologai net ir šiandien yra puolami krikščionijos atstovų ir retkarčiais vadinami „markionais“. Kol išpažįstanti bažnyčia atsisakys pripažinti aiškius Biblijos faktus

ir savo teologijoje nekalbės Pauliaus kalba, tol ji augins darbininkus, kuriems tikrai bus gėda prieš Kristaus teismo krasę.

Man artimi krikščionys dalijasi savo įsitikinimais, kad Biblija yra neklystantis Dievo žodis, kad Kristus gimė iš mergelės, buvo nenuodėmingas ir šventas, kuris ant kryžiaus sumokėjo kainą mūsų nuodėmėms atpirkti, ir kad Jis vėl ateis į žemę viešpatauti tūkstantmečio karalystės šlovėje. Tačiau dėl mano Sola Scriptura požiūrio į krikštą jie laiko mane eretiku. Net kai kurie mano bendradarbiai neigia mano, kaip Kristaus brolio, statusą, nes drįstu tikėti, kad naujasis Pauliui Kristaus duotas paliepimas pakeitė kitiems apaštalams duotą paliepimą. Tačiau, kaip bebūtų keista, daugelis šių žmonių ir toliau bendrauja su savo konfesijos atstovais, rimtai abejojančiais mūsų Gelbėtojo gimimu iš mergelės, Kristaus mirtimi už mus ir Jo prisikėlimu. Aš kantriai palieku tą situaciją Viešpačiui. Aš dėl to nebesigraūžiu ir nebesijaudinu, o palieku tai Dangiškajam Tėvui ir iš apaštalo Pauliaus mokausi ilsėtis žodžiuose:

*„Ar dabar įtikinėjū žmones, ar Dievą? Arba, ar siekiu įtikinti žmonėms? Nes jei vis dar įtikčiau žmonėms, nebūčiau Kristaus tarnas.“
(Galatams 1, 10)*

APIPJAUSTYMAS – RITUALAS IR TIKRAS

Jei visa Gyvojo Dievo bažnyčia laikytųsi Sola Scriptura požiūrio, tai visos konfesijos atsisakytų savo individualaus požiūrio į krikštą ir visų kitų nebibliškų ir teisingai nepadalinto žodžio veiklų: kunigystės, žydų mitybos įstatymų laikymosi, karo Kristaus vardu, nuostabių bazilikų ir šventyklų statymo. Tačiau to niekada nesulauksim, nes niekada to ir nebuvo. Išgelbėjimas, dalinis ar visas, negali ateiti per žmones, atliekančius ritualus ar kitas dabartinei santvarkai svetimas biblines apeigas, kilusias iš žmogaus sukurtų puoselėjamų įsitikinimų ir tradicijų. Dabartiniame, malonės amžiuje yra ne Kristaus žemiškųjų tarnų rankomis, o atvirkščiai – „**ne rankomis**“ Šventosios Dvasios atliekamas nematomas apipjaustymas (Kolosiečiams 2, 11). Tai neturėtų būti naujiena dabartinio amžiaus Biblijos tyrinėtojai, nes tai buvo labai gerai žinoma žydų skaitytojams. Atkreipkime dėmesį į tai, ką Mozė ir Paulius rašo apie apipjaustymą – ritualą ir tikrąjį. Ritualas yra berniuko apyvarpės apipjaustymas aštuntą jo gyvenimo dieną. **Tikras** apipjaustymas – tai širdies apipjaustymas.

MOZĖ

„Todėl apipjaustykite savo širdies priedę ir nebebūkite kietasprandžiai.“ (Pakartoto įstatymo 10, 16)

„Ir VIEŠPATS, tavo Dievas, apipjaustys tavo širdį ir tavo sėklos širdį, kad mylėtum VIEŠPATĮ, savo Dievą, visa savo širdimi ir visa savo siela, kad gyventum.“ (Pakartoto Įstatymo 30, 6)

PAULIUS

„Nes ne tas yra žydas, kuris toks yra išoriškai; nei apipjaustymas yra tas, kuris yra išoriškas kūne; bet tas yra žydas, kuris toks yra viduje; ir apipjaustymas yra tas širdies, dvasioje, o ne raidėje; kurio gyrius ne iš žmonių, bet iš Dievo.“ (Romiečiams 2, 28-29)

Dabartinio amžiaus Dievo tautai yra tik vienas apipjaustymas ir tik vienas „apipjaustytojas“ (Dievas Šventoji Dvasia). Tai ne rankomis atliekamas fizinis, o dvasinis apipjaustymas, kuris yra Šventosios Dvasios veikimas išgelbėjimo metu. Taip pat yra tik vienas dabartiniame amžiuje atliekamas dvasinis krikštas ir vienas Krikštytojas – Šventoji Dvasia. Žodis aiškiai nurodo, kad Dievo malonės amžiaus Krikštytojas yra Šventoji Dvasia. Kaip yra nematomas dvasinis apipjaustymas, taip yra ir nematomas krikštas, kuriuo krikštijamas nusidėjėlis patikėjęs, kad Kristaus mirtis ir prisikėlimas yra pilnas ir galutinis mokestis, kurio Dievas reikalavo už mūsų nuodėmes. Tiesą sakant yra daugiau nei trisdešimt nepastebimų dalykų, nusidėjėliui nutinkančių išgelbėjimo akimirka. Apie juos mes tik vėliau sužinome skaitydami Pauliaus laiškus. Tik ką išgelbėtasis yra tarsi karaliaus šeimoje gimusysis princas, bet apie tai dar nieko nežinantis. Naujatikis nieko nežino apie jo dangiškajam Tėvui priklausančius lobius, o tik po ilgesnio laiko sužino, kad jis yra šitų turtų „bendrapaveldėtojas“ su Viešpačiu Jėzumi Kristumi (Romiečiams 8, 17).

Kreipiوسي į Kristaus Kūno šventuosius ir raginu pamąstyti. Kai asmeniškai patikėjote Dievo malonės evangelija (kad Kristaus darbas, mirtis, palaidojimas ir prisikėlimas sumokėjo visą jūsų skolą už nuodėmę), jums nežinant buvote pakrikštytas gelbstinčiu dvasiniu krikštu. Iš Adomo Šventoji Dvasia jus perkėlė į Kristaus Kūną.

„Nes kaip Adome visi miršta, taip ir Kristuje visi bus atgaivinti.“ (1Korintiečiams 15, 22)

„Kuris išvadavo mus iš tamsybės valdžios ir perkėlė į karalystę savo mielojo Sūnaus.“ (Kolosiečiams 1, 13)

Tęsti vandens krikšto praktiką reikštų ignoruoti paprastus bibliinius įrodymus apie išskirtinę Pauliaus apaštalybę. Kai krikštijame vandeniui ir šalia to tikime Šventosios Dvasios krikštu, skelbiame, kad yra ne vienas, o du krikštai. Kadangi Raštas skelbia, jog yra tik **vienas** krikštas (Ef 4, 5), tikintieji turėtų būti priversti atrasti dabartiniam amžiui Dievo skirtą krikštą. Žmonės labai nenori atsisakyti bet kokių įprastų papročių, išlikusių veiklų ir religinių „puoselėjamų įsitikinimų ir tradicijų“. Vandens krikšto tradicija jiems pati brangiausia. Krikštas vandeniui dabartinėje santvarkoje yra toks pat anachronizmas, kaip ir įsakymas maištingus vaikus užmėtyti akmenimis (Pakartoto įstatymo 21, 18-21; Kunigų 20, 9).

Dabartinė vandens krikšto veikla, kadaise įsakyta dvylikai apaštalu, puikiai įrodo, kad dauguma iš tikrųjų nesuvokia atskiros Pauliaus apaštalytės. Dauguma Pauliaus tarnystę vis dar mato kaip dvylikos apaštalu tarnystės **pratęsimą**, o ne jos **pertraukimą**. Jei skaitančiajam atrodo, kad tai yra nuošali pozicija, leiskite patikinti, kad iš pradžių ir man taip atrodė. Beveik dvejus metus grumdamasis su šia pozicija pagaliau su ja sutikau. Neprireikė dvejų metų, kad tai suprasčiau, bet prireikė daugiau laiko, kol su tuo sutikau, nes turėjau atsisakyti kai kurių savo religinio mokymo prielaidų ir „puoselėjamų įsitikinimų bei tradicijų“. Atsikratyti to kas jau išmokta yra daug sunkiau, nei tiesiog išmokti ko nors naujo.

Jei Šventąjį Raštą vertintų pagal tiesioginę prasmę, nepaisydami patristinių teologų pučiamos miglos, tuomet atsirastų atsakymas į visus dabartinio amžiaus krikšto painiavos „kas, kaip ir kodėl“ klausimus. Tai yra šlovingojo „vieno krikšto“ žinia!

„Nes viena Dvasia mes visi esame pakrikštyti į vieną kūną, ar būtume žydai, ar pagonys, ar būtume vergai, ar laisvi; ir visiems buvo duota gerti į vieną Dvasią.“ (1 Korintiečiams 12, 13)

„Nes jūs visi, kurie buvote pakrikštyti į Kristų, apsivilkote Kristumi. Nėra nei žydo, nei graiko, nėra nei vergo, nei laisvojo, nėra nei vyriškos lyties, nei moteriškos lyties: nes jūs visi esate viena Kristuje Jėzuje.“ (Galatams 3, 27-28)

„Yra vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas.“ (Efeziečiams 4, 5)

DVIDEŠIMTAS SKYRIUS

KAIP TAPTI NETURINČIU KO GĖDYTIS DARBININKU

Pirmiausia šioje knygoje atkreipėme dėmesį į Izraelio nuklydimo procesą ir pastebėjome tą patį scenarijų, pasikartojusį krikščionijoje. Pridėdami prie Dievo žodžio arba jį pakeisdami tiek Izraelis, tiek krikščionija pateko į tuos pačius šėtoniškus spąstus. Biblijai prieštaraujantys mokymai yra nebibliški ir dauguma jų buvo pridėti kaip papildoma Dievo žodžiui prilygstanti autorystė. Tačiau sėkmingiausia mūsų sielos Priešo taktika yra daug klastingesnė. Nesugebėjusi „teisingai padalinti tiesos žodžio“ krikščionybė priėmė biblinius įsakymus, pažadus, apeigas, įstatus ir įsakus, Dievo skirtus kito laikotarpio žmonėms – Izraelio tautai ir taip papuolė į painiavą.

Kaip tikinčiajam išvengti tų pačių spąstų? Jei tikintysis prisirišęs ne prie savo įsitikinimų ar tradicijų, o prie rašytinio Dievo žodžio, tuomet yra keletas biblinių pasiūlymų kaip jis turėtų reaguoti į šią šlovingą Malonės evangeliją?

1. Bet kokia kaina turime vengti išdidžios „aš už tave pranašesnis“ laikysenos. Kai esame įsitikinę, kad pilnai suprantame Bibliją ir galime daug ką išsiaiškinti, turime būti budrūs. Dažnai malonės evangeliją žinantys nėra maloningi, ir tai gali labai pakenkti Kristaus darbui. Mačiau kai kuriuos naujaticius, kurie iš tikrųjų suvokia šią šlovingą žinią ir nori ją pasidalinti, bet savo uolumu ją nekantriai pristato. Radę progą ilgiau pasikalbėti jie pradeda ginčytis su savo pašnekovais. Verčiau turėtume leisti šiai žiniai pakeisti mūsų gyvenimą, požiūrį ir charakterį. Kad „pamatėme“ šią tiesą, dar nereiškia, kad išsprendėme visas pašalines problemas ir iš karto esame pasiruošę drąsiai ir maloniai pristatyti teisingai padalinto žodžio tiesas. Kol negalime parodyti malonės, pasireiškusios Pauliaus gyvenime, turėtume atsargiau pristatyti Malonės žinią. Turime lobį, kuriuo verta dalytis. Meldžiuisi, kad Viešpats duotų savo pasiuntiniams atspindėti Jo žinią.

2. Gerai pažinkite atstovą, per kurį Dievas nusprendė atskleisti dabartinio amžiaus tiesas. Tragiška ir nedovanotina Izraelio nesėkmė buvo tai, kad jie neižvelgė, jog Mozė buvo jiems Dievo paskirtas kal-

bėtojas visam Įstatymo amžiui net iki mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus mirties ir prisikėlimo. Pagonių apaštalas Paulius yra Dievo paskirtas atstovas Kristus kūnui dabartiniam Malonės amžiui.

3. Neužtenka vien pripažinti mūsų vienintelio apaštalo ir Dievo atstovo! Reikia labai artimai susipažinti su jo parašytais laiškais ir pripažinti, kad jo raštai nėra jo asmeniniai apmąstymai, o dieviškojo Kristaus apreiškimo iš dangaus rezultatas. Būtent per šiuos Kristaus Kūnui parašytų trylika laiškų mus pasiekė Dievo skirti pažadai, dvasiniai palaiminimai ir išskirtinės doktrinos bei veiklos, skirtos dabartinio amžiaus tikintiesiems. Tai nereiškia, kad nereikia įsisavinti likusios Biblijos dalies, bet pirmiausia turim pilnai suprasti turinį ir prigimtį to apreiškimo, kurį Pauliui suteikė mūsų gyvasis aukštyn pakilęs šlovės Viešpats. Tuomet likusi Biblijos dalis taps prasmingesnė.

4. Todėl **reikia** gerai valdyti Jo raštus, pažinti kiekvieną knygą, jų turinį, kad teisingai padalintumėte Dievo žodį, atskirdami Izraeliui skirtus raštus nuo raštų, skirtų mums, Kristaus Kūnui. Kad netektų gėdintis nedarykite klaidos, stengdamiesi sau pritaikyti tai, kas parašyta ne jums, o kitiems kito laikotarpio žmonėms.

5. Neišsigąškite melagingų „religingų“ žmonių kaltinimų. Mes tikime, kad **visa** Biblija yra vienodai Dievo įkvėpta. Mūsų tikslas mokyti savo karius išaukštinti Pauliaus raštus ir akcentuoti paklusnumo jiems pirmumą. Mes tvirtai tikime, kad visa Biblija skirta mūsų ugdymui ir švietimui, tačiau teigiame, kad kaip Mozė kalbėjo tik Izraeliui, taip apaštalas Paulius kalbėjo tik Kristaus Kūnui. Pranašai irgi kalbėjo Izraeliui, nes ši tauta buvo nuklydusi ir neigė per Mozę duotą Dievo Įstatymo valdžią. Ištikimi mūsų dienų pastoriai kalba Kristaus Kūnui, kad nukreiptų juos į Dievo planą dabartiniam amžiui. Mes laikomės Pauliaus perspėjimo: „**visas Raštas** yra duotas Dievo įkvėpimu ir yra **naudingas**“ dėl daugelio dalykų.

6. Žinokite tai, kad dauguma išpažįstančių krikščionių niekada nėra perskaitę viso Dievo žodžio! Tą patį galima pasakyti ir apie žydų bendruomenę. Dauguma Bibliją skaito simboliškai, bet retai ją studijuoja. Kartą viena ponija pasakė: „Aš myliu Dievo žodį. Prieš eidama miegoti aš perskaitau eilutę iš Biblijos.“ Skaitydama po eilutę prieš miegą ji turėtų užbaigti ją skaityti po kelių šimtmečių. Todėl nesijaudinkite, kai

religingi žmonės jus kaltins, kad nesate tikras krikščionis, nes sekate Pauliumi, o ne Kristumi. Neabejotinai žinokite, kad toks kvailas teiginys kyla tik iš jų nežinojimo apie teisingai padalintą Dievo žodį. Žinokite, kad jūsų paklusnumas Viešpačiui Jėzui Kristui yra patvirtintas tuo, kad atpažįstate ir pripažįstate Jo išrinktąjį vadovą – tą, kurį Jis paskyrė kalbėti visiems Kristaus Kūno nariams „dabartiniame piktajame amžiuje“. Prisiminkite Pauliaus žodžius:

„Todėl maldauju jus, būkite mano sekėjai.“ (1 Korintiečiams 4, 16)

„Būkite mano sekėjai, kaip ir aš esu Kristus.“ (1 Korintiečiams 11, 1)

„Todėl būkite Dievo sekėjai, kaip mieli vaikai.“ (Efeziečiams 5, 1)

„Broliai, būkite kartu mano sekėjai ir paženklinkite tuos, kurie vaikšto taip, kaip turite mus pavyzdžiu.“ (Filipiečiams 3, 17)

7. Ruoškitės konfliktams! Bandydamas išaukštinti tai, ką Dievas taip aiškiai atskleidė savo Žodyje, būsite persekiojamas ir pašepiamas net pačių maloniausių žmonių. Supraskite, kad žmonės siekia sumenkinti tai, ką Dievas paskyrė išaukštinti, nes jų galvose kyla konfliktas tarp jūsų biblinės teologijos ir jų „įsitikinimų bei tradicijų“. Prisiminkite Pauliaus žodžius: „Aš aukštinu savo tarnybą“. Yra žmonių, kurie kaip ir šios knygos autorius daugiau nei dvejus metus kovojo „dantimis ir nagais“ prieš šią palaimingą žinią. Dėkoju Dievui už tuos, kurie studijavo ir žinojo šią žinią bei buvo pasiruošę taikstyti su mano neišmanymu ir arogancija, ir kurie kantriai ir su meile mane mokė. Būkite padrašinti, nes teisingai padalintas tiesos žodis duos vaisių paties Dievo laiku. Tačiau jei nepasėsite sėklos – derliaus nebus.

8. Aiškiai „matančius“ Pauliui atskleistą Paslaptį, raginu atkakliai aukštinti šią žinią, t. y., ją studijuoti ir bendrauti su tikinčiaisiais, kurie išdrįsta už ją pastovėti. Kaip keliaudami į pažadėtąją žemę izraelitai turėdavo išeiti už stovyklos ribų, kad būtų ištikimi Dievo įsakymui, taip dera ir mums. Mes priversti išeiti už religinės stovyklos ribų, iš ten, kur mus išjuokia, atkakliai neigia, niekina ir juodina išskirtinės Pauliaus apaštalytės žinią. Ištikimai laikydamiesi šios žinios, ja pasieksite ir kitus. Galbūt pasieksite jauną žmogų, kuris buvo toks pat pasimetęs kaip ir šios knygos autorius, vos nesužlugdęs tikėjimo ir kuriam gėda, kad tiek daug savo gyvenimo metų praleido sumaištyje ir nežinomybėje.

9. Nesunerimkite dėl to, kad daugelis krikščionių niekins šią žinią. Atsiminkite, kad Dievas visada bendravo tik su savo žmonių likučiu, kartais net su labai mažu likučiu. Žmonių minios niekada nesekė Kristumi ir Jo žodžiu. Sekdamas Viešpačiu ir mokydamas teisingai padalinto žodžio, ištikimas Kristaus tarnas visada priklausys vienišųjų mažumai. Su tokia pagunda šiandien susiduria daug krikščionių. Jie „mato“ Pauliaus žinią, bet nedrįsta jos mokyti, kad neprarastų savo didelės bendruomenės. Sėkmingos tarnystės paslaptis Dievo vertinimu yra žinios gilumas, o ribų praplėtimą palikit Jam pačiam.

10. Pašalinkite „silpnosios širdies“ žmones, kurie mato Pauliaus žinią, bet dėl įvairių priežasčių pasilieka bažnyčiose, kurios mano, kad Paslapties mokymas yra žalingas ir eretiškas Jėzaus Kristaus reikalams. Prisirišusieji prie bažnyčių, ryžtingai nusiteikusių prieš Malonę bei Paulių, ir besityčiojančių iš Paslapties apreiškimo žinios, nesugeba „užčiuopti“ Pauliaus išskirtinės tarnystės. Turime išdrįsti būti Danieiliumi ir išdrįsti remtis vien Dievo žodžiu, žinodami, kad vieną dieną stosime prieš savo Viešpatį ir būsime teisiami pagal mums, Kristaus Kūnui, duotą evangelijos žinią (Romiečiams 2, 16). Tegul šios knygos autorius ir jos skaitytojas taip gyvena, kad galėtume pasakyti kartu su Pauliumi:

*„Todėl pasiimkite visą Dievo ginkluotę, kad pajėgtumėte piktąją dieną atsilaikyti ir, **viską atlikę**, stovėti.“ (Efeziečiams 6, 13)*

„Ar dabar įtikinėjate žmones, ar Dievą? Arba, ar siekiu įtikinti žmonėms? Nes jei vis dar įtikčiau žmonėms, nebūčiau Kristaus tarnas.“ (Galatams 1, 10)

Kitos šio autoriaus knygos:

THE TWO GOSPELS

(A BIG Difference)

THE ORIGIN OF THE RACES

(It's Not What You Think It is)